

Ms. J. von Aussem

S. Augustinus. Regula. cum comment. Hieronimi de S. Victor et Humberti
Romani.

\$800.

MS. 224

[Faint, mostly illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

In isto volumine continentur per ordinem que sequuntur: **¶** **¶** **¶**
¶ Regula beati Augustini episcopi patris nostri. **¶** **¶** **¶**
¶ Commentum beati Hugonis de sancto uictore. **¶** **¶** **¶**
¶ Commentum magistri Huberti super eandem regulam.

[Faint, mostly illegible text in the middle section of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Faint, mostly illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Handwritten numbers or marks at the bottom of the page, possibly '206' and '207'.]

Sciendū sit omnibz studētes et legētes sacram scripturā. f. libros biblic et quot capla sint in quolibz libro p. ps.

Genesis habz capla.	Quingenta.
Exodus hē capla.	Quadragesima.
Leuitica hē capla.	.xxvij.
Numerus habz ca.	.xxxvi.
Deuteronomiū hē ca.	.xxxvij.
<i>Isti libri dicūt alio mō pēthateucon moysi.</i>	
Iosue habz capla.	.xxvij.
Judicū hē capla.	.xvi.
Ruth habz capla.	.iij.

Scda ps biblie.

Regū p̄mus hē ca.	.xxi.
Regū scdus hē ca.	.xxvij.
Regū tertius hē ca.	.xxvij.
Regū quartus hē ca.	.xxv.
Paralipomenon p̄m.	.xxix.
Paralipomenon scdus hē ca.	.xxvij.
Esdras p̄mus hē ca.	.x.
Esdras scdus hē ca.	.xxvij.
Esdras tertius hē ca.	.xij.
Thobias hē ca.	.xij.
Judith habz ca.	.xvi.
Hester habz ca.	.xvi.
Job habet capla.	.xliij.
Psalmista hē ps.	.cl.
Probia salomōis	.xxxi.
Eclesiastes hē ca.	.xij.
Cātica cāticorū hē ca.	.xvij.
Liber sapiē hē ca.	.xix.
Eclesiasticū habz ca.	.li.

Terna ps biblie.

Ysaas hē ca.	.lxxvi.
Jeremias hē ca.	.liij.
Ezechiel hē ca.	.v.
Baruch hē ca.	.vi.
Ezechiel hē ca.	.xlvij.
Daniel hē ca.	.xvij.
<i>Sequēte duodecā pphete</i>	
Osee habz ca.	.xvij.
Johel hē ca.	.iij.
Amos hē ca.	.ix.

Abdias habet capla. 7.
Jonas. 3. Michas. vij. Naum. iij.
Abacuk. iij. Sophomas. iij. Sui.
Aggei. ij. Zacharias. 12. Malachias.
Machabeorū p̄m. hē ca. xvi. Scd. xv.

Quarta ps nouū testamentū.
Mathus. xxvij. Marc. xvi. Luc. xxij. Johes. xxi.
Ep̄le q̄tuorē bēat̄ pauli apli.
Ad romanos. xvi. Ad corinthios. p. xvi.
Scda. xij. Ad galathas. vi. Ad ephesios. vi. Ad philippenses. iij. Ad colossenses. iij. Ad thessalonicenses. p. v.
Scda. iij. Ad thymotheū p̄ma. vi. Scda. iij. Ad tytū. iij. Ad philemonem. 7. Ad hebreos. xij.
Actus apostolorū hē capla. xxvij.
Canonice ep̄le sūt vij.
Ep̄la bē Jacobi apli. v.
Sācti petri p̄ma ep̄la hē ca. v.
Scda. habet ca. iij.
Prima Johis hē ca. 14.
Scda hē ca. 7.
Terna hē ca. 7.
Iude ep̄la hē ca. 7.
Apocalipsis bē Johis apli hē ca. xxij.
Isti sūt libri biblie.

Modus legendi p̄dōs libros biblie q̄n abbreviat̄ sūt sicut copiose habent̄ i p̄nci volumine. Et multis alijs. et cetera.

Prima pars biblie.

Ouel gen. def. Genesis. Exo. 1. Exodus. leu. 1. leuitica. Nu. 1. Numeri. Deu. 1. Deuter. Deuteronomiū. Josu. 1. Josue. Judi. 1. Judicū. Ruth. 1. Ruth. **Secunda ps biblie.** p̄. ul' alio mō. 7. Re. 1. p̄mo regum. iij. Re. 1. scd regum. iij. Re. 1. t̄no regū. iij. Re. 1. q̄rto regū sed capla sequūt̄. 7. Pal. 1. p̄mo libro paralipomenon. 7. Pal. 2. 7. Es. 1. p̄mo libro Esdras. 7. Es. Nec. 1. Necem. Tho. ul' thob. 1. thobie. Judi. 1. Judith. Hes. 1. Hester. Job. p. se. ps. 1. Psalmista ul' ps. p̄. 1. p̄. b̄iorū. Et ul' Eccl. 1. Eclesiastes. Can. 1. Cāticorū. Sap. 1. Sapientie. Eccl. ul' Eccl. 1. Eclesiasticū. **Terna ps.** Ya. 1. ysaas. Hie. 1. Hieremie. Tre. 1. Treitorū. Bar. 1. Baruch. Eze. 1. Ezechielis. Dan. 1. Danielis. Osee. 1. Osee. Johel. p. se. Amos. p. se. Abd. 1. Abdie. Ion. 1. Ione. Mich. 1. Michas. Naum. p. se. Abakuc. p. se. Sopho. 1. Sophome. Ag. 1. Aggei. Zach. 1. Zacharie. Mal. 1. Malachie. **Quarta pars biblie.** Al. 1. Althei. Mara. 1. Mara. Lu. 1. Luc. 1. 7. Johānis. Ro. 1. Ad romanos. 7. Cor. 1. p̄ma Ad corinthios. 7. Cor. 1. scda Ad corinthios. Gala. ul' Gall. 1. Ad galathas. Ephe. 1. Ad ephesios. Phil. 1. Ad philippenses. Colo. 1. Ad Colossenses. 7. Thess. 1. p̄ma Ad thessalonicenses. 7. Thess. 1. scda Ad thessalonicenses. 7. Thym. 1. p̄ma Ad thymotheū. 7. Thym. 1. scda 7. Tyt. 1. Ad tytū. Phyle. 1. Ad philemonem. He. 1. Ad hebreos. Act. 1. Actū aplorū. 7. Ja. 1. Jacobi. 7. pe. 1. petri apli. 7. pe. 2. 7. Jo. 1. Prima Johānis. 7. Joh. 1. 7. Joh. 2. 7. Joh. 3. 7. Joh. 4. 7. Joh. 5. 7. Joh. 6. 7. Joh. 7. 7. Joh. 8. 7. Joh. 9. 7. Joh. 10. 7. Joh. 11. 7. Joh. 12. 7. Joh. 13. 7. Joh. 14. 7. Joh. 15. 7. Joh. 16. 7. Joh. 17. 7. Joh. 18. 7. Joh. 19. 7. Joh. 20. 7. Joh. 21. 7. Apoc. 1. Apocalipsis.

Sunt modus beuē p̄ductos scribendi libros biblie nectis p̄uicādi.

ratibz aliqd q̄tulerūt. nec de suis diuitijs magis sup̄biant. qz eas mōstio penitunt. q̄ si eis i seculo fruerent̄. Alia q̄ppe quecūqz iniquitas i malis opibz exeret̄ ut fiat. sup̄bia uo etiā bonis opibz insidiat̄ ut pereat̄. Et quid p̄est disp̄gendo dare paup̄ibz. et paup̄erē fieri. cū aīa misera sup̄bior effiat̄ diuitias q̄tēp̄endo. q̄ fuerat possitendo. Omēs ḡ unam mīt̄ et q̄rodit̄ uiuēt̄ et honorate i uobis tēū iuicē. cūqz tēpla f̄t̄ estis. Orōibz in state. horis et t̄p̄ibz q̄statis. In oratorio nemo aliqd agit nisi ad qd̄ f̄m̄ est. uicē et nomē accēpit. ut si forte aliqui etiā p̄ horās cōstitutas. si eis uacat orare uoluerit. nō eis sint i p̄d̄m̄eto. qui ubi aliqd agendū p̄uauerūt. psalmis 4 f̄ms cū oratis tēū. hoc uisetur i corde qd̄ p̄fer̄ in ore. Et nolite cātare. nisi qd̄ legitis esse cātandū. Et d̄ aut̄ nō ita scriptū est ut cātet̄. nō cātet̄. Carnē uirā domate ieiunijs et abstīnētijs este 4 potij. q̄m̄ ualūdo p̄mittit. Cū aut̄ aliq̄s nō p̄t̄ ieiunare. non t̄n̄ extra horā prandij aliqd alimēto r̄ū sumat. nisi cū egrotat. Cū accēdit̄ ad mensā. donec uicē surgatis. qd̄ uobis scdm̄ q̄suetudinē legit̄. sine tumultu 4 q̄tēcōl̄ audite. ne sole uobis fauces sumat̄ abū. 7. et aures esuriant̄ ubū dei. Cui i f̄m̄i sūt ex p̄stina q̄suetudinē. si alit̄ tractant̄ i uirtu. non debz alijs molestū esse. nec iūstū uicē eis. quos fecit aliq̄ q̄suetudo forciores. Nec illos feliciorē p̄uēt̄. q̄a sumūt qd̄ nō sumūt ipsi. 7. sibi potij q̄tulerūt. qz ualent qd̄ non ualent illi. Et si eis qui uenerūt ex moribz delicatioribz ad mōstū. aliqd alimētorū. uestimētorū. ope rimentorū uē dāt̄. qd̄ alijs forcioribz et deo felicioribz nō dāt̄. cogitā uē debēt quibz nō dāt̄. q̄m̄ de sua sc̄lari uita illi ad istā rēstenderūt. q̄m̄ usqz ad aliorū qui sūt corpore f̄m̄iores frugalitate. p̄uēre nō

Sciendū sit omnibz studē
tes et legētes sacrum
scripturā. f. libros biblic
et quot capla sint in
quolibz libro. p. ps.

Genesis habz capla.	Quingenta.
Exodus hē capla.	Quadragesima.
Leuiticus hē capla.	.xxv.
Numerus habz ca.	.xxxvi.
Deuteronomiū hē ca.	.xxxv.
Isti libri dicūt alio mō pēthateuon noysi.	
Josue habz capla.	.xxv.
Judicū hē capla.	.xvi.
Ruth habz capla.	.iij.

Secūda ps biblie.

Regū p̄mus hē ca.	.xxi.
Regū sēdus hē ca.	.xxv.
Regū t̄tus hē ca.	.xxv.
Regū quartū hē ca.	.xxv.
Paralipomenon p̄m.	.xxix.
Paralipomenon sēdus hē ca.	.xxv.
Esdras p̄mus hē ca.	.x.
Esdras sēdus hē ca.	.xxv.
Thobias hē ca.	.xv.
Judith habz ca.	.xvi.
Jestec habz ca.	.xvi.
Job habet capla.	.xli.
psalmista hē ps.	.cl.
P̄bia salomōis	.xxx.
Ecclesiastes hē ca.	.xij.
Cātica cātorū hē ca.	.vii.
Liber sapiē hē ca.	.xix.
Ecclesiasticū habz ca.	.li.

Tercia ps biblie.

Ysaie hē ca.	.lvi.
Jeremias hē ca.	.li.
Threnozū hē ca.	.v.
Baruch hē ca.	.vi.
Ezechiel hē ca.	.xlvij.
Daniel hē ca.	.xiiij.
Sequūt̄ duodecā p̄phete	
Osee habz ca.	.xiiij.
Johel hē ca.	.iij.
Amos hē ca.	.x.

**Inapit regula b̄i Augustini
episcopi patris nostri.**

Hic omnia
frēs km̄
diligatur
deus? deū
prim? qz
ista p̄cep
ta sūt p̄na
palū nob̄
data. Her
igit̄ sūt: q̄ur obseruetis p̄cep̄m̄
mōst̄io q̄st̄itū. p̄m̄ p̄ qd̄ i unū
estis q̄gregati ut vn̄āmes habite
tis i domo: et sit vob̄ aīa vna et cor
vnū i deo. Et nō dicatis aq̄uid p̄p̄:
s̄ sint vob̄ oīa cōm̄. Et distribuāt
vnicuiqz v̄m̄ a p̄posito v̄o victū et
tegmentū: nō equalit̄ oībz: quia
nō equalit̄ valētis oēs: s̄ potius
vnicuiqz sicut cuiqz opus fuit. Sic
enī legit̄is i actibz ap̄loz: qz erāt
illis omnia cōm̄: et distribuēbatur
vnicuiqz sicut cuiqz op̄ erat. Qui
vō aliquid habebāt i seculo: q̄n̄
igressi fuerint mōst̄iū libent̄ ve
lūt illud esse cōe. Qui at̄ nō habe
bāt: nō ea q̄rant i mōst̄io. que nec
fors hē potuerūt. s̄ t̄n̄ eoz īf̄m̄
tati qd̄ opus est t̄buatur: etiam si
paup̄tas eoz q̄n̄ fors erāt. n̄ ipsa
necessaria poterat iuenire. Nō t̄n̄
ideo putāt se esse felices: qz iuenerūt
victū et tegmentū: q̄le fors iuenire
nō potuerūt. Nec erigāt cervicem.
q̄a s̄onant̄ eis ad quos fors acce
dere nō audebāt: s̄ s̄u s̄u cor habeāt
et t̄ena vana nō q̄rant: ne incipiāt
mōst̄eria diuitibz esse vtilia non
paup̄ibz: s̄ diuites illic humiliantur
et paup̄es illic inflant̄. Nūq̄ q̄
illi qui aliqd̄ videbant̄ esse i seculo:
nō habeāt fastidio frēs suos. qui
ad illā st̄m̄ s̄oactatē ex paup̄ta
te venerūt. magis at̄ studeant. n̄
de p̄ntū diuitū dignitate: s̄ de pau
perū fr̄m̄ s̄oactate glari. Nec extol
lant̄ si cōi v̄te aliquid de suis facul

tatibz aliqd̄ gulerūt. nec de suis diui
cijs magis sup̄biant. qz eas mōst̄io
p̄nūtiat. q̄ si eis i seculo fuerent.
Alia q̄ppe quecūqz iugitas i malis
opibz exeret̄ ut fiat: sup̄ba vō etiā
bonis opibz insidiat̄ ut pereat. Et
quid p̄st̄t̄ dissipēdo dare paup̄ibz:
et paup̄es fieri: cū aīa misera sup̄
bior effiat̄ diuitias q̄tēp̄nēdo. q̄
fuerat possidēdo: Omēs q̄ vnā
mūt̄ et q̄rodit̄ viuēt̄ et honozatē i
vobis deū iuēt̄: t̄n̄ t̄pla fr̄ estis.
Oīm̄bz iustate: horis et t̄p̄bz q̄st̄itu
tis. In oratorio nemo aliquid agat
nisi ad qd̄ fr̄m̄ est. v̄ntē et nomē acce
pit: ut si forte aliqui etiā p̄t̄ horis t̄o
stitutas. si eis vacat orare voluerūt:
nō eis sint īp̄d̄m̄eto. qui ibi aq̄uid
agendū putauerūt. psalmis et yms
tū oratis deū: hoc v̄st̄ur i corde qd̄
p̄fert̄ i ore. Et nolite cātare: nisi qd̄
legitis esse cātandū. Et aut̄ nō ita
scriptū est ut cātet̄: nō caute. Carne
v̄m̄ domate ieiunij et abstīnēcijs
este et potij: q̄tū valitudo p̄mittit̄.
Et n̄ aut̄ aliq̄s nō p̄t̄ ieiunare: non
t̄n̄ extra horā prandij aliqd̄ alimēto
rū sumat̄: nisi cū egrotat. Cū accedi
tis ad mensā. donec m̄de surgatis. qd̄
vobis s̄d̄m̄ q̄suetudinē legit̄: s̄me
tumultū et ḡtēcōl̄ audite: ne sole
vobis fauces sumāt̄ cibū: s̄ et aures
esuriāt̄ v̄bū dei. Qui īfirmi sūt ex
p̄st̄ina q̄suetudinē. si alit̄ tractant̄
i v̄ctu: non debz alijs molestū esse.
nec iustū videri eis: quos fecit aliq̄
q̄suetudo forciores. Nec illos feliciorē
putet̄. q̄a sumūt̄ qd̄ nō sumūt̄ ipsi:
s̄ sibi potij ḡtulent̄: qz valent̄ qd̄
non valent̄ illi. Et si eis qui venerūt
ex moribz delicatioribz ad mōst̄iū.
aliquid alimētoz. vestimētoz. ope
rimētoz ve dat̄: qd̄ alijs forciori
bz et ideo felicioribz nō dat̄? cogiti
ve debet̄ quibz nō dat̄: q̄tū de sua
s̄clari v̄ta illi ad istā descendēt̄:
q̄n̄s vsqz ad alioz qui sūt corpore
f̄m̄iores frugalitate. p̄uenire nō

potuerit. Nec debet velle omnes quod pau-
ros videt amplius non quod honorat. Sed
tolerat accipere: ne contingat detesta-
da presentia. ut in monasterio ubi quidam
possunt fuisse diuites laboriosi: fiant
pauperes delicati. Sane quodammodo
egrotantes necesse habet minus accipere
ne quentur: ut post egestudinem sic tunc
tandem fuit: ut cum recedent: etiam si de
humilima sibi paupertate venerit: tunc
hoc illis gulerit recedat: egestudo: quod
diuitibus aterior: gulerit: Sed cum vi-
res postmodum repauerit: redeant ad
felicitatem gulerit: sua: quod famulos
rei tanto amplius decet: quanto minus in-
digerit: ne ab eis teneat voluptas
iam vegetatos: quos necessitas le-
uaret infirmos. Illis estiment di-
ciores: qui in sustinenda paritate fue-
runt foriores. melius est enim minus e-
gere: quam plus habere. Non sit notabilis
habitus vestis: nec affectus vestibus
placere: sed moribus. Et in predictis
simul ambulare: cum veneritis quo-
ritis. sicut staret. In recessu stant. habitu
et in omnibus moribus vestis nichil fiat
quod cuiusquam offendant aspectum: sed quod
viam doceat stantem. Oculi viri et si-
laciat in aliqua femina: in nulla
figant. Neque enim quod predictis. fe-
nas videre prohibent: sed appetere
vel ab ipsis appeti velle timosum est.
Nec solo tacito affectu: sed affectu et as-
pectu quod appetit et appetit cupis-
cena ferat. Nec dicat vobis habe-
ammos pudicos. si habeatis ocu-
los impudicos: quod impudicus oculus
impudicus cordis est nuncius. Et cum
seuice sibi met etiam tunc lingua.
aspectu mutuo corda nunciant impu-
dica: et secundum cupiditatem cum nunc
alcutro delentur ardore: etiam in-
tis ab imunda violatone corporibus.
fugit castitas ipsa demoribus. Nec
putare debet qui in feriam fugit ocu-
lu. et illi in seipsum diligit fixum:
ab alijs se non videt cum hoc facit.
Videt omnia: et a quibus se videt. non

arbitrat. Sed et si lateat et a nemine
hominum videat: quid faciet de illo de-
super inspectore. que late nichil potest.
An ideo putandus est non videre: quod
tunc videt pacem. quanto sapientius.
Illi qui viris suis timeat displice: ne
velit ferre male placere. Illi cogit
omnia videre: ne velit feriam male vi-
dere. Illi namque et in hac causa quod
datus est timor: ubi scriptum est. ab
hominum est dominus de figuris oculi. Cum
quod scriptum est in eadem. et ubi dicitur: ferre
tunc vestram pudicitiam custodite. De
ei qui habitat in vobis: etiam isto
modo custodiet vos ex vobis. Et si
hanc de qua loquor oculi petulantiam
in aliquo vestrum aduerteritis: statim am-
monete ne cepta persequantur: sed
de primo corrigant. Si autem et post
amonitionem iterum uel alio quod die id
ipsum facere eum videritis: iam vel
vulneratum sanandum prodat: quod
hoc potuerit iuvenire. Primum tamen et
alceri uel tunc demonstrandum: ut
duorum vel trium possit ore quicquid: et
appetenti seueritate colligari. Nec
vos iudicatis esse malivolos: quod
hoc indicatis. Magis quippe ino-
tes non estis: si fratres vestros quos in
dicatio corrigere potestis. tacendo
pure permittitis. Si enim sit tunc vulnus
in corpore. quod velis occultari dum
timeat secretum: nonne crudeliter a te siletur
et misericorditer indicaretur. Quanto
potius debet manifestare: ne detentus
putrescat in corde. Sed antequam alijs de
molestis rebus pro quos quicquid est
si negauerit: primum propositio debet ostendi.
si amonitionem neglexerit corrigi: ne
forte possit secretum correctum non in-
noteste ceteris. Si autem negauerit:
tunc negati adhibendi sunt alij etiam
coram omnibus: ut possit non ab uno
teste argui. Sed a duobus uel tribus con-
uici. Conuictus vero: secundum propositum vel
etiam pro ad cuius dispensationem pro-
timeat arbitrium. debet emendationem
subire vinctam. Quia si ferre re-

cusauerit: etiam si non ipse abcesserit. de
viam sponte periciat. Non enim et hoc sit
crudeliter sed misericorditer: ne contingat
pestiferam plures prodat. Et hoc quod
dum de oculo non figitur: etiam in ceteris
iudicandis. prohibendis. Tunc dicitur. qui
et fideliter obfuerit: cum dilectio hominum et o-
dio viciorum. Quicquid autem in tunc propositum
fuit malum: ut occulte ab aliquo lumbis
vel quodlibet minus accipit. si hoc ultro
quod fuerit: primum illi. et ore pro illo. Si autem
reprehendit atque quicquid: secundum arbitrium
propositum vel pro grauius emendet. Vestes
vras in vnum habeatis. sub uno custo-
de vel duobus: vel quot sufficit possint.
ad eas certitudines: ne a timea ledantur.
Et sic primum ex uno cellario: sicut
duam ex uno uestuario. Si fieri potest
ad vos non pertineat quod vobis indu-
mentum per ipsum agruaria proferat.
vnum hoc recipiat vnum quicquid: quod de
possint an aliud quod alter habueat.
dum tamen vnum quicquid putat quod opus est.
non neget. Si autem hic in vobis gen-
tiones et murmur oritur: cum quicquid
alijs se detentis accepisse quod pro ha-
buerat. et indignum se esse quod non ita
vestiat: sicut alijs se vestiebat: hic
vos probare quod vobis respicit illo in
teriore se habitu cordis. qui pro
hutu corporis ligatus. Tamen si vram tol-
lerat infirmitas. ut hic recipiatis
quod reposueritis: in vno tamen loco sub
coibus custodibus habete quod ponitis:
ita sane ut nullus sibi aliquid operet:
sed omnia opera vram in vnum fiat: maiori
studio et frequentiori alacritate. quod si
vobis singuli facietis pro. Caritas
enim de qua scriptum est quod non quicquid
sua sunt. sic intelligitur: quia sua pro-
non pro a sibus imponit. Et ideo
quod amplius rem eodem quod pro vram
curaueritis: tanto vos amplius pro-
tere noueritis: ut in omnibus quibus
vnt: tristitia neccitas. supereminet
quod permanet caritas. Consequens quod est.
ut etiam cum quis sibus filijs. a aliqua

necessitudine ad se pertinetibus in monasterio
constitutus aliqua quicquid veste. sine
quodlibet aliud in neccia deputandum.
non occulte accipiat: sed sit in pertate
propositum: ut in rem eodem redactum. cui
necesse fuit probeat. Sed si alijs rem
sibi collata colauit: furti iudicio co-
reprobat. Indumentum vram secundum arbitrium
propositum lauet. sive a vobis sive a fullo
bus: ne iteliores ante sortes quicquid mu-
te vestis minus appetit. Lauat etiam
corpi. cum infirmitas neccitas cogit: nu-
me teneget. Fiat sicut minus de co-
silio medicine: ita etiam si nolit.
iubete proposito faciat quod faciendum
est pro salute. Si autem velit. et forte non
expedit: sive cupiditati non obediat.
Aliquod etiam si noceat: prodesse creditur
quod delat. Denique si latens est dolor
in corpore: famulo rei dicitur quid sibi
tolerat. sine dubitatione credat. Sed tamen
vnum sanato illi dolori quod delat ex-
pediat: si non est tamen medicum consulat.
Nec eant ad balnea sine quocumque ve-
nate fuit: minus quod duo vel tres. Et ille
qui hic aliquo eundi necessitate: cum
quibus propositum iusserit. ue debet. Et
tamen cura. sive post egestudinem re-
ficiendo. sive aliqua ibeallitate.
etiam sive febris: laborantium vnum ali-
cui debet iungi: ut ipse de cellario
petat. quod cuius opus prospere. esse
sive at qui cellario. sive qui vestibus.
sive qui codicibus proponit: sive mur-
mur feruat fratribus suis. Lodices
etiam hora singulis diebus petat. Et
horam qui peccerit: non accipiat.
Vestimenta uel et calciameta. quando
fuerit indigentibus neccia: dare non
differat. sub quorum custodia sunt que
posant. lites nullas heatis. a quod
celerime firmatis: ne ira crescat in
odiu. et tunc faciat de festura: et
auiam fiat homicida. Sic et legitur.
Qui odit fratrem suum: homicida est.
Quicquid conuicio vel maledico uel e-
cia inimicis obiectu alijs leserit: me-
minet satisfactio quod totum curare

quod fecit: et ille qui lesus est: in discipulo
tunc dimittere. Si autem seruice lese
rimus: tunc sibi debita relaxare de
bebunt. propter orationes vestras: quibus unquam
quod crebro uos habetis. tanto factio
res habere debetis. Melior est autem qui quod
uis in sepe temptat: tamen impe
trare festinat. ut sibi dimittat au
se fecisse agnoscat iuriam: quam qui
tardius uasit: et ad veniam peten
da tardius inclinat. Qui autem nunquam
uult petere veniam: non ex animo pe
tit: sine causa est in monasterio. etiam
si in te non peccat: proinde uobis a ubi
durioribus parte. Quae si emissa fue
rit ex ore uis: non pigreat ex ipso
ore proferre medicamenta. unde facta
sunt uulnra. Cum autem necessitas dis
cipulis. in moribus coherendis dicere
uobis uerba dura appellat: si etiam ipse
modum uos excessisse sentitis non a
uobis erigitur ut a uobis subditis
ueneriam postuletis: ne apud eos quibus
oportet esse subiectos. dum nimium ser
uatur humilitas. regendi frangatur
auctoritas. Sed tamen petenda est ue
nia ab omnino domino: qui nouit eos quibus
plurimum in isto forte corruptis: quanta be
nivolentia diligatis. Pro autem carnalis:
sed spiritualis in uos debet esse dilectio.
proposito tamen pro obedientia: multo
magis pro bono qui omnino uerum curam
gerit. Ut quod cuncta ista seruet: et si
quid minus seruatum fuerit. non
negligenter preteratur. sed ut emendatum
corrigendumque curetur: ad propo
situm pro capite pertinet. ut ad pro bonum
cuius apud uos est maior auctori
tas referat. quod modum uel uires eius
excedit. prope uos qui uobis preest. non
se existimet potestate dominare. sed
caritate fruente felicitate. honore co
ra uobis placatus sit uobis: timore
coram deo substratus sit pedibus uestris.
Cuncta omnia: seipsum bonorum operum
probeat exemplum. Corruptat in que
ros. quod solet pusillanimes: suscipiat
infirmos: pacem sit ad omnes. Dis

ciplina liberes habeat: metuedi ipso
nat. Et quis utrumque sit natus: tamen
plurimum amari a uobis appetat quod time
ri: semper cogitans deo se pro uobis id
diturum esse ratione. Unum uos magis
obediendo non solum uestri sed etiam ipsius
misericordiam: qui in uos quod in loco
superiore. tanto in periculo maiore uisat.
Donet dominus ut obseruetis haec omnia.
tamquam spiritualis pulchritudinis ama
tores: et bono christi odore de bona qua
sacrae fragrantibus: non sicut seruus sub
lege. sed sicut liberi sub gratia constituti.
Ut autem uos in libello hoc. tamquam in
speculo possitis inspicere: ne per
obliuionem aliquid negligat. sed in
septimana uobis legatur. Et ubi
uobis inuenit ea que scripta sunt fa
cienda: agite gratias domino bonorum
omnino largitori. Ubi autem sibi quicquam
uobis. uidet aliquid deesse: doleat
de peccato cauere de futuro: orans ut
sibi debitum dimittat. et in tempta
tione non inducatur.

Explicat regula beati Augustini pro
pauca episcopi patris nostri.

Inapit mentem hugonis de sancto
victore in regula beati Augustini
proponens episcopi patris nostri. Ut
post dilectionem dei et proximi
caritas et unitas custodiatur: nichilque proprium sed
omnia communia uiderentur.

Non precepta que subscripta
sunt deo regulata ap
pellantur: quia uideletur eis
nobis uel uideri norma
expone. Regula autem
dicitur: eo quod uel regat.
uel uel doceat. Et quod nos dicimus
regula: greci canon appellant. Unum
et greco nomine canonica. id est regula
res appellati sunt: huius qui in monasteriis
constituti. iuxta regularia precepta
sanctorum patrum canonicis atque apostolicis
uiuunt. Quibus dicitur. Haec sunt que ut
obseruetis preceptum in monasterio

constituitur. **Cur nobis dei precepta
legantur. Primum Capitulum.**

Hoc nobis diuina precepta le
gantur: quatenus laici intelligent:
et non quod pleant: metuenda est illa se
tencia. qua dicitur. Simus qui scit uolu
tate domini. et non facit: plagis uapu
labitur multis. Hic paulus ait. Pro em
auditores legis. sed factores iustifica
bunt. Audiamus ergo sacra precepta
pro domini. et mentes simus mandatorum
eius ad faciendum ea: quod sicut beatus
iacobus dicit. si quis in lege perfecte pro
spexerit libertatis et permanerit. non
auditor obliuiosus factus. sed factor
operis: hic beatus in sancto suo erit. Et dominus
in euangelio. Beati qui quidam libu
dei: et custodiunt illud. Agitur haec que pro
cipiunt nobis in monasterio constituitur: huius
quod attendamus. **Primum item propter**
quod in unum estis congregati. ut una
mentes habitentis in domo: et sit uobis
anima una et cor unum in deo. De
unitate cordis suada. 2° cap.

Divina nobis ammonitio sit de
unitate et concordia: et tunc con
cordia que in deo est. Haec concordia ad fa
ciendum pertinet: mala est. Concordia
uero ad faciendum bonum. ad faciendum
iustitiam. ad seruicium deo: bona est.
Hoc est prope quod in unum sumus congre
gati: saluetur ut in unum diuino unum
spiritum et unum animam habeamus. Et deo
propter ut unanimes habitemus in do
mo: et sit nobis anima una et cor unum
in deo. Optet autem. ut si in unum sumus con
gregati corporali: ut si in unum habitemus
spirituali. Non enim prodest si nos continet
una domus: et separat diuersa uolu
tates. plurimum enim attendit deus unitatem
animi: quam locum. Ecce in una domo
sumus plures homines. diuersi mores.
diuersa corda. diuersae anime: haec omnia
debent coniungi in unum: una intentio et
unus amor in deum. Debemus ergo in his
intentionibus in unum diuino: et dili

gamus eum ex toto corde. et ex tota anima:
et proximum nostrum sicut nos. Necessaria
itaque nobis est uetus concordia. Quae
sic huius prope si sit cum uenit ad monasterium.
inapit se spoliare propria uoluntate:
atque illum imitari qui ait. Non ueni
facere uoluntatem meam. Et iterum prope
non sicut ego uolo: sed sicut tu. Hoc est
enim quod maxime adducit concordiam. si quis
quod non sua. sed alius facere studeat uo
luntate in bono: et hoc est maxime
humilitatis indicium. Unde gratia obicit:
et crescat caritas et pax atque iustitia:
et ceterae uirtutes. Quod si ego uolo fa
cere uoluntatem meam. et iste sua. et ille
sua: sunt dissensiones. orumque lites. ue
que et uix: que sunt opera carnis. Et sic
ait apostolus. qui talia agunt. regnum
dei non consequentur. Sunt quidam in aggre
gatione obtinaces in suo sensu: sa
pientes in oculis suis. Huiusmodi hoc quod in
animo conserperunt. quasi ex ratione
defendunt: nec se alijs. sed alios sibi
applicari quod edunt. Et si uiderit sibi
non obtemperari: statim quod mouet: atque
alios perturbant. Tales autem solent
esse rebelles mandatis sanctorum: plu
rimumque in eis regnat passio ino
bedientiae et impatentiae. Isti non sunt
ad concordiam. Nam uix apli
uocem. euaneuert in cogitationibus
suis: et obstinatum est in sapientibus cor
eorum. Dicentes enim se esse sapientes:
stulti facti sunt. Magna quippe ob
stinate cordis est superbia: et ualde
stulta sapientia est. alijs se uelle proferre.
Quo contra item apostolus ait. Si quis
uiderit me uos sapientes esse. stultus fiat:
ut sit sapiens. Sapientia enim huius mundi:
stulticia est apud deum. Et secundum deum
magna sapientia est: omnibus se iudicare
inferiore. Unde scriptum est. Quanto maior
es: tanto te humiliat in omnibus. Hic dominus
discipulos suos. in quos quod quod
erat. quod eorum esset maior: statim ad
humilitatem et concordiam reuocat dicens.
Qui maior est uobis: ipse erit uestri
seruus. Et ipse filius hominis non uenit

mistrari h' ministrare: et animam suam dare redempcionē p multis. Ergo unanimes habitemus i domo. Bonū est em̄ et iocūdu deo: habitare fr̄es i unū. Nec tam placet ei nra ieiunia: nre orōnes. nra sacrificia: q' g'cordia. Deo dicit i ewāgelio. Vate p'us recōdialiari fr̄itio: et tūc venies offeres mīm' tuum. Et quibz v'bis pz. qz qui g'cordia non hz: om̄ipotēti deo digne offere sacrificiū nō valet. Pensatē g' debem' q'ita sit apud deū g'cordie v'tus: sine qua nō placent ipsa sacrificia: quibz delent' p'ca. Et sciendū quia cū g'fione v'eiūg: cōcta dyabolū certamē assūmim'g. Nichil est at' q' ipē em̄ tē at: q'itū caritate v'mitatē. Nā si distribuim'g totū qd' h'ēm'g p'p' deū: hoc dyabolū nō timet: quia ipē nichil possidet. Si ieiunamus hoc ipē non metuit: quia ipē cū b'ū non sumit. Si vigilamus. idē nō t'retur: qz ipē sompno nō v'it. Si si caritate qu'gim'. nre vehe mēte expauescit: q' hoc tenem' in t'ra. qd' ipē in celo seruad' g'p' sit. Hic est q'stā ecclia tribulā eē. ut castroz acies ordiata d'f' b'it: quia sicut hostes timēt. qn' acē castroz b'n ordiata et g'unctā ad bellū vadēt: ita nimir' dya' expauescit qn' spūales viros. v'itū armis accinctos i v'mitate g'cordie viuē g'p'icit. v'itūbz v'ehemēt' d'let: cū eos p' distor diam diuidē et penetrē nō valz. Hic de dno scriptū est. Scūs est in pare locus ei'g. Nā q' fregit p' tēcas arcū. scūtū. et gladiū. et bellū. Et quibz v'bis pz: qz oīa dyabolica arma frāgit g'cordia. Et sit vobis anima vna. 4 cor vnum in deo.

Et qu'g' debēt deo: qui sepa rant' a seculo. Tertiu. Caplm.

Nec sit p'mice spūs. quas ex p'mordio nre quersiomis. off' re om̄ipotēti deo debem'g: sic ipā sapia p'cipit dices. fili da m' cor tuū. prius em̄ corde et volūate trahim' ad deū. Ergo si corpe sepa mur a seculo: corde et aīo iungā m' deo: ut possim' v'aciter dice. Nichil at' adherē deo bonū est: nā qui adheret deo. vng' spūs est. Adherēmg' ei. ut sim'g fortes p' ipm. ut sim'g vni in ipō: et b'n cū ipō dicam'g ei. Adheret anima mea p'p'te. Caritas nos sepat a mūdo: et ipā nos qu'g'it deo. Sic erit nobis aīa vna et cor vnu i deo: si er totō corde. et ex tota aīa diligam'g deū. De' em̄ caritas est: et qui manet i caritate. i deo ma net. et de'g' deo. Et quia caritas nō q'rit q' sua sūt: rē subūgit. Et nō dicitis aliquid p'p'ia: s' sint vobis om̄ia cōia.

Et nichil p'p'iu debemus h're: Quartum. Caplm.

Non em̄ debem'g aliqd' p'p'iu h're: aut q'quā dicē meum s' nostri: ut dicat' nra cappa. nra tunica. nra dom'g. nra causa: et i cetis s'litet. Om̄ia em̄ in cōi dēmg' h're: et oīa cōi noīe appellare. S' in hoc p'fandū est: q'nta diffen cia sit int' carnales fr̄es et spūales. Nā illi qd' cōē est diuidunt: isti qd' diuisū erat i cōi ponunt. Ibi quisqz qd' suū est q'rit: isti non q' sua sunt q'rit. s' que ihu x'pl' g' valet ista p'p'iquitas q' illa: quia illa d'f'icit ista crestat. Illa h'z diuisionē: ista v'mitatē: Illa cūst cū seculo: ista p'manet cum fūto. Ad hoc ei' in ista domo modo sil' viuim'g: ut post modū in celesti regno simul ma'eam'g. filij dei sim'g m'g apl'bz: s' nondū appa ret quid erimus. Scim'g at' qm' cū apparuerit. filies ei erimus: qm' videbim'g eū sicuti est. Et itez.

Nō h'ēm'g h'c manentē ciuitatē: s' futūm m'q'rim'g. Ergo nō debem'g h're p'p'ia: s' sint nobis oīa grā. P' res faciūt s'bi hoīes i hoc seculo: alius aurū 4 argentū. alig domos et familias alig nomē g'nde po tētia 4 gl'am: alig hoc alig illud. diuisi diuerso mō: p' vō p'p'ia est ipē deus. Et nos si volum'g habere tale p'tem. talē hereditatē ut est d'ns: tales nos optet exhibē. ut digni sim'g eū possidēre. et possi deri ab ipō. Ergo si volum'g i h'e ditatē possidē d'nm: nichil dēmg' h're extra d'nm. Firmis ē auar'g: cui nō suffic' de'g. Et si q'p'iam aliud q'rim'g. vbi grā. aurū. ar gentū possessiones: cū istis p'ib' p' fieri d'ns d'ignat'. Verba sūt b'n ih'eo. Ego m'q' nō accipio h'e ditatē inter ceteras tribz: s' q'si sac'dos 4 leuita v'no d'edecimus: et altari seruiēs. altaris oblatōē sustētōr. Habēs v'itū 4 v'etitū. h'is q'teris ero: et nūdā cruce m' dus sequar'. Et em̄ paupes spū: qm' ipoz est regnū celoz. Et q' q' diu h'c viuim'g. corpali n'ate indigem'g: rē subūctū est. Et distribuāt' vnicuiqz v'itū a p'p'io to v'io: v'itū et tegumentum.

De officio p'posito' et subdito rum. Quintum. Caplm.

Sic em̄ voluit d'ns ordinare ecclias suas ut alig vacaret spūalibz: alig eis t'palia m'f'iet. Et ideo alios voluit eē p'positos: alios subditos. p'posito'z officiu' ē: subditis corpalia m'f'itāe. Subdi to'z m'f'itāia est spūalibus stu dijs i'sistere: l'cōm. o'zōm. g'p'pla cionē vacare: i psalmis. v'nis. et cāctas spūalibz. celesti dno cōi die d'feruare. Tanto g' opus est. ut curā se solliat' viuam: q'ito eos aliena cura nō implicat. Cō stitutū est a dno: ut qui altari d'feruūt. de altari viuāt. Dign

est em̄ sicut ipē aut opari' m'cedē sua. Et iō si viuim'g de ānona x'pi. iustū ē ut laborem' i h'icō x'pi. et tunc digne m'cedem accipiem'g: si p'ius boni opari' fuerim'g. Dicit ei pau l'g apl'us. Et qui nō vult opari: non māduret. Et si nō laboram'g. 4 mā duram'g: tāto maioris t'nis effia m' rei: q'nto b'nificā dei summus in digni. Optet g' ut suam'g ei a q' p'ascim'g: si h' p'iculo aīe volumus sumē. hoc quod nob' distribuitur: et tāto pl'g solliat' debem'g esse in bono ope: q'ito ea p'p'im'g sine m'g no labore. Nā quid mirū. si h' qui t'p'alibz occupant' m'ng studiose viuūt: si fregit in cogitacōibz et h' mombz. atqz actionibz suis offen dūt. v'itū em̄ seculi: hoīem ad pec catū. ecclā q'ntz v'itū trahit. Iy ū et quibz cura mūdi. et occasio pec cādi d'est. q'ito m'ng religiose vi uūt: tāto ampl'g sig'nū iudicem offendūt: nec sine graui p'iculo aīe. ecclā i m'nis negligencijs d' linquūt. P'fem'g g' ad quid nob' v'itū 4 tegumentū distribuūt: ut sit totū d'f'ideriū n'ri q'ri p'ri mū regnū dei. et iusticiā ei'g: p'pter quod h'c oīa nobis adiciuntur. Et qualis at' distribuendū sit oī die: cū subinfert'. Nō equalit' oībz. qz nō equalit' valet omēs: s' p'ocius v'itūqz sic cuiqz opus fuit. Et h' apl'icū aucte corrobōat qz erat illis oīa cōia: et d'f'buēba tur v'itūqz sic cuiqz opus erat. Quomō verba sup' d'ca debet intelligi. Tertiu. Caplm.

Nō est ita itelligēdū ut cuiqz qd' op' erat sic habūdat distribuere: ut nullā h'et idigen ciā. Cū em̄ sc'ptū sit. q' m' eos nll'g egens erat: sc'ptū ecclā legimus de ipis apl'is. q' seruebat' deo i fame et sita. in frigore et m'itudine. Et q'bz v'bis colligendū est: q'ā mlti corpe

indiget. nō aīo. Qui semetipōs ab
negant p̄p̄ xp̄m: aī utute ipsam
suā supant nām. Di em dilectio q̄
fortis est ut mors: nō solū illuc
resideria. verū etiā ipōs nāles et
corpales p̄lexq; extinguit affectū.
In primitiā quippe etiā. tāta eāt
grē spūalis habūdancia. ut nō so
lū modico ḡenti essent: s; h̄ ipm
qd̄ nichil habebāt. p̄ sumis diu
cis deputaret. Vñ apl̄s ait. Nichil
haberes: et oīa possideres. Hic eēt
quidā vir scūs aut. Sufficiebat
nobis paup̄tas nra: ut diuicie
cōpūaret. Itē apl̄s. Magnū t̄p̄
q̄stus est: pietas cū sufficiētia. In
bentes igit̄ virtū et quibz tegam:
hys ḡenti sim. In huiusmōi non
debem; cō attende volūtate rēnis:
s; valitudine natē. p̄ q̄ em appe
tu carnalis volūtatis: q̄ necessitas.
C̄obriē i eo qd̄ dicit. ut vnicuiq;
qd̄ op̄ est tribuat. iste modū suād
est. q̄ren; sic nutritat corpū. ut ser
uiat: et iter sic iprimat ut non
supbiat: sic seruet nēritas natē:
ut abscondat supfluitas ḡupie.
Sequit̄. Qui aliqd̄ habebāt
seculo: q̄n̄ igr̄ssi sūt mōsterium.
liberē velint illud esse cōe. De
duobz q̄ relinq̄da sūt p̄p̄ xp̄m.
De fecerūt p̄mittē. vii. Cap.
Necne fr̄es. Dignū em eis vi
debat. ut qui cōem habebant
grām. cōem h̄erēt et s̄bām: et
quibz vnḡ erat sp̄. vnḡ esset et
sup̄tus. Bene aut̄ additū est h̄erēt:
qz h̄ylarē datore diligit de; libēt
debem; trena dare: ut possim; re
lestia ḡpare. Regnū em celoz t̄m
valet: q̄rtū habes. Nichil viliū cū
emēt: nichil carius cū possidetur.
Duo sūt q̄ relinq̄ op̄oiter p̄p̄ xp̄m.
facultate saluet possidēdi: et volū
tate habēdi. Hic est qd̄ dñs ait in
evāgelio. Qui nō renūciat oī
bz q̄ possidet: nō p̄t me; cō discip̄s.
Et iter. Qui vult v̄ere post me:

abneget semetipm. Illud p̄met
ad substāciā: hoc ad volūtatem.
Non em sufficiat extiorē relinq̄re
substāciā: nisi interiorē abscondam.
ḡupiscēciā. Vñ et subdit. Qui
at nō habebant: nō ea q̄rat i mōstio.
q̄ nec foris h̄re potuerūt.

De voluntate h̄ndi relinq̄da:

Evij. Caplm.
cū illi qui nichil h̄ebāt foris.
habēt int̄ qd̄ relinq̄re p̄nt
p̄pter tēu: saluet volūtate h̄ndi.
Vñ sc̄ptū est. Nō ḡupiscēs. p̄ q̄
em attēdit tēḡ affm. q̄ censum.
Imc p̄sp̄iam dicit. fili da m̄ cor
tuū. C̄d̄ utiq; fieri nō p̄t: n̄ p̄us
carnalis appetit; i fecerit. Omū ḡ
iubem; habita desere i demite trena
nō q̄rē: ut p̄modū liber; ad ce
lestia possim; anhelāe. Et ne vi
deret̄ paup̄ibz s̄li qui ad xp̄m
ḡitumē: nētia non debē m̄strari.
qz nichil q̄rē i mōstio p̄cipuēt:
subiūctū est. S; t̄n̄ eoz iimitati
qd̄ op̄ est tribuat: etiā si paup̄
tas eoz q̄n̄ foris erat. nec ip̄a ne
cessaria poterat iuenire. C̄z oēs
sui tēi viue debet de ānōna xp̄i.

Que em diuites sint. ix. Cap.

Sive paupes. sive nobiles.
sive ignobiles. quicūq; accēdit
ad fuitutē xp̄i: iustū est ut viuat
de ānōna xp̄i. Dignū est ei op̄a
vnḡ m̄cedē sua. Nō t̄n̄ iteo purēt
se esse felices. quia iuenēt v̄ictū et
regimētū: quale foris iueniē nō
potuerūt. De illis qui reli
gione m̄trant non tam p̄pter
anime salutē q̄ corporis nēti
tatem. x. Caplm.

Multi ei ad ḡuisionē veniunt.
nō tam p̄p̄ anime salutē: q̄
p̄pter corpis necessitate: qui nō tēu
colūt. s; venire suū. De quibz apl̄s
ait: qz hoz deus v̄eter est. De clibz
dicit dñs i evāgelio. Amen dico
vobis: q̄ritis me. nō qz vidistē sig
na. s; qz māducastis ex pambus

meis. Hoz tota itenao est atq; fel
citas: ut bñ pastant: bñ vestiant
et bñ sit eis t̄palis. Et quia trena
appetūt: celestibz p̄uant. Recepe
ri. t̄m sicut dñs ait m̄cedem suā.
Vñ sumope nob̄ cauendū est: ne
t̄palibz m̄h̄eam; bonis. Ideo p̄p̄
nos ad mōnet dices. Diuicie si
affluāt: nolite cor appone. Tre
na quidē i v̄su nob̄ esse debet: celest
na i desiderio. Est at̄ quedā admi
rabilis et magna multitudo dul
cedinis tēi: quā abscondit timēt
bz se. De qua sc̄ptū est. q̄a oculus
non vidit: nec auris audiuit: nec
i cor homis ascēdit: q̄ p̄pauit deus
diligētibz se. Vñ p̄p̄ha. Sanabim;
iq̄nt cū apparuit gl̄a tua. Illa ḡ
saetas: debz esse nra felicitas.
Sequit̄. Nec erigat̄ ceruicem.
qz focat̄ eis ad quos foris accēdere
non audebat. s; sursum cor habeat.
et trena vana non q̄rant: ne in
piat̄ mōstia diuitibz esse v̄ilia n̄
paup̄ibz. si diuites illic h̄uiliant:
et paupes illic inflantur.

Quibz v̄ilis sit religio et q̄bz

v̄ilis. xi. Caplm.

Qruicē erigē: signū est sup
bie. Si supbis angelus non
fuit v̄ile celū: q̄st̄at qz supbis ho
mibz nō erit v̄ile monasteriū.
Et si scūs sit locū. si scūs sit h̄ctus.
si scā op̄a v̄ideant: totū ex v̄icio
supbie iūtile h̄et. Supbia em
casum h̄z. Ideo scūs dauid orat.
ad dñm. ut nō v̄ciat ei pes supbie.
quia ibi ceciderit qui op̄ant̄ m̄q̄
tate: expulsi sūt nec potuerūt strāe.
Quo ḡtra h̄uilibz v̄ilia sūt mo
nasteria. Ip̄i em sūt v̄abiles tēi:
sicut sc̄ptum est. Docebit m̄tes
vias suas. Et iter. Qui emittit
fotes i quallibz: id est graciā suā
p̄stat h̄uilibz. Ip̄i quidem bona q̄
faciūt nō amittit: q̄a custodem
d̄tutū h̄uilitatē non deserūt. Et
q̄a iuxta evāgelii v̄cībūt in

nouissimo loco. et secundū p̄p̄ham
eligūt abiecti esse i domo tēi: iteo
ab ip̄o celesti dño merēt̄ exaltari.
sicut sc̄ptū est. Dñs qui se exal
tat h̄uiliabit: et qui se h̄uiliat
exaltabit. Et iter. Supbis resistit
deus: h̄uilibz at̄ dat graciā. Seqt̄.
Nūq; etiā illi qui aliquid esse
v̄idebant̄ in sc̄lo: nō h̄eant fastidio
fr̄es suos. q̄ ad illā scām sonetate
suā ex paup̄tate venerūt. magis
autē studeant: nō de parentum
diuici; dignitate. s; de pauperū
fr̄m sonetate glari. De supbia
carnali vitanda. xii. Caplm.

Ad sanctā societate et cōem

Sad sanctā societate et cōem
vitā venerit. ut nō habeat alter
alterū fastidio. q̄a eo d̄no; fuit.
ul' nobilio; sive sapiēno; q̄m sic
dicit apl̄s. i f̄ma m̄di eligit̄ de;
et ignobilia q̄ ḡtēptibilia: ut nō
ḡletur oīs caro i ḡsp̄cū eoz. st̄licz
neq; potēs i potencia sua. neq;
sapiēs i sapia sua. neq; diues i
diuicijs suis. Nō em est p̄sonaz
accepno apud tēu. Nā item dñs om̄:
diues i omēs qui iuocant illum.
Bene at̄ nō de p̄ntū diuitū dig
tate. s; de societate paup̄m fr̄m
p̄cipuēt glari: q̄m ip̄s q̄ diues
est i gl̄a sua paup̄ scūs est p̄o
nobis: et nō diuitibz: s; paup̄ibz
dignat; est socari. Vñ et nos
paupes sim; p̄p̄ xp̄m: q̄m pau
pibz p̄missū est regnū celoz.
Glari quidem de diuicijs p̄tinet
ad vanitate m̄di: de paup̄ta
te v̄o glari p̄tinet ad b̄ficiū m̄e.
Sequit̄. Nec extollant̄: si cōi v̄ite
aliquid de suis facultatibz ḡtule
rūt: nec de suis diuicijs magis
supbiat. quia eas monasterio p̄
ciunt. q̄ si eis i sc̄lo fruerentur.

De supbia spūali fugienda.

xiii. Caplm.

Ex p̄cedenti sentētia et ea q̄
subsc̄q̄t nob̄ duo gnā sup

bie designat: unū carnale aliud spir-
rituale. Prā paupes fastidie et de
nobilitate glari. ad carnale supbia
ptinet: q̄ me hoies seculares p̄cept
splet euenē. De opibz at̄ m̄e se
extollere. supbia spūalis est: q̄ solz
eciā regulares corrūpere: magis
at̄ timēda est spūalis supbia q̄ car-
nalis: qz se extollē de bono ope aut
ūtute ab alto cadere est. Et quāto
altior est ascensū: tāto ē periculosior
casus. Dñs dicit i euāgelio. Cū fuer
elemosina. nesciat sinistra tua qd
faciat dextera tua: ut elemosina
tua sit i abscondito: et ille q̄ uidet i
abscondito. reddet ē. Per dextera
vra opaco: p sinistra fauor seculi.
aut eleuaco designat. Ex hys ergo
ūbis amonem. ne vā q̄ agim? on-
tere ad elacione studeam? alioquin
m̄cedē nō habebim? apud p̄rē n̄m.
Dñm ondit q̄tum sit viciū supbie
cū subūgit. Alia quippe q̄cumqz u-
quitas i malis opibz extet ut fiat:
supbia vō ecia bonis opibz isidat:
ut pereat. Et viciū supbie
maius est omni alio vicio:

Eruy. Caplm.
Hoc apparet: qz ceteris vicijs
maior est supbia. p̄ v̄tutes
em̄ vicia: exēminat humanam
mente. Supbia deo x̄ hoibz odibil
est. De hac scriptū est. Inicia om̄is
p̄cā supbia. p̄ma est ei i peccato:
ultima i manet i fluctu. Prā cum
suq̄ dei cetā vicia supauit. et iā ad
alta v̄tutū ascenderit: adh̄ habet
pugnā q̄tra supbiā. Quā nisi ex-
pugnauit: frustra i cetis laborat.
Cū q̄ foris bona agim? m̄q̄ cor ab
elacoe custodie debem? qz nulla
deo placet cū supbia opaco. Vnde
scriptū nos amonet dicens. Om̄i
custodia sua cor tuū: qm̄ ex ipso
vita p̄cedit. Sequit. Et quid
prest̄ disp̄gendo dare paupibus.
et paupem fieri. cū aīa misera sup-
bior efficit diuicias q̄tempnēdo

q̄ fuerit possidendo. Et m̄q̄
prest̄ nra relinq̄re nisi relinq̄
mus et nos. ro. Caplm.

Non prest̄ nob nra reliquere:
nisi et reliquam? nos. Prō
em̄ dicit dñs. b̄i paupes rebus:
s̄ b̄i paupes spū. qm̄ ip̄oz ē reg-
nū celoz. De q̄ceptu rez quisqz de-
bet esse hūilior: nō supbior. Et me-
liq̄ esset. ut cas i seculo retineret:
q̄ sic reliquet ut i de i monasterio
supbiret. Sicut q̄ illa aīa est b̄i.
que sua p̄p̄tē dei paupibz diuidit
ut hūilietur: ita illa est misera. que
m̄te extollit. Infelix p̄fecto est qui p̄
iter v̄tutū tendit ad viciū: et v̄tute
p̄mū h̄c debuit i de tormētū iāit.
Dñs quippe supbia tāto i v̄mo est.
q̄to i altū se erigit: tātoqz p̄fidiq̄
labit. q̄to excelsius eleuatur. h̄ese-
catis quibz dā vicijs ad v̄nam
tate redit: quā p̄mo q̄mēdāt di-
cens. Des q̄ v̄nammit̄ x̄ q̄cor-
dit v̄uite: et h̄orate i vobis deū
iūte. cui? templa s̄a estis.
Quōd possim? concordit̄ et v-
nammit̄ v̄uere: rvi. Cap.

Vnammit̄ v̄uim? si v̄num
i deo am̄ h̄eam? q̄admodū
p̄mitia ecclia. cui erat cor v̄num
et aīa vna. Qd̄ aut v̄nammit̄:
ptinet ad volūtate: qd̄ subdit cō-
cordit̄: ptinet ad bonos mores.
Hic est v̄cūs ordo v̄uedi. p̄mū ut
sit volūtate vna: deinde q̄corz vita.
Frat̄ qui vult q̄cordit̄ v̄ue p̄us
debet p̄rauos mores reliquere:
ne sit p̄iūsh. iordiaty. i d̄st̄pliaty.
ne anxietate sua cetos p̄mat. De-
inde iā debz librare actus suos.
h̄mones et moty. suos. et totā vitā
suā: ut q̄cordare possit s̄dm̄ deū
illis cū quibz v̄uit. Q̄a q̄ sunt
nōnulli qui postq̄ seculā relin-
quūt. p̄rias sequi volūtates vo-
lūt. et rursū sūt pleriqz. qui i suis
actibz appetūt singulares appaue

ideo dñm est. Om̄es v̄nammit̄ et q̄cor-
dit̄ v̄uite. Deū at̄ m nobis h̄oram?
si nos iūte p̄p̄tē deū diligim? si p̄e-
cepta ei? sollicitate custodim? et effi-
cām s̄m̄ templū ei? p̄ ihabitacionē
spūs ei? i nobis. Prostrū est deū ho-
norare p̄ bonā vitā: dei est m nos
ihabitare et illustrare p̄ grāciam.
Alia expositio. Pre extollat̄ si
cōi vite aliquid de suis facultatibz
cōtulerit: et cet̄ usqz fructetur.
Et beatus sit qui ab oī sp̄e
supbie iūm̄is est: rvi. Cap.

Melius est res suas i se solo tene:
q̄ cas ita i monastia distri-
buere ut velit se m̄te extollē. Prā
si extollit̄: reiciū. Q̄s̄q̄ em̄ i eo
qd̄ b̄i agit itumescit: corp̄o t̄mi-
tē quo p̄fiat cadit. Bona quippe
actio cum elacoe: nō eleuat s̄ gra-
uat. Prā est q̄ illa aīa: q̄ p̄ dice-
tū p̄phā. Dñe nō est exaltatū cor
meū: neqz elati sūt oculi mei. Neqz
ābulau i magnis: neqz i mirabi-
libz sup me. Felix plane est qui nō
h̄z occultā supbiā i corde neqz ap-
tam i corp̄e: nō m̄ vultu. nō i ha-
bitu. neqz i h̄mone. neqz m̄ opere:
neqz i ceteris motibz suis. Et si nō
ābulat i magnis: id est si se non
reputat i magnos. q̄ nobilis fue-
rit a potēs. aut q̄ diuicias suas
cōi vite gulerit: a q̄ i aliquo of-
ficio sit v̄tilis. Et si nō ambulat i
mirabilibz sup se: ut de religioe et
f̄itate desup a deo sibi collata. nō
velit apparē t̄q̄ admirabilis at-
qz laudabilis. H̄aro iuenit̄: q̄ ali-
quā ex hys q̄mōacionē nō habeat.
Ut autē oīa ista supbie ḡna pos-
sit sup̄are h̄uis dei. semp̄ de se hū-
militer debz sentire: et nō exaltāe
aīam suā s̄ m hūilitate dep̄mere:
uxta qd̄ scriptū est. Q̄to maior
es: tāto humilia te i om̄ibz. Val-
de em̄ timēda sūt: que sequūtur.
Alia quippe q̄cumqz iūquitas: i-

vsqz pereant. Item de supbia.
rviij. Caplm.

Varicia nō extetur nisi m
malis opibz. neqz luxuria:
s̄liter et cetā vicia. Sola supbia
eciā bonis opibus insidiatur. ut
pereat. Ideo p̄h̄iseg bona sua opa
p̄didit: quia ea se egisse iactant?
ptulit. Auḡ. Sūt quidā. qui de
q̄ceptu vane gl̄e: vanus gl̄ant.
S̄liter sūt pleriqz: qui de q̄ceptu
diuicias vanus extollūt. De q̄
bq̄ subditur. Et q̄ prest̄ disp-
gendo dare paupibus et paup-
rem fieri: cū anima misera sup-
bior efficit diuicias q̄tempnēdo
q̄ fuerat possidendo. Itē de ca-

Huenda superbia. rxi. Cap.
E si breuit̄ et apte dicat. Qd̄
prest̄ paupitas cū supbia.
Melior est diues hūilis: q̄ supb?
paup. q̄ melior est p̄d̄r hūilis:
q̄ iūstq̄ elatus. Debz q̄ suq̄ dei
i oībus esse p̄iūsh. et cūm̄specty.
p̄mū ne mala agat: deinde ne
bona negligat: p̄modū ne m
bonis q̄ egerit itumescat. Quia
tūt veracit̄ sūt bona q̄ agim?
si ea semp̄ m hūilitate custodim?
Et cū veracit̄ sum? paupes i:
si hūiles sum? p̄ amore x̄pi. Et
b̄i paupes sp̄itu: qm̄ ip̄oz est
regnū celoz. Vñ apte subditur.
Om̄es q̄ v̄nait̄ x̄ q̄corditer
v̄uite: et h̄orate i vobis deū iū-
tem. cui? templa s̄a estis. Cap.

De v̄nitate q̄cordie. rxi.
Auptas quippe x̄ hūilitas
generat caritatē: caritas
vero v̄nitate nutrit atqz q̄cordiā:
v̄nitas et q̄cordia efficiūt nos tē-
plū dei. Et tūt v̄aciter deū h̄oram?
q̄ v̄nammit̄ et q̄cordit̄ v̄uim?
Cū ondim? qz sum? discipuli x̄:
si tenem? v̄nitate caritatis x̄pi.
Hic est q̄ ip̄e dñs ait. In hoc cog-
noscet om̄es qz discipuli mei estē:
si dilectionē habueritis ad iūcē.

Sequitur. **De orationibus in state: horis et temporibus constitutis. De instantia orationis.**
De instantia orationis. Cap. lvi.
Hic tempus orare est pueritia: in tempore constituto oratio est obedientia: tempore orandi puerum negligencia est. Tanto crebor debet esse oratio: quanto uolior. Instante et ardente orare debemus: magna enim sunt bona que nobis promittit deus. Quia oculis non uidit. nec auribus audiuit. nec in cor hominis ascendit. que promittit deus diligenter se. Non uult bona sua. quod uult et tuemur. facilitate uilescere. Prosa enim et desiderabilia in res: autem negotiorum inquitur. Ideo nos hortatur in euangelio dominus. Petite et accipietis. quate et tuemur: pulsate et aperietur uobis. Non enim orationis. tepidis. et negligenter promittit regnum celorum: si sicut scriptura dicit. regnum celorum uim patitur. et uolenti rapiunt illud. Amat deus instantiam et oportunitatem in prece. Si magna sunt bona: non debet esse testera pua. Cum magnitudine premiorum: quod dare debet magnitudo desideriorum. Quod si ad preces lacrimas dominus non exaudit. nec sic quidem a quod uento et pulsante resistendum est: si tanta potentia pueritiam instantiam tantoque obstinato dolore. freptandus saluator. donec impleat orationis desiderium. Quod si quis in oratione sua. uel cogitatione. uel actione forte uiaoz sentit esse ignata. manam recepto uis quoniam debet flagitare lametis: scorumque intercessionem et auxilia postulare. Quod si ad exemplum chanaanee mulieris in orando persistat. fixus maneamus. atque gratia quod dicitur in: que cuncta in nobis errata corrigat. inuidia scilicet. turbulenta serenetur. si delis namque et iustus est ut remittat nobis peccata nostra. et emendet nos ab omni iniquitate: si ad illam sedula mentis uoce clamemus. Et ut scire et quate orare possint fratres: non subumgit. **In oratorio nemo aliquid agat**

nisi ad quod factum est. uel et nomen accepit: ut si forte aliqui eam pro horis constitutis si eis uacat orare uoluerit: non eis sint impedimento. qui ubi aliquid agendum putauerint. **Ad quod factum sit oratio ecclesia: xxij. Cap.**
Hic deus uentures et ementes de templo dicit. domus mea domus orationis uocabitur: ut docet in domica domo nichil aliud agendum esse. que orandum. Ad hoc enim omnis ecclesia constituitur: ut in ea oraret. Ipsi est enim domus dei: et porta celi. Ipsi pastores uocantur: et iusti sacrificant. Ipsi explent diuina mysteria: et tractant celestia sacramenta. Iste salomone ait. Domine si queris si fuerit populus tuus. et orauit ad suauitatem tuam: tu exaudies eos. et dimittes peccata eorum. Et uero sicope cauedum est. ne aliquid in uia domini fiat. quod oculis diuine maiestatis offendat: a ubi orare uolentes impediat. Qualiter autem orare debeamus: ostendit cum subinfertur. **Psalmis et inis cum orationis deum: hoc uersetur in corde. quod profertur in ore. De stabilitate mentis. lxxv. Cap.**
Pallencium tena. mens quod uare debet cum uoce: ut impleatur illud apostoli. psallam spiritu. psallam et mente. Orandi pertinet ita solum mentur esse fructifera: si quod ore promur. hoc enim mente meditemur. Sepe namque oramus. et alibi corde intendimus: nec ipsum quod dicimus intendimus. Sed illa orationem deum non exaudire: cui ipse qui orat non intendit. Quod in istinctu dyaboli sepe fieri solet. Sciens enim utilitatem orandi. et nobis iudens gratiam impetrandi. inmittit orationibus cogitationum tumultus: ut mentem ab oratione diuidat. et freum orationis tollat. Contra cuius malicia. debemus habere mentis instantiam: ut quanto plura cogitationum turba nos impugnat: tanto robustius uiam mens in suis statibus ratione fixa p

maneat. Multum enim uiuat ad orationis puritatem: si in omni loco uel tempore nos ab actibus illicitis temperemus: si pro ab orationis sermone. auditum puer et lingua castigemus: si in lege domini ambulare et testimonia eius assuescimus. toto corde scrutari. Quocumque enim sepimus agere loqui uel audire solemus: eadem nate est sepius ad animam soluta propinquaque reuertuntur. **Sequitur. Et nolite cantare: nisi quod legitur esse canendum. Quod autem non in scripturis est: ut ceteris: non canentur. Quod uisus ecclesiarum de factis non mutetur.**
Quoniam enim dicitur. lxxij. Cap. lvi.
Ut catus et uisus ecclesiarum fieri debeat secundum arbitrium diuersorum: si fuerit suadus est secundum scripta atque instituta maiorum. Illi cetero consuetudines mostis cum auctore et discretionem ordinandam sunt. Si quid autem mutari oportet a scripturis. non debet hoc cito aut leuiter fieri. nisi arbitrio trium duorum uel trium: si quocumque fuerit saniorum pro ammonitione congregacionis decreuit. ordinandum est. Et sciendum quod in omnibus auctoritas ecclesiastica magis inuitanda est. quam ratio: quoniam auctoritas pro obedientie et humilitate est. uo non nisi pro scripturis. hoc autem suadum est in ordine ut semper maturitas et firmitas teneatur. Nunquam leuitate uisum sumus in apostolis: ut apostolus sit est et non. honestum qui prope est et religiosum: non facile quod aut leuiter variare. **Sequitur. Carnem uiam domate ieiunium et abstinentiam esse et potum: quanto ualutudo pro mittere. De maceracione carnis. lxxv. Cap. lvi.**
Quoniam quidem concupiscit ad usus spiritum: et spiritus ad usus carne. Sed ne concupiscencia carnis possit prevalere: spirituales uiri pro uirtute spiritus. eandem concupiscencia debent reprimere. Quod in caro domat: spiritus roborat. Sed cum adiungit: quanto ualutudo promittit: uirtus discretionis

commendat. Peruenit enim ipsa bona: non cum discretione fiat. Tamen quod debet: quanto carnem suam pro abstinentia domate: quanto promittit ualutudo nate. Cui carnem suam super modum affligit: cuius suum occidit. Si uo plura oportet alimtis reficiat: hostem nutrit. Sic quod nutrienda est ut fuit: sic domanda ut non supbiat. In cori abstinentia hoc semper attendendum est: ut uiaa extinguantur non caro. **Sequitur.**
Quoniam autem aliquis non pro ieiunare: non tamen extra horam praedictam aliquod alimentorum sumat: nisi cum egrotat. De triplici uicio gulae. et recta hora comediendi. lxxvi. Cap. lvi.
Primum uicium ex octo principibus uiciis: est gula. Tertia ad huius uicium aliqui sunt. eam de pueris rebis et uilibus. Quia primus homo temperatus est non de potu: sed de pomis. Esau non de gallina: sed de leticula. Ipsi saluator non de carne: sed de pane. Sunt autem huius uicium tria genera. Unum genus est: quoniam a bo uel potu imoderate quod uentur. Alterum est: quoniam nimis delicatum abum uel potum quibus desiderat. Tertium genus est: quoniam extra horam quibus abum uel potum uult sumere. Extra horam credimus esse usque ad triam. Nam usque ad istam horam. non debet freum comedere aut bibere: si non egrotat. Egrotati omni hora licet. Infirmis ei lex non est posita. Pro ieiunantibus nec tamen infirmantibus. uiam horam reficiendi intelligimus: ab hora tertia usque ad sextam. Ieiunantibus uero: ab hora nona. usque ad uesperam. Cum apostolus praecipiat. ut omnia honeste et secundum ordinem fiat: non solum nos abo et potu temperate uti oportet. sed etiam horas constitutas obseruare: ne cui de uia uita prebeamus offendiculum. Valde enim interces est. si nos reprehensibiliter uiuimus: qui forma re uicium alyis demonstrare debemus.

De q̄t̄. Cū acceditis ad mensam. donec de surgatis. q̄d vob̄ secūdu ḡsuetudinē legit. sine tumultu et cont̄one audite. ne sole vobis fauces sumat abā. s; et aures esuriant verbū dei. **De esurie vbi ter. Vice simū septimū. Caplm.** **E**surit ubi dei: qui desiderant illud audire. Multi facti lacone audiūt: qui ab ip̄a lacone vacui recedūt. Nullū ubi affectū habēt: nullū sapore sentiūt. Quisquid audiūt: facile amittūt. Iudiciū est illis audire: q̄d audiūt. Quod q̄tra sp̄itū est. **De qui esuriūt et sicut iusticiā: q̄m ip̄i saturabūt. Deo saturabūt: q̄a p̄rig esurierūt. Esuriēdo em̄ efficiēt hō dignū: ut p̄ modū saturerūt. p̄mū ḡ debem̄ cor n̄m p̄pare ad esuriendū et desiderādū verbū dei: et tūc aderit diuina gr̄a q̄ nos itq̄ p̄fudat. et dulcedine atq̄ sapore sp̄irituali i ficiat: ut delectet nos cāta. q̄d dulcia fauicibz meis eloquia tua. sup mel ou meo. Et bonū michi lex oris tui: sup milia auri et argēti. p̄o solū igit̄ debem̄ esse p̄cipue mense corp̄alis. s; etiam celestis: nec tūc sumē abū corp̄is: s; et aie. Et q̄to melior est aia q̄ corp̄is: t̄to ampliq̄ delectare nos debent a limēta aie q̄ corp̄is. Quoaēs diuina scriptura nou legit. a expōit: cogitare debem̄ q̄ est sp̄italis ē. q̄ a deo nob̄ mittitur. ad reficiēda corda n̄ra ne deficiam̄ i via: ad roborādos nos q̄tra tēptaciones dyaboli et picula huius seculi. Tale m̄ abū oportet nos incessanter esurire atq̄ i mēte uigilē retinē: ut possim̄ dicē cū p̄ph̄a. In corde meo abscondi eloquia tua: ut nō peccē tibi. Qui i corde suo facit eloquiū abscondit: vitialis ei abū est aie. quia morte id est a p̄cō defendit: et isup ad vitā eternā p̄ducit. s; a quid de infirmis subū**

gat audiam̄. **Qui infirmi sūt ex p̄stima ḡsuetudinē si alie tractant de iunctu: nō debet alijs molestū esse. nec iustu videri eis. quos se aliqua ḡsuetudo fortiores.** **Qui sām sūt nō tristrentur si infirmis misericordius tractēt. xxviii. Caplm.**

H si dicat fortiores nō debēt misericordius tractari. p̄mū fortiores sūt. et i se debēt abstinēcie suare rigore. et aliorū ibecillitate equanimē potare p̄ passionē. **De illos feliciores putet. q̄a sumūt q̄d non sumūt ip̄i: s; sibi p̄cius gratulēt. quia valēt q̄d nō valent illi. De abstinecia et obuetate. xxix. Caplm.**

Abstinecia est em̄ abstinē. q̄ sumē. **De illud v̄tutis ē: hoc infirmitatis. Gratulari sibi quisq̄ debet. qui dono diuine gr̄e tā sanq̄ est q̄ validq̄ ut possit sufficē coris abq̄ aliorū q̄ potq̄: qui nichil delicatū q̄t. nichil supflū. Q̄to em̄ quisq̄ n̄ting appetit. q̄to arcus uiuit: t̄to beaor existit. Arta em̄ et angusta ē via: que ducit ad vitā. Gaudeat ḡ: qui p̄t p̄ce uiuē p̄t xpm̄. Parca ei vita occidit vitia. libidinem extinguit: v̄tutes nutrit. am̄ roborat: mentē ad celestia subleuat. **De et si eis qui uenerit ex moribz delicacioribz ad mōstū. aliq̄d alimētorū. vestimētorū. op̄mētorū uideat. q̄d alijs forioribz et iteo felicioribz nō dat̄: cogitare debet quibz nō datur: q̄tū de sua st̄larū vitā illi ad istā descendit: q̄uis usq̄ ad aliorū q̄ sūt corp̄e firmiores. frugalitate. puenire nō potuerit.****

De tolerādi sūt qui min̄ p̄t. Tricesimū. Caplm. **Q**uare ḡ debēt cogitāre: saluet ut ex rōe r̄cognoscāt: quia iustu est ut hij qui pl̄g desce

derūt. pl̄g accipiat. Et cū iustu esse ḡgnouerit: nō uelint omēs accipe. q̄d paucos accipe uiderit. Toleraudi em̄ sūt. qui min̄ p̄t. Et hoc est q̄d subiūgit. **De debent uelle omēs. q̄d paucos uiderit ampliq̄. nō quia honorāt: s; quia tolerānt accipe: ne q̄tigat detestanda p̄sitas: ut i monasterio ubi q̄tum p̄t sūt diuites laboriosi. fiat paupes delicati.**

De paupes i monasterio delicati uiuant. xxx. Caplm.

Quare quippe detestabile est. ut ibi fiat paup̄ delicatus: ubi fieri appetit diues laboriosus. id est abstinēs. Q̄d tū sepe fieri uiderim̄ in pl̄ibz. ayula em̄ q̄to nobiliores et delicaciores fuerūt i seculo: t̄to p̄modū abiectius. et districtiq̄ uiuūt i mōstio. Et pleriq̄ q̄to i seculo abiectiores et paup̄iores fuerūt: t̄to pl̄g deitate in mōstio extollēas et delicacōes q̄rit. S; sicut dixim̄ valde detestabile et puerū est. ibi paup̄em delicatū quas ante non habuit q̄re: ubi diues p̄ amore dei abstinēdo m̄tē laborat. Alle seruit v̄ttri: iste sp̄itū. Alle p̄ latā et sp̄aciōsā viā tendit ad penā: iste p̄ artā et agustā tendit ad gl̄am. **De q̄t̄. Hanc q̄admodū egrotantes necesse h̄nt min̄ accipe ne ḡuent. et ita p̄ ḡtudinē sic tractādi sūt ut aq̄ recitent: cōā si de hūilima paup̄tate scilicet uenerūt: tamq̄ hoc illis q̄ulerit uentisior egrotatio: q̄d diuitibus anterior ḡsuetudo. De misericordia infirmis ip̄entēda xxxi. mp.**

Quare quedā egrotantes. in quibz si abq̄ sumit: non adiuuat s; ḡuat. Et tūc necesse h̄nt egrotantes min̄ accipe: ne grauent. **Exposita at̄ egrotudinē: sic tractādi sūt ut aq̄ recitent. Et i hac recreacōe firm. nō debet**

esse acceptio p̄sonarū: nō debz ḡtēp in hūilima paup̄tate. i hys q̄ postulat. hūana necessitas: cū hoc eis ibuat recens egrotatio q̄d diuitibus anterior ḡsuetudo. Qui em̄ misericors est i alia: deq̄ misericors est i ip̄m. **W̄n ip̄e ait. Dū misericors es: q̄m ip̄i miām ḡsc̄pt. Dū q̄z iohānes ait. Qui uiderit fr̄em suū necesse h̄re. q̄ clausit uiscera sua sup eū: quō caritas p̄is est i eo: s; ḡ m̄tate p̄is uolūm̄ h̄re: debem̄ i fr̄ibus m̄e opa c̄rere. Q̄d cū agim̄. illi p̄culdubio deseruim̄: qui elis suis d̄cūm̄ est i iudicio. In fin̄ sūt: q̄ uisitastis me. Esuriui: et dedistis m̄ mādūcare. Quibz merces mor̄ rependit: cū dicit. p̄cipite regnū: q̄d uobis patū est ab origine m̄di. Cū ḡ fr̄ibz n̄ris p̄t resuim̄ deū: ip̄m regnū celorū acq̄rim̄. Et si opa sūt t̄nsitoria: m̄ces manet eterna. **Deo cum uires p̄stimas repauerūt: redeat ad feliciorē ḡsuetudinē suam.****

De felia consuetudine. Tricesimū. Caplm.

Hic ḡsuetudo est abstinere. **Felix ḡsuetudo est corp̄is sui castigare: atq̄ i fuitute redigē. Felix ḡsuetudo est: carnalia desideria q̄ militant adūsā aiam ab sc̄ndere. **Que famulos dei tāto apliq̄ decet. q̄to min̄ indiget: ne ab eis teneat voluptas aut vegetatos. quos necessitas leuat. infirmos. De uicio gule restinge****

De leuanda d̄o. xxxii. Cap. **I**nfirmitate: necessariū est curam carnis agere. **Que uitelicz caro p̄q̄ vegetata fuit. optet caritatem carnis tuā reseruire: ne famulos dei teneat voluptas a bi: ne seruiat gule. q̄ debent aie fuisse. Q̄to ḡ min̄ idigent: tāto ampliq̄ decet ne ab eis voluptas teneat: ne gule uicium. aie uirtute tollat. Nullq̄ palmā**

spiritualis etiam apphedit: qui non in
semetipso propter afflictum veteris con-
cupiscentia carnis incontinentia deui-
cerit. Neque enim ad afflictum spirituali-
etiam assurgit: si non propter intra
nos propter hostis positus. gule videtur
appetitus edomat. Quia si non ea
quod nobis sunt viciniora propter immis-
simuram manit ad ea quod longe sunt
impugnanda tamquam. Multa enim ordines
etiam ignorantes. edomare gula
negligunt et iam ad spiritualia bella
assurgunt: qui aliquam multa etiam quod
magne sunt fortitudinis fuerunt. si dominan-
te gula vicio: propter carnis illerebram.
omne quod fortiter egerit proderunt. Et
dum venit non restringit: propter carnis
concupiscentiam simul iuncte virtutes
obruunt. Hoc significat quod muros ihe-
rusalem princeps eorum destruxit: quod
virtutes anime dum non restringit veteri-
proderunt. Ex egypto plus educta in
heremo occubuit: quod despecto man-
na. abos carnis percipit. propter mo-
nitorum gloriam esau proderunt: quod mag-
no estu desiderij. vitem abum id est
lenticula accipiunt. Neque enim abus:
sed appetitus in vicio est. Unde et lau-
diores abos plerumque sunt culpa su-
mimus: et abiectiores non sunt reatu
conscientie degustamus. Ea itaque
sumenda sunt. quod nate necessitas quod
vit: et non que extendi libido sugge-
rit. **Allos estimet diaores: qui
in sustinenda patiente fuerit forao-
res. Quod vicia exstipant
et virtutes cresunt. xxxv. Cap.**
Ex fortitudine parcat: depu-
munt vicia carnis. Ex mor-
tificacione vicio: proderit pullula
cio virtuti. Ipse sunt vere diuicie:
quibus duntur anime gratiam. Unde
et subdit. **Religiosus est enim minus
egere: quod plus habet. De penu-
ria propter deum sustinenda. xxxvi.**
Melius est enim aliquid egere
propter deum sustinere: quod super habu-
dare. Nam egestas quod propter deum est

gnat humilitate. quod est iunctio bonorum:
habundancia vero parit superbia. quod est
iunctio malorum. Seruus autem dei. ut vo-
luptate atque appetitu carnis. pos-
sit semper reprimere. sed debet ad mi-
nus tendere: ut iporum alimentorum
et vestimentorum minus habere velut cel-
quod necesse sit. Adiuuatore quippe habemus
incontinentis in mente habere hominem que
exterior gestamus: et si ipsi insit motus
lasciuie: non desit ipsi effectus
operacionis bone. Unde necesse est. ut
interior homo non. equus quidem arbiter
proderat se et eum que exterior gestat.
quod tenet ei homo suus exterior et semper
ad debita ministeria huic suffia-
at: et nunquam superbe libera ceruere con-
tradicat. **Sequitur. Pro sit nobilibus
hinc vici: nec affectibus vestibus pla-
cere. si moribus. De idumetis
corporeis et spiritualibus. xxxvii. c.**
Erat iste sanctus quod docuit. Sep-
tuagesimo enim. quod vestimenta eius et
calciamenta nec mitida nimium. nec
abiecta plimum: sed ex moderato et
competenti habitu erant. Ipse quoque
de seipso dixisse legitur: fateor de
preciosa veste erubescere. Pro decet
hanc professionem. non decet hanc am-
monitionem: non decet hanc membra. non
decet hos canos. Hinc dominus in eua-
gelio. Ecce qui mollibus vestiuntur.
in domibus regum sunt. ayollia dicitur
vestimenta: eo quod molle animu ef-
ficiunt. ayollibus vestiuntur. regina
telat aula: asperis et humilibus.
christi telat ecclesia. Talia debent
esse vestimenta clericorum: in quibus
nichil non possit nouitatis. nichil
vanitatis. nichil superfluitatis:
nichil quod pertinet ad superbia et va-
nam gloriam. Unde et ibidem ait.
Non tenera vestis: sed mundicia
mentis ornatum facit clericum. Orne-
mus ergo nos spiritualibus ornamentis:
scilicet castitate. humilitate. man-
suetudine. obedientia. patientia. caritate.
hec sunt indumenta: quibus anima

pro celesti imperator placet. Pro enim
exterior. si interior pulchritudine re-
quirat visibilis sponsus: sic scriptum est.
**Dis gloria eius filie regis abintus. Hinc
quod diuicie. nra pulchritudo. hinc mores
sunt: et bna illa anima. cui dicitur in cano-
nicorum. Pulchra es anima mea:
et macula non est in te. Studeamus ergo
visibili domino placere. non vestibus
si moribus: ut impleat in nobis quod per
apostolum proderit. Nolite conformari
huic seculo: sed reformamini in nouita-
te sensus vestri. Et si enim exterior homo non
corruptus: interior tamen renouatur
de die in diem. Deum subiungit: de ioc-
sus statu. et ceteris moribus dicens.
**Quod procedit simul abulate: cum ve-
nitatis quo itis simul state in ioc-
sus statu. habitu. et in omnibus motibus
vobis. nichil fiat quod cuiusque offedat
aspectu: si quod viciam decet scitate.
De honestate motuum corporis et
perfectio religionis. xxxviii. c.**
Capitulum.
Sancta proferat etiam. non solum
flore honoris religionis: sed
etiam honestate terous pollet.
sicut scriptum est. Flores mei fructus
honoris et honestatis. Religiosus
quippe et honestus est. ut sic simul
habeant fructus: ita quoque simul abu-
lent. et simul stet. Et apostolus proderit:
ut omnia honeste. et secundum ordinem
fiat. potest quoque in hac corporali
quictione: aliquid spirituale intelligi.
Sed quoque societatis: tribilis ut
castrores acies ordinata describit.
Castrores namque acies cum ad bellum
se parant. prius se quod atque ordi-
nare festinat: ne ab hostibus iterum
propter ul' penetrare valeat. Sic minus
nra spiritualis acies. quod bene quod
et ordinata. solum abulare. solum stare
proderit: quod dyabolus munitur bel-
li ad bellum: ut videlicet ex sua con-
iunctioe creat antiquum hostem. qui
seruus di nichil tamen timet. quod quod
vinitate. Sed valde notandum est**

quod dicitur. In omnibus motibus vestris nichil fi-
at. quod cuiusque offedat aspectum:
si quod viciam decet scitate. Hinc debet
viciam canoica: ut a nemine iuste va-
leat reprehendi. Valde enim ingrui-
est. ut ipsi reprehensibilis viuam:
quorum ordo erigit. ut ceteris forma
scitatis ordant. Nam ad eos propter h-
vor proderit: quod dicitur. Estote sicut
sicut et ego sicut sicut dicit dominus. Ve-
re esse debemus. quod nomen et habitum
religionis et scitatis suscepimus:
qui diuino cultui sumus mancipati.
sacris quod altaribus christi aseruari: et
diuinitis ministerijs ordinati. Ergo sic
existimet nos homo ut minister: et
et dispensatores ministerijs dei. Pro
proderit apostolus tamen ut ita sumus: sed
sic nos minus existimet homo. Pro enim
sufficit nobis vita sancta: nisi sit et
bona fama. Nam vita iusta nobis
est necessaria propter nos: fama bo-
na propter alios. Unde iustus ait apostolus.
Optet nos ab hijs qui foris sunt:
bonum habere testimonium. Sic ergo debet
vivere: ut vita quod dicitur cum noie.
et professio teneat in opere: ut si scis
est ordo. sicut sit quod facio: et si bene de
nobis dicit. testimonio bone actiois
comprobetur. Tunc religiose viuimus.
si illicitos motus sub disciplina conti-
nemus: si membra et sensus nostros stric-
tius restringere. ut non possint las-
ciuie et leuitati desuere: ut aspectus
nostri sit simplex et humilis: ne fire
aspiciat oculi. quod illicite concupiscat
animi: ut non audiat sit purus et dis-
cretus. ea quod superflua sunt et vana
respuet. ea quod dei sunt gratant sus-
cipiens: ut summo non sit sale conditus.
ociosa et noua detestans. bona et
utilia quod medans: ut sit in corde mi-
dicia. in vultu pudicia: incessanter cum
gratitate. statim cum reuerentia: motus
cum maturitate: habitus cum religioe:
quod minus ubique resplendant scitatis. e-
minent honestas. fuerit humilitas:
ut in omnibus motibus vestris nichil fi-

at qd cu' h' offendat asp'cm: h' qd nos
tra deat scitate. **Scit' d' d'auli vii**
et si iacant i aliq' feiaz: i nulla fi
gant. **Neq' em' qn' pcedit' feiaz**
vite phibem': h' appeti. ul' ab eis
appeti velle. c'minosu' est. Caplm.

De custodia oculoz. xxxix
Unde d'ns i ena. Qui viderit
muliere ad g'cupisenda' ea:
ia mechata est ea in corde suo. Et
q' p' illatu' visu' g'cupia' outur. p'
quam metis integritas violatur.
nate est ut suus dei sp' visu' suum
repmat. ne p' g'cupisenda' i' imu'
dicia cordis deu' offendat. Sc'us
dauid quia oculos suos i' femina
ieat i' fixit: illicito appetitu' deuic
tus. adult'iu' et homicidiu' p'p'e
uit. **H' g' t'at'us vir p' i'curiam o**
culoz' cecidit: nos qui loqe ab ei'
scitate distam'. ta' mortale p'i
picu' sumope timet et caue' debeq'
Teneam' ergo sententia' b'i Job:
qua dicit. **pepigi fedq' cu' oculis**
meis: ut nec cogitare de v'rgie.
Et a em' sensit v'v' sc'us. q' p' extio
rem visu' i'extioz' corru'pit' ai'm'.
fecit pactu' cu' oculis suis: ne i'au
te asp'cet. qd' illicite g'cupisere't.
Non em' p'fecte viciu' v'matur:
nisi sollicit' causa et optunitas
vici' caueat. **Hic est q' loth fugie**
ti a sodomis p'apit': ut no' retro
v'piciat. neq' i' mane at i' omni' tra
se regione: s' i' mote saluu' se fac
at. Quisq' em' p'fre' appetit i'centi
tua' vicioz' fugere: ab asp'cu' et
vicinitate p'p'oz' se debz' alienum
face. atq' alta v'rtutu' g'fende': ut
tato a vicijs liber maneat: q' to ab
eis corpe et v'rtute se elongat. Et q'
visus sit causa g'cupie: ondu' cu'
subinfert. **Pre' solo tacto aff'cu:**
h' aff'cu' i' asp'cu' quoq' appetitur.
et appetit g'cupia' feiaz. xl. Cap.

De custodia g'cupisensu'
Et si apte dicat. s'ro solu' m
gressa est domos tanta vo

luprate itus g'cupisenda' orit': sed
cau' p' extioze' asp'cu' g'uat'. **Fusi**
em' sc'us dauid feiam' fixe asp'cet:
i' tanta' ebullacione' carnis m'ime
cecidit. h'inc p' p'ham' dicitur.
Ascendit mo'is p' fenestras n'as:
igressa est domos n'as. mo'is au'
est g'cupia'. dom' i'ior m'es est:
fenestre hui' dom' su' q'iq' cor
p'is sensu'. mo'is g' p' fenestras as
cendit. atq' i' domos m'greditur:
qn' g'cupie viciu'. p' sensu' corpis p'
rupit. ad itioza' metis. Quia p'p'
ne vtilitas sensu' p' extioze' appe
titu' m'g' m'eat: op' est ut fenest'is
dom' m'e diligencia' custodiat: ut
v'p'm' appetitu' tato' facili' possim'
co'pescere: q'ro nullu' viciu' p'mit
tim' i'gressu' parere. **Walte em'**
timendu' est qd' subdit' **Pre' di**
catis vos oculos h'ie pudicos. s' ha
beatis oculos i'pudicos: q'a i'pudi
cus oculi. i'pudicia cordis est nua'.

De carnali et spuali i'pudicia
na. xli. Capitulum.

Sepe q' m'g' latet. extioza' m'e
bra tenuat: et freq' p' ha
bitu' corpis. agnosce' habitus
metis. **ajmor' aut' est culpa que**
latet i' occulto: s'ia' maior' efficit:
cu' i'capit' apparere i' publico. Et
sciendu' est. q' i'pudicia' alia est
carnalis: alia spualis. Spualis e:
q' p' del'icacione' cogitacionu' intus
tantu' agit. Carnalis est: que cor
p'alit' g'pletur. Fit at' mult' mo'is.
h'ra' modo p' visu'. mo' p' auditum.
mo' p' tactu'. mo' p' cogitacione'.
mo' p' locucionem. modo p' op'aco
nem. Talibz' fom'entis nutrit' et
erretur libido: et sepat' aia' a deo.
Fugit de moribz' castitas: et exre
tur i' sensibz' luxuria. Non et sub
dit'. **Et cu' seui'ce' s'ibimet' eua'**
tacete' ligua. asp'cu' mutuo cor
da nua'ant i'pudicia: et secudu'
g'cupiam' carnis al'ituro' del'icant'
ardore: eua' i'actis ab i'muda

volacoe' corpi'bz'. fugit castitas ip
sa de moribz'. **Quomodo castitas**
amittitur et quibz' gradibus

Questat' p'cc'm: xliij. Caplm.
Castitas q'ppe fugit de moribz':
du' libidmosa volut'ns aspec
tibz' mutuis magis magisq' mar
tescit: et si cor'p' ab i'muda viola
no' tangit: ipsa tu' i'muda viola
cio. visu' aff'cu'. cogitacoe'. del'icacoe'
p'petrat'. **Istis fom'entis q' quibusda'**
gradibz'. crescit p'cc'm. Cogitatio
p'ua' del'icacione' parit. del'icacoe' g'f'
sum'. g'fensu' opacione'. opacio co
suetudine: g'fuetudo necessitate.
Apl'us aut' lege' p'ca' dicit esse in
mebris: q' lex g'fuetudo est. quam
p'cando g'cupimus. et no' ab ea cu'
volunt' distedimus: quia iam ne
cessitatis v'icido p' g'fuetudine' re
tinem'. Bonu' est g' culpa' corri
gere. cu' i'capit' apparere: quia si mo
vari' cepit. i'manitate' sceleris fat.
Sz' quid dicit p' de h'moi': p'lo'
gauerunt i'iquitates suas: domi'
iust' r'odet' ceruices eozu'. Dem'
subiugit. **Pre' putare debet q'**
i' feiam' fugit oculu'. et illig' i' sep
sium diligit. fixu': ab alijs se non
videri cu' hoc facit. **Videt' oino:**
et a quibz' se videri no' arbitrat.

De sepe culpa manifestat' q'
abstrondi creditur. xliij
De videmus. Caplm.

Hic videmus. **Caplm.**
freq' g'f'ig' de hijs qui culpas
suas volut' abstrondere: quia du'
sua vicia quasi caute et latent'
age' estimat. ipi' seipos du' nesti
unt dem'onstrat. **Et culpa q' ocula**
esse creditur: ab alijs manifeste
cognoscit. **Sequit'. **Sz' et si late**
at et a nemine homi' videatur:
quid fiet de illo desup' m'spectore
que' latere nichil p't. An deo pu
tand' est no' videri? q' tato' vider'
pac'ca'. quanto sapientius.
Quid nos debeat a p'cc'o
retrahere. xliij. Caplm.**

In actis g' q' ul' agedo. ul' loq'
do. ul' cogitanto del'icim'. asp'cu'
sup'm' iudicis vehemet' formidat'
debem'. q' et si aliq'n' no' apparet
homibz' n'ra' vicia: illig' tu' oculis
nuda' su' et apta. **Et hoc deberet**
nos a culpa rep'mere: q'a in eius
iudicio nichil vultu' potit' i' mane.
C'otra' vicioz' i'centiua' debem' op
ponere i'f'm' t'orneta: et q' t'isito
v'ia' del'icacione'. p'petiu' dolore. Val
te stult' est. qui p' eo q' puo' t'ep'e
luxurie deseruit: suiq' miseru' de
siteriu' p'rauis del'icacionibz' p'asat:
et celeste' p'dit' amenitate: et eter
na' i'nc'it' dampnacione'. **Deinde**
se'. **illi g' v'v' sc'us timeat displi**
cere: ne velit feie male placere.
Illu' cogitet oia' vite: ne velit fe
mina' male videre. **Illig' n'az' et**
i' hac causa' q'medatus est timor:
vbi scriptu' est. abhomi'acoe' est
dno' defig'es oculum. **Quo**

Etior' d'ni h'eat. xlv. Caplm.

Et quibz' v'bis parat. quia si
oculu' in feiam' figimus?
deo n'ro cui placere debum' ab
homi'abiles sum'. et a quo debui
m' p'ape' gl'am. recapim' pena.
Qua'p' nate est. ut si a no' stris
vicijs. diuin' nos no' sepat' amor.
ul' rep'mat' timor: et si nos non
del'icant' sup'na gaudia. ul' salt'e
treant eterna' supplicia. **Sic i'a**
pit' ho' recedere a p'cc'o: s' i' timeat
displ'icere actori suo. **Sz' dicit ali**
quis. **Quo' timebo' deu'. **Si vis**
deu' time': illu' cogita' oia' videre.
Ut illat te mala g'f'ia: cogita.
q' deus te videt. **Et qd' i' te mali**
fuit: pensa. q' deq' totu' consp'iat.
Et qd' egeris a' dixeris. a' mete
tractaueris. semp' attende sup
te oculos dei: s'p' time' displ'icere
illi. **Hec est via iusticie. h'ec su'**
p'mordia sapie: sicut scriptu' est.
h'nciu' sapie. timor d'ni. **Sequit'.**
Et q' sil' estis i' eua' et vbi**

cuq; fere fut: iuce pudicia vram
custodite. **xlvi. Capitulum.**

De laude castitatis.
Magna e pudicia vtriusq; ml-
tum qm edata i diuinis sp-
ritibus. Hec vtrius celestis & spirital-
e. Nam hoiem a tra subleuat: an-
gelus sociat. deo quigrit: et de tre-
no celeste. de carnali spitali facit.
Hec vtrius ead huana nam tuse-
dit. Na qd ho pudicq; & castus est:
no tam vtrq; huana facit qd dina.
p hac nos amat iuisibilis sps. qd
no em placet deo aia: si non est
casta. si no pudica. Na si imudi-
cie et luxurie desinat. abhorribilis
est ei et repba. pudicia vtrius:
et deo acceptabilis est et homib;
Hac nobis iudat: hac ipugnare
no cessat hostis atiq; ipse est
ei psuasor imudicie atq; luxurie.
plures decipit: plures corripit.
No pat clericis. no pat modicis:
et qd satis gemedu est. ipos est
eligiosos interdū pstermit. Ne-
cesse est qd suma vigilacia iuce
vram pudicia custodire. Na
si ea pdimq. totū amittimq: ead
nosmetipos. Qui pdit pudici-
cia sua. pdit aiam sua: perdit
teum. pdit seipm. Sz ad hoc in
vna habitamq. ut nos iucem
custodiamq. iuce corrigamq.
iuce erudiamq: ut quod quisq;
no pt p seipm. possit p alium.
Et quia nra custodia non a nob;
sz a deo est: bn subdit. **Deus**
em qui hitat i vobis: ead isto
mo custodiet vos ex vobis.

De no possumq nos a pto
custodire nisi deus custodiat
nos. xlvij. Capitulum.

Non em sufficiens est nra
custodia: nisi assit diuina.
Nisi em dñs custodierit citate:
frustra vigilat qui custodit ea.
Nemo est qui pudicia possit
custodire. a i seipo aut in alio:

nisi p deū. Sz si ipse habitauit in
vobis: poterimq p ipm quod no
valemq p nos. Sic g. studeamus
vive. ut nos i ipso. et ipse in nob;
dignet hitare: ut casti et iusti pos-
simq esse p ipm. Sequit. **Et si**
hac de qua loquor oculi petulacia
in aliquo vrm aduerteris: statim
admonete. ne cepta pgredeant:
sz te primo corrigant. Si at & p
amoniacione itez ul alio quoq; die
dipm facit cu videris: ia velut
vulneratu. sanandu pdat. qm q;
hoc potuerit iucere. priq tñ & ali-
ul tao demosttrandū: ut duoru ul
triu possit ore quia. et pperenti se-
ueritate cohercere. **De fina**
correctione. xlvij. Capl.

Net sententia vrbis aplias et
evangelias qcordat. Aut em
btus paulg. Si fuit ho pccupaty
i aliquo delicto: vos qui spiritales
estis. i struite huius: i spū lenitatis.
Et dñs i evangelio. Si pccauit
i te fr tuq; vade et corripe eu. in-
te et ipm solu. Si te audierit: lucra
es frēm tuū. Si te no audierit. ad-
hibe tibi duos ul tres: ut i ore duoz
uel triu stet omē vbu. Summa qdem
diligencia: e iuestiganda & corrigē-
da culpa. Na si eam no emedamq
in hoc seculo: qdepnabim i futio.
Vn aplūs ait. Honerendu e mada
i mang dei viuētis. aqelū est ergo
mo vira emedaē: qd tūc perire. q
amat corripī sapiēs est. Vn scptū est.
Corripe sapientē: & amabit te. Hctū at
si corripit: irasat. Sz qd dicit aplūs ad
discipulū: Iusta iq; oportime: i ptime.
Dpnie dicebat p eos: qd hēt audiebāt
ila pdicaciois. Imptie p eos q iure au-
diebāt. Silt eob qui culpas vdar-
gmūt: aliqñ opret eē iportunos.
Sz ista i punitas no est ex ira: sz
ex caritate. Et sepe is qui qbat
qz corripit: cu cogitare ceperit.
cu qto amore eu frat suus rep-
henderit. gaudet de reprehēioe:

et qd deliq; studeat emedare. Sequit.
Proter vos iudicetis esse maluo-
los: qñ hoc idicatis. magis quippe
inocentes no estis: si frēs vros quos
idicando corrige potestis. taceo
perire pmittitis. Si em fr tuus
vulnq hz i corpe. qd velit occultari.
dū timet serari: none crudeli a te
silere. et misericordie idicaret.
Quo qd ponq debes manifestare:
ne deterius putrefat in corde.

De vilitate fratne correctionis.

Sarcelus est. **xlviij. Capl.**
qui vulnq i corpe frīs celat:
multo magis crudelis est. qui pccā
vulnq i aia frīs no indicat: et
reus mortis illig exst. que tate
to perire pmittit. Sicut em ille
ex ope: ita iste dāpnat ex tacit-
nitate. Qd si is crudelis est qui
culpa no detegit: econē ille mise-
ricors est. q eā no abstodit. Hec ma-
iore pt erga miserū agē mām:
qd peumt p stare vira. Magna q;
illi merces ab omipoteri deo de-
bet: a quo dñm est. Et i m hcor-
tes: qm ipi mām gseqt. Et iaco-
bus ait. Qui qñ fecerit pccōe.
ab errore vie sue: saluabit aiam
eig a morte: et opit multitudme
pccōz. Quo at ordime culpa de-
beat demonstrari: ondit cu subū-
git. Sz anq; alijs demuet. p qd
quicendus est si negauerit. priq
pposito debet ondi si amonit neg-
lexerit corrigi: ne forte possit se-
areat corrūis. no inoteste ceteris.

Quo ordime culpa frīs debe-
at demonstrari. i. Cap.

Culpa cu occulte gmittitur:
ab illis frīb; qui euste cul-
pe gscy sūt. is qui deliq; fr. secreto
debz corrigi. Quos si neglexerit
audire. priq mōstery debet indi-
cari: ut et ipse frēm secrete corri-
gat: qtenq culpa q adhuc latēs
est. si forte secreteq corrigi potue-
rit. no oib; inotescat. Si at nega-

uerit: tūc testes adhibeat: et qui-
tus districti iudicet. Et hoc e qd
subdit. **Si aut negauerit: tūc ne-**
gāi adhibendi sūt alij. ead corā
omib; ut possit no ab vno teste
argui: sz a duob; ul trib; conu-
lucta vo: scdm ppositū ul ead
pbri ad cuiq; dispēacionē ptm;
arbitriū: debet emedatorā sub-
ire vindicām. Et publice
argued; sit qui secrete arguit: no

Qui blate castigat: vult
et no corrigit: acruis mō-
est ut arguat. Cu dolore em ab-
streda sūt: q leuit sanari n pnt.
Qui amonit; secreto de pccō cor-
rigi negligit publice argued;
est: ut vulnq qd occulte sanari
necit. manifeste valeat emeda.
Manifesta aut pccā: no sūt oculū
curacōe pgranda. Palā ei argue-
di sūt qui palā pccat: ut dū ap-
ta obiurgacōe sanat: hū q eos
imitato deliquit corrigant: q;
q qui secrete amonit; corrigi no
luerit: publice quictus. debz emē-
datorā subire vindicām. **Qua**
si frē recusauit: ead si ipse no ab-
cesserit. de vira sanetate pccat.
Nonem hoc sit crudelis: sz mise-
ricordit: ne atagione pestifera
plimos pdat. Et de sanetate
expellend; sit qui in corrigibi-
lis manet. liij. Capl.

Melig est em. ut p multoz
saluacōe vng contempnēt:
qd p vng exemplū multi pccā-
tent. Hūc dñs ait i evangelio. Si
ocul; tuos scadalizat te: erue eu
et pice abs te. Expedi em tibi.
ut pereat vni mēbroz tuoz:
qd totū corpa tuū mittat in ge-
hemā. Et si dextera mang tua
scadalizat te: abscide eā et pice
abs te. p dextrā oculū. ul per
dexteram manū: possumq itel-
ligere aliquē nrm nccarium
amicū. Qui nob; puidet i cau-

sis. nō oculi est: qui mīstrat i nōcīs.
manū nra est. **C** d' si pūdet i spūā
libz: nō dexte oculi est. a' dextera
manus. Talis tā necessarij. si cere
ros t' dei fūico scandalizauerit. et
icorrigibil' extiterit. de corpe id ē
de societate est abscedē. a' elij ē
em solaciū vni p' dē: q' p' vni
totū corpi p' uē. **S** e' d' **E**t hoc
q' d' d' de ondo non figēdo: etiā
i ceteris iuēndis. phibēdis. di
candis. quārendis. iudicandis qz
p' cis. diligēte et fidelit' obfuet.
cū dilcōne hoīm. et odio viciōrū.

**Qualit' fieri debeat coruō
fina. iij. Capitulum.**

Hinc idē b'ūs doctor alibi dicit.
Sic diligēdi sūt hoīes: ut
eorū non diligant' errores. Aliud
est em amasse qd' fci sūt: aliud
vō odisse qd' faciūt. Sūt nōnulli
qui alioz redarguūt culpas nō
tam ex caritate. q' ex odij amai
tudine: nō tam ut eos corrigi ve
lint: q' ut odiū qd' i corde gestat
ex cere possint. Et hoc nō ē scdm
deū: et magē ad vīdēdā p' t' m' z.
q' ad disciplinā. Caueat q' frēs.
ut neminē reprehendat cū ira et
dignatōe: s' p' oia cū dulcedie
et caritate. Et si aliqū culpa eri
gēte sonat i voce aspitab. semp
tū maneat i mēte lenitas. iuxta
qd' aplūs p' capit dicit. Vos qui
spūales estis: i' struere huij mōi
i spū lenitatis. **D**ū aut' sub iū
git: q' d' d' rās tēp'm. ne et tū tēp'
teris. Attendē em debz quā alū
rephendit. qz et ipē p' cor' + fia
gulis existit: ne grauiū tēp'tet.
si quē redarguere conat' idig
nando p' oia q' q' p' a' d' o. fiat
g' cū dilcōne hoīm et odio viciō
rū: ut amor fuer' erga hoīem.
et odiū adūsus viciū: quia dis
ctio debet' vicijs. q' passio natē.
Sequit' **C** r' uicūqz i t' m' p' g' s' s' s'
fuit malū. ut occulte ab aliquo

lras ul' quodlibz munj acceperit.
si hoc vltro q' f' c' t' p' cat' illi. et ore
pro eo. **C** r' m' h' l' accipiedū
p' occulte. iij. Capitulum.

Deo p' gressū esse i magnum
malum dicit frēm. q' occulte
aliquid i' caput: quia aliquid occul
tare est ordinē atqz p' p' o' tū i' f' r'
gere. Magnū malū mērit: q' sui
ordinis p' uaricator existit. **S** r' i
p' h' a' scūs magnū malū ēē f' c' t'.
q' g' r' e' s' i' d' i' s' c' i' p' u' l' g' s' u' i' s' a' m' a' m' a'
s' y' r' o' m' u' n' g' o' c' u' l' t' u' a' c' c' e' p' s' i' s' s' i' n' e' q'
q' cū tā t' r' i' b' u' l' i' t' e' r' p' a' s' s' i' o' n' e' l' e' p' r' e'
p' a' u' t' e' r' e' t. Exemplo itaqz suo nos
docuit: q' m' c' o' r' r' e' c' t' o' e' s' s' e' d' i' g' n' u' m:
qui q' t' e' r' e' t' s' i' l' e' p' c' c' a' m'. Tamē s' i' h'
v' l' t' r' o' q' f' e' r' e' t' p' c' e' n' d' u' e' s' t' e' i. et o' r' a'
dū p' e' o. **N**ā culpa leuior efficit' z
q' confessioe volūtaria hūilit' apit.
Dū d' a' u' i' d' d' i' c' i' t. D' i' r' i' q' f' e' c' e' b' o' z. et
tū t' m' s' i' s' t' i' m' p' r' e' t' a' t' e' p' c' c' a' m' e' i.

Si at' reprehendit. atqz quāc' s' d' m'
arbitrū p' o' s' i' t' u' l' p' b' r' i' g' u' i' e' m' e'
t' e' t'. **C** r' m' i' c' h' i' l' f' a' c' e' d' e' b' e' t' v' n' i'.

**Quia suspicio possit h' r' i'.
iij. Capitulum.**

Quest culpa: iteo g' uior cōpetit
disciplina. Grauiū quippe et mo' l' i'
offendit: qui malū qd' agit etiam
abscondit. De occultis l' r' i' s' et m' u'
n' s' c' u' l' i' s' b' r' u' s' i' h' o' m' i' n' i' s' s' c' r' i' b' i' t. d' l'
r' e' s' m' a' l' r' a' s' e' t' s' u' d' a' i' o' l' a' e' t' c' r' e' b' r' a'
m' u' n' i' s' c' u' l' a: s' c' i' s' a' m' o' r' nō h' z. **C** r' s'
q' s' t' a' l' i' b' z' t' e' l' c' a' t' u' r: m' a' g' n' a' v' a' i' t' a'
t' e' s' e' d' u' c' i' t. Et quo pl' q' t' e' l' c' a' t' u' r' i' n'
i' f' i' m' i' s: e' o' a' m' p' l' i' q' t' e' r' i' t' a' s' u' p' i' s.
Ex huij mōi at: mala g' uia solēt
g' n' a' r' i. **S** z qui p' f' e' v' i' c' i' a' c' a' u' e' r' e'
t' e' s' t' e' r' a' t. nō s' o' lū s' t' u' d' e' t. ut e' a' q'
p' s' e' s' i' t' m' a' l' a' c' a' u' e' a' t: s' e' c' i' a' i' l' l' a'
r' e' f' u' g' i' t. v' n' u' e' l' f' i' u' a' a' c' t' i' o. ul' m' a'
l' a' o' p' i' m' o' p' r' e' t' e' r' e' p' o' s' s' i' t. **P** r' o' s'
vō quos o' p' t' e' t' b' n' v' i' u' e'. et bonū
e' x' e' m' p' l' u' a' l' i' s' d' e' m' o' s' t' r' e. nō quēit
t' a' l' i' a' a' g' e' r' e: v' n' i' q' u' i' s' p' o' s' s' i' t' v' e' l'
m' a' l' a' s' u' s' p' i' c' i' o' n' e' h' r' e. **S** e' q' u' i' t' u' r:
Vestes vras i vniū heatis. sub

vno custode ul' duobz ul' quot suffic
possint ad eas eructedas: ne a time
a ledant. **C** r' i' v' n' o' l' o' c' o' v' e' s' t' e' s'
r' e' p' o' n' i' p' a' p' i' a' t. iij. Cap.

Quod vestes p' apit i vno loco
r' e' p' o' n' i. sub vno custode ul' pl'i
l' z: due vident' causē. p' m' a' s' t' r' e' p'
t' a' u' i' a' n' e' g' l' e' c' t' a' t' i' m' e' a' c' o' r' r' u' p' t' e' n' e' t:
s' i' nō' e' r' a' u' t' e' n' t' z' c' a' u' s' a' n' e' f' i' h' a' c'
i' p' a' m' v' e' s' t' e'. quā h' z. i' p' r' i' a' s' e' h' i' c'
c' r' e' d' e' t: s' i' i' p' r' i' o' l' o' c' o' s' i' b' i' r' e' p' o' n' e' r' e'
l' u' c' e' t. **H** u' i' c' a' u' t' s' i' n' e' v' a' c' e' t' v' b' a' cō
c' o' r' d' a' r' e' q' s' e' q' u' i' t'. **A** t' e' m'. **E** t' s' i'
f' i' e' r' i' p' t' a' d' v' o' s' nō' p' t' m' e' a' t: q' d' v' o'
b' i' s' i' d' u' m' e' n' t' u' p' r' o' t' e' m' a' g' r' u' e' c' i' a'
p' f' e' r' e' t' i' v' t' u' h' o' c' r' e' a' p' i' a' t' v' n' i' s' s' t'
q' z' q' d' d' e' p' o' s' u' e' r' a' t' a' n' a' l' i' u' d' q' d' a' l' i' e' r'
h' a' b' u' e' r' a' t. **D** ū' t' i' v' n' i' c' u' i' q' z' p' u' r' t' u'
q' o' p' q' e' s' t' nō' n' e' g' e' t'. **D** e' s' i' p' z'
f' u' i' t' e' r' e' s' e' m' d' a' t. iij. Cap.

Deo agit si fieri p' t' ut si cui videat
difficile: liceat ipm qd' deposuerat
vestimentū recipere. Ad maiorem
tū p' f' i' o' n' e' p' t' i' n' e' r' e' t. si ad t' m' q' t' e' p'
tū sui p' u' e' n' i' s' s' e' t. ut cō s' o' l' u' i' m' o' q' d'
o' p' u' s' e' s' t' c' o' r' p' i' q' t' e' r' i' u' s' e' s' s' e' t. i' u' r' t' a'
q' d' a' p' l' u' s' a' u' t' i' h' a' b' e' t' e' s' v' i' c' t' u' m' e' t'
v' e' s' t' i' t' u'. h' i' s' q' t' e' n' t' e' e' d' e' b' e' n' t'. **N** o'
t' e' r' m' i' n' a' t' q' t' u' u' l' q' u' a' l' e: s' i' t' e' m' e' a'
n' o' i' a' t' q' s' u' f' f' i' c' i' a' t' n' a' t' e'. **N** a' m' i' m' p'
f' a' s' i' b' z' p' l' q' s' e' m' p' a' p' p' e' r' i' t' v' o' l' u' t' a' s'. q'
n' e' c' i' t' a' s'. **S** i' c' u' t' a' u' t' a' u' t' b' e' s' i' h' o' m' i' n' i' s:
h' u' i' a' n' a' n' a' t' u' r' a' m' o' d' i' c' o' q' t' e' n' t' a' e' s' t.
S z' q' s' u' e' r' i' t' o' m' u' l' t' a' a' d' d' i' d' i' t. v' o' l' u'
t' a' s' e' t' v' o' l' u' p' t' a' s' p' l' i' m' a' c' o' p' u' l' a' u'.
S z' s' i' q' u' i' s' d' e' i' p' f' e' d' i' l' i' g' e' t. s' i' c' a' r' i' t' a' t' i' b' z'
r' e' s' p' e' c' t' e' r' i' s' o' i' n' o' i' n' u' c' i' a' r' e' t: m' u' l' t' a'
r' e' s' e' c' a' r' e' t' s' u' p' p' l' u' a: q' m' o' d' o' t' e' n' e' t'
q' i' n' a' t' i' a. **D** i' s' t' a' m' q' d' d' e' u' t' o' t' o' c' o' r'
t' e' d' i' l' i' g' e' r' e'. q' t' e' n' g' p' p' i' a' a' m' o' r' e' m'
s' t' u' d' e' a' m' q' e' t' q' t' e' n' t' e' e' s' s' e' n' e' c' e' s' s' a' r' i' s'.
e' t' s' u' p' p' l' u' a' r' e' s' e' c' a' r' e' t: ut dū q' d' o' p' p'
e' s' t' v' n' i' a' u' q' z' nō' n' e' g' a' t'. v' l' t' r' a' q' d' o'
p' u' s' s' i' t' a' n' e' m' i' n' e' r' e' q' u' i' r' a' t'. **C** a' r'
t' a' s' nō' q' u' e' q' s' u' a' s' u' t. c' a' r' i' t' a' s' c' o' n' a'
a' n' t' e' p' o' n' i' t. p' p' r' i' s. c' a' r' i' t' a' s' f' a' c' i' t'
a' b' i' e' r' t' u' e' s' s' e' i' d' o' m' o' d' e' i. **H** a' c' s' i' q' s' q'
p' f' e' p' o' s' s' e' r' e' t: e' c' i' a' e' x' e' o' q' d' o' p' q'

erit sibi metipi reserabit. Demide
sequit' **S** i aut' hinc m' vos qren
ciones et murmura orūt: cū qz
ritur aliquis se detentū accepisse q'
pus huerat. et idignū se esse. q' nō
ua vestiat sicut aliq' fr' vestiebat.
hinc vos p' bare. q' tū vobis testē
in illo iterore scō habitu cordis. q'
habitu corpis licitatis. **C** r' p' r'
viciū et vestitū nō debent mur
murare. iij. Capitulum.

Augustin' Cōtencio est. cū
aliquo obstinato aīo defendit.
vbi veritas nō mīstrat: s' i' t' e' n' a' d'
fatigat. **H** abitu cordis nri scifi
catur p' g' r' a' c' i' a' d' e' i. p' m' h' a' b' i' t' a' t' e'
s' p' m' s' e' m'. q' n' t' e' s' t' c' a' r' i' t' a' s. p' a' r' b' o' i'
t' a' s. h' u' i' l' i' t' a' s. p' a' c' i' a. q' r' o' d' i' a. m' a' n'
s' u' e' r' i' t' o. e' t' a' l' i' a' h' u' i' s' o' i'. **H** e' c' s' u' t' n' r'
i' t' e' r' o' r' e' s' d' i' u' i' n' e: s' t' a' l' i' e' t' b' o' i' m' o' e' s'
e' t' t' r' u' e' s. **S** z' s' i' t' a' p' m' i' t' e' r' n' o' s' cō
t' e' n' d' e' r' e. m' i' m' u' r' a' r' e. l' i' a' g' n' a' r' e: s' t' a' t'
a' b' h' i' s' s' p' i' r' i' t' a' l' i' b' z' b' o' n' i' s' v' a' c' u' i' r'
m' a' n' e' m' u'. **V** i' r' t' u' t' e' s' e' m' cū v' i' c' i' s'
r' e' m' a' n' e' r' e' nō p' m' t'. **N** ā' f' a' m' e' t' u'
m' o' d' i' c' u'. t' o' t' a' m' a' s' s' a' m' c' o' r' r' u' p' i' t.
H i' n' c' d' e' b' e' t' s' e' p' b' a' r' e' q' u' i' s' q' z' s' o' l'
l' i' c' i' t' e' p' e' n' s' a' r' e. q' u' i' t' a' m' t' a' l' i' d' e' s' i' t.
e' t' q' m' a' g' n' u' d' a' p' n' u' m' i' n' e' r' i' t: q' u'
p' r' e' b' a' t' r' a' n' s' e' u' t' i' b' z'. h' o' c' v' n' d' e' b' e' t'
e' s' s' e' b' r' u' s. p' o' i' t'. **V** a' l' t' e' g' n' o' b' i' s' c' a'
u' e' n' t' e' s' u' t' l' i' t' e' s' e' t' q' r' e' a' c' i' o' n' e' s. q' a' l'
s' u' t' o' p' a' c' a' r' n' i' s: e' t' s' i' c' u' t' a' p' l' s' a' u' t.
q' u' i' t' a' l' i' a' a' g' u' t' r' e' g' n' u' d' e' i' nō' p' o' s'
s' i' d' e' b' u' t. **A** d' e' o' n' o' s' a' m' o' n' e' t' n' o' s' i' n'
a' l' i' o' l' o' c' o' d' i' c' e' s. **A** r' i' c' h' i' l' p' q' r' e' a' c' i' o' n' e'
a' u' t' i' a' n' e' m' g' l' o' r' i' a'. s' u' p' i' o' r' e' s' s' i' b' i'
i' u' i' c' e' m' a' r' b' i' t' r' a' t' e' s: n' o' n' e' a' q' s' u' a'
s' u' t' s' i' n' g' u' l' i' c' o' g' i' t' a' t' e' s. s' z' e' a' q' s' u' t'
a' l' i' i' s. p' l' i' m' u' e' m' v' a' l' e' n' t' h' e' r' d' u' o'
a' d' r' e' m' o' u' e' d' a' s' l' i' t' e' s. e' t' g' n' a' n' d' a'
q' r' o' d' i' a'. cū q' u' i' s' q' z' s' e' i' f' e' r' i' o' r' e' o' i' b' z'
i' u' d' i' c' a' t: e' t' e' a' q' s' u' n' t' a' l' i' i' m' a' g' e'
q' s' u' a' p' p' r' i' a' p' e' n' s' a' t. **I** n' h' i' s' e' r' g' o'
d' u' o' b' z. h' u' i' l' i' t' a' s' e' t' c' a' r' i' t' a' s' q' m' e'
d' a' n' t'. q' u' e' nō' s' o' lū' d' i' s' c' o' r' d' a' r' e' s' o'
l' e' n' t: s' z' e' c' i' a' d' i' s' c' o' r' d' a' t' e' s' a' d' g' r' o'
d' i' a' r' e' d' u' r' e' r' e. **E** t' q' z' h' q' d' c' a' s' u' t'

ad pfectores pmet; ppter minus
pfectos tempore simam. cu subu
git. Tamen si vna tolerat m
mitas. ut hoc recipiat qd depo
suerit; i vno tunc loco sub coi
bis custodibz habere qd pmetis.

De libeas debemz age coia
ppria. lxx. Capitulum.

Uidelicet du in coi loco re
ponit hoc ipm qd i ppro
usub suscipit: no ppiu esse. s. coe
cedat. Ita sane ut nullz sibi ali
quid opetur: s. omia dya vna i
vna fiant: maiori studio: et fre
q. adori alacritate. q. si vob singli
faceretis ppria. Et nre applica
simam appont. et expont dices
Caritas em de qua scriptu est.
q. no qrit q sua sit. sic itelligit.
quia coia ppria. no ppria coibz
anponit. Hec est causa qre nullz
sibi opetur. s. omia in coi fiant.
maiori studio et frequen alac
ritate: q. si essent ppria. Hec est tpi
causa: quia caritas q no querit
q sua sint. coia ppria anponit.
si caritas xpi non qrit q sua st.
nullz vrm debet opari sibi. Et si
caritas xpi coia ppria anpoit:
q. maiori studio debemz agere
coia. q. si essent ppria. maior est
em frctus caritatis: q. pprietatis
na qd oculz no vidit. nec auribz
audiunt. nec i cor homis astedit:
hoc pparauit deus diligetibz se.
Et deo qto ampliz rem coez
q. ppria vna curaueritis: tanto
vob ampliz pfrct noueritis: ut
in oibz quibz utitur tustoria ne
cessitas. supereminet q pmanet
caritas. Et i cunctis actibz m
tebz esse caritas. lxx. caplm.

Uransitura quippe necitas
vnt tpalibz rebus. tpalibz
studijs. i quibz debz sp caritas
eminere quia nichil pt placere
deo s. caritate. In cunctis g. que
agimz. nre est ut sp emineat

caritas: qz ipa est m. virtutu.
ipa est radix om bonoz. Hec
est via sublimior. q. tendit ad
celu: de qua paulgauit. Adhuc
excellenciore via vobis remost.
multa pfiat i hac caritate. q.
pro amore dei. dicta que huius
mudi. s. respicit: nichil sibi re
tinere appetit. qd qd habet i coe
diuidit. Vere p excelsa via gra
ditur: qui calcatis frenis. mte
et desiderio ad celestia subleuat.
Caritas i amore dei stat et pri
mi. Amor at dei tribz rebus ex
primit: ut nichil remaneat in
homie. qd non diuine dilectoi
subdat. Na deu papm dilige
ex toto corde: videlicet ut omes
cogitacoes nras referamus ad
ipm. Et tota aia: ut oes affec
tiones aie dirigamz i ipm. Et
tota mte: ut omes rōnem qua
itelligimz. discernimz. heamz
i ipso. In dilectōe pmi duo sua
da sit: ut qd tibi no vis fieri ali
ne feceris: et q vultis ut faciat
vobis hoies. et vos facite illis.
Et hac gemina vtute dilectōis
i pmi. omes ouit virtutes:
quibz aut vtilit q sūt appetēda
cupimz. a. q vntada sūt vna
mz. Ex hys duobz articulis. co
grue diligit pmi: du et bene
ficijs fouet. et nulla malicia
leditur. In oibz g. quibz vnt
tustoria necitas. debet semp
eminere caritas: quia quicq.
agimz. a loquimz. a cogitamz.
aut caritate dei debz habē res
picere. aut pmi: ut in omni
ura quersacoē. nre intencionis
suma semp verset i caritate.
In hys autē duobz pceptis. to
ta lex pendet et pphete. Hec.
Consequē g. est. ut eia cum
quis suis filijs. aut aliqua ne
cessitudine ad se ptinetibz. in
monastio astitit. aliquam

contulit veste. siue qdlibz aliud it
necessaria deputandū: no oculte
recipiat. s. sit i pte ppositi: ut i
rem eodem redactum. cui necesse
fuit pbeat. Quid nutritur
et corrumpat caritas. lxx. caplm.
Ucoi em vna. nichil licet oculte
recipi. nichil ppriū retineri: s. si
quid alicui dat. reddendū est ppo
sito: ut cui nre fuit pbeat. Sic ex
tigit auaricia: et supfluitas
refert. Sic nutrit caritas. i pau
ptas sca custodit: quia du no licz
terrena retinere: cogit aia
celestia cogitare. s. sūt quida
qui grauitatē qruant: cu ea q
ab alijs suscipiunt. retine non p
mittunt. Amat munuscula de
lectat in pprijs: et sepe ex pui
et vilissimis rebz tanto iartef
cū desiderio: ut earū occasione
cordia firm soleat qruare.
Ad psuasione dyabolica fieri
dubium non est. Callidz ei hoste
om mores et qualitates animiq.
affectus discernit: et i eo vniqz
temptat: i quo se magis puale
cognoscat. Hec curat vtrum ex
magno uel pno ex pno recipiat:
em ut caritatem frctū corrupe
valeat. Debemz g. qtra hostem
callidū. cauti et vigilātes esse:
atq. eius laqos i omi rerū ma
teria pcauere: et oia terrena.
quibz deape pt animi virtute
calcare: ut possimz cūtare cū
psta. laqos qritus est: et nos
liberati sumz. s. quia quida i
hoc capiūt: subiunctū est. De
si aliquis rē sibi collata celauit:
furti iudicio qd pmet. De ri
mine furti et auaricie. lxx.
plus dicit. fures. caplm.

Hec latrones: regnū dei no
possidebūt. Furtū em emiale
pctm est. sicut scriptū est. Non
adulterabis. no furtū facies:
no falsū testimoniū dices. Et

g. me emialia deputat: iuxta
canonū simam. sic iudicari debz
quisq. de furto: quomō de adul
terio. quō de homicidio. quō de
falso testimo. s. g. qui rē sibi
collata celauit. iudicandus
locū tenet. i sca ecclia: qui fur: i
latro loculos hns. ea q. commiteba
tur sibi a dno. asportabat et ab
scondebat. Qui tāto cupiditatis
et auaricie vicio exarsit: ut dnm
sui sicut ei dyabolus i cor miserat.
veteret et traderet. s. appetēdo
lucru. iuenit morte: sicut scriptū
est. Dū sitit lucru: puenit ad la
queū. Tales sūt fructz auaricie.
Caueat g. frct ne lucru appetat.
ne qualibz rem abscondat: ne
dū suadēte dyabolo tā detestabi
lem ppetret culpā: iusto oipote
tis dei iudicio mortis et dāpnacō
nis iturāt penā. Sequit. In
dumēta vna scdm arbitriū po
si lauet. siue a vobis. siue a ful
lombz: ne iteriores aie sordes. co
trahat mūte veste mmi appe
titus. De mmo mtoze ves
tū refectō. lxx. caplm.

Quare vestimēta vna laua
ri scdm arbitriū ppositi ius
serit: ipse itē causa support. ne vi
delicet fr. sordes i aia qtrahat: si
ultra modū vestes mūdās hre
cōcipiat. Tāto em quisq. pol
luit mti: qto ad ianem gliam
foris mūdāt. Curari g. debent
plati: ne p mtoze vestū delm
quāt subditi. Ad em mtoze ves
tū. s. morū ornat deriū. Vnt
aplus nos amonet dices. Nolite
qformari huic seculo. s. i forma
m i nouitate sensz vti. Na qui
formā huius seculi appetit: for
mā iterioris hois no requirit.
Et qto extior pulchritudo diligit:
tāto iterior amat mmi. Hec ē
autē vna et spiritualis mūdicia:
quā requirit i nobis deus dices.

Lauamini mundi estote: auerte mala
cogitationum uias ab oculis meis.
Nō enim aut scriptura. bñ mudo cor
pe: s; bñ mudo corde. qm ipi deū
uerebūt. Et ne quis putaret curā
carnis esse sili. reseranda adiungit.
**Lauacru eia corpi cu infirmitate
necitas cogit. mme teneget. si
at sñ nimmure de gñlio medicine:
ita ut eia si nolit. iuente pposito
faciat qd faciendū est p salute.
si autē uelit et forte non expedit:
sue cupiditati non obediatur.**
**De medicina corporali nō tene
granda: lxxij. Capitulu.**
Hec sententia ubi aplias uite
tur geordare. q carnis cura
fieri phibet i desiderijs: i mnta
te uo non phibet. Multū em tē
est: inter necitate et cupiditate.
Nā qd ex necitate est. uile ē: qd
autē ex cupiditate est. uicū est.
Sūt at quidā. qui dicūt religio
nō cōpetere corporale medicinā.
s; si diligerēt attenderēt ipi recog
noscerent. quia hoc qd māduca
mus et bibim⁹. q; vestib⁹ opm.
et tēms reb⁹ ad necitate utim⁹.
corporalis medicina est. **fiat g
sine nimmure: de gñlio medicine.**
**De uicū non cupiditā
obrepandū est. lxx. Cap.**
Et bene aut ut nolēs i nca
tate cogat. uolēs ex cupi
ditate repmā: quia necitati q
tem. nō cupiditati obediendū ē.
Nā aliqñ eia si noceat: ptesse
credit qd delcat. Ecce qre hō sue
cupiditati obedire nō debet: qd
sepe sic sua cupiditate recipit.
ut credat sibi id ptesse qd noceat.
Sic fallit hoies mala cupiditas:
sic simulat esse bonū qd malū ē:
atq; pmaosū qd bonū est. Ecce
quare adeo dampnat sacre sc̄p
ture cupiditate et carnale delca
tione: qd uidelicet ad mortē tra
hūt. hominēs. dū ipi nesciūt. Aut.

**Aliqñ eia si noceat: ptesse cre
datur: qd delcat. De repmēda
carnis gñpiscētia. lxxi.**
Sed iuxta apli uocē. oportet
nos a carnalib⁹ desiderijs ab
stinere: q militat adūs⁹ animā.
Caro quippe gñpiscat aduersus
sp̄m. s; p disciplinā sp̄s: est s; p
repmēda gñpiscētia carnis. s; sūt
quidā qui rigore sp̄: alij q; mol
liatē carnis supra modū sectant.
Illi dū spurualit uicū appetunt:
aliqñ cū uicij carne eringuat.
s; sciendū. qd uicij si modū nō h⁹:
i uicij uicij. Illi uo qui cū uicij
uolūt uiuere: cū carnis cura stu
dent et p̄a desideria nutrire. po
nēd⁹ est igit utriq; mod⁹: et ro
gēdi sūt illi facē. qd faciendū est
p salute: hū uo repmēdi sūt. ne
faciāt qd carnalit gñpiscant.
Sals⁹ quidē corpis ad seruiendū
deo seruanda est: cupiditas uero
carnis extingueda. Et quia de
manifesta infirmitate locutus est:
de latenti dolore subiūgit dicens.
**Dem⁹ si latens est dolor i cor
pe: famulo dei dicēti. quid sibi do
leat. sine dubitacōe credatur.**
Quib⁹ credendū sit. lxxij. c.
Iure em credendus est: q boni
mores et gñsacio sc̄a famlū
dei esse gñedant. Non em ex ore
losp̄m gñnoscat ueritas ul falsi
tas: s; a fructib⁹ eor gñnoscat
eos aut dñs. Non sūt fallaces nō
sūt duplices: nō sūt er illis. qui
in corde ⁊ corde locuti sūt falsa. fa
muli dei quales sūt i cor ore: ta
les sūt in corde. **Bona uita. fide
dat ubi. mala uita: ipam uei
tate facit esse ambiguam. sine
dubitacōe g credant: qui sine
dubitacōe sūt boni. Itē alio
mō h latens est dolor i corpore.
famulo dei dicēti. quid sibi do
leat: qui sine dubitacōe sūt boni.
credatur. famul⁹ em dei timet**

offendē deū. nō solū i ope: s; eia
i s̄mone uias suas custodit ut nō
delināt in ligna sua. Tales nos
erubere debem⁹: ut quidq; dicit
uicij sine dubitacōe credat nob.
uicij sine dubitacōe credat nob.
na opa testiomū phibere uicij:
sicut nō saluator de se dicit. si nō
nō creditis: ul opib⁹ credite. opa
iquit q ego facio: testiomū phi
bent de me. multa em sūt quib⁹
nō credit: eia si uerū dicat. **Cur:
Quia aut mali sūt: a i suspicōe
habent. ne sint mali. s; uita nā
si sñ suspicōne cepit esse bona:
mor uerba uia sine dubitacōe
credent uera. Cūto quisq; nīm
long est: tāto min⁹ credit. Cūto
cepit esse religiosior: tāto uerbis
eius maior fides pstat. Et quia
isa q sibi ipi sūt noxia: deo subiū
git. **Itē uerū sanādo illi dolo
ri qd delcat expedit: si non est
certū. medij consolatur. De
cōsilio media requirēdo i inf
irmitate. lxxij. Capitulu.**
Quod dū est eor ubi. nō tñ
stati acquiescendū est eor
desiderijs: nā et famulos dei rep
tant allata desideria: q si nō est
certū. medij cōsulat. **Querant
ille: qui de incerto faciāt certū. s;
mirū si medior gñlia qrimus:
cū aplm paulū gñlio medicine
usū fuisse legam⁹. Nā p eplām
sua tymotheo p̄cipit dicens. **no
uico uino utere p̄ stomachū:
et fr̄qtes tuas infirmitates. A
rigore g abstinece. discret⁹ ma
gister discipulū tēpat: ne scilicet
fr̄qtib⁹ passiomib⁹ fractus. a
fractu bone pdicacionis elāg
uescat. Bonū quippe erat. ut dis
cipul⁹ sc̄s. ex infirmitate firm
p̄tē rediret: s; uicij esse pui
tebat aplū: si usū medicine ali
q̄tulū qualescens. alioz aūc******

lucrificaret. **Ex dūsis at bomb:**
uicij eligēda sūt. **hac autem
uicij fulti. ad hoc medianā cor
palem querē debem⁹: ut nāc ma
iore firm dñō referam⁹. De uicij
sequit. **De q; eant ad balnea.
sue quocūq; ue nāc fuit: min⁹
q; duo uel tres. Et ille qui h⁹ aliq
eūdi nācū: cū quib⁹ ppositus
uissit. ue reb⁹. De uita bona
acquirenda p̄ nos et bona
fama p̄ter alios. lxxij. c.**
Pro uicij bona aut aplū.
nō solū corā deo: s; eia corā
oib⁹ honib⁹. p̄ nos gñscētia
bona suffiat nobis: p̄ter alios
fama nā nō pollui s; pollere
tebet i nobis. Cui fides cōsueae
sue. negligit famā suā: crudelis
est. **Marime i loco isto positus:
de quo dicit aplū scribens ad
discipulū. Curā omēs: bonozū
opm tēp̄m p̄be exemplū. Rur
sus alibi ait. Spectaculū sñ sum⁹
mūdo: et angelis et hoib⁹. Cui
nos amat: querūt quid laudent
i nobis. Cui nos odēt: detrahūt
nobis. Nos at i utroq; medio cō
stituti. adiuuare dñō deo nostro.
et uita nām et famā nostrā.
sic custodire debem⁹: ut non eru
bestant de nobis laudatores. et
māent detractores. **Imul ergo
ue debet duo ul tres: et p̄ sola
cū. et p̄ bone uite testiomū.
Dñ et salomō ait. De soli: quia
si reciderit nō h⁹ subleuātē. Si
fuerit duo: fouebūt mutuo. Bñ
at ait. cū quib⁹ pposit⁹ uissit ue
debet: s; ut a prelato puidat
securitas p̄sone: et a subiecto fue
tur uicij obeie. **De cōsilio
cū siue p̄ gñtū dñō reficien
dorū. sine aliqua t̄beallitate. ccc
siue febrib⁹ laboraciū. vñ ali
cū reb⁹ iungit: ut ipē de cellaio
petat. qd cuiq; op⁹ esse p̄sperit.
De cura adhibenda circa********

Infirmos. *lxv. Caplm.*
Ligendus est frater timens deum, qui circa infirmos maximam curam gerat: et quod eis opus fuerit ministrare studeat: et eo affectu eis resuatur, ac si ipse dominus ihesus christus deserviret. Ipse enim dicitur est iudicio. Infirmus fui: et visitastis me. Et iterum dicitur: omni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Debet ergo fortiores, illi alligatus portare infirmos: sic cum divina caritas adimplet: testate apostolo qui ait. Alia alia onera portate: et sic adimplebitis legem christi. Lex christi est dilectio. Dilctio officium est: iunctio onera nostra portare. Diversa vero tempora, et diverse infirmitates faciunt: ut onera nostra iunctem portare. Nichil autem sic probat amicum: quam oneris amica portatio. Sed et ipse infirmus quod pro deo ei serviatu pensare debet, et summope cavere: ne supfluitate sua aut in paciam sibi servientem gravitet. Studeat autem deo gratias agere: ne infirmitas quae data est ei ad purgationem anime: vertatur in augmentum culpe. Deum subiungit. **Quae autem qui cellario, sive qui vestibus, sive qui codicibus ponunt: sine murmure serviant fratribus suis.**
De officialibus per negligentiam suam faciunt alios murmurare. lxxi. cap.
Ualles se exhibeant, et ea caritate fratribus suis deserviant: ne ipsi de misterio sibi commisso poenitent in murmure: nec alios per suam negligentiam faciunt murmurare. Graue peccatum est murmuratio. Unde beatus gregorius: Regnum celorum nullus qui murmurat accipit: nullus qui accipit murmurare potest. Salomon proordia fati quod vota curvi: fenu portat et murmurat. Tales sunt multi fratres in aggregatione: qui carni subditi nunquam cessant a murmure. **Aplius neque murmuraverit sicut quidam murmuraverit:**

et a serpentibus perierunt. Quae a serpentibus: nisi quia serpens venenosus est. Et omnis qui murmurat: venenum dyaboli in lingua habet. **Jacobus lingua inquietum malum: plena veneno mortifero. Caueo est ergo nobis a murmure: ne mortifero et dyaboli veneno peccemus.** Sequitur. **Codicibus etiam hora singulis diebus petant. Est hora qui peccaverit: non accipiat. De lectore, oratore et operario. lxxv. cap.**
Superius precipit orationibus istae: horis et temporibus constituit. **Te pa ergo sunt distinguenda, quibus debemus orare: et quibus debemus legere. De ope quoque alibi amonuit, ut nullus sibi aliquid operetur: si omnia opera in cor fiant. Hec tria quaedam nobis regula, quae anime valde sunt necessaria: scilicet oratione, laudatione, et operatione. Nam oratione mundamur, laudatione instrumur, operatione beneficiamur. sicut scriptura dicit. **ps. laboris manus tuas tuarum quae manducabis: fructus eius et bene tibi erit.** Quod autem precipit ut codices singulis diebus petant: frequenter legendi quaedam datur. frequenter debet legere servus dei: valde enim utilis est divina lectio. Nam per laudationem distinguimus: quod cavere, quid agere, quo tendere debeamus. **ymc ps. lucerna pedibus meis verbum tuum: et lumen semitis meis. Per laudationem sensus et intellectus augentur. laudatio ad orationem nos instruit, et ad operationem: et ad contemplativam vitam nos informat et activam. pro merito beatus vir isidorus: qui in lege domini meditat die ac nocte. Hec sunt arma vitelucet laudatio et oratio: quibus dyaboli expugnatur. Hec sunt instrumenta: quibus aeterna beatitudo acquiritur. Hys armis vitia expunguntur: hys alimentis virtutes nutriuntur. Sed et si quando a laudatione cessatur: debet****

manuum operatio subsequi: quia occasio tibi immita est anime: et antiquus hostis quem a laudatione sive ab oratione vacante invenit: facile ad vitia rapit. **ps. usum namque laudationis distinet. gliscer et vos vivatis: et alios docetis. ps. usum orationis: et vobis et hys quibus in caritate iuncti estis. prestesse valebitis. ps. manuum operatione, et corporis maceratio nem, et vitia alimentum negabit: et vobis necitatis subuenietis: et habebitis unde necitate partem tribu porrigatis. Sequitur. **Vestimenta vero et calciamenta quae fuerint indigentibus necessaria: dare non differat sub quorum custodia sunt quae postulantur.** **De supfluitate caueoda.**
Hoc est quod superius dicitur: **lxxv. cap.** ut sine murmure fiant fratribus suis. Nam quando differunt necessaria dare, faciunt fratres murmurare: et fit occasio peccati. Studeat ergo fratribus suis propter deum servire: et necessaria temporibus congruis ministrare. Et hoc faciat sine murmure, sine tristitia, sine dilacione: sed cum gaudio et hilaritate: quia hilariter datorum diligit deus: ut omnis quod opus est eis secundum modum aggregationis et possibilitatem loci habeat: et eis qui fuerint sit maior exinde merces a deo domino. **Indumentis vero et calciamentis clericorum quibus servandus est modus: ne praesiosa vel nitida supra modum sint, aut nimis abiecta et vilia: nec habeant in oppositione plura quae decet: nec in oppositione vitia quae oportet. Talia ergo sint: ut religione simul commendent et honestate. Caueant ergo fratres quibus necessaria ministrant: ne quid expendant inopertune aut supflue. Nam quidam supfluum habent: mortiferum est illis. Perpendant quoniam ea quae expendant, oblationes sunt fidelium: pro redemptione peccatorum. Et iteo non glorientur talibus****

supfluitate. sed magis timeant, quod in veteri testamento de sacerdotibus dicitur: iniquitatem populi debent eos portare. Et iteo cum magno timore super eos solliciti sint quod dominus participant: quia magnum periculum est. Salubrum autem est pauperibus christi sicut peccatum est per minus egere: quam plura habere. Nam unde pauperes erimur: nisi penuriam propter deum equanimiter toleremus. **Quid ergo meminerit nos illata commisisse: tamen oportet a licitis abstinerere. ps. angustam enim portam inire contendere debemus: ut ad latitudinem celestium gaudiorum pertingere valeamus. Nam quanto arctiore vitam hanc agimus pro domino: tanto maiorem gloriam possidebimus in celo. Sequitur. **Lites a nullas habeatis. a quibus colerime firmatis: ne una crescat in odium, et trabem faciat de festuca: et aiaz faciat homicidam. Sic enim legitur. Qui odit fratrem suum homicida est.** **De una et quomodo vitia crescant paulatim. aut lxxvii. cap.**
Sicut paulatim vitia crescant paulatim. Sepe enim dum ab occasione verbo lingua restingerem nolimus: ad noxiam dilabimur. Inde aliquando ad murmura et detractiones descendimus: plerumque etiam ad lites usque, et detractiones: inde ad unum ad odium. Et iuxta salomonis vocem, dum negligimus corrigere minima: plumbum ad maiora. dum ergo vitium ex vitio oritur: iniquitas prolongatur. **Hic propheta ait. De qui trahitis ad iniquitatem: in fimum oculis veritatis. Et ps. Prolongaverunt iniquitatem suam: dominus iustitiam condet cervicibus peccatorum eorum. Omnis est ergo omnino cavendum peccatum, a quo est vitium: quod emendat. Quod si per fragilitatem peccare contingerit: facile culpa corrigitur: quod cito agnoscitur. Hic est quod dominus te mittere ad serpente dicit. **ps.******

coreret caput tuum. Caput serpentis
coreret: quoniam peccatum ibi corrigitur: ubi
bi nascitur. Debz q' quisq' esse sollicitus
ut mori ibi se studeat emendare: ubi
nouerit se deliquisse. **C**ertum
est in festuca et trabe: tantum
distat inter iram et odium. Odium est
ira ueterata. q' ex uetustate ira
tam robore accipit: ut merito
trabes appellet. Fieri autem potest
ut si irascaris homini: uelis etiam eum
corrigi. Si autem oderis: non potes
eum uelle corrigi. Per iram mentis
oculus turbatur: per odium etiam extinguitur.
Un' ap'ls. **C**ui odit fratrem
suum: in tenebris est. Nulli irascatur
ira sua uidetur iusta. **U**n' ab omni
idignitate cito rediendum est: ad
mansuetudinis lenitatem. Nam per
timorem motus facile in eius odium
transit: cui non celeriter ignoscitur.
Un' et subdit. **C**uiusmodi conuicio
ul' maledictio. ul' etiam emis
obiectu aliquo leserit: memento
satisfactorie quoniam curare quod fecit:
et ille qui lesus est in disceptatione
dimittit. **C**uiusmodi delectatione
dimittere quod in nobis deliquit.
Quia offendit. **Lxxv. cap.**
qui quicquid. ul' maledictio ali
que ledit: ap'ls ait. maledictio
regnum dei non possidebit. Et dominus
in eua. **C**ui dixerit fratri suo fa
tue: reus erit gehene ignis. De
bet q' sicut frater deliquit: frater
penitere: atq' ab eo quem lesit
toto corde. tanta humilitate ueniam
postulare: et ille qui lesus est in
disceptatione dimittere. **U**ltimo. **C**
fratrem suum sibi tardius regalat:
deum sibi tardius placat. Frustra
enim deum sibi precari querit: quod cito
placari in proximo negligit. Sed
sunt quidam qui de suis meritis
confidentes: pigre in se delinquentibus
ueniam postulant. Sed nichil proficit
illesum esse a culpa. qui non est
paratus ad ueniam: dum potius hic

magna fit culpa: quam tardius relaxa
tur peccata sua. Veritate testante
didicimus. quia seruus qui decem milia
talenta debebat. cum peccatum ageret:
absolutionem debuit a domino accipere.
Sed quia seruus suo centum denarios
debent non dimisit: et hoc iussu
erigi. quod ei fuerat iam dimissum.
Ex quibus dicitur. **q**uod si hoc quod
nos delinquit ex corde non dimittimus:
et illud uultu erigit: quod nobis iam
per peccatum dimissum fuisse gaude
bamus. Sequitur. **S**i autem uisceribus
leserint: uisceribus sibi debita relaxa
re debebit. **p**ro orationibus uestris:
quas utique quanto crebriores habe
tis. tanto sanctiores habere debebitis.
De eodem et de uirtute orationis
Lxxvi. Cap.
Quidam in oratione dicimus deo:
dante nobis debita nostra. sicut
et nos dicitur debitoribus nostris.
Cuius debitoribus nostris. id est eis qui
in nos peccant non dimittimus. cum
dicimus deo. dante nobis sicut et
nos dimittimus: ipsa nostra oratione
culpam et deum aduersum nos ad
uacuitatem matamus: et ipsi super
nos iducimus maledictionem po
tius quam benedictionem. **S**icut fit ut oratio
que debebat nobis esse salubris sit
noxia: et peccata nostra que debemus
minuere. oratio augeamus. **D**e co
tidiana autem breuius leuiusque
precibus. sine quibus hec uita non du
cat: cotidiana oratio fidelium sa
tisfacit. **C**orum est enim dicere. pa
tri qui est in celis: qui iam tali patri
regnati sunt ex aqua et spiritu sancto
Debet et omnino hec oratio minima cotidiana
quod peccata: delet et illa. a quibus
uita fidelium etiam scelerate gesta. si
penitendo in melius mutata discedit.
Si quodammodo uaciter dicitur. dante
nobis debita nostra. quam non desit qui
dimittit: ita ueraciter dicitur.
sicut et nos dimittimus debitori
bus nostris. id est fiat quod dicitur:

quia et ipsa est elemosina. ueniam
petentem homini ignoscere. **S**ed ultra quidem
sunt gratia elemosinarum: quam cum facimus
adiuuam. ut dimittantur nobis
peccata nostra: sed ea nichil est maius.
quia ex corde dicitur. quod in nos
quisque peccauit. **q**uoniam enim mag
num est erga eum esse beniuolum.
sive etiam beneficium: qui tibi nichil
mali fecit. **A**llud multo gratius
et magnificentius bonitatis est.
ut tui quoque inimicum diligas: et
ei qui tibi malum uult semper bonum
uelis: facias quod quod possis. audies
dicente ihesu. **D**iligite inimicos ues
tros: benefacite hijs qui oderunt uos:
et orate pro eis qui uos persequuntur.
Sed quoniam per hoc sunt ista filiorum dei. qui
quidem se debet omni fidelis extendere.
et humanam animam ad hunc effectum o
rante deum seruans agendo luctando
quod produere: tamen quia hoc tam mag
num bonum tunc multitudinis non est.
igitur nos credimus exaudiri: cum
in oratione dicimus dimittite nobis de
bita nostra sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris: proculdubio spon
sione huius uerba implent. si homo
qui nondum in peccato est etiam dili
gat inimicum: tamen quoniam rogatur ab homine
qui peccauit in eum ut dimittat ei.
dimittit ex corde. quod etiam sibi rogatur
ut utique uult dimitti. cum orat. et
dicit sic et nos dimittimus debito
ribus nostris. id est sic dimittite debita
nostra nobis rogantibus: sic et nos di
mittimus rogantibus debitoribus nostris.
Si uero qui eum in quem peccauit hominem
rogat. si peccatum suo mouet ut ro
get: non est adeo deputatus inimicus.
ut eum diligere sit difficile: sic diffi
cile erat quoniam inimicas exercebat.
Cuiusmodi autem sic rogatur. et peccatum sui
penitentem. ex corde non dimittit: nil
lomo existimet a domino sua peccata
dimitti. quam uitas non potest meturi
quod dicit. **S**i dimiseritis hominibus
peccata eorum: dimittet et uos patris uos

celestis delicta uestra. **S**i autem non di
miseritis hominibus: nec pater uos
dimittet uobis peccata uestra. **S**equitur.
Melior est autem. qui quibus uis
sepe temptet. tamen impetere festi
mat. ut sibi dicat. cui se fecisse
agnoscit iuriam: quam qui tardius
uisceribus. et ad ueniam petenda tar
dius inclinat. **De peccato iram**
Dominum. **dic. lxxvii. cap.**
Ira cito accendit. sed facilius de
serit: nonnullos uero tarde quidem co
mouet sed durius tenet. **A**lij autem
quod est nequus. et cito iracundie fla
mas suscipiunt: et tarde deponunt.
Nonnulli uero has et tarde suscipiunt:
et cito amittunt. **I**n quibus nimis
quatuor modis. liquito letor agnos
cit. quod ad tranquillitatis bonum. **U**lti
mo. **p**ro quibus pro magis appropinquat:
et in malo secundum trius superat.
Cetera quod sit iracundie culpa perse
mus: pro qua dum mansuetudo amittit.
similitudo superne ymaginis
uacatur. **P**er iram utique sapientia
perditur: ut quid quo ue agenda
sit ordine omnino nesciat. **P**er iram
iusticia relinquuntur: sicut scriptum
est. **I**ra uiri iusticia dei non operatur.
Per iram gratia uite socialis amittit:
sicut scriptum est. **P**roli esse assiduum
cum homine iracundo: ne distas semi
tas eius. et sumas scandalum anime
tue. **N**am qui se ex humana ratione
non temperat: nec est ut bestialiter
sola uiuat. **A**lij autem iram manus
non exerit: sicut creditur sed in maledictio
iacula lingua uertit. **N**on numquam
uero dum accensum a consuetudine locu
tione restringit per accessum temporis.
penitus a proximi dilectione separatur:
et aciores stimuli sepius ad men
tem ueniunt. causasque que frivolis ex
asperant oriuntur: atque in iram deu
lu festuca in trabe uertit. dum ira
in odium permutat. **P**erent sepe a
proximis despicia: dedignamur in
iurias tolerare ubi. **S**i contingat

urgu fortasse cu primo: erubesci-
m9 pores satisfaccere. Cor quippe
carnale. dñi hui9 vire glām qrit.
hūilitate respicit: et plerūq; ipse
homo qui irascit. discordiā sibi
reāliari appetit: si vire ad satisfaccē
dū por erubescit. S; pensum frā
capitis nri. Ecce nit nob et teum
discordiā peccato fecim9: et tanc
ad nos des legatos suos por misit
ut nos ipi qui prauim9 ad pacem
rei veniam9. Erubescat g; hūana
supbia. Cōfundat quisq; si nō sa-
tisfaciat. por primo suo: qñ post
culpā manū ut ei reconciliari debea-
m9. et ipse qui offens9 est intuei
entibz legat9 obsecrat deus. Seqr.
Qui aut nūq; vult petere ve-
niā. aut nō ex aīo petit: s; causa
est i monastio. etiā si mē nō p-
ciatur. Quae vati cū frīb9
atq; reconciliari debem9. lxxviii. c.
Quom dñs tm cure reconcilia-
re. et ipse facta remanere. atq; int-
rūpi ministria sua. donec tu eas
et resoluas iracundiā et disting-
uas inimiciā cū frē tuo: nob
nec ipm erubescim9: s; p dies
multos pacem. manere inimi-
cias et trahim9 sicut longā fu-
nem discordiā. Pro em iracu-
tos tm et malicie medres punit
des: s; et eos qui irascētes aut
offens9s frēs negligūt a gtep-
nūt: qñquidem hū qui passi vi-
dent iniuriā necessario dolent
et irascūt. Qui vero fecerunt:
nec dolous aliquid nec iracun-
die gerūt. Ob hoc g; hūc qui ab
iracundiā liber est adducit ad
illū: qui i dolore est. et liber nō
est: ostendēs quia cñis huius
nora penes hūc magis est.
qui et causas pctā redit. S; nec
sic quide enedam. p sstimus
em etiā p reb9 nullis qritare

frēs: et qñ nil mali fecerim9. de sa-
tisfactōe negligim9. et obliuioi
tradim9 culpam. atq; i tēpib lon-
gū pērali patim9: ignorātes q
tanto longior erit nobis pena.
qto et discordiā. Vbi em amicitia
pmanet. nichil facile credit:
nichil facile recipit: qd diffidū
possit opari. Si vō inimiciā sll
occupauerūt: oīa q fiūt. q dicūt
et audiūt ita accipiūt et itelli-
gunt: ut ad maiores et lōgiores
pfiat inimiciās. Si quid autē
mali: hoc solū creditur. hoc qfir-
matia. Subet g; dñs relinquit
nū ante altare. et p reconciliari
frī: ut ex hoc discam9. qz si nec
illo i tpe quo ad misteria dei vi-
tem accedere reconciliāone dissila-
ri ac differri patit des: qto magis
curari hoc i alijs tēpib9 iubet.
Si forte accidat irasci: mādatur
ut sub die vel iracundiā nostrā
uel inimiciās finiam9. In hē em
qstrim9 pcepto illo quo ait.
Proz econt nec hoc qtet simus.
ut iracundiā vltia solis tminū p-
ducam9: sed et istodias iuicem
struim9. siue reb9 siue vrbis sup-
plārate cupiētes primos mor-
tentes iuice et comēdentes qd
viti9 apta isama est. Quid ei
aliud faciūt isam et demōe ple-
ni: nisi mēbra sua morsib9 la-
miant. Frustra g; est i mōstio.
qui discordiā hz cū fratre suo:
qz nec deū placat sacrifici9. nec
pfiere valet bonis opib9. Se.
Ponite vobis a vrbis duriorib9
parcite. Qda vrbis duris ab-
stinendū est. lxxix. Capitlm.
Silomō ait. Responsio mol-
lis frāgit irā: sermo dur9
excitat furore. Itē dulce verbū
inimicos pacificat: atcos multi-
plicat. Et paul9. Vos qui spiri-
tales estis: istruite hui9modi

in spū lenitatis. Cauēat g; facti vni.
aduris vrbis. Quae si emissa fue-
rit ex ore vrbis: nō pgeat ex ore ipō
pferre medicamenta. vnde frā sūt
vulnera. Quae cito satisfacc debe-
ni9 cū quib9 iustim9. lxxx. cap.
Damū est qd stiope caud de-
bem9: ne duris verbis aliq
cōturbem9. Et si in hoc aliqñ per-
ram9 ex fragilitate: oportet cōti-
nuo ad satisfaccione festinare.
et qtra sermone durū. pferre ol-
tem atq; placabile: ut vuln9 cō-
mōdōm9. sanet medicina hūilis
qfessionis. S; sicut pdrim9 meli-
est ante caucere vrbis: q postea
enedare qmissū. Ideo serm9 dei
tebz semp ponē custodiā ori suo.
ut non delinquat i lingua sua: et
tūc maxie qñ adūsus eū qfistit
pāor. vālicet calūpnios9 aliq9
et iuriosus: sicut sūt multi sup-
bi et iudi. qui non cessat iritac
famulos dei. Ergo si est tibi itel-
leūs: vnde primo tuo. Imautē
sit manus tua sup os tuū: ne ca-
piaris vbo idisciplinato. et cō-
fundaris. Deinde sequit. Cū
aut nēitas discipline moribus
cohercedis dicere vob dura vba
qpellit: si etiā ipi modū vob ex-
cessisse sentitis. non a vobis eri-
gitur. ut a vobis subditis veniā
postuletis: ne apud eos quos o-
portet esse subiectos. dū mīmū
seruatur hūilitas regendi frā-
gatur auctoritas. Et prelati
a subditis veniā petere nō te-
nent: si i correctione eorū excess-
serint. lxxx. Capitulum.
Derūq; hoc magnis docto-
rib9 contigit. ut quo alta
caritate feruēt. modū correctio-
nis exaggerent: et lingua aliqd
qd nō decet dicat: quā mente
dilectio. qtu debet inflamat.
Vn dñs p moysen. bñ precepit
dicens. Si quis abierit cū amico

suo simpli: i siluā ad ligna cedenda.
et lignū securis fugit manū. ferrūq;
lappsum de manubrio aīcū eius p-
cussit et occiderit: hūc ad vnam
supradictarū vrbū fugiet et vi-
uet: ne forte prim9 eius cui9 effu-
sus est sāguis. coloris stimulo pse-
quat: et apprehendat eū. et piciat
aiām ei9. Ad siluā quippe cū aīco
mūb9: quociens cū quolibz primo.
ad itienda delicta nrā quertm9.
Et simpli: ligna succidim9: cū de
lignūcū vicia pia itentione rese-
cam9. S; securis manū fugit: cū
se se itrepāno plq; nre est i aspi-
tate pitalit: ferrūq; de manubrio
psit: cū de correptione sermo du-
riorecedit: et amicitia piciēs oc-
cidit: quia auditore suū prolata
gruelia a spū dilectoib nrficit.
Correpti nāq; mēs ad odiū pū-
pit: si hūc imoderata itrepācio
plq; debuit addicit. S; is qui i
caute lingua pcutit et primū ex-
figit. ad tres nre est vbes fu-
giat. ut i vna eaz defensus vi-
uat: quia si ad penitēcie lamēta
querfus. i vnitāte sacramēt9 s;
spe fide et caritate abscondit: reg
ppetrati homicidij nō tenet. Cū
qz extmēt prim9 cū iuenit nō
occidit: quia cū district9 iudex ve-
nerit: qui sese nobis p natē nre
qfortiū gūmrit. ab eo pculdu-
bio vndictā de culpe reatu nō
expetit: quē sub ei9 vema spes
fides caritas abscondit. Ideo sub-
ditur. S; tm petenda ē veniā
ab omī dño: qui nouit eos quos
plus iusto forte corripit. quāta
bemolencia diligit. Et dñi
is de causis excedit mod9 corer-
lxxx. cap.
Aliqñ excedit tōib9. lxxx. cap.
modo zelo malicie. aliqñ
zelo iusticie. plerūq; ex studio
per deliberatā locutionē: plez
qz p excessū sermōib9. Dñs vero
non tam accedit fmonem: qñ

interfatione. Cuius g' culpa dimittit.
q' nequaquam malicie studio petunt
sequi. **Pro** autē caritatis: si spūa
lis int' vos debet esse dilectio.
De dilectione dei et proximi lxxxij.
Sunt nonnulli **Capitulum.**
qui diligunt proximos. s; per
affem agnationis et carnis: qbz
tū in hac dilectione sacra eloquia nō
quod dicitur. s; aliud est qd spūre
ipendit nature: aliud qd pceptis
dīnas ex caritate debetur obedire.
Hij nimirū et proximi diligunt: q'
tū illa sublimia dilectionis p'na nō
assequunt: quia amore suū non
spūaliter. s; carnaliter ipendunt. Si
poteritis nos dei esse discipulos:
sola custodia caritatis probat.
Vn ipse ait. In hoc agnoscat oēs
qz mei estis discipuli: si dilectione
habueritis adiunxerit. Que dilectio
si cor nr̄m veniat replet: duobus
modis ostendi solet: scilicet si caritas
in deo. et inimicos p'p' dei diliga
mus. Sepe i dilectionis ymagie
erga inimicū aīni fallit: seq;
illam diligere falsū arbitratur.
Sed tūc iūma dilectio veraciter
custodit: cū nec p'fectu addi
mur. nec de ruina illius letamur.
Ad duobz quidē p'ceptis incipit ca
ritas: s; se ad inuicē extendit. Hic
nāq; iūcū: dilectio dei est et di
lectio proximi. s; dilectio dei p'
tria distinguitur: qz ex toto cor
de. et ex tota aīa. et tota fortitu
dine diligi cōditōr iubet. Quia
i re noīdū est. q' diuini sermo
cū deū diligi p'cipit. nō solū nar
rat ex quo. s; etiam i format ex q'
to. cū subiūgit ex tota fortitudine:
ut videlicet qui p'fē deo placere
desiderat. sibi de se nichil reliquat.
Proximū autē dilectio ad duo p'
cepta dirigitur: cū et p' quēcū
iūstū dicit. Quod ab alio tibi
odis fieri: vide ne et tu alteri fa
cias. Et p' semetipam veritas

dicit. Que vultis ut faciāt vob'
homīb;: ita et vos facite illis.
Quibz duobz saluet vtiq; testa
mēti mādatis p' omī malicia cō
pescit. p' aliud benignitas pro
gatur: ut qd nō vult malū pa
ti. quisq; nō facies cesset a nocē
di ope. Et rurū bonū qd sibi fieri
appetit: impendēs erga vltimū
tem proximi exerceat ex benignita
te. Sed hec nimirū duo. dū solli
cita intencōe cogitāt: cor ad i
nuā virtutū ministrā tenditur:
ne vel ad inferēda q' non debet.
desiderijs inquietā mens ferueat:
vel erga exhibēda q' debet. oīo
resoluta torpescat. Nā cū cauet
alteri facere qd nequaquam vult
ab alio ipse tolerare: sollicita i
tencōne se circūspicit. ne supbia
eleuet. et vsq; ad despectū proximi
aīni deiciens exaltet: ne ambitō
cogitationem lamet. Cūq; hāc
ad appetēda aliena dilatat. an
gustet. ne cor luxuria polluat.
et subiectū desiderijs p' illicita
corūpat: ne ira exasperet. et
vsq; ad p'ferēda grumeliam
inflāmet: ne iūdicia mordeat. et
alienis emula felicitatibz. sua se
face qsumat: ne imoderate lig
uam loquacitas p'trahat. eāq;
vsq; ad lasciuā obtrectationis
extendat: ne odiū malicia exa
tet. et os vsq; ad iaculū male
dictionis uritet. Rurū cū
cogitat. ut ea alii faciāt. q' ipse
sibi fieri ab alio exoptat. p'fat
nimirū ut malis bona. et bonis
meliora rādeat: ut erga p'ca
res māsuētudinē lōgāmmittatis
exhibeat: ut malicie peste lang
uentibus graciā benignitatis
impēdat: ut discordēs pace mi
niat. ut grotēs ad cōcupiscētiā
vere pangs accēdat: ut indigē
tibz nētia tribuat. ut errātibz
viam rātidinis ostendat: ut

afflictos vbo et passione mīteat.
ut accēsōs in huius mūdi desiderijs.
tāreparōe restringat: ut minas
potenciū. rācōinacōe mitiget.
ut opp'ōz agustias. quāta pre
ualet ope leuet: ut foris obsistē
tibz opponat paciā. ut intus
supbientibz exhibeat cū paciā
disciplinā: ut erga errata sub
ditōrū. sic māsuētudo zelū tēpet.
q'tens a iusticie studio non ener
uet: sic ad vlcione zelus ferueat.
ne tū pietatis limitē feruēdo
tūscendat: ut i'gratos bñficijs
ad amorē puocet. ut gratos q'
q' mīstōz. Tamore feruet: ut
proximoz mala cū corrigere nō
valet taceat: ut q'ruq; corrigi lo
q'ro possint. q'sensū esse silēciū p'
timeat: ut sic ea q' tacet tolet.
ne tū in aīo vltus doloris ocul
tet: ut sic malivolis mīng be
nignitatis exhibeat. ne tū per
graciā a iure rātidinis excedat:
ut cūta proximi q' p'ualet ipē
dat. s; hec impēdēdo non tu
meat: ut sic in bonis q' exhibet
timorū p'cipiū pauēat. ne
tū a bono exercitio torpescat:
ut sic q' possidet tribuat q'tens
quāta sic largitas remunerātis
attendat: ne cū trena largitē.
suā plq; nēce est iopiam cogi
tet: et in oblatione mūneris.
hilaritatis lūmē tristitia ob
sturet. Sū g' lex dei multiplex
dicitur: quia nimirū vna ea
demq; caritas. si mentē plene
cepit. hāc ad inuicē opa multi
formit' accendit. Multiplex g'
ista lex dei est. q' singulis regū
artūculis non p'mutata agit:
et causis se variatibz. nō vāla
ta iungit. Cuius nimirū legis
multiplicitatē. bñ paulū oī
dit. dicens. Caritas paciēns
est. benigna est. et cēt. Sequit'
p'posito tamq; p'ū obediāt:

multo magis p'sb'ō. qui omnium
vīm curā gerit. **Capitulum.**
De virtute obediētie lxxxij.
Obediētia sola virtus est.
que virtutes ceteras mētes
inserit: insertasq; custodit. Sa
nuel. melior est obediā. q' victi
me. Quia per victimas aliena
caro: p' obediā vō voluntas
p'pria religat. **Salōn.** Vir obe
diēns loquit' victorias. Quia
dū aliene vocē hūilit' subdmur:
nosmetipos in corde sup'amus.
Probis quippe obediētia vsq;
ad mortem: seruāda p'cipitur.
p' obediētiā malū nūq; fieri:
aliqu' aut debet per obediētiā
bonū qd agit int' mitti. s; quia
nō nūq; nobis mūdi huius p'pe
ra. nō nūq; vero iubent' adūsā:
sciendū sumope est. q' obediētia
aliqu' si de suo aliquid habeat
nulla est. aliqu' autē si de suo ali
q' nō habeat mīma. Nam cū
huius mūdi successū p'cipitur. cū
locū sup'ior impātur: is qui ad
p'cipiēda her obedit: obediētie
sibi virtutē euacuat: si ad her e
ciā ex p'prio desiderio anhelat.
Rurū cū huius mūdi respectus
p'cipitur. cū probra adipisci. et
cōtumelie iubent': nisi her ex se
metipō aīni appetat: obediētie
meritū sibi minuit: quia ad ea
q' in hac vita respecta sūt. iūta
nolensq; descendit. Debet ergo
obediā et in aduersis ex suo ali
quid hēre. et rurū in p'speris ex
suo aliquid oīno non hēre: q'te
et in adūsis tanto sit glouosior.
quāto diuino ordini etiam ex
desiderio iūgit: et in p'speris
tanto sit sincerior. q'to a p'nti
ipā quā diuinit' p'cipit gl'ia
fundit' ex mēte sepatur. Imo
cū autem mētibz ornamen
tū sep' obediētie iūgitur: dno at
testante qui ait. Quēs mee vo

cem meā audiūt: et ego agnosco
cas. et sequūt me. Perfecto recep-
tori suo nō obedit qui innocens n̄
est: et innocens esse nō p̄t. qui obe-
dire q̄tēp̄t. Sequitur. Ut q̄
cuncta ista fuerūt: et si quid mi-
nus fuerūt fuerit. non negli-
genter p̄tereatur: s̄ emendandū
corrigendūq; curerit: ad p̄positū
p̄cipue p̄tinebit. ut ad p̄b̄m
cuius apud vos est maior aucto-
ritas referat. q̄d modū ul' vult
eius excedit. Ad quid nob̄ ista
p̄cepta regularia data s̄ et de offi-
ciis.
Ad hoc quidē no plator lxxxvii.
data sūt ista p̄cepta regu-
laria. ut cuncta fuerūt: et si
quid fuerūt minus fuit: optet ut
cito emēdet. Nō em̄ possumus a
liquid negligent' p̄terire: sine
p̄iculo aie n̄re. Ea em̄ volumus
sp̄ualit' tenere: et sc̄dm ea viue-
urauimus. Et p̄ta ait. Tu mā-
dasti: mandata tua custodiri mi-
nis. Et ap̄l̄s. In quib' tota lege
seruauit. offendat at̄ i vno: sc̄s
est om̄ reus. P̄tinebit q̄ ad p̄-
positū. et ad eum q̄ custos est or-
dinis. ut ad p̄b̄m cuius est ma-
ior auctoritas. id est ad abb̄em
referat: quitq̄d p̄ se sc̄dm cano-
nicam regulā non p̄t diffinē.
Et si i congregacōe vbi est ordo
canonicus non est abbas s̄ ep̄us:
ip̄e p̄b̄i noīe designat. Ad hoc
em̄ plati i eccl̄a sūt q̄stituti. ut
b̄n̄ ordm̄ata custodiant. errata
corrigāt: vitā et mores subdi-
torū v̄bo et exemplo q̄ponāt.
ap̄l̄i formā sectātes. qui ait.
Argue. obsecra. increpa: im̄sc̄e-
tes tempib'q; tempa. t̄oribus
blandimēta. Indisciplinatos
et inquietos debent duris ar-
guere: obediētes et m̄tes et pa-
cientes. ut i meli' p̄ficiat ob-
secrare. Negligentes et q̄tēp̄-
nentes et sup̄bos aut increpet.

aut corripiat: nec dissimulet p̄m̄
delinq̄tū. s̄ mox ut ceperit oriri.
radicat' ut p̄ualēt amputent:
mēores p̄iculi hely sacerdotis de
filijs suis. honestiores atq; intelli-
gibiliores: p̄ma et sc̄da amom-
cione corripiat. Antelligibiliores
et honestos dico: qui ordm̄e dili-
gunt. Imp̄bos et duos corde sup̄-
bos et inobedientes. v̄be et castiga-
cione i ip̄o m̄cio p̄m̄ coherceant:
saentes illud stult' v̄bis nō cor-
rigitur. Et iterū. P̄cite filiū tuū
virga: et liberabis aīam eius a
morte. Sequit' Ip̄e vero q̄ vob̄
p̄est: non se existimet p̄tate d̄n̄an-
te. s̄ caritate seruiente felicem.
De falso et vero plato lxxxvii.
Nam qui ita p̄sunt. Capl̄m
ut gaudeāt de p̄tate domi-
ni: non sūt veri pastores. s̄ mer-
cenarij et lupi rapaces. Ij ma-
gis p̄esse appetūt: q̄ p̄resse. Nō
querūt fructū aīaz: s̄ tempale
lucrū. Non celestem gl̄am: sed
t̄remū honore. De talib'q; ait d̄ns
i euāgelio. Amē dico vobis: re-
ceperit mercedem suā. Cui v̄o
itā p̄sunt. ut gaudeāt de s̄uitute
caritatis. ipsi tenēt exemplum
veri pastoris: qui venit im̄sc̄re
et non ministrari. et aīam suā
dare p̄ multis. Illi vere prelati
sunt. et sc̄dm̄ deum curā regim̄s
agunt. qui ad hoc tm̄ laborant:
ut plures secūm ad deū trahāt:
quos delcāt onus nō honor. cari-
tas nō p̄tās. s̄uitus ip̄ensa alijs.
nō suscepta ab alijs: iuxta q̄d
paul' ap̄l̄s ait. Cū eēim liber
in oib'z: om̄ me seruū feci. ut plu-
res lucrifacerē. Cui tm̄ p̄t' aucto-
ritatē regim̄s: est honorand' a
subditis. v̄n̄ et subditur. Uō
re coram vobis platus sit vobis.
De reuētia a s̄bd̄is exhibē-
da prelati. lxxxvii. Capl̄m.

Deo saluet honorari debz: quia x̄
vices i monastio tenet. Unde ip̄e
d̄ns pastorib' ait. Cui vob̄ aud.
me audit: et qui vob̄ sp̄nit. me
sp̄nit. Debent q̄ seruū dei. suum
honorare m̄ḡm: cuius q̄ amore
dei supra se receperūt magistrū.
Cui tm̄ pl̄g honorat' exteri' q̄tāto
optet ut ampliq; deum timeat:
atq; semetip̄m respiciēs. eos a q̄-
bus honor' ip̄endit' sibi i cogita-
cōne ip̄ponat. v̄n̄ subim̄tū est.
Timore corā deo substrata sit
pedib' v̄s. Et humiles debet
esse prelati. lxxxvii. Capl̄m.
Hic sc̄ptū est. C̄to maior
es: hūilia te i om̄ib'z. Et ut
rū. Ducem te q̄stituerūt: noli
ertollī: s̄ esto t̄is q̄ v̄n̄ ex ip̄is.
Et d̄ns i euāgelio. D̄s qui se
exaltat hūiliabit': et qui se hū-
liat exaltabit'. Tanto quippe
maior est quisq; apud deū: q̄nto
hūilior apud semetip̄m. S̄ q̄lus
esse debeat i morib'z: audiamus.
Cura om̄es: semp̄ bonorum
opm̄ p̄beat exemplū. De s̄itate
et p̄fectōe prelatorū. lxxxix. cap.
Sicut em̄ alios p̄cedit ordie.
ita eos p̄cedere debz s̄itate:
ut eius exemplo discant subditi.
qualit' viuere debeat. Sequitur
Corripiat inq̄tos. q̄slet' pu-
illāmes: suscipiat infirmos:
pacens sit ad om̄es. De mā-
suetudine prelatorū. xc. Cap.
Obi locū tenet regim̄s.
mala i ferre non debz sed
tolerare: ut ex sua māsuetudie
vacuos valeat m̄tignē. C̄ta
em̄ medic' aīaz est. q̄tra passio-
nes vicioz. debz opponē medi-
camēta virtutū: ita saluz ut
p̄us mores om̄ diligēt' iqui-
rat: et quid cuiq; inferre debe-
at. agnoscat. Sequitur. Dis-
ciplina libens habeat: metued'q;
imponat. Et quib' v̄trūq; sit

necessariū: tm̄ pl̄g amari a vob̄
appetat. q̄ timeri: s̄ cogitās d̄o
se pro vobis reditū esse v̄sem.
De disciplina platorū et de duob'z
que debent subditis exhibere.
Quāq; m̄tu. xcj. Capl̄m
Disciplina est mox ordiā-
ta correctio: et maior p̄cedēti
p̄m̄ regulariū q̄slet' obsec-
uacō. Optet ut doctor eccl̄asti-
cus sapiens sit et disciplinatus:
quia tūc alijs v̄e disciplinam
imponit. cum ip̄e discipline
viuit: cū ex seipo trahit ma-
gisteriū. q̄d exerceat i alij. In
disciplina p̄seuerate. v̄ba sūt
ap̄l̄i ad hebreos: et tamq; filijs
vobis se offert deq;. Et quis fi-
lius. quem nō corripit pater:
Sūt aut' duo n̄tia: ut rector
suis exhibeat subditis timore
saluet et amore. Timore eis.
qui sup̄bi et rebelles et dure
mentis sūt: amorem eis qui
humiliter et deuote q̄ libent'
d̄no deo desuuit. Deinde ait.
Et quib' v̄trūq; sit n̄tium:
tamen pl̄g amari a vobis ap-
petat. q̄ timeri. C̄d' dei p̄cep-
ta implenda sūt adre n̄ t̄ore. xcj.
Quia plati q̄to pl̄g diligit.
tanto libent'q; auditur:
et magis placet deo illa s̄uita:
que ex voluntate et amore fit:
q̄m illa que fit ex t̄ore. P̄tēa
dulcis magi discipulis suis ait.
Nam nō dicam vob̄ suob'z: s̄ ai-
cob. Nō em̄ vult deq;. ut timea-
mus eū tamq; d̄m̄ seruū: sed
vult ut eū diligam' tamq̄m
p̄m̄ filij: et ut p̄cepta eius
faciam'. non timore pene. s̄
amore iusticie. Hoc aut' semp̄
cogitare debz qui iudex est. a-
nimaz. q̄ supra se iudicē h̄z
deū: ut regim̄s curā tanto
sollit'q; agat: q̄to se redditu-
rū q̄ v̄sem pro sibi q̄missis. ap̄d

districtū iudicē pensat. Valde em
solliatat i bono ope: si quisq; in
cūctis q; agit semp cogitat de
extremo fine. Unde scriptū est.
In oib; opibus tuis memorare
nouissima tua: et metūm non
p̄rabis. Sequitur. Unde vos
magis obedite. non solum v̄i.
si etiam ip̄ius miserem: qui m̄t
vos q̄to in loco superiore. tanto i
p̄iculo maiore versatū. De soll
itudie plator et quō miserat s̄di
in p̄iculo magno vsq; usq; r̄m.
quisq; i regimnis loco sub
limat. Nam q̄to superior q̄dūb.
tanto p̄iculosior casus: et cui
pl̄q; committitur. pl̄q; ab eo erigit.
Grante p̄iculū est sibi et alijs
viuere: t̄palia et sp̄ualia siml
p̄uicere. Sic sui curā agē. ut a
lios nō negligat: sic de alijs co
gitare. ut semp̄m obliuiscendo
nō derelinquat. Sic p̄curare t̄pa
lia. ut nō refrigescat a sp̄ritua
libus: sic iardescere ad sp̄ritua
lia. ut solliatat sit de t̄palibus.
Inde q̄ amplius debent pl̄ato
subditi obedire: v̄n magis vi
tent eū p̄ ip̄s laborare. Q̄d
cum faciūt: non solum sui sed
etiā ip̄ius miserent. Sui videt.
quia aiām suam saluant: sicut
scriptum est. Auferē aiē tue: pla
cens deo. Ip̄ius quippe qui p̄
est miserentur: quia om̄s eius
obediendo alleuiat. Cū em̄ sc̄p
tum sit. filij sapiēs letificat
p̄iēm: tanto pl̄q; gauēt et libe
ri laborāt patres sp̄uales p̄
filijs: q̄to eos vident sp̄ualib;
obtemperare disciplinis. Sequit.
Donet dñs ut obseruetis h̄.
om̄a. tamq̄ sp̄ritualis pulch
itudinis amatores: et bono r̄
odore de bona querfacōe fragm̄
tes: nō sicut serui sub lege. s; sic
liberi sub gracia q̄stituti.

Et p̄ l̄ctionē et p̄dicatōē: sic oīa
dūte sp̄uali pulchritudie. r̄m. r̄.
Apre post l̄ctionē subdit
oīd. Sic est em̄ legere et p̄
dicare. quomodo agrū seminare:
sic est orare. quō semen operire.
Sicut qui seminat i agro. si hoc
arando coopere dissimulauit:
veniūt volucres. et totum qd
seminatū esse videbatur. diri
piūt. Ita qui in agro cordis sui
semina verbi dei psallēdo. lege
to. p̄dicatō. asserit. nisi postea
in corde orando reduserit et quo
dāmō sepeliret: veniūt volu
cres. id est cogitationes huius
seculi. volatiles ianes et vacue.
et rapiūt qd in corde fuerat se
minatū. Itēo p̄ l̄ctionē et p̄di
catōē semp̄ orandū est: ut se
men v̄bi dei maneat i corde. et
fructus sp̄ualis crescat i op̄atōē.
Bene aut̄ ait: tamq̄ sp̄ritual
pulchritudinis amatores. Non
em̄ p̄nt impleri h̄c om̄ia re
gularia p̄cepta nisi p̄ amorē
iusticie: que pulchritudo sp̄ua
lis est anime. Auḡ. Nemo iū
tus b̄n agit: etiam si bonū
est qd agit. Q̄d vero subdit. et
bono xp̄i odore de bona q̄sacōē
fragrantes: p̄tinet ad bonam
famā et bonam vitam. Unde
ap̄l̄us. Cristi boni odor: sumis
deo i om̄i loco. Serui sub lege s̄t:
qui ex timore deo suūt. liberi
autē sub gracia: qui ex amore
implent diuina p̄cepta. Grā
dei diffusa est i cordibus nr̄is:
per sp̄m̄ sanctū qui datq; ē nob̄.
Iusto vero lex non est posita.
v̄bi em̄ sp̄s dñi: ibi libertas.
Sic autē viam mādatarū dei li
bere currim;: si dilatatum cor
nr̄m i caritate dei habeamus.
Sequit. Et aut̄ vos i libello
hoc. tamq̄ i speculo possitis
inspicere: ne p̄ obliuionē aliqd

negligat. semel i septimana vob̄
legatur. Cur sepe legi p̄cipi
tur iste libellus. r̄m. r̄. Caplm.
Deo legi f̄cipit p̄cipit: q̄temus
m̄coriter teneatur. Et̄us ei i
cobq; ait. Qui p̄p̄erit i lege
p̄f̄e libertatis. et p̄m̄serit i ea
non auditor fr̄us obliuiosus. sed
fr̄i op̄is: h̄c b̄n i fr̄o suo erit.
Et bene h̄c libellū dicit specu
lū. quia i eo tamq̄ i speculo in
sp̄icere possim; quales sum;:
sue pulchrit. siue fedi. siue iustij
iusti. v̄trūq; nr̄m reglariter
viuat: v̄trum p̄ficiat an deficiat.
v̄trū deo placeat an displiceat.
Septima quippe sacra: nr̄am no
bis interiorē rep̄ntat ymaginē.
Ostendit quid formosum. quid
deforme sit i anima: et qualiter
pulchritudo iusticie deb; obfua
ri. qualiter deb; ututū decō
r̄opom: quomō v̄icōz mādās
opteat abstergi. Pr̄uoz vsq; e
mala semp̄ agere. et que egerit
nr̄q; retractare: q̄q; faciūt. ce
mente p̄tr̄ascunt. At gr̄a facti
viri in scripturis sanctis. cotidie se
ip̄os non cessant insp̄icere. vitam
suam moreb; suos vigilāt p̄
sare: et si aliquid deforme uel in
p̄positum uel iordmatū iuene
runt: mox sc̄dm̄ q̄scriptū vident.
reformare et p̄ponere studēt: q̄te
sancti et immaculat̄ corā dño deo
tā i corpe iueniāt q̄ i aiā. Itēo
p̄sta ait. Tūc nō q̄fundar: cum
p̄p̄erero i om̄ib; mādatis tuis.
Et ap̄l̄s admonet dñs. Renoua
nr̄m i sp̄u m̄tis v̄ie. Et iterum.
Proster iterior h̄o: renouatur de
die i die: v̄n apte subiungitur.
Et v̄bi vos iueneritis ea que
scripta sūt facientes: agite gra
cias dommo bonoz om̄ largitori.

De granarū actione. r̄m. r̄. m̄p.

Graciarū actio p̄u lūmū
semp̄ a nobis debet: a quo
omne datum optimū et oē donū
p̄f̄m̄ scriptura teste descendit.
Nemo em̄ est donis dei b̄n;: qui
donati existit ingratus. Aut em̄
ap̄l̄us. Quid habes. qd nō acce
pisti: Et si accepisti: quid glians.
quasi non acceperis: Merito q̄
dño deo nr̄o gracias agere ad
monem: ut agnoscat h̄o si bene
viuit dei gr̄a se h̄re: et ut p̄ficiat
in dilectione iusticie. non se aliū
de q̄seratur. Que cogitatio p̄u
facit. Ipsa est em̄ sapiēcia q̄ p̄e
tas vocatur: quia colit p̄ lūmū.
Colitur at̄ sacrificio laudis ac
tionib; gr̄az: ut cultor ei; nō
in serpo s; in illo gloriatur. Se.
Vbi aut̄ sibi quicūq; vestri
videt aliquid deesse: toleat de
pt̄erito. caueat de futuro: orans
ut sibi debitum dimittat. et in
temptationē nō inducat. Amen.

Explicit amētū seu expositio
venerabilis maḡi hugonis de
santo victore sup̄ Regulā b̄ti
Augustini p̄ponensis. Ep̄iscopi
patris nostri.

De laudibus regule beati augustini episcopi. .iiij.
 Quare predicatio magis competat sancti religioso quam seculari. .iiij.
 Quare regula beati augustini competat predicantibus. .iiij.
 Quod status paupertatis magis competit predicantibus quam hereticis. .v.
 De expositione tituli regule. .vi.
 Quare hoc opus dicitur regula. .vii.
 De expositione regule et titulo operis. .viii.
 Quod caritas in genere necessaria sit predicantibus. .ix.
 Quod caritas secundum differentiam necessaria est predicantibus. .x.
 Reprehensio eorum qui ea que sunt propria preferunt proprie utilitati. .xi.
 Quod omnia que sunt in regula sunt in precepto orationis illius ubi papam. .xii.
 De concordia et unanimitate. .xiii.
 De laudibus civitatis verum. .xiv.
 Questiones circa distributiones in communem. .xv.
 De cauendo superfluitate. .xvi.
 Quod seruis dei large sunt ministri. .xvii.
 Quod non est seruis dei dissidendum de necessariis et maxime predicantibus. .xviii.
 Questiones circa civitatem primitivae ecclesie. .xix.
 Questiones circa distributiones in communem. .xx.
 De hiis que nolunt scripta gerere. .xxi.
 Contra illos qui gerunt in religione quod in seculo non habuerunt. .xxii.
 De illis qui provident sufficienter illis qui fuerunt pauperes in seculo. .xxiii.
 Contra illos qui querunt pro se in religione. .xxiiii.
 Quod magis periculosa est pro sepe illis que fuerunt pauperes. .xxv.
 Contra pauperes que in religione

superbiunt. .xxvi.
 Quod in affluentia reus est elevandum sursum multis modis. .xxvii.
 Quare terrena dicuntur vana et spiritualiter gloria humana. et quare hec non sunt querenda. .xxviii.
 Quod monasteria quibusdam non prosunt ad salutem. et quo ad alia sunt inutilia quibusdam et quibus ex causis et de superbia pauperum. .xxix.
 Quod qui divites veniunt ad religionem non habeant fastidium fructus suos. .xxx.
 Quod divites non debent fastidire pauperes. sed potius gloriam de eorum societate quam de pretio divitiarum. .xxxi.
 Quod si aliquid gloriarum sit luata. .xxxii.
 Quod de bono opere et spiritualiter de mundi contemptu non sit superbiendum. .xxxiii.
 Octo utilitates que solent sequi ex dispersione terrenarum quibusque privatur per superbia. .xxxiiii.
 De remediis contra elationem de bonis propriis. et de utilitate humilitatis spiritualis et predicantibus. .xxxv.
 De concordia actionum. .xxxvi.
 De honore mutuo exhibendo. .xxxvii.
 De variis modis orandi. .xxxviii.
 De operibus primis et primo de oratione. .xxxix.
 Quare religiosi plures alii debent instare orationibus et spiritualiter honoris et temporibus constitutis. .xl.
 Que et quot sunt hore. .xli.
 Canonice. et quare plus in illis standum est orationibus. .xlii.
 Quare libenter surgendum est mane ad divinum officium. .xliii.
 Quare libenter eundem sit ad completorium. .xliv.
 Quod fructuosum est orare post completorium et post matutinas. .xlv.
 Quare in festis instanciam est orandum et in ieiuniis et in rogationibus et aliis emergentibus necessitatibus. .xlvi.
 De commendatione orationum secretarum extraordinariorum. .xlvii.
 Quare libenter orandum sit in locis secretis. .xlviii.
 Quod propter orationes extraordinarias

non sunt dimittenda alia ordinarie facienda nec corporales actiones et maxime a fratribus lapsas. .xlviii.
 De corde habendo in orationibus. .xlix.
 De utilitate carnis vocalis. .l.
 Quod ad predicantem pertinet maceratio carnis et quare. .li.
 De malis que facit ignaves mentes in religione. .lii.
 Quod abstinentie et ieiunia sunt rigide observanda nec contra hec facile dispensetur. .liii.
 Quod discretio suadenda est in abstinentiis. .liiii.
 Quod religiosi valeant cavere quod est ab omni nota contra unum et de malis que conveniunt eis spiritualiter. .liii.
 De potentia abstinentie que in homine est multa. .lvi.
 De invalidis ad ieiunandum. .lvii.
 De exordium comestione et que libenter comedendum sit in quiete. .lviii.
 De prologia mentis circa firmos super rigore religionis. .lix.
 De lectione mensae et que veri religiosi debent loqui de edificatoriis in convivio et in mensa. .lxi.
 Quod infirmos alii sunt tractandi in victu nec debent aliis displicere. .lxii.
 Quod felicitas est status sanctorum quam infirmorum. .lxiii.
 De misericordiis faciendis contra delicatos. .lxiiii.
 De illis qui in seculo fuerunt pauperes et in religione volunt vivere delicate. .lxv.
 Quod eos qui excedunt in quantitate victualium. .lxvi.
 De recreacionibus faciendis debilibus etiam si fuerint pauperes in seculo. .lxvii.
 De sequendo quietum et de reprehensionibus circa subtrahentes se ab eorum. .lxviii.
 Quod divites spirituales precellant corporales et quod in eis habent qui sustinet peccatam. .lxviii.
 Quod minus habentes et minus egentes sunt meliores conditionis quam qui plus habent et plus egent. .lxix.
 Quod vilius habet conuenit predicantibus.

De voluntate placendi. Cap. lxx.
 Homines an licitum sit et que querat predicantibus et in quibus consistat. .lxxi.
 De abulato et statuto. .lxxii.
 De disciplina in abulato. .lxxiii.
 De disciplina in quiete. .lxxiiii.
 De disciplina in habitu exteriori que tamen abintus est. .lxxv.
 De disciplina in motibus et gestibus que consistit in membris motibus et in motu se habendi omni tempore omni loco in omni statu et cum omnibus. .lxxvi.
 Quantum deceat viros sanctos exteriori disciplina. .lxxvii.
 De malicia oculorum et eorum correptione contra impudentiam que multum contraria est honestati. .lxxviii.
 De reprehensibilibus circa mulierum aspectum que non sit prohibita. .lxxix.
 Quomodo appetere mulieres vel ab ipsis appeti velle sit emiosum et quod utrumque est cavendum. .lxxx.
 Quid sit deum quod aspectum appetit et appetit gaudia ferarum. .lxxxi.
 De impudicia oculorum. .lxxxii.
 De malis que facit gaudia mulierum. .lxxxiii.
 Quod qui in secula figit oculum la non debet putare se ab aliis non videri. .lxxxiiii.
 De gaudiis divini iocunditatis que valde ad cavendum peccatum. .lxxxv.
 De mutua custodia. .lxxxvi.
 De serena monitione. .lxxxvii.
 De ordine sine correctionis in quibus casibus est servandum. .lxxxviii.
 Contra familiaritates mulierum. .lxxxix.
 Contra illos qui accipiunt mala intentione. Cap. xc.
 De notabilibus et dubilibus circa accusationes. .xc.
 Quod aliqui retrahunt a proclamationibus causa timoris. .xc.
 Quod grieve vulnus sit peccatum. .xc.
 De correctione facienda coram plerumque et que sic cavendum a lesione fame alterius. .xc.
 De nobilibus et dubitabilibus contra peccatum committenda. Cap. xcvi.

Qd vocat pbi et quid ppositi et
de notabilibus circa electionem firmam.
Qontra illos qui aliqua vicia cor-
rigunt in religione et alia tolerant.
Quanto zelo sit psequenda peccata
in religione.
De dilectione hominum et odio viciorum
servandis in correctione.
Qd malum sit aliis accipere sine li-
cencia et papae munuscula a mu-
lieribus.
Qd vicia maioris magis sunt
corrigenda quam minoris.
Qd delicta confessio leuius puniatur
sunt quam peccata et quare.
De vestitu diligenti.
Qd res coeles monasterii sunt servandae
De punitio fratribus in vestibus.
De malo et bono modo punitendi
in vestibus.
Qontra illos qui singulariter me-
lius pcurant quam alii.
Qd ad pferendum subditum pmet
magis abiectas vestes diligere
quam immunda curam habere de his pro se.
Qontra vicium murmuris.
De cognoscendis propriis
defectibus.
Qd infirmitas firmis est tolleranda.
Qontra illos qui pro se et non
pro communi laborant.
Qd res date ponere se in cor.
Qd de bonis rebus magis indi-
gentibus est ministrandum.
De pena celatius re collata.
De quibusdam notabilibus pti-
nentibus ad vestium locacionem.
Qd graves sortes sunt vicia
seu peccata.
De quibusdam notabilibus
circa balneum.
Quare medicinalia et qualiter
sunt religiosis ministranda.
Qd appellandi sunt ad recreationes
viri sancti qui eas recusant.
Qd non est satisfaciendum subdi-
tis in carnalibus voluntatibus.
Per que apparet aliqui veri

serui dei.
Capitulum. C. lxxij.
De quibusdam notabilibus
circa balneacionem.
De discretione habenda in asso-
ciacione fratrum.
Qontra illos qui reddunt se one-
rosos in societate aliorum.
Qontra illos qui nolunt suos nisi
pro sua voluntate.
De cura magna habenda de
infirmis.
De officialibus constituendis.
De mutuo fructu firmis.
Qd sine iniuria servat.
De libris diuinis pcurandis.
De custodia librorum.
De quaedam sacre leois.
De utilitate studij in ordine
predicatorum.
De studio physico.
Qontra illos qui negligunt
religionem propter studium.
De progatiua virtutis supra
saeniam.
De malis que facit saeniam.
De reprehensibilibus circa studium.
De reprehensibilibus circa libros.
De reprehensibilibus circa
auditores.
De reprehensibilibus circa doctores.
De reprehensibilibus circa condi-
tores liberorum.
De reprehensibilibus circa dis-
putacionem.
De cautela cum recipiendis.
Quomodo mandatum circa codicibus
petendis suat in ordine.
De natijs sine mora ministrandis.
De caueda supfluitate.
De custodia vestium.
De fina dilectione.
De litibus cauendis.
De litibus exortis cito et de mu-
sis eius.
De satisfactione pro in verbo
facienda.
De remissione sine iniuria.

De his in quibus se habet mali-
male et boni bene adiuncte.
Quo rancore impedit effectum orationis.
De fatate in orationibus habenda.
De ex quibus oritur et effectu orationis
sanctarum.
De diuersitatibus quorundam
circa veniam petenda.
Qontra duriciam verborum.
De malis et bonis que fiunt
per linguam.
Qd interdum duris verbis pnt
viri prelati ad subditos.
De quibusdam reprehensibilibus
circa humilitatem.
De auctoritate regiminiis con-
seruanda.
Casus notabiles in quibus est
venia petenda a domino.
Qd magis dilecti sunt aspectus cor-
rigendi.
De modo dilectionis inter fratres.
De obedientia.
De cura debita circa regulam
obseruanda.
De varijs modis cura placio-
ne se habendi quo ad abiacosos et
quo ad bonos.
De caritativo seruiuo prelati
ad subditos.
De honore ex hileto prelati.
De honore in quo debet prelati
ad officium prelati.
De bono prelatorum exemplo.
De correctione que debet vigere
in prelatibus.
De fratribus inquietis.
De consolacione facienda a prelati
fratribus.
De pusillanimitate.
De modo prelati se habendi ad
infirmos.
De paciencia prelati ad omnes
subditos.
Qontra religiosos in quibus pe-
ruit vite austeritas.
Qontra prelatos et alios maio-

res qui viuunt delicta quam subditum.
Qontra prelatos molles.
Qd necessarium est prelati ut
timeatur.
Qd prelati magis curandus est
de amore subditorum quam de timore
vicio a prelati.
De periculo prelatorum.
Qontra religiosos qui non ser-
uant ordinem suum.
Qontra illos qui non integre ser-
uant ordinem suum.
De spirituali pulchritudine
virtutum.
De bono fame odore.
Qontra illos qui iuste faciunt
ea que faciunt in religione.
Qontra negligentiam.
De rebus salutaribus habendis
in mente.
De regula frequenter legenda.
De cognacione sui.
De gratia actio pro bonis.
De dolore super transgressio-
ne regule.
De peccati placencia et eius
raduo.
De his que valent ad remissio-
nem habendam.
De temptacionibus.
Sequitur prologus fratris Humberti
magistri generalis ordinis predica-
torum in explanatione regule
de vita clericorum. Augustini
Episcopi Pponensis Beati-
ssimi patris nostri.

Agitanti michi de
sermone
qui erit in
regula beati
augustini
noto vobis
et timent
ne forte ser-

mo huiusmodi aliquibus moribus esset or-
casio minus deuocionis. ad ipsam tunc
tuli premissis studiis aut libere cu vacat
intenda ad cogitandum de ea. Et ecce
occurrit in quodam que pertinet ad lau-
dem ipsi. Quodam p que patet qd co-
petent quoniam statui pdicatoru.
cu addicoe qzda q ad paupertate
pertinet. Quodam i psecucoe eiusse
exposicois q declarat quom mores
sunt pdicatoru ex regula sunt educti.
Et alia qdam q lege volentes frs
edificare pnt i multis ut puto. q
ipos i amore et reuerentia ad ipsam
reformare et alios no paucos frs
spuales afferre. Que redacta in
scipio. dilcoi ure que i huiusmodi delat-
ri solet mitte dignu duri. ut per
diligentia vram examinata prius
pmodu scribz si vna fuit expedire
publice. quoz utilitati coi desitelo
q su q sapio. q possu. Sicut nouit
secretor inspectoz. q diu vixero de
seruire. *Item prefatio.*

Quis religiosus no modicu
expedit ut clare intelligat
totam suam regule sub qua viuunt.
ut sciat ad quid tenet ex obliga-
cione ex pessione tractata. Expe-
dit etia ut aduertat q rationabili-
sunt i ea tradita. ut ex hoc maiore
habeat deuocione ad illa. Insuper
q multu pdest eis. ut qd dicitur vtili-
tate eoz que gmet in ea ut libera
illa obsequent. Pnt cu regula bti
augustini gmet qda obscura q
quoda vala rationabili ordmata. q
multi no solet aduertit. q multa
ecia eoz q gmet in ea pmo fere
p oia su putilia. Exposico sequis
tedarat. ipius dubia eluadat. ex-
posicione eoz qibi sunt tradita. on-
dit q vtilia gmetant in ipa. ut
degentes sub illa et maxie frs p-
dicatores qui sub ipa viuunt elege-
runt. ut sciant ad q obligantur
ex illa. et ad sacra deuocione ha-
beant. et ex deuocoe huiusmodi diliget

obseruet q gmet in ea. capitulante
gra ihu. *De laudibus regule bti
augustini epi. Caplm pmi.*
Inter multas q varias regulas
sub quibus religiosi diuisi militat
i ecclesia. Quodam sunt quas tradiderit
viri quidam qui scioz cathalago non
assarbut. Alie sunt quas scilicet quidam
ediderunt. sicut tales qui no fuerunt emi-
nentes in sapia. Alie vo quas et si scilicet
ul' pfa in sapia tradiderunt tñ non
fuerunt multe auctoritates. Certu
est at q scitis i oia vni plg interdu
valet ad pferendu suas q sapientia
mudu aut simpliciter licet facta
si per sapiam no dirigat. minus
laudabiliter pferunt suam. Sma vo
plata a scitate q sapia quibz deest
auctoritas minus acceptat. Quia
g et quali acceptioe digna e regu-
la q a vno scissimo q sapientissimo
et eximie auctoritatis bto scilicet
augustino epd tradita reperitur. *Pterea
Ampli i pncipio cu omni ceperit
religiones i ecclia. fuerunt duo ge-
nera religiosoz. scilicet anachorite.
sive solitarij. et cenobite i aggrega-
cione viuentes. p tempus multu
bts bndes cuius regula est i gndi
aucte i ecclia dei pposuit regulam
ad exempla vite cenobitar poru.
sicut patet p ea q dicit i fine regle
sue de regula basilij et institutis pa-
triu. btiis vo augustij sua foruit
ad exeplu vite aplice. ut p p illd
qd de eo dicitur et legit. q ceperit
viuere scdm regulam sub sanctis
aplis q instituta. Quis at dubitat
vita aplicam vite auctoz viuicuu
pferenda. Quia g magnificencia
extollenda e regula que i tali est
reducta exepiani. Ampli Anqg
tas multu gferit ad laude scptaz.
qa qnto sapientia atiquior. tanto
p pluriu legentiu exame tñsies.
nec passa calumpnia: tato iudicio
pluriu appbat. Cu g regula bti
augustini no solu modnas reglas*

sed etia regula bti bnda i multis a-
nis pcesserit. sicut patet ex cronias.
et etia omnes alias quibz vitur
ecclia latinoz. et p tot viroz illus-
triu et glorioz iudicia trāsieri. q
audeat amodo i ea aliq calumpnia
ri. Cosiderati g quis eam fecerit. et
ad qd exemplar et quo tempore ap-
paret laus eiq resurgit ab auctois
codicione. ab exemplari q fuit
edicta p fros. et tempore atiquitate.
ptra multe sunt regule q iponunt
multas obseruacias corporales. re-
gula vo bti augustini magis co-
sistit i spuales actiones. ut sunt
dilectio dei et pximi. vnitatis cordiu.
cordia moru q silia. ut p fere p
cotu. Quis at nesciat ex ecclia spua-
lia pualere et actioibz corporibz.
sicut sp pualere et lxx spua-
lis legi carnali. Quato g plus
versatur i spualia q i actio cor-
palia. tanto dignior est laude ma-
ior. qe quoda sunt regule que tot
iponunt i humeros eius suppone-
ri. q eos frequer obruunt p multi-
tudine oneris. Alie vo sunt q et si
gna qdam iponant tñ adeo pau-
ca q m pualosa libtate qnqz reli-
quunt quo ad multa pfectores sui.
Regula vo bti augustini. talit m
hoc seruat mediocritate qd nec m-
nia multitudie ul' paucitate ma-
datoru cadit i extremu vicioum.
si remanet i medio i ea qd ois vtus
consistit. *Protandū q augustij i
regula sua pmo ponit madata.
sicut tradita no pnt nisi seruet.
ideo scdo poit ea q faciunt ad eoz
obseruacia vbi dicit. ut g cuncta
ista qe. In tradicoe vo mandatoru
pmo poit madata dei dices. An
oia qe. Scdo sua. In tradicoe at sua.
pmo poit modu tradedi dicens.
Hec igitur sunt. q explicat singla
Et nota q religio status e degen-
tiu ismum. Ideo requirunt i ea qda
pntencia ad statu ggregatorum.*

ita que tradidit madata dices pmi
p qd qe. Itē est status agenciu pmi
et id tradidit madata i opa pme
dices. oroz i istate. Itē status est
excellentis honestatis et id tradidit
madata ad h. pntencia dices. Pro
sit nobilibz. Item e status subiectiu
multis necessitatibz pnt paupertatem.
Et id madata p que caritative
subiectat pntibus necessitatibus di-
ces. *Westes vras. Itē est status
spualis fraternitatis. et id tradidit
madatu i mutuā dilectioem que
speciali m frbz repur rebz dices
vros at nullas heatis. Itē status
est subiectionis. et id tradidit ma-
data i obediā. dices. Pposito
tq pat. qe. Et de hys oibus sufficiet
retinēt sicut patet i expomibz
sequētibz. Qd obsecro plg oportet
tradit i aliqua regula q madata
dei. et homis iā pdicta ser et iā
obseruaciam hoz adiutoria que
oia gmet regula bti augustini.
Et sic gmet plene q requirunt m
religione. Consurgit igit laus
eiq a madatoru spualite quo ad
sbam mediocritate quo ad qntita-
tem. plenitudie quo ad sufficiētia.
Quare p dicitur magis appetit statu
religioso q seculari. *Caplm scdm.*
Dico de laudibz regule bti
augustini anq dicit. quō co-
petit statui pdictoz. Protandū
est q status religiosus magis spe-
tens videt pdicatoru q status se-
cularis multis de causis. Certu
est em q status religiosus excelsi-
or est q status secularis. Sicut
at pdicatorus est m alto stae cu
pdicat. ita et alij status quoniam
ei. Iux illud ysa. xl. ca. Sup mon-
tem excelsu ascende tu qui ewan-
gelizas syon. Magis ergo spe-
tit ei status religiosus q secularis
qui est status vnius. Item pdicato-
ris est no solu pcepta. sed etia co-
silia pdicant. Quō g credat aliq*

de filiis illi qui illa veniunt accipe
sibi. Porro videtur quod illa reddat alijs
suspectiva ipse noluit ea sibi. Ratio
est quod religiosus implet magis
comperit ei predicare quam seculari qui
non implet illa. Quia pro eo pre-
dicare quod scilicet scandalum nulli et dicitur:
quod dicitur est de phariseis. Dicitur et
non faciunt nec sequitur illi exemplum.
qui cepit facere et docere. **actum primo.**
Item predicatore oportet predicare non
solum bonis et malis. sed etiam profanis et
improfanis. mundanis et mundum contemp-
nentibus carnalibus et spiritualibus.
vitiis voluntate propria et non viti-
tibus. et omni varietati. non solum bono-
rum et malorum. sed etiam bonorum et medio-
rum. Quis autem dubitet quod magis
comperat illi in quo plura signa ma-
iorum bonorum apparent predicantem illis
qui sunt in maioribus bonis. quam illi in
quo non apparent horum signa. Cer-
tum est autem quod in religiosis manifeste
sunt plura signa maiorum bonorum.
quam in secularibus. et inde ut patet. Item
statum religiosum est contemplativum.
ea vero que predicant maxime colliguntur
in contemplatione. iuxta verbum
beati Gregorii dicitur. In contempla-
tione hauriunt. quod postmodum in
predicatione effundunt. Probabile est
est quod statum religiosus plura habeat
quod predicari oporteat quam secularis.
quod magis est contemplativus. Et sic
magis comperit ei predicatio quam non
solum per viam doctrinam sed etiam per
viam contemplationis huius quod predicat
aliunde. Item horum qui est in sua libertate.
timendum est de sua presumptioe si sit
facilis ad predicandum. cum predicatio
sit opus excellens. si vero sit tardus.
timendum est ei de sua negligentia. Ma-
gis est expedit alieno imperio
predicare quam motu proprio. pro quod
dicitur. **romanoz. x.** Quis predi-
cabunt nisi mittantur. Quis autem
magis tenet statum naturam quam reli-

giosum dicitur vade et vadit. veni
et vedit. **Et inde ut supra.** Item in execu-
tione officii predicationis de facili.
et in multis contingit offendere. propter quod
fructus predicationis impeditur. aut cum
predicant non predicanda. aut cum non
servant tempus a modis. a medio-
critas et alijs modis invariabilibus.
Expedit quod predicatore habere correctio-
nem in multis. ne cursum predicationis
impediat. non dominus misit discipulos
bimob. ut unus corrigeret per alium.
Item debet odium disciplinam correctio-
nis. qui alijs enarrat dei iustitiam.
Certum est autem quod religiosi firmiter
et diligenter omni subiacent correctioni
quam secularis. et ideo securus pro eos
erectus predicatio. **Et inde ut supra.**
Considerandum est unde oporteat pre-
dicare. quod de excelso. et quod de consilia
interdum. et quibusvis. Item in mag-
no cultu bonorum constituitur. et unum
haurit quod predicant. quia in contempla-
tione. Et quis debeat impellere
ad predicandum quia non proprio motu
sed alienum imperium. Et quod cau-
endum sit predicatori ab offendiculo.
propter quod necessaria est predicatori
frequens correctio. Patet liquido
quod magis comperit predicantem statum religiosum
quam seculari. Et hoc confirmat crisostomus
super mattheum. tunc tenent super illo
verbo. Exiens ihesus de templo dicit
sic. Ostendit nobis ex hoc loco. quod
propter et domum. Item huiusmodi relin-
gere debet. qui sit ipsi predicator. Et
Gregorius in illa omelia. designavit
ihesus. dicit sic. Qui predicationis offi-
cium suscipit dignum est non ut omni-
verum secularium portet. ne dum hoc
eius collum deprimat. ad predicandum ce-
lestia non assurgat.
**Quare regula beati Augustini
comperat predicatoribus. Cap. tria.**
Quia autem predicatio magis
comperit religioso quam seculari
notandum quod inter regulas appro-
batas ab antiquo regula beati

Augustini non solum malis et bonis quibusvis.

Augustini magis quem est predi-
catoribus quam alie. Costat enim quod predi-
catores debet esse liberi. quam quem est
quod est ut sub regula viri tamen excel-
lentis libertate. qui suos discipulos
vult ad eos studiosos esse. quod nulla
dies preterat quam codices revolvat
sicut patet ex ipsa regula ubi dicitur
Codices etiam hora singulis diebus
perat. videtur illi quod est assidue
discere et docere. Item cum beatus dicitur
pro fratre predicatorum pro fratre in omni
bono et fratre tamen salute animarum ac-
sicut et ista regula. quam quem est
sicut ut eius filij in hoc eius imitato-
res existant. ut ad eius simile pro fratre
perueniant. Item cum regula beati Augustini
deducta sit tamen ab exemplari a vita
aplica. quam predicatoribus omnes debet
imitari. multo magis comperit ista
regula predicatoribus quam alie. Item cum
regule monachorum. et una dicitur
multa. pro que videtur. Et monachus
qui dicitur. unum custos sit sibi soli
vacare. quod est contra statum predica-
torum. Nichil autem tale dicitur de re-
gularibus canonicis per regulam
eorum vel iura. primo cum proclinas
habeat. Et quod in modico dicitur a-
curato seculari. cum comperit circa
alios vacare. Patet quod magis com-
perit hec regula predicatoribus
quam alia regule monachorum. Item
quedam sunt regule que imponunt
multa. per que sui professores mul-
tum differunt a vita hominum. sicut
habitu curullato. vel officio. et
lconu et quibusdam alijs. huiusmodi
autem duritates quoniam impediunt
fratrem animarum. Et econtra quod formita-
tes afferunt fructum. propter quod
paulus fiebat omnia et omnibus. eis se
reformas ut oves lucrifaceret. Cum
ergo regula beati Augustini non im-
ponat alijs huiusmodi extrinsecu-
tes magis predicatorum comperit.
Item instaurando novum ordinem
predicatorum. oportet aliam novam

contem statuta etiam studium paupertatis
et huiusmodi que addunt super regulam
eorum. Oportet ergo talem eligere regu-
lam que non habet aliqua que contrariet
et huiusmodi statuendis. sed talis esset cui
huiusmodi quem est super adirent
et aptarent. Talis est autem regula
beati Augustini. Cum enim pauca quod me-
at nisi spiritualia quod dicitur. et quod ratio dicitur
tat mandata. quod non videtur in a-
lijs regulis. Convenit propter et ap-
poni statuta omnia pertinentia ad statum
predicatorum. Et inde ut supra. Comperit
ergo hec regula fratribus predicatoribus
vobis auctoribus sui. vobis patris eorum.
vobis exemplaris. a quo deducta est.
vobis vite active a qua non excludunt
eius professores. vobis quod formitatis
cum vita hominum eorum. vobis statuto-
rum predicatoribus comperit quod pro-
nec recipit. **De status paupertatis
magis comperit predicatoribus quam
habundantia. Capitulum quartum.**
Notandum quod licet sub regula
beati Augustini liceat habere pos-
sessiones et redditus. Melius tamen
fuerit predicatoribus sub ea regentes
hys curam quam etiam hec habere. Quia mul-
to plura comperit predicatio euangelica
pauperum voluntario quam divitiarum. quod
sic patet. Certum est quod predicatorum
euangelicorum in cubit predicatione christi
pauperum. et euangelicam paupertatem.
Quis autem dubitet quod huiusmodi
predicatio maiorem effectum habeat
et magis debeat in ore pauperum
quam divitis. Item nullus dubitet quod
expediens sit predicatoribus mod-
estis imitari vitam excellentiorum
predicatorum quam minus excellentium.
Certum est autem quod apostoli fuerunt
excellentissimi. quod quem est est
vita eorum imitari quam aliorum quorum
cumque. propter vero pauperum vitam
dixerunt in predicatione. in fame et
siti. in frigore et nuditate. Ad co-
rum. et dicitur eis. Nichil tu-
leritis in via. **Luc. x.** Et inde ut

Do

supra. Itē tpalia multū occupāt
et inducūt sollicitudinē multas.
Dñs autē adeo voluit pdicatorē
vacuū esse ab omī occupatione
eū impedire. qd ppter hoc eadē dixit.
Prēnc in via salutatis. Et paul
lus ne rēhētur a pdicatorē cessa
bat eadē a baptizando. Itaqz aut
paupertatis non hz hqoi ipedimē
ta. **Ex.** Vñ quidam zelator aiaz
cū longo tempe pdicasset in tāta
hūilitate. qd nolēbat ducere nisi
asīnū. Tandem exptus q cura 4
sollicitudo quā habebat de asīno.
modo cogitādo q comēdēt. modo
ne eū amittēt. modo ne male custo
diēt et silia. dimisit ipm. 4 posuit
se ad euidū pedes. ne ei aīnū ipe
duēt circa aīnū 4 liberū vaciet
pdicatori. Cūto g magis dmitte
da sūt pdicatori maiora. q eū pos
sent impedire. Et mde ut sup. Itē
pdicatoris ē pdicare nō solū in lo
cis plosis s; eadē in modicis et pau
pibz. Exemplo illi qui cūbat
castella docens. et illozū q pdica
bant vbiqz. Cūto autē hoc pnt
imple pdicatores diuites qui
ducūt equos 4 familiā. pro qbz
nō solū telcābilis quibz uti solet
nō iueniēt. s; nec etiam necessa
ria pro equis ul' familiā. Itē frāis
pdicatoris colligit in gressibz
et i gressibz aiaz. Et adeo talē expe
dit esse pdicatorē ad quē fiducia
lit' accedāt. oēs auditores p hqoi.
Certū est autē q psonē paupes
et miserabiles audacqz accedunt
ad vñū paupem et i habitu hū
li q ad diuitem et i hitu gloriozo.
qz silia ad silia facile soānt. **Ex.**
rūf. Et corū capū magis habe
pnt. Pro aut solū hqoi psonē. s;
eadē magne psonē tā q vni q
mules nobiles 4 diuites. eadē
lātū et laya sicut cū est p expie
ciā facilius istis gmittūt aiazum
suarū secreta q diuinibz et habū

dānbz i sdo. Et mde ut sup. Itē ad fa
ciendū fructū i pdicatorē requirit
mēdū magna mora i vno loco. s;
expēse quas requirūt diuites nō
pmittūt eos longā morā i vno
loco qtrahere. Paupes vco pnt
facile i vno loco diu morari cū
expedit ppter fructū aiaz. Et sic p;
q magis expedit statq paupsta
tis volūtariē q status habūdant
pdicatoribz. qz oportet eos pau
ptatē pdicare. Et excellētes pdi
catores expedit imitari et liberos
esse ab occupacōibz alijs. et loca
paupertati subiecta cūre. Et tales
esse ad quos fiducialit' omēs pro
consilijs salutis accēdē velint et
possint. qui possint mēdū diu mo
rari i vno loco pro fructū aiaz. Ex
hoc patet q et si magis qpetat p
dicatores regula bñ augustini
q alia tamē attendē. sicut status
paupertatis sup ipam regulā a
frāibz pdicatoribz. ut qūctis
in vñū religionē et paupertatē q
duo sicut ostensū est. qpetencia st'
valde pdicatoribz. ut eoz pdicatio
efficacior redderet. **De expositione
tituli regule. Capitulum quintū.**
Iam ad expositionē accedendo
nōdū est. qd cū hoc opuscu
lū primo ponit titulus operis.
sēdo opus tituli. Titulus autē tlib
est. Incipit regula bñ augustini
epi. s; attendendū est. q quidā
libri habēt speculū. vbi dicitur
hic regula. ppter hoc em q i sic
dicit. Ut autē vos i libello hoc
tamq i speculorē. putauerūt
quidam q regula bñ augustini
esset ille liber qui dicitur speculū
augusti. et adeo dixerūt i titulo.
Incipit speculū bñ augustini s;
hoc est erroneū. Speculū em bñ
augustini nō dicitur ei regula
s; est liber i quo collegit manda
ta dei qui dicit speculū quia i eo
legendo pnt quilibz videre quātū

profecerit. ul' quid ei desit sicut dicit
i legenda bñ augustini i fine. pos
set tñ dicit q sicut duplex ē speculū
sicut gñale. qd qñqz ponit i aula
cōi in quo respiciūt omēs. Et specia
le qd ponit in camera i quo respicit
sē dñā. Ita duplex est opus augusti
quoz vtrūqz dicit speculū. s; vñū
est gñale sicut liber sup dicit qd
pntet ad omēs et alterz spāle sicut
regula qd pntet ad solos religio
sos sue pfectionis. **Reliq tamē est
ut ponatur i titulo regula q spe
culū. s; uterū notādū q regula q
dam est diuina. de qua dicit pū.
iii. In eadē pmaneam q regula.
Glosa. vāitūme viuendi. et hec
hz diuersa capla de obia qtrācia
reunjs silēto. et hqoi multas. Ali
a hūana q sēdm diūfos modos
vce viuēdi quos trādiderūt diūsi
variat ut dicit. alia basilij. alia
bñduti. et sic de alijs. Cū g hie dicit
regula bñ augusti dicit ad
diām regulē dei que pntet ad oēs
xpianos. et ad diām aliaz regu
larū que trādite sūt ab alijs viris
diuersis. **Quare hoc opus dicit regu
la. Capitulum sextū.**
Orat autē hoc opusculū i gu
la duplicat. Regula ē vno
mō dicit a vāitūme quasi rectula
sicut est illa qua vtunt' sēptores
et lignarij 4 cernētarij. Aliomō
d' a regēdo et ita dicit regula i
gmatia et alijs sciētijs. Iuxta p
mū modū dicit hoc opus regula
ga p i regulā distorta dirigitur
iuxta illud senecę. Prisi ad i regulā
praua diges nō. Sic p hoc opus
distorte vire dirigit' et sūt pua
dicitā 4 sūt semite vce. Item p
regulā gibbi remouēt' ut patet
i cernētario. Sic p hoc opus gibbi
supbie 4 supfluitātū qplanant'
et mōtes et colles humiliātur.
Itē p regulā res quadrāt' ut qua
tū 4 lapides iuxta illud. **Regū.****

Upe quadro ad regulā. Sic per
istud opus sūt hoies quadrati in
vtrūbz cardinalibz ut p; i textu. ut
sint apozores edificio celesti. Itē p
regulā abilitatur res diuersē ut
siant apte quicte i vñū vtz i ce
mētarijs. Sic p istud opus sūt diū
si vñū i dñō vnāmes hitantes i
domo. Itē p regulē applicacōne
reliquit' in pgraneno diūse lmeē
vce 4 multe. Sic p istud opus erecu
ciom mādātū diuersē vtutes i ho
mine q nichil aliud sūt q lmeē
vce. Cūia vtrū est bonā qūtas
mētis qua vce viuūt. Vñ oēs vtrū
est quedā vāitū. Itē sicut sēptor
qui de i regula nō curat frequē disto
te scribit si ea nō vtat vce. Sic dñs
apuli bñ augusti regulā negli
gētes distorte viuūt. qui autem
sēdm eā viuūt opantur. vāissime.
Itē sicut ex applicacōne regulē qñqz
res q vtebatur vce apparet distor
ta uel gibbosa. q apparebat pla
na. Sic pculdubio si diligēt' cō
paret vita multoz sub hac i gla
tegeciū. vñ regulē apparebit ul'
distorta ul' gibbosa plqz antea
crederet. Hys g de causis 4 alijs
silibz vce dicitur hoc opus regula.
p mō. Sēdo. eadē dicit p regula qz
sicut regula i sciētijs docet artem
sciēdi. sic opus istud artem viuēdi.
Et sicut p regulā regit se quis in
sciētia ita per hoc opus in vita.
Et tñ sicut regula hz exceptionē
ita i regula iterdū recipit dispen
sacōne. **De expositione regule
et titulo operis. Capitulum septū.**
Notandū at q tria tanguntur
circa auctore regule huius q fa
ciūt ad ipū excellēciā regule. s;
tas cū dicit' bñ. lātura. cū dicit'
augusti. auctas cū dicit' epī. que
ta nō iueniūt. i aliquo aliaz re
gularū auctore. **De expositione re
gule siue de opere tituli.**
Ate oīa frēs km diligat'

deus. denique primus. quia ista precepta sunt
principaliter nobis data. Cuius mandata
dei non sunt reliqua propter
mandata hominum primo super illa debet
omnia alia fundari quia sine illis alia
nichil proficit. Ideo Augustinus ante mandata
data sua ponit duo mandata dei
ostendens illa precepta sunt principaliter
nobis data. Cuius vero plenitudo
legis est dilectio caritatis ad deum
et proximum. Ideo non ponit singula
mandata vitas prolicitate. sed
hoc solum in quo omnia alia continentur. Et
ut magis attendat predicatores huius
regule professores quantum hoc man-
datum de caritate eos imple con-
ueniat. **De caritate in quibus sit
predicatorum. Capitulum Decimum.**
Habet autem omni homini natura sit ca-
ritas. tamen specialiter predicatori
in eminentibus hominum et angelorum locum
caritatis autem non habeat finem est
secundum apostolum **Corinthios** xiiij. velut
es sonans aut cymbala timens.
quod alijs prodest. eos vocans. sibi
vero nocet seipsum confingens. Quid
autem prodest homini si totum mundum
lucretur dominum autem sui faciat. Ite
predicatoris iustitiam instructum esse mari-
me de necessarijs ad salutem. Iuxta
illud quod dicitur de predicatoribus egre-
gio iohanne. saluet ad danda sciam salutem
plebi eius. Certum est autem quod inter-
dum ubi dicitur aliquid facere caritatis
struit de hys plene. Ite illud **Iohannes**
ij. Vnicuique saluet caritas docet
de omnibus saluet de necessarijs ad
salutem. Ite vtilis est in predicatione
intendere quod instruit. sed sicut dicit
scilicet qui non ardet pro caritatem
non meretur. quia caritas inflamat
illa et facit autem ut faciat. Et modum
te igitur est efficacie predicationis si ca-
ritas desit. Ite gratia vicia est in
predicatione corporum vel pigra. propter
quod dicitur. **Iohannes** vi. **Discurre festina**
Ad thimo. iij. Iuxta oportune

oportune. Caritas autem non solum sol-
licitat predicatorum. sed etiam compellit. ut
etiam quiescat pro merito. Ite illud **Corinthios**
v. Caritas Christi urget nos. Ite dicitur
Iohannes iij. Qui habuerit fratrem suum
huius mundi. et viderit fratrem suum
cessit hinc. et clausit viscera eius
ab eo. quod caritas dei manet in eo.
Ergo quibus caritate operantibus suis ue-
cessit. et talibus multo magis etiam in hunc
quod inducat passionem circa animas
sine huiusmodi autem passione nunquam
debet esse predicator. exemplo illi
qui dicitur. **Corinthios** xiiij. Quis infirmus
et ego non infirmor. propter hoc
dicitur in iob xxxij. de predicatoribus. In-
curuam ad foras suos. saluet per
compassionem. Ite valde viciosa est.
in predicatione et sua predicatione alijs
quod deus sit. caritas autem in hoc
dirigit. quod secundum apostolum **Corinthios** diu.
Caritas non ardet. quia sua sunt. sed quia
predicatoris iustitiam et sermone sine in-
ope edificationis et studium suum et vitam
suam ad hoc dirigit. hoc autem fit pro
caritate. Cuius et si scientia inflet et
ita inflatua viciosa caritate ca-
ritates. Tamen caritas edificat et ardet
quod sunt edificatoria. et sermone bonos
qui sunt ad edificationem. Ite quod man-
net in deo et deo et eo. hinc fert fructum
multum sicut dicitur **Iohannes** iij. Ergo talis
est aptus ad fructum multum afferen-
dum. sed voluntas domini debet esse in pre-
dicatione. iuxta illud quod dicitur
ut fratrem multum afferatis. Cuius
gratia est eis caritas sine qua
fructum carent et quod valet ad tantum
fructum afferendum. Ite predicatorum
incubunt multa sustinent. in predicatione
et. illi qui dicitur. **Diu** sustineo pro
electis. Caritas autem est que omnia
suffert. secundum apostolum. quia fortis est
ut mors. cui nichil mortale resistit.
et a tribulationum non possit eam
extinguere. patet ergo quod caritas ne-
cessaria est predicatorum quia facit pre-
dicationem suam utilem non solum alijs

Pro.

sed sibi. quia et instruit eum cum necessaria
ad salutem. quia inflamat verba sua ad
accendendum. quia mouet ad gratiam
dum. quod dirigit ad ea que dei sunt quoniam
dum. quod sollicitat ad subueniendum.
quod vacare facit vtilibus ad edificandum.
quod offert ad fratrem plurimum affe-
rendum. quia fortificat ad omnia
in predicationis laboribus sustinendum.
**De caritate secundum differentiam natura
est predicatorum. Capitulum Nonum.**
Non solum autem caritas in genere
secundum duplicem dramam qua sci-
licet diligit deus et proximum est ne-
cessaria predicatorum. Ideo beatus Thomas
et beatus Bernardus misit dominus discipulos
ut dicit Gregorius. quia qui dilectio
ne dei et proximi non habet suscipere offi-
cium predicationis non debet. pro eo
predicator ita debet curare de aliorum
salute. quod sua negligat. neque de se
tamen esse sollicitus quod alijs non subue-
niat. Est ergo dilectio dei necessaria
propter se. proximi autem dilectio propter
proximum. Ite predicatorum est merendum
vacare contemplationi cum ea quod dicitur.
merendum vero intendit actum cum proxi-
mo. Ad primum erigit dilectio dei
ita secundum facit descendit dilectio proxi-
mi. Et sic appellatur caritate faciebit
paulus qui dicitur **Corinthios** v. Sine
mente excedit. Ite id est ad gloriam dei.
sue sobrius sumus vobis id est ad v-
tilitatem vestram. caritas enim Christi
urget nos. Ite predicatorum est pre-
dicare non solum alijs sed etiam sibi. ut
sit illis illi cui dicitur. Cuius alios
docet. teipsum non docet. primum egre-
ditur et dilectio proximi. et dilec-
tione dei que est cum dilectio sui. Ite
predicatorum euangelica est homines
inducit ad ista duo mandata. Cum
quia in ipso pedet vniuersa lex et pro-
phete que sunt hominibus predicanda.
Cum quasi specialia mandata noui
testamenti. Cuius autem ista predica-
re potuerunt nisi ipse impleant
et primo faciunt que debet alios spe-
cialiter predicationem quaedam etiam gloria. **Ysaia** xlii. et dicit
magis glificat deum et saluati. **Iuxta** ad
ad danda sciam sa. ple. et primum facit que
dilectio dei. secundum dilectio proximi. Et sic.

Pro.

27
nialiter docet. Sic ergo patet quod utrumque
preceptum caritatis predicatorum quod
quia et de se et de alijs curare debet
et quia vniuersum vniuersum vite saluet actio
et gratia et actio vacare debet
et quia dei gloriam et proximi salutem
quod. et non solum alijs sed etiam sibi pre-
dicare. et vniuersum mandatorum istorum
debent specialiter predicare. **Reprehensio
eorum qui ea que sunt proximi preferunt
proprie utilitati. Capitulum Decimum.**
Patet autem ex hys quod ordo predi-
catorum propter ista duo man-
data debent habere aliqua statuta et
consuetudines. que pertineant ad dei di-
lectionem. Sicut sunt statuta circa
diuinum officium silentium. et huiusmodi
obsequias claustrales et alia que
pertinent ad dilectionem proximi sicut
statuta circa predicationem doctrinam
et confessiones audientias et similia. **De v.
pluribus sibi tenet quod propter quod libet et
plus quiescere debet in contemplatione
quod laborare in actiua. Sic operari
salomonis pluribus quiescebat quod labo-
raret. et pluribus ea que dei sunt quod que
proximi sunt que et pluribus sibi quod alijs
predicare. et dilectionem dei. dilectio
proximi profficit. quod illud est primum et maxi-
mum mandatum et idem primum ordo in
hys deo recte dicitur. Ante omnia diliga-
tur deus deum proximum. In quo repre-
hensibiles apparet quod vana faceret
saluet que ea que pertinet ad dilectionem
proximi proferunt hys que pertinet ad
dilectionem dei. Sicut qui in actibus
pertinentibus ad proximum se tota die
occupat et claustrum fastidit. Cuius
enim sapiens non magis cogitet de
passione propria quam aliena. de propria infir-
mitate quam alterius. Cuius hinc primum
mortuum in domo. relicto eo vadit
ad plorandum alienum. vel causam
propria relinquit pro aliena. Deique
qui sibi neque est. cui bonum esset.
Et quis non debet magis anime
sue misereri quam alterius. Ad hoc
notandum quod quidam religiosi vo-**

Pro. Ite predicationem quaedam etiam gloria. **Ysaia** xlii. et dicit
magis glificat deum et saluati. **Iuxta** ad
ad danda sciam sa. ple. et primum facit que
dilectio dei. secundum dilectio proximi. Et sic.

ant sed nōs. p̄dicatores vō fr̄es
vōcāt. Et t̄aliter h̄c q̄suetudo ex
hoc q̄ augustini p̄fessores regule
sue fr̄es vōcāt h̄c dicit. Fr̄atres
br̄m. Et ita q̄ si fr̄es d̄ns et alij m̄
loab̄ ifinitis. Patet eā q̄ magis
cōpetit p̄ ordinis subiectos fr̄e
q̄nter vocare fr̄es q̄m filios sue lo
quēdo siue scribēdo. cū ip̄e augus
tinus vocat subditos fr̄es. et sic eā
faciebat apl̄s. Quis em̄ m̄dū
vocaret subditos filios. tū fr̄es
cū vōcāt eos fr̄es. **Utrū oīa q̄
sūt i regula sūt i p̄cepto oīa sūt illi
verbi p̄cipm̄. Capitulū v̄tēamū.**
Hec igit̄ sūt q̄ut ob̄suetis
p̄cipm̄ i m̄stio q̄stuti
Tradit̄is m̄dat̄is dei tradit̄ m̄
data sua. Utrū p̄mo loqueret̄ i
t̄ia p̄sona de dilect̄e dei dicit̄. Di
ligatur deus q̄ quia p̄cepta sunt
p̄cipaliter nobis data inueniē
q̄ ista t̄a sibi q̄ alijs sūt a deo da
ta. Pr̄c̄ loquit̄ i s̄c̄dā alijs ip̄o
nens sua m̄data dicit̄. Ob̄sue
tis. In tradendo autē sua m̄da
ta. p̄mo ponit̄ i gn̄e suā modū
obligandi i v̄bo p̄posito dicit̄ p̄
cipm̄. Et explicat̄ singlā man
data dicens. p̄mū p̄t̄ qd̄. S̄c̄
dū at̄ q̄ quidā h̄c incipit̄ i regulā
nec habet̄ p̄cedēna p̄cepta. Et h̄
accidit̄ ex hoc q̄ augustini scribēs
quibusdā mulieribz sue dyocēsie
ligrosis. isert̄ i fine epl̄e regulā
istā quā tradit̄ eis ob̄servandam
incipiens ita. Hec igit̄ sūt. In re
gula autē quā tradit̄ v̄ris ip̄o
ante illud duo m̄data caritatis
et incipit̄ ita. An oīa fr̄es. Qui
ḡ incipit̄ regulā sic. Hec igit̄ sūt.
Et incipit̄ s̄c̄d̄m modū regule t̄
dicit̄ et tūc q̄tinuat̄. sequēcia cum
duobz m̄dat̄is p̄cedētibz. Ut
em̄ illa duo impleant̄ ip̄onit̄ur
p̄cepta sequēcia. In autē q̄rat̄ quā
augustini i regula mulier̄ nō
p̄misit̄ duo m̄data de dilect̄e.
mulieribz. et cōtinuat̄ h̄c d̄c̄o igit̄ sequēcia cū p̄
missi i epl̄a. Et sic incipit̄ an oīa fr̄es
incipit̄ s̄c̄d̄m modū regule v̄ris dicit̄. et t̄.

Dicit̄ p̄t̄ q̄ amor sp̄ualis mulierū
de facili regnat̄ carnalē. Et it̄o
timēs dare huic regniacōni oca
sionē. noluit̄ eis ip̄one aliq̄ de
dilectione p̄ximū. Sed nūq̄ oīa
q̄ q̄tinēt̄ i regula sūt i p̄cepto.
videt̄ q̄ sic. Constat̄ em̄ q̄ hoc p̄o
nomē h̄c demonstrat̄ oīa q̄ q̄tinēt̄
i regula. h̄c dicit̄. P̄cipm̄. ḡ
oīa sūt i p̄cepto. Et si dicit̄ur.
sequit̄ q̄ p̄fessor regule peccat̄ mor
talit̄ q̄n̄ facit̄ cōtra aliq̄d qd̄ sit
i regula. Ergo q̄ si nō comat̄ car
nem suā ieiunijs et abstīnēcia este
t̄. **U**el si nō versat̄ i corde
qd̄ p̄fert̄ i ore q̄n̄ p̄fallit̄ et i silibz
peccat̄ mōit̄. Ad hoc dicit̄ qd̄
q̄ hoc p̄nomē h̄c cū sit demonstra
tūū rei ip̄e posite. non demonstrat̄
ibi nisi duo m̄data ip̄e posita s̄c̄z
de v̄ritate cordū. et de cōtate v̄r̄
Et h̄c duo solū sūt i p̄cepto i totā
regula. **S**i hoc esset̄ verū sequē
q̄ illud qd̄ remote dicit̄ p̄posito t̄a
q̄ p̄ obediā nō esset̄ i p̄cepto.
qd̄ q̄stat̄ esse falsū. It̄o dicit̄ aliq̄
q̄ oīa sūt i p̄cepto. Sed cum
p̄cepta affirmatiā nō ligēt̄ ad
sēmp. nō est̄ necesse q̄ peccet̄ mor
talit̄ p̄fessor regule. q̄n̄q̄ nō im
plet̄ oīa que sibi dicit̄. Et it̄o
q̄uis nō sēmp affligat̄ carnem
suā. q̄ntū valitudo p̄mittit̄. nec
sēmp verset̄ i corde qd̄ p̄fert̄ i
ore. nō it̄o sequit̄ qd̄ peccet̄ mor
talit̄. **S**i h̄c respōsio vera esset̄ se
q̄ret̄ saltē i negatiuis q̄ obligāt̄
ad sēmp. q̄ quicūq̄ cōtrafacēt̄ pec
cavet̄ mortalit̄. Ergo quicūq̄ facit̄
i oratorū aliud q̄ id ad qd̄ s̄c̄m est̄
vel quicūq̄ v̄t̄ alibi sine s̄c̄o
et silibus negatiuis peccaret̄ morta
lit̄ cū ista m̄dicant̄. qd̄ dicit̄ esset̄
cruelitat̄. It̄o dicit̄ aliq̄ et si oīa
p̄cipiat̄ augustini t̄n̄ p̄fessor regu
le ei q̄ nō peccat̄ mortalit̄ facit̄o
q̄ q̄ nō p̄mittit̄ ob̄iam augustini

sed plato. nec vouet̄ aliq̄s regulā
b̄i augustini. Sed s̄c̄m h̄c nullū
mōit̄ peccaret̄ facit̄o q̄ aliq̄
qd̄ sit i regula nisi q̄n̄ supra v̄ba
augustini adderet̄. p̄ceptū plati
qd̄ manifeste falsū est̄. It̄o dicit̄
aliq̄ q̄ tota regula est̄ i p̄cepto
nō t̄n̄ singulis sed p̄fessoribz oībz
insimul t̄c̄t̄o como existentibus.
Sicut̄ si p̄familiab̄ p̄cipet̄ totā fa
milie ut p̄u. garet̄ tali die talem
cāpū. totū p̄cipet̄ oībz insimul
nō singulis sed sufficēt̄ q̄ v̄n̄ fac
ret̄ v̄nā p̄tem aliq̄ aliam et sic de
singulis dūmō totū fieret̄ ab oībz
insimul. Ita eā implet̄ p̄ceptū
de tota regula seruāda q̄n̄ i corde
quētū seruāt̄ totū licet̄ nō q̄libet̄
impleat̄. **S**i s̄c̄. sufficēt̄ qd̄ i corde
cōuentū aliq̄s seruet̄ abstīnē
cias. aliq̄ facit̄ orōnes. aliq̄ por
taret̄ habitū debitū. et sic de sin
gulis dūmō totū seruaret̄ qd̄ est̄
vidēdū dicit̄. It̄o dicit̄ aliq̄ q̄ ob
seruāda i regule est̄ i p̄cepto s̄c̄m non st̄
gula q̄ exp̄m̄t̄ i ea. **S**i hoc it̄er
videt̄ m̄m̄ bene dicit̄. Cū ei dicit̄
Hec igit̄ sūt que ut ob̄suetis p̄
cipm̄. hoc p̄nomē h̄c cū sit disc̄
tūū p̄oq̄ demonstrat̄ singlā mā
data q̄ m̄data i gn̄e. et ita po
tius p̄cipit̄ ob̄seruāda singulorū
q̄ ob̄seruāda i gn̄e. It̄o respō
tis p̄d̄as respōsionibz. Dicit̄ dū
q̄ quēdā rep̄unt̄ i v̄rbis diui
nis q̄ habent̄ i se modū et it̄e
nō p̄cepta ut est̄ illud. Hoc est̄ p̄
ceptū meū ut diligatis iuicem.
Quēdā vō que habet̄ p̄ceptum
i m̄teione q̄uis nō i modo ut est̄
illud. Nō sicut̄ facies. Quēdā
vero que h̄nt̄ modū p̄cepti. sed
nō it̄eione. ut est̄ illud de sana
noē s̄c̄. d̄. et muti. **M**ara v̄. p̄ce
pit̄ eis cū diceret̄. Et ei audeat̄
dicit̄. q̄ intendit̄ eos d̄ns p̄ h̄c li
gare ad mōit̄. et q̄ p̄casset̄ mor
talit̄ p̄dicat̄o miraculā pl̄q̄ pl̄q̄
Item q̄ nullū p̄fessor n̄ ad ea s̄c̄t̄am ob
ligaret̄ n̄ q̄libz p̄casset̄ ad quēlibz qd̄
absurdū est̄ dicit̄ It̄o.

quō pl̄q̄. et pl̄q̄ p̄cipiet̄ eis ut ta
ceat̄. Et tale est̄ illud. Hec igit̄ sūt it̄o pl̄q̄ et diffinabāt
It̄o est̄ em̄ p̄abile q̄ v̄r tam fa
sapiens et si p̄cipiet̄ loquat̄ m̄te
teret̄ oīa ponē sub p̄cepto. et t̄atā
dampnacōis materā m̄strare
accidentibz ad regulā suā p̄ salute
q̄renda. Sed oritur ex hoc questio
quā posuit̄ v̄bū p̄cipiet̄. ex quo
nō intendit̄ p̄cipere. Ex hoc em̄ q̄ sic
loquit̄ videt̄ur m̄strare occasiōē
scrupulorū multorū et p̄ sequens
p̄d̄z. Respōsio licet̄ non it̄endat̄
ponere sub p̄cepto. t̄n̄ sue it̄eōis
est̄ q̄ multū vult̄ oīa ob̄seruari. Ad
expressiōē q̄ it̄eōis sue et volū
p̄oq̄ v̄t̄ verbo p̄cepto q̄ alio
v̄bo simplia ne daret̄ ex tenui mō
loq̄di p̄gruē huāne occasiō. mi
nus curādi de m̄dat̄is regule.
Et est̄ s̄c̄ i ewāgelio **M**at̄. v̄.
P̄cipit̄ eis ne quid tolleret̄ i v̄na
nisi v̄rgā tm̄. Illud ei v̄bū p̄cipie
di p̄oq̄ ip̄ortat̄ it̄eione volū
tis q̄ veritatē p̄cepti. **S**i it̄erū m̄
surgit̄ alia q̄stio. **S**i em̄ illud v̄bū
p̄cipm̄ non ip̄ortat̄ veritatē p̄
cepti s̄c̄ solū it̄eione volū
nullū p̄ceptū est̄ i regula. **R**es̄pō.
Verū est̄ q̄ nullū p̄ceptū est̄ i re
gula ex virtute huius v̄bi. s̄c̄ m̄lta
sūt it̄eōe q̄uis nō s̄c̄m exp̄sio
nē i mō loquēdi. Sicut̄ i diuina
scriptura cū nobis loquit̄ eodē mō.
Tame quēdā reputant̄ simplices
exhortaciones. quēdā p̄cepta. si
aut̄ d̄ **L**uce v̄. cū d̄. Cū quis te per
cussit̄ i v̄nā maxillā p̄be ei al
terā. reputat̄ q̄s̄lū. Et cū d̄. i eo
dem cap̄lo. Mutuū date nichil̄ it̄e
sperātes. licet̄ sit it̄e modū loq̄di
reputat̄ p̄ceptū. In vō querat̄
quō p̄nt̄ h̄c dist̄igui et agnosc̄i.
It̄o p̄ r̄acionē. **R**ō em̄ bene dis
posita maxie p̄ v̄nctionē potest̄
de facili iudicari. q̄ v̄r sapiēs m̄
tendit̄ obligare p̄fessores sue
regule ad ea q̄ p̄tinēt̄ ad ob̄iam

ad castitatem & siliam. Non autem eque ad
ea que pertinent ad diuina tomationes
carnis ul' cauendum omnem notabilitatem
in omni motu ul' gestu & siliam. Sic
in diuinis scripturis per roem & doc-
nam sapientiam docemur que sunt precepta
que siliam ul' exhortationes simplices
ubi scriptura loquitur vniuersim non
ita et hoc ope. Patet igitur ex predictis
quod modus tradendi mandata huius re-
gule licet secundum verba preceptorum videatur
secundum intentionem non est preceptorum
vniuersalium. Sed quod est quod dicitur obser-
uetis in monasterio constitutum. Primum
extra monasterium sunt hec que obseruan-
da. **Primo.** Quaedam sunt que depen-
dent a loco ut petras condici et huius
modi & ad hoc non tenentur aliquid est
monasterium. Quaedam vero sunt que non
dependent ex loco ut habitus honestas
& huiusmodi et hec sunt vbi que obser-
uanda quia hec delectatio in monasterio
non determinat hoc ubi obseruetis
sed hoc nomen constitutum ut sit sensus.
Vos in monasterio constitutum obseruetis
hec. Sed cum monasterium dicitur status ul'
status monachorum que vocat locum
regularium qui non sunt monachi mo-
nasterium. **Primo.** Sicut omnes
regulares per quadam extensionem
dicuntur monachi & iudicantur non ad
impria sed iura. Sic & loca regu-
larium omnium dicitur monasteria prope
tam loca regularium dicitur canoni-
ca a canon quod est regula. Sed propter
posuit nomen monasterii quod illud quod
magis sapit religionem. Aliud ei
conuenit in secularibus que regulam
canonicam. Posito modo tradendi man-
data tradit singula ordinata. et
primo mandata pertinentia ad statum
agregatorum. **Primo.** quod primo tradit
mandatum pertinentem ad animorum vni-
tatem dicens. **De communitate et vni-
tate Capitulum Duodecimum.**
Primum propter quod in vniuersis
gregari ut vniuersis habi-
tatis in domo et sit vobis anima vna et

cor vnum in domino. **Primo.** quod vnum mandatum
tunc dicitur primum ad aliud dupliciter. **Primo.**
dignitatis sicut est illud mandatum
Diliges dominum deum tuum ex toto cor-
de tuo dicitur etiam primum in omnia man-
data ordine traditionis sicut dicitur frater
illud mandatum prius alio ab auctori-
bus quod prius tradit. **Primo.** quod modum
dicitur lucas. **Primo.** quod primum quidem
simone fecit. **Primo.** quod mandatum non
dicitur primum ratione dignitatis quod multa
alia sunt digniora in regula ut est man-
datum de obedientia. et quodam alia. sed dicitur
primum ratione traditionis. quod primo tradit
et hoc non sicut causa cum primum sit in in-
tentione. **Primo.** in quo patet quanta debeat
esse venerationis religiosi negligere.
huius mandatum sicut discipulis scolaribus
venerationis est discipulis gromaticis qui
non primo mandatum agnoscerent alpha-
beti. **Primo.** facendum quod sicut sunt duo ge-
nera animi salicet solitariorum & gre-
gari voluntatum. sic duo sunt genera reli-
giosorum salicet anachorite. solitarii sunt
vniuersi sicut oli sunt iohannes. **Primo.** quorum
inores imitatur dauid iterum dicitur.
Ecce elongauit fugiens. **Primo.** et cenobi-
te sicut vniuersi salicet in gregari-
one sicut oli fuerunt aunci propheta
vniuersi quo laudatur dauid dominum
dicens. **Primo.** confitebor tibi domine in toto cor-
de meo in consilio iustorum & congregacione
Dicitur autem anachorite ab ana quod
est suscipit quod soli suscipit cor habentes
Cenobite vero a cena quod est coe quod
coiter viuentes. **Primo.** licet autem vtrique lau-
dabilis vita sit. tamen secunda precellit tibi
videlicet in primis & hoc per mortem.
In seclitate et hoc in morte. **Primo.** in emo-
limento multiplici & hoc in vita
quod dicitur dicitur in vitasum. quod tunc
esset omni quatuor ordines in celo
cuius viro scilicet firmam et
gras agencium. sicut in firmis.
in hospitalitatibus solitariorum et
vniuersum in agregacione sub obedientia.
Et quod apparet sublimior quoniam
aut hoc dicitur est. Quia omnes quod fa-

Ex

Pro

Et

ciunt faciunt secundum propriam voluntatem
huius autem qui sub obedientia patrum vi-
uunt non secundum voluntatem propriam fa-
ciunt. sed secundum aliam voluntatem
et id maius videtur. **Primo.** huius
la virtutis aduersus quod proprie volunta-
ti subtraheris. Et tunc cum maiori
virtuti maius primum debeat viuere
sed sub obedientia debet maius premium.
Sicut dicitur de re. **Primo.** huius obe-
dientis usque ad mortem. **Primo.** quod deus
exaltauit illum. et dedit illi nomen
quod est super omne nomen. **Primo.** secundum
dicitur de quodam heremita scilicet viro.
quod cum reuelata fuisset ei hora mor-
tis propria accessit ad cenobium
propinquum petens ibidem recipi. Cum
autem abbas eundem in hoc difficul-
tate exhiberet timens ne esset
cum eo in grauamine pro senectute
& debilitate. **Primo.** et ipse respondit ne huius
timet quod cito moriturus esset ut
sibi fuerat reuelatum. **Primo.** et abbas que-
ret quare quod vis mutare statum
tuum pro tam modico tempore. cum mil-
ti propter hoc scandalizari et tur-
bari. **Primo.** respondit quod securus erat transi-
turi periculosum transire in societate quod solu-
tius est. **Primo.** quod transire in ortibus esset peri-
culosissimum affectabat illi magis
transire in societate quod solus expaues-
cens inimicos qui ibidem expauebat.
Et receptus post paucos dies mor-
tuus est. **Primo.** huius frater in societate securus
pertransire transitum mortis. **Primo.** quod
tunc expauescebat passus istum beatus
bernardus qui dicit. **Primo.** Quia mea
que erit ille paucior cum tibi occurrerit
cum cateruati illa teterima mos-
tra videbis. **Primo.** quod felix & securus cui
dicitur illud puer. **Primo.** Si dormieris
non timebis. quiesces et suavis erit
sopnus tuus. ne timeas repetitio
trouit & aruertes tibi potestas in-
priorum. dominus enim erit in latere tuo.
Sed quanto felicitior et securior. qui
dominum cum exercitu suo non solum an-
gelorum sed etiam firmi scilicet habebit

in latere. **Primo.** magna igitur in morte seclitas
regem in agregacione. **Primo.** de tunc dicitur
ecce est melius est duos esse sil' quod vnum.
hinc enim emolumenta societatis sue.
Et tomagris qui non solum duo huius
multa sunt. habet sicut emolime-
ta tunc societatis. **Primo.** autem huius
emolumenta primum est societatis ac-
quisicio. **Primo.** enim tanta est virtus socie-
tatis cum muliere fidelis. quod sicut
vir infidelis per mulierem fidelem sicut
dicitur corinthi. **Primo.** tomagris
sicut quis ex societate multorum
bonorum. **Primo.** et id dicitur in psalmo. Cum
scilicet scilicet eris. **Primo.** huius est facta in
bonis calefactio. **Primo.** sicut ei carbo
frigida accendit. ex adiunctione
cum alijs ardentibus. **Primo.** ita etiam tepi-
di ex societate feruencium calefiunt
Et dicitur. **Primo.** quomodo calefiat et si fue-
rit duo calefiunt mutuo. **Primo.** tunc
est in bono corroboracio. **Primo.** quod
xviij. **Primo.** qui adiuuatur a fratre
quasi ciuitas firma. **Primo.** sicut ei in
ciuitate firma vnus vnus vnus alium
corroborat et turris trem et sic
de alijs sic in corpe vnus vnus congrega-
cionis vnus ex alio corroboratur
in bono. **Primo.** igitur ex societate scilicet tria
predicta sequuntur. **Primo.** virtutis acquisicio
et hoc quo ad incipientes. **Primo.** virtutis
feruor et hoc quo ad proficientes.
virtutis firmitas & hoc quo ad
perfectos. **Primo.** quartum est caritatis sub-
leuacio quod multum est necessaria.
Et dicitur. **Primo.** Si vnus ceciderit ab alio
fulcietur. **Primo.** de soli quia si ceciderit
non huius subleuantur. **Primo.** quantum est
hostium impugnatione. **Primo.** Abidem et si
quis pua fuerit contra vnum
duo resistent ei. **Primo.** hertu est opus
cuiuslibet perfecti. **Primo.** enim non potest
quis per se facere. alius adiutorio
appletur. **Primo.** luce v. **Primo.** Annueit socijs
qui erant in alia nauis ut veniret
et adiuuaret eos. **Primo.** Venereunt et
sic opus est appletum. **Primo.** igitur est
triplex adiutorium quod assequit

q̄s ex societate sc̄a saluet adiutorū
i resurgendo. i pugnando. i opando.
sc̄dm tria p̄dicta. **S**eptimū est de
lucti indulgentia. **Sen. xviii.** Si tue
nero i zodomis q̄inquaginta iustos
i medio ciuitatis dimittā oī loco
p̄t eos. Si autē rōe societatis boe
tā modice patus fuit p̄t tate ml̄
titudini. et i tātis sceleribz. nūq̄
nō pauas et i culpis modicis p̄
soaetate bonoz. **O**ctauū est col
lacio spūalis gr̄e **mathi xviii.** Vbi
duo uel tres aggr̄ati fuerit i noīe
meo i medio eoz sū saluet p̄ ali
q̄ effm̄ gr̄e. Sic ei dicit i hoībus
et m̄t homines habitare. **P**rouū
est p̄t oīm exaudicio. **O**btinet
enī multitudine qd̄ nō obtinet solū
q̄s sc̄dm illud. **I**mpossibile est enī
p̄ces multozū nō exaudiri. **mathi**
viii. Si duo ex uobis q̄senserint
sup̄ terrā de omī re quācuq̄ pe
caverit fiet illis a p̄re meo. **E**t
magis nō ubi duo ul' tres s̄ max
ima multitudo queit ad rogan
dū aliq̄ obtinebit. **Ex. iiii.** **A**t. **iii.**
Cū orassent moty est locus ubi e
rant aggr̄ati et repleti sūt oēs
spū sancto. et loq̄bāt cū fiducia
verbū dei. **G**losa. hoc postulabat
Oraao i aggr̄atoz obtinuit
qd̄ petebat. **E**t hec sūt tā dei b̄n
ficia s̄z delictoz indulgēcia. colla
cio gr̄e spūalis. p̄cum exaudi
cio. **E**t sic ex sc̄a aggr̄atioe luct̄
quis t̄plicem statū virtutis. tri
plex adiutorū. triplex dei b̄nfi
ciū. q̄ sūt nouē emolūmēta. **E**x
hys patet q̄ uolētibz religiosa
uitā ducere. cuius est elige uue
i aggr̄atione q̄ i solitudine. **U**cet
autē egregiū predicator et p̄ui
legiatus. **J**ohānes baptista fuit
heremita. nō indigēs hūanis
auxilijs. edoctus et miss̄ a deo.
Tamē cōiter p̄dicatoz magis
cōpetit status cenobitaz q̄ ana
choutaz. sicut patet ex pluribz

voibz sup̄ positis. ad hoc q̄ magis
cōpetit p̄dicatoz statū religiosus
q̄ secularis. **V**enētes at ad aggr̄a
tionē p̄t vnāmitatē dicim̄ aggr̄e
gari i vnū. qz et si p̄ salute t̄p̄
finē vltimū s̄m̄ congregati. t̄n
ad q̄sē q̄dū istud qd̄ alias q̄sequi
nō poteram̄ eligim̄ vnāmitatē
cū alijs uita ducē ut p̄ h̄c vnā
ad salute p̄ueim̄. **E**t ita vnā
mitas finis est imēdiat̄ cōgrega
tionis et finis sub alio fine. **C**ui
cūqz ergo sentit am̄ suū sub alijs
dyscedere recorde f̄ms huius et di
cat sibi. **A**d qd̄ uenisti ad aggr̄atioz.
Rōne ut vnāmitas cū alijs h̄ra
res sicut dicit tibi p̄t tuus augu
stinus. **C**irca istā vnāmitatē
attēdendū est. q̄ triplex est vni
tas necessaria seruis dei aggr̄atis.
Vna est i ope de qua dicitur i
sophi. ii. Seruierit ei vno humero
qd̄ sic q̄ cordis p̄ter nomē eius
i aliquo laborat. **A**lia i ore
de qua. **Roma. xv.** Vno ore hō
rificetis deū. **T**ercia i corde de q̄
phili. ii. Nemine habeo tā vnā
mitatē q̄ dicit si multos vnāmitatē
id est vnū meū am̄ habentes.
tū thimothē q̄ plus est meū v
nammitas. **S**z ex vltia sequitur
sēda et p̄ma. **N**ā ad illud qd̄ di
cat aplūs orando ut vnāmitas
eate vltia. **E**t sequit̄ vno ore hō
rificetis deū eate sēda. **E**t post
paululū. p̄t qd̄ suscipite uicē
eate p̄ma. **S**uscipio ei mutua
vnitas est i ope. **C**uia q̄ vni
tas aīoz iducit alias melius
fuit et sufficit tā eā tradē mā
datū. **H**ec est vnitas pro qua
tā deuote filij rogauit patrem.
Joh. xvii. pater sacre serua eos
quos dedisti m̄ ut sūt vnū sicut
et nos. **C**uātā vnitate cordū
uoluit eos h̄re quātā uoluit eē
silem̄ illi q̄ est m̄ ip̄m et p̄m̄
Hec est cuius exemplū tota mul

titudo p̄mitē eate uob̄ reliḡ sicut
sc̄ptū est **act. iiii.** agultitudis crede
cū erat cor vnū et aīa vna. **H**ec est
q̄ a deo aplūs affābat i discipul
ut eā q̄plemētū totū sū gau
dij reputaret dicit **phili. ii.** **A**mp̄le
tē gaudiū meū ut itēm sapiatis
eandē caritate h̄tes vnāmitas.
idip̄m sentietes q̄ dicit. **E**t si ml̄
ta sūt i uobis de quibz gaudeam.
nō est plenū gaudiū sine vnitate
huius. **H**ec est sola q̄ michi gau
diū p̄t q̄plere. **D**e illis quos tā
efficit oracio filij ad patre. tam
beate multitudinis exemplū. t̄n
tū apli desiderū nondū mouit
ad sectandā et suadā modis oib̄
vnitate factū. **A**t certū est q̄
oib̄ aggr̄atio fidelū est vnū
corpus i xp̄o. **N**es vō contra
naturā est ut vnū corpus h̄eat
plēs sp̄s. **E**t ad designandū dicit
aplūs **ephe. iiii.** vnū corpus et
vnus sp̄s quasi diceret sicut ef
ns vnū corpus sic debetis vnū sp̄
ritū h̄re. **P**roterea hoīes qui iten
dūt ad diuisa solent interdum
diuisificari i actionibz et volūta
tibz sicut si existētes i nauī ten
derent ad diuersos portz ex hoc
uenerūt i eis volūtatē. et actus
a deo diuisi q̄ vnus nauigaret et
ueller nauigari ad vnā p̄tem.
aliq̄ ad aliam. **S**ed ubi tenderēt
om̄s ad vnū portū nō h̄ent h̄
mōi diuisitatē i se. s̄ vnāmitatē
cōcordaret i idē. **V**nitas q̄ s̄
vnitate solet iducere cordium.
Cū q̄ om̄es qui sūt i aggr̄atioe
vnū petūt et vnū requirunt.
debet esse ita oēs vnāmitas. **E**t
deo addit aplūs sup̄ dco verbo
et dicit. **V**nū sp̄s sicut uocati es
tis i vna spe uocatis v̄e. **A**d
hoc dicit hugo sup̄ hoc i expōe
regule. **C**uid p̄st nobis si cō
tinet nos vna dom̄ et sepat di

requirit vnitas corpus vnitate sp̄s vn

uerfa volūtas. **E**t ego addo. **C**ū
ypocritis ut ite sit habitz ite sit offi
cū eate p̄fessio eate obfuaae et ai
m̄ sūt diuersi. **R**ōne vnitate que
seruāda est iterius i mētibz rep̄n
tat vniformitas ext̄ seruata i
moribz. cū extiora hoīs sc̄dm sc̄ptu
rā enūaēt de illo. **A**ḡit vnitas cor
pis quo ad materiam itencionis
quo ad finē extior. quo ad formā
requit vnitate i sc̄ibz. **H**ec vnitas
vz ad ip̄tandū. **C**ū ei nō obti
net vnū frequēt multi vnāmitatē
petētes obtinet. **S**ū qd̄ sc̄ptū est
i euāgelio **mathi xviii.** Si duo ex
uob̄ q̄senserint sup̄ terrā de oī re
quācuqz peccerit fiet illis a p̄re
meo. **A**deo d̄. **Judith. vi.** **C**ōi lamēta
cione et fletu vnāmitas p̄ces dno ef
fuerūt. **E**t hoc salz ut efficaciores
essent p̄ces. **A**t ualeat ad t̄p̄hādū
sicut vnāmitas i exatu. **V**nde
ambrosiū **Dis pugna vnāmitatē**
aggressa parit uictoria. **A**deo d̄.
P̄ h̄m̄ u. de antiquis bellatozibz
Egressi sūt q̄ vir vnus. **A**t ualeat
ad p̄ficiendū i oī bono. **S**o
nū enī qd̄ cōiter approbatur. ato
et facile p̄mouet. **A**deo d̄. **E**st d̄
y. **S**tetit iosue et filij ei et filij
da. q̄ vnū vnus et fides ei et thimel
et filij eius. et filij iuda q̄ vir vnū
ut istaret sup̄ eos qui faciebant
op̄. **D**icitur autem stetit quasi
vir vnus p̄ter vnitate i opere
p̄mouendo. **A**ḡit ualeat h̄ vnitas
ad ip̄tandū a deo. ad t̄p̄hādū
dū de hoste. ad p̄ficiendū i nobis.
Cuid autē de istis uolūis nobis.
At defectus huius vnāmitatis i
colhabitātibz inducit amaritudi
nem. **A**marū ei est omī homini
colhabitare cū uxore ul' soao cū
quibz nō cōuenit ei. **E**t deo dicit
i eod̄ario **E**te q̄ bonū et q̄m
iocūdū h̄itare f̄es i vnū id est
vnāmiter. **A**tem causa est oīde
dissipacionis sicut diuisio i ciu

me deo d' machi. Omne regnum in
se diuisum desolabitur. Sic fugit spi-
ritu scilicet sicut diuisio corporis animam
deo dicit. **Deo d' machi.** Diuisum est cor
coram nunc iterabit. Quid est enim
iteritus nisi recessio spiritus. Maledicta di-
sio q' tot et tam mala grandia con-
fert. Ita sciendum q' huiusmodi unitate
spiritus solent multa turbare quorum
vnu est sensus habundancia. cu' aliq'
dicit sic aliq' aliter de eode. Contra
qd' dicit **Corinthi 1.** Obsecro ut di-
uini dicatis omnes et non sint in uob'
scismata id e' diuisiones. inuicem p'
hoc q' huiusmodi habundancia diuisiones
facit. Aliud est sapie supnam ac-
ceptat et scdm eam ambulat
et dirigitur. Alij uo sapiam in
fima mundi carnis uel dyaboli.
fit diuisio et turbat unitas pre-
da. Deo contra h' dicit **Corinthi 1.**
12. Item sapie id est eandem sapie-
ciam habete p' duo p'da. **Co-**
12. vntis p' dicit p'fa in eode sensu
quo ad p'mu et in eadem scena
quo ad scdm. Et hec duo surgit
ex sensu singularitate. Aliud est
amor familiaris ad alteru. Hac
ei occasioe fit q' dicitur q' ab
alijs qui aliud diligunt q' al' p' h'
dicit apl's **phil' 1.** Eandem carita-
te hntes hoc est dilectione eodem
ut qd' vnu diligit al' diligit. q'
no inueniat in aliquibz dilectio
familiaris. Aliud e' amor p'ue co-
moditatis. Cu' ei no queritur
coiter ab oibz q' sut ihu xpi. sed
qrit ille qd' sua est. ille uo qd' sua
oie diffencio. et anim diuidit
q' q'ra hoc dicit apl's p' **Cor-**
13. p'emo qd' sua est q'rat. Et hec
duo puenit ex amore puato.
ul' ad aliu ul' ad se. Aliud est ob-
stinacio voluntatis q' fit cu' ali-
quis idua. Et ad acquiescendu
alijs. Quid contra dicit i' psalmo
In domo d'ni abulauim' cu' co-

sensu. Cu' sensu em ambulat qui
sibi facile mutuo acquiescit et h'
multu facit ad cordiu unitate. Ali-
ud est auisio a voluntate dina. Cu' ei
ipa sit vna qui adheret ei vnus
sunt voluntatis et qui auertit ab ea
ferit in diuersa et habet animos
diuisos. Ad inquirenda est voluntas
de scdm apl'm. **Ro. 12.** et facienda
put potit i' orone d'ni a'ath' v'
Cu' d' fiat voluntas tua. Et h' duo o-
ruat ex p'pa voluntate. Cu' solitate
seruare teleam spiritus unitate s'm
apl'm **ep' huius.** Cu' q'ra attencione
cauedu est ab istis sex supradictis
q' ipam unitate pturbat. Ex pre-
dictis patet eam unitate. q' cu' sit
triplex unitas. circa vna salicet
aioz p'one hoc madatu. Ita pa-
tent tria motiua ad huiusmodi uni-
tate. Ita e' q' requirit ea. Ita tri-
plex eius effectus. Ita e' mala que
sequit' ex eius defa. Ita tria ex
quibz ouit. sex que ipam ptur-
bant. Et notand' q' post h' dicit. ut
vnamnes habitetis i' domo. sub-
iurit et sit vobis aia vna et cor
vnu i' deo. Sicut em quida qui con-
uenit i' hys q' sut mudi carnis
uel dyaboli vnamnes **Corinthi 12.**
13. Pro laudis q' no i' meli' s' i' dete'
conuentis hec unitas non e' lau-
tada sed p'niciosa. Greg' sup illo
u'bo. **Job 12.** aybra carnum ei'
sibi coherencia. Vnu sicut p'nicio-
su est si desit unitas bonis. ita p-
niciosu est si no desit malis. De-
quar' at tria mala ex huiusmodi
unitate. p'mu est i' co'igibilibz
Deo d' iob eode caplo. **Corinthi 12.**
13. q' pactu squamis scilicet de
fensionis sese p'metibz vna vni
conungit et nec spua aul' quide
salicet exhortacionis i'cedit per-
eas Ergo qui diuisi corrigi pote-
rat. inquitatu suaz p'tinacia vni-
ti p'duar. Et iteru puerfos vni-
tas tam magis i' corrigibiles. q'

concordia

tomagis vnamnes facit. Scdm est
audacia i' malicia. Ita vni. Impe-
cu fecerit vnamne i' eu. Deo em
q' vnamnes audacia vruerunt
i' eu. ergo p'p'os unitas roborat.
du eos q'cordat. robur aut' facit
audacia. Terciu est diuioz p'secu-
cio bonoru. Gregorius sup p'dicto
u'bo. **Job 12.** aybra carnu ei'. v'p'ozu
unitas bonoru b'oz vna tanto
diuioz p'mit. q'ito se ei p' collectio-
ne diuioz opponit. Ita unitas n'
est i' deo s' potius contra deum. Josue
12. Congregati sut ut pugnar'et q'
iosue. animo vno eademq' sententia
repelle em conuentione audacter
p'petrare malicia. p'sequi bonos
aut' delucere non e' pugnae contra
veru Josue saluatore m'm d'ni
ihesum. Et v' huiusmodi vnamitas
e' maloru q'ra deum. Impugnant
ei em iterdu corde. interdum ore. it'
du ope. Corde iuxta illud p'p'te.
Cogitauerit vnamne adu'su te.
Ore iuxta illud p'p'te. Aperuerit
sup me os suu. No dicit ora s' os
quia vna habet os contra deum.
Ope iuxta illud act' v'ij. Couene-
runt i' ciuitate ista adu'su pueru
tuu ihu que vnrish. herodes et
p'cius pylatus cu' genibz et pplis
isrl' iuxta illud. **Gen' 11.** facit
manus tua et q'liu tuu de creue-
runt. Ita societis no est sectanda.
s' potius fugienda iuxta illud.
gen' 11. v'ij. In q'ilio eoru non
veiat aia mea et in cetu eoru no
sit gla mea. Sed sut aliq' qui licet
non s' i' i' m'ente unitate cu' mal'
tame non hnt cor vnu i' deo cu'
alijs. q' resistit bono et opponit
se i' forma coibz. restrictionibz.
nouis q'stutionibz licet bonis
et silibus. q' valet ad boni p'mo-
cione iuxta illud act' v'ij. dura
ceruice vob semp spiritui sco
restistis. Spiritu em resistit q'
bonu q'd'cuq' qd' a spu sancto est

semp impedit. Quid con' dicit de
sapia. **Iacobi 1.** Bonis q'scietis
sed sut aliq' qui tanta aicacia adhe-
rent aliquibz q' s' no tm i' bono s'
et i' malis adherent eis. Iux illud
Job 12. vna vni adheret et te-
netes se nequa q' sepabit. Sed h'e
aicacia secularis et falsa. q' scdm
tuliu hec est lex i' amicia vera
ut nuq' turpe q' rogem' neq' ro-
gati faciam'. hoc sicut dicitur in
valerio maximo. cu' quida roga-
ret q'da amicu suu ut faceret quod-
dam ihonestu pro eo. et ille resp'o-
det qd' no poterat quia ihonestu
erat. et rogas dicit. q' ergo michi
p'fest tua aicacia si pro me no fa-
ceres nisi honestu. Ille r'ndit. p-
mo q' michi valet aicacia tua. si
pro te facere ihonestu. p' d' q' ig'
ita adheredu est alicui q' sequam'
eu i' malo et qui contra faciunt n'
hnt cor vnu cu' alijs i' deo solo. q'
habet et i' bono et i' malo cor vnu
cu' alijs. P'uidendu est ig' voleri
seruare madatu de unitate cordis
i' deo. ne coueniat cu' alijs i' malo.
ut faciut p'mi. Ne diffideat ab
alijs i' bono ut scdi. Ne q'sciant
cu' aliquo coiter i' bono et malo
sicut tri. s' solu i' hys q' dei sut cu'
alijs semp vnu cor habeat. hec
est em vnamitas que hnt man-
dat' salicet i' hys q' dei sut. Tales
vnamitates sut iste de quibus pet'
12. In fide oes vnamnes salicet i' de-
sentendo uel vnamne defenden-
do. Et ad phil' 1. In vno spu vna-
nimes collaborates fidei euageli'
salicet p'dicanda uel ope aplendo
act' p'mo. Erat oes vnamne p'p'e-
uerates i' oroe. Et act' v'ij. Inuen-
tebat turbe hys q' a philippo di-
cebant vnamne audientes. Et act'
2. cordie p'durates i' templo vna-
mit'. Glosa eate q'replaco. Et fra-
gites ca domos panes. Glosa scdm
uel corpal'e. Et act' v'ij. Erat os

Pro.

Ex.

vnāmit' i porticu salomōis. **Glosa**
i domo sapiētis ubi sil' doctrine vaca-
bat. Felix vnāmitas q̄ facit vnāmit'
at̄ credere vnāmiter fide defendere.
vnāmit' opa fidei i plere. vnāmit'
fide p̄dicare. vnāmit' orōibz m̄stare.
vbo dei itendere. vnāmit' ḡtemplacōi
serere. vnāmit' m̄e opibus intēde.
vnāmit' doctrine vacare. **Hymoi em̄**
vnāmitates et siles q̄ sunt i hys que
ad deū p̄tinent vere sūt vnāmitates
i deo. ad quā restringit augustinus
vnāmitatē cū dicit. Et sit vobis aīa
vna et cor vnu i deo. h̄c autē vna-
mitatē **ad dicit** specialit' facit ad
hesio illa qua quis soli deo adheret
si em̄ qui adheret deo vnus sp̄s ē
cū eo. **Corinthi vj.** Des q̄ adheret
ei vnu sūt cū eo. q̄cūqz autē vni et
eū sūt eadem. sequit' q̄ omnes ei
adherētes vna sūt i deo. Et eōdē
rio qui adheret alijs q̄ diuisa sūt
et varia diuisi sūt et facile dissēn-
tes. patet ex p̄dās cū p̄dicatū
mādatū quatuor. scilicet ordo cū
dicit p̄mū auctoritas p̄ter qd'
est i vnu ḡgregati finalitas ē
huiusmōi p̄stat auctoritatē. Itē
substācia cū d. ut vnāmites h̄te-
tis i domo. restrictio sue dēmi-
a cū d' et sit vobis aīa vna et cor
vnu i deo. **Actū autē** attēdat
illi qui p̄dicatōrū statū habent.
q̄tū eā p̄ alijs erigitur ab eis
p̄dicatū vnitas dicit ei sp̄s vnu
sp̄onse. **cañ. vj.** Vulnerasti cor
meū i vno oculoꝝ tuorū. **glosa**
i vnitate p̄dicatōrū. **ipi siquidē**
sūt illi. de quibz dicit. **ysaie. iij.**
Cū pulchri sup̄ montes p̄des
evāgelizacū pacē. **Quid autē**
pacem alijs p̄dicatū. qui ipam
nō habet. cū vni scis inter illos
qui pacē odiūt debeat eē pacifi-
cus. **exēplo psalmiste.** Itē ipi sūt
qui h̄nt altissimo offerre p̄ciosas
oblaciones aīaz. **Quō at̄ erūt**
accepte. nisi p̄ḡ recōsiliēt' sint

si vniūre f̄ eadē

suo cū dñs dicat **mathi. v.** Volē-
ti offerre ad altare et recordati q̄
f̄ suus h̄z aliq̄ adūsus eū q̄ s̄m̄
quat ibi muti et vadat prius i
cōsiliari s̄i suo. Itē nōne ipi sūt
qui h̄nt op̄ḡ grande salutis saluz
agere et adūsus multos. **Quō**
autē hoc potuerit nisi r̄corditer
p̄cedat. Itē dicit ap̄lus phil. p̄. **vnāmit'**
collaborates fidei evāgelij et in
nullo c̄ream ab adūsarijs. ubi
inuit' q̄ vnāmitas valet ad ḡple-
dū opus fidei evāgelij et adūsā-
rios rebellādū. **Cogitandū est**
eā q̄ magnitudo p̄sonaz fac-
le iduat in claustris ḡḡgacōne
diuisiūā vnitatis sicut eā i ciui-
tatibz i quibz est magna multi-
tudo potēciū plures sūt ḡḡo-
nes. **Judith. v.** Magnimozū reptā
est cōtencio. Nōne hoc fecit disci-
pulos quodāmo ḡtente. q̄ f̄cā
est int' eos ḡtencio quis eorū esset
maior. sicut dicit **luc. xij.** Item
maḡficācia dicitū facile gnāt i
uidiam. **vñ quidā ḡrenti quō**
nō h̄ret iuidos. vñdit ph̄s. **si**
nichil maḡficū feceris. Inuidia
vō parit ḡtencōne iuxta illud
Corinthi p̄. Cū em̄ sit it' vos zelus
et cōtencio. **Protabilit' ei p̄mit-**
tit zelus salacet iuidie cōtencōni
quia ab ipā p̄cedit cōtencō. Itē
varietates nacionū p̄t' varios
mores et affectiones diuersas.
Difficile ē interdū quēre i vnu.
Actū vj. Crescite quippe nūdo
discipuloz f̄cā est m̄m̄m̄ ḡ
corū adūsus hebreos. **Quō facile**
ergo p̄dūt vnitātē iunctā in
reglā qui magni sūt a i s̄nā a m̄ do-
nis alijs. que totidie videt i so-
cietate sua alios maḡfica agē-
tes. a i p̄dicatō. a i docendo et
alijs huiusmōi. **Qui ḡgregati**
sūt de diuersis locis et natioibz
nisi dono dei et sollicitudine maḡ-
na p̄dicata facta vnitas cōsuet.

Quide et si oibz specialis sollicitudo
sit habenda de seruanda sp̄s vnitate
iuxta illud apli **ep̄l. iij.** et oibz
sub regula augustini specialiter
p̄t' mādatū regule. **Tamē spe-**
cialissia s̄t' p̄dicatōibz sup̄ h̄
iūbit sollicitudo p̄t' p̄dicatā.
quia tenet ad hoc ḡuali et special-
et specialissima causa. **De laudibz**
conmunitatis. Caplm Decimūctū.
Quia vō i ḡgregacōne re-
ligiosa nō solū aīoz vnitas
sed etiam cor vnu cōitas iueniri
debet subiūgit augustinus manda-
tū de huiusmōi ḡtate dices. Et nō
dicatis aliq̄ p̄p̄riū sed sint vobis
oīa cōia. **Et vācendū q̄tū vo-**
luit augustinus cōitātē seruari. po-
nit ei non solū p̄ceptū cū vñtē
cū dicit. **Et sint vobis oīa cōia sed**
adū phibitacōne cū vñtē oppo-
sitū dicens. Et nō dicatis aliq̄ p̄-
p̄riū. **exēplo p̄mitte eadē de quod**
actū iij. **Item quisqz eorū q̄ pos-**
sedit aliq̄ suū esse dicebat. **Et**
nūqz mortalit' p̄cat frater q̄cūqz
dicit meū liber mea cappa et filia
h̄sio. **si dicit ex lapsu lingue nō**
p̄cat mortit'. si ab ex p̄posito et a-
nimo assertiuo q̄ est p̄p̄riū dicere
p̄cat mortalit'. **Sed uterū q̄tū**
quis esset reus huius p̄p̄riū tr̄sgressio-
nis. et sint vobis oīa cōia si nō ser-
uet cū nulli p̄p̄riat' aliq̄ p̄ hec
ūba. **R̄sio.** **Quicūqz facit uel cō-**
mittit aliq̄ eorū q̄ ad deū p̄tinet
p̄ qd' p̄ceptū impedit ut p̄p̄riū
nūc habet ul' platus nō ḡtans
oīa motū de vno p̄cat ḡtra hoc
p̄ceptū. **Quis em̄ hoc p̄ceptū nō**
fiat aliau p̄sone p̄p̄riū p̄ resolu-
tionē deuenit ad p̄sonā. **Est ei sen-**
sus. **Sit vob oīa cōia. id est heaty**
oīa cōia. sicut cū dicit. **Sic sermo**
vō est est. nō nō. sensus est loquēdo
dicam solū ē. nō nō. **Et cū ḡtra**
tē vō p̄dicatā nōtāda sūt quicūqz
p̄mo de laude staty h̄m̄. **De**

no

no

fructu. **De occasionibz p̄p̄riatis**
i religiosis et c̄medijs. **De p̄p̄ri-**
atione huius vici. **De quibusdā**
dubitabilibz cū p̄p̄riatē. **Et cū**
p̄mū attēdendū est q̄ i statu natē
aī p̄m̄ erāt oīa ḡia. **vñ p̄p̄riatē**
h̄us naturalit' est cōis oīm posses-
sio ut h̄ctur distinctōe p̄ma. et glo-
sā i statu aī p̄m̄. **Itē i p̄m̄**
dijē status ḡre. **Actū iij.** **Erant**
illis oīa ḡia. **Et videt hoc durasse**
usqz ad tempa ḡstacōni sicut h̄ctur
xij. ḡstione p̄ma. futura. **Item i**
statu futē glē erūt oīa cōia. **Heda**
sup̄ p̄dō verbo actū iij. **Et ita**
vñt ut sit oīa cōia i domo ce-
nobite vocat'. q̄ vita tāto felicior
est q̄to statū futurū imitat' i quo
erūt oīa cōia. **Cū ḡ nō sit acipe**
meliorē statū nature. q̄ statū aī
p̄m̄ nec ḡre meliorē q̄ p̄m̄
iū. nec glorie q̄ futū. **Et felix**
ē ille staty. qui status tales natē
gracie et glē imitat'. **Et cū**
adūte q̄ p̄p̄riatē f̄cā est occa-
sio turbacōnis cū p̄p̄riū. **Gene-**
ra. **Quietissie** viueret homines
si tollerētur hec duo p̄nomina
meū et tuū. **Hes ē** cōis nūqz sūt
materia litis. **Et cū ex ḡcipia vult**
cas appropiare. quis. surgūt tur-
bacōnes f̄cā. **Vel cū h̄z non**
p̄nt. vel cū habite aufecuntur.
et iplet' p̄uerbiū salomōis **p̄b.**
vj. **Cōturbat** domū suā q̄ sectat'
auariciā. scilicet p̄p̄riatē. **Itē**
dat occasionē victorie iūcty. qz
per p̄p̄riū p̄t' iūcty cū tenē sūt
tenet' q̄s ab adūsario p̄ vestem
Grego. **Cū vestit' cū nudo lucta-**
tur. **caqz dicit qz habz vñ tēat'**
Et cū in vna sp̄m̄ cū quidā fr̄
supuenissz ad senē volens relin-
q̄re seculā. **Et retinē aliq̄ modica**
p̄ter necessitatē dicit ei senex.
Si vis esse monachus vade ad
macellū et emē carnes crudas.
et pone sup̄ dorū tuū et sic veni

Ex

ad me. **Q**uod autem fecisset iusserit eum
canes et occasione carnis dilamina
uerunt et cum uerisset sic tractatus
dixit sener. **S**ic dilamina a demoi
bus qui abrenuunt seculo. aliq
retinet sibi. **I**tem impedit animu ab
hys q dei sut. **U**bi em est thesauru
hois ibi est et cor eius. et sic retrahit
a deo. **U**bi quida zelator aiazu
cu discurret i azimo que solus reti
nerat pdicab assidue. et cu sel i
trasset etiam quadam causa oradi
relicto azimo ad pora. **A**uz oia
do fmisset pr ne semel cogitauit
de azimo multo aces. utru forte fu
muer eu aliq et filia. **Q**uod atten
tes eries distinxit eu. noles ab hora
illa hie q cor suu a deo retraheret
Econtino igit ex coitate sequitur
frans triplex. salz par cu primo.
securitas ab hoste. libertas i deu.
Circu tria notandu q tria sunt
q dare solent occasione habende
petatis. **P**rimu est idigencia q
gis em eligut aliq aliq hie cu
pao. q indigere. **Q**uo contra d
in psalmo de uiro iusto. **E**go vo
egen q paup sim. quasi diceret
qz ipa idigencia no induat ad
aliq habendu. **Y**mo paup re
maneo. **C**otra istam occasione
duplex est remediū. **U**nu est
liberalitas platoru saliret ut li
beralite admistrent de comun.
ut tollatur hmoi occasio. **A**ct
uis diuidebatur singulis sicut
cuqz opus erat. et in eode. **N**ec
quisqz egēs erat int illos. **A**liud
pacia subditoz. **S**ut em quida
sdm gregoriu qui paupes esse
uoluit sed sine defai. **N**on sic apls
qui aut phil' uq. **S**uo habudare
et penuria pati. **Q**uot penu
rias sustinuit i uictu et uestitu
qui dixit **C**orinthi xii. **I**n fame
et sita i ieiunijs multis i frigore
et nuditate. **I**uius g' exeplo mar
tis ime qui alijs pdicauit pniaz

Ex.

No.

paciet debet ferre idigencas pbita
Su pacietes erit ut annuient.
Sdm est diffidencas de puisione di
uina. **S**ut em quida quibz quis
nichil defuerit cu semp timent
i futuru sibi deesse. **C**otra quos d
Heb' xii. **S**ic mores sine auaricia.
pntibz sumus qren. **I**pe cu dicit
Ro' de resera neqz dereliqua. **R**e
mediu qm hmoi diffidencas est i qre
tibz regna dei. **Q**uotatio dicit qz fa
at ubo et exeplo sine pmissione
et rone. **U**erbo cu d' **Matthi vii** p
nu qute regnu dei et iusticia eius
et her oia adiacetur uobis. **E**xeplo.
cu dicit ibide. **C**onsiderate uolantia
celi no laborant neqz metunt
et pi ur celestis pascat ea. qz d' g'is
vos modice fidei. **U**er autē sdm h
oms qretes regnu dei possit fiducia
hie magna de puisione diuina. tu
pdicatores qui sua y alioru salute
pauat magis **B**eda **T**am pdica
tous i deo debet ee fiducia ut pntis
uite necessaria quib no pudent
tu sibi deesse crissime no fiat. **T**au
est carnalitas. **S**ut em aliq i deo
circa cura carnis itenti. i abis et
i uestibz i medicinis y silibz. q no
sue qrenti natis q eis appetent mis
trant. et deo iordmate pauant
alia ad satisfaciendu carnalitati
sue. **U**er quos d' **Rom' vii.** **C**rimis
cura ue feceritis i desiderijs bonu
remediū contra hoc est qstencio
fimis ad que dicit hmoi caritas.
Roma. vii. **I**n secudu carne uix
ritas mouem. **A**jarie at pdica
tori cauedu est hmoi carnalitas
et timedy grauior fims. **U**nde
apls **C**orinthi ii. **C**astigo corpus
meu et i seruitute redigo ne forte
cu alijs pdicauero ipe reprobus
efficiar. **C**irca qrtu notadu q tria
sunt gna padz q pscqda magis
sue q alia. **U**nu est patm qd est
contra re publicu sicut furtum et
silia p me ledit primy. et io cont

hoc dcm est. **E**xodi xxi. **M**alefi
cos no pacietis uinere. **A**liud est
patm qd hz plures exausationis
occasione. **U**er ei si cessaret pscu
tio hmoi padz ia no reputarent
pau. et facile qmitteret ab oibz
et i fmita per pau hmoi dapna
rent. **E**t io etia usura q est pec
catu hmoi cessant psequitur.
Pubroz xxi. **H**uic stulto iuxta
stulticia ne sibi sapiens uideatur.
Si em etia hmoi stultus usurarijs
qui no reputat usura pau. non
uideret p penas y pdicaciones
abhoi nates costem et silia ian
sibi sapietes sentire uideret. **A**liud
est patm qd hz qm uitate sicut co
cubnaty. **I**gnom em patm facie
tes sut i malo pposito qm uie et
deco gnu peccant. **U**bi auctoritas.
pau tato gnuora sue qto dicit
obligati tenet aiam ifelicu. **E**t
deco etia qubnarios frequet
psequit. **E**xemplo pauli qui for
nicatore comitieu tradidit sa
thane. no solu p magnitudine
selebris y p continitate. **U**nde
dicit **Ro' q** uroie pris sui habet
q sua. **C**orinthi v. **E**t exemplo
iohis baptiste qui i herode psc
que hmoi qm uitate dicebat
ei. **N**on licet tibi hie uroie suis
tu **Matthi vi.** **S**i em semel ul' 2.
hmoi patm qm sissent et no esset
cotinue i pao no in uiri facti psc
qren. **C**onstat autē q i ppetans p
caro. nes supda cause qm uunt.
Ipm ei est cotra re publicu qz de
coi fecit pnu. **I**pm uidet q non
esse patm ppter occasione cu qda
necessitate q ad hoc iducit. **I**pm
cotinue tetinet y ppetariu. qz de
lapsu carnis nel cu co fante iobe
diencie et silibz neqz fugit quis.
si i iusto iudicijs fuerit qm uie no
r at m eo. **Q**uot g' debet sanctu
religio psequi pau hmoi hms tri
plure caritancia pdicauit quaru

qlibet sola facit omie pccm i quo
repe sic odiosu. ut sine dissimula
tione zelus sensu ipm debeat ex
ceri. **D**at at hmoi pscuionis
et punitionis. **E**xemplu sci pbs
qui fuerit i religionibz. **U**nde
grego' pcepit ppetariu sepeli
ri i sterquilinu. dicitur qz fribus
oibus. **P**ecunia tua te cu sic i p
dicatione. et pncatibz tres aureos
quos fuerat iuentu hie cu eo in
sepulchro sicut habet in dyalo
go lib. iij. **D**at exempli et ipi
fudatores ecclie pntiu. **Q**uod ei
pccm gnu est pntiu i ecclia
pntiu q pccm aname et saphi
re qui de eo qd coe esse debebat si
bi modicu retinetes ad uerbu
bri petri morte subitanea sunt
pempti. **E**t frus est timor mag
nus i omnia ecclia et i oes qui
audierit sicut habet **Actu. v.**
Dat etia de hoc exeplo ipe pbs
carnalis atqz qui uinisus a
chor qui fuerit de anathemate
i herico furaty i figura ppetioz
lapidauit y oia qe qz erant qsup
sue igne sicut d' **iosue vi.** **N**on est
g' hmoi patm dissimulandu
neqz pccndu talibz quia nec des
pat est. **B**ernard' monacho
habet pnu negabit de q suum
pnu. quod est misereri et pccre.
Circa quita que utru platu pos
sit dispensare cu subdito suo reli
gioso sup pto habedo. **R**asio q
no qstencioz auctoritate sit. n
ena ipa. extra de statu monachoz
Cu ad monastiu ubi dicitur sic.
No existimet abbas. q sup hu
da ppetate possit cu aliquo mo
cho dispensare. quia abdicatio p
puetatis. sicut custodia castitatis
adeo auera est regule mothyali.
ut cotra ea nec sum pontifer
possit licencia indulge. **S**icut
q religiosi cu religioso possit
dispensare. circa habendu usu

No.

Ex.

No.

alicui rei et si non in perpetuum rei ha-
benda. **H**isio duplex est vsq; scilicet
certus et incertus. Certus vsus qui non
potest auferri. Incertus qui est in voluntate
alcius ut auferretur ei placuerit.
Curia cum vsu secundum hunc modum
non potest dispensari. **S**empiternus debet
voluntas religiosi esse subiecta p-
lato ut resignet quod voluit. Curia
vero incertum potest ex causa rationabi-
li. **S**i quod vocatur causa rationabilis
liber vsu. **D**uplex potest esse causa
dispensandi in his scilicet necessi-
tas et utilitas. Item necessitas potest
esse duplex scilicet privata et communis.
Privata ut cum greditur in ministerio
pauperum quo tamen non potest huiusmodi
digni ut aliquid habeat ad vsu necessita-
tis sue cum proposito tamen resignandi
cum fuerit requisita. **C**ommunis ut cum
cedit alicui officiali cum aliquid ad
expedendum in vsu et necessitates
aliorum. **I**tem utilitas sic potest esse
duplex scilicet privata et communis. Pri-
vata ut cum greditur alicui religio-
se liber aliquid vel addendum
orationes vel formam ad animam suam
habeat gratiam de cetero alios. **C**ommunis
ut cum greditur alicui liber qui potest
ex studio suo aliquid proficere. **I**tem cum
huiusmodi necessitates sunt interdu
causa sufficiens dispensandi in
supradictis tamen non omnis necessi-
tas vel utilitas sufficit ad dis-
pensandum nisi sint valde rationabiles
et manifeste ut sunt in necessitatibus
cotidianis que pertinent ad victum et
vestitum et in utilitatibus que pertinent
ad aere salutem. **E**t est valde cauendum
ne in huiusmodi facile dispensetur
propter spem mali. **C**umque enim et si sub
sunt alia causa tamen huiusmodi dispensa-
tionibus tamen spes mali remanet
ibi. **I**tem propter quod sit periculum facile
enim in huiusmodi fingit causa ubi non
est et in huiusmodi iniquitas sibi petens
huiusmodi dispensatione. **I**tem propter se

quela. **T**aliter enim dispensatio que
fit cum uno ex causa bona de facili
ad sequendam in altero in quo non sub-
est eadem causa. **S**ed esto quod dispen-
setur cum aliquo circa vsu rei alius
et in tantum. **S**i tamen sine causa. **N**on ex
causa a vicio proprietatis si habeat
animam resignandi cum fuerit requisitus
Hisio. **E**xcusat a proprio proprietatis
si tamen non a proprio primo petat tamen
dispensas que recipies dispensatio-
nem in hoc casu. **S**ed si quis. **C**um
propter sit ex quo non est proprietatis
Hisio. **I**n dispensante est abusus
privatus. **Q**uia data est ei non in destruc-
tionem sed in edificationem. **I**n recipie-
te vero est auaritia cum teneat aliquid
sine rationabili causa ut pote liberum
vel aliquid huiusmodi de quo possit aliquid
proficere tamen pericula in sudario que
dari debent ad lucrum. **Q**uod tamen
Et ideo districta de hoc oportet ut
reddat eum roem. **N**ihil dicitur quod
propter sed sint omnia rationa. **H**ec est
enim via inter fines carnales et spiritu-
ales in religione quod illi diuidunt quod
roem est secundum quod dicitur a quo
da **L**uc. **Q**uod sit in meo ut diuidat
meum possessione. **I**tem vero quod diui-
sum est in cor ponitur iuxta morem
punitie carie. **A**ctum vero. **P**ecunia eorum
que videbantur ponebant ante pedes
apuloz. **S**i quare huiusmodi cor mis-
trandum est singulis non equaliter
sed secundum exigentiam subingitur
de hoc mandatum et dicitur. **E**t distri-
buitur unicuique secundum a proposito vero
victus et tegumentum non equaliter
omnibus quia non equaliter valetis oes.
si potius unicuique sit id cuius opus
fuerit. **Q**uia omnia debent esse rationa
possent aedem quod quilibet de cor acci-
pe possent tamen de suo prohibiti.
Quod error est in huiusmodi subingit.
de modo accipiendi dicitur quod non pro-
auctoritate sunt res accipiente
si per distributionem. **U**bi quatuor
terminat videlicet quibus distri-

buendum sit.

buendum sit et a quo. et quid. et qualiter.
Quibus unicuique. **A** quo. **A** proposito.
Quid. **V**ictus et tegumentum. **Q**ualiter.
non equaliter omnibus. **I**n quo duo ter-
minat. **E**xcludit malum modum dicitur.
non equaliter et ponit bonum dicens.
sed potius in. **Q**uestiones cum distribu-
tione in communi. **C**ap. de communitate.
Sed quod cum distributione ista
victus et tegumentum accipies pro-
aucte aliquid de quibus bonis sine
distributione tali petet. **E**t videtur quod
non quod scit tpe necessitatis omnia sunt
cora omnibus. **I**tem religiosis omnia sunt
cora. **S**i in casu necessitatis licet ac-
cipe alicuique aucte pro-
ne alicuique de coribus. **I**tem sicut religiosis
unicuique. **Q**uod licet alicuique accipere
pro-
aliquid pro suo libitu sicut nemus
aliquid ville et filia. **Q**uod videtur
ita cora alicui unicuique totum
a toto possidet. **E**t nichil per se a pro-
sicut sunt aliqua bona interdu alicui
capli in cor. **T**empe necessitatis omnibus
omnia sunt cora secundum primum modum et
istis licet alicuique accipere de coribus istis
Religiosis vero sunt omnia cora secundum
modum. **Q**uia nulli in singulari licet
aliquid possidere. **E**t ideo non est simile. **P**er
terea necessitas non subest legibus. **R**eli-
gio vero subest legibus. **E**t ideo non licet
religiosis accipere de coribus nisi secun-
du leges traditas. **I**tem religiosis non
est sui iuris. **E**t ideo multo magis debet
sibi face in eis etiam in alijs rebz sine
alio aucte. **S**i igitur patet tamen a
parte nature coris. **Q**uod etiam religionis.
que proprie religiose. **Q**uod non licet accipere
religiosis de coribus bonis pro-
aucte. **Q**ui igitur accipit petat
pro-
tamen cum hoc petat pro-
non solum in bonis coribus quedam que
non solet distribuere ut thesaurizante.
Quod videtur quod solet distribuere ut videtur et
huiusmodi. **I**tem inter ea que distribuuntur. **Q**uod
sunt maioris necessitatis ut victus et ves-
titus. **Q**uod minoris ut liber et pgame

na et huiusmodi. **I**tem inter ea que sunt alius necessi-
tis. **Q**ueda sunt que non sunt distributa. **S**i sunt
adhuc in cor. **Q**ueda vero in sunt alicui as-
signata. **I**tem inter distribuenda. **Q**uod sunt que
non potest accipi sine turbacione alius.
Queda vero potest sine turbacione alius
accipi. **S**ed in istis duobus istis plura petent
que accipit quod non solet distribuere et
plura qui accipit quod est maioris necessi-
tatis que qui quod est minoris. **E**t plura que
assignata iam alij que qui non assigna-
tati. **E**t plura qui cum turbacione que qui
sine turbacione alius. **I**tem quatuor etiam
primum que determinat sine distributione
dicens unicuique. **S**i forsitan aliquis
esset excoicatus. **N**on quod istis esset aliquid
distribuendum. **H**isio. **S**i potest habere
absolucionem et non curat non est ei
aliquid distribuendum. **P**apue si sit ei fo-
mentum malicie. **I**n aucte non potest huiusmodi
quod forte est casus permissus ad papa
uel huiusmodi. **C**um religiosis que sit pauper
potest ei dare sequestrati aliquid dummodo
datis fuerit hoc causa humanitatis
non ex contemptu excoicacionis et
recipiens ex hoc non negligat la-
borare pro absolucionem. **S**i consilio
plan patius sit in hoc stare. **V**nde
gros. **Q**uod est excoicatus dicit sic. **S**i
quis excoicatus ad sustentationem
non superbie sed humanitatis tamen aliquid
dare voluerit non prohibemur. **U**bi
enim propter illud quod dicit plane ar-
guitur. **Q**uod si huiusmodi sustentacione est
ei occasio negligendi absolucionem
non debet ei dari. **Q**uia quod causa huma-
nitatis greditur non debet esse fomen-
tum malicie. **I**tem quod tamen que que intel-
ligit pro proposito. **S**i dicitur que pro-
tor vera tamen aliquid qui alicui
vocatur cellerari. **A**licuique alius
noibus. **A**d ipsum videtur pertinere
distribuere necessaria fructibus. **I**tem
videtur esse falsum. **Q**uod in sequestrati
quod loquitur de proposito attribuit ei
talia que ad placum pertinet. **U**t est
illud proposito tamen patri obediat.
Et illud secundum arbitrium gratie eme

A ppositi

detur. et filia. **I**tem dicendum est qd per
positum intelligitur platus. scdm abū
apli. **Deb. xii.** Obedite ppositis ves
tris. **Constat** em qd ibi vocat pla
tos ppositos. **Eodem** mō hīc aug
vocat platu ppositū. **Et** etiā er
hoc pz qd i regula quā scribit ad
mulieres vocat platu ppositam.
et silē epla quā scribit ad eadem
i qua tēnt illā regulā. **Et** hoc
etiā manifeste sentit. expō i gule
sup hoc loco. **S**i aut dicit nūq
ipse platus debet distribuere vir
tū et hōi. **R**ūdet qd si hoc faciat
i ppa psona dūmodo nō impe
diat a meliorib; bonis. nō est qd
evāgelium cū dicit. **Luc. xii.** de
xpō exemplo plator. **E**rgo autē
i medio vestri sum dicit dñs sicut
qui nōstrat. p tū hoc facere per
alios. **H**uius qd distribuere faciē
da est a pposito per se ul' p alios.
Summē autē ex hoc duplex argu
mentū. **Unū** est qd platus debet
esse magis sollicitus de tpalibus
q' subditis. **Cū** em hēat distribuere
necia subditis et sicut pater hīc
cogitare de nēccitatibus filiorū.
Constat qd debet gerere maiorem
sollicitudine ut hēc hēat q' alij.
alij em nō posset distribuere
si nō habet. **Aliud** argumētū est
qd solus s' consilio aliorū pōt cō
stituere officiales qui habet hī
mōi distribuere si velit. **Cū** et
regula iponat ei soli distribu
tionē p dñm. **q**stat qd solus p
se ul' p aliu pōt eam executionem
mā dare. **Circa** 3^m nōndū qd
nō solū victus et vestitus acci
piēda sūt p distributionem sed
omnīa alia necessaria. s' de hīs
magis sūt aug' mētionem. qz
sūt maioris nēccitatis cotidiane.
et quib; magis posset videri qd
possint sumi ppa aucte. unde
p qsequē iliq' qd si hēc non
pnt sic accipi. mltōm' alia q'

cūq; **I**tem nōndū qd laudabilior est
cōsuetudo religiosorū qui non dāt
cto tpe ctā vestē. utpote tunicam
vna m' ano vno. ul' cappā i duob;
ul' hōi. s' dāt scdm indigentiam.
quā q' suctudo eorū qui certā vestē
certo tpe cū dicit tegumētū dandū
nō secundū equalitātē. s' scdm qd
cuiq; opus **erat** fuit. **Certū** autem
est qd aliquis pōt indige' ul' minus
q' vna tunica i' ano et sic de alijs
illa at' q' suctudo q' dat certā pecu
niam certo tpe p vestib; a' alijs
necessarijs oīno est reprobanda.
nō solū quia ē matia ppuetatis.
s' est q' tra' regula q' dicit nō pecu
niam. s' victū et vestitū distribuē
dū esse. **Circa** q' tū nōndū qd hī
qd hī dicit non equalit' omnibus
esse dandū victū. videt' eē q' r'ū
brō b'ndictō q' i' regula sua dicit
certā mensurā panis et pot' dā
dū omnib;. **S**z ad hoc videret' q'
b'ctus b'ndictus i' eisdem capillis i'
quib; de hoc loquit' q' mittit abbi
ut pl'q' tribuat' si nēccitas hīc requit.
Item ex hoc qd dicit nō equaliter
oībus distribuendū tegumētū.
patet qd tollerabile est in ordine.
si forte meliores vestes ul' plures
dant' interdū vni q' alij dūmodo
subsit causa rōnabilis et papue
nēccitas. **Et** idē de abis ē iudicā
dū. **I**tem cū ex hoc qd dicit. **S**z pot' q'
vniq; sicut cuiq; op' fuerit. p
qd i' quētu possit interdū aliq' dā
alicui. qd alijs nō datur cum hoc
requirit nēccitas ul' infirmitas ul'
natura. utpote cū aliquis nūq'
pōt vni abis coībus. vel ppe' i'fir
mitatē ul' nature abhōmāco
nē. **Alit'** vō non est extendenda
hōi dispensatio ne sub pallio ne
cessitatis pagatur negotium
voluptatis. **I**tem p hoc qd dicit sic.
cuiq; op' fuerit non sicut quisq;
voluerit. inuit q' cauēda est sup
fluitas et nimia tenacitas. r'lm

nō

quens indigentia. **N**ecessitas ei misē
ta nec supfluitas hī nec indigentia.
De cauēdo supfluitate Cap. de q'ntū.
Quia si fluitatē vō nōndū q' licz
oī xpiano sic cauēda iuxta
illud. **tho. i. vj.** hūtes alimēta et
quib; tegam hīs q' tēti simq. tamē
magis cauēda est de vitis. iux' illud
Corinth. i. Cui altari seruit de altari
vivet. **S**ūdq' vūat iquā nō sup
biat. nō dūcē. q' filia. marie vō reli
giosi. **Luce. iij.** Vn' siue mulier cum
se voluerit dño q'seruire a vno et omni
qd' rebuari pōt abstinebit. **Et** non
videat q' i' m'q' sonet vict' q' alimē
tū q' tegumentū. et i' m'q' abstine
cia a vno q' victus. **H**oc at' sig'icat
i' capillis. qui sig'icat supfluitatē.
Iux' at' absadunt aliq' de capillis.
s' plus deria et pl'q' religiosi. **Luce.**
at' omi' religioso sic cauēda tū
nob' sp'alius. et hoc maiore p'dica
tionis. et vō p' fesse paup'tatis.
Rōe p'dicationis epla de causa. p
ma est ne impediat'. **Cū** et difficī
le sit assueti relinq're q'cūq; assuef
at supfluitatib; vix poterit indi
gentiam sustine'. **Seneca** volupta
tib; assueti carē non pnt. s' discar
rentē p' indigentia aiāz multas
indigentia oporret sustine'. **Talis**
iq' refugiet p'dicationē ut declinet
inopiam et sic impediet p'dicacō.
Ideo eōd' rōe dicit p'eta. **S**ū pa
cetes erūt ut anūciēt. **H**oc est ad
hoc ut anūciēt necessariū est eis
ut sciant bñ pati. **S**edā est ne ipi
p'dicatori dāpnosa fiat. **Cedit** em
ad dāpnū p'dicacōis p'miam nisi
et ipē arte vūat. **I**deo dicit apl's
Corinth. i. castigo corp' meū ne
Terā ut efficacior m' at' hēdo fi
at. **Richard** em est qd magis attra
hat ad p'dicationē q' fama p'di
catoris. **I**nē opa vō de g'ne bono
rū nō est aliq' q' tam famosa hō
minē reddat sicut patas. **Vt** g'
p'dicatio sit efficax ad at'hendū.

cauēda est p'dicatori ab oī si fluita
te. **p**mo acq'renda est sibi fama p
citatē i' victu et vestitu exemplo
ioh'is baptiste q' ex p'atate famā
scitatis acq'uisiuit. et efficacā hōies
at'hendi **agat' iij.** **I**pe em iohānes
hēbat vestimentū de camelorum
pilis. **esca** at' eius erat locuste q' mel
siluestre. **Et** seq' tūc exibat ad eum
oīs iherosolonna et oīs iudea it' q' si
attracti tali fama. **R**ōe paup'tatis
epla siliter de causa cauēdam est
nobis a supfluitatib;. **Ad** qd' sc'dō
nōndū est p'mo qd elemosine dant'
bonis viris i'q'ntu nēccitatis. **Vn'**
Rō. ij. Nēccitatib; scōz coīcates nō
dicit delictis ul' supfluitatib;. **I**tem
ut freq' fuit a dancū nēccitatib;
Luce. xii. hēc vidua ex eo qd est
illi oēm victū suū dimisit i' munē
dei. **P**rotera si i' hī nō acciperēt hēret
alij qui ite supplerēt suā nēccitatē
Vn' ad supfluas expēdētes elē
sinas vor est paup' scdm b'uar
dū. **Vita** nā cedit vobis in sup
fluas copias n'ris nēccitatib; sub
trahit' q' q' accidit vātatib;. **plau**
xxvi. **I**n terra scōz i' quā gessit.
Sūdq' **Tā** i' quā gerūt i' t'ra scōz ut
stipēdijs q' suffice' debeāt mīne
sunt grēti. **supflua** quib; egei suste
tandi erant. **impie** assume' nō ve
renē. **p**ensandum est diligenter
q'le sit illud qd nēccitatib; paup'
subtrahit' qd' de nēccitatib; dāciū
extrahit' qd' pro nēccitate r'leuāda
porrigit' supflue expēdatur. **L'**
nōdē qd elemosine dant' p' p'ccis
et hoc illoz quoz aliq' ardēt i' i'fho.
aliqui i' purgatorio. aliq' adhuc i'
cōcupiscētijs i' mūdo sūt. **I**tem hōi
elēosine sūt panis doloris et luct'
Et g' mēte sanq' audeat de hīs
festū a supfluitates facē et nō
potius cum t'ore et tremore co
medē. **Vn'** leuit. **iiij.** dicit aaron
oblata est hodie victima p' p'ccō
Et p' q' quo potui coedēre eā a' plare

dnō i reūnonijs mēte lugubrū. A silh
quō q̄s p̄t fr̄are festū de hys q̄ res
rūt luctū. Tertio noūdū q̄ elcōsīe
q̄ dant sūt de alieno. Non reputat
aut decens. q̄ de alieno cono q̄s fa
ciat largas corrigias. Itē acyruē
p̄ laborem fr̄m nō modicū. Da
uid at noluit bibe aquā acq̄sita a
tribz fortibz cū piculo et labore
sicut dicit Regū. xxiij. Itē oportz
de eaz disp̄sacione districta redē
rationē. Bndus q̄ delicia ille tibi
sapiūt pro quibz tū dure temet
ipm obligas vō. Et loquit̄ de istis
elemosinis viuētū. Pag. at solet
quis viuē de hys de quibz oportz
reddere roēm. q̄ de hys de quibus
nō oportet. Quia ḡ q̄sīa audet
q̄s se exponē ad expēdendū sup
flue elcōsmas nās q̄alūte ad
ueniūt. et cū labore multo aliorū
acq̄runt. et de quibz districta mōdō
reddenda. Agit nec roē ēa eacois
nec roē hospitālitatis. n̄ roē tū
pli. nec aliqua alia quacūqz larā
de sūt habene supfluitatibz. Re
phensibilior at est supfluitas
cū sit loco ul' tempe indigēat
cū sit quis ebrūz cum primū esu
rit. Itē cū sit corā extraneis qui
hoc male edificauit. Itē inulli
vsus res q̄tūt. Vñ legit̄ i lib'
collacionū q̄ cū fr̄ quidā mūdā
ret legumina. et ceadisset ad ter
ram tria ḡna lētaule p̄ eū taurā.
fca est ḡquestio it' fr̄s de tali neg
ligēcia eo q̄ res sibi q̄missas fr̄at
ille depur p̄mississet. Quid at mi
rū si supfluitates nō sūt a paup̄
bus q̄rente. cū rex ip̄e salomō solū
necessaria pecevit Pū. xxi. Cū
victū meo tribue nācia Ex hys
de large st' nācia mīstrāda. Ca. xca.
Distribuedis vō necessa seruū.
r̄ijs nō debz esse tenacitas. s̄ large
pur facultas p̄mittit sūt mīstrā
da suis dei. Certū est ei q̄ sicut de
fecit hoīem ad s̄uendū sibi. ita

Ex

fecit oīa ad s̄uendū hoī. Et idō qui
nō seruit ei scdm̄ augustmū nō est
dignus pane quo vescat. Cū ei red
dat s̄uiciū debitū creatori. nō est
dignus illis q̄ sibi debebant p̄pter
hōi seruiciū. Et oīa vō oīa sunt
iustozū scdm̄ augustmū. 22. q. c. i.
Et idō dicit apl̄s Coū. m. iustis
oīa m̄a sūt. Glō ad s̄uendū nob
q̄ sua sūt salte eis necessaria mīstrā
tū. Dignū est q̄ ut de hys oībus
q̄ suo sūt salte eis necessaria mīstrā
tū. imo q̄ro laudabilij ei seruiūt. t̄to
dignos sūt p̄uisione meliorū. Et
hoc q̄firmat qd legit̄ in vitaspr̄m
de quodā hēmita cui dn̄s p̄ angelū
mittebat panē delictū ad sustēta
cionē suā. et cū cepisset sup
missy est panis alijstulū grossior.
et cū pl̄q et pl̄q cretebat ei p̄cū
semp panis grossior mittebat.
et tantē q̄sumato p̄cū nichil est
missū. Ex quo patet q̄ q̄nto quis
melior t̄to dignior est melior
p̄uisione. et qui malij. idignus oī
p̄uisione. P̄terea licet dominij scōs
p̄missit varijs p̄re marturijs. tū
nūsq̄ legit̄ q̄ p̄uisione alijstū fa
me ul' iedia interire. Vñ cū hely
as fugiēs abscondit̄ essz i torrente
cariet̄. mittebat ei dn̄s p̄ coruos
necessaria. u. Regū. xviij. Et cū da
niel essz i lacu leonū i babilonē
misit ei dn̄s p̄ angelū deferentem
abacuc de iutea p̄radū. dani. xviij.
Et paulo p̄mo hēmita mittebat
panē cotidie. Itō dicit̄. i. hebre. xviij.
Nō te deserā. Glō. quoniam dem nācia.
neqz derelinq̄. Glō. dereliquere q̄
fame periret. Constat igit̄ q̄ vo
lūtas ei est q̄ seruis suis mīstrā
tū. cū ip̄s vbi deest alia p̄uio
eā miraculose prouideat. Itē q̄n
dn̄s pauit turbam sequētem se de
qua hēt̄ ioh. vj. Itē habūde panē
mīstrauit q̄ multe supfuerūt re
liquie. t̄m dedit de pitancia. q̄ ha
bebāt de pisabz q̄ntū volebant. Cū
vō fecit unū i nupcijs nō fecit q̄le

116

aiqz s̄ optimū. ioh. vj. Cū misit he
lye p̄ coruos viciū nō solū panē se
mel in die s̄ bis i die misit carnes
et panē id est mane et vespe. Regū
xviij. Cū pauit pplm̄ i deserto ita
delicate dedit eis panē qd habebat
delamentū suauitatis. Sapie. xviij.
Quō ḡ est p̄babile q̄ velit suos ma
artū vitā dūcē q̄n mīstrēt eis salte
nācia habūde. Distribuedū est ergo
vni cuiqz sicut cuiqz op̄q̄ fuit. Scq̄
at ex tripler fr̄at̄. habētes em
nācia habūde. boni vni ex hoc
assurgūt ad laudē creatoris. p̄s ē
dēt paupes et sacrabūt et laudi
būt dn̄m. Qui ei nō requirunt
deū. nec curāt de eo nō sic fr̄ciūt. sed
p̄q̄ abutūt̄ istis ad voluptatē et
p̄cā. Itē iopia mltis religiosis om
siō ē maloz. Ex hoc em̄ aliq̄ sūt m
mūre. ul' p̄ aliquā p̄prietatē rele
uant iopiam. ul' mutāt q̄nqz statū
suū meliorē i p̄cū. Et xxviij. p̄ter
iopia multa deliq̄ūt. p̄ p̄uisione at
sufficiētē auent̄ ista p̄cā. Itē cum
desūt nācia de fr̄ciūt multa corp̄alit̄
et sūt mltos aēs mīnq̄ potētes ad
opa actiē i quibz subueniūt p̄rio.
Sapie. xxi. Qd̄ infirmū est iuale iuēt̄
et eod̄trario cū vires assūt efficiat̄
deseruiūt utilitatē p̄rimoz. Et deo
p̄uierendū est eis i t̄p̄alibz q̄petēt̄
ut possit hoc facē p̄cā. Et herbam
seruitur hoīm. Glō. t̄p̄alia huilū
qui p̄p̄o serui sūt hoīm. vtilitatē
fr̄m iuēt̄tes. Ex p̄uisione igit̄ neces
sarioz i bonis vni sequit̄ dei gl̄ifi
cacio p̄cōz mltozū deuotio p̄rio
rū subuenio. Quō est s̄uis dei dif
fidentū de necessarijs et maxie p̄dica
toribus Capitula Decimūseptimū.
Qu est at diffidentū mīstrātibz
q̄ hūt̄ i p̄nti seruis dei q̄ desi
nāt i futuro. Nō em̄ dnt dn̄s p̄cū
torū q̄ diu hz. s̄ p̄q̄q̄ torū expēdit
tūc dat ei pl̄q Luc. vj. Date et dabit
vob̄. Ad excludēdū at hōi diffidentā
dicit mathi. vj. Nolite solliciti ēē di

A hoc

cites. q̄ mādūcēt̄ a q̄ bitem̄. s̄at ei
p̄ vī q̄ hys oībz indigetis. Querite
ḡ p̄mū regnū dei et iusticiā ei. et hec
oīa saluet̄ quibz indigetis adiacentur
vob̄is. Sic at tria que dāt p̄nt hōi
rei fiducia. p̄mū ex p̄te dn̄s. Si em̄
nobilis quilibz familie sue p̄uider.
q̄romagis nobilissiqz largissimus
deq̄. Luc. xij. i lolue solliciti ēē. Glō
Intecoz est hōi curare de cibo ul' veste
q̄ militat regno. nouit rex q̄admo
dū familiā suā pascat aliat et vestiat
Itē ex p̄te recipiētis. Vñ sup p̄s.
Bndicam dn̄m. dicit glō pascebat
q̄tēp̄nentē se et nō timentē se. Tan
ex p̄te dn̄i mathi. vj. Nōne aīa pl̄q
est q̄ estā tē. Glō. qui maiora dedit
id est vitā et corp̄. dabit mīora id
ē vitā et vestitū. p̄ter hec igit̄ dicit
cū fiducia p̄cā Tinete dn̄m oēs
s̄a ei. q̄m nō est iopia timentē eū.
Glō. t̄p̄aliū Non ē ḡ diffidentū
de dina p̄uidentia seruis dei q̄ buscū
q̄z s̄ mīnq̄ p̄dicatozibz. Ap̄s ei nō
solum rōne bonitatis p̄uider boi
tas dina. s̄ tamq̄ op̄arijs debet
cibz. mathi. decimo. Dignū ē opa
rius suo cibo. Glō. ecce quac̄ p̄cā
pit nichil fr̄e q̄ debent ei p̄terea
om̄ibz sperantibz i eū p̄uidentia
mīstrat. Aut illud oculi om̄i te
sperāt dn̄e. et tu dn̄s esca illoz in
t̄pe optimo. Et romagis dabit
seruis suis i eū q̄fidentibus. q̄roma
gis op̄arijs salutē aīaz. Agit cū
oī fiducia p̄lati mīstrare debent
de hys q̄ habent̄ i p̄nti seruis dei.
et maxime illis qui vacāt saluti
aīaz. Sequit̄ sic et legitis i actibz
ap̄lorū. q̄ illis erāt oīa cōia et dist
buebat vni cuiqz sicut cuiqz op̄us
erat. hec ūba non sūt p̄sc̄se i actibz
s̄ ex t̄p̄alibz de 2. et. 2. caplo. Et
nota q̄ duo dixerat sup saluet̄ q̄
sūt oīa cōia et q̄ distribuebat p̄mo
nō equalit̄ oībz. sed p̄oq̄ vni cuiqz
sicut op̄q̄ fuit. In q̄bz duobz differ
fritas sp̄ualis a carnali. fr̄s ei

116

miles qd coe est diuidit. isti vo qd diu
sum est in coi ponit. Isti frs caruales
cu diuidit scdm equalitate no scdm
necessitate diuidit. isti vo econtra.
Ad ostendendu at conabile qd dicit
de coitate et distibucioe iduat ex
de vna aplica. pp qd dicit her igla
costrua sub sac aplis dicitur. sic ei
legit. **Questioes in qm pmitie**
Sed que hic tra pncipiu pmo
veru ista qm ecclie pmitiue
ess ex voto. si em. **Ca. teno dnm**
non erat ex voto no videt iduere
bonu ex plū ad coitate religiosoz
q surgit ex voto. si at dicit q ex vo
to erat. qud pt hoc asseri cu non iue
mat scriptu. potera qud est pbabi
le q tota illa multitudo q querelut
vouet se nichil tanea possidere. nū
sio no credo q ess ex voto s solū ex p
fectoe caritatis. **Vn sup illud. Iuce**
xx. nisi qd renūciauerit oibz q pos
sudet et dicit glō. renūciare quent
oibus qui ita liate vnt mūdānis
q possident ut tū mēte tendat ad et
na. Relinqre vo oia p fcoz est tm
mō. qui oia tpaia postponit et
solū etnis thyant. Ex quo patet q
solū p fco caritatis fat mēdū oia
relinqre sine voto sicut fuit i pmi
tua ecclia. Nichil oia tū bonū iduat
ex plū. qd no est itenao augusti
iducere illud ex plū roe vā. s solū
roe coitatis ut sicut tū emē oia
coia. sic ecclia sint oia grā de gētibz
sub igula sua. **Scdō** que qre imūta
tus est statū coitatis. non lūz dicit
q no fuit bonū. si q fuit bonū qua
roe successores q fuerūt mōus aut
coitatis ausi sūt illa statū aplicū
mutare. que poaq imitari debue
rūt. **Rūso** quedā sūt ita essenālit
bona q no reapūit p aliquo tpe
mutacione scz dilige deū et silia.
Quedā vo pro tpe reapūit muta
cionē. **Sūt** em quedā que vno tpe
magis expediūt q alio. **Cū** ergo
dilatata fuit ecclia p orbē 4 habuit

pacē. vnt est successozbz aplorū
apud quos imāsit pās eorū. q
magis expediebat q ipē possessio
nes quarū pūū cū essent vēdic
dabat eis. ut illud distibucere ut
credentibz et daret ipis ut ppetuo
possent subuēire pluribus q q
more soluo vēderēt. **Et** iteo muta
uerūt statū illū. et pmo sole mat
res ecclie hgmōi habebāt pō. sessio
nes et pūidebant alijs. **Post**
modū vo dilatata est. **Post**
alias ecclias. **Et** de hoc habetur
ry. q. i. **Videtur.** **Videtur** autem q
tra tpa gstatū fca fuit pma ista
mutacio p approbacione q forte
pticularit fca fuit an aliqua mi
tano ptaularit. ry. q. i. futura est
Ab illo g. **Ca.** q. i. **Ca.** q. i. **Ca.** q. i.
coitas esset apd omīs xpianos in
ecclia pmitiua. **Rūso** no credo q
cēt nisi solū apud eccliam de iudejs.
Vn et paulū fraēs collcās apd
quos de gentibz pro illis de iudea
dicebat. **Comitū** u. **Vn** q. i. q. i. pnt
testimant i coite suo. **ig** vnguis
q habebat pūū. **fuit** at hōi rei
vacio multiplex. pmo em roe p
fectionis. **Ma**ior ei grā spc scffia
iudea q in gētibz q eos ita fecit
ebuob caritate et ad tantam p
mouit p fcoz ut oia gtepnere
pro amore dei. et p amore pūo
rū. quibz ut oia meliq coicare
possent vēdebant possessiones
et ponebant paa i pte aplorū
ut distibuerēt alijs sicut patet
Act. 2. et 4. **Scdō** roe psecutionis
fuit in iudea q pūidentes apli
noluerūt ibi aliq possideri a se
ul a discipulis suis ut habitiores
esset ad tūsmigrādū. ry. q. i. futu
ram. **Tercio** vacoe exempli. **Cū** ei
ab illis de iudea ascenderit fides
iustū fuit ut ipi maioris exēpla
pfectionis hēnt ut efficacius p
ipos dilataret vbiq. **Vn** q. i. **Ca.**
Sup montē excelū scz pfectionis

ascende tu qui euāgelizans **Questioes**
in distibucioe mū. Cap. deca
Quoniam scdm omisioe mū. **Nonum.**
eius qd distibuebat vniūqz
et videt pmo q erēt illi qui itant
ilugione paupem ubi nichil qd
distibuebat. papue cū no vēdat
omīa nec ponat oia ante pedes p
latorū. ut de pūis possit pūidei fū
bus sicut fiebat i ecclia pmitiua. **Rū**
sio religio paup q est mī fideles q
sūt diuites hnt pbabile spem q p
uidebit sibi deuocō fidelū. **Et** iteo
no oportet q quilibz itans aspor
tet sicut i pmitiua ecclia. q erat it
fideles et psecutores a quibz non
poterat spare aliq habiturā. et i
hac spe facte rōnabile religioes
paupes hys tpaibz. **Scdō** videt q i
pmitiua ecclia nulla hēnt idige
cia cū dicit. **Distibuebat** vniūqz
sicut cuiqz opjerat. **Scdō** est q d
Coitū r. i. **In** fame 4 sit. **Rūso** sic
dicit iohānes beledy. **Scdō** steph
lapidatus fuit i ano ipō ascensionis
dñi. i die qua celebrat iuenao cor
pis eius. et a festo pethecostes vsqz
ad tempū illud habuit qualēcūqz
pacē ecclia i iudea. et i illa pace id
gencia no habuerūt. **Tot** ei erāt
pria carū q vēdebāt 4 fiebant
coia q plene suffiebat eis. **Act. iij.**
Nec quisqz egens erat mī illos. q
quot at possessores agrorū aut to
morū erant. vēdētes afferebant
paa eorū q vēdebāt et ponebant
an pedes aplorū. **Diuidebat** autē
singulis pūe cuiqz opjerat. **Pro**
illo ig tpe qd satis modicum erat
verū est q nullq erat egēs it illos.
s postq psecutio orta fuat que ite
pit a morte bā steph. **Disps** sūt et
habuerūt multas idigēcias de qbz
multū loquit scpture. **Scdō** no
est q sup illo illo. **Act. ij.** **Diuide**
bant illa omibz pūe cuiqz opjerat.
Dicit glō. no scdm hōrem s scdm
idigēcia. **Et** iteo que vnt in coi

victu de gētibz plato mūg idigēti
licet plq dare causa hōrandi cū ite
Act. iij. sup eodem dicit glō. no s
psonas et mūca. s scdū indi
gencia. **Act. qatur** **Vtū** ei q fuit
diues i seculo uel nobilis licet plq
dare licet no indigeat plq. **Et** siliter
que de illo qui dedit multa domui
qū itrauit. **Iste** ei glōse vidēt hoc
negare. **Rūso** sicut duplex est sup
fluū respā nate. et respā psonē.
Et aliq est supfluū nate. qd tū no
est supfluū psonē. **Ista** duplex est
idigēcia. scilicet respā nature et
respā psonē. et est aliq de quo p
sona idiget. no nata. **Pote** scire
mī vūctes in coi esse aliqua psona
cū pūe aliqū psonē cūstantiam
plq est iterdū in casu referendū
cū moderamē tū qūis nata no in
digeat. **Vn** plato ul' illi qui fuit
diues a nobis i seculo ul' qui plū
dedit mōsterio pūe plq mēdū dari.
Et qū fit cū moderamē fit scdm in
digēcia no nate s psonē. **In** autē
fiet s moderamē rebito iā no fiet
scdm idigēcia psonē neqz nate
et tū dicitur roe hōis uel māner
ul' psonē acceptaone et hoc no licet
Qui vo aliq habebāt i seculo. qū
igressi fuerūt mōsteriū libet velut
illud cō. **Traditis** mādatis cū
coitate revū quo ad res coitatis
et quo ad distibucioe eorū. **Iste** h
tradit mādatū cū vna q cū coita
tem ori solēt. quorū vnaorū s duo
grā scilicet pmaria et scdaria
pmaria vo duo scz volūtas cōm
di. 4 volūtas i pūo hōi. pma et
magis addit. ut fregit in hys q aliq
i seculo habuerūt et id tradit cū
hō mādatū dicit. **Qui** vo aliq ha
bebāt. **Scdm** et mī in hys qui
fuerūt in sclo paupes et itex tra
dit mādatū cū hoc dicens qui vo
no habebāt. **Sz** videt q cū pūū
mūg bñ dicit. **Qui** ei aliq habuerūt
i sclo a dicit illa aliq i sclo cū igressi s

monasterium. et tunc non debet velle de aliorum quia esset iura. Aut deterrunt monasterio et tunc non oportet eis face mandatum contra hoc cum iam illud fecerit. Aut nichil de manu erunt de illis rebz. tunc interdu possent illa expete. Aliis causas ita pias. sicut si duceret in cor. non sit ardu ad tunc illa mostro. **hincio.** Quidam repunt q licet reliquit seculum tunc adhuc seculare nimis diligeres suos pl diligit eis sua relique. etiam si pia causa q mostreno. **hincio.** licet nati sit ipso tunc adhuc ligati sunt in mundo cum umbelico qui est carnale vitium quo ligat puer cum matre. **hincio.** ei q talis est dñs loquens ait. **hincio.** ortus tuus non est pfasus umbelicus tuus. **hincio.** diligeres quem mundi sunt suis. **hincio.** et paupertate faciunt qd pceptum illud caritatis. **hincio.** diliges proximum tuum sicut teipsum. **hincio.** ad illud ad qd tempus. **hincio.** hoc est opus pharomus qd faciebat filijs isrl volentibus recedere de egypto. **hincio.** cum enim non poterat eos retinere volebat solu bona eorum retinere sicut habet. **hincio.** x. hincio. moyses nec remanebit ex eis vngula. **hincio.** et hincio. exreplu hincio. ex illis qui in pmissa etiam querebantur. **hincio.** De quibus d. **hincio.** Actuum. qd qd possessiones agrorum et domorum erat vendentes afferebant pna eorum q vendebant an pedes aploz. **hincio.** Alij repunt q sua sunt referetes ad monasteria. tunc diffidentes de cor pmissione. nolunt totum ponere in cor. hincio. p senectute ul' infirmitate ul' aliquam aliam necessitate aliquam ptem pseruari sibi pcurat uel aliquam totum in hoc peiores anata et saphira qui solu pte reserua uerunt. **hincio.** Actuum. v. **hincio.** hincio. seculum dimittit. et tunc veri religiosi non sunt. **hincio.** ymo pti religiosi pti seculares. **hincio.** hincio. tunc ali qui fuerat senator. sedesio noie sicut hincio.

in vitaspirum. dixit scus basilis et senator. ee desisti et mochu non fecisti. **hincio.** non debet qui hincio sunt sibi face conseqz q licentia sufficient' excuset. eos. **hincio.** Exreplu in vitaspirum. quida fr requisit' senec dicens. Vis ut in neam duos solidos p infirmitate. et videns senex cogitacione eius q velle et retinere dixit retine. et ingressus fr cella cepit colluctari cum cogitacionibz dicens. Putas bnt dixit an no. **hincio.** Exurges aut reus' est ad senec dicens. p deum dic michi uentate. qz qd horz illos duos solidos. **hincio.** dicit ei senex quia uidi te hincio uoluntate tenedi eos dixi tibi ut teneres. **hincio.** uenit non est bonum plq tenet q necesse est corpi. **hincio.** Duo g solidi. se spes tua. et si gtingent ut pereant. no de cogitat de nob. **hincio.** facta g cogitatu tuum in dno qm ipi est cura de nob. **hincio.** et uide qntu pte ee i hoc pualu cenobite. **hincio.** fuit pualum anadhorite. **hincio.** attende du eam q dñs interdu redignat qta tales. et qz ming de eo confidunt reliq. eos sibi nec cogitat de eis i cor uentatibz donec pteat. **hincio.** fuit quida orulanz q oem laborem suu pter necessitates expetebit i elemosinas. subijt at cogitacio cor eius ut aliqua aggregat p necessitate infirmitatu in senectute. et aggregat lagenam plenam numis. **hincio.** contigit aut eu infirmari et putresciere pte ei. et cu non possz curam assignata est dies a medico ut scinderet pes ei ne totus putrescet et ecce nocte pte diti reus' ad cor cepit cu fletu rogare dnm dicens. **hincio.** Dne memor esto opm meoru poy. **hincio.** Et ecce angelus appuit ei dicens. **hincio.** Et ubi sunt illi denarij quos collegisti et ubi est spes? **hincio.** d' ille itelliges ptebat ueniam pmittens se de cetero no facturum. **hincio.** Et tunc angelus tetig' pte eius et sanatus est pes eius.

Et ai simo mane iussit ad opus moe solito uenies medicy cu ferramentis et uenies eu sanu glificauit deu. **hincio.** No fuit talis quida senex et lep' sus de quo legit' i vitaspirum q ai quida opulisset ei pecunia. ut p infirmitate et senectute ea suaret. noluit ea accipere dicens. **hincio.** Ecce qua dragita anos habeo i infirmitate mea et nunq alij m desuit dno m prudente semp. et tu p tot and uenisti aufie m pcuratore meo. **hincio.** Alij repunt qui licet bona que habuerunt i seculo coicent. tunc faciunt hoc poy ex necessitate q bona uoluntate. **hincio.** hincio. fuit d' i vulgari et ouu q obulu amittit. hoc e meritum et re. **hincio.** Non ee rebz sed uoluntate dat et aio bono no facit. et res amittit et meritum puu ul' nullu hincio. pter hoc dicit paulus **hincio.** Cor. ix. Non ex tristitia ul' ex necessitate. **hincio.** hincio. em dicitore diligit de. **hincio.** pter hoc eam dicit thobias filio suo. **hincio.** libent' impetrare stude. **hincio.** hincio. uoluntas a deo pensatur no pntas. **hincio.** Ex pdictis igit' patet illud q dicitur. **hincio.** Quia aliq habebat i seculo libet' uelit illud ee cor. **hincio.** dicit ad exclu tendu uicioru illoru saluet qui seculari amore adhuc detenti plq diligunt sua carnalibz amicis die q fratribz suis spualibus. **hincio.** Et illo ru qui diffidentes de cor pmissioe sibi aliq reseruari pcurat. **hincio.** Et illoru qui si sua coicent realiter no tamen libet'. **hincio.** Et i hys casibz itelligit' ab u pdictu. **hincio.** Et licz pt ex cogitari casus aliquis. uel multi i quibz ubu p dcm non habeat uentate. tunc nichilomin' bnt dcm est. quia pcepta affinitua non obligant ad sp negz in oi casu. **hincio.** De hys qui nolunt sepa coicare. **hincio.** Capitulum uicesimum. **hincio.** Agitandum est aut qntu tenemur hincio res i reli

gione nob concessas. si tunc tenem' coicare res olim nras. utpote solutares capta et cooptoria et hincio spealit' sepa. **hincio.** Ideo aut de fite qui no uult res et hincio spealit' hincio alys utru peccet et quatu q qualiter peccet. **hincio.** hincio. fite q. aut hincio pceptu tradendi scripta hincio aut no. si sic pcat moilur nisi tradat. si no aut est elicitu. utpote qz habet potetiam tradendi. **hincio.** uel est qtueto q eam hincio tradidit aut no. si no. no peccat i aliq. **hincio.** Si aut est elicitu aut alt' indiget aut non. si no i nullo peccat. no tradendo ei. **hincio.** Si aut' alter indiget a ipse iteru indiget aut no. **hincio.** Si no indiget neqz quo ad pns neqz a tea tunc iudicandu est de illo sicut de illo qui pecunia dmi sui ligauit i sudario. **hincio.** qd hincio. et pte peccat mortalit' et non mortalit' et plus ul' ming sedm itencionem dilectois iordmate qua hincio ad hincio sepa. et sedm qntatem fructu q fieret p aliu de hincio sepa que impedit hincio sepa iuste detinendo. **hincio.** Si uo indiget sicut alt' aut indiget plq a eque uel ming. **hincio.** Si plq ul' eque pcat no tradendo. qz no plq tenet' alij q sibi. **hincio.** Si uo ming tunc ta pua possz esse indigencia istiq et ta magna alt' q. q peccat no tradendo et tra docet vnao. **hincio.** Si uo no idiget hincio ad pns hincio in antea sut sibi necessaria tunc attende du est utru p tradicione tale puet illo tpe necessitat' **hincio.** Si no tunc iudicandu est sicut supra dem est de illo qui pecunia tenet ligata i sudario. **hincio.** hincio. tunc distig uendu est ut sup qm utiqz indiget. **hincio.** Proind aut q quida retrahunt' ab hincio mutiuacione qz nolunt q fcaat q illud qd interdu dicit' sumant de sepa turibz hincio qz coru igeio attribuat' et hoc uantitas est. **hincio.** ueniosa. **hincio.** Etotra feat in ore ag magn' ipe eni i festo marie magdalene sel' **hincio.** Ex.

pdicās p̄lo de ubo ad ubū exposu-
it omelia gregorij sup ewāgelium
diei illig quodam clerico tenente
librū iuxta se et dicte sibi i latio
qd̄ ip̄e exposuit i vulgari. Et cum
p̄q̄ sermonē questū fuisset ab eo
quare sic fecisset cū copios̄ cēt̄ i alij
dicēdis si voluisset. R̄ndit dicēs ut
addiscant exēplo meo supbi nō vē-
cūm si pdicant qd̄ i scriptis alio-
rū iueniūt. Alij vero q̄a volūt sibi
soli eē nota q̄m scriptis suis habent
et h̄ iudicē gēng est tabescētis. Cōf̄
qd̄ d̄. Jap. viij. ponā i lucē sciam
et nō p̄teribo veritatē neq̄ cū in-
uidia tabescētē. lit̄ h̄ebō. Alij v̄dō
ex tenacitate auaricie. Quis eī
nichil faciāt de scriptis tū adeo di-
ligūt libros q̄ abscondūt eos et
reponūt sicut corū denarios de
quibz nichil fāt. Sed utinā attē-
derent qd̄ d̄. ayachi xvij. de seruo
qui abscondit talentū dñi sui q̄ i
tenebras extelores eiecit. Alij v̄dō
qui timēt deturpacionē ul' detelo-
racionē librorū ut p̄ponūt h̄mōi
dāpnū vtilitātē spūali maiori. Et
hic defcūs caritatis est. Si enī de-
bemz aiām p̄ fr̄ibz ponē secūdū
verbū. 1oh̄ iij. q̄tō magis libros
exponere. Vt̄ in libro collacio-
nū dicit sener. t̄nq̄ ḡdus auaricie
est. ut oīa necessaria 4 vtilia bona
caritatis et pacis postponas. A-
lij v̄dō qz sibi m̄dū ab alijs negā-
tur. Et hoc viciū talionis ē. cōtē
illud per̄ iij. Nō redētes malū
pro malo. Alij v̄dō liberalit̄ et libent̄
cōtēnt m̄dū timētes nō solū viciū
s̄ etiā notā p̄prietatis icurē iuxta
illud Thess. v. Ab om̄i sp̄e mala abs-
tine vob̄. Incedū p̄cūctes tur-
bacionē fincū i domo dūcē que
fregit̄ nascit̄ cū h̄gōi nō ḡciantur
iuxta illud puer̄ xv. Cōturbat
domū suā qui sectat̄ auariciā. Inē-
dū h̄uili cogitātes. q̄ fr̄cūs maior
fiat palios de scriptis h̄gōi q̄ p̄ se q̄ sic du-

plex fructū p̄ se et palios. Q̄ m̄se-
lix q̄ ab homināz q̄ n̄ sustinet q̄
eliciat nisi vnicū fructus de re. de q̄
p̄t duplex elia p̄cipue cū in h̄ da-
rifcet̄ p̄t ut fructū plurimū affe-
ramz sicut dicit̄. 1oh̄ xv. Q̄nq̄ cu-
piētēs sibi merita cumulare et cō-
siderātes q̄ ex h̄mōi traditōe acquir̄
meritū. In enī traditio potz aque
frigide refrigerātis corpz non est
sine m̄cete. sicut d̄ math̄ iij. q̄tō
magis traditio scripture refrige-
rātis aiām maiore h̄z meretem.
Q̄nq̄ sperātes se recepturos de
bñficiū faciē ab illo qui dicit̄. Date
et dabitur vobis. ayachi luc
vij. Dū ip̄i alijs libent̄ ḡciant sciam
suam. Cūo cōtra b̄nardo reseruat̄
quiddā. qd̄ alio tpe deberet dari fr̄i
bus. den̄ est q̄ dū istud seruabis
aliud nō dabitur tibi. Porro de
mutuandis libris videtur exēplū
dedisse paulū qui carpo discipulo
suos reliq̄t libros. sicut d̄ 1tho. c.
Non est enī discendū q̄n̄ illos re-
liq̄t illi ad vtendū illis. Sequit̄
Cui v̄dō nō habebāt nō ea q̄tāt
i monastio que nec foris habere
potuerūt. Cōtra illos qui q̄tāt i reli-
gione qd̄ i seculo nō habuerūt. Ca. xxi.
Hic ponit̄ m̄dācū cū volū-
t̄ p̄baram pl̄z habēdi qd̄ est
viciū. 2^m circa vicia p̄naria
q̄ oriūt̄ circa cōtatem ut dictū est
supra. Sed q̄ritur cū hoc. Nūq̄ nō
licet illi qui fuit adeo paup̄ q̄ nō
hēbat neciā q̄r̄ i monastio ab
illo qui h̄z nūstrare illa. Constat
q̄ sic ḡ videtur q̄ istud m̄dācū
sit irōbile. Nūq̄ quiddā repiunt̄
qui de paup̄tate veniētēs querūt
i religione habūdāciā. 1tho. iij.
ad h̄liodōz ep̄m. Diaconēs sūt
monach̄ q̄ fuerūt seculares. Alij q̄t̄
nō solū habūdāciā s̄ et delicatā
v̄n̄ itē ad nepocianū in p̄sona ta-
liū loquēs ait. 1latiis i paup̄re
domo i tugurio rusticano qui vix

nō

milio et abario pane ventrē rugiē-
tem faciare poterānt simulam
et mella fastidio. Alij v̄dō non solū
her̄ q̄unt s̄ et honores ut i pleat̄
enarius i felix p̄mēs ad diuicias
et delicias et supbiā vite. Bndus
i ewāgelio miss̄ est sup̄ illo ubo
cete ālla dñi. 1olēqz in domo
dei non paciūt̄ h̄z ḡemptū qui
i sua nō nisi contēptibiles eē po-
tuerūt. 1biqz volūt h̄orabiles vi-
deri ubi honores ab oibz cōtemp-
nūt̄. Magna abusio ut i loco pau-
p̄tatis ubi diuites icurūt penū-
riā. paupes q̄nt̄ habūdāciām
in loco afflictionis ubi delicatū
mortificātes hominēs rusticāci q̄
viri eligūt abici. ibi abiecti q̄nt̄
h̄orari. S̄ maior abusio q̄ iterdū
qui h̄mōi sūt cū p̄us de labore vi-
uerent ibi volūt vitā onosa dūcē.
cōtra iterdictū apl̄i dicit̄ Thess.
ij. q̄ nō vult opari nō m̄ducet
v̄s quōdā onosi sūt laboriosi. 1f
iterdū tantū aiām habēt de medi-
cinalibz ut ubi alij venerūt p̄tere
vitā. 1ux̄ q̄ silū saluatoris. 1math̄
xvij. ibi iuxta cōsiliū p̄pocianū vi-
deant̄ venisse saluare. 1f quiddā
ibi m̄dū veniūt abscondi ut sit
corū vita cū xp̄o abscondita i deo
Colo. iij. 1bi ip̄i p̄us icogit volūt
sibi nōmen acquirē. Bndus i omē
sup̄ miss̄ est. Cui aiā i suo opi-
do ul' vico vix cogit fuerūt. modo
icuectēs regū noticias et p̄ma-
pū familiaritates affectu sunt.
Cūale aut̄ queso est qd̄ a paup̄-
bus i tali loco talia q̄rant̄ i quo
a diuitibz cōtraria affectantur.
1f sūt qui pl̄z h̄z volūt i deserto
q̄ habuerunt i egipto i quo se pe-
iores ostendūt illi p̄lo q̄ respuit
māna in deserto et sufficiebat ei
posse h̄z vilia q̄ habuerat in e-
gipto. 1lū. iij. In mentē veniūt
nobis cucumeres pepones por-

2^m p̄nias 4 vicias frequentes

riqz et cepe et allia. 1f est qd̄ nō
solū nocet aiāz s̄ et corpibz. 1f
quē enī p̄batū est q̄ vita laboio-
sa et asp̄a q̄suetā saluborē h̄ōi q̄ de-
licata et iconsueta. V̄n̄ medicina
mittit̄ i tali casu ad q̄suetā. 1f lē
i vitā sp̄m q̄ quiddā monach̄ i ro-
manq̄ v̄it̄ in fact̄. cū stetit̄ ibi
xv. ānis fr̄cūs est magne fame.
Venit̄ ḡ ad eū quiddā monachus
egypcius et cū lete recepisset eū.
et tractasset caritatē. ip̄e videns
eū laxorem vitā dūcē q̄ esset mo-
ris i egipto f̄ recedebat scādālatz
i eo. 1f cū ille adūt̄ fecit eum
reuom̄. et cū redisset iterū icurūt
eū cū gaudio. Et volens sanare eū
m̄rogauit eū. Ex qua p̄uāca es-
tu. Et ille dixit̄ ei cuiq̄ ciuitatis. 1f
ille ego nō sūt de ciuitate n̄ v̄m̄q̄
habituū i ea. Et dixit ei sener an-
q̄ esset monach̄ quid opabaris.
Et austos etiā agroz. Et dixit ei. 1f
ubi dormiebas. at ille r̄dit. In
agro. Et sener. quō viuebas. at
ille. 1f aducabam panē sicut et
si tueniebā quodāq̄ de falsamē-
tis et bibebam aquā. Et sener.
em̄ ē balneū i possessione tua.
At ille. non s̄ in flumē lauabar.
Cū igitur her̄ omiā eregiss̄ ab
eo sener volēs eū p̄ficere narra-
uit ei vitā suā dicens. Ego miser
quē vides de ciuitate illa rōna
sū. et habui i palano locū mag-
nū apud ip̄atorē. Reliqui igit̄
romā et v̄i in solitudinem ha-
bui domos multas et ḡtēpūens
illas uē i cellā istā. Habui l̄cōs
multos vestitos ex auro h̄tes
p̄osiss̄ā stramēta. et pro illis
dedit michi dñs hoc stratū de
virgibz cōpositū et hanc pellē
quā vides. Et vestes mee erant
magni p̄cij et pro h̄is v̄tor h̄is
vilibus. In p̄adio meo multū
auri expēdebāt. et p̄ illo dedit
m̄ dñs modica olea et parū

Ex.

egypcius s̄ dicit ei

dixit ei

calice vni. Erant qui hiebant in
plimi et pro illis ispanuit de fa
mulo q vides ut seruatur in. Pro bal
neo aute p finto modica aqua ad
pedes meos. et caligulis vroz prop
firmitate mea. Pro cythara uel
alio ope musico quo delectabar in
conuiuijs dico in duodecim psalmos i
die et duodecim sili nocte. Sed et pro
patis meis q faciebant an. modo cum
requie exhybeo puilla misteu deo.
Vnde iogo te abba ut no sis scanda
lizatus i me. Hec audies egyptius
ille opuctus et i se uisus dixit. De
ni qz ego de multa tbulaco et pli
mo labore seculi magis ad epausa
du veni et qd habebam tu. mo habeo.
Tu at ex multa delacione seculi p
pria volutate veisti i multa tbul
lacione. et ex multa gloria de
cessisti. et fauget annos demcep.
Ad huiusmodi exempli qui paupes
fuerunt i seculo tu ueniunt maiora
i monasterio q habuisset i seculo.
debent semp gemere non illa querere.
Et adeo ronabiliter madat augustinus di
cens. Qui at no habebat aliq. et
et itelligit de pter necessarijs.
sz qd i pceden madato p aliq itel
ligit diuine aliq pter necessitate
Ista aut qstat qnoscenda. Et sic
patet rasio ad questionem. potest
et dia alie si itelligat esse de necessa
rijs et sit sensus non ea qant id est
non pncipaliter intendat id e no
ad hoc pncipaliter sit i monasterio
ut ista ibi habeat. Et h cont illos
qui ad hoc itrant ul' sit i religioe
ut habeant ibi necessaria vite ul'
alia terrena. Isti sut socij eoru qui se
qbant dnm non ppter vrutes. sz
ppr panes de quibz eos faciabat.
Ioh. vi. Ite eoru isup sut imitato
res qui ventrem suum fecerunt deum
suum. de quibz loquit aplus. phil. 3.
Quo em non fecerunt ventrem suum
deum suum qui omne suum qd aliq fa
ciunt deo vo. ipi faciunt ppter ventrem

no sut isti discipuli xpi spualia ser
uantes sz moysi qui terrena sectabantur
de quibz dicit Ioh. vi. Isti sut quibz
dya exuit dextros oculos id est spi
ritualē intencione. Et sic fa mepti
ad bellu de faali succubunt. i oi bello
spuali quoru figura hētur i regu. n.
Isti i numeru religionis. i qua ab a
lyb que et uenit aurū optimū pao
saru utunt. qrit plūbū saluet vi
litate terroz illo qrit. In quo tato
apparet feliciores quāto pmi qren
to vtrūq ueniunt. iuxta illud iuc. vi.
Cruent pmi regnū dei i iusticia
eig et her oia adiacēt vobis. Isti sicut
aialia bruta caput hnt ad terram.
saluet itencione ad terrena. in h co
trarij figure huane et ubo pauli
dicētis. Colo. ii. Que susu sut sa
pitate. q susu sut qrit. Et sacerdoti
dicēt i missa. susu corda. Cotidie
mecū dicitis. hēmq ad dnm.
Isti no nouerunt piscari nisi i sinist'
nauigij. et iteo nichil ceperunt nisi
sola terrena q nichil reputantur.
Contra qd dicit Ioh. xxi. Aquite
i dextera nauigij et uenietis sazali
q qd valeat. Isti i ingressu domij
ponunt sinistru pede aug contra
est faciendū. Vn sapiēs cū hoc
reddat carū dicens. Et iug. Cūsto
di petem tuū igredies domū dñi.
ut saluet vitas que pmo ponas.
De em illi qui i ecclia dei quacūq.
pmo ponit pede sinistru hūb pma
itencione ad terrena. Isti sicut aliqui
pauisi plaga diuina habet frae
pposterata hntes itutu facer ad
ea q retro sut et no i ante. Isti sut
siles vms quos vidit ezechiel hnt
tes dñi ad templū. sicut dicitur
eiusde. vii. No em auit de eis q ad
templū ptinent sz solū de cura ai
nis. Isti pp parua itencione dāp
nat qz faciūt i religione qd alias
esset bonū qz eius fims malq p m
quoqz malū est iacti. vi. Si oculi
tui saz itencio tua fuit neqz totū tuū
f ad etna vū illd. i. vii. si i rē q no i ante

¶

corp' f. cogeret opm tenebrosū erit. Et
no vult dñs tales hie discipulos. Et
itō quidā volente eū sequi pp' lucz
tyale et dicente. aug. sequar te qā
qz reus. repulit dicit vulpes foue
as habet i iacti. vii. Quia ergo
cot itō uenit ea sequit ai primo
qrit terrena quis i religione. iuste it'
dicit. hoc augustinus illis q fuerit paup'
sedm ista exposicione solā. Et ite
o igredietur i religione exponit
et pmittit aspiciat. ne forte qd
cotraria velit qrit. pē tamē et a
lit tñomō exponi ut sit sensus no
ea qant id est qulose petat. Et
hoc est qtra quosdā qui qrit i
seculo fuerit paupes tñ magis
qulosi repūtur i claustrō qm
illi qui fuerit i seculo diuites et
frequē q iterdū m mūrat
qui miores p sone fuerit qz qui
magne. Exempla huiusmodi uenit
i veteri testamēto. Quis em qui
dam magu mūratuerit i de
serto cōtra moysen et deū ut ma
ria. i. i. Non tñ sup defectu
necessariōz sz ex alijs causis. po
pularibz vero et miores super
hoc mūratasse legūt. i. i. i.
Cepit pplm redere itmeris i la
bous locutusqz cōtra deum et
moysen ait. Cur eduristi nos
ut morerem i solitudine. deest
panis. aq non sut. aū urā nau
scat sup abo isto leuissio. No q
dicit pplm p que itelligit mō
res et viliores no solū mūrat
sz ecclā alios trahit secu ad mū
murādū. Eiusdem vō vulgus
pmissū qd' ascenderat cū eis
flagrauit desiderio carniū sedē
et flens. Auctis sibi ppter filijs
et ait. Quis dabit nobis ad mā
ducandū carnes. Et attende q
mūrat isti sup eo q i egypto
no dicit se habuisse carnes sed
viliora nominat. Cū em petat
carnes no tñ dicit eas i egypto

40
to se habuisse sz solū pisces et alia q
dmi viliora. Vnde sequit i media
te. Recordam piscū quos comede
bam i egypto. i mente veniunt
nobis cucumēs et pepones por
riqz et alia. Omniur odibile qui
tā vilia comedebat i egypto pro
carnibz no cōtenti māna. Vnā
eorū siles attēdant qrit tale mū
rū urā dei cōtauerit contra eos.
pp' hoc em misit i eos ignē qui
deuorauit extremā pte castroz.
i. i. i. pter hoc misit i eos ser
pētes ignitos qui plos intfe
cerunt. Eiusde xxi. plures quoqz
fussēt i vtrāqz plaga pempti
nisi moyses pabus suis plagas
cessare fecisset sicut patet in eis
de caplis. Huiusmodi sut longe a re
ligione. Vn abbas pastor i
taspm. qui qulosis est mōdy.
monachq no est. Quō em bene
onūbz mouitur. qui p defū rez
mūrat. quō carne suā mortifi
care itendit qui defū necessario
rū sustine no pē quō voluntate
sua reliq. au alci' gubnaao non
suffiat. Hys qd' dicitis p q mō
illis q fuerit paupes itediatur
necessariōz peticio qulosa. licet
aut huius peticio qulosa eis me
dicat. tñ caritate eis pūtidū
est. qritūqz fuerit i seculo pau
peres. Et iteo ne quis credat h.
no sumēdū ponit cū h' māda
tū et dicit. sz tñ eoru ifirmitati
qd' opus est tribuat. et si paupes
eorū qñ fous erāt. nec ipā necessa
ria poterat iueire. Cōsuetudo lau
dabilis est ubiqz scā viget reli
gio q nulli magna cura sit sui sz
parua cura de filijs et fraternā
cura de frībuz cogitet ita solli
te. q eam ipsis tacētibz adūtat
et inqrat de ipoz nātūtibz et
subueiet pie eis. Et habet ad h
argu qm mentū de isto pcedēti
man dato. i quorū alced q

vulosa petrao mediat. i. alia vo cur
tatuua puiio ipomte. Itē argumē
tū est hic qd pte nūmū nō est qd
pūmēndū in subtractōe necessa
riū eo qd dicit si tū eorū ifini
tati qd opū est tūat. qd itelligit
sic qūis sup dicto mō nūmūat.

Nōndū tū qd stricte subuiciendū
est illis et pte. Nō enī dicit ut eoz
cupiditātē s; eorū ifirmitatē nō
ut qd sup flūū. s; ut solū qd opū
est tribuat. *De ill' qd pūitē suffi
ciēt ill' qd fuerit paupes i s'lo. xxij.*

Porro nullū debet deesse re
ligio s; cōter nō solū illis
qui diuites in s'lo fuerūt. s; etiā
illis qui fuerūt paupes debet ne
cessaria nūstrari in victu et in
vestitu i medicinalib; et alijs q
buscūq;. Ali' enī faciētib; timē
dū est valde de p'culo acceptiois
p'sonarū. *Jacobi. ij. Et si t'roierit
in cōuentū v'ūm v'ū anulū h'ns
aurēū i veste candida. Ant'roie
rit aut' et paup' et in sordido
habitu. et t'endatis i eū qui i
duty est veste p'dara et direiā
et tu sede hic b'n. paup' at' dicit
tis tu sta illuc. aut' sede scabellū
pedū meorū. nōne iudicatis a
pud vosmetipos et fā estis iu
dices cogitacionū iuguar id est
ūque cogitatis i cogitacionibus
v'is diuites p'ferendo paup'ib;
qd est acceptio p'sonarū. Itē cū
nūstrat' diuitib; p't esse alia
causa humana = mouens que
nō h; meritū apud deū. In nūstr
tando vō paup'ib; de facile nō
est causa nisi solū deus. *Itē qd
dicit Math. xxv. Qd' vni ex mi
nis meis feceritis i fecistis.
quasi deo michi hoc f'm' r'puro
q' talis fā ego solus sui causa
mouens. In tali g' nūstracōe
certū est meritū q' in illa q' fit
i diuitibus. Item cō i qd stat
s'dm factos et iura q' tona**

eccl'arū bona sūt paupū. Itē iste
religiosus qui sūt i seculo pauper.
etiā si adhuc esset i seculo debet
esse p'ncip' i sua necessitate bonoz
eccl'ie h'gōi. *Quia g' crūelitas
et q'itū sac'ilegiū reputari debet
si nūc qū de paup'tate necessaria
trāsit ad volūtariā. de seculai sta
tu ad religiosū. de extraneo ad
domestici. et subtrahit qd' eā aū
debeat. p'apue cū ei t'ato nūc a
plūq' debeatur p'uidet de ānoma
xpi q'ito plū laborat i seruicio xpi
iuxta illud math. x. Dignū est o
parū abo suo. Et illud apli. *Cōr. ij.
x.* Qui altario deseruit de altario
viuat. Itē ex t'f'ū talis p'usionis
datur mūdib; occasio nūmūadi.
cōtra maiores iudiciū. alios fasti
diendi. *Statū suū. cōcipiendi
multas malas q'p'p'ones. v'icē
di i tristitia et i s'leāo amaro. Qd
at aliud est hoc q' scandalizacōe iu
nores. s; quid dicit ewāgelista
xxij. qui scandalizauit vni de pu
sillis istis qui i me credūt expedit
ei ut suspēdat' mola azimaria
i collo ei; et t'emerget i p'fūdū
maris. Itē hoc reddit nos cau
tos dñs et dicit *Matth. xxij. Vi
dete ne q'tēpnatis vni ex h'is pu
sillis. Cōtempnit' at' p'cul dubio
qū nō subuenit ei i sua necessitate
sicut maior. Itē cū in religione a
liqua paup' q'tēpnit'. diuiti p'ui
detur fit talis religio sillis mūdo.
v'ū g'losa sup illud *Jacobi. ij. Si
t'roierit i quentū v'io i dicit q'ad
paup'em abiat. diuitē colit. Et
tū fides xpi esse docet. Nūq' magē
tenēda est fidei doct'na q' assumē
da ymago mūdi. p'apue cū dicit
ap'lus *Roma. xij. Nolite q'formai
hūc seculo. Item legit' cū quidā
diceret corā quodā philosofo
de quodā paup'e et alio diuite q'
amici essent. Intulit ille philoso
phus dices. Quō igit' vni paup'*****

est et alijs diues. amiq' nō est qui for
time p'ncip' nō est. *Sili' dicit qdā
dixisse de quibusdā religiosis q'ū
alijs nūstrabatur laici q' alijs.
fides mag' sūt s; scitelle non sūt so
rores. Quō ergo mera finit'itas
et f'ina dilcō potest iudicari vbi
aliq' esurit. aliq' ebrius est. et non
cōter oibus. et marie i necessarijs
p'uidet. Itē dicit q' cū salahadin sol
dan' magnū semel comederit cum
xpianis. et adducti fuisset paupes
et comederet i t'ra et viliq' alijs
tarent. et ipē iquisicōe f'ca sup h'
itellerit q' erat paupes. quibus
p'ter deū dabat' ad comedendum.
scandalizacōe i hoc dixit. q' nō vidat
int' xpianos qd' ita displicet sicut
istud q' paupes dei sui ita viliter
tractaret. Quis g' dubitet qū
cedat ad ifamā religionis et f'ca
dā eā seculariū. cū audit q' mō
res male tractat'. Et sic iuste nō so
lū ab t'gressu religionis s; eā a
deuocione ad eā retrahit' et elō
gāt ab ea. *v'ū baruch. iij. dicit.
ihrlm q' est fig'ā religionis. Am
tis delicta sūt p'tā filiorū meoz
q' declinauerūt a lege dei. Que ē
enī lex dei nisi caritas f'ina que
mādat hū curā de quolib; p'rimo
quā deliquit' idubitant' pau
pes et miores q'tēpnētes. Igit' i
omni religione caritatis p'uiden
dū est illis q' de paup'tate v'ciūt
et miorib; p'apue ut p'iculū ac
ceptiois p'sonarū euitet' ut etiā
meritū habeat. ut qd' suū est eis
reddatur. ut occasio scādali sub
moueat. ne religio mūdo assimi
let' ut v'ca finit'itas i ea rep'iat'ur.
et ne paupes qui frequē in reli
gione multū p'ficiūt. ab t'gressu
religionis retrahāt. Verū quia
habūdācia necessariorū frequēt'
talib; est occasio mali. ad cauē
dū hoc malū subdit'. *Nō tū iteo
p'uit' se eē felices q' tuenerūt vic***

tū et tegumentū. q'le fous tuemē nō
potuerūt. *Triditis mādat' cura
vicia p'maria q' oriūt' cū cōitate.
Itē incipit pone' mādata cū vicia
scādaria q' sūt ad sup'biā p'tine.
horū aut' qdā rep'unt' in h'is q'
fuerūt i seculo. paupes. Alia i h'is q'
qui fuerūt diuites de quib; ibi. Nū
sub aut' illi i q' vō sup'bia i paup'e
de t'gabulioz est iuxta illud. *Eccl'
xv. Tres spēs odiuit' aīa mea q'z
vna est paup' sup'bus. Itē p'mo p'
sequit' de huiusmodi sup'bie destructōe
determinās. cū hoc tū p'mo cū p'oit
mādata ad destruendū qd' malū ē.
2. ad t'formādū cū hoc qd' bonū ē
dices. s; sū. s; q' reddit hoz cām.
dices ne t'apiāt. Porro solet' t'edū
oziri qdā extollēcia in huiusmodi p'p'
pibus iōne rez quas tuenerunt
habūde. Verū enī affluēcia solet'
sequi extollēcia. p' qd' dicit apl'us.
*Thimo. vltio. Diuitib; huius seculi
p'ape nō altū sape. Cūq' iōne sō
cietatis gl'ose iuxta illud. *Eccl'ij.
s'dm vna expōsicionē. pondus
sup'bie sup' se tollit qui honestoi
se cōicat. Ad destructōne igit'ur
v'usq; p'oit mādatū duplex p'
nū cū dicit. Nō tū eē. 2. cū dicit.
Nec erigant' se. *Cōtra illos q' quāt
p'p'ā i religione. Caplm. xxij.*****

Quia p'mū vō nōndū q' ali
qui rep'unt' qui licet ad reli
gionem ab iūo venerūt. animo
sustinedi penuriā. aīo mortificā
di carnē. aīo assequēdi abiectioē.
tamē lapsu t'p'is mutati i v'icium
alterū. sed non i v'itate dertre ex
celsi cū tuemūt i ea rez copiam
carnis delcābilis. hōis gl'oriam.
sic illecebant'. q' p'me caritatis
obliti ea aīo refugūt q' p'mo q'
suerūt. et cōtraria totis v'iribus
āplectūt'. *Itē est q' cōuentus
i quib; occurrūt adūsa horrent
et fugūt ad illos i quib; tuētūt
p'p'ā. suspirāt ab illis auelli nō
p'it mūmōes de loas p'p'itatis ad g'na sustine nō
**

possit pro salute aiaz. ul' uitate
ordms quaciqz cōtra uo pcurā
tes pro posse cū thys cōtra uolūta
tē eozū sit alip. tūc māt' mūg obe
diētes. tūc uirū mūuū et puerfa
uidia suos iudices iudicantes et
alia mala q' plura. Cūqz i quenti
bq sua desideria assequi non pnt.
discurrūt ex t'g trāsēūt libent' ad
standū i curijs. et cū oportūtas
occurrūt facile recipiūt dignitates
pp' misere carnis curā p'cholor
infelicitate reputātes iopem et
penosā et abiectā semp durē uia.
Ad. Sed heu q' longe recesserūt isti nō
solū a sapiā sanctorū sed etiam sa
pienciā huij mūdi. Nō sūt isti de
opimone p'horū illozū qui dixerūt
sūmū bonū paup'tate. s' potius
de errore opimous illius p'batissie
q' felicitate posuit prosperitatem
succiessū. sicut t'g'it philo sophy
p'mo ethicoz. Non sic fecerūt facti
p'ies de quoz multis legit' i uitis
eozū. q' ipi fugiētes honores sibi
exhibitos. et alia p'spa i long' sup
se ad alia t'ifferebant. i quibus
hys careret' reuētes cū ppheta
dauid huijōi q'solacoēs habere.
Non sic fecit b'us dicit' q' libēc
morabat' caritate q' tholose. p'
hor qd' plures ibidem sustinebat
p'secutiones. Nō sic demqz faciūt
quicūqz uerā p'cipāt sanctitatem.
Ad em' gaudēt i p'p'is s' t'rentur.
Wn' gregori. Sā uir' pl'q' p'spera
q' adūsā foūndat. Nec mirū et
plures ei p'ereūt i p'p'is qm' in
adūsib. **ps.** Cadent a latē tuo s'az
sinistro adūsitas mille et decē
milia a dextis tuis s'az p'p'itatis
Cū autē mirū cū amatores uice
p'ntis foūndat' et fugiat' lom' i
quibus plures moriūt' si s'ā ama
tores p'ue salutis foūndat' p'
pera. **Itē sup illo ubo. Jacobi p.**
Dmē gaudiū exi'itate frēs. dicit
glosa. Alii nichil hnt in celo. uof

autē nichil i hoc mūdo. igitur p'p'
malozū est p'speritas i hoc mūdo.
igit' nō est signū i bonū saluz elec
tionis. s' potius i malū s'az repba
tionis p'sp'itas t'palis. Cū cōsu
mat gregori dicit. cōtinuū suc
cessū t'palit' etne rep'acionis m
dicit' est. Cū q' potest gaudere
u' scis sollicit' de salute qm' u'at
i se ista signa. **Itē** p'cebat q' riu
dauid dicit. **Itē** meū signū in
bonū. **Itē** **Senec' xvij.** Legit' q'ia
rob' cācellauit manū i b'ndictione
filiozū ioseph sup illū qui t'uenit
ad sinistram ponēb dext'ram et
cōtrō. Cū dicit' s'ā figurā esse
b'ndictionis xpi fūit' in die nouis
simo qui sup illos quos t'uenit
ad sinistram ponet ad dext'ram
felicitatis etne. Et sup illos quos
t'uenit ad dext'ram p'p'itatis pon
et ad sinist'ā i felicitatis etne.
sicut p' i dūite et lazaro de quibz
dicit abrahā. **Itē** cepisti bona i vi
ta tua et lazari similit' mala. m'
u' h'c q'solat' tu u' aruaris. **Luc
xvj.** Cū igit' sanc' senec' nō ti
meat t'ueni i dext' mūdi. huius
Itē cū quis uēit ad hospitiū alti
sero et comedit i u'ina splēdore
nō solet ei par' cena magna. Ti
mere q' debent p'udubio q' h'c
mūdi implent' ne p'ua cenam
habeat in fine. **Itē** dicit' **Luc
vj.** De uobis qui saturati estis p'
nam ul' nullā cenā habēdo i fine.
Itē nō t'ueniūt aliqui opari quibz
laure u' olētibz uiuē de die mutuat
p'familias sup mēte. et tanto
mū i sero recipiūt de mēte q' to
pl'q' receperūt i labore. **Emendū** ē
q' illis qui multū h'c uolūt' diu
adh' in labore sūt ne parū t'ueniāt
de mēte et dicat' illi qui talis est
illud ubū. **Luc xvj.** **Itē** gregori
i pastoralibz. qui utunt' h' mūdo
tamq' nō utant' ut u'idelicet s' q'

nob' suppetit.

nobis suppetit' extis. seruāt q'rey
a supne dilectionis studio ammu
non inflectit. **Itē** admonedi sūt q'
t'paliter p'sperant' ne cū cūcta ad
uotū surrexerūt dante q're negligat'
si i hys que dant' amū figat'. Cū
autē habens h'c p'sp'ira gl'ari p'
q' i hys amū non figat' q' eozū oc
cassione a supna dilectione non re
trahat'. **Itē** q' ille est qui hys
u'at ut debz. **Itē** q' t'uenit i
a seruū dei eozū habundācia qua
ita difficile b'ā u'it'. **Itē** ex p'ntee
subralit' p'uitēcia diuina ista e
lectō nō abūsū i malū eis q'uit'
Itē gregori. Electis suis dicit' p'p'ia
facit ne dū t'etmet' in uia obliu
cant' eozū qui sūt i para. Cū em'
sūt quibz ista p'sp'ira auertunt.
cor' a celestibz ad s'. **Itē** adūsitas
multos erudit'. s' p'p'itares. mil'
tos decipiūt. In eis em' latet ha
mus sub estā. **Itē** dicit' in p'p'ia.
Abacuc p'mo. Totū i h'amo suble
uauit. Cū igit' sapiens debet a
plerari p'spa et nō p'ca foūndat'. **Itē**
dicit' crisos. Cū oīs fortuna t'ime
da sit magis t'ime da est p'spa qm'
adūsā. **Itē** em' seruēdo erudit' ista
blandiēdo seducit'. **Itē** magis p'ca
lofa ē p'sp'itas illis q' fuerūt paupes
Capitulum vicesimū. Quartum.
Itē autē oibz seruīs dei sit i
mēda p'sp'itas ut patet ex
p'missis magis t'ū illis q' de paup
tate uenerūt. **Itē** q' d' ad
cōtraria morbos generat'. **Itē** et
i hys ex hoc nūlla solet' ou' p'at'.
Itē ei sūt qui exētes de medio car
ceris. **Itē** sicut u'is famelicus pl'
solet exēte i fūcūdo p'sp'is. **Itē**
est q' salomō carū reddidit. **Itē** dicit'
xvj. illū qui h'mōi est dicens. **Itē**
t'uenisti. qd' saluet' an' non heb'as.
comede qd' sufficit tibi. **Itē** etiam
foiaq' ad h'eres dēlicyā fugiunt.
et pl'q' exhorēt' āgustias p'entij
expi miseras sicut camis sol' exusti

semel pl'q' timet aquā calidā. **Itē**
est q' h'c. **Itē** xvj. rogat' regē zede
cham dicens ne reducās me i do
mū ionathe ne moriar ibi. **Itē**
cū em' fuerat i mūla āgustia
et tedia. **Itē** em' solent pl'q' t'antē
gl'ari cū illis qui dicit'. **Itē** dicit'
Itē dicit' d'ns dūitōs f'ā sumy. **Itē**
istis eā pl'q' solet' ratio absorberi a
p'sp'is sicut aqua fralij absorbet
homine qui nō est i aqua nutrity
q' p'scā qui cōmūc' fuit ibi. **Itē** dicit'
Itē dicit' d'ns dūitōs f'ā sumy. **Itē**
p'icēna m'p'is sui. **Itē** dicit' h'ā
b'ndācia solet' i h'is rebellionem
t'ducere. **Itē** dicit' m' canico. **Itē**
cū i t'ra d'ferta i loco horroz et
uaste solitudinis. **Itē** p'q' cōstituit
cū sup excelsam t'ra ut comederet
fructū agroz ut sugēt' mel de p'c'.
Itē post' m'crassat' est d'icū cōte
calat'ant'. **Itē** dicit' q' fūcūcū
paupes exēdūt i uentis p'sp'itis
pl'q' adherēt pl'q' gl'oriat' tam'
pl'q' s'p'it' i eis uacis. et id' pl'q' uel
lant'. **Itē** dicit' q' pl'q' p'asse legūt'
habita habūdācia de t'ra p'mis
sionis quā i āgustia egypcia
ce fuerūt. **Itē** dicit' i h'is t'ā p'
culosa est p'sp'itas uice. āgustia
ip'is extollētia de hūmōi t'cer
dicit'. **Itē** em' u' debent tales se repu
tāre felices. s' potius infelices. cū
eos facile tot' mala sequāt' i p'sp'is.
Itē dicit' nec erigat' cūcē q'ā s' dicit'
eis ad quos foris accēdē non au
debant. **Itē** dicit' paupes q' i religio
ne sup'ebunt. **Capitulum xvij. q'm'**
Itē dicit' d'ns dūitōs f'ā sumy. **Itē**
cūcā sonat' ipugnacionem.
Itē dicit' **Itē** dicit' d'ns dūitōs f'ā sumy. **Itē**
armat' est saluet' adūsā d'ū. **Itē**
rācio sonat' rebellionē. **Itē** dicit'
Itē dicit' d'ns dūitōs f'ā sumy. **Itē**
Indurauerūt cūcē suā et nō audie
rūt sermonē meū. **Itē** dicit' u' d'
nat' in clacione ut h'c. **Itē** dicit'
elacionis rep'itū quāq' sedisse in
cūcē. **Itē** dicit' i antiq's pat'bz

Ex.

cū quidā senex scīs vacasset diu si-
bi. Frā est ad eū vor ut eruet ad
pdicandū. At ille dñe aufer a me
sp̄m elacois. ne elaty sup fr̄s meos
caū ab oib; bonis tuis et vor ad
eū. pone manū tuas ad ciues tu-
as. et apphende qd̄ repis. et dāculi
sub pedib; tuis. Et fecit sic et iuēit
quasi puellā ethyopē et cōcaluit
eum. Et frā est vor ad eū. Vate
secure et fr̄s est maris et fructuo-
sus pdicator. Ergo quia sp̄s elā-
cionis i ciue respicit tāq; in alto.
re p̄ ciuis erectionē elago itelli-
gitur. Et nōndū q; paupib; vrē
dū est societate diuitū et magnoz
i bonū. Debet enī ex hoc eē gran-
cōsiderare q; fecit eis de; q; qd̄
dicit i psalmo. q; sicut dñs de; m̄.
et p̄ p̄sufatās a trā iopem et de
storie eleuat paupem. Et collor;
eū cū p̄ncipib; q; q̄sile h̄c. Regū
q; i cāico āne. Ne debet ex h; mo-
ueri ad amorē religionis. q; eis
cōtulit qd̄ mūd; dare nō potuit
sicut et paulū grā xp̄i eleuauit.
q; qd̄ dicebat Corinth. xv. Ego sū
mūn; aplor. et p̄. Sra dei sū ad
qd̄ sū. Ne debet ex h; eleuari i sp̄e
future societatis. Si egi in statu
grē ascendit ad sociē maiorū. q;
tomagnis i statu glē. vbi oīno nul-
la erit p̄sonarū acceptio. Vñ Joh.
p̄. oib; indifferēt loq; dicit. Qd̄
vidim; et audim; amūciam;
vob; ut societate habēatis nob; cū
et societis vrā sit cū p̄re et filio ei;
ihū xp̄o. Sed p̄chdolo; miser q̄tē
qui tali societate vn̄ debere; ad lo-
nū. ad trā pdicta abueit i supbia.
Cū enī fuerit filij paupū et igno-
bilū et quōdam i egestate et fame
steriles squalētes calamitate et
miseria. pp̄ue cōdicōis oblit in
religione supbe se habētes. ad i-
tr̄seros equipari volūt illis cū
quozū canib; fortassis i seculo
pom nō possent. i victu et vestitu

et i recitacoib; et medicinalibus
et plq; pro eis oportet laborare in
seruicijs l' officijs et hmoi; multis.
Ad extēcos vō autem attēptare
multa supbe q̄ nec cogitare ante
bāt. et cum nichil sit se aliq; esse p̄ ^{folite}
sumūt corā oculis maiestatis dñe.
Tei nū grām i vocacoē ad societate
talem sibi frām i supbia trāssere
tes q̄ tanto detestabilior est quāto
specialiq; odit dñs supbia i paupē
sedm̄ simām salois p̄cipue i loco
hūilitatis et m̄ hūiles p̄petratū
Neq; p̄ mādatū tacitū ad destruendū
extollēte malū qd̄ out i paup;
bus venētib; ad religionē vano
ne habūdācie rerū subūgit. bene
augustin; mādatū ad destruendū
elacionis malū qd̄ out in extem
racone sanctatis sublimū p̄sona
rū quib; positis ponit i formatū
cū hoc qd̄ bonū est docēs qualuer
cū hoc debet se h̄re dices. Sed sur-
sum cor habeat et trena vana
nō querat. Et i affluētia rerū corē
eleuandū iursum mltis modis Cap
De habūdācia. vi. c. xii. s. xii.
rerū nō est apponēdū cor sicut
faciūt illi qui ex hīs reputant se
felices. Nur p̄. Diuicie si affluāt ^{llo}
nolite cor appone. Cū enī cor appo-
nit. impieuit hō in illis sicut pisas
i hamo. Sū autē hec habēda i
usu et nō i affcū. Et hoc est sedm̄
aplm̄ vn̄ mūdo tanq; nō vrēdo.
Sic faciebat hester regina q̄ dixit
dñō. Mostr q; nūq; letata sit aal
la illa tua. ex quo trāslata sū huc
salicet ad regnū vsq; i p̄ntē diē.
nisi i te de; abrahā. de; fortis sup
omēs. Nur q; exemplo i hmoi;
habūdācia cor surū habēndū ē.
Aduertendū est enī vn̄ mittat q;
a deo. Ip̄e enī est qui pluit bñficia
larga sup omēs. Et iteo regnan-
dū est ei iurta illud. An oib; grās
agne. Cogitandū est etiā q̄nta
est habūdācia illorū bonozū

quib; illic fruēti sū qd̄ dicit ps̄.
Cū tunc sint mure mte cōdētes
sup trā et illuc suspirandū. Sic
faciebat bñd; dices. O ciuitas ce-
lestis pacē totū gñēs qd̄ delcāt.
Ne cogitandū est iterū q; p̄u pa-
trēm habem; in celis a quo est oē
datū qui nobis licet ex culpa p̄sp̄
no ita habūdant; i exilio miteus
nō solum panē cotidianū petiti s;
tot et tāta. Et iteo debem; vrēdū
re de malicia i eū q̄missa cū pdigo
filio. Dūdq; quia fronte audeo ex-
collere oculos meos ad trā p̄u pa-
trēm tā mal; filij. Ne q̄siterādū
est q; ista dant nobis ad vtendū
non ad fruēdū. Et iteo debem; ea
dirigere ad dei glām. Corinth. x.
Sue māducatis. s; bibitis. s; aliud
q; facitis oīa ad dei glām facite.
Ne insup attendendū est q; cū bñ
ficia obligent q̄ntū reliquū ob-
ligat illi a quo tot et tāta i cap;
cessant. Et iteo debem; esse solli-
ci de retribūdo cū p̄s. dicit. Qd̄
retribū dñō pro omib; q; retribuit
m̄. Pensandū est quoq; q; ista q;
mittit nobis sunt q; iocalia qd̄a
puocācia nos ad amorē suū. Et
ve illis qui amorē quē debent mit-
tere ad deū retinet i illis. Aug. De
illis q; nūcios tuos diligit pro te.
hoc est q̄tē i rex habūdācia sur-
sū h̄re cor cū surū gracie i ferūt
cū surū suspiratur. cū de magtu-
dine pietatis patris celestis sup
nos recognatur. cū vsq; om̄ illic di-
git. cū surū bñfōn nos obliga-
tos recognoscim; cū ex h; ad ill;
amorē exercim;. Et sic ad locū vn̄
erūt flūia habūdācie tp̄alis.
reūt i sedm̄ varios modōs ut d;
eclesiastes p̄. Et hoc est qd̄ dicit
si surū cor habeat salicet in ue-
cessarijs que iuenerunt. Diētie
na dicit vana et sp̄calit glā hūana
et q̄re her non sūt q̄renda Capitulu
Diēsimū. Septimū.

Dist modū noūdū q; omiā
trena dicit vana. Erastes
p̄mo. Vidi cūctā q; fuit sub sole et
ecce vniūsa vanitas. Nō dicit sup
solem s; sub sole. hec autē sūt trena.
sūt q; omiā talia vana. et bñ dicit
vana. Sūt enī fragilia et deficiēcia
imitēti et faciūt ip̄m coruere. p̄p̄
qd̄ egyptus id est mūd; cōpatur
baculo arūdmeco. Vsue. xxxvi. Et
itēo vana quia vanū est vnōmō
qd̄ nō q̄fert fulcimetū imitēti. Itē
nō impleuit q̄am. Jospho. i. Aiaz
sua nō saturabūt et ventres eoz
nō implebūt. p̄pter qd̄ diuites q;
h̄nt oīa lona dicit dmitti tanes. ^{trena.}
Et iteo vana quia vanū est. alio-
mō q; nō q̄fert pleitudinē q̄mē
ti quia labor i terrenis nō addu-
cit fructū. Erastes p̄. Q; habet
ampl; hō nisi tm̄ vanitatē de-
vniūso labore suo. qui laborat s;
sole id est i trena. Et iteo vana
quia vanū est. alio mō q; non af-
fert fructū laborati iurta qd̄ di-
cūt mali. Malachi. i. vāq; est qui
fuit deo quasi nō habens emoli-
mentū sui seruicij laborosi. Item
qd̄ ato transit vanū reputatur.
p̄pter qd̄ homo dicit simlis fr̄s
vanitati. in p̄s. sic et ista. Sap. v.
Trāserūt omiā tanq; umbra
et tanq; nūc; p̄currens q; acius
trāsit et tanq; nauis q; transit fluc-
tuantē aquā et her acq;. Aut a-
uis q; trāsolat i aere et her acq;. Aut
tanq; sagitta emissa et her
acq;. Itē qd̄ p̄tendit aliq; cū nō
respondēt. existēcia dicit vanū.
Secūdū quē modū ydola fr̄q̄t
in scriptura vocāt vanitates. Vñ
regū. xxv. dicit puocātes dñm
deum isrl' i vanitatib; suis. Tūa
enī dicit trena. Vt enī h̄re
multa bona q; nō iuēniūt i eis
realit. Et iteo vocāt vanitates
et etiā medaciū. Vñ i psalmo.
ut q; diligitis vanitatē. et q̄ntis

medaciu. **Itē** q̄ nō habet soliditatē
quo tenent vanū dicit. ut fantaf
ma et sopna. **Et** x. multa sop
ma plime vanitates. Talia autē
sūt et hec iuxta illud **Et** xxxiii.
quasi qui apprehendit umbrā et se
quitur ventū sic qui tendit ad vi
sa mēdacia. **Itē** dicebat augustinus
Et si aliq̄ avrississet te debet appre
hendere qz pene aūq̄ apphēdisse
auolasset. **Itē** rebz vanis illudit
hōibz ut patet i mēdaciōibz
i quibz cū aliq̄ videt statū nō appa
ret. Sic tēmis illudūt homines
Job xxxii. **Di**ces cū dormierit a
periet dāulos suos et nichil uideit
Exemplū ut i vno patru. Cū duo
religiosi i habitu paup̄e transuer
tū duobz diuitibz et magnis viris
et i multo silēcio dixerūt illi diuites.
Hū vobis qui sic mūdo illuistis. **Ar**
illi. **Ve** vobis quibz sic mūdo illu
dit. **Itē** neemias. vanitate seducti
sums. **Lucet** aut oīa tēna dicitur.
vana tū spēcialiq̄ glā hūana. **Vn**
et ipa sibi spēcialit̄ optimū nom
vanitatis. **Itē** em dicit vane deliciae.
ul' vane diuitie. s; dicit vana glā.
Itē em mūdo confert fulamentū
q̄ diuitie ul' deliciae. **Itē** qd dicit
Sol viii. **Si** ego glifico meipm glā
mea nichil est. **Itē** autē nichil est
cū q̄ fulamentū p̄stare p̄. **Itē**
replet p̄ter hoc dicit ianis glā.
Luc vi. **Diuites** dimisit ianes. qd
at iane est i nullo reple p̄t mōre
fructū affert. **Itē** x. **Itē** glā
q̄ flos femi qui nullū adducit
fructū. **Itē** ca. **Itē** sigfi
cat p̄ grecas glosas. et macha. **Itē**
Grecū autē mēptat̄ scdm q̄ dā.
est. non est. et talis est glā hūana
p̄ter velocē t̄nsitū. **Itē** min' hz
subsistē t̄mferq̄ et macha. **Itē**
Gla hōis stercis et vnis scilicet
iteriq̄ q̄tūriq̄z luceat exterius.
Itē min' habet soliditatis. **Itē**
ap̄lus. **Ro** vi. dicit. **Vbi** ē glācō

Et

inaui

tua. q̄ auolauit. **Itē** vehemēt illu
dit. **Itē** em glācō de alieno q̄ de
suo. **Corinthi** i. q̄ habes q̄ nō accē
pisti. si accēpisti q̄ glācō q̄ nō ac
cepisti. **Itē** q̄ tērena vana de q̄
dicit **augustinus**. et tēna vana non
quāt. **Itē** q̄ dicit cū ap̄lo dicit. **Colo**
ii. **Quē** suscipi sūt q̄re nō que super
tū. **Itē** mētū si plā illa iubetur q̄.
q̄ ista. **Itē** em p̄osa. ista vilia. **Itē**
q̄ em mētū est i celo et a te q̄ volū
sup tū. **Itē** q̄m et quale est illud
qd patū est i celo. et q̄ vile est qd vo
lo sup tū. **Itē** illa quāq̄ q̄re tūe
nit quia de illis itelligit q̄re et i
uēit. **Itē** autē a multis q̄ratur
et nūq̄ iueniūt. **Itē** illa iuenta nū
q̄ amittūt. **Itē** autē nātē ē cito p̄t.
Luc vi. **Itē** q̄ p̄stā cūq̄ erunt. q̄
dicit nūq̄ remanebūt. **Itē** nō utiq̄ sed
aro deseret te. **Itē** stultū est q̄ ob
missis celestibz tērena vana q̄re.
Adhuc cū ecclā dicit celū cuiq̄ sup̄ma
p̄s est religio. q̄ est aliud i religio
ne q̄ tēna q̄ i sup̄ma p̄t ali. q̄
reie tū. **Itē** cum religio sit locū hūi
tatis. qd aliud est q̄re i religione
vanitate aliquā q̄ ventū qui p̄t
solēt i mōtibz q̄re i valle. **Itē** si nū
q̄ sint q̄renda tēna et vana. mltō
mūdo i religione. **Itē** dicit dicit
grosis. et tērena vana nō querāt.
Itē q̄. **Itē** t̄p̄at mōtia diuitibz
esse vilia nō paup̄ibz. si diuites il
lic hūilant et paup̄es illic i flant.
Itē aliqui p̄ptores quibz ē pro
vacione volūtas. **Itē** fuit de mlū
mūdo auḡ. **Itē** em t̄ndē mādāta
subiūgit. **Itē** mōne i hys p̄cipue
q̄ nō sūt liquide iusticie p̄ma faae
ut est illud. **Itē** a vob̄ erigit̄ ut a
vobis subditis veniā postuletis.
Itē subiūgit̄ iō cū dicit. **Itē** apud
eos quos oportet esse subiectos. **Itē**
sūt mādāta cū rōnibz āneris i regu
la q̄i xvii. q̄ faale diligēs lōr iue
mer **Itē** q̄ q̄putāda sūt p̄rio p̄dā
q̄z huc reddidit racio cū d. **Itē** t̄p̄at.

foli

Et

no

De monastia q̄busdā nō p̄sūt ad
salutē et quo ad alia sūt tūtia q̄
busdā et quibus ex causis et de sup
bia pauperum. **Capitulum** Vi
cesimum Octauum.
Hic autē ex hoc vbo q̄ aliq̄
reputat̄ i monastis quibz
non sūt ipsa monastia ad salutem.
Quo em erūt eis ad salutē quibus
nō sūt vtilia. **Itē** em tū solū aliq̄ p̄
multi. **Itē** est qd sc̄ptū est i ewā.
mathi xviii. **Duo** erūt i lō. saluz
i quieto statu q̄tēplacōis. vni assu
met̄ et alt̄ relinq̄t. **Terribile** vbi
quia nō dicit plures assumēdos q̄
relinq̄dos. **Itē** est desolacō oze di
centis. **Itē** xvii. **Consolacō** abscō
ditā est ab oculis meis q̄a ip̄e inter
frēs saluzt̄ i feriq̄ diuidet. **Itē** em
infernū i felices religiosos diuidet
a frēbz suis cū creūtibus angelis
et sexantibz malos de medio iustoz
mittent̄ ad eū. **Itē** est fletus
illiq̄ facti ablis siluani de quo legit̄
i vitā p̄m. qui cū existēs i frēs
mptus i extasum et reuerq̄ ad se
fletet̄ i consolabilit̄ lamētando.
Itē cū frēs instarent sollicitate ut dicit
ret eis quid vidisset q̄re sic fletet.
tandē ad instancā eozū multam
videns dicit. **Itē** ad iudiciū dei
mptus i et vidi multos de seculai
habitu eūtes ad glām. et de nostro
hūi eūtes ad tormētā. **Itē** lugebat
senex et nolebat erue de cella dem
cep̄. s; et si cogebat̄ erue coopie
bat capucio caput et dicebat. **Itē**
nātē est vidē lumē istud i quo nich
il vtile est. **Itē** em autē q̄ tres sūt
causē p̄ter quas p̄uant̄ aliq̄ i mo
nasterijs fructu salutis. **Vna** gnā
lis et duo p̄ticulares. **Gnālis** est
p̄m mortale qdāq̄. **Itē** em fat̄
ne p̄sit religio ad salutē habitū et
p̄fessio. uel soactas uel ōpa extio
ra bona ul' nomē ul' fama uel de
dicacō sui deo ul' loq̄. **Itē** dicit
Et xxx. **Salus** aīe i s̄tate iusticie

nō i s̄tate habitus ul' p̄fessio
nis uel soactas uel operū extioz
uel nomē ul' fame ul' gsecacōis
uel loq̄. **Itē** s̄tate m̄q̄ iusticie. **Itē**
p̄t autē esse s̄tate iusticie. vbi est a
liqua iudicia mortalis p̄t. q̄a
sc̄m itē est q̄ mūdū. **Itē** mortale
igit̄ p̄m qui cōmittūt illud i re
ligione p̄uant̄ salutē. quia nichil
aliud p̄stet eis ad illam. **Itē** dicit
Itē xvii. **Itē** iherosolimis fuisse s; ihero
solimis bñ virisse. laudandū est.
Itē causa et p̄ticularis est fraena
offensa. **Itē** nūq̄ vult p̄tē veniā
aut nō ex amō p̄t sine causa
est i monastio. **Itē** si mte nō p̄ca
tur. **Itē** em est qd facit rep̄bā dō.
q̄z em offertur nō p̄t de hominū
placitū nisi p̄s fē placetur ei. **Itē**
est qd dicitur i ewāgelio **mathi** v.
Itē offers munus an altare. et ibi re
cordat̄ fueris q̄ fē tūq̄z aliq̄ adū
sūt relinq̄ ibi munus tū ante altare
et vade p̄s recōlūan sūt tuo q̄ tūc
venies offer munus tū. **Itē** causa
et p̄ticularis est supbia de qua huc
habet. **Itē** hēc de hoc exēplum i
vitis p̄m. vbi dicit q̄ quidā sc̄is
p̄ vidit i vitiā q̄ duo sc̄etes i e
quis portates trābē accēdētēs ad
ecclā quādā. et cū appropiq̄erūt
et vtiq̄ p̄cedet suū q̄pare ip̄s m
t̄nsuefo collocatis neut̄ t̄rauit.
et qui vitiā ostendebat dicit ad eū.
Itē sūt qui volūt portare iusticiā
cū supbie iugo. et nō hūilant se
ut ambulent hūilū i via xp̄i. **Itē**
ideo remanebūt foris a regno xp̄i.
Itē est qd i ewā. **mathi** xviii. ip̄s
ap̄lis qui erāt s̄mē p̄fectōis. **Itē**
si queris fructus et efficiam̄ sicut p̄
uili nō t̄rabit̄ i regnū celozū.
Itē q̄ tū q̄ facit vtilia aliq̄bz
quo ad salutē monastia. quoz duo
vtilia videlicet vni est delictū i p̄ri
mū. alterū i deū q̄ tamq̄ p̄p̄ia et
p̄ticularia. auḡ t̄ngit̄ i regula.
Itē vō t̄ngit̄ gnāle et ad alia ml'

no bñ

de q̄ ifra

Et

no

in p̄tines nō tangit. Ad nūq̄ utilia
sūt mōstera sup̄bis quo ad multa
alia. et si nō quo ad salutē. Cōstat q̄
sic. Quare igit̄ dicit ea simpliciter nō
esse utilia paup̄ibz sup̄bis. **Ratio** iu-
tile reputat̄ q̄ ad salutē nō valet.
quia oīs utilitas alia p̄t̄ sui modi-
citate ad istā pro nichilo reputatur.
Itē illud mathi xij. Et d̄ p̄t̄ hōi si
vniūsu mūdū lucrēt̄ aīe sue detine-
tū paciat̄. Vel alit̄ dicit̄ mōstera
utilia sup̄bis quia p̄ncipales uti-
litates religionis aufert eis sup̄bia.
Ad q̄d̄ intelligendū nōndū est q̄ t̄bz
de causis p̄ncipalit̄ solēt ingredi
aliqui iū religionē. Una est ut ibi sibi
melius caueat a p̄t̄is a quibz vir si-
bi caue p̄t̄. i. statu seculari. Alia ē
ut ibi de gmissis iā purgent̄. Tercia
est ut ibi p̄t̄ meretes maḡ i futo-
letate p̄mū gsequat̄. Istas at̄ tres
utilitates gferet religio. **Et p̄mo.**
In religiositas custodiet̄. ecce p̄mū q̄
iustificabit̄ cor ecce 2^m. Iocunditatem
atq̄ gaudiū dabit̄ saluet̄ i futuris.
ecce 3^m. Seimano em̄ noīs leticie
imēnsitate gaudiū iportat̄. Sup̄bia
vō aufert ista tria. sup̄bia em̄ causa
est alioz maloz. Et p̄t̄ ip̄am ml-
ti religiosi conuerūt̄ i alia mlta
mala. **Et x.** Inicū oīs p̄m̄ st̄bia.
Cui tenuerit illā i plebit̄ maledic-
tis et vicijs. **Et oīa de sup̄bia nascū-
tur hēsēs. s̄asmata. detractiones. iū-
dia. verbositas. iactātia. et huijōi
et sic aufert p̄mū. Itē sup̄bia ipe-
dit iustificacionē. **Lucē xij.** Descē-
dit saluet̄ hūilis p̄ator iustifica-
tus ab illo saluet̄ iusto superbo.
sic tollit̄. **Itē sup̄bia p̄uat bona
opa finali mercede. unde ifm. Sup̄-
bia bonis opibus iūdiatur ut pe-
ant saluet̄ finali. **Et x.** p̄t̄ t̄ra
saluet̄ p̄t̄ sup̄bia exornauit̄ de-
g saluet̄ ornatu virtutū p̄uauit̄ que-
tus maloz et destruit̄ illos vsq̄
finē saluet̄ retribucōis. **Et destruit̄
p̄m̄ et quo ad meritū. et quo ad p̄-******

A p̄p̄acōe

Rota

mū. Sic ḡ dicit̄ monastia non esse
utilia sup̄bis paup̄ibz quia sup̄bia
aufert eis p̄ncipales utilitates reli-
gionis. Quid aut̄ mirū si sup̄bia
paup̄ibz facit̄ inutile claustrū cū an-
gelias spiritibz fecit̄ iutile celū. p̄-
mis p̄ntibz p̄adysū. iusto p̄haizeo
sāssimū templū. **Itē est q̄ licet oīs
sup̄bia detestanda sit i religioē cre-
plo d̄m̄ dicentis. Amos vij.** Detestor
ego sup̄bia iacob. tū horribilij est i
paup̄ibus. detestanda. **Iuxta eūstē
dicētis exēplū. **Et xij.** Tres species
odiuit̄ aīa mea et agguoz valde aīe
illorū. paup̄em sup̄bū. **Ratio at̄
huij est quia sicut gmentabilior est
hūilitas i p̄sona excellētī ita magis
est reprobanda sup̄bia i p̄sona ab-
iecta. Et d̄o dicit̄. **Ecē 2^m** q̄ superbis
fra et cinis quasi vilis p̄sona. **Et d̄
Intollerabilis i pudencie est ut vilis
vniculij i fletur et itunesat̄. **Et ḡ
paup̄es sint abiecte p̄sone q̄ tū de-
testanda est eorū sup̄bia. Sup̄bia
vō diuitū multa hz occasionem. Itē
eū diuitie sūt magna occasio ad
sup̄biā et multū sūt her quincta.
p̄t̄ q̄d̄ gūgunt̄ opes et sup̄bia
tamq̄ subiectū et adiectū. **Wā d̄.
puer̄ vū. Opes sup̄be. **Et dicit̄
auḡ. Vermis diuitū sup̄bia est.
quia sicut ex putredie nascit̄ v̄mis
ita ex diuitijs sup̄bia. Cū ḡ gūij
sit relictū q̄ m̄drem occasione habz
detestabilior est sup̄bia paup̄um
q̄ diuitū. Itē ad h̄ q̄ diues sup̄biat̄
nō oportet q̄ faciat̄ magna v̄m̄ sibi
quia mlta hz unde extollat̄. Paup̄
vō nō sic nisi i flet seip̄m. Sicut d̄
i fabula de bufone. qui videns bonē
crassū i pasuis i flauit̄ se ut ei silis
fieret. Sic et dyabolij qui pauper
erat resp̄cū dei i flauit̄ se dices silij
eio altissio. **Ysaie xij.** Cū igit̄ m̄ oī
gnē p̄t̄oz p̄m̄ p̄curatū grauij
sit q̄ p̄m̄ non p̄curatū ut i luxu-
ria gula et gsilibus. cōstat q̄ gūioz
est sup̄bia i paup̄ibz q̄ i diuitibus************

tū quia minus habet unde sup̄biat̄. tū
q̄a h̄nt sup̄biā p̄curatū magis
q̄ se vltro ingereat̄. Et d̄o auḡ
optime talem sup̄biā appriato no-
mīe vocat̄ i flacionē. cum dicit̄ et
paup̄es illic i flantur. Inflacio em̄
p̄t̄met ad res viles ut est vesica et h̄
mōi. Itē q̄ surgit̄ q̄ si ex nichilo saluz
exacer q̄d̄ quasi tanc reputat̄. Itē
fit p̄ quanta violētia ut pater i bu-
fone qui se i flat et i vesica cū i flat̄
ab aliquo. **Attēdendū est etiā q̄ res
est vsitata diuites sup̄biat̄. Res vero
vsitata sup̄bia i paup̄e. p̄mo tū ē
paup̄tati āncra humilitas ut vni
accipiat̄ pro alio eā a saluatore
mathi v. vbi dicit̄. **Et paup̄es
p̄m̄ quia scdm̄ scōs expositores pau-
p̄tas vocat̄ h̄t hūilitas scdm̄ se sū
vni. Et d̄o quia sup̄bia nō solet iue-
niri i paup̄e sicut i diuite dicit̄ au-
gustinus. **Ne t̄cipiat̄ mōstia diuitibz
q̄ q̄ res noua et q̄ res i consuetū sit.
pater igit̄ q̄ sup̄bia i paup̄ibz est cō-
traria religioni. et hoc quia sūt mo-
nastia eis iutile. Item est valde ḡue
p̄t̄m̄. p̄t̄er q̄d̄ vocat̄ i flacio. Itē
est res sup̄bia vsū cū d̄ ne incipiat̄.
Et d̄o quemes est q̄ scā religio la-
borat̄ modis omnibz ad sup̄biā
huij mōi rep̄mēda tamq̄ viciū
valde sibi cōtrariū et q̄d̄ i se ḡue est
et oīo i vsitatū. Colligit̄ ex iā dicit̄
scdm̄ diuersos paginphos q̄re qui-
busdā dicit̄ ab augustino aduigūit̄
cause q̄ religiones quibusdā non p̄-
sūt ad salutē. et q̄ sūt h̄mōi tres
cause. **Et etiā sūt iutilia mōstia
sup̄bis paup̄ibz quo ad tres uti-
litates p̄ncipales religionis. **Et
sup̄bia ḡmior est i paup̄ibz q̄ i
diuitibz. p̄t̄ t̄ra et d̄o vocat̄ i fla-
no. Et quia rep̄mēda est valde i
religione sup̄bia p̄t̄er t̄ra q̄ tan-
ḡt̄ augustinus. **Sequit̄ rursū etiā
illi qui aliq̄ esse vidēt̄ i seculo
non habeant fastidio frēs suos q̄
ad illā scām societate ex paup̄tate************

venerūt. **Magis at̄ studeat non de
p̄ntū diuitū dignitate s̄ de paup̄ū
fr̄m societate glari. Sicut i paup̄i-
bus venetibz i ḡregacionem du-
pler iuenit̄ viciū p̄t̄m̄ ad sup̄-
biā ut p̄d̄m̄ est. Ita et i diuitibus
duplex huij viciū iueniri ḡtingit̄
vni et minij occasione rerū cū q̄d̄
tradit̄ mādātū i fra dices nec ex-
tollant̄. **Aliud vō p̄sonaz et ma-
iūs. et iō cū hoc ponit̄ mādātū.
dices. h̄t rursū etiā illi. Et nota q̄
sup̄bis vbi loquebat̄ de rebz scēli
nomiāuit eas aliq̄d dices. **Cui
aliq̄ hēbant i seculo. **Itē vō loq̄s
de habentibz eas. vocat̄ eas aliq̄d
nōn scdm̄ rem. sed scdm̄ visionem
dicens. **Cui aliq̄d videbāt̄ esse
i seculo. **Et qui diuites veniūt ad
religionem non habeat̄ fastidio fra-
tēs suos. **Capitū v̄ncimū lōmū.**************

Et quo comat̄ q̄ i oculis scōz
bona t̄rena sūt modicum q̄d̄ etiā h̄ntes ea s̄t mo-
q̄m̄ hoc ip̄m q̄d̄ esse vidēt̄ nō tā
sunt q̄d̄ vidēt̄. **Ratio autē ad p̄m̄
mū est q̄ oīa t̄rena sūt modicū i
oculis dei sublimis q̄ de excelso p̄s-
p̄t̄et̄. **Sap̄. ij.** quasi momentum
stare. et quasi gutta rosas an lu-
cū. sic ante oīs t̄ra. **Itē autē
cū ip̄o querant̄ i celis scdm̄ aplm̄.
Et d̄o ip̄s m̄de i t̄re. oīa p̄ua
vidēt̄. **Cōcordat autē ad hoc q̄d̄ d̄
i marcio de s̄p̄no sc̄p̄ionis. **Ex or-
be maḡ lacteo michi oīa ḡt̄plāti
t̄ra ita p̄ua visā est i me ipe-
rij nū quo vir p̄ctū ei ḡt̄tingi-
mus p̄t̄eret. **Et autē mirum si
oculis scōz t̄rena p̄ua vidēt̄ cū i
oculis philosophie etiā totij oīs
q̄ p̄ctus vidēt̄. **Itē est q̄ philo-
sophia loquens boecio dicit̄. **Dem̄
t̄re ambitū sicut astrologis de
mōstiacōibz accepisti p̄cti ḡstat
h̄t vōcē. **p̄m̄de plim̄ de hysto-
ria nālis philosophie dicit̄ mū-
danos dicit̄. **Terra nō est aliud i
vniūso mūdō q̄ mūdū p̄ctū. **Itē********************

est materia gl'e nre. h' sedes. h' honores
germ' h'c ex'emus m'p'ia. h' opor
cupim'. h'c tumultuat' h'uam' ge
m'is. h'c istauram' bella. mutuis
q' sedib' laxiore facim' terra. h'c co
tendim' pellim'. furtoq' vicim' ces
p'ite solo nro addim' et similia. De
2° dicit ysaia 21. Ecce gentes quasi
stilla sicule et quasi momentu' state
re reputate sut. Et p' pauca om'es
g'retes quasi no' sint sic st' coram eo
et quasi nichil' et tane reputate st'
ei. Ecce q' p'u' q'. Om'es g'retes t'
quas multa magnate fuerut' exti
terut' i' oculis p'phete quos copat
gutte sicule mom'ero statere. et e
cia non ent' et nichilo et mam.
Curra t'ra' paret q' vni' seculi no'
sunt vere id ead' qd' vident' esse. v'
t'ent' em' esse diuites s' non sut' ve.
Grego' si vere fr'es diuites ee' cu
p'ris veras diuitias amate saluz
virtutu'. vident' esse honorati sed
no' sut'. Item. si culmen honoris vel
q'ntas ad regnu' celeste tendite. v'
dent' esse gloria' c'udat' s' non h'nt
vera' gloria'. Item. si gloria' dig'na
tu' diligitis in illa sup'na angeloru'
curia assabi' festinate. et sic ih'g
modi multis. p'pter qd' res h'g'oi
dicunt' m'edaciu' quia no' sut' ve
qd' vident' ps. v' q' diligitis vai
tate et q'ntis mendaciu'. Cu' ergo
illi qui tam modicu' q' sut' ymo
min' sut' q' vident' ex hoc non ha
beat' occasione' alios q'tempnendi.
v' dicit' q' cui aliq' esse videbat'
in seculo. **De diuites no' debet fasti
dine paupes sed ponit gl'iam de eo
v' soaemte qua' de parentu' diui
tu' dignitate. Caplm' Tricesimū.**
Et vide q' quida' dicit' esse
fr'es natura ut o'es homines.
quidam fate ut o'es xp'iam. quida'
religionis q'formitate ut v'ligiosi
eiusse p'fessionis. Cu' igit' nulla
frater sit q'tempnendus ut' illud
Mala. q'. Quae respicit v'ng' q'q'

fr'em suu'. q'rom' ille i' que co'cunt
tres p'edite cause fr'itatis. It' si
g'rep'm' in societate p'usa paup'a
diuite. et ignobilis a nobili no' est
m'ru'. In societate v'o sca' o'es vna
debent esse i' xp'o. **Galati. vj.** No' est
i' v'it' neq' grecus. no' est seruu' neq'
liber. no' est masculu' neq' feia. o'es
vnu' vos estis i' xp'o. **Et' est igit'
co'tra natura' talis societatis q' v'ng'
al'ia fastidit. It' angelice nate sub
limitas paupes no' fastidit. ymo
astat eis et ministrat. Et' deo d'
Matthi. xvij. Videte ne q'rep'natis
vnu' de pusillis istis. duo ei vob'
qm' angli' i' her' ead' angeloz fr'es
m'otus i' m'udo no' fastidit' eoru'
societate. ymo dimissis o'ib' alijs
istos elegit i' soaob. **Jacobi. 2.** No'
ne de'q' elegit paupes i' h' m'undo.
Ipe ead' fr'es immortalis legit' fr'e
q'ter apparuisse i' spe' paup'is ut
ortulam p'egrini. et alijs multis
modis. sicut legit' in dyalogo. v'
scis mart' i' dyabolo sibi appa're
ti i' spe'ce diuitis quasi esset xp'us
dixit. x'p'm' p'p'ratu' non noui. na'
si eos fastidiret eoru' forma non
assumeret. **Quo' igit' fastidendi st'
a diuitib' illi quos nec angeli nec
angeloz i'et mortalibus neq' imo'
lib' fastidiret. Pater g' q' q' mag'
ni fuerut' in seculo non debent
fastidire i' monastio alios qui ve
nerut' ex paup'tate. Cu' qz fr'es.
tu' quia societatis facta. tu' qz pau
peres. q' t'ra' tangit augustini i'
lra'. magis aut' debet dare op'am
gl'iam de eoru' societate q' de p'ntu'
diuitu' dig'itate. **Surta qd' notadu'
q' aliq' reputantur qui gl'iant'
q' scunt' esse g'nos. Quo' co'tra
legit' de sancto alexio qui fuit de
nobilissimis romanor' et de mil'
tis alijs scis qui fugerut' ut latet
eoru' nobilitas. et in t'm' latuit ut
ipe sub forma paup'is elemosi
na' accipet a seruis suis. Alij v'o******

sut' qui co'tinent se no' p'nt' q' m'eda
aliq' d'bu' p'ferant p' qd' se g'nosos
ostendut'. Quo' co'tra p'iarthe no
bilissim' iudeoru' dixerit cora' pha
raone. **Viri pastores sum'. Genes
xlvi.** Isti si vere serui x'pi essent no'
ostenderet se nobiles sed p'ora' cont'
ra. Cu' agatha nobilissima dicit'
analla x'pi sum. et iteo ostendo me
seruile p'sonam. **Sut' uerū aliq' qui
h'is non q'tenti q'nt' faciunt se ma
iores q' vere fuerut' in seculo. Quo'
co'tra moyses negauit se ee' filiu'
filie pharaonis. **Leuit. xi.** q' credi
poterat nolens se extollere super
illud qd' erat. Cu' igit' hec om'ia et
similia sapuut' gloria' de dig'itate
p'ntu' m'edaciu' h' ubi h'g'modi
gl'oriatio p'hibetur. **Vtrū aliqua
gl'oriatio sit licita. Cap. tricesimū p.**
Ed nūq' om'is gl'oriatio mala
est et p'ccm'. Cur g' dicit' et
studeant gl'iam de paup' m' frim' so
aemte. **R'nsio** quedā est gl'oriatio q'
semp' est mala q' de malo est. De
qua ps. q' gl'aris i' malicia. **Alia ē
q' semp' est bona q' de bono est et ē
bona essentialit'. De qua **Corinthi. i.**
Cui gl'iat' in dno' gl'iet'. **Alia est q'
ē i'differēs q' p't esse bona & mala.
hec est q'nt' q'ra' p'p'a et est magis
p'culosa. non em' p't esse de facili
nisi vana. C'nt' q'ra' adusa et mo'
est nisi bona. quia i' h'g'moi no' q'
git' gl'iam de facili nisi p't' deū ad
h'g'moi gl'ianone' p'ntet illa de q'
dicunt' **roma. v.** Gl'iam in t'bu
lacionib' Et' p' gal' vltio. **q'nt' h'
absit gl'iam nisi in cruce d'ni nri
ih'u x'pi. Similit' et de illa de qua
fit hic mensio. Secūdo patet q' no'
solum est licita sed ead' vtuosa cu'
est arca difficile et no' p't de facili
fieri nisi p'pter deū. Et' iteo dicit' au
gustin' studeat' inuies q' est difficile
Et' iteo c'm' hoc laborandū magis
aut' gl'andū est de paup' soae
tate q' de diuitu' dig'itate quia ista********

gl'a v'itute h' illa p'ccm'. **Jacobi. p.**
Gl'oriet' diues in h'uilitate sua. h'
est no' i' diuitiis no' in pot'cia et
h'g'moi. que cedūt i' malu'. sed i' eo
qd' h' h'uilitatis. hoc em' est sibi
ocasio meriti et v'itutis. **Int' hec
adūcendū est quātū sit resp'ensi
bile q' quida' qui fuerit paupes i'
seculo tā vehemēt' erubescunt
paup'tate suā et suozū. fuit q'dā
ep'us. de paup'e g'ne natus ad q'
cū accessisset m'r' p'ccosis induit' p'
reuerencia ei' noluit eā agnoscere
s' dixit. hec no' est m'r' mea. **q'at' ei
mea est quedā paup' mulier vilib'
idura. Cū illa depositis p'ccosis et
resu'ptis vilib' i'uerteret ad eū ag
m'ta est ab eo et h'orifice valde trac
tata. **Quāq' non debet religiosi pau
pes no' erubescē gen' suū. ex'plo
plati tāti et secularis. Dicit' i' fabu
la pet' alfos' q' cū q'it' vulpes a mu
lo pascente i' prato cui' esset filius.
R'ndit' q' esset nepos dextrarij de
hisp'ania ostēdētis illud q' erat me
li' in g'ne suo. et taceb' illud qd' erat
vilis ex g'ne ag'mno. **It' isti si qd'
est vilitatis i' g'ne suo illud occultat.
et si q' vobozus illud libent' ostentat.
Quo' q'tra d'ns filij dei et hominis.
no' uocabat se filiu' dei s' filiu' homis.
Dauid q' tam nobilis no' erubuit
dicē. **q' aut' m'edici sū et paup'.
P'nt' q' nōne ipe d'ns vocat' volu'.
filij fabri. y' agnatos h'c voluit ia
cobū & ioh'em. qui adeo em't paupes
q' v'ficiabat' recha. **It' nōne et mat'ē
habuit paup'em q' i' h'edon' vocat'
q'stuaria. **It' q' et ipe de talib' eru
buit qui scdm' ap'lm. ad heb' no' cō
fundit' nos vilissos et abiectos
fr'es vocare. **Vnde igit' ista q'fusio
ut miser hō filij putredis. frater
v'mū erubescat de generis paup'
tate. **Sequit'. **Nec extollat' si cōi' vi
te aliq' de suis facultatib' cōtule
rit. nec de suis diuitiis magis sup
biat' qz eas m'ost'io p'ciūt' q' si********************

eis in seculo fruere. **H**ic dicitur
mandatum ad auerendum superbiam q
ozni solet i diuitibz occasione rez.
Differunt re ista duo genera sup
bie saluet pdictu q istud qz pdra
supbia est carnalis cu ouatur ex
dignitate pntu. qz deo maior scda
spualis et mior cu ouat ex bonis
opibz. **C**ta h autē mādātū tria de
tinnat. pmo ponit mādātū scdō
ponit causa traditiōis mādātū
huius ibi. alia qz qz uiquitas r' cno
ponit causa obfuaconis eiusdem
ibi. qz qz p' d' est. **N**on dū qz qz d'm
tūm qz toaqz boni m'it' impediē
ne bonū ppositū q'p'iat. qd' cu nō
p' ipedit ne ad effcū pducit. qd'
cū neqz p' d'ere elaborat. **A**po. rii.
Dico stetit an muliere que erat
paritura ut cū pepisset filiū ei
deuozaret. **H**ic est qz multos qui
contēptū mūdi ad effcū pducit. qd'
reptuuit de supbia ut bonū iā cō
sumatū p'at. **E**st aut duplex sup
bia. qdam latens i cogitacione
q dicit extollētia. **E**ccl'ii. Non ex
tollas i cogitacione. alia apparet
extius i aliquid q dicit p' sup
bia. qz supbie est sup alios ne
qd' sit p alio actū exteriore. **E**ccl'
rii. qui q'rauerit supbo mduet
supbia qd' induit apparet ext'ij.
Volēs q' augm' neutra supbia
latente ul' apparentem relinq'
i diuitibz ex mūdi gtemp'tu dicit
duo saluet ne extollat et h' p' p'
p'mū. nec de suis diuitiis magis
supbiat et hoc p' p' 2^m. **E**t nota
qz religionē vocat i vno cōem vi
tam. i alio mōster. supbius autē
vocat scām societate. et sic p' tria
noia eāā her tria designant que
p' tinent ad tā vota. **D**icit enī scā
societas cōtra imūdiā. **C**ōis vi
ta q'ra p'petate. **M**onasteriū qd'
est monachorū stacio p' obiam.
Qz de bono ope et specialiter de mū
di contemptu non sit supbiendū.

Capitulum Tricesimū scdm.
Tnoīdū qz oīa bona nra sūt
valde deformia. **p**saie lxiij.
Omēs iusticie nre quasi pān' men
struate. **A**te si q' sūt a deo sūt et non
a nobis **p**saie lxxij. oīa opa nostra
opatus es i nobis. **A**te sunt debitu
non g'ratu. **L**uce rxiij. **C**ū oīa bene
feceritis dicite quia serui iusties su
mus qd' face' debui' fecim'. **Q**ue
est g' matia supbiendi alicui de aliqz
bonis cū in turpia sint. cū nō sūt ab
ipō. cū hoc ipm qd' sūt debitu. **Q**z
enī solet de solucōe debiti supbue.
Ad h' de disp'icōe oīm specialiter qz
auideat supbue. **N**ōne multi phi q'
h' qōi fuerit mltā fecerit. **N**ōne inūa
biles heretici. nōne ipē iudās q' aliq'
q'plures qui oēs a dno sūt reppāti.
Hū g' dicit illis qui diuites fuerūt
i seculo qz de collatis i mōstio. n' ex
collat' m corde. nec supbiat m ope.
Ne vō quis credat qz hoc mādātū
tradat supflue subiūgit dicit. **A**lia
quippe queritūz uiquitas i malis op'
bus exētur ut fiant supbia vero
enā bonis opibus isidiat ut peant
q' dicit. **B**ene necessariū ē cauere
a pdicta supbia. quia q'ra morē a
horū peccatorū supbia nō est solū i
malis opibz. pmo etiā mcedū ou
tur ex bonis. **E**t deo ex collacōne
eorū i mōstero p' quis faale sup
bue. **E**t deo ad hoc auēdū expe
dit mādātū pone. **S**ed est q'stro v
trū verū est qd' dicit alia quippe
q'ra qz uiquitas i malis opibz exētur
ut fiat. **N**ōne acedia bonis opibz
admisce' et exētur ut peant. **R**ūfio.
Sens' est. **O**mēs uiquitas exētur ut
aliqd' malū fiat et acedia q' sūt
op' acediosū qd' malū est. **I**z supbia
h'z sup alia hoc qd' p'us bonū p'p'
tū est ex ipō ouens ipm destruit. **L**uc
rxiij. de pharizeo iusto q' multa bō
habuit de quibz supbiens illa ami
sit et publican' dicit iustificatus
ab illo. **A**liud exemplū i vira ho.
Est supbia op' supbiū qd' malū est

hēmitē. **E**nt quidā monach' i spe
lūca manēs vir sūme abstinentē vic
tū cotidianū de labore manū q'z
i orōne die ac nocte psistens. cūctis
qz animi v'itūbz florens. s' h'ic letis
succesibz est elatus. **H**ic aut' animi
eius p'sup'ione temptator nituens
quadā die ad vespam ispec' milie
ris cuiusdā nimio deore itentis. ob
erratis m hēmo ad ostiū exaccedēs
inuit' se p'icat. lassabūdā se silans
petit ibi nocte illa quiescē. ne noct'
nis bestis p'da efficiatur. **A**q' s'it
ille pietate motus. subseqūt ūba.
et p' ūba solacia. p' solacia tactus.
Quid multa ad vltimū tactuus
erratis miles xpi. **C**ūqz se paret ad
turpē cōm'rtionē. illa ut erat v'm
bra tenuis euanesat ipm vō ipam
seipsem p' tanes aures multatudo
demonū astās ad sp'aculū clamae
cepit cū cachino et dicere. **O** mona
che mōche qui te vsqz ad celū extol
lebas. quō dimer' s' es i m'f' hū. **A**lle
vō iselix nō sustinēs deceptois sue
pudore relecta spelūca et ad sedū
redies tradidit se oī impudicac.
p'uat' oībus bonis. q' ante multis
ānis g'g'rauerat p'pter succedentē
elacionem. **H**uiusōi supbi faciunt
sicut animal cūiens ad mōledū
nū. qd' comedat op' qd' facit. **V**n
i v'itū p'rim dixit quidā sener nisi
velaet pistoi oculos aīalis ad mo
lā cūcūctis gūteret se aīal' q' come
deret labores suos. **I**ta et nos vela
mē accipiam' ne videam' bona
q' opam'. et b'ificātes nosmetipos
p'dam' mcedem nrām. p' hoc
religiosis cū reptant supbia v'm
lic' est pugnādū. **B**ūda. **C**ū qui
cōgregacione es b'ū v'itū s' v'itū
hūiliter. **H**ūiliter duo ut cū omīa
b'ū feceris sp'm supbie qui ex h'gōi
solet nasa studeas exsufflare q' qn
q'qz ipm senseris semp negare cō
sensū coneris. **T**angit at' aug' tā
p' que supbia pdicta valde timē

da est religios'. **P**imū est qz isidiat
i quo inūit' qd' latet apd' eos. **A**theo?
Supbia i emē q' alio latet. p' q' ei
timend' est occult' hostis q' mani
fest' quia min' p' cauere. **S**ecūdū ē
qz isidiat bonis opibz. **R**eligiosi vō
diciores sūt i bonis sp'ualibz quia
i plent nō solū p'cepta s' et consilia
et isudat diligētiā cōgregādis v'm
tūbz et meritis ita ut eis cōpetat
illud. **C**orinth' pmo. **I**n oībz diuites
facti estis i illo. **A**gerrator q'nto dia
oz est tāto p' q' timēd' est latro spo
liās. **T**ercia est qd' dicit ut pereat.
Inuidia ē doler de bono. acedia dif
fert bonū. **I**ra silat bonū. quia qd'
facit videt ei iustū. q'uis iusticiā di
nō operet'. **I**acobi pmo. **L**uxuria
desipit bonū p'pter infertionem
palati. **A**uaria auit a bono. tre
nis ex toto itenta. **S**ula nō curat
de bono dicere **p**saie rxiij. **C**omed'ij
et bibam' cras em' mouem'. **V**icia
lia maculat bonū. s' supbia qd' p'p'
est destruit oē bonū. **S**icqz sup
bia omēs v'itūes destruit. **H**ic est
q' ob r' supbia vocat' v'itū v'itū.
Cū tū timenda est supbia pdicta
religiosis apd' quos latitat. q' qui
tū diuites sūt i bonis queoia oīno
destruē mcedit. **S**equit'. **Q**z enī
p' d' est disp'icōe m' paupibus
et paupem fieri cū aīa misera
supbior effiat dicit' **A**gripp' dō
q' fuerit possidēdo. **R**eddit' vōe
traditiōis mādātū pdicta reddidit.
Hic rōnem obfuaconis quasi dicit.
Hoc mādātū s' rōne nō est tra
ditū. et deo requirit ut fuerit. q' cū
p' d' est. **N**ota qz quidā fuerūt q' disp'
serūt s' nō dederūt. ut multa phi et
h'etici qui i signū gtemp'tij mūdi
p' vicos et plateas disp' serūt pe
cunias. **Q**uidā vero sūt qui dis
p'gūt q' dāt paupibz. s' nō sūt
paupes. qz nō dant omīa ut bo
ni elemosinarij i seculo imānetes
similes illi de quo dicit' **D**ispersit

dit pau^{er}ibz. ^{lit} Alij uo q^o dispugit
et dant totu^m pau^{er}ibz et fuit pau
pes qd sup oia alia est. Qui em
hoc facit illi nichil deest. Wn luce
xxvii. loques dñs adolefcti qui
mandata seruauit dixit. adhuc
unū tibi deest iuues p hoc si ill^o
hret qd erat omia dare pau^{er}ibz
et paupem fieri nichil ei deesset.
Cui at nichil deest i sumo est.
**Dato utilitates q^o solent sequi ex dis
pensione terrenarum quibz aia
p^{ri}uatur per superbiam. Capitulum
lun. Tricesimum Tercium.**
Sue talibz q^o tūcūq^o sunt
magis si ex hoc superbiat.
P^{ri}uatur em ex hoc octo utilita
tibus q^o sedm euangeliū sequi
solent ex tali dispensione. Tales
em ex hoc fieri solēt discipuli dñi.
luce xxvii. Omnis ex uobis qui nō
renūciauerit omibz q^o possidet
nō p^ot meus eē discipul^{us}. Wn
et a cōtrario sensu qui hys renū
ciat assequit eis discipulatu^m. sed
supbia facit esse de familia dya
boli. iuxta illud Job xl. Apē est
rex sup omēs filios supbie. et sic
puat utilitate p^{ri}ma. Itē assequi
solet cūmūlū p^{er}fectionis. Matthi
xxv. Si uis p^{er}fcūs esse uate et uē
de omia que habes et da paup^{er}
bus. P^{er}fcū autē est cū nichil de
est. Sed supbia q^o tūcūq^o hūdet hō
ipm ex toto anichilat. Eccl. xxi.
Domq^o q^o est nimis locuplex an
nullabit supbia. et sic puat uti
litate scda. Itē assequi solēt stu
diū celestis desiderij. cōtemptis
em t^{er}renis. cor eleuat ad celestia.
Matthi xxv. simile est regnū celo^{rum}
thezaurō abscondito in agro q^o
cū tuenit homo. p^{er} g^{ra}udio illiq^o
uadit et uēdit uniuersa q^o hz. Itē
sedm glosā. thezaurus ille celestis
desiderij est. ager disciplina
celestis studij. Ex distractioe ig^o
omī acquirē in uita disciplinata

celestis desiderij. Sed supbia deicit
de celo. luce x. uidebā sathanā sic
fulgur de celo cadentē saluet per
supbiam. q^o tōmagis a celesti deside
rio. et sic p^{ri}uatur utilitate t^{er}cia. Itē
assequi solent p^{er}gustacionē g^{ra}solā
tionis t^{er}rene saluet g^{ra}udij celestis.
Matthi x. Nemo est qui reliquit do
mū et qui nō accipiet cētes tūcūq^o
i hoc temp^{or}e. Glosa. oēs qui p^{er}ter
ter^{re} regnum t^{er}ralia sp^{er}nit in hac
uita regnū g^{ra}udij p^{er}gustat. sed
supbia p^{er}dit letari facit in alio
saluet in bonis p^{er}spis. Quo q^o t^{er}ra
dicit Job xxxi. si letatū est i absō
dico cor meū et osculat^{us} sū manū
meā ore meo. Osculari q^o p^{er}pe ma
nū est delcār i opibz suis i quibz
quia cōsolacionē habet p^{er}dictus
supbus puat diuina. Serūdus
Delcār tē diuina g^{ra}solacio. et nō
dat admittēbz alienā. et sic p^{ri}
uat q^o t^{er}ta. Itē p^{er}mittit eis thesau
rus in celo. luce xxvii. Diā q^o tūcūq^o
habes uente et da paup^{er}ibz et
habebis thezaurū in celo. Dis
serāt oia apli sed dicitū est illis q^o
erant sume p^{er}fectionis. Nisi effica
nū sicut puuli nō intrabitis i reg
nū celo^{rum}. Matthi xxvii. q^o supbia
ecā excludit p^{er}fcūs a regno. Qui
autē nō intrabit. quō ad thesaurū
mū illuc pueniēt. q^o supbia puat
illo thesaurō. et sic puat quita u
tilitate. Itē p^{er}mittit honor iudi
carij i die iudicij. Matthi xxi. Vos
qui secuti estis me saluet omibz
relictis sedebitis sup sedes duode
cim iudicātes duodecā trib^{us} g^{ra}isil.
Sed i die illa supbus erit sicut
et non supra. Psalm. Dies dñi
sup oēm supbiam et arrogancē
hūliabit. igit supbia puat illo
honore et sic utilitate sexta. Itē
p^{er}mittit illis possessio uite et
ne. Matthi xxi. Omnis qui reliquit
domū et uitā eternā possidebit.
sz supbia tollit uitā etnā sicut

patet i iuafero. et sic puat utilita
te septima. Demq^o xpc tali p^{er}o
cōparatur Matthi xxi. Annūta autē
uia p^{er}osa margarita abijt q^o uē
didit oia q^o habuit et emitt eā. g^{ra}lo
sa xpm. Sed supbia aufert ipsum
p^{er}o. Et alta alonge Glosa. illo hoc
igit supbus ut minus p^{er}fcū uideat.
a deo sz ut nō sit cū illo a quo uideat
dñi ergo dicit. Et p^{er}ter disp^{er}gēdo
dare paup^{er}ibz et paupem fieri
cū anima misera supbi^{or} efficit.
diuinas sēq^o p^{er} hōi supbia puat
ōi utilitate que sequi solet ex h^o
mōi disp^{er}gione. Ve autē qui tūto
fructu p^{ri}uatur pro tū utilit^{ate} y u
na supbia. Ve illi q^o p^{er} medicamē
tū ifumitate icurrit. Ve illi q^o p^{er}
iter utitū mēdit ad uiciū. Sic
g^{ra}uq^o qui de ututibz habitis ex
tollit. quasi de medicamēto ifir
mat. Ve ei qui hic depaupatur
et tū p^{er}tem nō habet i regno ce
lo^{rum} hic luget et ibi nō g^{ra}solabit.
Ve illi qui de uia reli saluet ag^{ra}
ta facit sibi uia inferni. Quāta
cōfusio erit cū diuites seculi cum
hūlitate uidebit celos ascēdētē
se uo cū paup^{er}itate supba i bāra
trū iferri p^{er}capitū. Et deo bñ
uocat aug^{ra} aiam hōi animā
miserā. cū aia ig^o misera supbi
or efficit. diuinas q^o tēmpnendo
q^o fuerat possidendo. De remedij
contra elacionem de bonis p^{er}is
et de utilitate humilitatis sp^{er}aliter
in p^{er}dicatōe Cap. Tricesimū q^o tū.
Sciendū at q^o cōtra hōmōi
elacionē de bonis p^{er}is ē
remediū optimū g^{ra}sideracio p^{er}o
rū defectuū quibz subiacet homo.
Wn i uitas pat^{er}ū dicit quidā se
ner. Cū cogitacio elacōis itueit
scrutare g^{ra}sciencā tuā. si dñi mā
data custodisti. iunicos diligis.
si g^{ra}uites i adiūarij g^{ra}lificatione.
si g^{ra}ustaris i minoracōe eūstem.
si g^{ra}gnosās te seruū iutilē. si recog

nosās te pl^{ur} q^oibus p^{er}o^{rum}. Sic
autē faciebat abbas moyses qui
fuit i seculo magn^{us} p^{er}o^{rum} et p^{er}gea
magne pēitencie. Cū em tempta
batur de elacōe icurrebat ad p^{er}o^{rum}
sua iroganda. Wnte frā est ad eū
uox demonū dicēs. Wnasti nos. q^o
cū te exaltas. tu te hūliās. Eccl. x.
In die bono^{rum}. ne imemor sis ma
lorū. Aliud remediū est g^{ra}sideō
melio^{rum} q^o i nobis restat supbiō
ocasio. si g^{ra}sideō q^o p^{er}ua sunt mā
lona i g^{ra}pacione ad illa q^o alij iū
merabiles fecerūt. Grego^{rius} sicut
icentū supbie est respectus deo
rū. ita cautela hūlilitatis est con
sideracio melio^{rum}. Aliud remedi
um est g^{ra}sideracio icētitudis ualo
ris opm u^{er}o^{rum}. quia et q^o tūq^o q^o re
p^{er}uam^{us} magnū nichil est i oai
lis dei. Grego^{rius} sicut i oculis i
dū iudicis. qd fulget i oculis ac
toris. Et igitur audet supbie
de aliquibz bonis opibus cū nō
sedm suū iudiciū. sed sedm iudi
ciū dei pōtēret. Consideracio igit^{ur}
p^{er}o^{rum} malozū. g^{ra}sideracio melio
rū. g^{ra}sideracio icētitudis ualozum
operū u^{er}o^{rum} sufficēs sūt remedi
um cōtra elacionē p^{er}dictā. Et
uis autē omibz sit necessaria hū
litas cū ututibz iuxta illud. Et
to magn^{us} es. hūliā te i omibz.
Tamen p^{er}dicato^{rum} sp^{er}aliter
ualet ad ea. uidelicet i p^{er}dicatōe
ad alio^{rum} quersionē. ualet i stu
dio ad icēlligencā sc^{ri}pturaz. ua
let i bonis opibz ad p^{er}o^{rum} salutē.
Apo. iij. Ecce dedi corā te ostium
ap^{er}tum i celo quia modicā hēs
uirtutē id est non supbiam sed
modicā per hūlilitatem. Glosa
ostiu id est corda homū p^{er} g^{ra} diuina
ecce p^{er}miū. Wel sc^{ri}pturas obscu
ras. ecce sedm. Wel meipm qui
sum ostiū uerū ad uitam. ecce tū.
patet ex p^{er}dicatōe q^o u^{er}is sc^{ri}bs non
solū sūt auenda mala nō solū

facienda bona. si enā huilitas vobis
quibuscuq; cū magna diligētia
obseruanda. **De concordia actionū**
Capitulum Tricesimū Quartum.
Omnēs q' vnā et concorditer
vniuersi. Quibusq; vobis vnū
i aggregacione. nō solū est necessaria
vnitas aīōz et cōitūs rerū de quib'
p'dictū est. s; enā concordia actionū.
Est at duplex actio saluet trīsca
et extrīscā. In hāz vtrāq; debz eē
cōcordia. Et ppter p'mā dicitur hīc
vnāmitē. p'p' s'edam dicit' concordit'
In extiorib; enī magis attendit'
cōcordia. Notandū q' ser sūt q' mltā
turbare solēt concordiam et q' raria
horū ipam iducē. P'mū est dū sūt
animoz cōtra qd' est datū mādātū
supra. cū dcm est. **Vnāmitēs hīc**
tis i domo sē. S'edim est p'p'etās re
rū. meū enī et tuū faciūt discordi
am. q' rā qd' datū est mādātū. cū
dūtū est. et nō dicitis aliq' p'p'ū.
Tercū est acceptio p'sonarum
i distribuōe cōtra qd' datū est
mādātū. cū dicitū est. et distribuāt
vnāmitē p'p' cūq; op' fuit. Cū
tū est suorū mōtacio. q' rā qd'
dcm est. qui aliq' habebāt in s'cō
libent' velint illud esse cōē. Cū tū
est volūtas imp'ba nimis habē
di. q' rā qd' dcm est. qui autē non
habebāt nō ea q' rānt i monast'io.
que n' fous hīc potuerūt. Tertium
est supbia. supbi enī nō p'nt bene
cōcordare. q' rā quā tamq' multa
habūdantē data sūt mādātā mlt'
ta ab illo loco nec erigūt cūcē. Et
hīc vsq;. Cū q' p'p'dā mādātā
descriuāt ser p'dicta turbatiua cō
cordie. et iducant cōtraria valē
cia ad concordia. bñ dicit' **augustinus**
cōcludendo. oēs q' vnāmitē et cō
cordit' vniuersi. p'missa vō vnāmitate
de qua mltā dicit' sup'ia curā
cōcordia. Notandū est q' in natū
spuālī sup'ia est concordia. **Job xxx.**
Cui facit concordia i sublimib; suis.

Qualitatis soni. **Glosa** sicut i organo.

Itē in corpore i fima. **Sap' ultimo.** In
se elem'ta quertūt sicut i organo soni
diuisi ad concordia melodie t'pamento
consentiūt unā discrepācia elem'ta. Q'
dignū igit' est ut melodia nra q' est
in hoib; iueniat concordia ut sic i pleat'
ordīacio diuina que ordīauit esse cō
cordia i vnūso iuxta v'bu gregoz
dicētis. Cui nūctā mirabil' creat'
ut sibi mer' queiat ordīat. ve illi q'
tali ordīnaōi dei resistit. Itē quertū
p'p'ue p'tinet ad patriā. s'edimōn' ad
ciuitatē. discordia ad domū. Et ideo s'
to peior est q' rō iter viciniores. Et id
expellēda est oīno s'edim p'p'lm. **Thero.**
q' rōnū. p'ntagore sūt p'cepta fu
griēda sūt hīc omib; modis et
abstīnēda laquor a corpore. **Impi**
cia ab animo. luxuria a ventre. se
dicio a cōtē. discordia a domo. p'p'
puerū. v. d. Ser sūt q' odit dñs et
hīcū dēstatur aīa ei; oculos s'
limes. ligam mēdāt. manus ef
fidentes s'āgnē inorū. cor machi
nās cogitaciones pessimas. pedes
veloces ad currendū in malū. p'fen
tem mēdacia. testē fillacē. et cūm
qui s'cinat mē f'cēs discordia. **Glosa**
enuat ser capitalia crīmīa que tū
i cōpacione discordia seminantis
minora reputat. Cū tū q' malum
est finitū discordia. p'mā in archa
noē q' figura est religionis dicit' q'
oīa aīalia ead' imūa placēt fieri.
Cū tū q' malū est q' in figūto hoīes
qui oēs sūt māsueti natura discōie
mūt. **id. p'saie. xj.** Habitabit lupus
cū agnō et p'dus cū hēdo acubabit
vitul' et leo et ouis simul morabū
tur id est concordit'. Et p'bat iheros'
q' nō intelligit' de brutis. s; de hoib;
in temp'e gracie. **Agit' in religioē**
cōcordit' est viuendū rōne cōhabi
taōnis. rōne finitatis et rōne re
ligionis. Sequit' autē triplex ex
hymōi cōcordia p'f'ūs. p'm' est
p'f'ūs i bono. **Ambrosius** res p'ue
cōcordia cresūt. res v'ro enā

magne discordia dilabūt sicut pa
ter i musica mūdiali saluet i cōcor
di p'p'acione elem'toz. **Herē enī que**
fiat mūdū stare et p'f'icā. s' mūdū ē i
oī loco elem'to. **S'edus est hostis fu**
gacio. p'p' f'eg' r'ij. Cū tū q' spūs
mal' arripiebat saul. dauid tolle
bat cytharā et paciebat manū sua.
et refoallabatur saul et mel' q' ha
bebat. **Glosa.** dū s'ozū sonozū rōna
bilis moderatib; concēctis. cōtē
vnāmitatē s'igt'. **Agit' herē cōcor**
dia vnūtatē fugat dyabolū. Vñ
et alia glosa ibidē dicit' sic **Refert**
boecius philosophū quēdā tactu
cythare demōnē ab obsessō corp'e
depulisse. **S; q' dyabolū tūm timet**
cōcordiam sonozū q' rōmagis cō
cordia mōū. Tercū est delectatō
regis celestis sicut enī melodie
delectūt magnates sic ista cōcor
dia regē supremū. **Et. v.** In t'p'z
placitū est spūitui meo. et post
cōcordia f'c'm. **deō dicit' i p'mo.**
laudate eū in t'p'ano et choro.
Gregoz q'sq; corp'z affligit s; con
cordia dēferit. deū quidē in t'p'p'ā
no laudat. s; nō i choro. In t'p'p'ā
nāq; pellis fous p'p'issa resonat.
In choro v'ro voces s'cōtate con
cordant. Notandū autē q' sicut
armonia non sēmp q'sistit in oī
moda qualitate porū. s; i debita
p'p'acione carū. Ita concordia non
requirit sēmp equalitatē oīno
s; debita p'p'acionē mē sup'iores
et inferiores i eleuacōe et dep'p'io
ne rōnemētū. Tantū enī poss; mē
dū sup'ior eleuari ul' dep'mi q' nō
cōcordaret cū inferiori. Similiter
inferior tūm possēt dep'mi ul' ele
uari q' turbaret cōcordia cū
sup'iori. Omēs q' concordit' vniuersi
q' infiores cū sup'iorib;. et sup'io
res cū inferiorib; in p'p'acione de
bita. et singuli cū equalib; i equa
litate debita se habēt. **Et si aliq's**
turbat cōcordia sepand' ē a cho

no.

vo s'oz laudancū nomē ei;. **Seq't.**
Et honorate i vobis deū iuicem et
templa facti estis. **De hōre mutuo**
exhibēdo. Cap. Tricesimū Quintū.

Ehonoratio mutua. modo v'bis
conuincit' p'p'ia. i famacionū in
absencia. mō s'cō p'p'ias. ul' in
rebus ul' in p'sonib;. **Deo d' p'p' r'.**
Honor est homī id est honor suus
remanet hoī qui sepat se a contē
cionib;. nam ex cōtencione suum
fregit' anuttit honorē. **Bñ q' p'p'**
mandatū de cōcordia ponit' man
datū de honore mutuo quasi s'cōla
ad illud. **De hōracione mutua val**
de cauendū est i aggregacione.
Nihil enī est q' hominē solent pl'
diligere q' honorē suū. et deo val
de offendunt' de tali iuria. **Vñ**
et dñs paciētissim' ad omēs alias
iurias iudeoz de hac q' r'ē cum
dicit' **Job. viij.** Et vos i honorastis
me. **Iuria vō quito pl'q' offendit**
tūto pl'q' g'ior est. **Et ita igit' est**
hymōi iuria. **Itē cū quis in reb;**
iuriat' aufēndo eas p' emendacē.
honorē v'ro nō sic. **puerū. xxx.**
Que viderūt oculi tui ne p'feras
iurgio ato. ne p'p'ea emendacē
nō possis cū dehonestatis amicitū
tūū. **Item hymōi i honoracio nō**
solum honū fit s; ipi deo q' s'ime
honorand' est. **Matthi. xxv.** q' vni
ex mīnis meis fecistis in fecistis.
qd' itelligit' tū in bono q' i malo.
Et itaq; q' m' hōrat vni de q' r'ib;
suis et mīnis deū m' hōrat. **Et dē**
honorē exhibito homī honorat'
reg. **Et sic patet. hōrandi sūt**
omēs hominē indistincte iuxta il
lud **petri. ij.** oēs honorate. **Et qd'**
honorat' in hōre quocūq; nisi p'
mago dei. Honor vō qui exhibet'
ymagm. illi cui' est ymago po
aus exhibet'. **Itē honorandi sūt**
plati specialit'. **Iux' illud. Et. i.** In
medio f'c'm r'oz eoz i hōre. **Cū q' est**
honor ille nisi ei' au' s' f'c'm r'oz. **Vñ dicit' mar**
m' i sermōe quodā. **Dignas q' exhibet' nūc**
tris. illi cui' m' s' f'c'm r'oz. **Itē hōrandi**
sūt de uoce vni s'cō. **Et. x.** **Hemē hōrabit**
hoc qd' timet deū. **Hoc at. r.**

Et

Hoc autē fit p̄p̄t̄ inhabitantē sp̄m̄
 dei i illis. sicut capsella honorat p̄
 reliquias: Exemplū i barlaam.
 Quiddā rer̄ obuiās duobz religioſ
 i paup̄e habitu descendit de equo
 et exhibuit eis magnā reuerentiā.
 Rep̄hensū uero a suis cū uenisset
 donū. fecit apportari duo serm̄a
 quoz unū erat uacūū. s̄ extēius
 valde ornātū. Aliud uero plēnū
 thesaurō. s̄ de forme extēi. Cū aut̄
 redisset rep̄rehēsoribz op̄one u
 dicandi qd̄ esset meli⁹ et illi p̄fer
 rēt illud qd̄ erat extēius ornātū.
 Ap̄tis utriqz ostēdebat eis qd̄ late
 bat i utroqz dicit̄. Sic sūt sc̄dae
 extēi⁹ ornati sicut illud extēi⁹ orna
 tū et iterius uacūū. Paup̄es uō
 religiosi sicut istud de forme plēnū
 thesaurō celesti. et ideo honorādū.
 Cū ḡ aug⁹ ponēs mandatū de
 honore mutuo. nō dicit honorate
 uos uicē. s̄ honorate i uobis deū. qz
 i fratre nō ip̄e s̄ p̄oqz deū honorat
 honorat quoqz deū specialit̄ i t̄b
 sibi aggregatis. De sūt oblationes
 tempibz sibi dedicatis. ut sūt dies
 festi. locis sibi assecratis ut est tēplū.
 Et sicut honor qui exhibet tēplo.
 rep̄uat. honor dei qui habitat in
 templo quia unū est p̄p̄t̄ alterū.
 Ita honorare fr̄m̄ est honorare deū
 in fr̄e cui⁹ est tēplū. Iuxta illud
ap̄li p̄. Corneliū. Tēplū dei
 sc̄m̄ est qd̄ estis uos qd̄ specialiter
 cōp̄ent uis religioſis. quia x̄p̄i
 sūt deo dedicati ut tēplū. et eius
 h̄itacio sp̄alis p̄ gratiā. Ut tēplū
 est sp̄alis domus dei et excellētis
 nobilitatis edificū. Et ideo bene
 dicit aug⁹ cui⁹ tēpla sūt estis. Ne
 uocandū aut̄ est ad mēdiā qz
 pomperus nūqz fuit fortunat⁹
 postq̄ tēplū fuit a suis thōia
 tū. Quātū igit̄ est timendū illi
 qui nō illud materiale. sed istud
 sp̄itualet et deo curi⁹ i p̄p̄a p̄so
 na thonorat. Cū sūma igit̄ dilige

cia seruādū est mādātū p̄dictum ut
 honorēt se uicē. p̄mo deū in seruus
 sūt tēpla seru dei p̄m̄te hōrandi
 sūt plati oēs tanq̄ p̄res. ut illud i
 fr̄. Honore corā uobis platus sit
vobis. p̄cipue uoboni. Th. v. c.
 bñ p̄sunt p̄bri duplici honore habent.
 Honorēt se mores emte sc̄dm̄ illud
 leuit̄ xxv. Honorā p̄sonam sem̄.
 Honorēt p̄ores i ord̄me t̄p̄i p̄moge
 niti qui sup̄ alios hōrabant i uerū
 lege. Wñ genesi xlii dicitur rubē
p̄mogenito. Non cretas sup̄ alios.
 Glosa sc̄dm̄ maḡm̄ i hystor̄is d̄ e
 hōie p̄mogenitū nō ascedas. Et quo in
 nuat q̄ honor p̄mogenito debebat.
 Honorēt qui aliq̄ man⁹ fuerunt
 i seculo. ut uenērēs ad nuptias x̄.
 q̄to honoratiorēs fuer̄t. t̄to pl⁹
 hōrabāt. sc̄dm̄ qd̄ dicit̄ luc̄ xxi. m
p̄abola de iuitato ad nuptias in
illo uerbo. Ne forte hōranoz te rē
 hōrent factōres. p̄ qd̄ dicit̄ ec̄. vi.
Honora factōres. Honorēt qui sūt
 i gradū ord̄inis sup̄iore sc̄dm̄ ḡd̄
 suos p̄u docet ord̄o p̄ncipatū i
 media ierarchia. de qua dicitur i
 diffin̄tōe ierarchie. Illi sui p̄nci
 pes m̄sc̄lari reuerentiā i signis.
 C̄d̄ ideo dicit̄ quia docet ord̄o ille
 omēs reuereri sc̄dm̄ gradus suos
 sc̄dm̄ ap̄lin̄ dicit̄. Ro. xii. Cui
 honorem hōrem. Honorēt uir
 missi a maioribz p̄cipue ad aliq̄
 sp̄alia officia exercēda ut est uis
 t̄nco. et hui⁹ honore habetore.
 Et loquit̄ de ep̄afrodito. quem
 ad hoc miserat ad eos. Honorēt
 cōfessores et salutis m̄str̄. Ec̄. vi.
xxv. Hōra medicū. C̄d̄ si uerū
 est de medicis corpū. q̄to magis
 de medicis aīaz. Honorēt dono
 sapie p̄dit. Isa. viii. p̄pter h̄c
 saluet sapiam habebō honorem
 apud seniores. Honorēt sp̄enali⁹
 laborantes i docendo et p̄dicando.
 p̄. Th. v. c. Marie qui laborat i
 ubo et doct̄ia saluet honorēt uir.

Honorent.

Honorent eā s̄m̄te p̄cellētēs Ec̄.
xxii. Qui opatur saluet illud op̄
 electū s̄ p̄m̄uens s̄m̄te honora
 bit in illo. Honorēt uero eā p̄mo hō
 re p̄ueniant cōequales. Roma. xii.
 Honorē i uicē p̄uenētēs. C̄d̄ t̄d̄
 est enī q̄ quilibz habet donū aliq̄d
 licet latent quo nos p̄cellit. p̄pter
 qd̄ sūt honorādū. Phil. ii. In hūli
 tate sup̄iores sibi uicem arbitran
 tes. Glosa augusti. Nō ita debem⁹
 arbitrari ut nos estāre figam⁹.
 s̄ estēim⁹ uē posse aliq̄ esse ocul
 tū in alio quo nobis sup̄ior sit. E
 nā si bonū sit n̄m̄ quo illo uidem.
 sup̄iores non sit corā se occultū.
De uariis modis orandi Cap̄. tria
Diuo mod⁹. s̄m̄m̄. Sextum.
 Honorādū d̄us sc̄dm̄ ḡd̄
 suos. et modis diuersis i multis q̄
 s̄st̄it qui facile q̄phendi ul' nuāri
 nō p̄nt. Wñ est diligent̄ p̄stare
audienciā loq̄ti. Wñ sap̄ viii. Lo
 quēs de honore que p̄pter sapiam
 h̄itū est dicens. Loq̄tem me d̄
 p̄cient et serm̄onante me plū
 man⁹ ou meo imponēt. C̄d̄ qd̄
 sūt quiddā p̄curētēs it̄ quos eā
 uiri magni uir h̄c p̄t̄ auditū
 colloqui et alloqui reuēter. Ec̄.
vi. Honor i sermone sensati. Wñ
enī sapiēs reuēit et h̄ cū hōie lo
quit̄ curūqz loquat̄. Alius est
 assurgē uenēt. leuit̄ xii. Corā
 cano capite surge. C̄d̄o contra
 excusat se rachel. Genesi xxxi. ad
 pat̄rē suū dicens. Ne uascat̄ d̄ns
 me⁹. qz corā te assurgere nequeo.
 Alius est decēt assiste sc̄d̄m̄ moē
 angelico. Isaie vi. Widi d̄m̄ sedē
 tem. et p̄ seraphi stabāt iurta il
 lud saluet solū sc̄d̄m̄ d̄m̄. Daniel
vi. decēs milia c̄rena milia assis
 tēbāt ei saluet sc̄d̄m̄. Aliq̄ est con
 comitari merentē. 2. Regū. xx.
Wñ s̄ seru regis ibāt iurta eū
saluet regē dauid q̄ cōcomitantes
eū cū egredēret̄ de iher̄l̄m̄ fugiens

absolone. Aliq̄ consistit i signis hū
 liacionis ut sūt inclinacio. genu
 flexio. p̄stratio. et h̄m̄oi. Ec̄. vi.
 Et ab hūilibz hōiatur. C̄d̄ si uer
 est de dō eadem racione de quocūqz
 corā quo nos hūiliam⁹. Aliq̄ i ser
 uici exhibicione. ut est locū pedū
 m̄stracio aq̄ ad man⁹. et filia. Ec̄.
ii. Cui timet d̄m̄ hōrat p̄ntes.
 et q̄ d̄m̄ seruet h̄s q̄ se genuē
 rit. Aliq̄ i numerū honorabilium
 collacione. ut est hōrabilis feru
 lū. ul' uestibul' h̄m̄oi. Wñ m̄
xxii. dicit balach ad balaam. De
 creuētū quidē maḡfice te hōrare
 saluet m̄mbz. sed de⁹ p̄uauit te
 honore disposito. Aliq̄ p̄p̄ie maḡ
 ficēte de p̄ositione ut fit cū quē
 fertū ul' capitiū de p̄t̄ corā m̄g
 uate. Ap̄o. i. Cū daret̄ illa q̄tuor
 aīala honore sc̄d̄m̄ sup̄ thronum
 uiginti quatuor seniores mittebāt
 cōnas suas aī thronū. Et hoc pro
 reuēntia q̄ hōie sc̄d̄m̄ i throno. A
 liq̄ i alci⁹ p̄p̄osicōe. ut fit cū p̄p̄ont
 i sede ul' i uia ul' i actu quocūqz hō
 rifico. Iuxta illud ec̄. xxxii. Loquere
 minor: nati. de cet̄ em̄ tē. Et deo p̄
 lan dicit̄ p̄positi. Iob. vi. Memē
 tote p̄positorū uirū uidelicet quia
 p̄ponūt in h̄m̄oi. Sūt et alij modi
 quos. rano. uinctio sc̄dm̄ p̄sonaz
 qualitātē pro temp̄e docet exhibē
 hic timēt̄ p̄m̄ capl̄m̄ i quo tra
 dita sūt mādātā p̄t̄m̄cia ad reli
 gionē i q̄tum est status aggrega
 tionis. que sūt unitas. cordium.
 de quo ibi p̄m̄ p̄p̄t̄ qd̄ Wñ. i.
Cōtas uerū cū quibusdā aīeris
de quo ibi. et nō dicit̄ aliq̄ p̄p̄m̄
Concordia actionū cū seque la
sua q̄ est honor mutūqz de quo ibi
omēs q̄ unam m̄t̄. De opibz
p̄m̄ et p̄mo de orōe Cap̄. xxxvii.
Oracionibz istate horis et
ep̄ibz astitutis. Traditis
mādātis p̄t̄m̄tibz ad religionē
i quātū est status regentiū i unū

i pcedit caplo. tradit augustinus hanc
plō mādātā p̄tinentia ad religionē
m q̄tū est staty p̄mētia. **H**ūc at
tū ad q̄ reducit oza p̄mē salicet
orō qua erigit animū in deū qua
ipugnat̄ vicia aūm. a portu fūcō
carnis quo aūm iſurgit i corpū
ppriū qua ipugnat̄ vicia carnis.
Ozā misericordie quo mouet̄ aī
m̄ p̄mē i p̄mū qua ipugnant̄
vicia mōdi. Et tū h̄ tradit̄ tū mādātā.
Cura tū ibi. et si qui vene
rūt ex moribz delicatioribz. Et
2^m ibi. carne vram tomate. Et
p̄mū h̄ orōibz inſtate. **I**ūc at tū
tū orōnem valde appetencia reli
grosiſ salicet iſtācia i freq̄tādo.
m̄tādo i cogitādo. matutinas i
cāntādo. circa que tū tradit̄ her
augū mādātā. Et 3^m ibi. Et no
luc cāntare. Et 2^m ibi p̄salms
et p̄ms cū oratis. **C**ura p̄mū h̄
et tradit̄ duo mādātā circa h̄
vni p̄tines ad orōnes extra ordi
nariā ibi. In oratorio nōo aliq̄
agat̄. Ad inſtandū igit̄ orōibz
ordinaris tradit̄ mādātā dicens.
Oroibz inſtate. **Q**uare religioſi
plq̄ alij debent inſtate orōibz. **Et**
h̄ h̄ orōibz q̄ p̄mū cōſtituit̄ m. xxxviii.
Et nōndū q̄ licet orōibz iſtā
dū sit orōi ſc̄dm illud qd̄
orōibz indistincte. **R**oma. xij. Orōi
bus inſtates tū sp̄aliq̄ cōpēt̄ hoc
religiosis. Illis em̄ qui ſūt i temp
tationibz cōſtituti cū ab h̄is nō
p̄t̄ se defende ſi adiutorio alia
ſim. tuorādū est iſtācy diuinā
auxiliū. **V**n̄ **Ma**rch. xxvij. Vigilate
et orate ne iſtetis i tēptationē.
Hūc cū ſc̄dm gregorū dona dei facile
amittit̄ niſi a largiente custodia
tur. Quilibz habens aliqd̄ donū
dei recurrit̄ rebz ad largientē ut
custodiat̄ et qui plq̄ habz plus
debet recurrē. **S**c̄dm hūc modū
docuit̄ gregorū orare vniūſalē
eccliam i oratione qua dicit̄ **C**uf

todi inoua familia tua spm adop
tionis que dedisti. **A**te rebz difficili
bus papue solet inuocari diuinā
auxiliū. **V**nde dauid ḡderas q̄
difficile sit p̄ ſem̄tā av̄tū q̄ſilouū
mcedere vsq̄ i finē orabat̄ dicens.
Proſe gressus meos i ſem̄tis tuis.
ut. **C**ū ḡ religioſi plq̄ ipugnet̄
a tēptationibz q̄ alij. **E**t. **ſ**ili accē
dens ad ſeruiturē dei ſta i iusticia.
et timore q̄ p̄para aīam tuā ad tēp
tationē. et plq̄ habeāt de domibz
celestibz. et habeāt p̄ maibz op̄q̄
valde arduū. op̄q̄ p̄fectionis duā
ad q̄ſamacionē. tūm̄bit̄ eis t̄p̄ler
nccitas plq̄ orandi salicet tēptā
cionū aſſiduitas. amittēdozum
bonoz facilius. p̄p̄ri negotij diffi
cultas. p̄tērea multū facit ad o
portunitatē orādī occupationū
ſubtractio. **V**n̄ dicit̄ **Et** ruij. Ne
ipediariſ orare ſemp̄ idē nō aſſi
mas tibi ea q̄ impediat̄ te ab or
atione q̄ ſūt occupationes et nego
cia varia. **I**tē multū valet ad idē
loca agruitas. **p̄**ſtī. Adorabimz
i loco vbi ſteterūt petes eius. **I**tē
multū facit ad illud q̄ deudm̄ ſo
cietas dicit̄ ūbo et exēplo. **V**ē
te adoremz q̄ padamz aī deum.
Cū igit̄ religioſi paucaſ habet
occupationes retrahēt̄ ab orōe
et habitāt i loco orōm̄ agruitatē.
et habeāt ſocietatē ad hoc multi
plicat̄ attrahēt̄. **H**ūc oportū
tatē triplicem ad orandū. videlz
rōne libertatis ſp̄s. rōne loci. rōe
ſocietatis. p̄tēra staty cōtemplā
tiūis magis obligat̄ ad orādū.
Cū ſc̄dm bādū. Orō p̄s sit contē
placōnis. **Ma**rch. iij. **L**ocū orōis
erat i maſſaphat. qd̄ m̄tēp̄t̄ q̄re
placō. **I**tē videntes de eleōſim̄s
debent orare p̄ b̄n̄f̄cōibz. exēplo
pauli orans ij. **Th**. p̄. **D**et miſeri
cordiā deq̄ onēſiphon domū qui
ſepe me refrigerauit et cathēnā
meā nō erubuit. **I**tē ſicut diuites

qui nō p̄t̄ multū orare ſupple debet
i elemoſim̄is hūc defectū. p̄mā ſua
multis elemoſim̄is redimēt̄. **H**ūc qui
nō p̄t̄ dare elemoſim̄as. debent hoc
i orōibz rēcōpensare. **V**n̄ multū nō
habēt̄es ſb̄am quā tene paup̄ibz.
dāt̄ eis orōnes. **I**plentes h̄ verbū
illud **luc** vj. **A**m̄ petēt̄ te tribue.
Cū igit̄ tenēt̄ religioſi orōibz
iſtare qui ſūt i ſtatu q̄templatiuo.
quibz ferē oīa q̄ h̄nt̄ et quibz ſiſte
tant̄ dant̄ in ſp̄e q̄ſc̄p̄di ſuffragia
ſuar orōnū. qui cū nichil habeāt
ppriū. elemoſim̄a facē nō poſſūt.
Hūc ḡ rōne nccitat̄is. et rōne oport
unitatis et rōne debiti plq̄ alijs
debent iſtare orōibz. **C**ū ap̄erte
mōſtrat̄. **A**ct. v. ubi dicit̄. **C**orne
lij centurio vir religioſy tēpans
deū ſemp̄. licet autē multū temp̄is
iſtandū ſit orōibz. tū horis et t̄p̄i
bus iſtitutis ē eis magis iſtandū.
Hoc em̄ ſicut dicit̄ ſup̄ hūc locum
lambert̄ ſc̄ rufi expōſitor h̄ iſtū
le nō est ſolū orō ſi obediētia. **C**ō
ſtat̄ autē q̄ duplex bonū meliq̄
q̄ vniū. **E**t oratio cōdita obediē
que ſūme deo placet acceptior est
idem. **I**tē horis et t̄p̄ibz cōſtitutis
cōuenit nō ſolū vni cōuenti. ſi in
numera multitudo p̄ vniūſū orōē
ad orandū. **C**ū ḡ ſicut dicit̄ auct̄
i poſſibile ſit multozū p̄ces nō er
audiri. **H**pare debet quicūq̄ cōue
nit̄ tūc ad orandū. q̄ et ſi nō rōe
ſū tū rōe multitudinis tūc orat̄
cū ſe adiūgit̄ rebz aq̄ exaudiri.
Itē p̄babile est. q̄ ſicut locy dep̄m̄
tus orōi ſūt ad hoc ut p̄ces ibāt̄
exaudiant̄. aq̄ q̄ alibi ſc̄dm illud
Pali. vj. **E**rit̄ aures tue erecte ad
orōnem qui i loco hoc orauit. **H**ūc
p̄babile est q̄ tēp̄ſtatuū a ſp̄ū
ſc̄o facit̄ ad hoc tēp̄ ſc̄dm illud.
Yſaie rlii. **T**emp̄e placito exau
diui te. **C**ū ḡ etia que ſp̄ū dei re
ḡt̄ ſtatuit̄ aliq̄s horas et t̄p̄a ad
orandū. credi rebz q̄ orat̄es illis a

q̄ exaudiat̄. **S**icut et paup̄ veniēs
ad elemoſim̄ā abbacie hora ad hoc
ſtatuta aq̄ accipit̄ q̄ veniēs alia h̄o.
Que q̄ ſi h̄o cānoice et q̄re plq̄ in
illis inſtandū est orōibus **Cap**
tulum Tricesimum Nonum.
Sicut q̄t̄ que ſunt iſte hore
et iſta t̄p̄a ſtatuta. **D**icendū
q̄ hore iſtitute vocant̄ hūc hore ca
noice. que ſc̄dm vſū antiquū et etiā
ſc̄dm q̄ſuetudinē quorzdā religioſoz
eūdem vſū adhuc tenent̄ dicit̄ eē
octo. videlicet matutīe. p̄mē. et matu
tine laudes. et alie ſex hore diei. **H**ecū
dū em̄ vſum iſtū matutīe laudes di
uiſim̄ ab alijs matutīs dicit̄ i p̄mā
pro auore. **E**t ſic octies laudatur
dey i die natali ab ecclia i nouo tēſ
timētō. ſicut et octies laudabat̄ in
veteri ſicut habet̄. **R**ecor. **L**icet ſm̄
aliū modū diſtinctionis horariū
que tradit̄ b̄n̄s b̄ndict̄is in iſtūla
ſua oſtendēs ſic faciendū exēplo
optimi oratoris dauid dicens i
ayedia nocte ſurgebā ad q̄ſtēdū t̄
et hoc quo ad matutinas p̄mas. **E**t
alibi. **S**ep̄ies i die laudē d̄ri tibi et
hoc quo ad alias ſep̄e horas. quaz
p̄ma est laudes matutīe dicende
i p̄ncipio diei ſc̄dm vſū iſtū. quo
apparet̄ eſſe alia hora ab h̄is ma
tutinis. et hoc q̄ habz ſua p̄p̄riam
iceptionē ſalicet dey i adiutorium
et p̄mū p̄p̄riū ſicut alie hore. **V**erū
ſc̄dm vſum cōm̄ et mōdērnū abe
matutīe iſimul dicit̄ et p̄p̄riat̄
pro vna hora et p̄ vna oracionē
t̄m̄inet̄. **E**t ſic reducit̄ hore cano
nice ad nūm̄ ſeptenariū qui est
nūm̄ ſacraoz. **E**t ſic illud dauid
cū. **S**ep̄ies i die laudē d̄ri t̄. **E**t in
telligit̄ de die natali ut vna laus
ſit i nocte artificiali et alie ſex in
die noctis euſtē ſalicet p̄ma t̄ra
ſexta nona. vnderā que est vellepe
et duodecā q̄ est cōpletoriū. **H**ūc autē
q̄rat̄ur q̄re poa iſte hore q̄ alie ſit
ad orandū. uel ad laudādū iſtitu

te. Dicendum est quod istis horis legitur
sunt orationes seu laudibus diuinis spe-
cialiter vacasse. Uñ dauid i psal.
Media nocte surgebā ad confite-
ndū tibi et ecce una hora. Et iterum. Ves-
pe et mane et meridie narrabo et
annūtiabo. ecce alie tres scilicet
vespera prima et sexta. In tertia vero
orabat apostoli cum receperit spiritum
sanctum. Petrus vero et iohannes ascende-
bant in templum ut orarent ad horam
orationis nonā. ut dicitur act. iij. Et
duodecimā vō horā que dicitur cō-
pletorium dicitur christus orasse cum post
cenā effudit orationem ad patrem
sicut habetur Job. xvij. At hore iste
sunt insignite quibusdam opibus insig-
nibus ad redemptionem nostram perti-
nentibus. Nocte enim saluator natus ē.
cum prima hora diei resurrexit. cum
tertia spiritum sanctum misit. cum sexta ascen-
dit. circa nonā mortuus est i cruce.
cum undecimā id est vespera corpus
suum et sanguinem in sacramentum tra-
didit i cena. cum duodecimā est se-
pultus. Iuste igitur hore iste deputa-
te sunt laudibus diuinis et orationibus
pluribus alie i quibus non legitur aliud.
sanctum huiusmodi attingisse. Itē math. xx.
legitur premissas familias misisse opa-
rios primo mane quod est prima. Si-
militer tertia. sicut sexta. sicut nona. sicut
undecimā quod est vespera. et sero quod est
duodecimā hora. sicut completorium ad-
nicedem vocasse. Cum igitur diuinum
officium vocat opus dei iuste hoc iste
completorium officium diuinum. Quod autem
addit supra illas sex horas diei
opus diuinum i nocte non est idoneum
enim quod opus vite contemplatiue non
solum diei sed etiam nocti competat. Vñ
iacob dicit nocte luctatus fuisse cum
angelo. Genes. xxxij. quod expones
gregorius dicit luctatus huiusmodi contempla-
tionem. Porro ista tertia que sunt causa
huiusmodi horas deputandi diuino offi-
cio. sunt etiam cause mysticorum tunc ora-
di. libentem enim orare debemus horis

quibus sancti legitur orasse horis privilegia-
tis. horis redemptionis. opibus insigni-
tis. ut eorum similes principes horis diui-
nis operibus attribuitur. licet autem i
omnibus istis horis nobis istandium
sit officium diuinum. tamen specialibus rōni-
bus specialibus i quibusdam horis scilicet
cet matutinis prima et completorio
est frequentandum officium sanctum. Quo quod
sunt aliqui qui non surgunt ad matuti-
nas sed occasione facilius repositi
semper remanent quasi sufficiat eis di-
uinis laudibus interesse de die. Ad vi-
dentem istum pertinere ad illa beatam beatam
immobilem astantem ante thronum
dei. De qua dicitur Apoc. viij. quod non solum
de die primo die ac nocte seruauit ei
i templo eius. Non sunt isti de illis a-
liis sanctis que non solum de die. sed nec
die non. nocte requiem habet dicitur.
sanctus. sanctus. sanctus. dominus deus omnipotens. qui est.
et qui est. et qui uertitur est. Apoc. iij.
Non sunt isti de istis custodiis ecclesie
sanctae. qui non solum de die. sed etiam
nocte perpetuo non tacent scilicet lau-
dare nomen domini sicut dicitur psal. lxxij.
Exultat qui huiusmodi est per prophetam
iheremia dicitur. ter. iij. Cōsur-
ge id est cum alijs surge lauda i noc-
te. Dauid enim nec occasione quibus
diurnis. nec nocturnis. delictis vrorum
retraheretur. quoniam de nocte surgeret
et valde cito ad laudes diuinas ut
scriptum est i psal. Media inquit nocte sur-
gebā ad confiteendum tibi. Christus inter-
dum non solum partem noctis. sed etiam
totam noctem expectabat orando.
Luc. vi. Et erat pnoctans i oratione
dei. Paulus et silas non impediebant
agustia carceris quoniam i media nocte
laudauerunt deum. Act. xviij. Media
nocte paulus et silas adorantes lau-
dabant deum et audiebant eos qui i
custodia erant. Infelices et somno
lenti illi qui saluum et tantorum exēplo
non exitant ad surgendum de nocte
ad matutinas. Proterea mulieres solet
surge de nocte pro sollicitudine do-

116.

116.

mus sue. pueribus vltio De nocte sur-
rerit deditur. psal. domestias suis et
cibaria ancillis suis. Itē artífices
magnā partem noctis vigilat pro
lucro. Eccl. xxxvii. Sic omnis faber
furnarius et architectus qui nocte tunc
die transiit. Itē studentes sapientie
artífices surgunt de nocte. Itē
deinos tenses dicit se omnes artífices
vigilijs puenisse. Si igitur studiosi pro
sapientia accipienda artífices pro lucro.
mulieres pro cura domus sue sic
surgunt de nocte. Itomagus dicit se
uos dei pro seruicio regis etiam sur-
gere de nocte. Itē dicit quod dicit pau-
lus Corinth. vi. In omnibus exhibeamus
nominetipos sicut dei ministros. Et
subiungit i vigilijs. inueniens quod non
sit verum dei minister qui refugit sa-
cra vigilijs. Itē tēpus noctur-
nū apud est actibus contemplatiue
et quietis et liberius ab occupa-
tionibus. Et itē dicitur i psal. In die mā-
dauit dominus misericordiam suam scilicet opa-
tatiue. et nocte canticum eius quod est
contemplatiue. Itē dicitur Itē dicitur
non debet solum de die sed etiam de
nocte. Iuxta illud daniel. iij. Bū-
dicite noctes et dies domino. Itē hos-
tas etiam non solum impugnat de die sed
etiam de nocte. Būdicite
bit neque dormiet qui impugnat isrl.
Cui resistit per sacras vigilijs. Ma-
thabeoz. xij. Cū sol occidisset pce-
pit ionathas suis vigilare scilicet
per aduersarios quos audierat
nocte supuenturos. Itē somnolentes
frequentiter committunt carnes tempta-
tiones. Proter quod hec duo quingit
paulus Roma. xij. Non in cubilibus
et impudicijs. Itē autem reprimunt
honeste vigilie. Itē illud Eccl. xij.
vigilia honestatis tabefacit car-
nes. Itē surgere ad matutinas ē
valde penale. Vñ paulus et labo-
res suos. scilicet corinth. xij.
lias dicit. In vigilijs multis. et itō
magis satisfactorium. Itē sicut dominus

veiebat ad balaam de nocte sic hetur
mū. xxxij. ita frequenter silentij tempe
i huiusmodi visitat animam et imittit
consolationes iteras. Job xxxij. Et
dedit carniā i nocte id est consolaciones
gaudiosas. Itē surgentes ad matu-
tinas multis modis corporali se pur-
gant per exercitios et similia quod ml-
tū asert sanitati corporali. Surgendum
est ergo libentem ad matutinas. ne
tempus aptissimum orationi amittamus.
ut debiti benedictionis deo plene
reddamus ut impugnat ecclesie succu-
ramus. ut tēptaciones carnis euada-
mus. ut meritū satisfactionis nobis
accipamus. ut consolacionū facta
principes efficiamus. ut corpus in dei
seruicio sanitati prouideamus. Et ad
hoc nos iuuat sermo propheticus
dicens. In noctibus extollite manus
vras in sancta et benedicite domino.
Quare libentem surgendum sit magis
ad diuinum officium. Ca. quod dicitur Ca. quod dicitur Ca. quod dicitur Ca. quod dicitur Ca. quod dicitur

116.

Sopni matutini detēta vir sur-
gunt mane ad primam. vel ad orationem
matutinalem. iā lucas orto sidere non
surgentes. Cōtra quos est illud apostoli.
Corinth. xij. hora est iā nos de
sopno surgere. et subdit causam
dicens. Non precessit dies autem appro-
piauit. Et nota quod malicia fa-
cit valde mane euigilare. Job xxxij.
ajane primo surgit id est cum socijs
surgit homicida. Itē noctis huius-
modi. psal. Ortus est sol. Et post-
eribit homo ad opus suum. Itē nā.
Vñ aues incipiunt valde mane cāme
quod est ad uerundia hominis pigri-
tatis in loco. Vñ ambrosius de offi. Cris-
xpianus non erubescat sine psalmo-
rū modulacione transigere. cum minu-
tissime aues solepm modulacione
ortu diei proueniāt. Si igitur mali-
cia. si necessitas. si natura sic euigi-
lat. i varijs negocijs quomagus
caritas deberet eritare mane i
obsequium creatoris. Sic mane non

tin pro se, sed eam pro suis filiis sur-
gebat iob. De quo scriptum est. iob. p.
q. surgens diluculo offerebat ho-
locustus p. singulos et hoc cunctis
diebus. Sicut dauid qui primo instru-
menta sua musica cantabat ad sur-
gendum secum mane ad laudes diu-
nas. Ps. Erurge psalterium et cy-
tharam exurgam diluculo. Sic psalmus
qui dicebat. lxxv. In precordiis meis
de mane vigilabo ad te. Sic ipse
xps de mane ibat ad locum orationis
commune. holl. viij. Diluculo iterum
vadit ad templum. Er. viij. ad locum
orationis secreti. Mat. p. Diluculo
surgens ihesus egressus ibat in desertum
locum. ibique orabat. Sic demum fa-
cit ois iustis. Er. xxxij. Iustus cor-
suum tradit ad vigilandum diluculo
ad deum qui fecit illi. et in gressu al-
tissimi deprecabitur. Et non dicitur quod vigi-
lia matutinalis orationem aciem facit
exaudiri. Cuius rei sunt duo testes. un.
balдахswites. iob. viij. Si dilu-
culo surgere eris ad dominum. et ois
potentia fueris deprecari. Et p.
sequitur. statim euigilabit ad te. A.
ly testis dauid dicit. Er. ad te
orabo domine mane exaudies vocem
meam. Et dulcedine diuine consolatio-
nis frequenter recipit. un. manam
quod ipsam significat colligebatur
in mane sicut dicit er. xvij. et p.
vij. Qui mane vigilauerit ad
me inueniet me dicit er. xvij.
Mane uidebitis gloriam eius. dicit
er. xvij. Aduenerat dies et in
mane clarauerat sol et tunc data est
lex. Er. dulcor quod inuenit dominum. quod
uidere gloriam. quod audire eum traden-
te mandata uite que oia secundum
predictas auctoritates fuerunt in mane
vigilanti. Sicut enim acies inuenit
in domo sua in mane. ita et deus in cor-
de. Tunc eam anima maiorem habens lim-
piditate apertus est ad contemplan-
dum gloriam dei. pp. quod dicit ps. Ma-
ne astabo et uidebo. Tunc etiam

sicut magister qui mane legit et edo-
cet animam. iuxta illud ps. Ma-
ne erigit michi auris ut audiam eu-
sicut magistrum. Et in huiusmodi vigi-
lia frequenter confunditur dyabolus cum
exatu suo uiciorum. Er. xvij. Jam
aduenerat uigilia matutina. et
ecce dominus respiciens supra castra e-
gyptiorum insecrat exercitum eorum. heu
quod dormientibus tunc e contrario accidit
et irruens dyabolus super eos ipsos
insecrat. sicut solet hostes interdum
capere in mane castra dormientibus
hominibus. Er. g. fructuosa uigilia
matutina in qua et presertim exau-
ditur et consolaciones diuine frequen-
tius recipiunt. et hostes uictoriosus
deiciunt. Preterea illa hora apertus est
ad erigendum cor ad ipsum deum. animi
distrahatur ad diuina per occupationes.
uel impediatur a fantasmatibus
collatis. pp. quod dicit de iusto.
Er. xxx. Tradidit cor suum ad uigi-
landum diluculo. quod cum magis habet
cor suum in parte. Preterea tunc est ma-
ior uicinitas recurredi ad deum ut di-
gat in actionibus et casibus diuinitatis.
Sic faciebat dauid quod dixit. Et ma-
ne orationem preueniet. Surgendum est
libenter ad diuinum officium. et propter
fructum predictum et propter uoluntatem
hore illius et propter uicinitatem. Et sic d.
sapie xvij. Oportet preuenire solem
ad benedictionem tuam id est ad te ben-
dicendum. et ad ortum lucis sic te ad-
uare. Quare libenter eundem sic ad
completorium. Cap. Quadagesimum.

Sunt iterum aliqui qui comple-
torium fugiunt cum eorum cum
magna diligentia caueant fratres
religiosi. ne uicinitate ista horam amittant
et hoc de multis causis. Co-
stat enim quod hora ista est in qua de la-
bore actiue transitur ad quietem
contemplatiue. propter quod tunc cantat
nunc dimittis seruum tuum domine. Do-
narum autem mentium est libenter
huiusmodi transitum facere nec occu-

panonis actiue ultra diem ploungne
secundum illud. ps. Erigit spiritus tuus. qui
uicinitate uicinitate ad opus suum. et ad opaco-
ne sua usque ad uespam et non ultra. Et
si sit tempus tunc. et tempus loquendi.
Er. viij. Ista hora est in qua incipit silē-
tium apud religiosos. quod ois boni li-
berius debent acceptare quod locutiones.
Aug. loquela sit in uicinitate. tunc in
in in uicinitate. dicitur. Et ista est
hora in qua multi animas sanctas quicquid
uadit ad exercitum terrore reuertit
ad iteriora. un. et in principio dicit.
Contra nos dei salutaris non soluet
ab exercitibus ad iteriora. Et istud aut
ualde pertinet ad bonam mentem. Item
secundum morem nostrum apertorium aneres
orationes secrete quaz fructus frequenter
amittit qui non insecrat. Mat. vi.
Tunc cum oraueris intra cubiculum
tuum saluet secretum cordis. et clauso
ostio super te. oia preces tuas et preces tuas
qui uideri abscondito reddet tibi.
Et benedixit super matrem. Er. serena et
placida oratio nullo perturbata da-
more. Et illa hora sunt multa que
non sunt in alijs horis que habent aliam
efficiam gratie asserre. sicut est assidua
aque benedictio. Beneditio presertim saluz
plati qui firmat domos filiorum. Er.
viij. Et remanentes a completorio ut fre-
quentius per expeditur tempus illud
quod remanentes ab alijs horis diu-
inis. nam ab alijs remanentes uel gres-
sionibus uel studio. uel alij aliam opus
fructuosum frequenter intendit. Ab illa
uo remanentes oculos uel recreacione
carnali intendit. Quatuor g. cauendi
du est cuiuslibet ne tempus quod se expen-
dit ab alijs ab ipso male expendat.
Er. viij. Si quis serua tempus saluet ut sicut
ipse sic et tunc benedixit. Et huiusmodi
remanentes solet alios quietem fre-
quentare suis uigilijs et clamoribus. et
tunc ingressu ad dormitorium. quod ual-
de cauendum est contra seruos dei. Qui
cum ipso quietat spiritum sanctum inhabitat

tem in eis gressat. Gregog. i. dialogo.
Cum uisus ad uiscendum trahitur
quis alij ad uiscendum nisi eius tha-
bitator exercitatur. Et non solum quietem
aut alios sed etiam scandalizant. Uide-
tes autem eos remanentes a completorio.
non de facili habent rationem iudici
di que remaneant. nisi ex causa minus
sufficiens. et sic in eis scandalizant.
Si autem illi qui scandalizat unum.
de pusillis expedit ut suspendat
mola azmaria in collo eius. put d.
ayath. viij. quod de illo secunda est
qui quentum unum scandalizat. Et nos
solempnitatem recomendamus nos bene
uigilam in completorio. Constat aut
quod efficaciter ualde est recomendatio
tam solempnis. un. magister iordanus
narrat quod audiuit a quodam uiro
illigioso quod quod frater dicebat. Eya g.
aduocata mea uidebat uigilantem
fleuris gemmas recomendantem or-
ationem filio suo. Et stultus g. est qui
hymni recomendarum non libenter
insecrat. Insecrat g. apertorium libenter
fratres sancti propter amore silentij. propter
amore contemplacionis. propter curam
conscience propter. propter fructum secretarum
orationum. propter assiduum effectum. alij
uigilantem gratiarum. propter cautelam temporis
non uolunt expendere. propter uitandam
quietacionem et scandalum fratrum.
et propter deuotionem ad uigilantem glo-
siam. Quid autem mirum si uisus spir-
ituales ad uespascente die libenter
transiant ad quietem. cum eam auctus gnr-
uicinitate dimittat et quiescat primo ut
dicit plinius. Tota multitudo apud
alucari ad sonitum unius canuolatis
illa hora quiescat sine strepitu usque
mane. et tunc ad sonitum eiusdem canu-
uolatis et exercitatus surgunt. Deum
nois. quod tempus que instituta sunt ad ora-
dum. quedam sunt cotidiana et depu-
tata secretis orationibus apud nos saluz
matutina per matutinas et uesp-
tinum post completorium. Queda uo-
sunt animalia. ut sunt dies festi dies re-

Er.

umoru. et dies rogationu et alia si
milia. Quaedam q̄ emergentibus nouis
casibus et negocijs ad hoc deputat̄
interdū. **De fructuosu orate p̄
cōpletorū q̄ p̄ matutinis Cap. xlii.**
Porro duo p̄dca t̄pa cordia
na apta sunt secretis orōibz
quia matutinu p̄cedit occupatio
nes diurnas. vespertinu vo sequit̄.
et ita utruqz liberū est ab occupa
tione. et scdm b̄ndū sup cātra. ap
aq̄ est ad orandū. Et deo nō sūt p̄
mittēda ista t̄pa. q̄n semp̄ illis ore
m̄ sūt iuentu sūt ext̄ p̄ h̄ m̄
pro temp̄e. Ista enā sūt que dauid
enā orator optim̄ obseruabat i
suis orōibz. Abstinebat matutinu
ideō dixit. mane orō mea p̄uēiet
te. Obseruabat vespertinu. et deo
dixit. Elevatione manū meaz sac̄
ficiū vespertinu. Sic enā faciebat i
suo exemplo nos p̄uocās orabat
secreto mane. **Marca p̄. Diluculo**
valde surgens egressus abijt i de
sertū locū. ibiqz orabat. Et sero se
creto. Matthi xviij. Ascēdit i montē
solū orare. Vespere autē sc̄ solū erat
ibi. Ista sūt illa duo sacrificia lega
lia. nō carnalia s̄ spiritualia. s̄z
matutinu q̄ vespertinu. q̄ cotidie ui
benē offerri. Exo. xxix. Orandū ē
specialit̄ i mane et i sero ut p̄
modia et vltia actionū n̄az of
ferētes xp̄i qui est alpha et o. p̄
apiū q̄ s̄m̄ debitas p̄nicias in
choacione decimas q̄sumacionis
p̄soluam̄ eidē. Itē orandū est mac̄
ut i actionibz diurnis orōne diri
gam̄ et hoc sonat orō q̄ dicitur in
p̄ma. Orandū est sero. ut orōne
cōtra tēptaciones noctnas mu
niam. et hoc sonat orō que dicit̄ i
cōpletorio. Iste autē orōnes non
mutat̄ sicut orōnes q̄ dicitur in
alys horis scdm̄ diuersa temp̄a.
quia imutabilis h̄ys de causis sp̄
orare debem̄ i h̄ys duobz t̄pibz.
enā si alio temp̄e cura hoc aliq̄

uariem̄. Itē orandū est i mane p̄
futura. Orandū est i sero p̄ p̄t̄m.
Item. cōt̄ ioumanū li. i. p̄tagore
p̄cepti sūt. her duoz t̄p̄m ob mari
me habendā curā. saluet mane q̄
vesp̄i id est eoz q̄ acturi sum̄ et q̄
gressim̄. Itē orandū est ut futuri
bene fiant et orandū est ut p̄t̄m
malef̄a remittantur. Quae in
festis istanc̄ est orandū et i iei
unijs q̄ orōibz et i q̄ s̄ alijs em̄gr̄
bz not̄m̄bz Cap. l. Quadragesi
ma festi vero. m̄. Terentii.
nonidū q̄ dies illi debēt ē
vacuū ab occupacione. Exodi. xx.
Omē op̄ nō facietis i eo. Itē p̄ba
bile est q̄ i illis diebz quia sūt festi
dei rex celoz tamq̄ i festo suo det
largiū munera sicut afflicti i
festo pro nuptijs hest̄ largitiū est
munera iuxta magnificanciam
p̄ncipalem. hest̄. q̄. Item i festo
q̄n debet deoz meliū seruire demo
nes magis iestant hoies. Matthi. ij.
Et ian̄ anthoia constituit ad ius
uitros p̄lū i die sabbatorū. pa
ter q̄ magis iestendū est orōibz
i festis. quia ad vacandū deo sunt
istitum specialiter. quia maior spes
tūc habet̄ de largitate ei q̄ rogn̄.
quia hosti tūc magis iestant est
fora resistendū p̄ orōnes. Sup̄. l.
autē nobis datum est exemplum
ab antiquo. Matthi. xij. Inie inter
missione i diebz solempnibz mediorū
vū sum̄ i sacrificijs et observa
tionibz. notat̄ enī i hoc q̄ sp̄na
lit̄ orabat̄ i solempnitatibz. Cum
ieiunia vō nonidū q̄ sicut ieiunū
est sacrificandū a vicijs carnalibz.
ita orō a vicijs spiritualibz. Itē.
ieiunio sanant̄ pestes corp̄is orō
ne vō pestes mēt̄s. Ad p̄fectū autē
sc̄m̄tē requirit̄ purgacio ab utroqz
Corinthi. vij. Emūtem̄ nos ab oī
iquinamēto carnis et sp̄s p̄ficiē
tes sacrificacionē. Misceda est q̄ orō
ieiunio ad assequēdam p̄t̄m sc̄fi

monē. Itē q̄dam gen̄ est demonij
q̄d i pugnat de vicijs carnalibus.
Q̄dam q̄d i pugnat de vicijs spi
ritualibz. q̄dā q̄d de utroqz. Et h̄
gen̄ tamq̄ foras nō expellit nisi
porōem et ieiunū. sicut d̄. **Matthi**
xviij. Est autē p̄babile q̄ huiusmōi
demonio non p̄ resisti nisi p̄ eadē.
Ascenda est q̄ orō ieiunio ut sic oī
generi demonū foras resistatur.
Itē ieiunia multa sunt que nō sūt
deo accepta. Psal. xviij. Quare iei
unium et non asperisti. Ut autē
sūt accepta laborandū est ut sint
sc̄a. Joel. ij. S̄ficare ieiunū p̄
orōem sicut abq̄ s̄ficat̄ p̄ orōem.
Sicut dicit̄ thymo. vij. Et deo
misceda est oracio ieiunio ut iei
unū p̄ orōem s̄ficat̄ fiat deo ac
ceptum. Et sic perit̄ etiā i orōne
ix. cū dicit. N̄ra tibi q̄s dñe sūt
accepta ieiunia. et i multis silibz
orōibz. Sic miscebat orōem iei
unio dauid qui dixit. I iulū bā i
ieiunio aiām meā. Et orō mea in
sinu meo quert̄. Sic damel. ix.
dicit. Posui facē meā ad dñm
meū rogare et tēp̄ari i ieiunio
Sic dicit̄ p̄. dicit. Ieiunium et
rogauim̄ dñm. et euenit nobis
prospe. Sic nimute. Ione. ij. Ho
mines et iumenta et boues et pe
cora nō gustabūt q̄ij. Et p̄. et cla
mēt ad deū i fort̄ tudie. Sic iosephat
sc̄o pal. x. Iosephat se totū
cōtulit ad rogandū dñm et p̄di
cavit ieiunū. Sic ana p̄phetissa.
lu. ij. ieiunij et orōibz vacās die
ac nocte. Sic apli quozqz dicunt̄
ieiunasse. ab as̄sione vsqz ad p̄
thecosten. De eoz autē orōe in
qua tūc erat dicit̄. Act. p̄. Circa
rogaciones nonidū q̄ triplex ē
causa apud magnates dandi
large munera. vna magnitudo
curie. Cū enī p̄ncipes tenet̄ mig
nas curias. q̄ro sūt maiores cu
rie. t̄to largiū i munera q̄ se

54
effundit iuxta illud **hest. q̄. Vbi**
dicit q̄ assuerq̄ fecit cōmū per
magnificū cūctis p̄ncipibz et ser
uis suis. Et p̄. et dona largitiū ē
iuxta magnificā p̄ncipalem. A
lia est triumph̄ victorie. iuxta il
lud. Reg. x. Dixit dauid illis qui
p̄hibebant ne illis qui remāserāt
ad sartinas aliq̄ daretur de p̄da.
Non sic facietis fies de h̄ys q̄ tra
didit nobis dñs equa erit em̄ p̄s.
descendens ad plū et remanēt̄ s̄
ad sartinas. Alia est enī magtu
do m̄cessoris iuxta illud. Reg. ij.
Dixit salomō m̄ri sue. p̄ete q̄
uis. neqz enī fas est me q̄ nega
re tibi. In as̄sione autē dñi sūt
maior curia i celo q̄ vniū fuisse.
q̄a ante soli angeli erant ibi tūc
autē p̄t̄arche et p̄phete et om̄s
illa b̄n̄ captiuitas quā secū dñs. xps.
Itē illud sc̄m̄ sūt de triumpho xp̄i
qui triumphator sup̄ om̄es celos
ascendens victor triumpho nobil̄
ad terrā p̄s residet. Itē ascend.
ut rogaret p̄em pro nob̄ et m̄
pellaret vultū dei pro nob̄. Cū
ta igit̄ occasio sūt deo p̄ largit̄
dandi i die curie t̄te i festo de
triphō t̄ nobil̄ ad it̄essionem
t̄n̄ aduocati. In m̄d̄na igit̄ur
huius̄ etiā ante as̄sionē sūt
p̄es et rogaciones sperās i tali
festo se specialius et efficaciqz op
timere. et itē tūc est om̄bz deu
te orandū. Circa q̄rtū notidū
q̄ religio xp̄iana. facietis q̄ om̄ia
funt̄ diuina p̄uidencia. et i ma
ni diuine potentie sūt oīa q̄st̄u
ta. cōsueunt recurrere ad pietatem
xp̄i i necessitatibz suis. sicut pro
serenitate siue pro pace et similibz.
exemplo antiquoz qui clamabāt
ad dñm cū t̄bularent̄. Super h̄ys
salomō rogauit dñm. Reg. v. vij.
videlicet ut clamātes ad eū i tē
p̄lo pro varijs n̄t̄itatibz exaudi
ret. Est autē fructus huius clamor̄

triplex. **U**nq; em dñs sic clama
tes adiuuat ut possint portare
tribulationes. qñq; liberat qñq;
conuertit i magnā uoluntē. **U**s
mauit ad me et ego exaudia eū.
cū ipō sū scilicet uiuādo. ecce p
mū. eripia eū. ecce 2^m et glifica
bo eū. ecce 3^m Cū igit fructu qñ
sūt tā gliosi libent est orandū in
huiusmodi casib; emgētib; et mar
mie cū indiat orō sup hoc ab ec
clesia. **C**ūto em plures orāt. tan
to magis flectit pietas diuina. qñ
pū dicit auctoritas. **I**mpossibile
est pces multoz nō eraudiri. **N**ō
rator: nemo aliq; agit nisi ad qd
fcm est. vñ et nomen accipit. **E**t si
forte aliqui. ecclā pter honab; qñ
tū h; eis uant orare uoluerit non
eis sint ipedimēto qui ibi aliq; a
gendū putauerūt. **H**ic tradit mā
datū cū orōnes extra ordinarias.
et qñ nō sūt nccitatis s; uoluntatis.
nō tradit mādatū ut fiat s; māda
tū ne ipediāt. **E**t nota pmo circa
expositiōne hui; ubi oratorū qñ
dñs unūsoz nō solū de psonis re
tinet ad ministrandū sibi aliq; s;
ut mīstros ecclē. s; et de reb; denāz
ad mīstroz sustentationē. **D**e tē
porib; dies sollempnes. et de locis si
bi aliqua specialit; appropriauerit
ad faciendū sibi illis mī qñ unū
gen; est oratorū qd dicit ecclia
id est aggregatiōe rōne eoz qui ibi
cōgregant. **D**icit ecclā templū
rōne euz i cui; noie cōueniūt scilicet
dei. **T**emplū em dicit a theos qñ est
de; et placet qñ placet dei. **E**t ora
torū rōne euz qd ut frēq; et pñ
cipal; sit ibidem scilicet oratio.
Secūdo qñtur de hoc uōbo ad qd
fcm est. **U**idet em qd i tpe gracie
nō debet esse loc; aliq; ppius ad
orandū. **A**ulieri ei samaritane qñ
renti. **I**oh. iiii. **U**bi ess; loc; oradi
rūdit dñs dicens. **U**enit hora i
qua uenit adoratores adorabūt i

spū. qñ nō est curandū de loco. **N**isio
nō est i loco ponēda talis fiducia
qñ non credat aliquis alibi se posse
nō audiri sicut faciebāt iudei. sed
curandū est ex alijs causis de loco.
Si em nō esset loc; aliq; orōib;
deputat; et tūc nesciret utrū ora
rent homines ul' non multi obmit
terēt orare. **I**tē cū uadit quis ad lo
cū deputatū orōi pl; laborando
pl; meretur. **I**tē ipē loc; ad hoc
deputatus ad hoc iatāt sicut loc;
deputat; cōmestroni. ad comedē
dā u silia. **E**t itē loc; orōis ut
sit i spū. cū deputatur loc; aliq; s;
orōi ut sit ecclā cū de orōne fctū.
et ut ipi illuc eūdo pl; mererēt et
ad orandū efficiat; iatēt. **T**uo
qñ de iusticia h; mādati. nemo
aliq; agit. **U**idet em scdm illud
qñ nō licet i oratorū pdicare. uel
confessiones audire. et similia. h;
em non est orare. **N**isio. **I**sta spūa
lia exercitia quib; animi in deū diri
gunt scdm quandā noie exētio
ne uocant. orōnes qñq;. quia orō
est ascens; animi i deū scdm quādā
diffinitionē. **U**n glōsa sup illud
matth. i. vi. **I** hoc gen; demonioz
nō dicit nisi p orationē et ieiuniā
dicit. **D**io gnālis nō solū est i uer
bis s; i omib; que i obsequiū dei
fidei deuotione gerunt. **S**icut igit
sub spē satisfactionis que est ie
iunium qñhendit oīs carnis af
flictio et sub elemosina omne
gen; pietatis. ita sub oratione
oēs actiones spūales. **C**ū igitur
dicit qñ i oratorū nō aliud agit
qñ orare nō phibēt. p hoc fieri ibi
actiones pdite spūales. **S**i
iterū qñtur nūq; non licet i casu
ibi comedere ul' iacere. **N**isio. nō
regularit; s; dispēsanē ex causa.
Sicut qñtur nūq; licet ibi dis
pēsatiue emē uel uendere sicut
comedit cū dñs eiecerit uēdētes
et emētes de templo. **N**isio. non.

quia ista qñ nūq; excent sine pccō.
Et ex hys collige qñ actiones spū
rituales regularit; pnt ibi fieri.
Actiones corporales qñ sūt nccitatis
et sine pccō pnt ibi fieri dispēsa
tiue. **A**ctiones uero qñ uir a nūq;
sūt sine pccō nullaten; debēt ibi
fieri nisi forte i nccitate pēgna
nomis. **D**e cōmēdatōe orōni scdm
rū extordianoz **C**ap. Crudragesi
Quarto atten nūq; **Q**uartū.
tendū est qñ i hoc augusti
prohibet impediri illos qui for
tassis interdū orare uolūt pter
horas constitutas manifeste cō
mendat h; moī orōes secretas.
qñ paul dubio signū est eūct; scdm
ris. et a uiris scis cū oī diligētia
sectāde. **U**n; exemplū reliq; nō
bis saluatori qui cū nullo idiger
toāes tū legitur orasse sic. ut nos
ad hoc puocaret suo exemplo.
Un; exemplū reliq; nōbis
apli qui misterii mēsarū p
hoc reliq;tes dicit. **A**ctū. vi.
Cōsiderate uiros er uob; quos
cōstituant; sup hoc op; nos uō
orōni istantes erim;. **H**oc exem
plū relinq;it nobis fere oēs atq;
sā sicut patet i gestis eoz. **U**nde
et paul; hēmita mortu; iuent;
est appodiat; ad arbore. ore et
manib; i celū erectis quasi orans.
Un; exemplū speciale reliq; nob;
brū dñm p nī qui tā frequēt
ecclā puocabat i orōib; carēs lō.
Un; exemplū reliq;it nob; p
mitiu frēs sicut dicit illi qñ uide
rūt statū ordinis pmitiuū. **U**nde
cū quidā frater de pmitis factus
fatus. ut credit; ex nimia deuocōe
uenisset parisi; et quādā die in
trasset eccliam nūm qñ nūc est.
et nullā frēm iuenisset ibi orantē.
Et i cordat; quō ecclā pma puu
la qñ semp erat plena frīb; orā
tib; i tēpe quo ante ibi fuerat.
qñ h; aut; est; ecclā illa qñ nūc est. et

dñi fuisset ei qñ erat frēm aut. **A**bsū h;
nō est ecclā frēm pdicator. **E**cclā
uō eozū est quēdā ecclā puā ple
na frīb; an altaria pstratis p
totā ecclā. **H**ec autē nō est talis.
Er quo patet qñ assidui fuerunt
illo tpe frēs in h; moī orōib;. **A**d
cōmēdatōne autē h; orōnū
sciendū qñ hnt aliquas progatiāz
sup orōnes sollempnes que sunt
ordinare horis et tpe; cōstitu
tis i officio ecclēastico. **A**lla em
que sūt in cōi officio ecclēastico
pro maiori pte magis sūt laudes
qñ petitiones. **L**audes uō magis
pnt ad patriā que est in ple
nitudine petitionis. **I**uxta illud
Ioh. iij. **I**llo die me nō mēroga
bitis qñ. **E**cōuerso ad uia i qua
est stat; indigētia magis petti
nent petitiones. **I**uxta illud. **I**o.
eodem cap. **P**etite. **H**ic scdm qñ
laudes. **S**ecrete uō orōnes magis
sūt petitiones qñ laudes. et ideo
magis i pnti necessarie. **P**terea
in cōi officio cū ibi petitiones
sūt. sūt et iterdū tales quib;
qui mēst nō multū indiget. **I**n
orōib; uō secretis petit quilibet
qd sibi placet scdm indigēciam
suam scdm modū augustini dicit
tis i orōe sua. **M**iser sū. misericors
es. infirm; sū. medic; es et silia.
Cuilib; autē magis necessariū
est magis laborare pro eo quo
magis indiget. **P**terea orōnes cō
munes officij. sūt de institutione
ecclē. orōnes uero secrete de insti
tutione dei. **I**uxta illud **matth. vi.**
Tu uero clauso ostio orā patre
tuū. **E**t de sic orando legitur exē
plū dedisse. de alio uō modo orā
di non. et itē sūt maius neces
sitatis unde ad omnes pntent.
Ex hys igit; trib; pntent qñ ma
ioris necessitatis sūt. **I**tem hnt
in se aliqua ppter que uident; eē
maius efficacie. **S**ūt ei magis

Ro.

mentales q̄ vocales. hoc autē mlti
facit ad efficiā orōnis. **ps. Cū** i
uocauit id est cū m̄t̄ uocauit exau
disti me deus. **ps. cetera** generat maio
rem affectionē. potest em̄ sic oras
pl̄q̄ morari cū singula meditanda
et ex h̄mōi morosis cogitacōibz
generant̄ maiores affectiones de
sidiōz scōz. **huicōi** autē affectō
nes multū faciūt orōes efficiā
res. **ps. illud psalmi.** Desideriū
cordis eoz audiuit auris tua. **p̄**
tēra sūt puriores q̄a nichil uai
tatis eis admisceri p̄t sic de facili
sicut uocilibz que sūt corā oibz
orō uero q̄to purior tāto effica
cior est. **ps. sup. cū.** **ps. mūda**
et sincera est oratio nulla respici
entis laude ul' adulatione tēp
tata. **ps. h̄is** igit̄ tribz patet q̄
h̄mōi orationes sūt efficiāores.
ps. liberiq̄ effundim̄ scdm̄ illud.
ps. Effundā i asp̄cū tuo orōnē
meā. **ps. Erue** autē m̄ asp̄cū non ita
libere. et q̄ h̄nt̄ interdū impedi
mentū ab eis. **ps. cetera** magis m̄
p̄mptu p̄nt̄ h̄i. quia ad cōes i
diger quis libus interdū et loco
et socijs iterdū et cō tpe. **ps. In** istis
uero nō sic. s̄ oī tēpe. oī loco. et
sine oī sono p̄t orari. **ps. Apud**
me orō deo uite mee. q̄ dicit̄ m̄
p̄t̄ mea est. **ps. cetera** deficiētibz
enā uiribz corpis h̄m̄ nō oport
tet deficere sp̄ritū. **ps. vñ** de martio
isumo dicit̄ iunctū ab orōne sp̄m̄
nō relaxabat. **ps. nō** autē sic est de
officio diuino. **ps. h̄is** igit̄ tribz
patet q̄ facili est orare sic. **ps. Cū** igit̄
sūt magis uicarie et magis effi
caces. quo ad multa. et facilius
p̄nt̄ enitti q̄stat q̄ h̄nt̄ progna
uas multas sup orationes ordi
arias propter quas sūt cū omni
deuotione sectande. **ps. Quare** lib̄q̄
orandū sūt i loas sc̄as **Capitū xv.**
Quanto notidū q̄ licet h̄mōi
orōnes m̄ oī loco p̄nt̄ fieri

scdm̄ aplm̄ dicentē m̄ oī loco leuā
das puras manus. tū appetētus et
fructuosius i oratione effūdūt. qd̄
inuit augusti cū ipedimēta ord
nū istarū i oratione fieri iterdum
m̄dicat. qd̄ apparet ex multis rōi
bus. **ps. Pie** em̄ credit̄ qd̄ d̄is facilius
exaudiat orōnes que sūt i loco ad
hoc sibi deputato. **ps. pali. viij.** **ps. Ocl**
mei erūt ap̄ti et aures mee erecte
ad orōnem̄ eij qui i loco isto orauit.
ps. cetera credendū est qd̄ s̄i angeli locum
talē sc̄m̄ magis frequētant q̄ est do
m̄ dei. **ps. vñ** i h̄mōi rei argumētū
uidit iacob. **ps. Gen. xxvij.** angelos
dei ascendētes et descendētes i loco
qui d̄cis est bethel id dom̄ dei. **ps. i**
autē sūt qui n̄carij sūt ad defendēdū
orōnes eoz corā deo. **ps. p̄**abile ē
q̄ orōnes qui libēt̄ impediūt orō
nes nō audēt ita accedere ad h̄mōi
locū sc̄m̄ sicut ad alia p̄ t̄ore que
icunt eis. **ps. Gen. eodē cap. lō.** qd̄ uer
est papue demombz. **ps. cetera** om̄e ora
tionū q̄secratū est m̄ honore alioz
s̄cti. **ps. p̄** autē est credere qd̄ s̄ctis
patronz ecclēsie specialē curā ha
beat de quemētibz ad locū s̄i pa
tronatū. sicut p̄ncip̄s s̄re ad locū
s̄i domini. sicut iuenit̄ de beato
iacobo. et multis alijs s̄ctis qui
specialit̄ iuuant̄ accēdētes ad ora
tionū suā. **ps. Cū** q̄ sit orātibz nō mo
dicū necessariū adiutorū scōz q̄
sūt potētes apud deū. scdm̄ illud
ps. iob. v. Ad aliq̄ scōz quert̄ con
sulat̄ oratur i locis sacris q̄ ali
bi. **ps. i**bi ut frequēt̄ est corp̄ d̄m̄
et reliquie scōz. **ps. Quis** autē dubi
tat quū ista ualere possint q̄m̄
multū ad orōnes salubter p̄mouē
das. **ps. i** em̄ p̄ncip̄s facili reapi
petitiones i asp̄cū magnoz 4 mar
me amicorū sibi s̄ctis. quare nō dē
sperandū est de d̄no. **ps. cetera** sicut d̄n̄
tur **ps. hebre. ix.** **ps. m̄**ana qd̄ significat
corp̄ d̄m̄. et virḡa aaron et tabu
le moysi tamq̄ eoz reliq̄ custodie

banē m̄ p̄ncip̄ario sue oratio. et
nō alibi t̄m̄ appetēta orōi et p̄ncip̄a
nom. **ps. i**bi sūt ymagines cruci
firi beate uirginis et scōz et an
geloz ut frequēt̄. **ps. h̄c** autē sensibi
lit̄ i mentē introducūt hoz mēd
riā que iuducta multū ualent
frequēt̄ ad exorandā deuotionē.
ps. Deuotionis uō affcūs s̄me facit
orōem̄ efficiā. **ps. Aug.** ad p̄baude
orando deo digne sequet̄ effectus.
q̄ feruēt̄ p̄cedit affcūs. **ps. i** illud
ps. corinth. p̄. Ad affcū cordis respi
at deus. **ps. i** igit̄ h̄is patet q̄ libe
at faciente sūt orōnes secrete m̄
oratorijs q̄ alibi. **ps. i** autē facie
bat egregiū orator dauid q̄ dixit.
adorabo ad templū sc̄m̄ tuū. **ps. i**
autē faciebāt boni et mali quō
dā. **ps. luce. xvij.** Duo hoies ascen
debāt ad templū ut orarēt. **ps. i**
pharizcus et ale publican. **ps. i**
cetera faciebāt apli **ps. Actū. iij.** **ps. i**
et iohēs ascendebāt i templū
ad horā sc̄m̄. **ps. i** p̄ter orōnes extra
ordinarias non sūt dimittēda alia
ordinarie facienda nec corporales ac
tiones 4 maxie a s̄ctis laycis **Capitū**
ps. i. **ps. Quadagesimū Sextum.**
ps. Erto notidū est q̄ licet ad
seruos dei deuotos p̄tineat
sic semp̄ libent̄ orare. tū p̄t h̄mōi
moī oracōes extraordinarias
nō debēt̄ dimittē q̄ ordinarie sūt
faciēda. **ps. cetera** dicit̄ auḡ si eis
vacauit. iuues eḡrio q̄ cū istat̄
ale occupaciones ordinarie non
sūt p̄ter orōnes h̄mōi extra
ordinarias dimittē qd̄ constat
multis rōibz euidēt̄. **ps. i** em̄ p̄
orōes h̄mōi dimittit̄ facere
qd̄ debet̄ scdm̄ uotū p̄fessionis
est sicut usurarij qui libent̄ dat
qd̄ nō debet̄ q̄ reddidit qd̄ debet̄.
ps. cetera cōtra **ps. roma. xij.** **ps. i**
om̄ibz debita. **ps. i** insistē orōibz
h̄mōi relictis om̄ibz occupa
tionibz sapit singularit̄. **ps. i**

autē nocet i religione sicut fera i
uinea. **ps. i.** Singularis ferū depas
tus est cā salicet uinea d̄m̄. **ps. i**
ista p̄cedit ex p̄ua uolūte illa
autem ex aliena ordinacōe. qd̄
magis acceptat̄ deus i discipulis
suis. **ps. i.** **ps. i.** **ps. i.** **ps. i.**
et dicit̄ quo tu nō uis. **ps. i** orō ē
ad ipetrandū q̄ faciam qd̄ de
bem̄ facere. **ps. i** facē qd̄ debem̄
fimis est orōnis. **ps. i** autē meli
or est q̄ illud qd̄ est ad finē. **ps. i**
tet igit̄ q̄ meli est facē cōia q̄m̄
sic orare. **ps. i.** **ps. i.** **ps. i.** **ps. i.**
orōis q̄ p̄ncip̄ia. **ps. i** sic est dupli
ter orare scilicet uerbo et opere.
ps. i autē nō cessat orare q̄ nō
cessat b̄n̄ facere s̄ efficiāior est p̄
dicatio op̄is q̄ sermōnis ei. **ps. i**
orō op̄is efficiāior q̄ uocis ē. **ps. i**
sūt igit̄ opa reliquenda q̄ icubūt
fieri p̄ter orōnem̄. **ps. i** ille q̄
facit qd̄ alij faciūt non habet
vñ uana gloria temptet̄. sicut
ille qui non est sicut ceteri hom̄i.
ps. i oratio igit̄ extraordinaria facili
fermēt̄ uanitate q̄ cōis oratō.
ergo est m̄m̄ accepta deo q̄a
noluit d̄is i lege q̄ i aliquo sac
ficio offerret̄ fermentatū. **ps. i**
dicit̄ p̄ amos. **ps. i.** **ps. i.** **ps. i.**
i bethel. et p̄q̄ et sacrificante de fer
mētō. laudem. et uocate uolūta
rias oblationes orōnū facile fer
mēt̄. **ps. i** h̄i qui relictis oibz
sc̄strant̄ se m̄ orōibz. h̄mōi sūt
sicut ouis segregata q̄ facili m̄
uadit lupub. **ps. i** etiam sicut tho
mas qui segregat̄ ab alijs d̄m̄
uidere non meruit. **ps. i** ad istos uide
t̄ p̄tinere qd̄ dixit iudas. **ps. i** sūt
qui segregant̄ se p̄d̄s am̄iales.
quia sicut aialia facile se a grege
segregant. et deo sp̄m̄ non habē
tes quia sicut bonz abbas facit
q̄m̄q̄ p̄tācā i cōuentu et non
uult q̄ habeāt q̄ nō m̄sūt cū a
lijs. **ps. i** d̄is sp̄uales gr̄as et cō
qd̄ d̄o q̄ ille uolūtarie oblationes orō

116

solaones facit congregatis i ope
coi. quaru no sut pncipes qui se
ab alijs sequestrat. Sciendu aute
q no solu spuales occupaciones
ut lectio. officiu ecclesie et similia
no sut dimittende p huius orō
nes. s; nec etiā corpales actiones
q sut ad vite sustentacionē neces
sarie ut sut pauca necessitati.
opa officiorū. et seruicia varia
pro fratru nātūtib; . Certū est
em q ex hys occupacōib; sequit
aliqua vtilitas. De orōe vō sua
nescit aliquis vtrū sit rāte effica
cie apud deū. q sibi ul' alijs mul
tū pfit. Certū aute bona pferē
da sut i certis. Aug; Tene certū
et dimitte incertū. Itē sub pallio
huius orōnū q vire qreplatiē
fregit nutrit accidia et ifugū
tur opa laboriosa. Etone. ec.
vij. Ne oderis laboriosa opera
et rusticationē ab altissio crea
tā. vñ gen. xxxi. legit rachel
que est figura qreplatiē vite
aliqui habuisse ydola i abscondi
to que se no mouēt et significāt
accidia. Itē ai quis vacat opib;
p que alijs subueit et facit opa
pietatis qd est sup oia ipm o
pus supplet orōnem i eo. Ec.
xxx. Conclude elemosinā i sinu
paupū et ipā orabit p te. Et
eadem rōe i alijs opib; pieta
tis. Orō vero nō supplet nātū
tes q pcurātur p opa pietatis
i laborando pūitē. Si ei semp
orarent et non laboraret i hui
cā mutuo multas idigenas
sustinerēt. **Exemplū in vitis**
pūm. venit quidā fr ad abbatē
siluanū i monte. et vidit fratres
opantes et dixit eis. Opamū
non abū qui perit. maria opti
mā prem elegit. Et dixit abbas
discipulo suo. voca zachariā et
dic ei ut ponat frēm istū i cellā
ubi nichil sit. et fecit sic. Cū autē

fussset nona accedebat ad ostiū
ut videt si vocaret eū ad mandu
candū. cū autē nullq eū vocaret
iuit ad abbatē et dixit ei. Abba
hodie nō comedet frēs. Et dixit
abbas eā iam comederūt. Et
dixit fr. et qre nō vocasti me. Et
dixit abbas. Tu hō spualis es et
nō indiges abo isto et optimā p
tem elegisti. Illos autē carnales
sumq et p ptea laboramq ut man
ducemq. Qd audiēs fr pstrat
pniām agens dixit. Ignosce m
abba. **idē autē lib; de ope mōchoz**
rephendit monachos qui abūte
res aucte euāgelij dicēs qstare
volatilia celi non la. dicebant
monachis non esse laborandū. s;
tū deo vacandū. Itē p hōi opa
requirūt alij oratores maioris ef
ficacie. **Job vltio.** Sumite vobis
septem thaurus et septē arietes
et ite ad seruū meū iob et offerat
pro vobis holocaustū et ipē ora
bit p vobis. facē eis suscipiā. ut nō
vobis iputeē stulticia. Itē p hoc
p̄t fieri orō magis cōtinua et im
pleri meliq vbum apli dicentis.
Thes. v. Sine intmissione orate.
Vite dicitur i vitis patru. ve
nerūt quidā frēs dicēs qui dice
bant eū id est orantes ad ab
batem lucū et dixit eis. qd est opa
vīm et dixerūt. Nos nō qregrimus
aliquid opa. s; sicut dicit aplūs sine
intmissione oramq. Et dixit senex.
et nō dormitis aliqu. Et iterū. et
nō manducatis. et nescierūt quid
dicerēt. et dixit eis. Ignosce m.
qā nō facitis qd dicitis. Ego autē
ostendā vobis. quia et manū o
peror et sine intmissione oro. Et
dixit. ecce seruo. et ifundo m pau
cas palmas. et facio plectam. et
dico miserē mei deq scdm magnā
orō est. an nō. Et dixerunt. sic.
Et ille cū sic pmaserō totū die et
lucanq fuerō ser denarios ul' pl.

vel min; do duos ad ostiū paupū
ly reliquos mādudo. et ipi dum
manduco et dormio orant p me.
et sic per graciā dei implet illud
apli i me sine intmissione orate.
Item hoies erūt sicut angeli dei s;
nūdam sūt quia idigent alimo
nia. Et iteo nō est homis modo
er toto vacare deo. s; nātūtib; bus
huānis habet itentere. **Exm**
in vitis pūm. Dixit abbas iohēs
breuis stature frī suo maiori. Vo
lo esse sicut āgeli nichil opantes
et erūtis vestib; itrauit heremū
p fundū. Cū autē stetit ibi p
obdormedā redyt ad frēm suū.
Et cū pulsaret dixit ei fr. quis es
tu. et dixit ego sū iohēs. et rudit.
Iohēs int angelos est. et ultra
m hoies nō oparet. At ille pmo
vniū sum iohēs. Frater autē non
aperuit ei. vsq; mane dimittens
eum affligit. Postea vō aperies ei
dixit. Si homo es opa habes opari
ut psparis. Ille at pniām agens
dixit. Ignosce m quia pniām re
cognosceis q hois est nō solum i
pniā deo vacare s; etiā laborare p
nātūtes corpis. qd nūdū spuale
s; aiale. Et iteo dicit aplūs ad the
sal. v. si quis nō vult opari nō mā
ducat. Itē illi qui relitquit hūmōi
labores alijs et ipi nolūt labora
re frangūt pniām vtrū iunctā
i psona pniōrū pntū. omib; de
qua **Gen. ij.** In sudore vultū tu
nō alieni vesceris pane tuo. At
tendū at q licet i omib; frīb;
rephensibile sit dimittere labo
riosa opa quib; frīm nātūtib;
subuenit p̄t orōnes hūmōi tū
magis est rephensibile i frīb;
laycis. Non enī esset laudabile
q a p̄t familias vocatq opari
ad laborandū i vinea sua illud
dimitteret p̄t orōem longam
quā faceret i ecclā. Ipī autē frēs
laya vocati sūt p̄t ad laboran

dū sicut clerici ad alia spūalia. et
itē debet illud ad qd vocati sūt
diligent ererere. **Corinthi vij.**
Vnusquisq; i ea vocacione qua
vocatus est eū ea pmaneat. Itē
diuisiones grāz date sūt ad hū
iurem se iuuent seruū dei ex illis
grāz. Sicut igitē clerici ministrant
eis spūales grās doctrine et officij hōi ita
illi debet eos unāe ergā quā accepit laboro **pe.**
ij. Vnusquisq; sicut accepit grā
i alterutq; illam admistret. Item
i corpe qd vniū est sūt multa me
bra habentia. vniūq; qz mēbrū
seruit de officio suo. et officiu alij nō
assumit. **Corinthi xij.** In idipsum
p iure solliciti sūt mēbra. Layci
q sūt manū cuius est operari
meliq; faciūt hoc solliciti agēdo
q si assumeret oculi officiu. contē
placōm bacādo. Itē statū contē
placū est alij. statū autē labo
ranciū hūilis est. ayelig autē est
i domo dei curre ad hūilia ex
ppria volūtate q ad sublimia
cū ad illa nō cogit vocatio. Et
itē meliq; est eis laborare. qm
iustitā sūt ad rumpias recūbe
i nouissio loco. Itē cogitare debet
q illi qui sustentat p̄dicatores
pncipes sūt bonoz q p eos fi
unt. **mathei x.** Qui recipit p̄phe
tam i noie p̄phete. mercedē p̄phe
recipiet. Et libentē debet labora
re pro sustentacione frīm p̄dicato
et aīaz fructū deputatoz. Item
homies de p̄t labore pascunt
et sustentant sacerdotem qui quāz ē
mīser. quāz malq p̄t spūalia q
ab ipō recipiūt et hoc tenentur
scdm sinām apli. **Corinthi ij.** Si
nos vobis spūalia scinamq; mag
nū nō est si carnalia vā metamq;
Quācū igitē debet laborare a qbz
tot spūalia doctrine tociens et tam
bona exempla et tot alia bona
spūalia recipiūt. Itē homies sedi

Exm

Exm

Exm

ultra modū

116.

laborat tā assidue tā vehemēter tā sollicitate pro vita sua quodamō habenda ī mūdo. Ingrit illa factū pro mūdo nichil aliud expectātes. quid debēt facere dei serui p̄ deo a quo gloriosam expectāt remunerationē si laborāt ī vmea eius aya th. 12. Cū sero factū esset dixit dñs vmeē p̄curator suo. Voca opa rios et redde illis mercedē. p̄pter hoc ingrit laudabilior est iudicādis fr̄ laycus qui succitē dicitis orōibus ad quas tenet dimittit solcp̄ nem. 4 multitudine missaz. 3 p̄ luitate officij ī matutis. et aliq̄ tempe 4 occupacōes ī seruicēdo ī missis p̄uatis. et orōnes exordi narias ut pl̄ de tempe expēdat ī corpali labore. q̄ ī hys se detinēs. et occupās min⁹ opatur tempe opandi sive de die sive de nocte. p̄cipue cū nō sit s̄ magno p̄iculo in ordie paup̄e 4 de elemosinis viuētē h̄mōi elemosinis p̄fici illi qui non est apt⁹ ad seminā dū aliqua sp̄ualia nisi p̄ fructū sui laboris h̄mōi elemosinas recipensēt. **De quibus**

Psalms 4 v̄ms cū oratis dñi hoc verset ī corde qd̄ p̄fert ī ore. V̄nc tradit mādātū circa atten cionē quā debet orādo h̄re vir re ligios⁹ in hys q̄ dicit. Sed videt̄ icōueniētē loqui cū dicit psal mus 4 v̄ms cū oris psalm⁹ sic v̄ mus. sicut patet ex t̄pulo psal terij qui talis est liber s̄nozū. V̄nsio licet p̄pue loq̄do oris psal mus sit v̄ms. tamē qz v̄ms est laus dei. cū cāntico. q̄nqz restringit̄ ad illos s̄nos qui habēt nobilio res cātus. Et deo accipit̄ h̄c pro illis qui ī officio h̄nt distinctum modū ī cāntu a psalmodia ut sit sens⁹. Cū oratis dñi ī psallēdo sive aliq̄ modo hoc verset̄. Vel alit̄. Psalms id est orōib⁹ secretis ī quib⁹ ut fr̄q̄ dicit̄

psalm. et v̄ms id est orōib⁹ sonoris id est publicis. Est autē sumptus hui⁹mōi mod⁹ loq̄di a paulo. E p̄se. v̄. In psalmis 4 v̄ms. Et no tādū iuxta hoc q̄re etiā ī orōib⁹ pl̄ v̄nt psalm⁹ q̄ alijs scripturis canonicis. Itē q̄re alios s̄nos sive cātus aduenit qui non sūt de cor pore sacre scripture. Ad p̄mū dīcē dū q̄ mēdōna dauid. qui de tanto peccōre fact⁹ est t̄nt⁹ p̄pl̄a marie videlicet ad eleuacionē sp̄i mē. Itē hui⁹mōi autē eleuatio multū necessaria est orōib⁹. Itē nulla septuaginta canonicis h̄z tot orōnes imytas sicut psalmi. Fere et q̄q̄ est in psalmis est orādo s̄ms orō nes sanctissime 4 deuote. Itē orōes sūt ad assequēdū salutares eff̄s. nulla at̄ scriptura tot h̄z. V̄n aut̄ totitas q̄ dicit̄ esse augustim. Cā rici psalmoz āgelos t̄ntat ī ad uitorū. effugat demones. effiat s̄ritatē. refectio mētis est. sicut sol illuāt. sicut oleū defluit. vo lūntē illuciat̄ extinguit. iracūdiā frāgit. oīa penetrat. oīa t̄plet. hostem deficit. sensū ap̄t. desitēru regnū celestis tribuit. ignē sp̄ualē ī corde succedit. radices oīm maloz expellit. cōsolacio doloris est. no ticia veri lūnis est. redm̄ aie de trahit. Cū diligit̄ psalmoz cātū cū assidū. nō p̄ agere peccatū. V̄ncōe ingrit̄ auctoris et rōē ip̄oz psalmoz. et rōē eff̄s eoz iuste in orōib⁹ assimūt. Ad aliud vō dicendū q̄ antiquus fiebat cātū ca noua s̄dm̄ scripture auctori tatē trib⁹ de causis saluet̄ p̄pter mirabilia. **Ps.** Cāntate dñō cātū nouū. q̄a mirabilia fecit. p̄pter b̄nficia recepta. **Ps.** Edurit me de lacu miserie et de luto fecis. et imisit̄ os meū cātū nouū. p̄t̄ spem futur⁹ bonoz. **Ps.** Cāntate dñō cātū nouū. laus eius in etiā scōz. et p̄t̄. Cā b̄nplacitū

est dñō.

est dñō ī p̄lo suo et erubuit iustitior̄ ī salute. erubuit s̄c̄ in gl̄a. Cū ingrit̄ in t̄pe gr̄e des̄ fecit pl̄ura mirabilia cōsule b̄nficia 4 maiore sp̄e fugoz. quid mirū si ī hoc t̄pe facit etiā nō uos cātus. **De corde h̄nto ī orōib⁹ Capitulū. Quadraginta septimū.** **S**iquē in hoc mādātō v̄ra ob liget̄. cōsio augustim̄ et minor̄ in septuaginta q̄dam p̄mū ī regula q̄ nō sūt tam p̄cepta q̄ ita mēta ad bonū de quoz nō hoc est v̄nū. V̄n v̄tute re gule nō obligat̄ ad aliquid aliter q̄ obliget̄ ex iure diuino. S̄c̄ndū ū q̄ cū cor euigilacōne patit̄ in orōib⁹ aliq̄ accidit̄ ex infirmitate sua h̄māa. aliq̄ ex negligētia. et aliq̄ ex p̄posi to. licet autē totū sit resp̄hensibile tū etiā magis q̄ secūndū. et secūndū ma gis q̄ p̄mū. Itē sicut quedā cogitacō nes cū v̄dā necessitatis sicut cū mē b̄t aliq̄ alitū de quo oportet eū cogi tare. de quib⁹ h̄etur **sap̄.** Certena cogitacō resp̄m̄t̄ sensū multa cogitā tem. **Alit̄** vanitatis p̄s. **Dñs** sc̄t cogi taciones hom̄ qm̄ vane sūt. **Alit̄** iug itatis. **sap̄** p̄m̄. **V̄ncōe** cogitacionē p̄p̄ant̄ h̄mōem ā deo. In orōib⁹ muen dum est ā p̄m̄ s̄ pl̄a s̄dis plus ā t̄ c̄is. Itē quedā accidit̄ ex imissioe dō nū. quedā ex culpa p̄cedit̄ ut cū quis an̄ orōem est adeo vag⁹ q̄ illa occasioe occurrit̄ ei sicut q̄ s̄p̄māudo q̄ ip̄sū impediūt. Quedā ex culpa p̄fenti ut cū quis dīcēdo officij se occupat̄ in alijs. p̄mū malū. 2m̄ p̄p̄. 3m̄ p̄ssimū. **In** orando occurrit̄ q̄nqz cogitacōes. Quedā v̄ntes 4 de p̄m̄entib⁹ ad orōez ut cū occasioe illi uerbi occurrit̄ in orōne cogitacōes aliq̄ aliq̄ v̄ntes ad s̄ monē. Q̄nqz quedā v̄ntes s̄ de t̄p̄ nētib⁹. Q̄nqz quedā 4 p̄t̄m̄entes 4 tu tiles. s̄mo q̄nqz nocue. p̄m̄e h̄nt ali quā exasfacōne. 2m̄ mōre. 3m̄ nūmā. S̄dm̄ p̄d̄c̄s p̄cedentes v̄as cogitacō nū p̄ adūti q̄n pl̄ deb⁹ quis timere consue sive cū patit̄ euigilacōes cogi tacionū ī orando. In vō q̄nt̄ v̄m̄

tenent̄ repetē h̄oras debuit̄ ille qui nō cogitāt̄ illud que dicit̄. potest̄ dīc̄ q̄ tāta possēt̄ esse euigilacō et tā tal p̄abilis s̄dm̄ supra notat̄ q̄ tenēt̄. Altas ū nō s̄ suffiat̄ de hui⁹mōi q̄fiter. **Indicū** ū v̄toz relm̄p̄dū est v̄ctoī et rōm̄. **Vel** p̄t̄ dīc̄ q̄ in nullo casu cū quis dicit̄ oras ore tenet̄ repetē. quia obligacō nō transit̄ nisi supra actū exteriorē. **P̄t̄** nūllū debent omēs 4 marie religiosi dare operā ut orando verset̄ in corde qd̄ p̄fertur ī ore. **Alit̄** orō eoz esset̄ s̄m̄iat̄. **S̄** ma cū labia mouet̄ ad modū orā tis. licet nesciat̄ quid dicit̄. **Mat̄** r̄v̄. **pl̄us** labijs h̄c me h̄orat̄. ī docēdo. in disputādo. in fabricādo et in or̄ actione etiā corpali. **fact⁹** reputat̄ qui nō cogitāt̄ in eo qd̄ f̄at̄ s̄dm̄ glo sam̄ dicentē **sap̄** illud **psalms** sap̄iet̄ nemo sapient̄ agit̄ qd̄ non itelligit̄. q̄to magis ī orando. **Et** r̄v̄. **Os** sapientū ī corde ip̄oz qd̄ id̄ dicit̄ qz que dicunt̄ versant̄ in corde ip̄oz. Itē cū q̄ loquit̄ p̄m̄o suo cogitāt̄ ī eo qd̄ dicit̄. 4 t̄nto magis q̄to magis est cū loquit̄. Cū orando loquāti s̄mo dē q̄tū cogitacōe debet̄ quilib⁹ ī orōe sua. **Secūndū** Cū ad orandū in eccliam̄ t̄nteris. fluctuati cū cogitacionū t̄ntū. relm̄ḡ extūḡ ut s̄d̄i deo v̄ntē possis. **S̄c̄** nō p̄t̄ ut cū deo loquit̄ qui cū toto mūdo enam̄ in tens̄ fabulat̄. Itē orō est ab̄ cordis. **S̄** ingrit̄ amittit̄ dulcedinē lomi morcelli q̄ nō masticat̄ eū sic dulcedinē sp̄ualē orōnū qui nō q̄terit̄ dētib⁹ itelligēte orōnem. **Dñs** r̄bz̄ in ore p̄s ī corde sapit̄. nō negligat̄ aīa illū t̄re dētib⁹ itelligēte. **S̄c̄** si forte itegrit̄ gl̄uciat̄ fr̄stet̄ sapōe palatū dulcē sup̄ mel̄ 4 fa uū. **Itē** mōre p̄t̄m̄ ut dñs nobis intendat̄ iuxta illud **psalms** mēct̄ 4 craudi me. **Cū** nō at̄ est. p̄babile q̄t̄ faciat̄ si nos nobis nō intendat̄. **Cū** q̄ nō m̄tendit̄ qui nō m̄tendit̄. **Itē** q̄ magis eff̄ct̄ est ī orōe. est ex p̄te cordis. **Auḡ** **psalms** ad vocē cordis q̄ corp̄is aures eoz. **Et** **psalms** oratio

De

cordis est: nō laborū. neq; ei in uo
 depmatis deus intendit. s; orantis
 cor aspiciat. Qui ig; cor non habet
 in orōe. subtrahit qd meli; est i orō
 ne. Et hys igit; patet q; necessaria sit
 i orōne cordis itenō. ppter hoc dice
 bat ppheta dauid Regū vii. Inuenit
 seruus tu; cor suū ut oraret te. Et ap;
 chorinth; ruy. Orabo spū orabo et
 mente. Et de iusto gualit; dicit. Et
 ruy. Iust; cor suū tradit ad uigilad
 et paul; In aspū altissimi dep
 cabitur. Et adhuc iuuat petrus. **De uo**
 dices uigilate i orōib; **Glosa** ne ni
 mus cogitet aliqd pter id solū qd
 patur. Quid meli; fiat recolligē
 dū est cor cū acceditur ad orandū.
 eam respiciendū est in libro ut me
 li; cor applicet ad ea q; dicit. Solēt
 etiā aliqui interdū ppter dū dicendo
 psalmos. psalmoz; nūā uer; et
 alia hui;modi remedia adiuuare.
 Sciendū tū q; licet ex infirmitate hūā
 na nō possit q; habere cor multū
 in oib; hys tū non ppter hoc tepes
 cendū est ab orōne. quia paup; licet
 non semp; clamet. tū sola infirmitas
 corpis dū sedendo ad portā mouet
 dnm ad misericordiā. et multōgr; s
 de miā dū gferendū. Pterea ipse
 uoces ut pie creditur hnt multā
 efficiā ut uiba q; mēntat serpe
 tes. Et cū a pncipio orōnis fuerit
 itenō itenō totū op; qd sequit;
 est meritōriū. licet nō sp; actu cogi
 tet de illo et ualeat op; orōis et s; nō
 per modū orōis tū p modū meriti.
Enolite cantare n; qd legitis
et cāntandū. Quid aut; non ita
 scriptū est ut dicitur nō cāntetur.
 hic tradit mādātū cā mātūritate
 in cāntandū. mādāns ut non aliud q;
 qd scriptū est cāntet; cū dicit nolite r;
 dec alit; cū dicit qd autē non ita r;
 habetur autē argumentū ex hys q;
 dicit; hic q; cāntus ecclīastic; habuit
 originē non solū a pte gregory. sed
 longe ante cū augusti; fuerit longe

dom

ante. It; q; diligens cura habēda est
 de libris ecclīastic; officij habēdis.
 cū nec aliud nec aliq; aliter q; sit sep
 tum sit cāntandū. Item q; cauendū ē
 diligent; ne quis audeat acceptare.
 etiā officij nisi qd a maiorib; ē tradi
 tum i sep;is. It; q; cū oporteat scdm
 traditiōne factam i sep;is facere. **officiū**
 cura est habēda cuilibet cui mā
 bit officij dicere ul; facere ut fiat
 que conueniēt in libris **De uoluntate**
cant; uocalis Capitulum xlvij.
Quia pncipū notandū est q; licet
 hētia ipphendit cant; uocalis
 ecclīe. tū ecclīa non s; multa ratione
 ipōs istituit. hnt etiā hui;modi cāntus
 seu uib; multos uales effūs; hui;
 est cor ligat; i affm; sātū. vñ de aug; **scptū**
 est. Flebat autē uberie in hūms et
 cānticus suauē sonat; ecclīe uocab;
 uehement; affūs;. Item mente eleuat.
Sōnd; oculos cordis attollit uib; u
 cordis laudis. vñ multi rapiunt in
 certasim i hui;modi uib; acōe. Et deo;
 q; dicit; est in p;e. In ecclīis bñdicate dō
 dno sequit; ibi **Beniam;** adolefētū
 l; i mentis excessu. It; tristitia malā
 depellit. **Glosa** sup; illo uo. **Carab;**
Tristia; aliquis uān; **Crebra;** psal
 modie dulcedie nociuā tristitie pestē
 depellit. id dicit dō. **Erul;** bunt la
 bia mea id est ita replebor gaudio q;
 i labijs appēbit cū cāntaero tibi. It;
 pparat uiam cordis dno ad infusioē;
 multiformiā grāe. **Szes;** sup; **Exect;**
Cū uox psalmodie p;tenōne cor
 dis agit; opotenti dno iter ad cor p
 patur. **Ps;** psalmū dicit nom; eius
 et seq; It;er facite ei; u; **Regū;**
Cū caneret psaltes scā est sup; hel;zeū
 man; dñi. Et q; s; q; tuoz effūs; i aia.
 It; dyabolū fugat. **Regū;** ruy dō tolle
 bat cytharam et psallebat manu sua
 et resollabat saul et leui; habebat
 recebat ei ab eo spūs mal; Item
 dū dicit. **vñ in cānto;** dicit ecclīe.
 Sonet uox tua i aurib; meis. It; mi
 hantē ecclīam uerit; in similitudinē

trumphātis q; sp; uib;at **Hū;** super
 cūi; **fruct;** in tēris ita p;ue ip;itat
 q;dam celestis habitacionis stera sicut
 alactis laudācū dū. It; **imicos** ecclīe
 q;urbar. **Dali;** r; **Cuz;** cepisset lau
 des uertit dñs insidias inimoz; i sep
 sos q; pass; sūt. **Felices** effūs; isti q; fe
 l; illa uib;atio q; durāa cordis i sol
 uit; q; tēnā mente eleuat q; cristiaā
 scali; depellit. q; ad suscepaōne bene
 dictionis die pparat. q; dyabolū fu
 gat. dū dicit. militante ecclīa tū
 phant; assilat; hostes; q; ip; cōfūd;
 p;oro cū libros ecclīasticos bñ conuer
 tos q; bñ legibiles habēdos ē magna
 diligēcia adhibēda. p; ipōs cū dūri
 gūm; ea que p;metit ad dū. p; sco
 lasticos ū in ea q; p;metit ad p;miū ut
 est docere p;dicare q; hui;modi. magis ū
 cāntandū est de hys q; p;metit ad dū
 q; de hys q; p;metit ad p;miū. Item
 hui;modi libri sūt q;es et oēs bñ uñ
 tur. ū aut; sic de scolasticis. Coia uero
 diligēcia sūt p;rys. It; ad istos necesse
 hnt recurrē q; senes et male uidentes
 et min; p;uēt; q; hui;modi dēfūs; ha
 bentes. et id magis necesse est ut de hys
 p;petent; p;uideatur. It; p;rim; ad orna
 tū ecclīe. q; dō meliores debēt cē sicut
 q; alia q; p;metit ad orōē ecclīe. It; er
 defūs; eoz; fuit dēfūs; q; errozes i officio
 vñ plures turbaciones q; scandala o
 riūt; q; er; sufficiēcia alioz; libroz; q; st;
 uale; caueda i officio dūmo. **Caue;**
 est at; cuilib; ne aliud ul; alit; q; scptū
 ē in libris cāntet uel legat; ex p;rio
 sensu. magis em; seq;da est auct; q;
 rāo. quia hoc h; hūilitatē illud autē
 p;sup;ionem sicut dicit expositoz;. **Pte**
 rea si iste uult cāntare aliud q; scptū ē
 q; ille similit; fuit. diuisiones et turba
 ciones i officio. It; tollabil; est aliq;
 min; bñ cāntari ul; legi dūmō ū sit
 error; itollēbilis q; nūq; **leg;** tūcūt
 i libris q; fieri turbacionē in officio.
 id sp; faciendū est officij scdm lib; **De**
 uerit; sciendū est q; uale; auidē ē
 cuilib; ut fiat q; scripta sūt de officio.

Si enī studeat cū tam diligētia ill' ad
 q; null; tenet; q;tomagis i illis ubi ad
 discit; hoies illa ad q; tenent; et her est
 sciēcia salutaris p;mes ad salutem.
Arue uiam tomate ieiunij et
abstīnēcia cāe q; pot; q;to uali
 tudo p;mittit. h; tradit mandata cā
 scdam ptem p;ue q; p;metit ad cāns
 maceracōe; q; dicit cū m; h; mā
 data. p;miū p;metit ad potētes dū.
 at; aliq; secandū ad ipotētes ibi. cū
 autē aliquis cā tū ad uros; ibi. cū
 acceditis r;. Et uide q; scdm surgit ex
 p;mo. et tū er; scō. Cū enī dicit q; tū
 ualutudo p;mittit. q; poss; aliq; uide
 quid faciendū est ut ipotētib; subia
 git. cū aut; aliq; r; et in illo dicit non
 tū extra horā prandij r;. It; subū
 git quid in prandio sit utrisq; agen
 dū cum dicit cū acceditis r;. Cū p;
 mū uo dñs mādātū dicit qd curū
 est faciendū q; tomāda nō extigūē
 da. q; p; que. quia p; duo. salicet p; iei
 unia q; abstīnēcias duplices salicet cāe
 et potus. q; q; tū. q; q; tū ualutudo per
 mittit. **Q; ad p;dicatōē p;metit ma**
ceratio carnis et q;re Cap; ad drages;
Enōndū q; licet ad mullonū.
 omēs suos dei p;metit carnem
 tomare sicut legitur fere fuisse oēs
 facti. **Iuxta** illd; q;to. **Cre** elā di cāne
 tomāt. tū sp;aliter requit; hoc a p;di
 catore. p;dicatōriū em; est frēq; hūm
 rpin; q; hūm; auaf; rū q; ad hui;modi auā
 ficionē alios inducere. **Q;ra** uēun
 dia est hui;modi p;dicare a corpe mēssa
 ro. **It;ero.** sup; mich;e. **An** nō q;fusionis
 et ignominie ē ihūm; xpīm; auaf; rū nigis
 tū paupem atq; esurientē fassis p;dicat; corpi
 bz. et ieiunioz; dōctnā rubētes buctis. **ora**
 q; tūmēca; p;fte. It; p;dicatōz; est modo
 i p;dicatōib; mō in q;fessionib; mō in
 q;silij; m;ponē alijs uel p;suadē ut car
 nem suā tomēt. **Q;id** autē p;dest hōi
 ita esse sollatū de alijs cū ista et pro
 salute sua digito nolle talia tangere
 It;o apl's egūso dicit **Corinth;** **Casti**
 go corpi; meū q; i hūilitatē redigo. ne

forte ai alijs pdicauero ipe reprobrz effi
ciar saluet no curado de me sicut de alijs
H pdicator est discurre i mudo inter
feias 4 alia icentia ad malu iuuabi
lia. Et io si corpe ei no fuit edomitu
de faali pccabit eu i papua mlti
uicor plqz si imaneret i claustro m
dusis sicut equi in stabulo. Et ideo
dicit scilicet i vraspm. Hec
Fre nu est monachoz ad pna vitada.
Qui igit abicit ieiuniu sicut equis
ferens desiderio feie repit. Hec pdica
tor nuca est missi a rege celesti. Non
soler at credi nuca nisi ostendat signa
p que gster ipm veru nuca esse 4 de
familia ipm a quo dicit se missu. Vn
dus qn misit moysen ad filios isrl
dedit ei signa p que crederet ei. Pdica
tor igit debz signa dñi sui portae ma
nifeste. her aut fuit carnis macecao
Salath. v. Qui xpi sut carne sua au
asirevut. Hec pdicator e p fama sc
natis mudu ad se trahere. Nulla sut
aut opa vitutis q tam famosa faci
ant homine in scitate apd homines
sicut abstinecia qz hoc videt sensibili.
Et io pdicator debz i hys habudare
ut sic meli9 hoies attrahat. Et sic re
pit de iohane baptista. Matij. u. v.
bi ai dcm fuisz esca ei9 fiat locusta 4
mel siluestre stati sequit. Tunc eribat
ad eu iherosolima et omis iudra 4 ois
regio tra iordanē. Hec pdicaco xpi q
docuit aias ptere fame est qvra ep
cur qui dicit corpa impiguentia. p m
dnt qz epycurij hz i suo armeto pig
ues pccates. xpc vō maceleas. Vnde
ihero ad iouinianū sectatore epcuri
dicit. Quos buccis rubetibz video de
tuo armeto sut. de vō grege tristebz 4
pallidi. Et d at idccm q pdicatorē
xpi videri discipulu epcuri. Hec pdica
toris est laudes dei dulat psonare. pel
lis aut piguis nō bñ resonat. Et ideo
sicut de pellibz desicatis fuit tppana
ad bñ mutandū. sic dulc9 resonē lau
des dñas pdicatori sicut q piguis.
Et io scdm greg d in ps laudate do

Asecte

A sicta

minu i tppano. qd saluet fit de pelle de
sicca. Hec pdicatoris est pdicare de sep
tibus sanctis. Et ideo debz se aptare ad
pctrandū sbaliter usqz ad secretas in
telligēas. Ad h at multū valet car
nis macecao. qz scdm hco. piguis
veter sensu non gignit tenuē. Et
de damela cui vestenti legūbz 4 aq
data est itelligēa visonū. Hec pdica
toris ē inducere hoies ad vitā xpi tenē
dam. ut sicut xpc abulauit ita 4 ipsi
abulet. Meli9 ac docet pigū qui nō so
lū ubo f ecaā ymaginē ostendo docz.
Et io pdicator debet vitā xpi nō solū
ūbis pdicare f ecaā in se ostendē. Et io
dicit paulus Corinth. uij. Hec mōrta
cacionē dñi i corpe nō carūferētes.
4 ut vitā ihu i corpe nō māifesta
ret id est māifeste appareat. Quid
at fuit vitā ei9 nisi quedā corpe mor
tificaco. p h igitur qz tā quēnēs
est pdicatorē carne domare. statuet
nō inmerito pres nri ut sūma ieiunia
q tuemur apd aliquos religiofos
saluet a festo exaltacionis scē crucis
usqz ad pascha. et sūmas abstinecias
saluet a caribz habem9. Demal. q
fuit i gluuies i religioē Capitulū. l. m
Sicut quidā miser iugrosi qui
nō scdm spm s scdm carne abula
tes ventris i gluuie supati hui9 vitē scē
austēitate quā supserūt volūtarie
p expiēciā exhorētēs iquemēciā 4 scdm
mūta hac occasione quittūt. Hoc ē
em qd interdū fugit eos de statu claus
trali sicut legit de lupō famelico q fa
mes fugit eū de nemore. Alod si or
vat oportuitas faale tūfētes ad
dignates gtepro piculo cure aiaz.
ajod si hoc nō pnt libentē morātes i
curijs ecaā in statu verecūdia pleno.
modo ad aliā religioē se tūfētes
nō aīo austeriore vitā ducendi f
laxiore. Alod qz perig est cū a posta
se crimine ad egyptū seculi ppter
ei9 abaria reūentes. Et i hys oibz
vētris i fectioē gēntes pcholo
cū ea iuenerit nō pnt ab ea separi.

A

A scdm

A scdm

A scdm

si ea detenti nūqz reūent ad claustrz
sicut coru adherens cadueri nō est
pmodū ad archā reūsus. Hec hoc ē q
remanētibz i claustro quodāmo fāt
eis iterdū illud displice ut carcerem.
Vidi ego quedā frēm de moratibz in
curijs. qui cū captus fuisset cū dno suo
frederico. 4 tradit9 quidā cui ad custo
diā laborauerit frēs ut cū eis posset
morari. Qd cū optinuissent et aliq
diebz cū eis fuisset videns austerā vi
tā eoz magis elegit redire ad carcerē
q cū eis amplij morari. Hec hoc est qd
facit aliquos quasi i gtrūo discursu
ner pnt in claustro teneri. loas i qbz
laute pauatē certis cōtinue mēden
tes. Cū autē sūt i quētibz i quibz meli9
pauant qz extra vir pnt ad aliqua
negocia ecaā scā emitti. 4 fā similes
hystonibz qz frēnt loca ubi fā con
iunia meliora. Conē qd d' er' vj aye
lij est ue ad domū luctz i qua saluet
male comedit q ad domū quūuū vbi
saluet f epule i habūdācia. Hec q sic
verant ab ista peste sūt qui non pnt
reūere i oroē nec stare loci n. h. h. mō
spūalibz vacare. f affueti p domū ar
cure modo explorant qd comedunt.
mō expnt si aliqd de fons de porte. nō
solē respiciūt qnt ascendit. mō factū
molestat nō pulsantē ad horas. eo q
tūfiet hora comedēdi. mō moratē p
hospiciū si forte occurrat occasio qz ibi
dem tūtenē. Si desūt aliq nūmūant
sic filij isrl i deserto. Si i structōes cū
carnalia fiāt. p vrbz se opponūt. Si
dat pma ptinens ad abstineciā a
nō faciūt a tū dnt q sepelūt i obli
uione. In dispēfacōibz scā faciendis
sup abstinecijs nō cōtine. ul' ordem ali
quam nō attendūt. plaros cū h fa
les optios reputat et gmendat. Dign
dos vō i hys itollēbiles reputantes
q cito pnt cūcūt. Si i i firmūte ul'
seno gtingnt eos debilitari. tā h hnt
hymō. qz ab hys auelli nō pnt. licet
ecā hūyōi aliqū vbi fuerit nō curare.

Et sic dicit i libro collacionū silēs fā
aquilis qui i alto volātes subico se dei
cunt ad caduer ipi tsepabilē adhen
tes. Incedū at ppe ei9 cadauer iadūt
i viciū pnetatis. cui9 dā hz pauātes
apd aliquos hū aliq ad qd hz reur
sum possint pūdeca diuina desicete
eistem. Inedū i t m excedūt i abis
4 i medicinalibz et cemis scrotinis. q
carne miserā cui fomēta mīstrare de
buerāt. destruit more illoz qui quos
debēt balneare iterdū suffocāt 4 ex
tiguūt. Et hys qz dicitis nō iudicat
q nabuzardan pnceps cooz id est
gula domū dñi saluet religioē totā
destruit et incendit sicut d' hēgū. uij.

Et abstinecia i ieiunio fā rigide obfūat
i ca h faale dispēfent Caplū. l. m

Domine disciplina abstineciar sic
statuta est debz rigide obfūari a
quolibet. 4 a platis est sup hoc diligēt
vigilandū. ne faale cū hoc relaxetur
aliq. Ad qd pē dāpna p dca q p hoc
euitant sūt mltā alia iductua. He
pit ei qz iudē cū tanto rigore obfūat
abstinecijs p pccā eligant mou qz suas
contra facere sicut patet Madia. vj
4 vj. Hoc at in hēnas et farracemibz
plmibz tuenit. Et ita igit verecūdia ē
hois qui reputatur sūme pfcōis mē
xpianos leues tueniat in suis obser
uacijs relaxādis. Hec nō tuenit aliqd
pccā hūanū graui9 punitū qz fūc
tio abstinecie iposite p mīs pntibus.
Et ita igit ex hoc exemplo pena in
fligēda tantem est illis q tū faale de
bitas abstinecijs frāgunt. Hec dicit
Zacha. viij. Adā exemplū meū ab ado
lestēca mea. Hec abstinecia malos hz
ipugnatores. ipam ei ipugnat caro.
ipam ipugnant creaturē visu pulch
4 ad vofendū suues. ipam ipugnat
dya sic patet i p mīs pntibz. Ipam
ipugnat qd magis est rō que faale
qta cā tuenit multa argumenta.
Hec faetus q frēnter sua iportūitate
cū h ipam molestat. 4 q tūto vtuō
sior si pduat qtomagis ipugnatu

A dō

Ro

scdm auctoritate q dicit q multa adiat
ad virtute virtus lacessit. Et to vna virtuti
quibz dicit. Qualit agite districte debet
ea suare. ut ex h' fiant i virtutib' gl'osior
qz qto pugna g'ior tato victoria glo
riosa. Et licet caro multa possit tñ
dum suulat se impotentē ut sic asside
qd' cupit. ut trutin'. Et sic vulpes que
i orto se silat mortua ut possit capere
gallina. et ad nō est passim credendū
cauendū ne decipiat. Adhe. vii. Ab ea
q dormit i sinu tuo saluz cōcupiscētia
carnali custodi claustra saluz clausu
ra ois tui ne saluz eide faale ap'ias.
Et vter est sic mal' episcopi qui pau
racone q' sel' accipit itez erigit licet
nō heat ius tēa. Et ad sicut dicit ppe
hoc resistit epō i pma receptōe sic
faciendū est vtrū a bono viro. Rob. vii.
Voce exactionis saluz vtrū n' erudit.
Et ppe h'z ius i homie sili et caro. Debz
enī sibi homo suā naturā sicut i dū
duo nobiles habet uira sua i eorū cast.
Cōsuetudē autē h'z mōi nisi bñ cōcor
dent multū cauere ne alter acquirat.
i iure alij. Cū i' caro q' ppe sibi iure
adūfiant. q' to debet cauere ppe ne caro
aliq' sup eum. Certū est ei q' h'z n' debz
carni uiam scdm uolūtatem suā sed
solū scdm naturā. Et illud Ro. vii.
Debitores sum' carni. nō ut scdm car
nē uiuam' id est p uolūtate carnis.
Et iteo uolū cauendū est ne ule' natū
tate carni aliq' m'istret ne ex h' caro
sibi uira sua in homie ampliet sup
spm. Et ordinariē recreaciones q' ppe
curfū g'uetū mēdū reapiūt solent
gnare i'finitates. Et xxi. Wigilia q'
tolem' q' tortura viro i'finito. glosa
id est guloso. P'tea cū g'uetudo facit
hoiēm potēciōē. Et illud qd' male
fers assueste q' feres. Et dicitur i'rup
tio g'uetudinis facit m'is' potentem
Et iteo frāgētibz faale abstinentias
p' est difficilis ad g'uetā redire sicut
probacū est in multis. Et h'z d'ispē
facōēb' m'itupit p'p'coēs domini qd'
ex g'uetudie g'enua acq'it ppe super

acipiat

carne. Huius at i'rupciones p'p'p
aonū solent cauere. Cū i' h'z modū
i'creaciones. q' i'finitates corpales ge
neret q' difficultates inducant i h'z
q' sustinere oportet. et dominū spūs
m'itupant q' tum sūt timende et ca
uende. Et dicitur seruanda ē in absti
nēcijs Capitulum Quinquagesimū scdm.
Cuendū tñ q' licet abstinecie dicit
te sint obfuaē. tñ sp' hūda est
in h'z distaco. Et cauendū ne quis
nimis q' hoc papue apd' frēs. et tōne
officijs. q' i'oe paup'tatis. q' racione
officij. Cū enī quis affligit carnē in
districte m'itū mēdū i'finitatem et
ipotentā p' quā reddidit alijs onēdū.
p'utētis autē animi est alijs ab h'z
onere p'caue. Iuxta illd' Corinthi. i.
ne onē me uobis suau' q' suabo. Et cū
alijs hac onfione tōtū i'finitatē q'
plures expētas p' eo fieri qd' cauendū
est diligēt' ubi est paup'tas. Et cū
i' uita p'p'm de quodā paupe qui de h'e
mita frūs epē faciebat abstinecias
plēs q' ante. Et requisit' q'ie. Et dicit
q' cū erat i' heremo obfuaēbat corpus
suū ut poterat lono nō. cogitās q' si
i'firmaret nō h'zēt necessaria. In epātū
autē nō timebat hoc qz i' illo pate e
rant sibi g'olaciones in oī i'firmitate
sua. Et p'utētis uiaorū q' h'z facere
multas dietas est cū multa dilige.
equū suā custodie. Aultomagnis uio
qui h'z i' p'dicacōe. uel alijs p'tmētibz
ad actiua uita assidue occupari. ca
uendū est ne deficiat ei equū p'p' co'p'p'.
Si ei deficiat equū uiaorū p't alij q'ere.
ul' ipm reliquēdo pedes uel' alij custo
diā ei' cōmittē. h'z uō nō sic. Corpus
aliud nēo sibi acquirē p't nec ipm re
linq'ie. n' sic alij custodiendū q' m'itē.
q' et ipm eide oporteat seruare. Et
dicebat psalm'. Fortitudinē meam.
saluet uires corpis mei ad te custodiā.
Et hoc ead' notabil' dicit augustin' q'
carnem domandā saluet ne lasciuat
ut pull' i' domit' ne i'bellat ut seru'
mal' q' ne desinat ut fera crudel' p'p'

Et

habere

Ro

hoc dicit g'g' i' moralib' p' abstinecia vi
cia extinguenda nō caro. q' tōto q' si
bi debet p'esse moderamē ut et ad culpa
caro nō supbiat. q' tñ ad effm rāndis
in ope subsistat. Et est q' vni mēdū so
lent illas abstinecias libe'at' facere q' q'
parū nocent corpi. q' tñ multū valent
ad vtilitē. ut sunt abstinecie a fructibz
con'is sue cōplexioni. nō solū p'p' sūt
tatem h' et p'p' virtutē ab herbis q' fruc
tibz aridibz. a falsis aliq'ibz a multatu
dine feruloz. a abis sup'uosibz q' a cu
rose patibz. q' ex'ordinarijs comestio
bus. ab oī notabilitate q' potū q' s'libz
multis. p' q' q' uicia carnis domāt' nec
ledit' corpalis ualutudo. Et religiosi ual
te mēdū est ab oī nom' arma vni' q' de
malis q' p'ciūt eis sp'it'. Cap. liij.
Dicendū q' q' uis aug' i'ponat ab
stinecia tam esse q' potū tñ omī
religiosos cauendū esse sp'ecialit' ab excess
su' cū potū ad qd' s' multa i'ductiua.
Sarmacū ei' scdm legē suā p'petuo ab
stinet a uino. Et in veteri lege nūq' bi
bebāt uinū. Et cū nazari tpe
g'etacōis sue non bibebāt uinū uel
aliq' qd' poss' m'ebriare. Et cū at
hoc oia fiant ab eis p'p' falsam religio
nē uel figurā uie religionis. q' i'p' h'e
sibile est i' uiris religiosis excess' i' uino.
Et sicut narrat hystorie karol' non bi
bebat nisi ter i' mensa. Et dicitur rex fū
coz i' uase de quo bibit d' habuisse sig
num usq' ad qd' m'istrabat' ei uinū et
residū totū m'plebat' aqua. et ē fere
t' eadem g'ietate cū uino. In igno apula
ubi ē maria copia vni' i' multis cu
rijs nobiliū m'istat' i' mensa uinum
et uicibz et tōto uio p' mensuras.
Et uō hoc facit' seculares q' ita uenū
da est q' religiosi excedāt i' potū. Et d'
psalm. xij. Erubescē sydon aut mare.
p'nt aut' multa esse rēphensibilia in
religiosis cū potū uini. Uinū est cura
g'ietate. Et d' Thio. v. modico uino uie
Et d' ad mōchos. Si tñ nob' placet
auctas apli de libēdo uino obsecro ne
tradatis obliuioni q' dicit modico. Ali'

est cū fortitudinē uini. d' in g'ilio g'ua
li. Plat' sibi uinū tēperet. q' se uino q'
tomagis hoc faciendū religiosibz. Et
xxi. Et sufficiēs est hoi' uinū erigui
id est debile sicut dicit in uulgari. Ali'
est cura uarietate uinoz. Et q' nō iue
niūt ead' apd' g'etiles q' i' nobilissimo
cōuiuio qd' uinū replebat' frū apud
eos. de quo h'ester. Amistata fuerit
uina diuisa h' uinū abtem habundās
m'istrabat. nō uinū ut d' h'ester uino.
Et mēcēs est ignē religiosibz non ee
g'ientos uino uino h' uarietates non
paucos g'g'it' i' uino quiuio. Aliud
ē cū p'ositate. Et enī est uiri religio
si i' haustu uini p'ciū ponē. uñ multi
paupes p'nt g'mode sustentari p' die.
Uñ uor illa sap' scdo. uino p'oso
nos m'pleant'. nō est bonoz h' homī
pessioz. Aliud est cū ex'ordinarias
potēciōes q' solent fieri cū ordmē
comēdi uel bibēdi. Si enī equi et
asini nō adaquāt' nisi cū h'ous. q'
m'ccens est uiro religioso tota die
bibē mō h'c mō ibi. Et cū huius sūt.
s' illi morātes i' uino. de quibz d' p'ub'
xxij. Cū uenā tñ h'z qui morant'
in uino. Aliud est cū uba. Sūt enī
aliqui q' fere p' totā mēdū mensam
loquūt' de uinis q' p'ntibz. q' absēb'
dicētēs. hoc esse tale. q' illud ee tale q'
huius. Et uidā miles religiosus cū
ess' i' mēsa cū quibusdā sp'itualibz
uiris q' multū loq'bant' de uino. dicit
pro deo tñ n' loquā nō tñ de uinū.
h' bibam' de melior' s' tot' ubis. Ali'
est cū subtilitate iudicādi de uinis.
Sūt enī quidā q' sciūt ita subtilit' iu
dicare de ualozē uinoz et cōdicōē q'
essent m'gri i' illa arte. Et cōtra
ueniūt' de antiq' religiosibz q' bibebāt
mēdū oleū p' uino adeo habebant
sensū mortificatos ad modū berzel
lai q' dicit. Et cū r'it. Et cū uigent
sensū mei ad discernendū mē suauē
q' amax. Et enī est ead' q' uinū abu
tētibz eo multa solz facē mala. q' sūt
g'fria ualde religionis honestati. Et

Ro

lignos emi sume decet gremena roe
voti vnu aut iactat ad nubendum.
Pa. xx. Tururosa res vnu. **Iste st.**
in societate m qua debent hie
cor vnu & anim vna cum alijs. vnu
autē fac turbacione ad illos. **Et rrr.**
vnu multu potatu irritacione fac.
facit et pūpere ad mala p que ali
irritat. **Ite ipoz** est laudibz dūis r
sistere. hoc aut facit blasphemare.
Glosa sup illud. ij. Corinth. x. Siue
comeditis si bibitis. Si vmolecta
igurgit te quasitūz laudes ligna
sonet vna blasphemat. **Ite ipoz** est
vita disciplinatu hie. alioqn scdm
iacobū vana est eoz religio. hoc aut
facit facite loqui. **Et rrr. iij.** Homies
facit p talē loqui. **Ite** eoz vna debet
esse in luctu. hoc at incitat ad vanā
leticiā. **Et rrr. vj.** Dem mentē vertit
i sūritate et iocunditate & nō memit
oem tristitiā. **Ite** eoz est gēplacōni
vacare. nō medicatio. nō legendō.
nō reuelaciones suscipiēdo. vnu
at obscurat itellctū nālem. **Glo. se.**
illud. **Qua. b. rrr. iij.** Cui suffocatio odo
rū imoderatū haustū vnu iocōis vj
igerit caritate. **Ite** impedit qz scienciam
acqrendā. **Ite** dicit salomō. **Et rrr. ij.** Et
ut anim meā tūfferē ad sapiām co
gritū a vno abstrahē cēne meā.
Simile sciam ifundēdā. **Ite** dicit dāy.
Triū ebdomadaz diebz. caro & vnu
nō introierūt i os meū. qū salicet aspi
rābat ad iuel aoz. **Ite** qd pūnt eis
oia nisi pūerēt usqz i finē. **Ite** autem
aufert vnu. **Et rrr. iij.** vnu aposta
tare fac. qd ad lram vez ē. ut p i go
liardis qui fregit occasione vnu re
linquit abbas suas ut tabernas
discurrē possint. Cū igit tot turpes
maculas generet vnu i religios
& tm eis nocet n modicū est eis nāia
abstinēcia nō solū a vno s ab oī potu
q eadē pū inducē. **Et** ad bñ dicit augr
religios nō solū abstinēcia este s eam
abstinēcia potū carnē donādā. **Et**
at imz si hoc religios dicit cū ipse

Ro.

4. c. r. i. o. u. s.

saluator dixit aplis suis. **Ite rrr.** Atte
dite ne gūent corda vā capula et e
buetate. **Et** necessaria est liquide nature
abq & potus. deo faale sub pallio ne
cessitatis huiusmodi vna subintrant
eam apud sanctos. **De v. p. v. ca.**
abstinēdi q m hoie ē multa. Ca. l. iij.
S huius regule ad donandā cēne
qūm pūc cū dicit augr qū valū
to pūntit. **Ite** quedā sūt in reglā
sicut & dīna septima q potū s mē
mēta ad bonū q obligatorū p pūp
tū et h est de talibz. **Nota** u q natum
hūana q valde fortis fuit in prima.
q dicit sū nō est adeo debilitata quin
multa possit i abstinēcijs. **Et** patet
er abstinēcijs magnis et lōgis quas
sustinent iūti i carceribz. et qz facit
aliqui pro sanitate acqrendā ul qser
uāda & quas fecerūt multi & faciunt
adh multi scī. nō solū vni siles nob
natē s eā fragiliores nobis nature.
Si enī tanta sustinent iūti. si tāta susti
nent aliq pro corpe. si tā fragilis natū
qū possent homies si essent volūta
ri. si tm diligēt aīas ut corpa pūo
si pbarent vires suas iūerent se pl
posse qz credāt. **Ite** pbāt hoies qūm
pūc i pūctō lapidē. qū i currendo.
qū i m luctūo & silibz. **Ite** hys q dī sūt
nō pbāt vires suas. **Et** dī ignosce
dūc ignosce dissimulāz
id est verfamur. **Et** hys q ad te pū
nēt vir est q velut expūi qd n pūc.
Dicit filij zebedi. **Et rrr. iij.** possim
salicet bibere calicē passionis. & nos
nō possim leuē abstinēciā sustinere.
Dicit paulus p h. **Ite** dīa possit
q me qfortat. **Et** nos quibz nūqz dēst
dīuū adiutorū. diffidimz nos pauca
facē pūldubio possim multa s nō lū.
Ite qd nō posse dicunt. cē in causa.
Q uum non velle sit in culpa.
U m at aliq nō pū ieiunāē nō
tū et tta horā pūandū aliq alimtoz
sumat nisi cū egrotat. **Ite** dicit man
datū cū ieiunia quo ad ipotentes

Et est sensu cū aliq nō pū ieiunāē nō
tenent ad ieiunia. tm ne solutio ieiunij
ndat i dissoluōne. nō comedit ex horā
pūandū. n forte nō solū sit ipotens sed
eā infir. cū infir nō sit ler pūsta qz
comedāt qūcūqz nāras h requirit. **Et**
lucit at ex hoc mādato tā. pūm est
q mīa est agendū i ieiunij cū debi
libz qz cū fortibz. **Ite** dī est qz conuendū
est exōdīa comestio i clausū diliger
cōter religios vris. cū eā debilibz
oā mlybeat augr. **Terā** q opa pie
ntis cū ifirmos pferenda s rigo
religios. cū eoz comestio sub certa
legē hāudat. **De v. v. ca. ad ieiunā**
Ed qūcūqz circa pūm dū **Cap. l. iij.**
Q uo plato qstabit de ifirmitate
fīs. **Si** enī ubo ipū standū est mltis
poterit esse occasio mēendi. **Ite** dī
q dū habet vna opinio de fīs qz sit
ferus dei credendū est ei de debilitate
quā dicit se hie. **Si** vō pūmpaonef
male habent de eo nō oportet semp
crede uerbo suo. n qstet p alia argu
mēta. **Et** qz fiet de illis qui n dicit
suā debilitatē. **Ite** dī pū plato ē cog
noscere vultū pecoris sui vtrū ma
alentū a pūgue et esse sollicitū nō
solū de aīa s eā de corpe ipū. **De** bz
eā fībz iūngē ut sine iūcē solha
n aduertē si fē aliquid aliquā nāta
tē patit et eā sibi caritatie idicare &
eoz marie qui p hūilitate ul vēcū
dia solent de hys tace. **Ite** nūqz pūit
platus dispensare cū ieiunij ecclie
gnalibz. **Non** credo qz possit s cū sit
credendū q eā nūqz intendit ob
ligare ad ieiunia ipotētes. pū uidi
re de ipotēcia subditoz qz oī rōe uel
uūeritatis ul senectutis ul qplexiois
er similitū et ei q declaracionē pūc s b
diti cū bona qstāca tenere. **De ex**
ordīam qmestioe et qre libet comete
dū sit in conuētu Capitulum. l. vj.
Q uia 2° vō notād qz ex horā
pūandū comedūt si qz fortissis
fīs quosqz comedūt extra mensā
qd est valde cauendū vris sīs nec est

modicū reputādū. **Pro**ne totū mūdū
dampnatū est p hūioi comestioe
pūoz pūntum. **Pro**ne monialis tū
sīs p ortū et cometes lactucam.
cū lactuca comedit dyabolū sicut
iferit ggo i dyalogo. **Ite** vū
religios multū debet resiste tēpta
cion comestiois hūioi. **Et rrr.**
i vitā hūm de quōdā cū fūssz tēp
trus de cometendo cucumerē i ceto.
suspendit illū i cella nū oculos suos.
et sic mltū i aspū illi se curabat.
Ite quidā archiepū vū magne ho
nestatis. & cū se posuisset i mensā &
appozate fūssent ei fīs qz multū
diligebat accepit vna volens eā co
mētere nū bndictionē quā tradidit
obliuoni. Cū at hoc adūsser de posu
it eā & dicit gule sue. **Quā** gula nūmū
festinabat i & iō faetis hanc pūaz
qz hodie n comēteris fīs. & stābz fīs
bz corā se nō comedit ex eis p totam
mensā. **Ite** extra horā comedūt qz fu
gretes cōm refectōnem frim aptāt
sū rōnabili causa horā ul aliū locum
ut aliq melij habeant. **Quo** qz vū
religios dāt oem opam ut sū come
dant cū quēru. & hoc ut pūstant non
solū corpe s & spū ex lōe. **U** n ifra.
Pro solum fauces sumāt abū. s & au
res. **Ite** ut vitent dissoluōnes que
fregit solēt acade i comestioibz ex
conuētu & marie i vris pū q legitur
pūntū dices i lingua i mīno. **Ite** rrr.
ut refriget linguam meā. **Glosa.** **Nota**
Ed sicut mos est loqntū stūct. **Ite**
ne frim pūant qui sequit ex imotētia
ifectōe. **De** quo flosio sup eplaz ad
hebre. **Prichil** sic salūtē nichil sensū
acumē opat. nichil sic egūd mē fu
gat. sicut moderata ifectio. **Ite** qz
at moderatū melij seruat i quētu
qz est. **Ite** ut cariores sūt de societate t.
Cū enī ipū sit vbiāz duo ul tres qz
gnat i tōie ei. sicut dicit matth rrr.
Terā est ipū esse vbi plures s et
pū meliore sequelā hūioi ifectōis.

Ro

Er

Ro

Ro bñ

Hac enī refectio sequit̄ grāz actio-
 nes. uisitacio ecclie. orōnes scete. me-
 ditaciones scē. officū mortuoz frequē
 et silia. Nā at uigilie locucōes. pōta-
 ciones et alie dissolutōes. alijqz mores
 illoz de quibz dicit̄. **Exo. xxxij.** Sedit
 plus maducare et biberē et sur-rexerit
 ludere. Itē p̄ scandalū uitandū fr̄m
 sicut enī sequētes quentū mltis sunt
 ad exemplū i bonū. ita comestiones
 extraordinarie multas sūt occasio iudicō
 rū mltoz mīnū. et turbacōis q̄ sūt
 vere cauenda. Vñ apl̄s p̄. **1. cor. viij.**
 Si qm scandalizat fr̄m meū. nō man-
 ducabo carnē meā. ne fr̄m meū
 scandalizet. p̄ her et alia quedā n̄ sūt
 talia quūuā extraordinaria seruanda
 n̄ sectatores eorū imitādi. Et ad dicit̄
1. cor. viij. Quasi uacua lasciuens de-
 clinauit ist̄ q̄ saluet se ab alijs
 ipascuis. Et p̄ dimittit eū. sepātū est
 quūuā eoz. **1. cor. viij.** nūq̄ nouiū et alij de-
 biles qui comedūt aū hora p̄adij
 t̄isgredunt̄. **1. cor. viij.** mādātū. **1. cor. viij.**
 nō dūmō comedūt i hora et locis sta-
 tutis a maioribz. hoc enī q̄ s̄dm sta-
 tutū sit hora debita reputat̄. Itē nū-
 q̄ qui medicinalibz uin̄ ul' bibit ext̄
 hora p̄adij t̄isgredit̄. **1. cor. viij.** mādātū.
1. cor. viij. nō. et hoc patet ex hoc qd̄ dicit̄
 alimētōz. **1. cor. viij.** nō. et potus
 licent̄ iterdū nutriat̄ tū simpliciter
 nō uocant̄ alimētū. Itē qū quentus
 nimis ato comedūt tpe ieiunij uōne
 p̄terit̄ istud mādātū. **1. cor. viij.** nō. ato
 p̄t comedere q̄ sit. vñ s̄dm mores pa-
 trie. et q̄tatem diez. ē hora p̄adij
 tpe ieiunij. **1. cor. viij.** nō. et uesp̄as.
 alio uo tpe it̄ t̄ercā et s̄rtā. Et uide
 q̄ uiri religiosi nō debent os suū a-
 re ad abū sicut bestie q̄ nō obfuant
 ul' uices uel locū uel tēp̄. Itē uo co-
 mede nō debent i certis uicibz. qz sel'
 ul' bis et c̄to loco et c̄tis horis ut dicit̄
 hic. Et iteo ad maiore gule refrena-
 cione statutū est apud eos ut nō co-
 medāt ul' bibant nisi s̄tēdo et p̄ce-
 tente b̄ndictione nec bibāt n̄ dua-

reficienda. Dicit̄ ei expositi-
 tor horam esse.

bus manibz. Itē q̄ uult augm̄ q̄ h̄ant̄
 certe hore ad orandū ut supra. Dicit̄
 bz iustate horis et t̄p̄ibz q̄stituitis. Et
 ad legendū ut i fin̄ codices c̄ta hora
 petant̄. Et ad comendū ut hic. **De
 p̄rogata mīe t̄a i finos sup̄ rigore
 religiois. Cap. c̄m̄ q̄ gestimū sep̄m̄.**
Quia t̄m̄ nōnd̄. q̄ quidā p̄teru-
 religionis erent quasbā auste-
 ritates c̄m̄ i finos t̄ abis et i silentijs
 et alijs h̄oī p̄ferētes h̄mōi auste-
 ritate op̄bz pietatis. et in hoc se puat̄
 religiosos. **Hec ē at religio p̄haisoz
 maledcā a d̄no. i. iacti. xxij.** **1. cor. viij.**
 scribe et pharisei quasi dicit̄ t̄m̄atis
 mentū et auctū et reliquistis q̄ ḡuon
 sūt legis mīam. **Hec nō est religio
 quā iacob diffinit dicit̄. Religio in
 da et iuaq̄lata apud d̄m patrem h̄
 est. iustitiae pupillos et uiduas t̄ri-
 bla cōe eoz et eate uō infirmos. **1. cor. viij.**
 i uitis p̄m̄ q̄ fuerit duo fr̄es uñ m̄l-
 tū ieiunauit al' s̄uebat i firmis de-
 uote. **Questi.** erat a quodā sene
 quis eoz eēt maioris meli. Et dixit
 sener. **Si fr̄ ille ieiunās appendat se
 p̄ naues nō p̄t uēre ad mensurā illij
 qui seruit i firmis. Mandat d̄ns luce
 vi. ut sim̄ i misericordis sicut et p̄ ce-
 lestis misericordis est. s̄ misericordis
 sup̄ oīa opa ei. **1. cor. viij.** et i h̄oī p̄ualer
 mīa sup̄ oīa alia opa ei. **1. cor. viij.** nō. et
 maior mīa q̄ que exeret t̄m̄ i finos. **1. cor. viij.**
 s̄bi ei pascat̄ esurētis. potest facēs. uesht̄
 nudo patit. lect̄ fatigato ut ex̄t̄neo
 i hospitallitate uisitat̄. uicid̄s i fin̄
 m̄tis. et t̄m̄t̄ moimō ex̄h̄bēt̄ officia h̄uā
 nitatis. et sic t̄ h̄ ope oīa mīe opa ad̄plē-
 tur. **P̄t̄a t̄ op̄bz rigoris religiois ser-
 uit̄ q̄nqz deo de uio sensu ul' mēbro ut i
 abstīnētia de gustu. i uigilijs de visu in
 aspo ueshtu de tactu. i silentio. de lingua
 in clausura de pedibz. In ope ū p̄m̄tis
 c̄m̄ infirmos. seruit ei ocul̄ uigilando.
 et m̄tdū horreda uat̄do. ol̄st̄is ferores
 s̄nēdo. auditi d̄m̄ audiedo. tact̄ m̄f-
 mū t̄ngēdo. gust̄ p̄t̄ eos comestione
 sollicate m̄m̄t̄do. lingua eos q̄solādo.******

pes pro eis discurredo. s̄mo totū corp̄ p̄
 eis diuersimode laborādo. **Que at re-
 ligio h̄uic potit̄ appar. i qua h̄o s̄cp̄m
 religat et totū se deo religat. ut ei ex to-
 to se seruiat s̄mo et ei et p̄m̄o i col' h̄.
 religionis s̄ctate dedit nob̄ exemplū
 d̄ns. qui tā benignū se exhibuit i fir-
 m̄s eos uisitādo dulcat̄ alloq̄do frequē
 sanādo. qui ap̄los mittēdo de eis iun-
 gendis sanādis mādauit. qui p̄ iacobū
 apl̄m̄ sp̄ciale s̄c̄m̄entū iustituit ad al-
 leuacōne i firmūtat̄ h̄uāne p̄tuo
Quā acceditis ad. ualuturum
 mensa. **1. cor. viij.** nō. uide surgatis. qd̄
 uobis s̄dm̄ q̄suetudinē legē sine tu-
 multu et q̄tencōibz audire n̄. solū
 uobis fauces sumāt abū. s̄ et aures e-
 suriat̄ abū dei. **De locō mēse et q̄re ue-
 ri religiosi debet loqui de edificacōis
 i quūuīs est mēsa. Capitulum. lviij.**
Hic p̄mit mādātū qd̄ p̄terit̄ ad
 potētes q̄ ad ipotētes. **1. cor. viij.**
 hic dicit̄ p̄met ad utrosqz. **Et nō q̄
 cōsilio tolerāno statutū fuit q̄ in cō-
 uuiuo sacerdotali s̄p̄ habēt̄ lēo de sc̄p̄
 curis diuinis. sicut dicit̄ d̄s. xliij.
 p̄ reuerētia. **1. cor. viij.** at statuti potuit
 impler̄ esse de causa. p̄ma ut ibidē
 nō solū exterior homo. s̄ etiā interior
 pasceret̄ uō dei. **Quo q̄tra d̄. Job.
 de iuguo. Pauit sterilit̄ que nō
 parit s̄az carnē. et uidue nō b̄n̄fecit
 saluet̄ aīe q̄ in p̄nti solacio uiri sui
 s̄az xpi caret. **Seda ut aīa itenta
 diuine lēo ac magis retracta a de-
 lēacōne aboz. p̄ h̄c magis p̄cā
 caueat q̄ ex h̄uigmoī delēacōibz
 nasci solent. **Quo q̄tra d̄ in eplā
 uide de quibusdā. Niales s̄cp̄m̄ non
 habētes q̄a sicut aīalia q̄ sūt s̄i uōe
 ex tota q̄cupia effundūt se super
 estā. ita et ip̄. **1. cor. viij.** nō. uide de ip̄s p̄mittit̄
 i eadem eplā. **1. cor. viij.** s̄it̄ t̄ epulis suis
 macule quūuātes sine t̄dore. **Tercia
 ut p̄ hoc euitēt̄ nocua ūba q̄ solēt
 i quūuīs orri. **1. cor. viij.** qd̄ d̄ uies epulo
 legit̄ apud inferos punitz i lingua.
 et est i quūuīs ualde laudabile. **1. cor. viij.**************

ad natalē ep̄m. **Conuuiua tūc ex ca-
 tate uaciter p̄tūt. cū i eis absentiā
 nulla uita moriet̄. nullq̄ ex illuōe
 rephendit̄. nec i eis uerboroz scula-
 riu ianes fabule audūt. **1. cor. viij.**
 statuti olim seruati sūt cū cleia
 solebat̄ i simul comete. et adhuc
 apud alijs seru at. qui sic comedūt.
 s̄ qz pauca sūt tales multū euaniūt
 apud eos. **1. cor. viij.** nō. ab ep̄s et nig-
 nis uiris qui tū p̄pter sui honestatē
 tū p̄t̄ multitudinē sc̄p̄i s̄cp̄ter co-
 meducū hoc obfuant. a religiosis
 uo p̄fecti obseruandū est. **1. cor. viij.**
 p̄t̄i enī
 p̄t̄i interdū lēoem h̄nt i p̄te cōi-
 uij. s̄ religiosi debēt h̄re p̄ totū. **Et
 iteo dicit̄ augm̄ donec m̄te surgatis
 1. cor. viij.** apud eos est t̄at̄i tumultu q̄ uir lēo
 p̄t̄ audiri s̄ apud religiosos seruati
 silentiū ut lēo quicūq̄ audiat̄. **1. cor. viij.**
 dicit̄ s̄i tumultu et q̄tēacōne audire.
1. cor. viij. apud eos pauca sūt qui animū
 ad lēoem applicēt. religiosoz uo ē
 audy lēoem audire q̄ abū sumē et iō
 dicit̄. **1. cor. viij.** sole uobis fauces sumant
 abū. s̄ et aures quūuā abū dei. **Et ac-
 tēndū est q̄ ubi s̄t uiri sp̄uales et
 maxie p̄dicatores i aliquo quūuio
 ubi n̄ est lēo. queit̄ eis s̄p̄ aliqua edi-
 ficacōna dicere aū finem quūuij ut
 nūq̄ abus carnalis sit s̄i abo sp̄uali.
1. cor. viij. nō. est q̄ c̄ndelabz qd̄ s̄igt̄ lumen
 s̄p̄ture erat cū mēsa panū in tabna-
 culo et tēplo et tabule testam̄ti erat
 cū māna i arca. **1. cor. viij.** nō. et itez
 q̄ b̄t̄ augm̄ ūbis edificacōis solebat̄
 affluē et dicebat se alia lēoem nolle
 h̄re i mensa. **1. cor. viij.** nō. ead̄ exemplū
 h̄qz nob̄ saluator q̄ ex quo p̄dicat̄ rep̄
 nō legit̄ in quūuio fuisse i quo non
 dixit̄ aliq̄ edificacōna. **1. cor. viij.** nō.
 phariseo eū iuitate et dixit̄ illi. **1. cor. viij.**
 habes tibi aliq̄ dicit̄. **1. cor. viij.** nō. **1. cor. viij.**
 fecit ei leui quūuū i domo sua et pha-
 rizeis mīnūatibz. qz cū p̄d̄ribz
 manducaret dixit̄. **1. cor. viij.** nō. **1. cor. viij.**
 i domo cuiqdā p̄ncipis manducare****

panē. et intendēs quō p̄mos accubū
eligerēt iūmā. dicit ad eos. Cū iūmā
tūb fūis nō recūbas ī p̄mo loco que
sequit̄. Et cōdit cū zachēo. 4. ibi dicit.
hodie hūc dōmū salū fūit. Luc. 19.
Ite fūit ei cōna ī bethania 4. ibi orō
mūmūcōe de effusioē unguētū sup̄ eū.
m̄lta dicit edificatorū 4. laudē maie.
Ioh. 11. Et cenat cū discipulis 4. ibi m̄lta
dicit edificatorū. sic p̄ luc. 22. 4. Ioh.
11. Et p̄ resurrectionē cōdit cū disci
pulis offerētibus ei p̄cē p̄stis assi 4. fa
m̄ mellis et dicit eis. Hec sūt uerba q̄
locutū sūt uob̄. Luc. 22. In die ascē
sionis quēscens p̄cepit ab ih̄sōlīs

Que discerent. Actū p̄mo.
Ite īfīm sūt ex p̄stina q̄suetudinē
si aliter t̄mctat̄ ī uictu nō debz alijs
molestū esse. nec iūstū uideri eis q̄s
fecit alijs q̄suetudinē forāores. Tradit̄
mādatū cū dno q̄ p̄tinet ad duabz p
tes p̄mē. tradit hūc quedā q̄ p̄tinet
ad terna q̄ est cū opa miē. Q̄a uō
nō est ei q̄ t̄mctō t̄mctō cū h̄ plena
rie oīa. s̄ solū q̄ ut fr̄q̄ religiois
magis sūt uicta. tradit hūc mādatū
cū abusiones q̄ ap̄d eos or̄i solent
cū misericordias. q̄ solēt fieri apud
eos ul' cū egrotātes ut hūc. ul' cū
delictos ibi. Et si eis q̄ uenerit. Wel
cū uerandos p̄ īfīmāte ibi. Q̄ad
modū at̄ egrotātes. Et nota q̄ alijs
solēt molestē fieri quo ad uolūntem.
et iūstū reputant quo ad uolūntē q̄
quibusdā egrotātibz fūit miē alijs
ī uictu. q̄ra quā abusione ponit ali.
mādatū dicit. Nec illos feliciores pu
tat̄. Circa p̄mā nōnd q̄ īfīm ex
p̄stina q̄suetudinē dicit̄ illi qui solent
egrotare fr̄q̄. Ite sūe actū sūe nō.
sūt faciēre alijs miē ī uictu mō ī īf
mito. mō ī hospicio it̄rdū eā ī
quentu dūmodo eoz īfīmāte sic mā
festa 4. ī consimilibz et hoc est alijs ī
uictu t̄mctari. **Q̄ īfīmōes alijs īfīmā
tādī ī uictu nō debz alijs displicē. Capi**

Quod at̄ sic faciēdū sit. **Cap. 11.**
patet. Dns ei alijs t̄mctat̄ ī uictu

egrotent

si mādatū. Et solēt ista imputare tales esse
melius q̄ dicit et cōtra h̄c ponit.

alijs ī statu fīmāte

hūmā naturā ī statu īfīmāte. In p̄
mo em̄ statu gessit ei ī uictu fructus
arborū cū. In 2° uō gessit ei panem
4. herbas. 4. carnes p̄ diluuiū. ut p̄
Genes. 4. 4. 11. Preterea ars medicine
hoc p̄cipit et ipsa ordiāta est a deo. q̄
qui hūc resistit de ordiātionē resistit.
Ite nōne ap̄l̄s p̄cipit thymotheo ut u
tāt̄ vmo p̄t̄ fr̄q̄tes īfīmātes q̄d ū
legit̄ alijs p̄cepisse q̄ nō habebat h̄q̄
īfīmātes. Porro qui h̄ molestē fecit
īfīmāte de q̄lorū uictiā. Et sūt deho
res uida q̄ m̄mūcāt de effusioē unguē
ti sup̄ xpm̄ sanū. ut at̄ m̄mūcāt
de effusione miē sup̄ xpm̄ īfīmū. Item
magis miē est non faciē m̄mū. maio
ris est nō dilige. sed marie grauit̄
cā fte. **Q̄re** igit̄ ī misericordie sūt
hūmōi hoīes qui eā factā ab alijs mo
lestē fecit. Ite at̄ q̄d ḡm̄ est quidā
qui h̄ iūstū uiderit. estimātes q̄ q̄
oīa q̄a sūt m̄ fr̄es. oīa dūm d̄ debz
equalit̄ q̄d si uer̄ est igit̄ iūstē fecit
sūt ap̄l̄i qui nō dūctebant oīa cōt̄.
s̄ p̄oq̄ uictūq̄ sicut cuiq̄ op̄erāt.
Et eadem rōne oīs h̄o agere q̄
maiorē curā haberet de m̄bro īfīmō
q̄ de m̄bro sano. 4. magis expēdit̄
p̄ eo. Et s̄dm̄ h̄ iūstē ager̄ p̄familias
p̄t̄ domū debitorē. 4. magis ruinosā
magis reficiēdū q̄ oīa falsa sūt. q̄ p̄at̄
q̄ hoc nō debz iūstū uideri. Et attē
tendū q̄ ī oī afflictioē exptus eā me
lijs īfīmāte de suo q̄simili q̄ ex h̄is
q̄ passū est itelligit̄ meliys q̄ sūt p̄xim
sui. Sic paupes de paupibz. t̄p̄tati
de temptatis. īfīm de īfīmāte. et īfīm
bus meliys noūt̄ uideri. Et eōrd̄
duites de paupibz. ītemptati de t̄p̄
tatis. fortes de infirmis m̄m̄ b̄n̄ u
dicare q̄sueuerit. Et nō fit h̄ mādatū
oībz sed fortibz cū dicit. Quos fecit
aliqua q̄suetudo forāores. Et tales
faciliys ī hoc errāt. Q̄d uō dicit q̄sue
tudine hoīem faciēre forāore ē ueritas
adūsiōne digna q̄suetudo sequit̄ et
usus ī oībus uires adm̄strat. ut p̄
ī op̄arijs oīs laboris difficilis. Et id

depiūt qui fugiūt laboriosa ut sūt
fortitudinē pot̄ est eis assuescendū
talibus. 4. sic fortior effiat homo ad il
la uictū illud. Q̄d male fers assuesce
et fers. Patet igit̄ ex dictis rāo h̄
mādatū. Sequit̄. Nec illos feliciores
putat̄. quia sumūt q̄d nō sumūt ut
s̄ sibi pot̄us gratulent̄ quia ualent
q̄d non ualēt illi. h̄c ponit mādatū
s̄dm̄ cū abusione s̄dm̄ p̄dictam.
De feliciores ī statu sanoy q̄ īfirmoy.
Capitulum 12.
Elucet p̄l̄ sumāt nō sūt reputā
di feliciores q̄ sanī. p̄mo q̄a maiorē
habēt īdignitā q̄d nō est felicitatis
s̄ miserie. Sed quia fr̄q̄ q̄d sumūt
cū magna uerūdia sumūt 4. angustā
ā. Tertio q̄ illa q̄ sumūt licet melio
ra nō eos t̄m delectat̄ ut sanos m̄m̄
bona. Q̄to q̄ cū h̄is oībz habent
multas afflictiones alias q̄ eos uer
ant. Q̄to q̄a puant̄ multis q̄solacō
bus sp̄ualibz quas habēt sanī ī laō
bz ī officijs eate ī studijs h̄mōi. Ser
uo q̄ oportet eos eā īuitos alios ī
multis portare. ut ip̄i portēt̄ que oīa
ponit̄ h̄m̄ miseria q̄ felicitate. Porro
qui sanī sūt 4. fortes ī religioē habēt
multā materiā gaudeō ī dno et ei
gr̄as agēdi. Stat̄ em̄ īfīmāte est
multis occasio m̄m̄ris 4. impac̄.
4. accidie 4. alioz multoz. Et ab hac
ocasioē sūt liberi. Ite sūt liberi ā ml
ta fūitūte qua sūt īfīmī subiecti p̄
latis 4. officialibz occasioē sūe n̄ctā
tibz. Et libens ī oī quētū habent̄ et
q̄m̄t̄. Et onera ordm̄s sūt leuioza
eis. Et h̄nt̄ uictē p̄l̄ lucrari possunt̄
ī meritis. Q̄to ei pot̄iores sūt ad
pl̄a opa ī quibz oībz p̄t̄ m̄ri.
Et uoandiorē eā ī pluribz cōsola
tionibz 4. sine tedio uictā deducunt̄
per q̄ patet rāo h̄m̄ mādatū. Et
si eis qui uenerūt ex mōubz delicta
toribz ad mōstera alijs alim̄toz
uestimentoz op̄im̄toz uedat̄
q̄d alijs forāoribz. 4. id felicioz nō
dat̄ cogit̄re debz quibz non datur

q̄tū de sua seculari uita illi ad istā dese
derunt q̄m̄s adūsijs alioz qui sūt cor
pe firmiores frugalitate puenire
nō potuerūt. Due sūt abusiones q̄
contingūt interdū occasione miserie
diaz q̄ fūit. Una ē q̄d nō q̄siderant
rōem h̄q̄i cōtra h̄c ponit̄ istā mā
datū. Sada q̄d uolūt idē sibi. q̄t̄ quā
ponitur sequēs mādatū. Nec debz
uelle oīes. **De misericordis faciē
dis cū delicatos Capitulum 13.**
Que faciēre sūt alijs miē illis q̄
fuerūt ī seculo delicati. p̄mo ne ex
m̄m̄a duricia respiciant̄ ul' de m̄
gressu peniteat̄. Sado ne īfīmāte
m̄m̄entes p̄tuo sibi 4. alijs graues
fiant. Tertio ut iocūdū dno fūiat.
Q̄to ne seculares hoc audientes
religione horreat̄. Q̄to ne ī reli
gione oībz odibilis ruftratis uictā
tu. Sexto ne religio uirōnabilior
sit natā que m̄bro nobilitati et te
neroy delicatōza m̄strat. Septio
ne carcer dū crudelior sit carceribz
tyrānoz. Q̄tis ei tyrānū ul' eam
saracēnū nobilibz 4. delicatis t̄mctē
ratis apud se nō faciē ī aliquo ma
iore m̄m̄ā q̄ alijs. Actūo ut ex h̄
ad meliora puōcent̄. Nobilis em̄
aūm̄ magis puōctur ad bonum
p̄ m̄as 4. gr̄cias q̄ p̄ duricias. S̄
sciendū q̄ quedā sūt gr̄cie q̄ uergūt
ī dissolūciōē ut nimia libertas lo
q̄di. quedā ī secularitate. ut sūicia
ī dissolūciōē 4. hūmōi. Quedā ī p̄
culū ut nimia fr̄q̄tatio putum 4
similia q̄ nō sūt necessitatis. Quia
uō circa ista nō expedit̄ f̄ m̄ias. s̄
cū illa q̄ sūt n̄ctāte. Iteo nomiat̄
tria cū q̄ sūt faciēda m̄ia. scilicet ali
m̄ctā uictim̄ta op̄im̄ctā que oīa
sūt n̄ctāte. Circa ista uō cauendū
est ab excessu nimio. p̄mo ne religio
peat̄. Sado ne alijs iūstē scādāzēt̄.
Tercio ut ip̄i quibz fit m̄ia ab exces
su seculari p̄ medū t̄p̄ancie paulat̄
t̄isēat̄ ad religionis frugalitatem.

Pro

delictis ap̄d alios
q̄bz h̄ non sunt

Et ideo nobilitas dicitur aliquid alimētorum
et non aliqua quod non sonat in modicum. Itē
trucidanda quod interdū solent aliquid subdi
ti mīmurare q̄tra facētes mīas cum
nesciūt causam fā. Itē p̄familias red
didit rōem q̄tra mīmurātes. Mat̄i. xi.
An nō licet michi quod volo facere. Solēt
autē q̄nq̄ scandalizari cōt̄ recipiētes
cū nesciūt necessitates ip̄oz. Itē dñs
scandalizatis phariseis cōtra discipulos
cōfricātes spicas in sabbō rūtendo ostē
dit eoz necessitatē. Sic et dauid sili nēa
ntē comedīt panes quos nō licebat.
Mat̄i. xii. Holēt itē se q̄nq̄ p̄ferre il
lis i corde suo cū nō utant talibz. s̄ cō
pācio statz ad statū in seculo tollit h̄
modi supbia. **Exemplū de monachz**
egyp̄no dure vite qui fuerat ruficaz i
seculo q̄ cū videret arseñū q̄ delicia
viuebat. p̄mo scandalizatz i eā. cū in
tellerit q̄tū fuisse i seculo delicatus
dicit. Ne in q̄ tu de delicis uelst ad
vita durā. ego atē de dura vita uel ad
delicias. Dñs ḡ dicit. Cogitare debent
quibz nō datur v̄ videlz ut q̄stēntes
rōem fā. q̄tra facētes h̄mōi mīas
nō mīmurant. Accēdentes v̄ eoz ne
cessitatē i recipiētes nō scandalizant.
Si uō statū scilicet illoz statū p̄parā
tes illis se i religionē nō p̄ferant seq̄t.
Itē debent velle om̄s q̄ pauos v̄det
ampliz. nō q̄ hōiantur sed q̄ tolerāt
accipe ne q̄tingat detestāda p̄sitas
ut in mōstero vbi q̄tū p̄nt fuit diu
tes laborios. fiat paupes delicti. Itē
tradit mādātū c̄a abusione sedān
p̄dām dicit duo. Dñs i quo ē s̄ba
mādātū. Aliud exp̄mit causā q̄d mā
dātū cū addit. ne q̄tingat. Et nota q̄
nō dicit. Ne uelint quia tamq̄ p̄uēt
i suis mādātis deuitat p̄uāla. Et atē
homo nō uelit ea q̄ p̄ment ad recā
tiōē carnis valte est difficile. Et ideo
ut nō uicāt laqueū ad peccādū non
dicit nō uelint. Dicit autē. Itē debet
velle ut magis moueret ad h̄. q̄d dicit.
Plq̄ em̄ solēt mouē rācio iēta i mā
dātū q̄ solū mādātū. Et ideo dicit il.

debet velle om̄s q̄ dicit. Enā sine oi
mādātū hoc p̄ se est debetū q̄ rōnabile.
Et v̄ non debent velle oēs accipe. q̄d v̄
dent nō multos s̄ pauos accipe. quia
disp̄sāo q̄ solēt fieri pauos non est
redigēda i uis cōe. Itē fiet in alioz de
p̄sitiōē et ad eoz exaltatiōē. Possēt
ec̄ infamis occasio id ē volendi hoc atē
nō fit q̄ ip̄i honorēt sup̄ alios sic dicit.
Itē fit ex p̄ia causa sicut dicit videlicet
ut tollerēt s̄dm aplm. Qui fr̄em in
firmantē iubet tolerari. Iustū est ut
sicut dicit q̄ nō debet velle om̄s accipe
q̄d pauos fit et nō in q̄ceptū eoz s̄ ex
causa p̄ia. Alioq̄n oritur p̄sitas de
testanda ut i monastio vbi q̄tū p̄nt
fuit diuites laborios fiat paupes
delicti. Pueri em̄ et detestandū est
em̄ valte q̄ paup̄ uelit fieri delicatus
q̄d est diuitū. s̄ magis q̄ i monastio
q̄d est locū p̄ntē nō deliciaz s̄ maxē
vbi v̄det exemplū aū oculos suos ad
gratiā valte noticiā videlicet dicit
qui fuit ibatē q̄tū p̄nt laborios. De
illis qui i seculo fuerit paupes et i reli
gione voluit viuere delicti. **Capitū**
lūm. **Seragēsimum secundum.**
Ed heu mārlominz hec non co
hibent quosdam qui in seculo
in tenui statu fuerūt. q̄n in religione
viuere uelint delicti. vbi qui magni
fuerūt i seculo app̄s sūt q̄renti. Dicit
daniel p̄mo q̄ ip̄e s̄d̄y ei q̄ erant
de ḡnie regno in curia regis babilōis
contēptis regis abis. v̄ vmo etiā de
quo ip̄e bibebat contēti erāt q̄bustā
vilibz salicet legumibz q̄ aqua. Et
isti de ḡnie rusticali q̄ceptis vilibz vo
lūt nūc i abis v̄ vmo regalibz in do
mo xpi. Itē dicit **Ysaie.** Leo quasi bos
paleas cōdet. et exponit de tpe ad
uentū xpi. Et s̄m **Ysaie.** ad l̄vām nūq̄
adimpletū est nec implebit sed ideo
dicit q̄ nobiles sicut leo i illo tempe
sic hūiliati s̄ ut essent q̄tēti abis rufi
canis sicut boues p̄ quos rustica de
signatur. Itē p̄cholor ista tpa mala
gmūtātes q̄a nolūt ut boues comēt
fenū sed sicut leo comēt abū nobiliū.

Itē inuit augm q̄ i archa noe nobilia
animalia ut leo et aquila et huiusmodi
nō habuerūt cibaria q̄sietm scilicet
carnes quibz solebant vesci sed q̄tē
ta fuerūt castanea ficu q̄ huiusmodi
Et isti i paupe religione volunt q̄
animalia ignobilia habeāt cibaria no
bilū animalū. Quid igitē mirū si v̄
suis huiusmodi culpā vocat p̄sitate.
Notandū itē q̄ malicia auertit ho
minē a deo. **Ysaie lxx.** Auersi sumus
ne rein q̄ post tergū dei mei. Et q̄tū
ad hoc dicit p̄tōr auersi quia uertit
hoiem a deo q̄ debet h̄ē retro iuxta illud
leuit. vii. Itē q̄tū iuxta retro q̄ nō
aure. Itē uertit hoiem a sup̄ioribz ad iē
nō. iux̄ **Ysaie lxx.** Itē sumi subtz q̄ nō
sup̄ia. Et q̄tū ad hoc d̄ p̄tōr subuersi
iuxta illud **Thimo. vi.** q̄d dicit de tor
rigibili. subis est qui huiusmodi est v̄det
qui tamq̄ vas subuersum nichil boni ret
puet uel i tmet. Itē educt hoiem ab iē
rioribz ad exteriora. **Actū. vi.** Audui
m̄ q̄ quidā euerterūt aiās vestras
et d̄o d̄ quia a lege s̄p̄ m̄teron
volebat eos i ducere ad legē extiorē
moysi. Et q̄tū ad hoc p̄tōr d̄ euerfus
id est extra vsus ab iūctis q̄ illud
q̄d **Genes.** Ingrete b̄ndre dñi cur
fous stas. Verū cū dicit p̄tōr auersi
ut subisus uel euerfus p̄tōr causas sp̄uā
les. Pueri m̄te dicit p̄tōr oia. q̄ p̄tōr
vsus salicet ab ante i retro. a sup̄ia
subtz. q̄ ab iērioribz. extra p̄tōr hoc
d̄ **Genes. i.** Pueri difficile corrigunt.
Cū igitur pueris tñ malū por
ret nō est p̄uicēnda culpa. q̄ v̄
sp̄u dei pleni vocat p̄sitate. Nō s̄
lū at uocit p̄uersitatē s̄ p̄uersitatē
detestandam. q̄ b̄n. Itē em̄ tñ q̄ dñs
sp̄ualit̄ detestat. p̄mū est sup̄bia.
v̄n̄ amos vi. Detestor ego sup̄bia
iacob. Sedm̄ est auertitū. v̄n̄. v̄n̄.
labia mea detestabit̄ impiū id est
illū qui est s̄p̄ pietate. Tertium est
dissimilatio discordie iūctis. **Puer.**
vj. Et septimū detestat aiā ei illū
salicet qui semiat iūctis discordias

Hanc non est sine supbia nec s̄p̄ arde
litate iūctis. nec sine occasioe
discordie iūctis cū paupes volunt
equari illis qui fuerūt diuites in re
creacionibz q̄ alijs similibz facēdis.
Et ideo v̄ est h̄mōi p̄sitas detestāda.
Sane q̄admodū egrotātes nātē
h̄nt inuicē accipe ne grauent̄
ita et post egrotāte tractādi sunt
ut cū r̄reent. etiā si de hūilima s̄p̄
paup̄tate uenerūt. tamq̄ hoc illis
cōtulerit r̄reent̄ egrotādo. q̄d diu
tibz aterior q̄suetudo. Traditū mā
dātis c̄a illas abusiones q̄ solēt ori
ri c̄a misericordias q̄ fuit infinis
ul̄ rebilitatis. tradit h̄c mādātū
c̄a eas q̄ orūt̄ c̄a r̄reandos post
iūctitātē que sūt due. vna ex p̄tōr
latorū q̄ eas nō faciūt. Alia arm
recipiētes cū eis abutit̄. Curā p̄mū
ponit h̄c mādātū. c̄a 2° inf̄a cum
dicit. Itē cū uires. Nota ex p̄dictis
q̄ sūt mādātū traditū huc usq̄ c̄a
abusiones faciētiū. In seq̄t̄ uero
clausula c̄a abusione recipiētiū.
Cōm̄ eos qui excedit i q̄titate victu
Itē dñs at lūm **Capitū lxx.**
Hic p̄mo c̄a id q̄d dicit. Itē
accipe ne ḡuent̄ q̄ excessi i q̄titate
abi uel pot̄ ḡuat quo ad corp̄ q̄ quo
ad aiām. quo ad famā. quo ad cor
p̄s q̄ aufert quietē s̄p̄m. Et v̄
Saturitas diuitis nō s̄nt eū dor
mir. Itē ḡuat iūctitātē. quia s̄dm
senecam. Multa ferula morbos
multos fecerūt. Et r̄r̄v̄. In mil
tis estis erit iūctitātis. Itē addit q̄
ues dolores. Job xx. Cū faciāt̄ fuit
artabit̄. et om̄s dolor uerūt sup̄ eū.
De h̄is tribz h̄etur Et r̄r̄v̄. vbi d̄
Vigilia q̄ colera et tortura v̄ro in
frumto id est hōi qui est sine frugali
tate q̄ est p̄tās i victu. Vigilia quo
ad p̄mū. colera quo ad s̄dm ut acci
p̄t̄ sp̄s p̄o ḡnē. ut sit sens̄ id est
infinitas que ḡnat̄ur fr̄q̄ter et co
lera q̄ tortura id est torciones quo
ad tñū. Si autē hoc facit huiusmodi

excessu ena i sano q'omagus i infirio. **W**u et paul dubio et aufert quiete sop
m x ploungat i firmitate x adauget do
lores q' omia valte g'uant corp' eius
E' grauat quo ad aiam q' obrundit
aciem cordis sicut d' in libro collacio
nu collaco'e p'ma. **H**ec d' nichil adeo
obstruit intelligencia sicut comessa
cio x ebuetas q' saluet facit excessu
p'dictu. **I**te dicit eod' rario **D**aniel' i
q' pueris abstinentibz data est aplius
intelligencia. **I**te q' fundit meoria ut no
recedet quis agendoz. **T**ul' q' a me
re ut no pnt nimo cibo x potu re
pleti. **D**icit et mens a meiendo. **T**a
les at fregr' no remiscunt eoz q' r'at
et ptinent ad deu. **D**icit rui. **S**icut
obliu' s' mei saluet eoz q' ad me p'ti
nent. **E** macat carnale q'apiscena
am. **H**emie v'. **S**aturauit eos et meda
ti s'it. **E**ta igit' s'dm hoc no solu gra
uat corp' sed etia cor quo ad intelli
cia quo ad memoria. quo ad q'apisciaz
diat d'ns sus discipulis. **L**uce xxi. **A**te
dite nequ' g'uent corda v'ra crapula x
ebuetate notabil' d'icdo corda. **I**tem
g'uat quo ad fama. dicit et ist' simile
zodomitis. de quo d' eze. xvi. **H**ec fuit
iniquitas s'otome saturitas panis. **E**t
nota sicut d' in libro collacionu q' dicit
panis q' saturitas abis etia vilibz est
caueda. **I**te tales facit de uenere suo
teu bel. de quo d' daniel' rui. **N**one
vires tibi ee bel reus uiuentis. **N**ome
vires q'ra comedat x bibat cotidie. **I**t'
soler dia canes qui tm comedat q'p
pouet eos vomit. **V**sa. lvi. **C**anes im
pudetissimi nesciunt saturitate. **C**u
igit' excessu p'dictis g'uet quo ad tria
p'dicta cauendu est valte infirio iligioso
uueca i g'gregaco'e et p' corp' quia
ifirmit' x p' aiam quia religio. et
p' fama q' me alios uueca celare no
pt qd s'it. **A**d hoc aut' cauendu ist'it
nob natura que dedit ho'i uunq' ob
s'dm corp'is q'itate q' uionabilibz
aialibz. **I**st'it etia medicina. **W**u
cu quep'tu fuisse a galieno qd esset

ro

ro

psa medicina. r'ndit abstinecia. **E**t
cu iter q'stu fuisse ab eo q're paru coe
teret. **A**ndit ut uua. **I**st'it s'dm
p'm doct'na. de qua sic legit' in libro
collacionu. **S**up ieiunioz mo. no p't
face vni formis regula custodiri quia
nec par fortitudo metis test omnibus.
u. vna test robur cunctis opibz. d'ico
talus sup hys dat' diffinico ne q's vni
q'ul' qualist'iq' abis saturitas oueret
i gluuie. **C**u igit' hoc sic q' d'icunt
nature x medicie x spualis doct'ne no
merito uasit' d'ns co'tra q'ruu facie
tes s'dm illud p's. **A**l'ad ueniet' x sa
tuat' s' nimo x p'. **A**d huc esce eoz
erit' i ore ipoz x uia dei ascendit super
eos. qd' s' p'p't dei offensa uoluit se colibe
ifere'da est uentis illis. qui s'it sub disa
plina. sicut sic beatus quibz iponitur
cham' x frenu i ore azmo saluet x eq.
ne comedat q'ru uoluit. **P**s. In d'iano
x freno marillas eoz q'stinge. **E**t ad
bu dicit uir s'us. **P**recesse hnt m' ampe
uare q' iusticia p'p't r'co's p'dictas. et certis
tis et iuris illata. si se uolucarie non
colibet. **E**t s'lar uentis q' ad meliora
copellit. **D**e recreacoibz faciedis debi
lib' ena si fuerit paupes i s'lo. m. lxxij.

Cauo no'nd' ena illud sic tenca
di s'it i q' s'it quida plati qui
en recreaciones faciedas debilibus
tueniut' m'ed'u duri nimis. **H**ist' de
m'io pastor illoz de quibz dicit' **E**ze.
xxvij. **C**u' ifirmit' fuit no q'solidaste
s'it at' ra q' soler eos ad hoc reuoluer.
p'mu est sp'es religiois. **T**ractant
interdu s'ies dure. s' debet' cogitare
q' religio m'ida x imaculata apud
deu x p'rem. de cui' iudicio magis est
curand'u q' de iudicio huano h'ores
s'dm iacobu p' caplo. **V**isitare pu
pillos x uiduas i tribulaco'e eoz qd'
est op' m'e. q' ead' r'oe m' o'i op'e m'e
est uera religio. **C**u igit' recreaco'e
bilu' sic op' m'e maior est m' h' reli
gio q' q'ru' ex q'ru da. nescio quo rigo
re p'nutit' uiscer' eoz co'to'iq'u. **S**eu
du est tenacitas auaricie sub specie

paup'atis.

paup'atis qua allegat' s' debet' cogitare
q's essent largi dispensatores s'dm d'ni sui
uoluntate d'ns qui diues est. largiens mis
erere n'cia. **C**osueuit ena d'ns disp'ato
ri m'stare expensas p' q' oia expendit.
Et d' d' luce. v. **D**ate x dabit' uobis. **C**
cu est duricia cordis. **S**it ena quida qui
durant' ad suos q' no s'it sui ne struico
faciles ad iurias. **D**ur ena s' ad iustis
m'as. **S** debet' attende q' s'p'uribz pla
ti uocant' matres. **S**erri. ad platos. **D**is
cite uos matres ce no d'ns. **E**t sic sicut
mat' p'ia gestit' ad subditos uiscer' si
cut faciebat paul' ad **T**heffa. q' d' dicit
s'it sum' i medio u' tan' si n'it' f'oue
at filios suos. **S**ic x d'ebat scribes ad
thimo. platos. x d'ns. **E**t r'oe ad p'ie
tate. **T**himo. iij. **C**essantibz igit' causis
p'dictis m'uis bonis sic tractandi s'it de
bilos i refectionibz quo ad abu. m' re
pau'acoibz ne ad labores g'ues co
gnant' m' dispensacoibz ita religiois
rigore. ut a' g'genia debilia uoluerit
et roborati p' recreaciones g'ruas
ad religionem p' qua uiderit h'ymoi
plati zelare a' g' uent' m' expensas
quas tunc er' diuinitate laquozus
oporet' augeri. x p' p' ope pietatis
co'sequat' p'missionem uice que nuc est
x futu'e. **S**ic cu dolore no'nd' q'st' quida
plati qui h'ymoi recreaco'es facit m'
id'gent' p' aliq' eoz nigritudie x d'ic' exet'
ambles. x de h'uilioibz quibusda magis
id'gent' no curant. **S**erri. **V**idem'
multos qui qd' arassa est assumetes
qd' debile est p'p'it' qd' ualde cauendu
est. p'mo ne uia' acceptois p'sonaz
i domo dei iuciat. **S**ic ena no est de fen
du paup'i i iudicio iusticie q'ra diu
tem sicut habet' in lege. **E**ro. xxij. m'
tomuz re'fend'u est d'anti q' p'p'it' m'
ul' pusilla m' opibz m'ic. **S**edo ne ius
ticia ledat' si ena tanta est uis p'ietatis
q' i uacitate aliena facit p'p'ua. q'ro
magis iust'it' est ut co'ia fratri indige
n' q'icent'. **N**on est igit' hoc solu m'ia
s' debitu' p'p'e qd' dicit' **E**ro. iij. de ope
pietatis. **E**t redde illis debitu' tuum.

Non est igit' graui' si fiat s' iusticie lesioe
Tercio ut m'ia' meritu' habeat. **C**u ena
qd' s'it m'is suis de' s'ibi fieri reputat.
Eto quis e' m'ioz tanto magis s'ibi s'
reputat. et t'ato h'z acceptaz. et t'atomag'z
i'munerat. **E**t d'co nobilit' dicit' **A**th'
rui. **S**o sola de m'is s'it de m'ioz h'is
qd' inq' no fecistis vni de m'ioz h'is
michi no fecistis. **A**d cauendu igitur
p'sonaz acceptacone. ad g'seruacionem
iusticie ad meritoz augmentu p'ie t'
tandi s'it s'ies i h'uo'oi recreacoibz. **E**na
s'it de h'uiliana seculi paup'itate uenit.
tunc q' hoc illis g'ulerit uer'caoz estu
to qd' diuinit' anterior' g'uetudo. **H**oc
est t' h'oc illis fiat r'oe m'f'itatis p'ie
tentis de nouo qd' diuinit' s'it interd'u
r'oe g'uetudis autiq' qua m' s'lo habue
r'at. **E**t est argumentu ex hoc q' con
tescentendu est aliquibz i aliquo r'oe
g'uetudis p'etentis. **W**u d' q' beatus fir
gus i capite m'leu' g'cessit q' m'ore
ordinis ut portaret capellu sicut m'
seculo g'sueuat. **C**u' cu' fecisset aliquot
diebz et semel exisset m' choro uacaret
alios monachos senes et iuuenes ex
tractis capucis m' frigore m'entes
uulit'. q'p'uctus i seip'o extractu ca
pellu de capite p'icet i medio choru et
postea nuq' uoluit portare. **I**te dicit'
de quoda abbate s'co. q' quib'ad' u
uenibz monachis tep'it'is de carmbz
anseru' quas i seculo libent' comedere
g'cessit ut clanculo pacis comedere.
Cu' cu' faceret i ipsa mensa g'fusi m'
seip'is surrexerunt et trantes claustr'
pulsato cymbalo trabant refectoriu
et fabas cu' alijs comedere. **I**te de quo
dam alio uro magne religionis et
magne fame qui auda subiecto suo
qui ce'ndat i tristitia g'cessit uellare
i aliquo loco occulto sicut i s'lo optie
facere g'sueuat. et dicit' e'it' ualuisse
quo ad aiam et quo ad corp'z. **H**ec igit'
et similia x si no s'it trahenda ad g'se
q'p'auu. t'u si fiant m'ed'u x raro a uirif
s'is credendu est q' fiat illo m'p'uate

Et

Et

Et

qui p[ro]p[ri]o suo suffragate ad ollas caru[m]i
q[ui]sueras dedit q[ui]a more vaste soluti
dum carnes abundancia i[n] deserto
Ed ai vites p[ro]p[ri]as. **Sequitur**
reparuerit redant ad feliaore
cosuetudine sua q[ui] famulos dei tanto
ampl[ius] dicit q[ui]o min[us] indigent. ne
abi eos voluptas teneat ia vegeta
tos quos necitas leuauerit m[er]itos.
Dne s[un]t abusiones q[ui] interdū rep[er]iunt
in illis in quib[us] recreaciones misericordie
penduntur. Una q[ui] p[ro]p[ri]a sufficiunt i[n] reu[er]e
tione nō faale redunt ad quentum
cōtra quā p[ro]m[itt]it i[n] d[omi]n[u]m. Ali
a q[ui] felices est m[er]it alios qui diuites
fuerit quib[us] ut eis videt talia faaliq[ue]
pendunt. q[ui]a quā p[ro]m[itt]it sequens
mandatū salicet illos estiment.
De sequēdo quentū et de r[ati]o[n]e s[er]uicij
ca sub h[er]es se ab eo Capitulum
Et no[n] d[omi]n[u]m i[n] stud[io] i[n] quentum.
qd h[ic] dicit. Videm[us] q[ui] natura
ad hoc quolib[et] a[n]i[m]o rep[er]at vites m[er]it
tre nascentib[us] ut resumptis vurbus
fecit fructū q[ui]suetū. Itē ad hoc dat
ānona copiosiq[ue] equo. ut fortior eff[er]at
melij faciat dicitā suā. Itē ad h[oc] d[omi]n[u]m
sit de[us] temp[or]is quentū salicet noctem
et temp[us] laboris salicet die ut s[er]mo
refectis arrib[us] i[n] nocte de die creat
homo ad op[er]i suū. Sic q[ui] h[ic] dei repa
tis vurb[us] p[ro] recreaciones debent redire
ad labores q[ui]suetos cōuentu[m] et hoc ē
d[omi]n[u]m diligere ex totis vurb[us] sic p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]e. **Deut[er] 10.** cū salicet ex c[or]de amore
i[n] eiq[ue] h[ic] i[n] vrb[us] m[er]it p[ro]p[ri]as nostras.
Dū igit[ur] dicit vrb[us] s[er]uicij. s[ed] cū vites p[ro]p[ri]as
reparuerit redant ad feliaore
cosuetudine suā. salicet ad vitam cō
uentuale. m[er]it q[ui]sueto q[ui] sequēdo d[omi]n[u]m
refectū. caplin scholas collaciones
et alia facienda que solent a quentū.
excer. Et v[er]o q[ui]a mala solēt p[ro]p[ri]e
re m[er]it illis qui se subtrahūt a seq[ui]to
quentū. Dū i[n] refrigeratio est.
v[er]o b[en]d[ic]t[io] ruidā monacho tēp[or]ato
de solitudine dicit. Carbo ardet cū a
lijs ardentib[us] separatus ac refrigerat

ymo d[omi]n[u]m i[n] nigrisat & reddit fumū. S[ed]
ecā n[on] ardens claret cū alijs. se gre
garij hec eadem t[er]m[in]u[m]. **F**undat h[ic]
segregat a cōuentu faaliq[ue] refrigerat
at a feruore i[n] corde & demgrat quer
sacōe & reddit fumū male fame. Ali
ud est indignatio regis et m[er]it. D[omi]n[u]s enī
q[ui] g[ra]t[ia] s[er]u[us] quasi quidā exat[us] d[omi]n[u]m
i[n] i[n]ta illud cā. **vi.** Terribilis est ut
castrorū acies ordinata. **S**olet autē
multū indignari reges q[ui]a suos q[ui]
nō sequūt[ur] e[st] e[st] suū. **C**uō igit[ur]
nō indignabit[ur] rex regū et d[omi]n[u]s do
minantū q[ui]a tales. **I**ndignabit[ur]
siquidē & nō modicū. **I**teō i[n] hui[us] m[er]it
figura d[omi]n[u]m indignat[ur] cōtra m[er]it p[ro]p[ri]as
boseth. licet claudā dicit ei. **i.** **Deut[er]**
19. quare nō venisti meū m[er]it p[ro]p[ri]as
seth salicet cū alijs qui erāt meū
i[n] exeratu meo. **E**t abstulit ei medic
inā possessionū suaz scdm morem
p[ro]p[ri]as qui p[ro]p[ri]as solēt a suo erāt
in remanēt[ur]. **A**liud est p[ro]p[ri]as
latronū. **S**olet enī p[ro]p[ri]as i[n] sep[er]is
se a s[er]uicij faaliq[ue] i[n] latrones.
Iteō p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as romā. cum
c[on]sistunt p[ro]p[ri]as q[ui]suetas q[ui] solēt ex
p[ro]p[ri]as magna societate & illa p[ro]p[ri]as
in qua p[ro]p[ri]as. ul[ter] alijs magis est con
ducens eos. **I**ta et religiosi debet se
semp[er] i[n]g[er]e multitudinū cōuentus.
p[ro]p[ri]as cū d[omi]n[u]s sit s[er]u[us] c[on] i[n] bona
cōgregatione. **Zach[aria] 10.** i[n] dieb[us]
illis app[er]ent fimbriā vrb[us] i[n]ter
dicētes. **ibid[em] 10.** vobiscū. **A**udiuimus
enī q[ui] d[omi]n[u]s vobiscū est. **A**liud est no
ta infidelitatis. **C**ū enī d[omi]n[u]s mittat
religiosos tanq[ui] op[er]is i[n] vna sua
laborantib[us] q[ui] boni h[ic] quō p[ro]p[ri]as
a[us]are ab infidelitate ille op[er]is reli
gios[us] salicet qui vult comēde omnia
bona q[ui] mittit. m[er]it i[n] m[er]it. m[er]it
i[n] mane. m[er]it i[n] cena. m[er]it cū exmaneb.
m[er]it cū frib[us] hospitib[us] et nichil susti
nere laboris i[n] quentū. **S**icut dicit
vesp[er]ilio q[ui] dicit bibē oleū lampa
darū i[n] eccl[esi]a & nichil laborat i[n] can
mudo. **I**teō dicit **Job 1.** e[st] e[st] r[ati]o. **S**i

bona suscepim[us] de manu d[omi]n[u]m. mala at
quare nō sustinēmus ut salicet simus
p[ro]p[ri]as laboris sicut & q[ui]solationis. **A**
liud est erroris i[n]uū. **Q**uis enī segna
ta a grege de faali vadit p[ro] m[er]it i[n]uā.
Dic & i[n] p[ro] multis dissolutiones et r[ati]o
religiositas et i[n]solencias. **i.** **pet[er] 1.**
Sicut oues errantes salicet q[ui] nō era
nt i[n] ouili eccl[esi]e. **A**liud est expulsio a
portu celesti. **S**icut enī solet accidere
p[ro]p[ri]as stulto cū ultra mare. q[ui] ap
licans ad aliq[ui] portū solet egredi ad
i[n]m[er]it causa alior[um] recreaciones & i[n]ter
flante v[er]o aliq[ui] p[ro]p[ri]as ad portum
optatū & ip[s]e remanet i[n] litore. **I**teō d[omi]n[u]m
edius de discipulis d[omi]n[u]m q[ui] de sapientib[us]
Matth 23. **A**scendite i[n] i[n] nauicula
secuti sūt eū discipuli nolētes salicet i[n]
litore remanere. **P**ater ex h[ic] q[ui] m[er]it
nō i[n] i[n] mala salicet refrigeratio
rūt caritatis & hoc quo ad d[omi]n[u]m. **I**ndigna
tione regis et[er]ni. & hoc quo ad d[omi]n[u]m.
Piculu[m] latronū. et hoc quo ad hostes.
Pot[er] infidelitatis. & hoc quo ad s[er]uicij
i[n]uū erroris. & h[ic] quo ad v[er]a m[er]it
portū. et h[ic] quo ad patriā. **I**teō d[omi]n[u]m q[ui]
vita quentualis h[ic] s[er]uicij p[ro]p[ri]as q[ui]
multū debet diligere sui dei. **p**ma est
i[n] meliori occupatione. **E**rra quentū ei
freq[ue] occupat[ur] aliq[ui] i[n] aliq[ui] m[er]it
bonis. **I**n quentū v[er]o est q[ui] q[ui] m[er]it occu
pato i[n] aliq[ui] bono. **E**t de h[ic] v[er]o de cu
randū v[er]o bono. **v[er]o i[n] h[ic].** **S**emp[er] ali
q[ui] boni op[er]is facito. **S**cdā i[n] maiori
scuritate. securior est enī quis ab hoste
suo at est i[n] s[er]uicij q[ui] est ex[er]t. **E**t iteō
d[omi]n[u]m nō i[n] fecit f[er]m suū q[ui] erat i[n]
domo cū p[ro]p[ri]as & suis. s[ed] eductū i[n] agro
sicut habet **Ben 10.** **T**ercia est i[n] ma
iori ordinaōe. oia enī magis ordiāte
sūt i[n] quentū. **S**i aut[em] fidelib[us] om[n]ibus
curandū est de hui[us] ordiāte scdm
illud ap[osto]l[ic]i. **Chorin. 10.** oia scdm
ordine s[er]uicij i[n] nob[is]. q[ui]o magis illis qui
viviūt i[n] ordi[n]e. et ordi[n]e sūt p[ro]fessi.
Cū enī i[n] maiori v[er]itate q[ui] enī f[er]m
quentū sūt scdm motū alienū cum m[er]it.
hoc signū trahit ad hoc illud ad illd

illud & sic de singulis. **E**t d[omi]n[u]m at f[er]m nō scdm
p[ro]p[ri]as voluntate s[ed] altius virtuosus est.
Seneca. **N**or solū virtuti adiacas q[ui] p[ro]p[ri]as
volūta subtraxerit. **C**ūta est i[n] maiori
uniformitate. **V**ita enī quentual[is] est vni
formis sicut motu celestiu[m]. **B**oni at vrb[us]
debet se libent[er] q[ui] formare celestib[us] et iteō
dicatur freq[ue] i[n] septu[m] celi. **E**t valet
eis multū uniformitas h[ic] vite q[ui] valet
tas turbacione induat & corp[or]is et aie.
uniformitas ū quiete & pacem p[ro]p[ri]as.
In pace i[n] d[omi]n[u]m dormiā & requiescam.
hoc est p[ro] hoc q[ui] est i[n] p[ro]p[ri]as id est iteō s[er]uicij
vni[us] dormiā i[n] pace & quiete. **S**erra est
i[n] occasione maioris h[ic] uirtutis. scdm i[n] d[omi]n[u]m
enī singularitatis i[n] bono h[ic] occasionem
illā sup[er]bie de qua dicit phariseus. **Luc**
18. **P**ro[ter] sicut ceti homin[um] i[n] i[n] soae
rate v[er]o cum nichil faciat quis q[ui] q[ui] a
lij nō est occasio hui[us] sup[er]bie. **C**uō d[omi]n[u]m at
magis cauendū v[er]o s[er]uicij q[ui] sup[er]bia.
Thobie 10. **S**up[er]bia i[n] tuo sensu id est
mente nūq[ui] d[omi]n[u]m p[ro]mittas. **I**n ip[s]a ei
ticiū sumpsit ois p[ro]p[ri]as. **S**ic igit[ur] pat[er]
q[ui]te p[ro]p[ri]as sit v[er]o quentualis. **I**te
q[ui]suetudū q[ui] quentū s[er]uicij q[ui] aggregatōis
Sequit[ur] ille magnus abbas cui fecit
p[ro]fessionē & obedienciā deo q[ui] i[n] quentū
pauca sūt ibi i[n]tra illud. **ap[osto]l[ic]i 10.**
vbi enī sūt duo ul[ter] tres aggregat[ur] i[n]
noie meo i[n] medio eor[um] sum. **I**te scdm re
gulā ewāgelij quentū h[ic] uirtutes sūt
et m[er]it app[er]ent. maiores s[er]uicij apud
d[omi]n[u]m. **I**ta v[er]o sūt qui solēt melij sequi cō
uentū. **I**te i[n] h[ic] m[er]it quentū freq[ue] f[er]m p[ro]
tancia grāz et q[ui]solationū spiritaliū.
vo apli aggregat[ur] accipiebant s[er]uicij
s[er]uicij. **I**te ibi dat b[en]dictionē nō ebdo
darius ul[ter] abbas ul[ter] ep[iscop]us. s[ed] maior h[ic]
videlicet s[er]uicij p[ro]p[ri]as de q[ui] p[ro]p[ri]as. **I**llud
id est i[n] quentū vbi fratres habitant i[n]
vni[us] mādauit d[omi]n[u]m b[en]dictionē ut al
lus subtrahat se ab isto quentū. **Yerb**
10. **N**on deserentes collectionē nrām sa
licet societate n[ost]ra collam scdm glosa.
Ite subtrahētes se solent frater damp
nificari. **S**aul recedēs a cuneo p[ro]p[ri]as
annitebat grām p[ro]phetale. **p[ro]p[ri]as 10.**

no

et rix. Thomas sepatus a choro aploz
puatus est visione dñi. fol. xx. iuda
erens a societate aplica colligens est
cū iunias xpi & frās est ei p dicit. aj.
xxv. Cū igit pñcia talis abbatis sit i
quēti et seqla ipius maiorē reddat et
ipm quentū sequat pñciae bone. bñ
dictio magne pñone. statutu forte. pu
miao grauis se subrahenti. soleant
multū mouere monachū ad seqdū
cōuentū. Et pñsus est religiosus que
ad seqdū bñ conuentū nō mouet pñ
cia diuina. n̄ coassista maior. nec
pñciae grāz. nec bñdictio dei. nec sta
tutu aplica. nec tā gñis pñmiao tñs
gressoz. Mirabilis igit est qñcūdo il
la de qua habet iebre. x. Sicut qñcū
cōmōs est quibusdā saluet deserere
collectionē id est simul collōs. Et ege
bñ qñcūdo illoz qui libent sequat
quentū ubiqz. cū sicut pñcū est tot
mala pueniūt se subrahentibz. tot
bona sint i vita quēntali. et tot sint
rōnabilē motiua ad seqdū. Et iteo bñ
vir scūs vocat istā qñcūdo felicio
rem nō p pñacionē. qz qñcūdo sit fe
lit p sed oppositū quā illa se misera
bilis valde. ista vō valde felix. pñcū
ista bñtudo et si omēs deceat tñ magē
illos qui minz indiget sicut dicit. In
quo respñdēt illi spēalit qui pñer
nētatem morant i recreationibus.
Isti sūt sicut trutinū. qui reapñt ni
diuinitz hospitalibz causa i firmittatē.
et postq sanati sūt fingētes ad h se i
firmos ibitē qñcūdo pñt bonos lōs
et bona abaria. Quo qñcūdo dicit dñs.
Mat. iij. palatio sanato. Surge & tol
le grabatū tuū & vade i domū tuam
sic dāt licētia trutinū. Itē horū corpz
est sicut azmz qui hñs in stabulo pa
bulū bonū. & paleas ad quēstendū i
mane cū tēp est qz vadat ad onera
cōsuetū fingit se claudū. s; cū pñgūt
virga et pñellit ad onz iuenit fortz.
Sic faciendū est tali corpz. Et. xxx.
Cubaria & virga & onz azmo. nō dūt
solū abaria s; post abaria virgam

cōpellentē ad onz. Itē horū caro ē sicut
murely claustror qui i refectorio so
let viuere de crustis panis. s; postq cō
suevit ire i infirmitozū ubi iuenit
morsellos. & reliquias carniū nunqz
vult redire ad refectoriū. s; semp frequē
tat i firmittozū qñcūdo exlāmetur
& qñcūdo ibi nisi in vno casu saluet
qñ nichil datur ei ibidem. tūc enī re
dit ad refectoriū. Et sic subrahenda
sūt hñmodi delābilīa ut reuertatur
ad qñcūdo. Ex. iij. de filio pñdigo
cui postq defuerit delācie redit ad pa
nes incenaroz i domo pñs. Et in
decens est ut famulz dei sit tamqz tru
tānzuel azmz sicut ul' murely qñcūdo
bñ dicit qz famulos dei tāto amplius
deceat qñcūdo minz indiget. Verū mēdū
qñcūdo qz illi qz valde fuerit spūalit & qñcūdo
placitū. pñmodū uoluptati abozū
illecti sūt ita carnales. qz vix pñt a
uelli ab hñmōi abis. Exemplū de ag
la qui sicut dicit in libro collacionum
pñcūdo cū volat i altissimis subito se i
dū dicit ad mōduer et ita fortiter ad
heret qz vix auelli pñt ab eo. Itā est ista
et iteo qñcūdo eos aplūs dicit Gal.
ii. Sic stulti cū spū capitis carne qñcūdo
manū. Dicit fabulose qz vix iteo hz
puas aures et puā cauda. qz cū velle
eum iroducere ad locū mellis ut come
deret fecit tāta difficultatē i intrādo
cū traheret eum p aures quas habe
bat longas qz scisse sūt i manibz eozū
et decurtate. Cū autē igressus iuēssz
mel & nimis aude deuozaret & velle
eū retrahere cauda quā habebat lōgā
valde ita fortitē adhesit melli qz i theu
to eū retro rupta est cauda et scā est
pua. A quot sūt & fuerit qui cū migna
difficultate iroducti pñmo ad recrea
cionē vix pñmodū pñt trahē a mel
le dulcedinis illz. Cōtra quos dicit
pñb. xxv. Mel iuenisti comēte qd.
sufficit tibi. qñ dicit. nō nimis s; mo
deate. Dicit itez qz sūt quidam
philosophz nullū iustz et audax in
diceuda veritate. Cū autē multum

audax obloquit de regesio & curia ei
qñcūdo multū carnalis. Ex sapientē &
nō p potentā volens sibi pñtē vsus
qñcūdo prudentiū vocat eū ad curiā
suā ut essz qñcūdo salus sūs & assistet ei i
cōsilio. Cū autē licet quodā mō coactus
qñcūdo esset. p lapsū tēpē paulatē rece
pit ei tñ placere delācie aure & solacia
carnalia qz amisit cor dicit aliqz cont
regem & curiā suā. et sic rex et sui dimis
si sūt in pace a ligna sua. Et at nesci
at qz multa magne austeritatis qz sole
bant dñe loqui qñcūdo hñmōi carnalē
et pñores i hac habenas larātes. pñqz
cōpñt eis similia. ex placētia qz in
ueniūt te is vrecitāt. et qñcūdo talia
iā loqui nō aude. Sicut dicit de carne
qui pñcto ei pane a latine iā cessat a
larratu. Et iteo d. Et. xx. de encenys
qz pñt hñc vōmū pñcūdo recreationū
ollat a platis & officialibz et alijs
hñs vñtibz. qz quasi mūtz i ore auer
tunt i recreationes. Cū qz voluptas a
barioz viros spūtales efficit car
les. & carnalia qz pñs fugiebāt fra
ant nimis sequi et os apñtād hñmōi
claudat a respñsione alioz salubz.
Dene dicit vix scūs qz auerit ne tñ
eos voluptas teneat vegetatos. Te
net quēte qñcūdo enā viros bñs i vñal'
huijoi voluptas. Vidi ego quēntā
bonū religiosū qui cū fuisset i iñmō
rio aliqz tēpē et appropñquet dies
i quo oprebat eū redire ad quentū.
aditēs quid agebat i aiā sua dicit
i quodā solacio & hñalitate. qz ita vñc
bat ei difficile relicto i firmittozū re
dire ad quentū sicut fuit ei enā diffia
le a pñcūdo relicto seculo i trare or
dine. Et valde cauedūm ē vix scūs
ab hñmōi illa qñcūdo. Illos est mētē
dicitores qui i sustmēda pñcūdo fue
rit fortiores. Mel est enī minz ege
qz plā hñc. Cū dā expti solacia re
creationū apñt se magñficāt illos
qui diuites fuerit quibz ut eis videt
h; frequēter pñdūt et hoc est abusio
fida pñcūdo. Cōtra qd pñt hñ mādātū

68
Nō enī diuites pñt hoc debet reputari
melioris qñcūdo. s; potius qui fortes
sūt ad sustmēda pñcūdo debet dicitores
estimari. Et ponit in hoc mādātō pñ.
mādātū s; ab i illos est mētē. scō mū
sa mādātū ibi meli est enī. Et di
uicie spūtales pñcūdo corpales et qz i
eis multū hñdāt qz sustmēt pñcūdo
Et notū qz duo sūt. Capitū i. vi.
gñā diuiciaz corpales ut patz
et spūtales. De qñcūdo. Cho. viij.
pñt nos frās est egenz cū esset diues
ut eius topia diuites essent. Glosa i
spūtales. Nō enī ad h pñcūdo pñt xpi
ut essent diuites i pñalibz s; i spū
tualibz. Cōsistit autē iste diuicie spū
tales i virtutibz. Et pñcūdo. Diuites
i vñte & i opibz eozū. pñcūdo hñmōi. vj.
Dape diuinitz hñc seculi diuites fieri
i opibz bonis qz duo vno nōe possit
dici iusticia gñalis qz qñcūdo i vñtu
tibz & i opibus eozū meritorijs. Et
attēte qñcūdo sit dñā mē ista duo gñā
diuiciaz. Dicit enī pñcūdo roy. Et
pñcūdo hñc diuicias stulto cū sapiam
enī nō possit. qz pñcūdo diuicias corpa
les nō pñt hñc sapia. igit multo magz
nec iusticia qz melior est. Et nec i gñū
celozū qd manz est. s; quolibet opere
iusticie meritorio qz iocūqz modico
hñc pñt i gñū celoz. igit melior est
iusticia i cōpabilē omibz diuicijs
mūdi. Sicut ei aurez tenarij exce
dit tenariū plūbeū i valore ita et
diuicie spūtales corpales quia p illas
nō pñt hñc nisi qd vñc est saluet tñcūdo
aliqz p istas vō pñt hñc pñcūdo i gñū
celoz. Itē solent diuicie tñcūdo
pñcūdo posse pñcūdo suo. & hoc si forte ex
aliquā offēsa cadat i manus dñi
sui ad penā mortis. p illas liberat
i curia illz. Non sic erit i die mag
ne iustitias. non enī tñcūdo subuenient.
iusticia at subuet. pñcūdo pñcūdo pñcūdo
diuicie i die vñcūdo. iusticia vō libat
a morte. Itē diuicie corpales non pñt
tñcūdo ad aliud seculū. Job. xxxvij.
Diues cū dormierit nichil secū affert.

Opa vō iusticie illi deferunt. Apoc. 1.
vult. Opa enī illorū saluet bōz sequa
tur illos. Differunt igitur sic dicitur p̄bēda
quā habet aliquis t̄ cāta aliqua que
extra nichil ei valet. et p̄bēda quā
h̄z quis quocūq; vadat et ubicūq; mo
retur q̄ reputat melioris cōdicōis. Itē
diuicias corpales multa volūt h̄re et
nō p̄nt. p̄pter qd̄ dicitur. *puer. xxij.*
Ne erigās oculos ad opes quas h̄re n̄
potēs saluet corpales q̄ vix h̄re p̄nt.
Eōtra spūales facile p̄nt h̄re q̄cūq;
volūt. *Eccl. xv.* Ante hōiēm bonū et
malū ad qd̄ volūt extēdet manū suā.
Ergo quicūq; vult h̄re bonū i quo cō
sistit diuicie spūales. p̄t. Iste p̄nt
p̄re tūto dno suo. *Eccl. p.* p̄eunt i af
fluctōe pessima. Cū ei vel auferunt
ab alijs vel a morte. ul' a mutata for
tuna euolat si nō tūto possessore her
eueniēt nō reliquerēt afflictio. *h̄z qz*
ipō q̄nticūq; tūto hoc fit vel inquit
pessimā afflictionē. Spūales vō nō
*p̄nt auferi a volēte. Itē dicit. *Dece. viij.**
pieat ip̄s bonū. Non enī p̄t amitti
bonū nisi p̄uaciat ab homīe. Iuxta
illud qd̄ dicit phīa boeao. Talia tibi
arma q̄ntuleram saluet v̄tutes q̄ n̄
p̄us abiecesses iuncta te finitate tue
rent. Iste h̄nt āneram amaritudi
*nē ml̄tā. *Prā. vij.* Cui diuicie mac*
saluet amaritudo. Et ei labor i ac
quiere dō. s̄ori custodiēdo. dolor āmēdo.
amētē i dūdo. p̄dū i nō dādo āgus
tia cū expēdēdo mōrā. Misēria in
vita cū non expēdēdo. q̄ autē s̄t oīa
ista nisi amaritudinē. Iste vō iocū
*ditacē. *p̄. i.* In custodiēdis illis retr*
*bucio multa. *Glosa.* In custodiēdis*
dicit nō pro custodiēdis qz i p̄senti
gaudiū h̄nt i iocūditanē. q̄ cāta
est qd̄ dicit nō p̄t. Itē iste s̄t interdū
*noctue dūb s̄us. *Eccl. v.* Diuicie cō*
seruare i malū dū sui i malū saluz
*culpe. *Eccl. xij.* Si fueris diues nō eris*
inimicis a p̄cō. et malū pene q̄ ad
*p̄ns. *i. Thō. vi.* Qui volūt diuites*
fieri iadūt i temptacōes et i laqū

dyn. qui ducēs eos illagatos ad futū
sculā ponit i statu i quo iacēt pena
dāpni. Iuxta illud *Matth. xij.* Finalis
est cunctū tū s̄re p̄ foramē acus qm̄
diuicē itare regnū celoz. Et penā
sensurta illud *iacob. v.* *Maducn̄b.*
carnes v̄as t̄q; ignis saluet aurū i
argentū. Et her duo quo ad futū.
Verū eōtrario nichil valū ē hōibz
diuicis spūalibz saluet v̄tutibz sicut
dicit de quatuor cardinalibz. *Sap.*
vij. Cū igitur diuicie spūales sicut ex
h̄is patet pl̄ valeat ad acq̄rēdū
magis i futurū i die magne ne
cessitatis et portari possit ubiq; et
finalis acq̄rēt i difficilij amittant.
et h̄nt feci ānerā iocūditanē i s̄mā
cōferant valentē q̄ oīa resut i corpa
libz. Patet qz excellēiores s̄nt in cō
pabilitate iste illi. Et iō vocant opes
sup̄bia sapiā. *Glosa.* Cū dō tonoz
facilibz celit̄ dat cūctis mūdī opibz
excellēnā est. Sane istis diuicis ml̄
tū habūdant illi qui fortes s̄nt ad
sustinēdā p̄tātē. h̄nt multū ab
stīnēcie q̄ p̄tinet ad tēperanciam.
Imeritū pacie sustinēdo qd̄ est cir
m molestū. Iste p̄tinet ad fortitudinē.
Imeritū obediēcie. seq̄do cōia sta
tuta. Et h̄ p̄tinet ad iusticiā sicut
spenes ei. Itē meritū prudēcie s̄nt
q̄ est cōtra prudēcie carnis i ip̄az
eligere sup̄editacōe carnis i ip̄az
net ad prudēciā. Imeritū fidei
q̄s enī nisi fides xpi mouēt eum eli
geret. Iste affligi cū bonis i p̄tātē.
Hebr. xi. fide moyses elegit af
fligi cū p̄b̄ dei. Imeritū sp̄i. *vij.*
ri enī sancti exponūt corp̄ i p̄nt
p̄t sp̄m quā h̄nt reapiēdi iter
in resurrectōe sicut mules expoūt
equū suū i seruicio regis liberalis
sp̄ratis q̄ si amittit eū restituetur
ei a rege. *i. macha. vij.* *vij.* septē
tem fratribz respiciēis mēbra sua
q̄ exponēbat martirio p̄pter leges
dei dixit. Her ip̄a respicio qm̄ ab
ipō me recepturū spero. Iste p̄pter

meritū caritatis qz p̄pter deū i sustinē
tur. *Luc. xij.* p̄pter te mortificam̄ to
m die id est p̄pter amorē tuū. Cū igitur
fortes i sustinēdo p̄tātē habeāt mei
ta q̄tuor cardinaliū i t̄m̄ theologū
carū v̄tutū. ut patet ex h̄is valde est
diuites diuicis spūalibz. q̄ quanto
alijs p̄valent tāto verū s̄nt diuicie
reputatē s̄t diuicie aurū s̄nt v̄iores
q̄eris. Et iō b̄n dicit v̄r s̄nt q̄r̄les
v̄iores s̄nt estimādū q̄ q̄cūq; alijs p̄t
diuicias corpales. *Ex m̄ij. h̄ntes et*
m̄ij. egentes s̄nt melioris cōdicōis
q̄ qui pl̄ h̄nt. et plus egent. La
*p̄m̄lum. *Serage. m̄ij. septimū.**
O Vd̄ autē intelligat de diuicis
spūalibz. patet p̄ hoc qz subū
gr̄. Melior est enī. Melior enī resp̄t.
ea que s̄t virtutis. Et est sensū melior
est m̄ij. egere. hoc est melioris cōdi
cōis est ille qui m̄ij. egere i m̄ij. h̄z
q̄ qui pl̄ h̄nt i plus egere. *Verbi ḡ*
na. Melioris cōdicōis est san̄ q̄ m̄ij.
egere medicinalibz. i h̄z m̄ij. q̄ i fin̄.
qui pl̄ egere eis i plus habet. Et po
tens q̄tra frigi qui m̄ij. egere vestibz
et m̄ij. h̄z q̄ passibilis a frigore q̄
plus egere vestibz i plus habet. i sic
in silibus. Sic natura humana meli
or fuit an̄ p̄c̄m qm̄ m̄ij. egere h̄z
et m̄ij. habuit q̄ p̄ p̄c̄m qm̄ plus
egere i plus habet. Et agere q̄ m̄ij.
egere fūno ad fructū suū faciendū i
m̄ij. ibi p̄nt melior ē illo qui pl̄
i eo apporat. Et honesta n̄a quibz
s̄dm̄ apl̄m̄ m̄iorem hōiem cōtūda
mus q̄ m̄ij. egere meliora repu
tant. In honestis quibz maiorem
cōtūdamus quia magis egere. Sic qz
melioris cōdicōis est qui m̄ij.
egere m̄ij. h̄z q̄ qui pl̄ egere pl̄ h̄z.
huiusmōi autē est ratio ml̄plex
prima q̄a talis pl̄ habet. q̄to plu
ra h̄z. tāto de pluribus habet red
dere roem. Iuxta illud. Cui pl̄ q̄nt
nē pl̄ ab eo erigit. S̄c̄dā q̄a q̄to
pl̄ oportet ei n̄strare. tātomagis
est alijs onerosus. qd̄ valde auendū

est seruo dei iuxta illud apl̄. *i. Cho. xi.*
In oibus seruauit me vob̄ s̄j onere et
seruabo. Tercia quia m̄ij. accepti
est dno suo sicut mercenarij qui p̄ter
mercedē in sero reddendā. q̄to plū
requirit i p̄uacōe diuina tātoma
gis est tēdrosus dno et m̄ij. accepti.
Itē n̄a ter tū regi salēdm̄ p̄teritū
famulos suos i suā seruiciū i p̄mit
tēt dare qd̄ velle. volēs ei placē nō pe
cūt p̄ eis sup̄flua sed tū necessaria. Et tū
q̄t p̄bebis n̄a n̄ dicit sup̄flua. *i. h̄z. Cū*
quia est i maiori sollicitudine cotidiana
profus. i. n̄c̄tātibus. hoc autē n̄ mo
dice est miserie. Itē luce. *x.* p̄ferē p̄
marie s̄j sollicitudine p̄i marie que
erat sollicita c̄a pl̄ma. Cū quia
oportet eū q̄ i seruicū redigi corū a
quibz oportet eū huiusmōi habūdācā
reape sicut mutans seruus t̄ fenerā
tis p̄ter suā n̄c̄tātē. *p̄. xxij.* Cū
valde q̄uarū est libtati i qua debent
vive sub gr̄a q̄stituti. *v̄. dicit apl̄s*
i. Cho. vij. Prolixe effici seruū homi.
Tercia quia m̄ij. patius est ad obediē
ciam sicut diuites qui idiget multis
equis i multis necessarijs i via. non
ita ato p̄nt se mouere sicut paup̄ q̄ nō
habet nisi p̄sonā suā. Seruū enī dei de
bet semp̄ esse patius sicut de āgelo d̄.
Thob. v. Et quasi ad ambulandū
patū. *Luc. xij.* et vos estote pati. Cū
igitur huiusmōi pl̄ h̄ntes de pluribz
habeāt redire i racionē. et magis s̄t
onerosi s̄c̄is. i. m̄ij. accepti domino
i suo s̄uicō. et i angustia sollicitudis
et i seruicū maiori. et m̄ij. parati
ad obediē exequacōne b̄n dicit m̄ij.
egere. i. m̄ij. h̄ntes melioris cōdi
cōis q̄ ist. Et hoc est qd̄ dicit melior
minus egere q̄ plus habet. Sequit.
Nu sit notabil' habitū vester.
Nec affectetis vestibz placere
i mōibus. *hic t̄apit c̄tū capl̄m̄ qd̄*
est de p̄tētibz ad religionē in q̄tū
est statū honestatis excellētis. Ad
huiusmōi vō honestatē p̄tinet ho
nestas in h̄ntu de qua hic. honestas

in societate de qua ibi qm pceditis. Etia
honestas i moribz de qua ibi in necessu
Et sup oia ihonestatis correctio. de
qua ibi qm ipse siml estis. Porro in
honestate hinc tradit hic duo mada
ta. Unu cum exteriore nobilitatem
aliud cum exteriore affectione ex qua ou
facit pmu ibi nec affectus. Etia
pmu non d q hinc i religioso pt ee
nobilis ex septem salicet ex paoitate
seda thmo. u. dicit de mulieribz. No
in veste paoisa. qm magis hoc serua
du est i vno religioso pauprate pro
fesso. Exeplu de ipo augustino. qui
dicit de se. faret de veste paoisa. Er
besto. deo no decet hac pessione. It
ex mollitie qn no decet viros pmie h
moi mollitiae. Et deo dms math. u.
Ette qui mollibz vestit i domibz
regu sut scilz ubi no est locy peitete.
Innuat p hoc a qtris q ubi est locy
pmie non debet hmoi hitus iuceri.
It ex pulchritudine qua sapit supbia.
Deo dicit apls thm. vi. hntes quibus
tegam no ornent. Glosa sup math. u.
ibi. Ipe iohes hebat vestimenta de pilis
Seruq dei no debet hie vestimenta
ad decore s; tm ad tegendu nuditate.
Si aut hoc decet oem xpianu qntu
conteru est et decet in religioso. It
ex iustitacione qd fit qn est altu coloris
ul forme ul quantitatibz. Vel i alio mo
quocunqz dissili vestibz q coiter ab alijs
deserunt socijs. Et hec est vestis peg
na de qua dicit sopho. i. Vestibo sup
omnes qui idunt i veste pegna. Et e
argumetu q no debent ptere visita
tores i articulo tali cuiusqz qui tale
iduat deformitate. It ex secularitate
qm forulaves ul maire sut nimis stia.
ul nimis formati ul alit aliqtu las
cuna ul curiositate vestis quacunqz
aliquo notada. Sicut eni vestis ali
qtulu religiosa i seculari ondit eu
hie mente religiosam. ita secularitas
i veste religiosa ondit eu hie animu
seculare. Et xx. Amicty hois anu
ciat de illo. It ex supfluitate videt

ro

vel cu quis habet ul capellos super
fluos. ul tunicas. ul alia qcuqz pter
necitate. Ita quida religiosi fragn
tus ex timere. quiescet i timere quida
puis puer accedens ad eu et sedens
iuxta eum et videns i eo tres tunicas
gradati apparet. 4 capuciu 4 cap
pam desup itepit apurare et dice
una et due et tres et quatuor et quinqz
et quasi scandalizatz dicit tale uel
sile ubum. Et quid habetis vos tor
tunicas cu ego non habeo nisi unam
Si aut puer fuit sic scandalizatus qd
dubitat i huiusmodi malu exemplo
accipit. It deo dms volens cauere ab
huiusmodi scandalo dicit eis math.
x. Neqz duas tunicas. Et dicit iohes.
duas salicet nctaria et supfluaam.
ex quo qstat q supfluitas est me
dita discipulis dmi. It ex nimia
coposicione cui nimis intendit me
dum aliquid aut i parato capuciu
a i ligato forulaves et silibus qd e
muliebre. Post. Filie eoz coposice.
Cont qd dicit exo. xxv. No induet
vir veste muliebr. Em aut dicit h
qposicione solle unu religiosu qm idetis repu
tat i scripturis viros fieri effemina
tos. paret igit q habitus viri reli
giosi no debet esse notabilis. ul i
pao. ul i mollitiae ul decore uel i
exneitate iustitatu ul i alia curio
sitate seculari uel i supfluitate ul i
mia coposicione. **De vilis habitibz
uenit pdicator. Caplin. xviii. e.**
Suo sit pdicator sup oia decet
cu vilitas i habitu. Et sic pa
tet sup illo ubo. zach. xij. No opiet
pallio sacmeo dicit Glosa iheommi.
Nos erat pphete idm sacro. cu plm
ad pmam puocabat. It math. u.
d de exnuo pdicatore pmie. Ipe at
iohes hebat vestimetu de pilis came
lox 4 zona pellicea cu labos suos
Apoc. de enoch 4 helya pphetibz
dies mille. et. lx. amicti sacris. Iug
pmi pdicatorez pmie salicet pphete
i veteri lege 4 medio ite. lege et

Et

euangelii salicet iohes. et vltimi in fine
veteri salicet enoch et helyas qui omes
fuerunt de gne iudeoz no auant de ab
rectoe xpi. ca vilibz vestibz vsi sut vel
vrent ad mouedu efficiat ad pmaz
qtomagis appetit pdicatu euageli
ce paupratis. et qui specialit est ad pdi
candu deprimu vilis vestis. It deo dicit
glosa. sup illo ubo. math. x. Et iohes
vestis pilis cameloz vestis coueniens
pdicatori. Bene dicit quicquens. filius
eni dei cu voluit pdicare i mudo iduit
valte vile vestem salicet carne huiana.
Zach. u. Et huius erat idm sordidus
vestibus. qd exponit sedm iheo. de vesti
bus nre mortalitatis cu uenit i hui
ut homo. pdicatoris vo est sup oia
ipm munita 4 maxime i hys que p
dicacione gungunt. It pdicatoris e
debellare gloriam mudi. hoc aut p
magna pte qstut i vestibz paois.
Et no aut pt ex pte sedm iheo. de vesti
bile reddere ille i cuius toto corpe hui
gla relucet. Coagit ppius q quida
nigri theologice secularis pdicabat
i vniuersitate indit optia cappa noua
i pncipio hyemis. Cu aut tenuit i
pmeret uba sua i cordibz iudicoru.
quida factus qui erat i medio scola
ru surrerit 4 dicit. Tace illa vestis
paoisa qua habes no pmittit te au
dace dicere vitare et feat ei mira
bile qfusione. No ne et ipse apostolus
eamdem qfusione facit faceret qd
sua pdicacione cu dicit. roma. u.
Qui pdicas no futadu sanaris re
qd habet locu i oi seculi casu. Debz
ig qui habet mudi pdicare qd pntum
cauere. ne i suo habitu appareat ali
qd qd glam mudi ptendat. It vilis ve
stis fuit quida signu veri pphete Zach.
xii. dicit. Non opientur pallio sac
meo ut metant. qd exponit de sal
is pphete qui volentes videri veri
pphete opiebant se sacris. Sicut veri
igit cooptum facti sunt signu pphete
veri nctari. cu 4 ipi apli missi a xpo
no fuerunt sicut qsolentes nctari mudi

in gla vestis sed i multa pauprate ap
paruerit i hoc mudo. pdicator u mltu
debet curare ut habeat signa p que ap
pareat veri nctari dei ut a meligree
da. Et deo quenu ei vestis vilis. It
pdicatori mltu est curandu de bona
fama. qz ipa attrahit ad deu mudi.
Iunior at vestis reddit hoim i scin
te valte famosu. qz sedm seneca. Argu
mentu bone voluntatis est grabatum
et panu. cu apparuerit aliquid non
ex necessitate s; voluntate hoc pati aut
p qseques trahit multos. math. u.
Iohes hebat vestimetu de pilis came
lox. et zona pellicea cu labos eius
et sequit. Tunc eribat ad eu iheroso
lima et ois iudea et ois regio circa
iordan. It pdicatoris e exemplo
ostendere. qd dicit ubo. Cu igit ut fre
qter hecat pdicare pmam debet en
ostendere i se. Apo. ii. pphetibz
amicti sacris. Glosa. pdicantes pei
tencia et exemplo ostendentes. No
at apparet ita pmam pdicatoris m
reunys ul ordibz uel afflictioibz
quibuscuqz i huiusmodi no fuerit in
publico. sicut i vestibz q semp sunt i
apto. Et no queit ut vestis ei vilita
tem peitenciale ptendat. Et io dicit
glosa sup illud. math. u. de pilis ca
meloz. Qui pmam pdicat hitum
pmie ptendat. It ad pdicatore pti
net non sola ubis sed factis docere sic
ipit tot actione sua docuit et pphete
olm factis suis docerat ut pz. Eze. xij.
i vasoz tmsimigracoe. Et io dicit iohes
vox quia non sola ubo s; tota clama
bat sicut qlibet ps vocis est vox.
Porro vilitas vestis multa docet.
Docet eni q sicut ipa q est exilus
vilis. ita oia extiora sut vilia. Item
docet q nuc est tepus no festiuu
qm solent fieri vestes paoise sed fe
riale ad laboradu qn solent vilio
res deferi. It docet q nuc sumus i
via. In via etenim viliores vestes de
ferunt et a diuitibz i timere q qnto
i domo sut. It docet q debemus esse

ro

famuli dno seruientes. Vtiliores ei vestes deferunt ab hoi. Itē docet qd hōi nūc causam luctus. pro luctu ei solet viliores vestes deferri. Itē docet qd nos debemus nūc itē dēre placatōi diuine sicut nūmūre viles assumentes vestes & alia qd multa salubria docet vestis huiusmodi. Cū igitur vilitas in vestibz xpō assilet i sui p dicatione et valet ad mūdī gloriā rebellandam et signū det de veritate nūc celestis et valet ad famā & ad exemplū pēnitēte et docet mō factōrū multiplicē. q oia valte sūt p dicatorū nōtia. pater q cōuenit p dicatorū vilitas vestiu. & qnto vestis est magis extior. et plz videt ut cappe. tūc magis est i illis vilitas obseruanda. **De voluntate placēdi hōibz. in lictū se et qe quēnt p dicatorū er i quibz cōsistit. Cap. lxx.**
Quia vō vestis p dōe notabilitas extior. p dōe solet ex affcū tēto et placēdi. sequit mādātū cū hoc cū d. Nec affectus vestibz placē sed moribz. **H**ū autē vno religioso ne affectet placere vestibz hoc placēdū me erit est. **V**n cupiamz ad mulieres. fugiant vgnēs & pudice cultz et habitus impudica. impudicū in signa mēritū. **H**ū autē mulieres bone hoc debet fugere. qnto magis viri facti. **N**ō est siquidem eis hōi placēdū imitanda sed pōnā deplōranda. **E**xēplū de bēo martino qui cū vidisset quādā me retrāe ornātū dixit. Ignosce michi ompē de q qstā mēritū tāta pro mūdō cōposuit et ego tibi dno placē pposui et similia p meā negligētiā nō impleui. **E**t in vniūspm dicit. q cū abbas pābo descēditus i allerandū vidisset qū dā mulierē theatū fleuit. et mtrōgnitū qre fletet dixit. **D**ue res me mouent. vna de p dōe illi. alia qz nō habeo tale studiū placēdi dō sic ista turpibz hōnibz. **N**on debent igit qere viri sūt placē ornāmēto vestiu sed ornāmēto morū. p qd

subdit sed moribz. **S**ed nūq velle placere moribz licitū est. cū dicit. **A**plūs gal. 2. **S**i adhuc hōibz placereim xpi seruis nō esseim. **N**ūq sic appetitus excellēce. sibi sicut est p cātū semp. **H**ū autē pēnitē excellēce ppter deum ut quia saluet maiorē fructū p quibz ibi facere ul similia nō est pēnit. **H**ū et volūtas placē di hōnibz sicut i hac placētia vltimū sūm semp est pēnit. **H**ū vero dirigitur ad finem meliōre pē cō sine pēnit. **V**n glosa sup hūc locū. **A**plūs nō se hōnibz placere vō dicebat quia i eo ipō ut deo placet nūc hatur. **E**t deo dicit ephe. vj. de suis nō ad oculū seruientes. quasi hōibz placētes sed ut seruū xpi. **Q**ui em mēdit placere hōibz ppter xpī. i tali placētia seruit xpō. **I**tē talis placētia aliqū est a deo mēta. q ppter cā facit aliqū aliqū q displicet deo. **I**tē dicit. **V**ntens herodes q placere videris mēfectio saluet iacobi appositū apprehēdit & pēnit. **H**ū qōi vero itē nō facit placētia talem culpabilē. **V**n et in eodem sup illo vō. **I**n qō hōnibz placē dicit glosa. **S**icut qū hās recepim a factōribz ad ornādū xpianōs. nō. quia si adhuc hōibz placere vellem. ut olīm. xpi seruis nō esse. **E**t iō d. **R**oma. xv. **V**n i qō pxi mo placet i bono. qd dicitur ad dīam illor quos placētia tal' dicit ad malā. **D**uplici igit ex causa pē esse hūmōi placētia culpabilis uel ex pte sūm. cū pōit vltimū sūm i ea. uel ex pte itencionis. q cūta est q dicit ad aliqū deo displicens. alit' quis pē secire velle placere hōnibz saluet pē deum et i bono. **E**t sic faciebat paul' q dicit. **P**. **C**horin. x. **P** oia h placē hōnibz. de quo nūmūe p dicatorū curandū est. **N**ecessariū est enī ei nō modicū ut libent' videret qūqz redmar et ut libent' audiat et ut

facile sua doctrina executioni mandet. et ut facile sibi acquiescat in suis consilijs. et ut correctiones sue pacient' sustineat. et i suis necessitatibz si indignat' deuote subueiat' eū. **C**ruis at ul' her ul' istoz aliqū' exhibebit hōi displicēt. **P**ōmde nō solum bonis sed etiā malis. nō solū amicis sed etiā adūsarijs. nō solū domesticis s; etiā extrinsecis. pmo & omnibz. exēplo apli. laborādū est p dicatorū ppter deū placere. alioqū parū pfiat apud eos ad quos mittit' si displicet. sicut s'm greg. parū apud deū pfiat cū is qui displicet mittit' ad mēcedendū. **P**ōro ad hūmōi placētia acquirēdā valent multa. **P**ōmū est ut caueat' ab offensa cuiuslibet. vñ ad d. r. cū dicit' ap' lūs sine offēsiōe esto te videris & gentibz. et eadē dei stāi subūrit. sicut et ego p oia omnibus placēo. **I**nuens q p hoc placēbat. vñ glosa p oia omnibus placere est sine scandalō cui' q' agere. **S**andalū vō dicit' q offēnsa. **S**ēcū dū est ut alioz vtilit' opā tēndat'. **V**n ibidē apls cū dicit. **P** oia omnibz placēo subdit' i mediare nō qrens quid michi vtile est s; qd' multibz. **G**losa. p oia omnibus placere est agere ad pferū aliozum. **T**ertū est ut pro quolibet libenter qd' petit fiat. **T**himo. p. sup illo vō. seruū dnis suis in omnibus placentes. nō qradicētes. dicit glosa. **H**or nō poterūt placere si non nūmūrauerūt cū dni aliq' eis iusserūt. **H**ū autē facere sine murmure siue libet' qd' mādāt dnis facit seruū placē suo maiori cui tenet. quis dubitet. qū multo magis hoc faciat qlibet aliq' placere cui min' tenet. **Q**uartū ē ut i firmis alioz p aact' portet'. **R**oma. xv. **D**ebem' i beallitates i firmos sustine' et nō nobis placere. **G**losa. nō q nobis placēat vendicare sed q frī inuens p hoc q valde placet cuiusqz frī et pxi mo. cū ei' i finit' pacient' portat'. **C**ū tū

71
est cū qd' alioz moribz se qformat. **P**āle est ei ut cōplacēt sibi quilibz i suo sili. **P**ter qd' dicit' puer' b. y. **P** m filio cōplacēt sibi q' i sua ymagine. **E**t iō nō est mirū si paul' placēbat oibus qui omnibz oia frūs omnibz se qformabat. **S**extū est ut nichil p potētiā ul' duriciā sed p rōem et benignitātē apud omīs agatur. **E**t deo i vita de mētis dicit' de eo q ita morū ornāmēto pollebat q videris et gētibz et rānis placēbat. **D**iligebant eū gēntes qz nō creatū. s; rōem redēdo ostēdebat hys quos deos dicebant ex libus eozū vnde nati essent et alit' defecissent. **I**udeozū vero grā vtebat' ex eo q legem eozū factā s'mā mērabat. **P**ōmūqz eos locū habituros si sue legis faciētā seruarent. **A** xpianus vero diligebat' quia singulariū rligionū topes scētos habebat nominati et eis puitēbat. **E**x quibus patet q ratio et benignitas eū placē oibus faciebat. **C**ū igit' her valeat' ad hūmōi placētiā acquirēdā q p dicatorū est nātia. debet p dicatorū sapiēs dare opam ad hūmōi extēnda. qd' si forte faciens qd' m se est nō placet aliq'bz. iā est illoz vicū nō suū. **D**avid ei q'uis dicit' aspectu resistēbilis et esset acceptus i qss' tu regis adus. tū satrapis nō placēbat ppter eozū iudiciā sicut habet' **Q**ue Regum rix. **S**equitur. **Q**uando p dicatorū sili' ābulate cū veneritis quo itis simul state. **C**ū multū decet viros sanctos honeste ābulare ad eos qui foris sūt sicut d' i. ad thess. iij. **I**deo ponit' hūc mādātū cū honestatē que puenit ex societate ābulando. **D**e ābulando et stāto i simul. **C**apitulū. lxx. **E**t notū q q'uis ve cū sōno p tēneat ad honestatē religiosi cuiuslibet. tū spēalit' hoc ad discipulos dni. **H**ūc est q dnis misit in egiptū pro suis negocijs moysen non solū sed aarō sociauit eiden. **E**xodi. iij.

Venerunt magis simul moyses et aaron et congregauerunt cunctos filios israel semoer et per frep dicit qd israhel irabatur et israhel loqabantur et in siml rubebat eide. hie est em qd xpc discipulos suos misit brios sic dicitur. hinc est ead qd ipse factus paulu et barnaba in opy qd tunc qz esset sufficiens solos. no assupsit ad opy suu. sed simul associatos. Segregate magis saluet ipse factus paulu. y barnaba i opy ad qd assupsi eos. Act. iij. Quia uer collegiu aploz qd erat i iherlm cu audis set. qz crepuit samaria ubi uer misit solu petru. y solu iohem quoz uterqz uir scs fuit. no unqz sed in simul. Misit magis petru y iohem. Act. viij. hie nung resnat solus enoch ul' solus helyas ad ueniedu in fine mudi qm aut xpm. et ad subue mendu elos. Costat qd no solz sed israhel ueniet. sicut pz. Apo. ij. hie iohie non unu solu sz duos exploratores misit. i tra ad uerfarioz. Iohie ij. hie nung thobias mitte uoluit filiu suu ad tra longinqua. cu sono p pecunia relabeda. Adone deo ordinate datq est ei age lus i sociu i spe uiri. Thobias. vnde qd tunc qz sint aliqui uiri spuales. ul' ead sapietes nung debet soli ue vel ambulare. ul' soli stare ubi qz declinat. In cui figura in tabnaulo no erat unqz sola cherubi. sed duo uer sis uulabz se respicientes. Exodi xxiij. Ad sciendu aut qd tunc qz ferat ad honestate. no ad qd dya nung uadit uel pcurat uadit. ad reptandu de re honesta solu qd associatu. sicut latro cu uia dit pegrinu solu qd cu sono. Beneb xxiij. Admit at ut die quadu ioseph trairet domu. et opib qppa absqz ar brens faceret y illa saluet vroz puti fars dnu su apphensa lasciuia vesti meti eiq dicit toru mecu. Quia me trux illa laqus dyaboli iperisset eu de turpitudine si sociu sociu habuisset arbitru. qstac qd no. hie cu aliqs est solz faaliq cōsentit tu p i reptatou. qd multa sut turpia q no dimittit ppe deu hoies. q ppter hoies dimittit.

167
Vn ead xxij. dicit fornicari. Qs me uer tenebre circūdat meq pietes coape ruit me que uereor. et ito faaliq cōsentit i patm. Vn d' de quoda monacho qd cu masisset i l' anis i clastro uirgo et innocens. vltio ano miss' solus pro negocijs abbae sine socio monacho mērens temptacione. y qscies amisi uirginitate et eode ano mortuq est. hie qd tunc aliq cadere i patm et ha beat sociu qui hoc adūtat festinat so cius ad eu eleuacione. Si at nesciat mērens mspante teo ipse ad cor reuertit mterdu et qstendo eu auxilio nitit resurgere. Et si sola fuerit nec heat ad que reuertat. uel qui manu ei porrigat diuina mozar in pato sicut qui cadit in luto. nec hz aduatore. Et id dicit ead. Vn soli quia si ceciderit no hz subleuante. Cu igit sicut patet ex hys foetas ppe ad hoc. ne tunc ato temptet quis de aliq honestate. ul' reptatus no ita facile cōsentiat. ul' cadens caq resurgat. qstac qd multu ualeat qd tunc ad illa pte honestatis q est tedmare a malo. hie bonoz foarū est se iure matare in bō nu sicut pegrin soleat se iatire i uia ul' ad mare surgendu ul' ad fortiter abulandu y similia. Exemplum de augustio qui lca uita qthony dixit fo no suo alipro. qd pat m. qd est hoc qd audisti surgit i dicit et celu rapuit et nos cu dicit mib hie corde ubi uerfam. i carne y saque. Et pastores dicit ad iure. Iure ij. Transcama usqz bethlee et uideam hoc ubi qd fcm est. Item cu ois homo heat defectus. ubi st' duo supplet unq frep' defcm alti' sicut aaron defcm moysi i loqto et ipse moyses erat pro eo apud deu. Exo. iij. dicit dñs moysi ipse loquat p te ad pplm. et erit os tuu. tu aut' eris ei in hys q ad deu ptinet. et sic i ml' tis alijs iure se uiuabat. hie dñs non solu est i dno ubi duo uel tres sunt qgregati i noie eiq sed ead i uia israhel ambulabz se aduigut. Iure xxij. Et ecce duo ex illis ibat ipa die. y p.

et fcm da fabularet et seai qreter. y ipse appropinquans ibat cu illis. Qs aut' dubitat qui dñs sit i illis cu quibz est i aduatore ois boni. patet ex hys qd foetas ualeat ad iatnacōe in bonu. ad apmentu boni p aliq suppletio ne ad habendu aduatore diuina in bonu q oia multu ualeat ad pte illam honestatis q in bono faciedo consistit. Veru discipulos dñi discurretes per mudu no solu decet honestas se adu duos dias p dicitas iusticie. sz decet e os alia quedā p tinea ad honestate. quia ipa addit sup iusticia. et e vnu claritas opiniois qd multu facit ad pulchritudine honestatis. Sap. iij. Oq pulchra est casta grauo cu cū tate id est cu clare y liquide qstac de castitate. ita q nulla sinistra suspicio obfuscat. Ad hoc aut' facit multu foetas ato eni moue sinistra suspicio tra abulante uel meante solitarie q cotra associatu. Et ito dicit bnd' ad eugeniu. Bonos qribales habens qui uire y honestatis tue custodes se et testes. Aliud est statz dignu hoie. vnu dñs qstac de uide. Ioh. viij. qd p sim missu a pte no honorabat y uos qd i honozastis me. Maioz at honoe uide dignus qui uadit associaty sic osueuerit re p sone honorabiles. qd qui solz uadit sicut soleat re p sone cō reptabiles. Aliud est rō credendi. Qui em uadit ad negocia dñi si no credat ei i quo p ficiet. Est igit talibz natu riu ut habeat p qd credat eis. hoc at est foetas. qd in ore duoz ul' cu stat ois ubi magis ruij. Cu igit foetas famulos dei faciat clare fame. et ponat i statu digno hoie et faciat eis dñi q oia sut eis nactaria cu alijs sup dñs. bndicit eis. Cu p dicit simul abulante cu at. Et debent p fessores regule bti auguisti caue ue i uia uel hospicijs se qualicqz occasioe diuidant etiam ppe fructu aiaz. nisi p reuabile nactate. qd meliq est eis alioz utilitate negligere. qd cu dñp

72 73
no pno madatu sue p fessiois pte. hie. In itessu hitu statu et i omibus monbz vris meli fiat qd cu qd offendat aspem. sz qd uiam decet scitenti. Quedam est honestas ex re et rēsem et uerōnabili ut est hitu et est magna. Queda surgit ex re et rēsem sz rōnali ut est foetas et her maior. Queda q oritur ex re nictise m. et rōm anera. ut est disciplina i actibz et her est maria. Traditis u madatis tra duo pma ordiate. Eit hie madatu tra tertiū. et primo in griali. Et i pteulari ubi dicit oculi vti. Et noio qd sedm hugonem de scō victore disciplina est qstacio honesta cu paru est malu no fac sed stacet ead i hys q agit p omia uerphensibilis appare. Et ito tradit hit madatu qtmens duo saloz qd cura hoc sit cauendu. ul' quid a gendū ubi dicit. hie qd uiam decet scitenti. Et qua aliq i ambulando. aliq i quiescendo. aliq tra habitū ereriores. aliq tra gestus ul' motus corpis mctiseros talia sunt a quibzdam q oculos multoz offendit. ponit madatu istud circa her quatuor. ut sic discipliate se habeat seruz dei i hys omibus et uerphensibilis ut nullus i stoz quatuor aliquo offendat aspem. dicit. In itessu hitu et i omibus monbz hoc est gestibz. De disciplina i am qd tra itessu multa solet uerphensibilia reper. Sūt em quidam qui nimis festine cedūt mctm ut tē dū papitent seipos. It sūt similes yeu uro saguinaro de q. u. x. u. pcep em gradit. hoc aut non est sine offensa uidecia. Puerb' rix. Qui festim est pedibz offedit no solu se mterdu cadendo. sz oculos in tuentia marie si sit uir religiosus sic pcep. Alij sūt qui ita lente cedūt et pedetēne sicut solēt cedere qui nuant petes. Quid at mirum

si hoc i uno est reprehensibile ai ena i mulieribz delictis filibz hoc dñs rephendat. **Ysaie vi.** Et pedibz suis copposito gradu iacebant. qd' dicit i rephensione ena. **Ite dicit i oppositu. Eze. vi.** Ite dicit i plam pedis vultu. **Boo. n. mlti** lere ied' s' vultu n' ta lere i m' mlti' ant' q' i debet esse modus. I uno scd' ut nec nimis cito. nec minus leuce i cedat. sed modo mediocri. qd' est maturitas sicut tangit i glosa gregorij sup illu locu. **Alij sūt qui i caute i cedunt s' p'ro** uidecia q' mō offendit ad lapidem. mō ponit pedē i luto. mō i p'gru i alios. mō corruūt i via. mō tenet viā nō bonā. et hoc est ambulac' s' m' modū cetero. **Sopho. i.** Ambulat ut cea. **Quo cōtra dicit **Pub. iij.**** Palpebre tue pcedant gressus tuos. ad hoc eni spealū sūt dati oculi ut dirigant gressus. **Alij sūt qui i cedūt col** lo extento ut filie syon. ceruice recta. ut ceruicē extēdit eminetes. ut galli. cū q' morōe scapularū. 4 brachio cū ventralacōe. quasi remigātes cū cubitorū āgularacōe se p' ventrē tenēto. ut domicelli. ul' alios irruerēt pcedendo. q' oia sūt supbie signa et valde tēdeat virū religiosū. **Ite dicit aplūs **ephe. iij.**** i q' raruū. **Obsecro vob' ut abuletis cū oī hū** litate. **Alij qui i cedendo semp' vādēt** tristes nemine salutātes. nemē se eis adiugenti affabilitatē ostēdētētes nūq' solaciū aliqd' s' oio faciētes nullū i aliquo verbis bonis edificātes. sed q' i amaro silencio tota die p'gentes. **Sup' quo seipm** dauid reprehēdit dicens. **Quare** tristis i ceto. **Quo cōtra d' **Actū vi.**** de eunūcho baptizato. **ibat p' viam** suam gaudentis. **Si autē filij israhel** ibāt i iherosolimis gaudentes. iud' illud i i tomū dñi lētātes i b' n' q' q' tū gau dendū est cū seruo dei i oī via sua cū sit ei via ad celū. **Alij sūt qui cū** debent i via se i psalmis et orōibz dicēdis. uel i sacris meditacōibus.

ul' i colloquibz vultibz occupare. et fundit se i leuitatibz et nō sine offensa iuencū. **Adit cū quidā p'dica** tor religios' p'dicasset laudabiliter i quadā prochia. et s' p' d'io rere tens. cū esset extra villā i cepit se leuitatibz dare cū s' oio suo sicut fit i ceterū. ab aliquibz. cū mō p'caūt s' oio modo faciūt eū cetero. modo extrahūt capucū et similia. **Seq' bar** autē eos quēdā vetula q' erat i sermōe et hoc nō aduertebāt q' inceperat dicit multo cōs. **Dñe vob' nō estis ille qui** hodie p'dicauit. **Cū autē audiret vo** cem et respiciēs videret vetulā q' sicut q' dixisset. **At illa dicit q' p'dicauit** erat. **Dñe ego dixi q' vob' nō estis ille q' hodie p'di** cauit. **At i' q' dicit q' tū es s' v' q' p'dicauit.** **Dñe nō habem' quēdā sacerdotē** iuuenē qui valde b' cātat missā. sed mēdū ea die q' celebrāuit discurrit p' domos et i ceterū cū iuenit iuueni las ponit manū i s'mū earū 4 palpat eas. et cū d' dñe q' factis hodie celebrastis r'ndet et dicit. **Ego nō sū ille** qui celebrāuit. **facēdos eni celebrāuit** sed ego sū quidā iuuenis 4 ludo mō. **Ite dicit dñe dicit q' vob' nō estis ille qui p'** dicauit exemplo sacerdotis m'i. **Valde** eni vob' alit' modo habetis i q' h' ludo q' i sermōe hodierno. **Cū q' si** sio fuerit illi f' religios' sup hoc et q' tū scandalū vetule. **Cū intelligit leg** et caueat a s' libus saltem exemplo mulieris illi q' dicit **Thobie. iij.** **Ita** q' cū ludentibz me mystri neq' cū hys qui i leuitate ambulāt me p'ebūi **Sūt alij tāmōbiles ut q' s'istere sciam** nō valeant s' nūc ibi. nūc ibi cōp'ent semp' discurrētēs miss' quietētes. **Ist' sūt de p'lo illo de quo d' **He. iij.**** **Cū dilexit moueri petes suos et** nō quietur 4 dñō nō placuit. **Et hos** vocat b' d' b' d' d' g' p'rouagos. **Et** q' r' dicit dñs aplūs ut quietērent saltē quousq' habūdācā s' p' sancti tantā haberent. q' eos ex' i' d' uerēt. **Secēte i' i' t' ciuitate quousq' idua**

mū virtute exalto. luce vltio. **Sūt alij** qui vadūt nō solū leuiter sed iudic' m' d' h' boni faciētes uel sp'alis ul' sp'it'ualis i tot v'is. **Quo q' r' d' aplūs** ut ceas et fructū afferatis. **Sūt alij q'** nō solū i fructuose. s' enā dāpnose faciētes interdū vias nouas frāgētes sepes acultātes s'at et similia. **qdā** cum dāpno paupm 4 scādalo plu r' mox. **Quo q' r' dicit filij isrl'** regi ecom. **Itū r' r' d' i b' m' per** agros nec p' vineas. nec b' b' em' ag' de puteis tuis s' q' r' adie i' publica via nec ad terrā n' ad s'm' r'ā de d' m'ātes. **Cū igit' p'dicā mltorū iud'** cū solent oculos offendē curandū ē nō modicū seruis dei. 4 illis p'apue qui multū habēt discurrē 4 specta culū s' p' nūdo et hominibz. q' sicut dies clara illūatā d' c' f' m' s' iā fere apud omēs in ut oia notēt q' sic ho neste abulent quasi i die et tam dispa plimate q' i m'cedēdo nō apparent notābiles ul' i m' m'ia festinācia. ul' i m' m'ia tarditate. **I' i m' m'ia p'uitē** r'ā. ul' i aliquā supbia. ul' i r' onuei' ent' tristitia. uel i leuitate dissoluta. ul' i facultate discurrēdi. ul' i d' s' c' t' i' fructuose ul' q' d' graui' est dāpnos'. **De disciplina i quietendo Caplū.** **Quo statū s' p' d' d' **Septuag' iij.**** **q' nō accipit hic statū solū p'** ut dicit a s' d' d' d' d' q' aliquis dicit exertis stare. sed p'ur opponit motū ābulandi. sed m' q' dicit stare q' r' i q' nō mouet eūdo. **Cū statū vero sic** acceptū multa sūt rephensibilia. **U** nū est cū quis nō p' s' c' t' stare. s' s' p' cū alijs. quia s' d' m' seneca signū bo ne mētis s' c' t' q' s' s' t' e. **Et iterū dicit** quocōs m' hoies s' m' m' q' homo redij. **Itō d' **Ero. xvj.**** **Uniusquisq'** maneat apud se. **Aliud est cū quis** enā si q' s' s' t' s' c' t' tū star oio' ab actione. **Matij. xj.** **Quid hic statū** tota die oio' s' i. **Itō dicit de gregorio** q' q' uis i' s' r' m' a' t' i' g' u' i' t' p' p' t' ab s' t' i' n' e' c' i' a' s' 4 o' i' o' e' s' t' i' n' s' e' m' p' o' r' a' b' a' t' a' l' e' g' e

bat a' scribebat. aut dictabat. qd' etiam de multis s'is alijs rephendat. **Aliud est cū** q' vacat ab exterioribz actōibz quia nō semp' p' illis aliquis occupari. 4 tū nō exerce' mēns ei' iterū i' s' c' s' cōtēplacōibz. **Ad hoc eni i' sabbō** vacabat ab opibz corp'alibz ut libe r' mēns possit q' tēplacōi diuine i' tēdere. **U' n' p' vacante 4 videte. p'ro** mte v' s' c' i' s' quietētes 4 nō occupatus extius debet speculacōi mēte. sicut speculatoz quietētes i' specula qui mō an' modo retro. mō supra. mō infra. mō a d' r' r' i' s' mō a s' m' s' t' r' i' s' s' u' b' t' i' l' i' t' u' d' i' r' i' g' i' t' s' u' u' i' t' u' t' u' m' . **Ysaie. xxi.** **Super** speculā dñi ego sum stans. **Et b' d' d' i'** c' t' dñi q' a ad ea que dei sūt et non ad alia d' i' g' i' t' q' tēplacōi v' i' r' i' s' a' c' t' i' . **Re** phensibile est igit' i' v' i' r' o' s' a' n' c' t' o' q' e' s' c' e' n' t' e' cū ul' s' e' a' m' i' s' t' a' r' e' nō p' r' u' e' l' cū stans s' c' t' i' s' t' a' r' o' i' o' s' i' s' a' b' o' p' e' u' e' l' cū iuste vacat. **Porro i' q' m' o' r' a' n' d' o' a' u' i' m** alijs sūt multi rephensibiles. **Sunt** eni aliqui qui nimis libent' q' m' o' r' a' t' m' mulieres qd' nō ē sine nota et offē sa vidētēti. **Legitur q' cū quidā iuue** nis corā p'itagora dicit se libēt' m' mulieres q' m' p' h' o' s' cōuer' s' a' r' i' . **Dixit p'itagoras et s' u' e' s' libēt' a' u' s' i' t' e' n' o' q' i' a' q' u' a' p' u' r' a' v' e' r' s' a' n' t' . **Ite** zachā. xij. dicit familie dom' dauid scorsum et mulies eorū scorsū. **Fac** lie dom' leui scorsū 4 mulies eorū scorsū. **Familie dom' semei 4 mu** lieres eorū scorsū. **Omēs familie reli** que 4 familie scorsū et mulies scorsū. **Ite dicit q' p' p' r' e' r' h' o' c' m' a' r' i' a' e' t' i' o** seph amiserunt p'uerū i' h' m' . q' c' a' t' q' s' u' e' t' u' d' o' q' v' i' r' i' 4 m' u' l' i' e' s' i' b' a' t' s' c' o' r' s' u' m' . 4 c' r' e' t' e' b' a' t' v' t' e' r' q' q' e' s' s' e' t' t' q' p' u' e' r' i' s' o' g' e' r' a' t' e' a' l' t' i' i' . **Si igit' p' h' i** tēstānt' sic societatem v' i' r' i' cū m' mulieribz. s' i' i' n' t' e' r' t' a' n' t' ā' d' i' s' t' i' c' t' i' o' e' s' m' h' o' s' faciēbant. s' i' e' a' i' p' u' e' s' d' n' i' v' i' r' i' i' h' m' p' p' t' e' r' h' o' c' n' e' g' l' e' r' e' r' a' n' t' . q' t' u' e' a' u' e' n' d' u' e' s' t' v' i' r' o' s' c' o' e' t' p' p' t' e' r' p' u' c' i' l' u' e' t' p' p' t' e' r' f' a' m' i' ā' n' e' l' i' b' e' n' s' cō m' o' r' e' t' i' n' t' e' r' m' u' l' i' e' s' . **Ite dicit e' c' c' i' .****

ab ope speculacōi iuste vacat.

Ex.

no

in medio mulier noli gmozari. Et
 alij qui libentia comozant inter leues
 qd inter bonos qtra seneca dicentem.
 In illos querere qui te meliore fuerint
 fut. **Et xxxv.** Cu viro sco assiduus
 esto. Sicut alij qui libentia comozant
 int magnates qd int giles. **Quo qd**
est ruid. Aduocatus a potestate diste
 te. **Haute aduocato est distendū qd**
 tomagnis cauendū est a bono viro
 ne se ingerat. Non aut sic de consilibz
Et xxxvii. Volantia ad sibi filia qutur
 saluet ad morandū. Nōne columba
 libentia comozat cū colaba qd cum
 magnis aquilis ul' viduibus. patz
 ut qd vir disciplinatus ei qmorandū
 est int alios libentia stare debet int
 viros qd int mulies. et int viros et
 consiles qd int magnates. Itē qd ad
 loca sunt quedā reprehensibilia circa
 stātes. Sūt quidā qui libentia stant
 in locis publicis qd t' abstonsis siles
 ypocritis de quibz dicit **Matth. vi.** Amā
 t' angulis plateaz stantes orāe. **Et**
 qtra dicit **Hebr. xi.** de factis In spe
 lūcis et cūmū tē. **Unde etiā de saū**
 le. cū bonis fuit an' pceptione igni
 d' ul' **hegū.** Ecce abscondit' est do
 mi. Alij vō sūt qui libentia stant i locis
 pūlosis. ut sunt locutoria i quibus
 in ligna p'cant. spectacula i quibz
 i visu p'cant. diuersoria hospiciozū.
 et infirmitia i quibz et i gula et in
 alijs multis p'cant. **Quo qtra d' de**
dauid us. de xxvii. qd hētabat i locis
 tūstis engradū quia vir scūs i locis
 qd magis secum sunt a p'ctis libentis
 debet stare. Sūt itē alij qui vident
 gūe stare i ecclia et hūq' locis factis.
 qd p'curate dyabolo nō est dubiū si
 qui hūq' loca horret. **Quo qtra dicit**
Job. xii. Stabant iuxta cruce m ihū
 maria m' ei' et soroz' m' ei' maria
 ria deophye et maria magdalene.
 Et itē eodem r. **Maria** stabat ad
 monumentū. **Dicit etiā de quodā**
 sene sco factore. qd cū nō hēret aliqd
 facere stabat semp i ecclia sedens i

Et

choro. Inrogat' vō qd hoc faceret.
 dicit. qd faciebat societate dno suo i
 telligens. de eukaristia qd erat super
 altare. **Et hoc est qd dicit **Luce. ii.****
comendacione ane pphēsse qd non
 disteabat a templo. **P'met igit ad**
 virū scū libentia in abscondito morai.
 qd i publico. libentia i loco securo qd i
 loco pūlosio. libentia i locis scīs qd in
 cōibus. **Et sic patet qd sūt t' repelhe**
 sibilis cū statū ex pte solitudinis ex
 pte loca. a quibz cauendū est p'pter
 disciplinā seruandā stando. **De disci**
plina i habitu exteriori vestū qui
tūmē abint' est. Capitulum lxxvii.
Quod si vō qd sūgnit' de habitu
 possit aliquid videri qd itē sit qd
 hic dicit' cū illo qd supra dicit' nō
 sit notabilis hūis vō. **Ad qd p' dicit**
 qd hūis p' dicit' ex causa cē repelhe
 sibilis. vel ex sua natura. ut cū est in
 mis p'ctus ul' mollis et hūmōdi.
 ul' ex actu hūano videlicet cū aliqd
 sit i vō. vel ab arte fieri. ul' a ferēte
 qd est reprehensibile. **Ad p'mū p'met**
 qd supra dicit'. **Ad scz qd dicit' et signat' ibid'.**
 Non sit notabilis hūis vō quasi de se.
Itē autē dicit' nichil autē fiat saluet
 ab aliquo sicut dicit' est. **Quid p'ntz**
 ad honestatē illā que surgit ab exti
 scro. **Itud vō ad illam que surgit ex**
 actu i'nt' scro. **Ut igit' nichil fiat in**
 hūitu qd non i'pedit disciplinā. p'ui
 tendū est seruo dei. qd vestis sua non
 sit nimis longa ul' nimis breuis. nimis
 lata ul' nimis stricta. nimis fassa uel
 clausa. nimis formata. ul' nimis i'for
 mis. nimis defluens. ul' nimis succū
 ta. nimis opposita ul' nimis i'posita.
 nimis nitida ul' nimis sordida. ni
 mis lamata ul' nimis reperiata. ni
 mis aptata ul' nimis tepte relā. ni
 mis diffusa ul' nimis curiose cōsuta.
Quā vero ad habitū p'ntent omniā
 qd exti' referunt' cauendū est etiam
 itē cū p'ncipulos sotulares corri
 gras cingula cultellos. campulos
 tabulas bufulas sacellos sigilla

manubria.

manubria et filia ne aliq' fiat in illis
 qd' ex p'cio ul' sup' fluitate ul' curio
 sitate. ul' secularitate aliqua. ul' ali
 ab quocūq' mō reprehensibile possit
 iudicari. **Hoc em' sancti viri i religio**
sis solent detestari. Unde hugo de sco
victore i libello de disciplina post
 singularē noia cōne multoz talū
 excessū dicit sic. **Edet me nominare**
 oia in quibz stulti. et vecordes. mulie
 ribz studia sua auferūt. et pene cum
 habitu serū mutauerūt. Sūt em' mil
 le modi quibz vanissimi de se p'ntia
 lū honūbz p'bet' in hūtu. **Itē her oia**
 debet fuis rei respicere cū vāteat ul'
 los nisi irrisione dignos talibz deser
 uire. **Itē em' oia vere religiom q'ra**
 sūt et qui hūis studiū adhibet magis
 viles et atemptibiles sūt. **Qui vō**
 her respiciūt corā deo et hōibus cūo
 res et honorabiliōres sūt. **De disci**
plina i moribz et gestibz qd cōsistit
in mēbroz moribz et i modo se hūdi
oī tpe oī loco et in oī statu et cū oī
bus. Capitulum lxxviii.
Quod si vō dicit' de moribz scied'
 qd nō accipit' hūc motū p'nt' q'
 naturā quietā. **Itē motū p'nt' q'**
 mebru ul' pluriū dicit' actū aliquid
 gestū. **Est autē gestus scdm hugonē**
 mod' et signat' mēbroz corpous
 ad oem agendi ul' habendi se mō
 dū. **Et deo quent' viro sco qd p'ntē**
 at attēte qualiter i oī motu mēbroz
 et oī modo se hūdi appareat discipli
 natus. **Porro disciplina i motibus**
 mēbroz q'sistit hoc ut vniū mēbrū
 altius officū non accipiat. ut vniū
 qd'q' decet' exeat actu suū. **Quo**
 cōtra dicit' **Puerb. vi.** de apostata
 cui' mens est auersa a deo. g'ndit'
 ore puerfo. annit oculis. terit pede
 digito loquit'. **Et hugo de hac mate**
 ria sic loquit'. **Sunt quidā qui sine**
 buctis patētibz auscultare nesciūt
 et quasi palatū ad verba ap'unt.
 Alij qui tagendo ul' audiendo q'si
 nes scientes lignam p'ntendūt ad

no

singulas actiones. labia velud molā
 cōtorq'ito arcūducūt. Alij loq'tes digi
 tū extendūt sup' alia erigunt et oculos
 i orbem rotantes cuiq'dam tēsece
 magnificāe conatū ostendūt. **cap.**
 iactant comā eraiūt. vestimenta
 coaptata qponūt et latem quasi ai
 bitando p'ctesq' ostendūt ridiculosa
 formisue ostensionis faciūt. Alij altū
 tū aurū vōa qponūt quasi ambe nō
 fuerit scē ad audiendū. Alij ad vāte
 dū alterū tū oculū ap'ūt. Alij ma
 iori ridiculo cū mediēte ore loquū
 tur. Sūt p'terea mille larue. mille cor
 rugnaciones nariū. mille cōtorq'oes
 labioz q' decore discipline deturpāt.
 et pulchritudine s' faciei q' est sp'ctū
 discipline cui tāto custodia maior
 est adhibenda. q' tōmū q' i ea p'ntē
 fuerit celari p't. **Hugusq' hugo.** **Et**
lit' at p' disciplina cauendū q' hūmōi
sūt decet **huard' dicit. Disciplina**
ceruicē submitit. deponit sup' alia.
Ap'ont vultū. ligat oculos. col'ibet
manducos. moderat' linguā. g'ulam
fren' at. vā sedat. format incessum.
licet autē viro disciplinato cauendū
sit ab oibz p'dictis. tū magis cauendū
est gestibz vifozibz. qui saluet tātāt
ad videndū ul' turbatius qui alios
turbant. Vel de vifozibz p' quos alij
derident. ul' simiacis p' quos alioz
gestus reputāt sicut symec. Vel t'
p'ibz ut ribaldi faciūt. ul' ioculato
rijs ut faciūt hystrones. Itē em'
quāto maioris sūt interēne tātoma
gis deceret viros teditos honestati.
Patet ex iā dicit' qd cauendū sit in
actibz mēbroz. Itē quia gestū etiā
ultra her se extendunt ad modum
hūdi deo videndū est qualiter vir
disciplinatus debeat se hēre oī tempe
oī loco. et i oī statu. et cū oibz
et i quibz p'ā actionibz suis alijs a
p'dictis. Sciedū igitur qd aliter
debet se hēre in die. quia actie opibz
p'is erga p'ntū insistentio. aliter
in nocte quia g'raplatue id vācādo.

no

Ps. In die madavit, et nocte cantat. **Alit** miseris quia tunc est magis uacantibus intendenda. **Exodi. vi.** Ser diebus opaberis quod intelligit de peme tibz ad corpus. **Alit** i festis quia tunc e spualibus otio vacanda. **Codē.** Ale mēto ut die sabbī sifices id est ipse scū habendo opibz scitatis itendas. **Alit** i tpe tribulacois qā gaudet. **Luc. vi.** Gaudete i illa saluet die tribulacois. **Alit** i tpe pssionis qz tiorate. **bid.** Magis timēda est fortuna psspa qz ad uersa. **Ite tpe** silēty se debet hē tate. **Eccl. iij.** Tempz mēdi. saluet tēpus silēty. **Ite tpe** surgendi. **strēme.** **Eccl. xxxij.** Hora surgēdi nō te trices id est nō pigre te habeas sicut mulieres se il la hora trātes. **Ite tpe** ieiunij. **leu. xviij. vi.** Cū ieiunatis non eritis sic y porte tristes. **4** de alijs varijs modis scdm ex igenciā tpm dūsoz dūsmode. **4** cō gruent tpi se debet hē. **Eccl. iij.** Omnia tēpus habent suū saluet idistinctū. **Eccl. iij.** ad locū vō noūd qz i religione sūt loca dūsa. **Quidā** locz ordūis ut oratorū. **qda** disciplinē ut caplū. **qda** doctrine ut scola. **4** locus sermōnū. **quidā** studij ut cēlle. **quidā** uacantis huāne ut refectoriū dormitorū tfr mitorū. **officiū** amere **4** alie officine. **quidā** ad dūsarū nēcitatū. **offi.** deputata. **qda** ad recreacois solacia. **ptines** ad locutorū praeclū ut or tus. **i** quibz omibz uir scūs i modo se hūdi debet se ostēde disciplinā. **In** oratorio siquidē cristēs. **i** choro se debz hē mature. **Dūdy.** **Abasio** dāuf tri est una dissolutio i choro. **Iuxta** altare reuerēt. **Iuxta** reliqas tiorate. **leuitica. xxxij.** **Pauete** ad snūrum meū. **In** caplo stans i loco iudicij cor rigendz debz se hē sicut dūs corā p sice. **de** quo **bidz.** **Deat** ihūs ante p scem dmissis aspectibz. **vultu** hylari. **uay** ad ūba. **patūs** ad obpba. **patūs** ad ūbera. **In** scolis **4** loco ser monis actēte. **ps.** **Attēdite** pople meq legē meā id est attēte audite.

no

no

no

In cella ualē vacādo saluet ualibus. **Yēme** uū. **Dona** facite studia uestra id est ualua. **In** ifōno i mensa et i oi comestione sic religiose ut secūdu doctnā hugonis liguam a loquēdo restīgat oculos nō cūd ucat. **et** cām mebra cū oi modestia gteat. **super** estam se nō effūdat. **sic** mūte comedat ut cenis abhoiāone ul' displicētiā i aliquo non faciat. **In** dormitorio sic quiete ut alios nō mōget. **Cū** ei deo seruire regnare sit. **qz** sūt ei seruū qui hūit ei die ac nocte tot sūt tēpus. **Dicit** at uī. **Regū. xxxij.** **Cū** quis es qui iāctas regem saluet saul dormiē tem. **Si** aut hoc assēptū est audacie. **qz** tomagē scdm tēū sūt rephensibiles. **qui** tot reges quiescentes mquetat. **telis** **In** ifinitoio nō qulose. **Exemplū** de lazaro q fuit plēn' uiceribz **4** iacēs ad ianuā dūitis cupiēs saturari de miris q cātebat de mēsa dūitis licet nemo illi daret. **tū** nō legiē mīnāse. **Luc. xij.** **In** hospicio lete. **Dū** abbas ioseph i uinapm. **dicit.** **Redēda** sūt q sūt cesaris cesari. **et** q sūt dei deo. **Eccl. iij.** **qz** pncā firm cū gaudio debemz eos suscipē. **qū** aut solum opus habemz lugere. **Exemplū** de zacheo qui letz suscepit i hospicio dnm. **Luc. xij.** **In** cameris uerecūte et deo sūt in abscondito. **ul'** itur ad locū absconditū pro uacitate uēterz. **4** **Regū. xij.** **Ingressz** saul spūelū ut purgaret uentrem. **Porro** i alijs officinis nēcitatū huāda est discipli na. **qz** nūqz i eis cōpeat. **uī** p iusta nēcitate. **ne** sit siliis mulieribz illis de quibz dicit apls. **ij. thimo. u.** **ciōse** discit acuire domos. **In** locuto rio ū debz se sic hē qz nō ociosa uel peiora sed ualua loquē. **scda** per. **uī.** **Si** quis loquit quasi smōes dei. **In** orio uō ul' priato sic meditatue qz ex tēpctis trahat aliquā edificā one exēplo dūi dicitis. **Yacth. uij.** **Considerate** lilia agri quō cresecāt. **Et** itoz. **Luc. xij.** **uacite** faculneā et

omēs arbores cū pducūt fructūā ex se satis qz ppe est estis. **im** et uos cū uideritis her fieri scitote qm ppe est regnū dei. **Secūdu** igit dūerfūte locoz p dicitā **4** alia quedā lom dūi si sūt modi se habēdi pmetes ad disciplinā. **Porro** qz nō ad stūti scid qz i statu prelāt se debet hē uir bonz sollicit. **no. xij.** **Cū** pēst i sollicitu dme. **In** statu subiecti. **4** **Yebie. xij.** **Subiacete** ppositis uis qd est qz nō erigitur in plātū. **In** statu sanctans laboriose. **Macl. viij.** **Dimisit** ea se bus seruire **4** mīstrabat eis. **In** sta tu ifinitatis qsolatorie. **Thob. v.** **For** a aio esto dicit agelus ad thobiam ifirmū. **qd** est qz nō qz i ifinita te nūms aio dicitur. **In** statu uimo ris ut sūt nouici qz ignozat. **olm.** **Eccl. xxxij.** **Adolescēs** loqz i tua causa uir cū nēc fuit. **si** bis mēto om tus sūis habet caput rīsum. **In** multis esto qz mīsa **4** audi tacens sil' et qrens. **4** loqui i medio magro uū nō psumas. **4** ubi senes sūt non multū loqz. **Omnia** quidē hēc sūt signa ignozācie. **In** statu senioris fa pient ualuit cor saluet uacando. **pmo** **Macl. xij.** **Deus** de lo nis tēc mīstrabat qd pmet ad sapie tes. **In** statu sublimitatis hūilit. **Eccl. iij.** **Et** to magnus es hūilia te i oibz. **In** statu iferion qstāter ut saluet tali stūti gteus non aspice ad subli morem. **4** **Chon. viij.** **Seru** uōtz es nō sit tibi cure. **sed** si potes liber fi magis utere saluet hūilit. **Si** autē hoc in statu hūilitatis est seruādū qu est uilissimz status iter ifimos qz to magis in alijs. **Huius** autē reddi roēm. **Glosa** dicit. **Quia** qz to quis est respectioz i hoc seculo ppe tēū. **tā** tomagis exaltabit in futuro. **Sic** **4** i alijs multis dūsis statibz dūerfa cōpetūt. **i** quibz uir disciplinatz dūi smode se debet hē. **sicut** et xpūs in qz tum teus. **Iqz** tum hō. **mqz** tum rer. **mqz** tum sacerdos. **iqz** tum magr. **mqz**

cū dūs. **iqz** tum iudicāz. **iqz** tum uiter. **alit** **4** alit **4** alit. **se** hēbat. **4** **no** id eā qz dūsimode se debet hē cū dūerfūte seruus. **Ad** platos obediēt. **4** **Yebie. iij.** **Obedite** ppositis uis. **Ad** socios eoz les inuolū. **De** mōz. **4** **fo** uolū. **4** **ma** re appetēs **4** amari. **Ad** mōzes pō ne fallat eoz edificāci mēcēdo. **Sic** ppe dicitur discipulos suos **4** thobias filiu suū et apōlās qui dicit. **Tho. iij.** **Tamqz** puulus i xpo lac tedi uobis. **Cū** officialibz tūquille nō pūm bādo eos. **Thessa. v.** **porro** opz illoz pūte habere cū illis. **Cū** discolis pūafre. **ps.** **Cū** uis scūs scē. **ps.** **Cū** scūs scūs id est scē te habebis nichil coram eis faciens qz uirū scētā. **scē** cū fōi scās sapiētē. **quia** nescit quid tēn dant. **Colo. iij.** **In** sapia ambulare ad eos qui fōis sūt. **Cū** mulieribz pudice. **4** **thimo. iij.** **An** q obsecra ut mēs. **Iuēcūlas** ut sorores i omi castitate uidelet ut sūt cū eis et mēc eas ūba casta. **uirtus** castz. **gestus** casti. **ita** ut oibus appareat pudicia. **Cū** paupibz affabilis. **Eccl. iij.** **Con** gregāoni paupm affabilem te fa cito. **Cū** dūitibz curialit' ne saluet exaspent. **ul'** aspnanē s; quādā sagn a curialitate attrahātur ad bonum. **pōne** curialit' se habuit dūs ad zachēū dūitē iuitāto seipm ad come tendū cū eo sicut d' **Luc. xij.** **Et** come tendo cū publicanis qui erāt dūites et pāores sic **Macl. iij.** **Cū** domesticas scdm carnem spūalit' sicut berūd q qui ser frēs suos attraxit ad ordmē suū. **et** sicut paulz qui dicit. **no. iij.** **Optmā** ego ipē anathema eē a xpo pro frībuz meis qui cognati mei se audū carnē. **qd** dicit scdm glosam ad expmēdū magnū desiderium qd habebat pro salute eoz. **qui** sibi scdm carnē. **attēbāt.** **Cū** adūsaribz pūacēt' sicut oues mē lupos. **no. xij.** **Non** uosmetipos defendētes km. **De** mqz debet quifacōe sua bonū exēplū. **ostēte** omibz. **Roma. xij.** **Pūitētes**

no

no

Pro

bona nō tñ corā deo sicut corā oībus
 hominibz. In suis actibz ad omēs man-
 fecte se hnt. scdā dno ii. Seruū dei
 oportet mansuetū esse ad omēs. Cū
 omibz de eoz utilitate agūt omēs
 deo lucrifacere laboret. Eccl. xxxvii.
 Cū viro religioso tracta de sctitate. cū
 iusto de iusticia. et cū malic de hīs q̄e
 mulat. cū timido de bello. et cū nego-
 ciatore de tractatōe. cū emptore de
 v̄dicoe. cū viro luuto de gratiis agē-
 dis. cū impio de pietate. cū thonesto
 de honestate. cū opario animalī de cō-
 sumacōe ani. cū seruo pigro de vtili-
 opacōe et sic de alijs scdm doctrinā.
 bñ gregorij i pastoralibz dicitis q̄ ali-
 et aliter sūt docendi diuersi q̄ paulo
 diuisimote struebat diuisos ut suos
 q̄ duos mulieres q̄ viros senes. q̄ ado-
 lescentes virgines q̄ quingentos ep̄s
 p̄bros dyaconos q̄ alias diuisitates
 hominū. Postremo noūd q̄ sūt actus
 quidā quibz hō stat i se. alij quibz
 ordinar i deū. alij quibz habz agē-
 cū primo i quibz omibz est seruādū
 modus se habendi disciplinam. pu-
 mi sūt stare sedere iacere. scdā aut
 debent oculos dimissos h̄e exēplo
 publicani penitētis i cuius laudem
 dicit q̄ n̄. oculos ad celū audebat e-
 leuare. Luc. xvii. Sedendo vō nō de-
 bet tybias durare seu pedes di-
 uidere cū hoc eadē i merere rep̄he-
 dat. Eze. xv. Diuisisti pedes tuos
 iacēdo cū uere ne se discipulat sicut
 noe ebrius. Genes. ix. Inebat est
 et nudat i tabnaculo suo. scdā
 sūt illi quibz seruit deo q̄ marie in
 officijs diuinis. i quibz obseruādū
 est ut fiat reuerent. Hebr. xi. Ser-
 uiam illi cū metu et reuerentia.
scdā q̄ fiant diligēt. Quo q̄. ieme
xlvij. Maledictis qui op̄s dei faciūt
 negligent scdm quādā m̄ leuam.
 licet scdm aliā dicit fraudulēt
scdā q̄ fiat timide. ps. scdā dno in
 timore sicut filiū regi astates et sp̄
 timētes. ne i aliquibus minz lene

Pro

faciat. Tercij sūt quidā corpales ut
 cū hoibus i tyralibz ministrat. qd̄ facit
 dū est sedule. us. Regū. iij. Ecce sedu-
 le i omibz ministrasti nobis. Alij spū-
 les qd̄ est docere i quo cauendū est
 bono viro ne se i aliquo magnifice
 videat sicut faciebat iob xxxi. et i
 q̄tuor seq̄tibz caplis quia p̄p̄tate.
ps. us. disparat dñs lingua mag-
loquā. Item corrigere sūt ad p̄tem
 sue publice accusando qd̄ faciendū
 est modeste a suo dei. scdā thimo. ii.
 Mōdeste corripient. qd̄ sic cū non
 excedit modus i aggrauacōe uel
 asperitate loq̄di et similibz. Itē iudicā-
 re ut cū oportet aliquē p̄p̄ culpā i
 aliquo condēpnare i quo sp̄ hūādi
 est miā. exēplo dñi qui semper
 punit contra qd̄ dignū. Eccl. iij.
scdā. In iudicādo esto misericors.
 Itē aserere siue disputādo siue alio mō-
 i aliquo cauendū est a lite. scdā thimo. ii.
 Sūū dei nō oportet litigare. Itē cō-
 sulere mēdū i quo agendū ē p̄uere.
 Wñ de sebastiano dicit et i consilio
 puidū. Talis eadē fuit ioseph qui n̄
 q̄ puidus dixit. i q̄silio pharaois.
 p̄uereat rex virū sapientē et p̄u-
 dū q̄ industriū q̄ p̄ficiat eū t̄re egip-
 ti. Genes. xl. Item et aliqua sibi cō-
 missa agere qd̄ faciendū est p̄uere
us. Regū. xvij. scdā dicit dāuid
 ad oīa q̄cumq̄ iussisset eū saul et
 p̄uere se agebat. Sic igit̄ debet
 face serui dei i hīs actioibz spū-
 libz ad p̄mū. ut i docendo non se
 magnificet. i corrigendo seruet mō-
 destiā. i iudicādo ad p̄sonam nō de-
 liquat miām. i aserendo sic sinelut.
 i q̄silijs sic puidus. i agendis p̄u-
 tens. Et sic patet de disciplina ser-
 uatā i gestibz et q̄tū ad actiones.
 et q̄tū ad modū se hūdi in omibz.
 et quo ad t̄p̄s. q̄ quo ad locū. q̄ q̄
 ad statū et quo ad omēs. q̄ quo ad
 quasdā specialit̄ actiones p̄ quas
 cauet̄ offensa hominū iueniā suob
 dei. q̄ fit qd̄ dicit sctitatem eorum.

Pro

scdā dicit viros sctos extior disa-
 plina. Caplin. De p̄uere scti maḡnū.
Quoniam qd̄ nōnd̄ q̄ disciplina i
 extior querfacōe multū de-
 cet viros sctos. Est enī extioris q̄sa-
 cionis disciplina quasi quidā orna-
 tus. scdā pet. ii. Sic enī sancte mulier
 i deo sperantes ornabant se aliq̄. q̄
 loquit̄ ibi de morū ornatu sicut pa-
 ter ex eo qd̄ subūgit dicens. sicut q̄
 sara obediebat abrahā dñm cū
 vocans. Ex quo relinquit̄ q̄ more
 disciplinātū sūt quidā ornatū. Dñs
 vero qui omēs p̄tes vnūsi ornauit
 p̄t̄ istū pulchriū ornauit celū. Cū
 igit̄ viri scti i sacra scriptura dicunt̄
 celū q̄ m̄terens esset si nō esset orna-
 tū. Itē dicit̄ Job. xxv. sp̄ eiū ornat̄
 celos. qd̄ itelligit̄ non solū ad lūm.
 q̄ m̄stice de sanctis. scdm gregoriū.
 quorū ornamētū sūt gracie extior
 fulgētes a spū scto eis date. Item
 templū dei non solū debet ornari
 t̄eris sed eadē extior. p̄p̄ qd̄ sunt
 ymagines. et similia i portis q̄
 Cū igit̄ viri sancti templū dei veri-
 us sint q̄ templū lapideū. us. illd̄. scdā
 dei scti est qd̄ estis vos. scdā dno. ii.
 Magna est iterecia nisi extioris
 sint ornati. Itē us. macha. iij. scdā
 nauerūt facē templi qd̄ itelligē-
 dū est esse sctū vnū et faciendū de
 alio. It̄ viri scti sūt vasa nō igrune-
 liā s; in honore in quibz ministrant̄
 dno varia genera potūū abozū.
 aromātū luminū et hūmōdi.
 Vasa autē templi q̄ tabnaculi oīa
 erūt pulchriā nō solū t̄eris sed
 eadē extioris. sicut eadē i vasis i qui-
 bz eadē nūc ministrat̄ regibz. Decet
 igit̄ ut viri sancti tamq̄ vasa i qui-
 bz sicut viri regū sūt decenter
 ornati. Et itē dicit̄ de viro sancto.
Eze. l. Tamq̄ vas ornatū oī lapī
 de p̄ioso. Quia igit̄ viri scti roē
 sctitatis sūt celū et templū dei. et
 vasa i honore regis eterni decet
 eorū sctitatem ut sint extior p̄ disa-

plina ornati. Preterea q̄sacō extior.
 dicit̄ vestis. Eph. iij. Depōite ve-
 terē hoīem scdm p̄stina q̄sacōe
 et p̄p̄ idūte nouū hoīem. Ex quo i-
 nit̄ q̄ cōuersacō veteri q̄ noua sūt
 quasi vestis veteri q̄ noua et sic oīo
 querfacō extior est quasi vestis.
 pulchre vestes decet curiales. q̄
 sicut dicit̄ 1. Pet. iij. Indutū sacro
 nō licebat t̄rare sulam regiā. Et
 regina saba admūta est vestes as-
 sistenti salomō. us. Regū. iij. Cū
 igit̄ soli viri scti sūt de curia regis
 et nū quia omēs alij sūt de curia dya-
 boli q̄tū decet eos vestes pulch-
 q̄sacōis extioris. Itē dicit̄ paulo
Colo. iij. Induite vos sicut elā q̄si
 dicit̄ cum sitis ab eo elā et sctificati
 et specialit̄ dilā et itē sui. specialit̄
 idūte vos nō sicut ribaldi. s; sicut
 decet familiā rā regis. v̄sca mi-
 sericordie. benignitātē et alia que
 sequūt̄ q̄ omia faciūt ad gloriā
 querfacōis extioris. Itē sacerdotēs
 decet pulchre vestes. Wñ q̄ aarō
 habuit vestem potēris i qua depicta
 erat totus mūdus ul' tota orbis t̄raz.
 Et d̄ de vestibz eiū Eccl. xlv. q̄ sic pl-
 chre an eū nō fuerūt Cū igit̄ viri
 scti sint dñi sacerdotēs ei sacrificātes
 die ac nocte hostias laudis multū
 decet eos hūmōi vestis pulchri-
 to. Et id dicit̄ 1. ps. Sacerdotēs tui i-
 duāt iusticia id est sic induantur.
 q̄ extior apparat̄ i eis p̄ totū iustū.
 que est gnale nomē virtutū. Item
 mulieres nobiles solēt idū pul-
 chri. Cū igit̄ aīe sctie omēs sint
 filie regis et nū q̄tū decet eas pl-
 chra vestis. Itē dicit̄ in ps. de fi-
 lia regis celestis cū amicta varie-
 tatibz. Patet igit̄ q̄ viros sanctos
 et rōne curie de qua sūt. et rōne sac-
 totalis officij. et rōne nobilitatis
 decet pulchritudo nō solū nū sctā
 s; i virtutū hūmō. sed et extior in
 morū disciplina ut sicut scriptū est
1. Pet. i. Domestica ecclie sūt

vestia dupliabz saluet itus et erit?
Pterea disciplina extior est signum
itioris status videlicet bona boni et
mala mali. Eccl. xix. Amicitia corporis
et visus dicitur et cessat honoris indi-
cant de illo. Interius vero est non
modicum viro hie signa viri mali
sicut honeste persone hie signa pstru-
tute. Et adeo debet laborare ad disa-
plina exteriori ut non solum sit sed etiam
apparet dei seruus. Ite dicit scda.
Chom. iij. Sic nos existimet hie ut
nostros xpi qd dicit. Sic nos exhi-
beamus ut videntes queris faciem
nostram exhi. tale de nobis habeant
hoies opinione. It sicut alias pelles
hnt oues alias lupi ita iusti est ut a
lia queris facio sit maloz alia bonoz.
It maloz est nigra sicut ethyopu.
It iusti est sup carboes
fractoz eoz. Et id bonoz dicit esse alla
Eccl. ix. Omni tempe vestimenta tua
sunt candida. et quibz ppoete qnqz in-
duant se in libz no dimittenda est ves-
tis huiusmodi a bonis quia sicut dicit
glosa sup Matth. vi. Quis no debent
deponere vestimenta sua. et si lupi eis qn
qd induant. It opa hominis exteriora st
fructus ei. Arbor autem bona bonos
fructus facit. sicut dicit Matth. viij. Et mo-
uemens igitur esset si arbor aliqua pla-
tata a dno i orto suo tamqz elca non
facit sibi fructu qpetent. Ite dicit
Genes. pmo. Bermiet tra lignu p-
miseru facies frum iurta genz suu.
Debet igitur boni viri tamqz bone ar-
bores in bonis exterioribz conuersatois
fructibz habudare. Et sic patet qntu
debet scitate bonoz extior disciplina.
Oculi vti et si aciant in aliqua
sciaz in illa figat. Datu est
madatu pcedens tra disciplina mo-
tiu in gnali. h autem tradit madatu
ptidans tra disciplina sensu. no at tra qstibz
sensu. sed solu tra oculos. n. tra qstibz
obiecta visus. s. solu tra feminas. pu-
mo autem ponit madatu. secudo tra-
dit causa tradicois mandati neqz.

A pndans

trao roem qre obfuanu est madatu.
no dicitis vos hie. It aut sciat
qre poas psequat de disciplina oai-
loz qd alioz. et qre poas tra feminas.
qd circa alia visibilia. It dicit pmo qd
oculi snt magis habiles ad oansione
pandi qd alij sensu. scdo q impudica
ae i eis est corrupao maior qd alij
sensu. tra q impudica e magis co-
traria honestati qd alia vicia. De ma-
lina oculo et eoz corrupoe tra ipu-
tenaa que multu cotraria est hone-
tati. Caplm Septuagesimusextum.
Otra pnu noio qd visus vritur
gula. Genes. iij. Vidit mulier
lignu qd esset bonu ad vescendu et
pulchz oculis aspiciqz delabile tulu
de fructu ei et comedit. It matar
cupiditate. Matth. iij. Quidit ei oia
igna mundi et gloua eoz. ut saluet
tataru eu ad cupiditate illoz. It i
flamat libidine. Eccl. ix. It ppece
mulier multi pueru et hie gupia
q ignis exardefat. It puocat sup
biam. It dicit i fabula. It pper
hoc se i flaut i prato q vidit boue
magnu pascenre et voluit ei assim-
lare i magitudine. sicut etiam dicit
berndz de luafero q videns filiu dei
equale patu voluit assimilaru pu-
sicut viderat filiu sibi simile et dixit
corde suo similis ero altissio. It dicit
It amouet wa. Matth. xvij. Viden-
tes qseru ei q fiebant qristati snt
valde. It qntu iudia. It Regu iij.
videbis emulu tuu i templo et vin-
is p ppe isrl et post. It de ficat
oculi et tatescat aia tua sicut iudiu
hoc vidento. Et forvates. Dignos
esse ceteru iudos ut oculos hrent
oia torqrent. It fouet accidia. acci-
dios em est visa mtepie tpe non
erue ad opa sed torpescere i domo
Eccl. xi. Qui qstiat nubes nuqz me-
tit. Sic igitur omne genz ptra p oculos
gnatur. Et adeo dicit Matth. vi. Si
oculu tuus fuit neqz totu corpz tuu

scdm

no

tenebrosu erit. quia omes tenebre pec-
toroz p maloz oculos iducit. It tra
illud pphl. Oculi nos i oia cotidie
vicia paptur. It alij sensu no hnt
semper obiecta i pceptu ut patet i ol-
factu auditu gustu et tactu. sed visus
semper hz aliqd qd videret si velit i quo
peccare. It ppece. Oculos plenos
hntes cessabilis delicti. It acty oai-
ti velozoz est qd alioz sensu. It qd
adiugit aplis eu cu momento i actu
oculi. Et adeo facile p pum peccatur
iudiciz. It tra iusser au faciem eius
tra captu est i oculis suis. Patet
ex hys qd p oculos qmitti p peccatu
multiplicat et cessant et saluet.
Et id ead xxv. Ne quis oculo q creatu
est p que saluet totu pnu qmittit et
ram assidue et tra faale. It tra scdm
noio qd impudica viger i oibz sen-
sibz. It viger em i olfactu q i odoribus
meretricis delat de quibz meretricz.
It dicit v. Aspsi cubile meu mirra
et aloz et cinnamomo. It i auditu. It
exaudiu uboz mulierz cor i flamat
Eccl. vi. Colloquiu illu quasi ignis
exardefat. It i gustu cu er quuado
cu ea libido puocatur. It qd dicit
Eccl. ix. cu mulie aliena ne sedas oio
ner accubas cu ea sup cubitu. et no
aliteris cu ea i vmo. ne forte tedi-
net cor tuu i illa. It i tactu p dicit.
It i iugredie ad vroz p rnu suu
no erit mudu cu tetigerit ea. It i
oculis. It ppece. Oculos hntes plect
adulterij. It tra hnt vigerat hec cor-
ruptio i oibz sensibz. tra magis i
visu. tactus em simplex sola suau-
tate carnis. Auditus sola dulcedine
eloqui. olfactus sola fragranaa
odous meretricis paptur de muliere.
Gustus vo i quuado de ea nichil
papt ppe. s. solu de hys i quibus
cu ea qnuuntur saporis affm act-
ht. It tra vo de ea qd p fragranaa
figura colore gestus ornatu mebia
singula et tota corpis disposicione
q quato plura snt tato magis i fla-

mat gupiam sicut ligna. qto plura
snt tanto facit maior igne. Et ad
d. Eccl. ix. et ex hoc saluet visu milie
ris saluet gupia quasi ignis exar-
defat qui saluet tato plz ardet qto
sunt plura ligna. It igitur patet qd
visu magis inflamat libidinem qd
alij sensu. quia frequer peccat qd
tingi uel audiri uel hnt p solacu
de ei animo ul aromatz. Daniel
ru. Videbat cotidie ea saluet susa-
niam semozes ingrediente deambu-
lante. Et adeo frequer qmittit ipu-
dicia p visu qd p alios sensu. It em
omes mulies vni ciuitatis possit
medu videri nobiles ignobiles con-
uigere. It vgnies religiose et secula-
res attmetes et no attmetes et sic de
alij. It non aut sic pnt omes tngi
uel audiri ul hnt in comuio. Et adeo
oculu cu pluribz snt pcare qd alij se-
sus quia i oibz quas videt potest
peccare. It tra libua disarientes p
ciuitates ad videntu mulieres cu
inuablibz peccant oculis suis. et
implet in eis illud Eccl. iij. Oculi
mei de p datus est aiam mea i ac-
tis filiabz vrbis mee. It tra oculi au-
daci peccat i mulie qd alij sensu.
Audet em quis multas videri quas
no audet tange. ul cu eis comede
uel ad loquidum ul alias aliqtm
appropiquare. It tra amon logo tpe
deperit i amore thamar qua vte-
bat pperosissima. It tra autebat
ea tange uel peccare de turpitudine
sicut eliat ex. iij. It tra oculi
impudica non ita papt ab alij
sicut uboz ul tactu ul aliozum
sensu. Et adeo sicut ille qui no pu-
tnt se videri securi formate. It tra
oculu securi agit impudice qd alij
sensu. Et adeo dicit augu i sra. iij.
putare debet qui i seiam figit oai-
lu ab alij se no videri. It tra emens p
hoc q multa snt tales qui sic putat
et adeo securi figunt. It tra alij sensu
pnt hie impedimentu de facili ab

no

ertion circa mulieres qz qpleno acty
coru dependet ex frō alieno. Vñ nō p̄t
quis tangere mulierē ul' loqui cū ea
ul' cometerē ul' qmorari p̄t cā sine
eius assensu. Vñ vō nō sic dependet
ex frō alieno. sed solū ex volūntate vi
dentis si leuet oculos. Iuxta illud psa.
lx. leua oculos tuos & vide. Et ideo
peccat i muliere quia nō p̄t ita impe
dri sicut alij sensu. Item isaacabilis
peccat. Cuius em̄ fastidū t̄ctū & au
ditus & alij sensu i muliere illud i quo
delcānt q̄ visus. Eccl̄ p̄mo. Nō faciāt
oculū visū. Cū igit̄ sicut patet ex iā
dictis visus vehemētis inflāmet ad
libidinem. & frequētius et cū plūes
p̄sonas. et peccet audaciā & securus.
et liberis et isaacabilis. q̄stat q̄ in
ip̄is oculis est maior corrupciō cū
ipudiciā. p̄t qd' dicit ps̄. Dau
id n̄i n̄i luxuria sūt. Cū t̄tū
noīd' q̄ v̄r religiosi est quasi res
deo valde factata. sicut ipudiciā
factū q̄ sepabat̄ a v̄sibus quibus
et deo offerebat̄. & ideo designatur
religiosi p̄ nazareos. Nazareus ei
item est q̄ sc̄i quia ip̄i religiosi de
bent esse ip̄a sanctitas. Itē in serui
cio qd' exhibet̄ nichil ita iteris seu
negligētia seu aliqd' aliud sicut i
mūdicia. p̄t qd' dicit dd. Ambu
lās i via imaculata hic n̄i n̄i stru
bat. Itē licet omē p̄tū sit imūdi
cia. Iuxta illud. Quē aut̄ de corde
exerunt her̄ cōquāt̄ hōiem. Matth̄
xv. Tamen luxuria est maior i
mūdicia. p̄t qd' mulier fornicia
cōpatur sterori. Eccl̄ ii. que ē mari
ma imūdiā. Cū igit̄ imūdiā q̄
cūqz valde ihoneste sedeat i re facit
q̄amqz et i hūcio r̄eno hōi exhi
bito q̄ram est imūdiā saluet ipu
dicia dicens viro tā specialiter
deo q̄secrato et eide hūenti die ac
nocte. Et sic patet q̄tū sit q̄traria
ipudicia honestat̄. p̄t cū m̄
rendat augustinus trātere mādātā
cū motū disciplinā p̄tinentem

179

ad honestatē nō fuit q̄ctus de mon
bus hūmōi t̄nterē mādātā i q̄tē
nisi et specialit̄ p̄sequēt̄ de oculis
quibz est maxia corrupciō cū pud
icie honestatē dicit̄. Dau vñ et si i
cāctur i aliquā fēat̄ i nullā figurā.
Et sc̄id' q̄ mala multa solēt euenire
ex mulier asp̄tū. Genes̄ vi. videret
filij ter filias hominū q̄ essent pulchre
acceperūt uxores ex omibz quas e
legerunt. Et fuit p̄maria causa di
luuii i quo fuerūt subm̄si. Itē eccl̄
xv. viderūt egyptij uxore abrahā
q̄ esset pulchra nimis & n̄i t̄auerūt
p̄hamoni et laudauerūt eā ap̄d eū.
et sublata ē mulier i domū p̄hāois.
p̄t qd' flagellauit dñs p̄hamonem
plagis maximis & domū eius. Itē eccl̄
xv. Cū vidisset syrach filius
emor p̄ncipis t̄re illud mādātā ad am̄t̄.
et rapuit eā & dormiuit cū ea et con
glutinatā est aia eius cū ea. p̄t qd'
qd' infectus est postea ip̄e & emor
et om̄s masculi illij ciuitatis. Itē i
diciū xv. Descendit sapsōn i thā
nata vidensqz ibi muliere de filiabz
philistim accepit eā postea & ip̄a
p̄didit eū et fuit occasio mortis sue.
Itē q̄. Regū v̄dit dñs muliere
lauante se ex adūso sup solarium.
erat at pulchra valde. et post eā
missis nūcijs tulit eā. & her̄ fuit sibi
postea occasio hominū & p̄dicōis.
et maxie ue dñi q̄tra eā. Itē iudic̄
xv. Sādalia eius rapuerūt oculos
eius pulchritudo eius captiua fecit am
mā eius. et hac occasione fuit capite
trūctus. Itē damel xv. viderūt
zuzānā senes cotidie igredientē
et teambulante et exarsērūt i cō
cupiscētiā eius. qd' fuit eis p̄modū
ocasio lapidacionis. Her̄ siquidē
p̄t mulier gaupiam ex oculū
virtutū gnātā. Et cauēdum est
viro sc̄o ne ex p̄posito respiciat mu
liere. q̄ si casu viderit cauendū est
ne oculos figat i ea. Porro oculos

fige dicit̄ quis tripl̄. Vñ nō cū mōse
respiciat quasi iudiciū de figurā & pul
chritudie. Her̄ faciebāt illi de quibz d'
iudic̄ xv. Et erūt i oculis eoz stupor
qm̄ admirabāt pulchritudine eius. Et
p̄ xi. Dicebat̄ alē ad alē. Non est
talis mulier sup t̄rā i asp̄tū pulchri
tudine. Itēqz non bñ morose respere
runt illā. cū pulchritudine oibz alijs
fēis p̄ferbant. Aliomō cū respiciat
ad gaupiscētiā iā mādātā. Iuxta illud
qd' dicit Matth̄ xv. Om̄s qui viderit
mulierē eā iam mecham est eam i
corde suo. Aliomō cū videt̄ cū gaupia.
Iuxta illud qd' dicit̄ senes zuzāne an se
posset. In gaupia tu sum. licet n̄t p̄m
modū t̄e nō videt̄ moil̄. sicut alij
duo. t̄n quia est occasio valde p̄m
ad mortale p̄hibet̄ oibz hūmōi firo
oculor. nō p̄ modū p̄ceptorū. s̄ p̄
modū valde dissuasoriū sicut i multis
m̄h̄bz i regula tuem̄. Vñ reddens
causam mādātā hūmōi subdit dicit̄.
Itēqz em̄ q̄ p̄cedit̄ fēas videt̄ p̄h
bem̄. sed appetit uel ab ip̄is appeti
velle cū inostū est. nec solo mādātā af
frit̄. sed asp̄tū quoqz et affrit̄ appetit̄
et appetit̄ gaupia fēat̄. Quasi di
cit̄ ideo nō visione simpliciter s̄ firo
nō oculos p̄hibet̄. qz appetit̄ mu
lier est cū inostū. qui scilicet appetit̄
surgit. ul' est cū asp̄tū et nō solū i
mādātā affrit̄. De reprehensibilibz cū mu
lieri asp̄tū quibz nō sit p̄hibitiō
lxv. Iuxta hoc vō qd' d' h̄c q̄ fēas
videre nō sit p̄hibitiō noīd' ē
quibz nō sit p̄hibitiō p̄t p̄culum
t̄isgressionis qz difficile esset h̄. ser
uare. tamē nō est tūtū. Dicit̄ i libro
bartholom̄ q̄ cū v̄r gētilis quidā mu
lisset filiū suū longo t̄pe i abscondito.
ne possent ei xp̄iam loqui & inducē
ad fidem suā. tantē cū iam cēt̄ ad
lesens fecit ei adducā ad videndum
delcābilis hūmōi mādātā. q̄ eū ad se alli
cerent et sic magis elongaret̄ a r̄
dōct̄na. Cū autē mē alia vidisset
mulierē quas vsqz tūt non viderat.

et q̄sisset quid hoc esset. dicit̄ fuit. Ita
sūt demones. Cū autē p̄modū q̄rēt̄
ad quid magis sibi placuisset t̄ oīa
q̄ viderit. R̄ndit̄ demones q̄ seducūt
om̄es. Et hoc patet q̄ multum est
illectua species mulieris. Cū igit̄
multū alluceat et nō liceat eas q̄
p̄scere nō est securū eas videre. q̄ n̄
est tūtū t̄uere qd' nō liceat gaupia.
Itē nō est p̄fectionis. Vñ legitur i
vitijs q̄ cū monachz occurreret
quibusdā mulieribz & p̄ter eas
dūceret a via. dixit ei vna illarū.
Cū si fuisses p̄fctis monachz nō di
uertisses a nobis. q̄ nō t̄n resper
isses q̄ posses discernē verū essent̄ nos
mulier au nō. Item nō est illogos̄.
Vñ repit̄ i vitijs q̄ cū quedā
dūces mulier et valde nobilis ve
nisset a remotis p̄t̄z ad quendā
vurū valde illogosum. et mē alia
rogasset ut oraret pro ea. R̄ndit̄
ille. Rogo t̄ū ut tollat mēoriam
tū de corde meo. Cū at̄ ip̄a sc̄da
lizata sup hoc recedens dixisset h̄
cūdam ep̄o sancto ip̄e q̄solans eā
dixit ei. An nescis q̄ mulier est q̄
demones solēt viros sc̄os p̄ ymagi
naciones. et mēoras mulier vera
re ideo dixit tibi nā pro aia tua
semp orat. Similit̄ legit̄ ibidē q̄
quidā f̄ dicit̄ quidā sem̄. p̄ter
iam senuisti eamqz videre mūdū.
Cui sener. Vbi nō est mulier fili
eamqz. Et f̄. Vbi est locqz ubi non
est mulier nisi solitudo. Et sener.
q̄ fili i solitudine me tolle. legit̄
eccl̄ ibidē q̄ quidā valde illogos̄
p̄p̄riā mat̄e venientē ad eū visi
tandū noluit videre. Cū igit̄ viri
religiosi nolūt h̄re mēorā mulie
rū i corde nec esse i loco ubi p̄t
eas videre. et eam r̄fugiat̄ p̄as
m̄es videre. q̄ q̄trariū est religio
sū mulierē videre. Item non ē cau
tū. Per visum em̄ dicit̄ species
ad animā q̄ ip̄am ipugnat uelit
nolūt nec p̄t facile se ab ea homo

Et

Et

Et

Et

expedire. Quis autē sapiens velit
domū suam ducere huiusmodi tribulatio-
nem. Item sup illud Job xxxi. pepigi
fedi cū oculis meis. Dicit glosa. fe-
dus cū oculis pepigit ne p̄ iūte
aspiceret qd̄ postea iūte amaret.
Itē non est fidelitas deo debite. Et
mō em̄ fidelis est dno suo qui castri
sibi gmissi portas aperit iūctas suas.
et sic auferit ei castri. Itē p̄ illud
pepigi fedi cū oculis meis ut nō co-
gitaui de virgine. Job xxxi. subligit
Et em̄ p̄tem h̄et i me deo desup q̄
dicat. Nōne sic amittit deo q̄ q̄ an̄
hēbat i me. Itē non est angelicum
viri em̄ āgelia pudica ut angli nō
tebēt intueri mulieres. Itē dicitur. i.
Chorin. g. Debet mulier velamen
h̄e sup caput p̄ angelos salicet
angelicos homines. scdm̄ glosam ne
eam aspiciat. igit nō est angelicu
intueri mulierē. Itē nō est phisicu.
Ite gunt̄ cū phis quidā ut dicit. Itē
eruisse sibi oculos p̄ fantasmatā
igredientia per oculos que ip̄die
bant eos a sapia. Cū igitur fantas-
mata mulierē igredientia p̄ oculos
sūme ip̄diebant a sapia non tpa-
li sed etna et scandalizēt ad mortē
aiam. quales phis sunt qui sic p̄p̄
tos h̄t oculos ad mulierē aspiciū.
Itē dicit dñs Mathi v. Si oculus
tuus scandalizet te erue eū et pice
abs te. q̄ius qd̄ nō sit sic ad lūm̄ i-
telligendū oīno tñ multū cōcor-
dat hūc sentēne. Itē huiusmodi visa
pauca est dyabolica. vñ legit̄
in vitis p̄m q̄ cū quidā ab ifanaa
fuisse i monastio nutritū. demo-
nes cū iā creuisset ostendebant ei
formas et habitū mulierē de nocte.
qd̄ cū retulisset p̄. et cū semel cū
eo descendisset ad seculū vidisset q̄
ibi mulieres iterū dixit ei. Ecce iste
sūt quas de nocte videbā i cella. et
miratū est senex de fraude deonū.
p̄curat igit demones huiusmodi
visionē cū alie copia non habet.

Et etiā interdū i formas huiusmodi se h̄t
formāt p̄ qd̄ maubi vocant. Cū igit
videre mulieres nō sit securū non sit
cauti. nō sit fidelitatis. nō sit ange-
licū. nō sit phisicu vno pauca dya-
bolica q̄ius nō sit phisicu. tamē p̄
huiusmodi inuenientia est valde ca-
uendū. Quod appetit mulier vel velle
ab eis appetit sic em̄ sū q̄ quō vniq̄
cauendū Capitulum. lxx.

Xtem etiā hoc qd̄ dicit q̄ appetit
mulier vel ab ip̄is appetit vel
le criminolū est. potest q̄ q̄ h̄t
dicat criminolū tū sit occultum et
em̄ sonare videat in ifanaa. Ad
qd̄ soluendū nō d̄ est q̄ em̄ q̄ius
modis accipit sicut dicit gracia et
pbat p̄ dita scōz dicens xx. vno
mō stricte et sic dicit criminem p̄tem
mortale cū ifanaa. vnde ibidē. Cū
vocat̄ em̄ialis ifanaa et trahitur
de ūbis theonū. Hec dōmō lauge
et sic dicit om̄ p̄tem mortale sue
cū ifanaa sue sine ifanaa crimen.
vñ ibidē multa recipiūt dū credit.
q̄ si sup fundamentū xpi capitalia
crimina edificat. ipsa p̄ ignē t̄sistit
vñ possit purgari. et trahit̄ de ūbis
august. Cōstat at̄ ibi em̄ialis vo-
cari q̄āq̄ mōtia. Tercio mō largi
sicut dicit crimē qd̄ q̄ p̄tem sue
mōtie sue ueiale qd̄ non ex infir-
mitate ul̄ ignorācia. s̄ ex delibera-
cione q̄mittit. vñ ibidē em̄is appel-
lat̄ alias late dicit̄ applectens om̄e
p̄tem qd̄ ex delibacōe p̄dit. et h̄t
a ūbis bēte et augustin. Cōtōmō
largissē et sic dicit em̄ om̄e p̄tem
sue mortale sue ueiale. vñ ibidē
noie em̄is qd̄ libz p̄tem itelligit̄
et trahit̄ a verbis theonū. Ex
h̄is ḡ patet q̄ appetit p̄dictus
cū sit semp̄ mortalis dicit̄ criminem
vñra secūda acceptacōne criminis
p̄dit. Et nota q̄ sola cogitacō
de mulierē nō est i se aliqd̄ p̄tem
delicacō vō i huiusmodi cogitacōe
p̄t esse mortalis et venialis scdm̄

duis cōstitūas appetit vō mulieris
semp̄ est mortalis. Porro cogitacō
est ougo delicacōis p̄dicte. et delicacō
cōducit i appetitū. est et huiusmodi
cogitacō sicut sc̄illa de qua. Cū v. A
sc̄illa auget̄ ignis. Itē sicut fermen-
tū modicū. de quo p̄. Choz. v. Modicū
fermentū totā massā corrūpit. Itē sicut
caput serpentis de quo Job. Lubum est
coluber tortuosus et nisi capite teneatur
totū illabit. Itē vñ sit ne trahit̄ ad
huiusmodi delicacōne ul̄ appetitū laborat
q̄ra huiusmodi p̄marias cogitacōnes ex-
iguites sc̄illas huiusmodi finitū
expurgat. caput serpentis itē vñ
exēplo illius de qua sc̄ptū est. **Genes. iij.**
Ipsa iteret caput tuū. Hūc autē trā-
q̄ valent q̄ra huiusmodi cogitacōnes.
vñ est clausio oculoꝝ ab aspectu
mulierē p̄ que it̄ducat cogitacōes i
mōtia relinquit. **Job xxxi.** pepigi
fedi cū oculis meis ne cogitare de
virgine. hoc est ut p̄ vñm̄ vgnis
nō remaneret i me ei mōtia facēs
me cogitare de ea. scdm̄ t̄ occupacō
cordis i cogitacōibz s̄is sicut ei dicit
quidā senū. Cor hominis q̄ molendi-
nū qd̄ molit illud qd̄ sibi ministratur.
et cū molit vñ nō p̄t aliud molere
et itē cū bonū bladū sc̄z cogitacō
nūmolit nō recipit malas s̄a dya-
ul̄ aliūte apponit. Et iō d. **Eccl. iij.**
Que p̄cipit tibi deo cogitacō illa sep-
qui em̄ sic facit p̄ hoc euadit cogita-
cōe s̄ imūdas. Tercū est fides xpi.
huiusmodi siquidem cogitacōes sunt
p̄uili babilonis. et cum sentit̄ i
corde ouri it̄curē dicit̄ a xpm̄ per-
ordine et ad signū crucis ei et ad
mōtia passionis ei et filia ut hoz
aditōno teneat. et bā qui sic facit
p̄ dñs qui tenebit et allidet p̄-
m̄los suos ad petra. id est ad xpm̄
sue fidem ei. et sic patet q̄lier ap-
petitū mulierē actiue sit cauēdū
heperit̄ autē aliqui qui et si nō
appetit mulieres. tñ m̄dū volūt
appet ab eis. ul̄ qd̄ peig est ex hoc

q̄ appetit ab eis gloriante. ul̄ qd̄ pes-
simū est aliqd̄ facit̄ interdū ut appe-
tant̄ que oia viri facti diligēt̄ auer-
nō solū facēt̄ aliqd̄ ut appetit̄ nō
solū eā in hoc nō gloriātes. s̄ ne ap-
petit̄ multā diligentiā apponēt̄.
ad qd̄ cauendū nō d̄ q̄ mulieres
multū sūt auose ad vitendū hoies.
et sp̄alit̄ eā bonos. **Genes. xliij.**
Fili discurrent p̄ murū. Glosa ihe-
romm De muris et tribz et fenestis
totā puellariū egypti turba p̄p̄erit
ioseph q̄ salicet it̄ruit egyptū sic
autē ex visu mulieris exar̄tescō
cupiscencia viri. ita exierit ex visu
viri cupia mulieris. **Eze. xliij.**
Cū vidisset coliba silitudinē filioꝝ
babilonis ifanuit sup eos cupia
oculoꝝ suoz. nō solū autem accidit
hoc circa filios babilonis. s̄ et circa
filios dei. vñ hospita s̄ b̄nardi sic
ifanēs in eū. de nocte accessit ad lem-
ei. s̄ eā repulit clamādo latrones
latrones. Et itē bonoz viroz est et
marie illoꝝ qui sūt asp̄i gracia. s̄
raro a nūq̄ appetit̄ me mulieres. s̄
p̄oq̄ i clanculo stare nō solū p̄ se
s̄ p̄pter mulierē fragilitatē. **Itē d̄**
ad oceanū. A s̄oꝝa viroz longe
sūt mulierē. monachū ul̄ clericū
solitudo facit nō publicū. It̄ frequen-
tia mulierē paulatī solet corda eoz
iflāmare i viros. **Genes. xxxij.** p̄
multos dies iugit dñā sua oculos
i ioseph q̄ dicit nō stat̄ ab m̄o.
s̄ postq̄ dū fuit cū ea quer̄satus et
itē vñ cauent̄ s̄ huiusmodi frequen-
tationē. **Itē d̄ ad oceanū** Si pudri-
cā q̄s salicet simplicit̄ tam tuā
q̄ alia. sc̄iam quā bā vidēs m̄te
quer̄sante dilige. nō copali frequen-
tes accessu. et post. Cur sc̄monia
lū frequen̄ i ecclia ul̄ i ip̄o publico
te delectat. It̄ sc̄iliaritas i omni re
p̄bet audaciā. audaciā em̄ petitur
qd̄ libz a familiari q̄ ab extraneo.
ita et mulier audaciā p̄cipit in
teptationē erga sc̄iliarē q̄ erga

Et.

Ad.

Ex^m

primū. Quod satis ostendit i quo
dam ope dyabolico i vntspm ubi
dicit. **Ex** dyabolus volens deice que
da heremita ispece mulieris infor
mans se q̄ oberrans. uenit ad cellā
eius circa noctem rogans ut dimit
teret eā illa nocte quiesce apud eū.
qd̄ cū amisset p̄ receptaone stetit
cū eo iuxta ignē postea iccepit
loqui de multis. postea iccepit am
rari barbā suā et tringere et iocari. tū
dem p̄ huiusmodi multa q̄ ei iam fa
miliaris effecta puomuit ad turpē
cōmixtionē. ad qd̄ cū se ille parer
euanuit subito de manibz suis. et
fca est vor i aere dicens. **Monache**
qui te extollebas usq; ad celū. & ecce
quomō corruisti. Et ideo bonoz vi
rozū est nullā familiaritatem hēre
p̄ q̄ cū una muliere q̄ cū alia. **Secū**
ad nepocanū. Omnes puellas et
virgines xpi aut equalit̄ ignora. a
equalit̄ dilige. Itē affectus mulieris
erga bonos viros licet satis. de faali
teguat̄ i carnale q̄ fragiles sunt
nature mulieris iuxta illud **p̄b**
vltio. Muliere forte quis tueniet.
Itēo viri facti non faciunt aliquid
cū eas ad nutriendū ul' augendū
affectū eaz cū se uel p̄ ministrula
uel p̄ lras ul' blanda eloga & silia.
Herod ad nānanū. Crebra mi
nistrula et sudariola et fascimolay
et vestes ori applicatas. & oblatas
et gustatos abos. bladas q̄ et
dulces lras scūs amor nō h̄. mel
meū lumen meū. meūq; desideū
et cetās teptas amicor. et i come
dijs erubescim. et i seculi honibz
deestant. q̄romagis i monachis &
clericis huiusmodi autē et silia. p̄
hec sūt cauenda. ne p̄ hoc affectus
mulieris nūcēt erga hoc facientes
Itē decōr honis solet tātū conai
piscāā mulierū. **Genes xxxv.**
Et ait ioseph pulchra facie et decōr
aspār. et sequit̄. Inuenit dn̄a oculos
suos i eū et ait. dormi meū. s; viri

sc̄ est de turpare corp̄ suū p̄ morti
ficacionē sicut fecit i hēdmiū qui
scribens ad eustochiū de se dicit. hor
rebāt facto mebra deformia et squa
lida cutis siti ethiopice cūnis obdur
erat. pallebāt ora iuuenis. et ante
obitū suū iam erat caro p̄ mortua
Cui autē sic deturpat mortificatio
corp̄ suū quomō appeti poterit uel
amari. et ideo sic faciendū est viro
sancto nō q̄posito ul' pulchritudo
amāda ne sit occasio peccā in alijs.
Ambrosi p̄nt corp̄ qd̄ amari p̄ o
culis carnalibz. Itē cū sentit viri
sc̄ se diligi a mulie fugit illam sic
ioseph fugit dn̄am suā relicto pallio.
Ex vii. Mulier laq̄us venatorū est.
viciula sūt manus eius q̄ placet deo
effugiet illā. que enī fera est ita fa
tua q̄ libenter fugiat laq̄os et vi
cula. Itē si forte q̄tingat q̄ insequat̄
vros sanctos q̄fundit eas. **In vntis**
p̄m legit̄ q̄ cū quedā mala mulier
quendā bonū virū quasi q̄phensū
i loco i quo nō poterat effugē veller
osculari i vnti. ip̄e p̄scutens ligūā
suam dentibz p̄icit in facie eius et
cōfusa recessit. **Dicit** eadē de quodā
viro sancto q̄ cū quedā mulier ipe
q̄terit eū et molestaret freq̄t̄ ut
iacet̄ seculi. fecit p̄are ignē i domo
quada & ip̄e insequēte ip̄m dixit
ut ueniret ad locū illū. qd̄ cū fecit
set extēsis carbonibz posuit se sup
eos dicens. Veni modo et iaceas
meū qd̄ illa abhorrens aufugit.
Refertur iterū de quodā scholari
p̄senti q̄ cū quedā mulier non
cessaret eū impetere. dixit ei q̄ ve
niet ad camerā. qd̄ cū fecisset dixit
ut expoliās se iuaret lca suū qd̄
cū fecisset. ip̄e h̄ns virgas optinās
icēpit eā disciplinare fortissē cū
virgis itantū q̄ illā multū gnū
sa est cū euadere potuit ab eō. **Sic**
q̄ huiusmodi sūt q̄fundēte dictis et
vbis viro modo q̄fundit meretricē

vidē. **Ex xxv** dicens. Nasū tuū & au
res tue patent. et p̄ dimittēt te mu
dam & ignominia plena. et similia
multa i eodē caplo. Itē sūt aliqui qui
cū mulies p̄t aliquā causā senserint
erga se turbatis laborāt eas recōalia
re. **Secū** ad oceanū. Cū salutarit̄
dei viros si eos celeris p̄terire viderint
q̄teptores suos eos iudicat. et vntit̄
ordinat̄ de n̄ satisfactio. et **p̄. Ille** la
mētare se silat̄ q̄ p̄t gen̄ i dicens
verū. modys te est letatorū. **vū 22.**
esdre iiii. dicit̄ de rege & q̄mbā ei q̄ si
dignam fuerit ei blandit̄ dōnet recō
aliet̄ ei i grāā. Itē vō nō sic q̄ nō cu
munt de huiusmodi recōalia. q̄ melī e eas
esse turbatis q̄tra eas q̄ carnalē af
fici. et ideo h̄nt ad eas verba nō blā
m ad grām eaz h̄ndam q̄ poa p̄ pro
nocentia ad turbacionē. **Aug** **Imo**
breuis asper et rigidus est cū hys h̄nd.
breuis inq; nō longus sicut desiderat̄.
asper qui p̄gat. non leniat. rigidus
qui nō flectitur ad volūtātē eazū.
Prone ista sūt magis turbata q̄ grē
acquistua. viri ignē nō solū nō volūt
appeti a mulieribz. sed ne appetant̄
non cōpēt de faali corā eis q̄ si ali
q̄ cōpēt alonge cauēt̄ tū a freq̄t̄
acressu ad eas. q̄ si freq̄tare q̄tingit
et causa nō reddunt se p̄ faaliates
vni q̄ alij cauēt̄ et ne affectū i eis er
ga se nutriat̄. **De pulchritudine** ul' cō
positione nō curat̄. Itē quētes fugiūt
quas fugere nō p̄t q̄fundit. **Si q̄**
eos turbate fuerint pro recōaliacōe
eaz nō laborāt. et ex huiusmodi nō solū
sibi s; et eis cauēt̄ a peccō. **Itē** dū vō
q̄tra sūt grāa feiaz q̄ faaliq; teptat̄
de bonis viris q̄ alie. p̄me sūt q̄men
tes maxime iuuenes. cū ei teptacio
carnis genuit̄ sūt t̄ eaz natura. fa
aliq; teptat̄ ipe q̄ cōiugate ul' alie
mulies male q̄ in suo m̄tōmo uel
cū alijs multis op̄ cūte exēntes
m̄tōrem causam h̄nt teptacionis
i alios. Itēo aplūs reddens cū istis
thyothēa cautū dices ei. **Thymothē.**

Adolescentes viduas deum. **Itē** cōn
uētes vō sūt quedā sub h̄itu et specie
sātatis. et cū vō audeant h̄re faalia
ritatē cū homibz mūdāis p̄t nom
sātatis faaliq; effundit suas teptā
ciones i viros scōs cū quibz freq̄ta
cōuersant̄. **Et** id ad cauendū cū istis
dicit̄ augusti. nec minus id cauēde.
uel eam pie quefacionis esse q̄pro
bant̄. q̄nto enī melioris fame sunt
tāto aq; alluciat̄ quia sub affectū pie
tatis se supponit iustis ipe libidinis
p̄nciosū mortis venenū qd̄ suū est
prociens. **Itē** mē h̄s cōtinentes sp̄em
sātatis h̄ntes sūt quedā vilis q̄diao
nis q̄ faaliq; cadit̄ i huiusmodi teptacō
nes q̄ nobiles ul' magne auctorita
tis matrone q̄ p̄t honore suū hec
attēptare redignaret̄. **Aug** **Ex**
vilior illarū q̄diao tāto ruina faa
lior. **Et** ad q̄mētibus sub habitu sāt
tatis et vilis q̄diao magis cauē
dū est ab huiusmodi appetitu scdm mo
dū predictū. et eadē ab eis magis ca
uendū. **Quid** sit dān q̄ aspectū ap
petitur et appetit concupiscencia fe
minarū **Capitulū lxxvi.**
X Tem de hoc qd̄ dicit̄ aspectū appe
tit̄ et appetit concupiscencia fe
minarū. **Sicut** enī affectus nō ē
insp̄re ita et aspectus nō est affia. et
ita n̄ appetere cū appetē sit affectus
quomō ergo dicit̄ aspectū appetitur
et appetit concupiscencia fe
minarū. **Ad** qd̄
dicitur q̄ affectus appetit feiam sed
mediāte aspectū sicut homo fecit
mediāte securi. est q̄ appetit huius
modi aspectū t̄q; potēte a quā eliat̄.
s; aspectus tāq; instrumentū quo mediā
te exētur. **Et** nō q̄ nō solū aspectū
vitentis est mediā huiusmodi appe
titū sicut supra dicit̄ est ubi actum
est de corrupcōe oculorū s; eadē ass
tus feie iuse iterdū. & hoc quatu
or modis. **Sūt** enī quedā mulieres
q̄ oculorū suorū pulchritudine ta
tare solent concupiam iudēte. **vū**
dicitur cū rex vidisset quandā sāt

Ex^m

monialē et erant sibi et ea et uellet ois
ea hie et ipam sup hoc molestaret.
Ipa madauit ei qd sigficauer sibi quod
tū sibi placuisset i ea. tū autē ille re
mādaasset ei qd oculi eius sup om̄m placu
issent sibi i ipsa. Ipa erunt oculos su
os sibi et misit eos ei dicit. Ecce ha
bes qd tūc amasti qd licet non sit
hendū ad qsequentiā. tū paret ex hoc
qd oculoꝝ pulchritudo tantū gaudia
iudicente. ideo dicit. Cañ. vj. Auerte
oculos tuos qm̄ ipā me auolae fecer
rūt. qd licet intelligat scdm̄ mysteriū
spūalit. tū exacta est similitudo ab
amore stulto. quia sicut auis ato vo
lat ita cito excutit a pulchritudine
oculoꝝ i mulierē. Itē solēt interdum
mulieres aliq̄ depingere oculos suos.
Regū. ix. Jezebel i introitu ihesu de
p̄xit oculos suos tibio. et hoc iterū
in uariis solēt concupiscentiā iudicere.
Itē sicut pudice mulierē solent hē
oculos dep̄ssos ita male erectos. Cañ.
xxvi. Formica mulieris i extollē
tia oculoꝝ agnoscat. et hoc est iter
tamtūm gaudie. quia credit qd talis
cui acquiescat p̄ced. Itē solēt qm̄q̄
male mulierē quostā nūm facere
oculis quibz puocāt ad malū. W̄.
ysa. iij. dicit. de filiabus syon. Uitibz
oculoꝝ ibant. et dicitur ut nūtibz
qd nūtibz se tūsserūt i concupiscentia
videntū sicut vadens cūdo tūssert
se alibi. Quia qd in asp̄s uin vidētis
qd asp̄s uise mulieris frequē est
mediū p̄ qd tātāt concupia feiaz.
Bñ dicitur qd asp̄u appetit et ap
petit concupia feiaz siue actiue siue
passiue accipiat concupia. quia me
diante utroq̄ asp̄u appetit quis
feiam. et mediate utroq̄ asp̄u
appetit. Sequit. Act dicitis uos
hē am̄. pudicos si habeatis
oculos ipudicos. quia ipudicus
oculus ipudicā cordis est nūc. et
cū se iure sicut eadē tacete ligua
cōsp̄u mutuo corda nūciant ipu
dica. et scdm̄ concupiam carnis

alitero delant ardore. eadē imctis
ab imūda violacōe corpi bz fugit
castitas ipa de moribz. Dato nuan
dato tra disciplina oculoꝝ et causa
mādaa pōnt tōem quare obfuan
dā sit. Ad qd intelligendū nō qd tres
sūt occasiones quare quis iter dūm
figit oculū i disciplina in femina.
vna est quia nō reputat hoc sibi illi
atū. 2. qd nō reputat se uideri ab a
lio. 3. qd nō cogitat se uideri a deo. 4.
est ex p̄te sui. 2. ex p̄te p̄mū. 3. ex
p̄te dei. cōtra p̄mū hie pōnit uacō.
cōtra 2. ibi. n. p̄mū te bz. 3. qd tra
3. ibi. sed et si lateat. 4. de qd sc̄p̄m
quis tū p̄mū decipiat. dicit qd nō p̄
esse ipudicā i oculo qd sit in aīa. se
cūto oūdīt qd malū sequat ex hōi
im pudicā salicet fugacio castita
tis dicens. Et cū se iurem. De ipu
dica qd oculoꝝ. Capitulum lxxij.
Cum p̄mū nō qd ipudicā est o
culus. qui audet respice uer
cundiam hūmā serm̄ se uel i alio.
sicut dham qui respicit ueracūdiā
patris. Genes. ix. Itē ipudicā est
oculus qui atēte itūc ymagines li
bidinose dep̄ctas sicut ooliba mēre
tur sicut dicit. eze. xxij. Cū uidi s̄
uuros dep̄ctos in pietē ymagies
caldeoz exp̄ssas. coloubz et acūtos
balteis. 2. insaniuit qd eos cōcu
piscētia oculoꝝ suoz. Impudicā est
eā oculi qui non refugit i p̄p̄ere
cōtra aīalū quorūcūq̄. W̄. aris. lxx.
Itā refugit asp̄u hōm̄ i cōitu
aīalū. ex quo solēt uirtutū concupia
carnis sicut p̄batū est multo tēne.
Itē ipudicā est oculi qui respicit in
spectaculis rep̄ta cōes actūm
pudicoꝝ sicut solēt fieri i theatris
tpe gentilitatis et adhuc p̄hō
lor apud aliquos xp̄ianos sustinet
i ludis. qd dicitur bauacel cōtra qd
dicit multū augustinus i libro de qui
tate dei. ubi iter alia dicit. Deieba
m̄ eadē 4. nos adolecētes ad specta
culū 4. ludis turpissimus oblatbam.

Impudicā qd dicit oculi qui aīose cō
suetat sp̄eres mulier. qd dicit
Cañ. xxv. De respiciās sp̄em mulieris.
Impudicā iter ē oculi qui nūm in
pudicos eēret sicut apostatū. de quo
p̄. vj. Amur oculis. Itē autē
huiusmodi nūm multū efficiēs i ma
lā. p̄. vj. Ad concupiscat pulchritu
dinem ei salicet male mulieris cor
tū. ne capiaris nūtibz illi. Impudicā
sibile autē est qd huius ipudicāa erē
ceat p̄ oculos nūm aīm̄ sicut impudicā
cōstat eū qd oculi sūt sub an regimē
animi. Certū est qd nullū p̄mitteret qd
familia sua quam habet regere aliq̄
ipudicāa erēret corā se nisi esset
impudicā. Itē oculi magis sūt i p̄tē
animi qd mēbra gēntalia. si nūm per
huiusmodi mēbra erēret uolūtate aliq̄
ipudicā. qd ascribatur aīo. qd tōmagis
ipudicā oculoꝝ est aīo semp̄ atēbueda.
Itē nō posset esse matrona pudica. qd
p̄ nūcū aliqua ūba ipudicā mādaet
alio. ergo quō erit ipudicā aīm̄
nūo ei qd est oculo ipudicāa erē
te. W̄. g. dicit qd ipudicā oculoꝝ ipu
dica cordis est nūc. quia ipudicāa
huiusmodi māifeste nūciat aīm̄ esse
ipudicā. scdm̄ qd eriora hōm̄s an
nūciant de illo. De malis qd facit cō
cupiscētia carnalis. Capitulum lxxij.
Cum scdm̄ qd dicit qd concupia
carnis p̄ oculos erant sine
alio tūc fugat castitatē. Proidū qd
p̄ illud malā nullū alia mala sūt
concupia huiusmodi. W̄. u. est qd de uir
gmat aīam. Cañ. xx. Concupia sp̄a
tonis salicet cōnis qd sicut sp̄ado cor
rūpere p̄ nō fecūdaire i bono de uir
gmat uirtutē salicet aīam per
huiusmodi eū concupiam sine alio tūc
tu eriora mēdū amittit uirtutē
aīe. Aliud est qd auertit a deo. Da
mel. xij. Eraserūt i concupiam ei.
et euererūt sensū suū 4. delinuerūt
oculos suos ut nō uiderēt celū neq̄
trōdarent iudicōꝝ iustoz. Aliud ē
qd tradit hōm̄ i manibz hostiū si

cut dalida sampsonē. Cañ. xviij. Si de
deris aīe tue hoc est aīalū tuē con
piscētia sua faciet te i gaudū in
micis tuis. Aliud est qd quodammodo
equat adulterio. Matth. v. Qui uidet
mulierē ad concupiscēdā eā. Aliud
ē qd genat pessimā plem. iacobi. ij.
Concupia cū cōcepit parit p̄m̄ qd
aut p̄m̄. nōne meliū esset ut parer
būfōne. Itē fat tēpe mutādo sensū
hōm̄s. Sap. iij. Inconstācia concupie
subūat sensū sine malicia qui salicet
erat p̄m̄ sine malicia. Itē euacuat
aīam om̄i bono. Dañ. iij. Concu
piscētia subūat cor tūc. Das ē qd
euerit euacuat om̄i gēnto. Item
paulatū p̄ et plus corrūpit hōm̄
sicut p̄ putrida corrūpit alias. pe.
p. Fugientes qd in mūdo est concupie
corrūpōne id est concupiam que cor
rūpit. Itē cōquinat sicut vltz ple
nū fame. pe. ij. In concupiscētia imū
dica abūlat qui plene sūt imūdica.
Adūsat sp̄itū et impedit ab oī
bono. Gal. v. Caro concupiscit adūsa
sp̄m̄. et post. ut nō quecūq̄ uultis
illa faciatis. Itē fat hōm̄m de cōnis
mādi deo qd trāz. qd sūt tres concupia
cōnis. concupia oculoꝝ. et supbia uite
sicut dicitur. Job. ij. W̄. ante cū hōi
concupia tot mala inducat non est
bonoz uroz ipam laiare exēplo
illū iūquē de quo. Dañ. xj. Erūt i con
cupiscētia feiaz sed p̄ca qd ipas re
frenare exēplo illū qui dicit. Tho.
us. Māda suam aīam meā ab oī
concupia p̄mo debem̄ eā mortificāe
scdm̄ illud. Colo. ij. Mortificāte cō
cupiscētia malā. Porro ex tūtu
mulieris atēdit ualde talis concupia.
Cañ. xj. Intuitu sp̄e mulieris con
piscētia qd ignis eruditat. Et ad
tecer uirū sc̄m̄ ut tūeat ab hōm̄i
cōcupia. tūere ab oī ipudico asp̄u
Rarrat tuliz de officiis libro 2. Ex
cū essent duo pores college p̄des.
et sophodes et causa officij quēmis
sent. qd ḡr quēdam uuenē ualde

Ex.

pulchri ad eos iterare. Quae cum
vidisset sophocles dixit ad sociu. O
pulchri pueri vide. Et pudes ad
eu. Decet sophode prorem non solu
mentē sed et oculos sustinere hie.
Si autē hoc decet prore. q̄romagis
viri religiosi. Non est q̄ si culpa
viri iligiosi q̄ habent oculos impu
dicos. et her est p̄ma causa quare
debet caere vir talis ab impudico
mulier asp̄at. **Quia i femina figit
oculu non debet putare se ab alijs
no videri. Cap. D. u. g. s. m. u. q̄ r̄u.**
N Et putare debet qui i seia fi
git oculu. et illi i sepe dilig
firi ab alijs se no videri ai hoc facit.
videt oio et a quibz se videri no ar
bitrat. **Ne tangit sda ro que est
ex pre p̄mū quae madau p̄dā
est obfuandū. Et nota q̄ aliqui se
ita stolidi. q̄ ai no vident alios non
putat se interdū videri ab alijs. Ita
sūt sicut aznibus animal stolidum
te quo dicit q̄ ai habet caput me
sentes et non videt lupū putat se
no videri ab eo. Sūt iterū sic puei
qui i ludo quodā ai reaurunt ad
genua matris et ibi abscondit ca
put. no putat se videri ab alijs pu
eris quos no vident. Sicut etiā ceg
no putat se videri ab alijs quos a
videt. Ita multi ai aliq̄ idisaplia
te q̄mittit etiā mulieres no videri
tes alios. no putat se videri ab eis
si no est ita. Illo p̄mbat p̄sant se
videri ai iocabat ai vxore sua re
becca sed vidit hoc ab imalech rex
palestinorū p̄p̄riēs p̄ fenestā.
Gen. xxx. Non putabat ille iuue
nis qui abulabat adue p̄sante
die iuxta domū mētrias. quē dep̄
heusi ofculata est se videri a salo
mone. quā tā vidit de fenestra do
mū sue p̄p̄riēs per rācellos. **Pu.
vā.** Prāq̄ et illa mulier dep̄hesa
i adulterio adductaq̄ ad ihesum
Jo. vii. Putabat se videri ul ad
ulterius ai ea q̄ sūt. et visi et rō**

phensi. Sic quoq̄ quodā dei iudicio
multi i huiusmōi ai se putat latere
dephendunt supna providencia.
non sū causa valde vali i faciente.
**Qui enī huiusmōi sūt corrigunt
p̄ fusione interdū. et nūq̄ dei fio
re corrigentur. Itē orat pro illi
p̄sa dices. Confidant et q̄ntant
retrosū saliet a malis conceptis
retahatur p̄ cōfusione. Itē alijs
videntibz tātē timor similia fa
ciendi. sicut accidit de latronibus
dephensis quorū dephensio ē alijs
ad timorē exemplū. **Actū. v.** de
anania et saphira quibz dephensio
et punitis. sicut i hystoria. Et sū
est timor magnū i unūsa etiā et
i omēs qui audierūt hoc. Itē sicut
latres interdū p̄ nocēt rei pub
lice q̄ raptores. ita et occulta p̄m
q̄ frequas q̄mittit et maiores i
uadūt et minj ab eis p̄ cauere.
sicut i latres frequas nocent q̄
raptores. et magnos thezaurus
tuadūt ubi raptores capūt aznibus
uel capras. nec p̄ p̄familias
ab hys cauere q̄ nescit q̄ videri.
Regū. xxv. Inmisit dūs saliet la
trūculos p̄missit calceorū. et latrū
culos syrie. latrūculos moab et filioz
amon i iudam ut disphēret eu. pro
mte dūs rei publice et amator boi
eius. fāt interdū ut dephendatur
huiusmōi p̄m. sicut et dū trarum
adhibent diligentiā magnā ut dep̄
hendant latrones et q̄fundantur
Jenne. ii. Quōd q̄fundatur fur q̄ rō
phendit sic q̄fusi sūt domi q̄fisi qui
religiosos designant. Itē huiusmōi
homies vident interdū et dephē
dūt deo p̄caute. et p̄pter eoz cor
repaone et p̄pter alioz timorem
et p̄pter bonū cōmune. Sequitur.
**De cōdicōibz diuini itutis q̄ quōd vā
let ad cōuēdū p̄m. Cap. l. m. l. xxxv.**
S Et si lateat et a nemine
hōm viderat quid faciet de
illo desup inspectore quem latere**

midil p̄t. An iteo putadus est no videri
quia tūto videri pacien q̄nto sapien.
Itē q̄ vir satis timeat displice ne velit
fere male placere. Itā cogit op̄m
videre ne velit fēam malā videri. Itā
namq̄ et i hac causa q̄mendat est
timor ubi scriptū est. Abhōiāo est
dno defigens oculū. Ad obseruandū
mandatū p̄dcm p̄m hie rō tria
sup̄ta ex pre dei quo ad cōfutuū.
Cura quem q̄rior t̄ngit. p̄mo q̄ntē
se videri quia ip̄m nichil p̄t latere.
Et q̄ fatu sūt qui putant q̄ntū cum
dicit. an iteo putadus est. et hoc
q̄ p̄ly q̄ due alie rōnes p̄dicte debet
mouere q̄dudt rōem ibi. **Itē q̄ vir
Cura p̄mū noitū q̄ si hōm asp̄m
q̄ntē lateat aliqua fēa nra. tā dūm
intutū nichil p̄t latere. Tenebre ai
q̄ntē ip̄dudt asp̄m hūanū sed no
sic diuinū. **Job. xxxii.** Non sūt tene
bre q̄ no est umbra mortis ut absō
dant ibi qui op̄ant iniquitate. Itē
obstacula i pietes et similia si no
sic diuinū. **Eccl. xxxii.** Oculi domi
mulū p̄ly lucidiores sup sole. quia
saliet radi solis no p̄transēnt. ubi
est itē medū op̄ati oculi vero dūm
omīa q̄ntatā op̄ati p̄tiseut sicut
oculi linas qui dicit vltia p̄tē videri
Itē modiatas rei impedit interdū
asp̄m hōmīs. sūt enī quedā ita mo
dica q̄ ea homo no p̄t videri si no
sic diuinū. **psa. xvii.** Ego q̄siterabo
i loco meo sicut meridiana lux cla
ra est. q̄ saliet oādū achomos. ita
ip̄e videri et motū et gestū et cogita
tiones et affectū et itenciones et silia
q̄ntatāq̄ modica. Itē rei remono q̄
q̄ enī no videri homo rē alie visibilē
p̄t sui distancā. si non sic dei quia
ip̄e est p̄ns ubiq̄. **Genes. xxxii.** Dixit
laban q̄nis gentilis nulli simonis
nri testis est absq̄ deo qui p̄ns i sp̄e
Itē rei absōsio i profundū impedit
hūanū asp̄m sed no sic diuinū. quid
enī profundū corde. Itē autē est qui
nouit abscondita cordis q̄ntomagis**

oia alia i ubiq̄ abscondita p̄t hor
bū dicit quē latere nichil p̄t q̄ntatā
ūbo apli dicitis. **Hebr. iii.** Omīa
nuda i apta sūt oculis ei quia nec
tenebre nec mēmedia nec rei modi
citas n̄ distācia. nec aliqua abscon
sio impedit visum ei. Cura s̄dm
no q̄ rei no videri interdū videri a
liqua mala quia dmittit ea ip̄m
quasi clausis oculis no vult asp̄cere
qd no vult ferire. Uter autē ita videri
enī no est ita. videri enī oia mala.
sed ex causa medū q̄ non videri ea
interdū no sūt p̄mū. **Itē enī est
volūmā ad p̄mēdū si q̄ iūctus
hoc facit. **Tren. iii.** Itē enī ex corde
hūiliauit i abiecit filios hominū. i
itē hortatū facit et lente sicut ille
qui fāt rem aliquā iūctū. Itē medū
fāt hoc misericordie exstanto ad
penitentiā. **Isa. lvi.** Itē enī ip̄oet
erab ip̄os sil̄ exatūre si p̄tibz id est
p̄ p̄tes iudicis dabas locum p̄tēne.
Itē quoz qui i sordibz sordescēdo ad
ad penas resuunt maiores **Matth. vi.**
In alijs nacoibz dūs p̄tē ex p̄tē
ut eos ai iudicij dies aduenit in ple
nitudine p̄toz p̄mūat. Itē interdū
hoc fāt ne tenet malignis oasio glo
riadi. **Deut. xxxii.** Itē nā iūctoz
distuli saliet p̄mūre ne forte sup̄bi
ret hostes eozū. Itē medū ut per hoc
nos doceat q̄ i iūctis nris debemus
esse p̄cētes suo exēplo no sicut si q̄
neq̄ qui p̄cēt a dno suo toleratū
noluit p̄cām hie in q̄seruū suum.
Matth. xxv. Sūt neq̄ omē debitum
dmisi tibi q̄m rogasti me nonne o
portuit et te misereu q̄serui tui sic
et ego tui misertū sū. Sūt q̄ q̄ntē
causa q̄re dūs interdū et si videri
mala aliqua no tū sūt p̄mū et
tū omēs sūt valde rōnabiles. patz
q̄ hōi p̄cā p̄cedit ex sapia non
ex maloz ignorācia. **Dn̄ ḡ iūctū
augustinū cōtra quosdā dices. An
iteo putadus est non videri quia tūto
videt pacētius q̄nto sapien.** Cura**

teratū non dū q̄ q̄q̄ sūt civitāne ex
pre videtur. p̄ter quas solet q̄s maḡ
timere facē aliq̄ mali corā eo. vna est
si sit magna p̄sona. alia si sit honesta.
alia si malū qd̄ sit fiat q̄tra eū. alia est
si ipe vides habent de illo malo accusac̄.
Alia si de eo debeat iudicare. Ipe autē
dñs est magna p̄sona. quia eius maḡ
rudinis nō est finis. **De.** Tam honesta
q̄ oculi eius ad iūctate respicit nō p̄nt
Abacuc. ii. Ipe est q̄tra que solum est
p̄m. **De.** Tibi soli peccavi. Ipe est q̄
habet accusare de p̄o. testificando.
hōme. xxix. Ego sū iuter & testis deo
rephendit eū dauid dicit sup hoc. Et
malū corā te feci qui saluet es tū m̄ḡ
nis t̄tus honestatis zelator. In cuius
solū iūctā sit p̄m qui habes de illo
corā me testificari et de me ip̄o iudi
care. **Dñs ḡ dicit.** Illi qui talis est t̄e
at displicere vir suis ne velit feine
male placere. Illū cogitet oīa v̄te
ne velit feiam male vitere. hoc est
caueat ne t̄ tali placētia ul' in tali
v̄su aliq̄ mali ḡmitat corā eo. p̄t eī
talis placētia. & tal' v̄su t̄ casibz esse
sine malo qd̄ rephendere nō t̄rendit
deo dicit male placētia & male vitere.
Cura q̄tū noīd q̄ nullū est factus
stercor. Abhōiabile aut̄ facit qui fi
geret manū t̄ sacro stercoribz pleno &
abhōiacionē faceret maiore qui fi
geret linguam q̄ est nobilīq̄ mēbrum.
oculū autē est mēbz valte vale no
bile. q̄tra ḡ abhōiāno est coram
deo figere oculū in huiusmōi sacro.
rem abhōiabile faceret qui coram
hōnibz puocaret mēbra ḡtalia
ad motū turpes. s̄ furio oculoz in
mulierē facit hoc corā deo. Itē ab
hōiabile faceret corā hōnibz mis
cendo rem p̄iosissimā & nobilissimā
eū vili. & imūda ut v̄mū cū v̄na &
balsamū cū stercoribz. Sic at̄ facit
refigens oculū t̄ mulierē. quia per
hūmōi fixationē miscet aīam suam
que de se tanq̄ res spūalis est p̄o
sissima et mūdissima cū carne mu

liebrū. q̄ est res vilissima & imūda. Itē
abhōiabile est si quis p̄ nasū emittet
v̄mū ul' p̄ os stercora. q̄a non sunt
isti meatz ad hoc deputati. q̄tra ḡ
abhōiāno est corā deo cū quis per
oculos deputatos ad celestia ḡtem
plāda emittit luxuriam. Itē autē
facit refigens oculos male t̄ mulierē
p̄ ip̄os eū oculos emittit ipudicia
am t̄mescam. **Dñs ḡ dicit scriptura**
sdm̄ aliā t̄nsacionē. Abhōiāno est
duo refigens oculū. Sequitur. **De mu**
tua custodia Cap. dicitur septimū.
Quando ḡ sil' estis t̄ ecclesia
et v̄biūq̄ feine sūt t̄ncem
viam pudicia custodite. De q̄ eū
qui h̄tat t̄ vobis eā istomō custo
dicit vos ex vobis. **Data sūt māda**
ta sup̄ eā t̄a p̄mētia ad honestatē
h̄c subiūgunt mādata cura corrup
cionē thonestatis. qd̄ est honestatis
maxime. Attendendū vero q̄ qd̄
fuit mala sup̄ quibz cōmittentes ea
rephenduntur. Alia vō q̄ ḡmitatē
gratis irognoſcūt. ad dep̄elhesione
maloz facit custodia mutua. Cum
aut̄ per huiusmōi custodiā aliq̄ re
phenditur. sequi debet secreti mo
nicio. cū autē huiusmōi monicio nō
p̄t̄st̄ p̄tendū est ad t̄nūcacionē.
Augy vō h̄ p̄sequēs p̄mo ponit
ta rephēda mādata. t̄ p̄ticulari
sedo in ḡnālī. In p̄ticulari vō p̄mo
ponit mādatū eā huiusmōi custo
diam. et h̄ t̄ matia pudiciae de qua
spālū est t̄ntandū tamq̄ de re max
ime honestatis. t̄ cura admoīcōe
ibi. et si h̄ant. et. t̄ t̄nūcacionem
ibi. nā et p̄. t̄ cura eādē in ḡnālī
bi. & hoc qd̄ dicit. t̄ eā mala q̄ ḡtis
icognoſcunt ibi. Quicūq̄ autē t̄
t̄m p̄gressū fuit. Cura p̄mū noīd
q̄ sicut nobilīz zelotes spōse sue so
let ponere multos custodes eā cū
ne aliq̄ faciat m̄trens. Ita dñs a
custodes assignat ad hoc & āgelos.
De. Angelis suis mādaunt de t̄nt

custodiant te in omnibz v̄is tuis. Itē
platos. **V̄a. xlii.** Sup̄ muros tuos
h̄līm istitū custodes saluet platos.
Itē primos. **Eni. xlii.** V̄mūq̄ mā
daunt de te p̄mo suo saluet custo
diento. **V̄ntē. Benesi. iiii.** rephēdit
carni de hoc qd̄ dicit. Nūq̄ custos sūt
mei sū ego. **Porro pudicia est res**
valte p̄iosa. Eni. xxvii. Om̄s p̄ote
ratio nō est digna t̄mentis anime.
Itē habet magnā impugnationem.
Impugnat eū a carne p̄ ḡp̄iam.
a mūdo p̄ visibilia. a demōibz q̄ sup̄
hoc religiosos impugnat. **V̄m̄ in vi**
tāp̄m legit q̄ quidam demō. xl. an
nis impugnat q̄dam h̄mūm ut eū
semel faceret fornicari. p̄t̄ hoc demō
nes in scriptura vocātur locuste. qui
cū auditate flores deuorat. ita & ip̄i
flores pudiciae. Itē v̄as t̄ quo fuit
pudicia est valte fragili. **illud**
Thom. iiii. habent h̄saurū istū
t̄ v̄as fragilibz q̄ autē h̄mōi sūt solēt
multū suari. Itē notandū q̄ aliq̄
ḡtingit q̄ p̄sone religiose t̄clm̄ates
lorā solitaria p̄ter suspiciōne quam
de se nolūt generari ḡmittit t̄ societa
te. ip̄a t̄ non adūtere aliq̄a p̄udi
ciam t̄ tactu v̄su ul' h̄mōi eā mu
lieres. Itē q̄q̄ in loco sacro et q̄q̄ il
lud q̄bus nullatenz credit. et itē in
cure faciūt qui t̄ aliquo istoz q̄fite
tes m̄nḡ solitate custodit fr̄m suū.
Itē noīd q̄ pudiciae ḡsacio sp̄ale do
nū dei est. **Sap. viii.** Scui qm̄ aliter
nō potui esse ḡtmenis nisi de q̄ daret.
Sūt autē multi mōi quibz de q̄ hōiem
cōseruat ab ipudicia. v̄nomō ex v̄
tute sua meritis aliq̄bz p̄cedentibz.
sic custodiunt ab ymalech regem ge
mire ne t̄ngēt v̄roē abrahā p̄ter
simplicitatē cordis sui. q̄ nesciens q̄
eēt v̄roē abrahā tulerat eam ut sibi
accipet v̄roē s̄m̄ glosā. **Benesi. xx.**
Et ego s̄o q̄ simplia corde fecis h̄.
& itē custodiunt ne t̄ngēt eam.
Aliomō per adūsitates. **De. ii.** De
piā v̄ā tuā sp̄m̄s et sep̄ia eā m̄re

83
cena & seminis suas nō iuciet. & seq̄t̄
amatores suos & nō apphendet eos.
Tertio mō p̄ adūsitatē h̄mūm sicut
et v̄ges solent custodire v̄roes per
eunuchos. quia sd̄m̄ aplm̄ dei cond
m̄roes sūm̄. t̄ sine ip̄o nō sufficiūt
ad h̄c. **v̄s p̄notans patet ḡtman**
cio & exposino p̄tis mādan. dicitur
eū t̄mēdiate q̄ refigens oculū ab
hōiāno sit deo & itē geludit q̄n ḡt̄
quasi dicit. Ne ergo cōtingat hoc
te vobis saluet q̄ sitis abhōiāno t̄o
custodite vos. ip̄i non relinq̄tes to
tū custodie angeloz ul' platos. cus
rodite t̄m̄ pudiciā v̄ām. q̄ est res
p̄iosa tam ipugnatā t̄ tam fragili
loro reposita & hoc facite q̄n sil' estis
nō ḡfidentes de societate. Et eam si
fitis t̄ eā. ul' alio quocūq̄ loco nō
cōfidentes de lon s̄tate. et t̄mē id est
v̄m̄ idiffimite alterz quicūq̄ sit non
cōfidentes de p̄sone condicioe q̄cūq̄
q̄uis hoc faciatis sic qd̄ t̄ vobis est.
tū non putetis hoc suffice. nisi eripe
te q̄ hoc faciatis sed ḡfidite quia si qd̄
v̄ā m̄trest̄ faciatis. qd̄ & ip̄e de q̄ qui
habitat t̄ vobis. qui multis modis
solet suos custodire. hoc nō custodi
et vos ex vobis. Sequitur. De fiam
amōicōe Cap. dicitur septimū.
Et si h̄at de qua loquor oculū pe
culancā t̄ aliquo v̄m̄ adūte
ritis statū amonete ne mala cepta
p̄grediat̄ sed de p̄mo corrigant̄
Custodia mutua valet ad duo salu
cet ad cauendū p̄m̄. & itē dicit t̄
p̄m̄ mādato de q̄ h̄tat in vobis
eā istomō custodiet vos ex vobis
saluet a malo. Itē ad rephēdendū
malū si fiat. & eā hoc tradit hoc mā
datū dicens quid faciendū sit q̄n de
p̄hendit. quia saluet monicio est fa
cienda ibi statim. & subiūgit causā
duplīte saluet resistenciā futuris.
Itē cepta p̄grediant̄ & correphēdēt̄
de p̄teritis ibi. **De de p̄mo corrigant̄**
et sic tria ḡmet hoc mādatū saluet
sbam mandati et temp̄ exequēdi

et causam. Sed quereret aliquis nunquam te
nemur ad correptionem fratrem de
venialibus videtur quod non nulla enim te
netur se corrigere de venialibus alio
quam per venialia dampnaret. Sed ergo
mandat augustinus dicens quod de petulantia
oculorum debemus fratrem corrigere cum hijs
motu petulantia potest iudicanda sit
venialis quam mortalis. **Ansio** venialia
sunt dispositio ad mortale. **si quaedam**
dispositio ad mortale si quaedam sunt dis
positio remota. quaedam proxima. ul
tione multitudinis sicut in illo qui assi
due in huiusmodi sine nudo quiritur vel ra
tione magnitudinis sicut sunt alij men
dacia. et alij detractiones et similia ul
tione conuersionis cum mortali sicut sunt collo
quia et impudicia visus et huiusmodi cum
muliere. sicut quod aliquis videtur aliquem
alium merentem per viam per quam credit.
quod statim incipit periculum mortis pariet
nisi retraheret eum. **Item** per aliquos per
mortaliter nisi corrigat fratrem de huiusmodi
venialibus qui sunt dispositio ad mortale.
et de talibus est petulantia de qua iam
loquimur. Est enim dispositio valde propi
qua ad cum mortale. tenent quod ad cor
reptionem fratrem de venialibus in modum
non inquit venialia si inquit ad mortale
ductura. quod augustinus inquit cum causam huius
modi correptionis assignat dicens.
ne cepta progrediatur. In alijs autem ca
sibus quibus huiusmodi correptionem. non sit de
necessarijs ad salutem tamen est de expedie
tibus. Ad illud quod dicitur est in gratia
dicitur per quod hec non est vera. nulla se
tenetur corrigere de venialibus quibus
enim venialia nunquam sunt mortalia. Cum
negligentia corrigendi se de venialibus
potest esse mortalis in casu simili supra
dicto. sicut et preceptus venialium potest
esse tamen quod erit mortalis. et negligetia
in superiori parte rois non corrigetis
inferiorem cum venialia potest esse mortalis.
Sed iterum quod secundum cum quod dicitur sta
tum cum istud sit mandatum affirmatiuum.
et affirmatiuum non obligat ad semper
sed pro loco et tempore. **Ansio**. Quaedam

sunt peccata iam amissa et non sunt iam in actu
ad correptionem de istis sufficit quod pro
loco et tempore seruata oportunitate
fiat correptionem. Immo secundum quosdam
rusticos ad correptionem de amissa iam
delicto non nisi soli prelati et quo ad ali
os est assilium. Alia vero sunt que sunt in
actu. circa ista statim est adhibenda
monitio. sicut igne accenso statim accen
dum est ad aquam si ex praerone. et de
talibus loquitur hic cum dicit. et si huiusmodi
pendantia in aliquo vniu adhibentis
saluet in ipso actu. Circa istum non dicitur
quod non sola pro causis quas dicitur si pro
multas alias rationes debet vigere huius
modi amonitio quod dicitur fratrum cor
reptionem multam in religione. Est etiam quod
fratrum quod dicitur nature secundum quam
omnes descendentes ab adam dicuntur
fratres. Alia fiti secundum quam omnes uide
dicuntur fratres quia habent eandem fidem.
Alia professione secundum quam dicuntur fratres
qui sub eadem professione viuunt. sed omnes
iste fraternitates concurrunt in religiosis
cum quod huiusmodi correptionem fiat ratione
fraternitatis. **Iuxta illud Matthei xxiij.**
si prouerit tibi frater tuus corpe eum in
quanta frmitas. **Item Eccl. xij. dicitur** Cor
ripe autem. ex quo inquit quod huiusmodi
correptionem maxime inquit debet autem.
Iuxta illud. Ego quos amo arguo et
castigo. et iteo uelores autem magis
tenent corrigere sed ueloz est aiaia
illa que xpi amore est aglutinata sic
dicit Hieronimus. Talis autem est in uis religio
sis. ex quo patet quod magis tenent
ad huiusmodi correptionem in fratribus suis.
Item prmitas est causa huiusmodi corre
ptionis non enim tui tenent extrinsecus ul
in motis quia uicinis. Eccl. xij. Corri
pe proximum ex quo sequit quod magis
proximus magis tenent. Quis autem
proximus est illo cum quo annue quibus
sic autem est in claustris. Item scitis res
ex sepea puorum solet ut uidentis in
ea sortem statim festinat abstergere.
ut si quis uideret sortem in altari deo

consecrato. cum quod quilibet religiosus un
sit deo consecratus. quod per se frater eius in se
timere quod statim labore abstergere sor
tem per se si uideret eam in ipso. **Item dicitur Apoc**
xxij. Huiusmodi scilicet adhuc quasi adhuc quod
scitis est. plura debet curare de eius scilicet motu
si in aliquo inquit. Item prmitas fratres redi
dat in dampnum corpe. Iuxta illud. Nam
tua res agitur pro eis cum proximo ardet.
Dicitur quod quod ignis est in una parte domus
quibus inquit extinguere ne tota domus
roboret. ita inquit est in religione
statim extinguere prmitam in quocumque. Et ito
dicit augustinus inquit scitis amonete ne cepta
progrediatur saluet in manu. Item arguet
est proxima opus spiritus sancti secundum illud. Ioh
xiij. Ille arguet mundum de peccato. Quod quod
per credit quod spiritus sanctus hinc in illis quod inquit
quod arguit. et iteo signat dicit apostolus
ad Gal. v. Vos qui spirituales estis in
struet huiusmodi saluet delinqtem.
Patet ex his quod unum religiosi multum
tenent ad fraternam correptionem. et uide
de amicitie et uide magne proximitatis
et pro pro uoluntate. et propter status
sanctatem. et propter spiritum inhabitantem.
Sed non dicitur circa modum correptionis
quod huiusmodi correptionem facienda est cum
lenitate. Delinqtes enim sunt quasi
ferri. et iteo cum lenitate sunt traci
endi. Ad gal. v. Instruite huiusmodi
in spiritu lenitatis. Item cum humilitate sup
bus enim est animus. et ito cum superbe loq
tur eadem alia sequit inquit modo potest inquit
gratia quod alij fructus. Iuxta illud. Psal
xiij. In superbos semper uingra sunt.
legitur in uita spiritum cum quaedam mona
chus trisientis quendam pagannu inuen
ti in uia obiurgaret superbe super in
fidelitate sua. pagannus insilientis in
eu trucidauit eu. postea autem alius
monachus nesciens quod frater fuerat al
locutus eum. monuit cum humilitate et
conuersus est ad fidem christi. et ito mo
nedi sunt delinqtes cum humilitate. pro
quod dicit. Psal. xxiij. Cum obseruatio
nibus loquitur pauper salua spiritus in de
humilis. et conuersus in ore stulti uir

gra superbie id est superba correctio. **Psal**
xiiij. Item cum passione. non enim est ue
usticie indignari peccatoribus sed copari.
et ex compassione corrigendo eos diri
gere. Psal. Corripiet me iustus in misericordia
saluet passionis. Item cum discretione.
aliter enim corrigendi sunt maiores. aliter
paues. aliter miores. aliter graua peccata.
aliter leuia. aliter occulta. aliter manifesta
tractanda sunt. et in omnibus obseruandus
est locus et tempus. et oportuitas quod
quia non obseruant. quidam habentes
zelum in correctoribus sed non secundum sciam.
Dicit bndictus zelum tuum infrenet sciam
saluet discretiois. Item cum modera
mie non enim de festiuitatibus proximo
sunt trabes facere. sicut facit illi quod
torci sunt in culpas aliorum aggruandas.
Chio. ij. Serua te cum modestia cor
ripiente id est cum debito modo. est autem
modus debitus ut potest culpe semper
alleuentur quod aggruentur. Seneca.
lauda parce vitupa parca. Item
cum tranquillitate correctio enim que fit
cum turbata est animus. frequenter est quod
impatente effusio mentis se correctio
ne. Eccl. xij. Est correctio in modum in
rotumeliosi. iteo uir sapiens expectat
facere correctionem. quousque habeat animus
tranquillu. ut cum tranquillitate inquit. si de
ai tranquillu iudicat.
exemplum de phiso qui uatus contra ser
uitorem suum dixit. In te uerbera rem
nisi eum uat. Patet quod modus quod fa
cienda est correctio. quia cum lenitate cum
humilitate. cum passione. cum discretione.
cum moderamine. cum tranquillitate. Por
ro ex huiusmodi correptionem frater modo
debito sequit fructus multus. Unus
est liberatio anime si enim correctus audit
corrigente lucrat est anima in fratribus.
Matthei xxiij. Si autem non audit salua
sua liberauit. Eccl. ij. Tu uo aia tua
liberasti. saluet postquam dixisti impio
ipietate sua et noluit sibi caue. Unum
patet quod anima una semper liberat salua
cer ul correcti ul corrigentis. Aliquod
dyaboli fugatio fugit ei sicut lupo
ubi exclamat. quo iterum dicit bndictus.

Ad

Securj accedit temptator ubi nulli tunc
 reprehensor. Alius est pccā cognatio.
 frequēt enī amittens culpā nō adūnt
 qd fecit. aut si adūnt nō cogitat se ma
 le fecisse. aut si male nō multū male.
 Cōtra xix. Corripe amicu ne forte itel
 lererit. et dicat nō feci. hoc saluet qd
 tu dicis. uel nō feci male. Alij est cau
 tela de futuris. Qui. xxix. Correctio ē
 bunt sapiam quia saluet p hoc sic hō
 caucior ad cauendū i futuro. Alius
 est puritatis augmētatio. vas enī
 aureū ul' argenteū. qd p hō cōfite
 tātomagis purificatur. Ita x boni
 viri x religiosi. et ideo itelligētes h
 nō ferūt grauiē. Cōtra. x. Vir pūtes
 et disciplinatus non nūmūabit correc
 tū. Exemplū de augustiō ipso qui
dicat. Ego senex et epus parus sum
 ab omnib; corrigi. et emendari et
 illū amicu meū estimo. cui ligue
 bñficio aū diem iudicij extremū aū
 mee maculas tergo. Alij ē aīcaie
 acquisitio. qd uis enī religiosi correc
 tū mīdum ferat moleste i pñcia.
 Cū rediens ad cor adūnt corrigē
 tem uerū amicu suū. Pub. xxxviij.
Qui corripit hoīem inueniet grā
postea apd illū magis qd ille qui
per ligue blādmētū tenpit. Cū
 g. ex huijōi correctōe sequūt aīe
 liberatio. hostis fugatio. pccā cog
 natio. cautele sapia puritatis aug
 mentū. acquisitio amicitie. bene
 dicit Cōtra. xx. qd bonū est arguere
 pz ex iā dictis qd sūt sex rationes
 quare i religione multū debz uigē
 fēna et caritātia amonitio. et ser
 que sūt grā modū suanda. et ser
 fructus qui ex hoc subsequūt. Se.
Si autē et p amonitionē iterū ul'
alio quocūq; die idipm eū facere
uideritis. iam uelut uulneratum
sanādū pdat. quicūq; hoc potue
rit tuere. postq; deprehēsa culpa
fēna fca est amonitio secreta et nō
pdest. pretendū est ad tenūcādoz
ca quā tū solent gēuere. p mū est

Ad

Ad bñ

ipī culpe indicatio. 2^m ē idicate
 co cōiunctio. 3^m cōiuncte diuidia
 tio. et ideo cura ista tria tradit mā
 data. Cōtra p mū hō. cōtra 2^m ubi p
tū alteri. cōtra 3^m ubi cōiuncti uo. Cū
 mōdicāone uo faciendā inuēnt
 qtuor i hoc mādato saluet quādo
 est faciendā. x post iterāone cū
 pe a fca mōdicāone et ideo dicit si p
 amonitionē 2^m. Itē quare ē faciendā
 quā p pccū delinquentis. et ideo
 dicit iā uelut uulneratū. Itē ad
 qd est faciendā quia p pccū sal
 uet ut subueiat pccū. et ideo di
 at sanādū pdat. Itē a quo est fa
 ciendā. qm a quolibz qui hoc dep
 hēnterit et ideo dicit quicūq; r.
De ordine fine correctiois i quib;
casibus est seruādū. Cap. lxxviii.
Sed qret alijs cōtra p mū an
 licet culpa frīs idicē plato
 ul' frīb; aliquib; ul' i caplo pda
 mare publice nō pmissa secreta
 amonitio. Uide qd nō quia dicit
ura qd tenūcāone pccē debet
caritātia amonitio scdm illud
Matth. xvij. Si pauerit i te frā
 tuus corripe eū iter te x ipm solū.
 et hō. Uide qd augustij inuē i isto
mandato. qd si sic est tūc uidentur
omēs religiosi peccare qui pda
mant de culpis frīs nō pmissa
amonitio. Ad hoc autē itelligēd
faciendū qd sūt quedā pccā mani
festā x hēc qcumq; sūt siue pua
siue magna nō requirūt secretā
amonitionē s; publice sūt corrigē
da. Cōtra. v. Peccātes corā oīb;
 argue. ut et ceteri rōrem habēt.
Glosa. pccātes qui manifestā sūt.
 Alia sūt occulta x horū quedā sūt
 modica. ut excessus i risti et similia
 et ita ānera fragilitati humane.
 qd uix est aliquis qd tūc pfectus.
 quā sepāes in die offendit illū in.
 Ita uo que sūt causā quasi nccā
 tis nō habent notabilem uerēcā
 diā neq; adducūt infamā. et ideo

nō oportet i istorū correctioe amonitio
 nē pccē. Ratio enī qre debet fieri scē
ta correctio scdm scōs et magrōs ē du
plex. Una est ne uerēcādia auissa si
corripit finter palā mūg tēat pccē.
 scda est ut pccatur fame frīs qd fieri
 p salua salute ipm. cū igit iste cause
 nō inueniāt cura ista pccā nō erigatur.
 ordo i istis huijōi. sed sine pccēnt
 amonitione pccēnt de talib; caam i
 caplo pclamari. siue sūt manifestā.
 siue occulta. Alia sūt occulta s; maioā.
 que hnt infamā x uerēcādia ut teba
 no et huijōi. qd qnq; sūt uenialia.
 qnq; mortalia. In istis autē qnq;
 interdū qd credit p babilē qd p secre
 tā correctioe pūdet salua delinqtis.
 et statu sue religionis. ut si ubiq; in ca
 cōngat qd aliquis pccū homo debet
 ex fortitudine unū ul' alio casu fortu
 tu x nūq; alias atigit et credit qd in
 antea auerit si fuerit secreta correctio.
 i talib; seruādus est ordo correctiois.
 et pccēt qui hoc indicaret alijs nō
 pmissa amonitio. qd nulli fructus
 sequitur ex tali idicāōe. et ifamare
 tur delinque s; sine causa. cū p secretā
 correctioe pūdet possit sufficiēt
 i pccū. Aliqñ uo atigit pccēt
 alias cōstāciās qd credit p babilē
 qd p huijōi secretā amonitionem
 non sufficiēt pūdet salua delinqtis
 uel statu religionis sue. et tūc pccē ad
 mitti huijōi correctio secreta. qd non
 speratur de fructu et pccē debet idica
 ri fca plato ul' alijs bonis qd possint
 pccē et nō obesse ul' etiā de cor cōsi
 ho pccē fieri pclamatio i caplo. si tū
 pccē culpa probari. Aliqñ uo atigit
 qd credit qd delinque ē tūc pccē
 tis. qd si corrigēt secreto tūc rēc odū
 erga corrigētē uel mala machiare
 tur cōtra eū. ul' ex hoc dabit operā
 ad defendendā ul' coopendā mali
 ciā suā et tūc nō solum nō debet tal'
 correctio s; mo debet nō fieri quia ex
 treme temēcie est scdm iheominūm
 frustā mta. ul' nichil aliud qd odū

querē. sed tū plato ul' alijs bonis uiris
 scdm modū pccē est idicandū. Ad
 qstione ergo ppositā distigūe sic. quia
 culpa ul' est manifestā. uel occulta. In
 pmo casu nō requit qd fiat secreta correc
 tio. nō dñs itellext de talib; cum dixit.
 Si pccūit i te frā tuq. cū dicit. Glosa.
 itellige id est te solo scēre. In 2° casu itez
 distigūe quia culpa occulta a' est de mī
 mis a' de maioib; qd habēt infamā
 scēre. In pmo casu nō requirūt etiā am
 monitio secreta. In scdo casu itez distig
 ut qd aut psumit qd pccē correctio se
 creta sufficiēt. et tūc nō pccē pccō
 dimitti. a' nō psumit. x hoc est itez
 duplēt. quia ul' psumit qd nō pccē
 sufficiēt et tū non est occasio mali. et
 tūc pccē x dimitti et si. uel psumit
 qd sit occasio mali x tūc x pccē et debet
 dimitti. Ad illud qd t' q' r' r' d' m' est
 qd tenūcāone debet pccēde carita
 tua amonitio. Dicendū qd licet hoc
 sit uerū i gñe tū habz excepōes in ca
 sibus sicut x alie regule gñales qd pccē
 cepta affirmatiā non obligāt in oī
 casu. s; i casu oportuno. Itē dubitat
 de hoc qd dicit qd p amonitionē si i
 uenit itez frā delinque debet idicari.
 Uide enī qd nō solū una amonitio. s;
 plures essent faciēde sicut fuit itā
 aomb; iudicū. et i uita cōe heretici
 qui p pccā x scdm amonitionem
 id est bñā uita d' est sicut d'. Cōtra.
ul' i Glosa. Ad qd dicit pccē qd anteq'
 pena iferat iudicaria. uel uideatur
 hereticus qd est penale. plures debēt
 pccēde amonitiones eo qd pene sūt
 molliēde. et nō debēt mste s; causa
 ualde iusta x cō. idicatio uere culpe
 fōne illis qui possūt pccēde nō fit ad
 penā s; pccē medicina. Uñ sicut me
 dicus qd uult subueire ifirmo. et p
 baur qd una medicina nō pccēde ei.
 statū recurrit ad aliā. Ita pccē pba
 tū est qd secreta amonitio medicina
 non pccēde pccēde recurrit ad
 medicinā iudicariā. Cōtra falia
ritates mulier. Cap. lxxviii.

Quoniam secundum non dicitur quod dicitur per vulne-
ratos saluati in morte huius est qui
post amonitione semel factam tunc iter
in petulantia oculorum ex quo relinquitur ar-
gumentum quod valde mala suspicio est de
illis huiusmodi qui post amonitiones frequenter
nolunt se corrigere de notabili familiaritate
tunc cum mulieribus. Nec mirum familiaritas
eius huiusmodi valde periculosa est viro qui
cunctis pro se sicut probatur est pro multis
experientias. Augustinus libro de singularium
re cleroz. Quam et quales episcopi et de
via simul et laici per magnalia et signa
et miracula naufragant noscunt cum vo-
lunt nauis fragili naufragare. hoc est in
carne fragili se exponere periculo sortis
mulierum et propter carboibus scilicet dissi-
luit de ferro rubigo nutrit morbos et
perdes simulat. et mulier facit hominis
et pestilentiam. et salomone sic apparat
duces de vestimentis procedit tinea. et a
muliere inquitur viri. Deum et si est ho-
mo sicut de se secum. tunc debet timere ne mu-
lier qui est res fragilis de facili male con-
spiciat officiat. Item in eodem postremo et
si animi neminem in hoc semper offendit in
virtute durare. vel illud apud nos esse
debet suspitione ne ille qui nobiscum conue-
niunt in suspitione forsitan moueant.
et tamen in furialibus stimulentur.
Deum et si non esset reale periculum in pro-
mo. tunc tamen est quod per huiusmodi familiarita-
tes statim scitatis infamia maculat
quod quod graue sit offendit de in eodem di-
centis. Deum est quod metha. et tamen tamen
ducere innotescit et infamiam facit sa-
moniam. blasphemiam ingerit religio-
ni. et postquam tamen bonum frustra in-
trifectus laborioso agone custodit quod
foris fecerit officiat et infamat et ideo dicit
apostolus. Roma. uij. Ne blasphemetur
bonum vobis. Tu igitur ex familiaritate
huiusmodi sequitur propter periculum. et aliter
et tamen grauis infamatio scitatis quod
liber presumptio propter huiusmodi in huius. qui et
ista scit et tamen nunquam voluit se corrigere
de istis. Ne tamen dicitur est et eis et a
libis ne intransigent libidine sint infecti.

Ro.

quis mulieribus non utantur sicut et au-
rus cupiditate ligatur cum pecunia quod
a se separe non potest. Quis ea non utatur.
Item in eodem. Multa diuitias quas si-
is visibilibus negant. sed pro cupiditate obser-
uant. quibus animo profuerunt et si visum non
tangerent in eis qui desperit vitium
nuptiarum et aliter vitium se in eis obli-
gatur quis nullo gaudio desiderio
miscatur tunc visum et colloquio obliuiscit.
Amplius addidit minor est exempla
sequi maiorem. cum quod vix proferat et ferri-
therent familiaritate perditis datur
casione minoribus de faciendo qui cum
sunt in sim de facili corrumpit in istis et pe-
nit aliorum exemplo. Item in eodem.
Quale propter scitatis experit quod pro-
mostra prober exemplar ut in firmi sub
pretextu dilectionis subalut formidat
et pudicitiam in pudicitiam castitatis
probeat magisterium destruit. quod apostolus
commat. Probit in firmi in tua
officia propter quod propter passus est et
pro. Etazarus maluit vitam suam to-
mentis abire. quod cuius magister pro dno
nis existit et nobis ubi nulla tormentum
sunt fluxibus solis nolunt imponere
fides saluandos. Item ex hoc grauis con-
no generat foris quorum par est sa-
mo studio suanda. Propter in scitatis
est zelare non solum pro castitate statim
sui sed etiam pro pudicitie castitatis
quod oue ex fama. in ista illud sap. iij.
Quod pudicitia est casta gratia cum in-
vitate. saluet fame. et ideo cum videtur
eum obfuscare non potest non turbari. in
etia. ij. dicit martha. Et ecce pul-
chritudo nostra et claritas nostra desola-
ta est. et super hoc obfuscatio pulchri-
tudinis et claritatis corporalis pro et sic
valde placentur. quod maior datur
casio tolous viris scitatis cum pulchritudo
scitatis spiritualis obfuscat. Item in ista
in quibus deus vel auditur vel spernit.
sed in euangelium solent frequenter ab his
modi familiaritate corrumpi. et ideo qui
non se corrigunt non potest de obedientia
erga deum et suos ministros se excusare.

Augustinus in eodem propter propter filii propter
fides propter et propter quod plus est iuges a
deo concessa sibi nature vincula dicitur
pe et deus deo non creditur propter ista
prohibente mulier nexibus quod dicitur
non voluit recusare caritatem. qualis
quod presumptio in bonum de huiusmodi propter. quod
nec rime infirmorum. nec turbaco socio-
rum. nec voluntas maior. retrahit propter a
familiaritate propter. Hanc propter propter vultu-
tate dicitur. quod hoc facit propter aliquo
fructu propter. qui ex hoc obueit propter.
Ad quod videtur augustinus in eodem dicitur. si scia-
vultu existimatur. non oportebat po-
ne carnalia emolumenta vultuibus
spiritualium quod dicitur. Sed propter caritatem
dicitur quod quod facit cum hoc facit
ex caritate. propter salute animarum. Ad quod
idem in eodem dicitur. O dilectio quod sibi in-
uiderit. o caritas quod cupit se in vituperatione
laudari. grante miracula ut vultu
nunc caritas vultu faciat velud co-
iuges credi. Tertio propter exempla dicitur
eodem. Hanc autem si de quod dicitur saluet
cum mulieribus deus tenentur notandi
sunt etiam scitatis plerique nobiscum sue hely-
as qui mansit apud viduam. sed apostolus
qui mulieres scitatis comites dicitur dicitur.
sue iohannes qui matrem dicitur assumpsit
deo de legante. aut propter dicitur cui de suis
facultatibus alimena prestabat mulieres
aliquo religiose cui etiam martha ministrabat
ad mensam. et qui singulari
locutus est ad propter sedens cum muliere
alienigena samaritana. uel cui re-
cubenti scitatis lacrimis pedes lauit. Ad
quod videtur augustinus in illud argumentum
tores. et miris fallaces qui dum
volunt propter in ipsa uira. tunc sunt
et in quementibus exemplis. velud si
mulieres in quibus obueit. qui propter salo-
monem in ipsa legis signatate pro-
dicitur. propter in quibus vitabit correc-
tione. et secundum voluntatem inueniet
companionem. Patet autem eos fraudu-
lentibus obicere quatuor modis. Propter
quod facit argumentum a maiori affir-
matione quod non valet sicut enim non va-

leret hoc argumentum. Ille miles foris
subit tale certamine et uincit. quod iste debilis
quod hoc item facere et uincit ita non valet
apostolus. et propter colubianerunt cum mulie-
ribus et euaserunt sine propter. quod et nos hoc
item facere possumus. unde de in eodem
istos dicitur dicitur. Ne enim hoc magis
in qui se propter scitatis et eximia queris propter
ma que propter vel apostolus videtur equalis.
Sed quia si in hoc inuitos dicitur scitatis
et inuitari voluit. debet et alius apud
virtuosus inuitari quod tamen noluit. Item in
eodem ad occasionem luxurie in ista
scitatis volumus inuitari et in ista acta
vestigia uultu noluit sequi. In omnibus
dicitur apostolus quod dicitur nos sicut dicitur in ista
nos in ista multum in ista in ista in ista
lacrimis. Ad ista inuitationes in ista
sumus et ad ducendas mulieres possibilis
tatem nobis propter inuitationes addi-
cimus id est ad ducendum. Tertio quod non est
eodem causa in nobis que fuit in ista.
dicitur enim inuitationes quod erat fuit in ista.
qui nuptias in ista noluit mu-
lieres a se et ab apostolis elongare. In
ne ex hoc error iste in ista. Item in
eodem. Inuitationes a dno qui nuptias
aufert quibus in ista inuitationes aucto-
ritas proberatur ne inuitationes mulieres
accideret in ista ad propter in ista in ista
fuerunt. Sed quia illa in ista in ista
liaritas ad horam et ex causa fuit valde
moderata. Item in eodem. si non sine mo-
deratione fuit illa in ista. Na si alloqui
in ista dicitur samaritana ad horam docuit
et in ista. et postquam in ista in ista in ista
Post hoc et iterum in ista in ista in ista
et inuitationes euangelizans regnum dei.
et dicitur in ista in ista in ista in ista
curate a spiritibus in ista in ista in ista
ibus. Maria quod vocabatur magdalena
te qua eiecit septem demonia. et iohanna
vixit in ista in ista in ista in ista
na et alie multe quod ministrabat illi de fa-
cultatibus suis. In ista in ista in ista in ista
lares singularibus. aut in ista in ista in ista
in ista in ista in ista in ista in ista in ista
in ista in ista in ista in ista in ista in ista

Ro.

pe modū videbat: et post ut de aplis
breuit̄ probē q̄tū illis potuit fluxa
familiaritas displicere qui apulsi s̄
et de ipso dno loquēte cū feia dubita
re nisi eos notia maifestatis pbata
cōpesceret. Et mirabant̄ m̄ q̄ cum
mulie loq̄ret̄ nemo tū dixit ei. **Ed**
quis aut quid loq̄ris cū ea. **Quid** aut
loquar accessū feie ad pedes dñi p
uolūte. cuius luctus et plantis ad de
fensionē sue lasaue nō erubescit̄ ip
bi flagitare. **Et post** nolēs at̄ m̄em
dñi suscepisse videtur sed t̄ m̄em cuius
m̄nū indicat̄ nome. **Helys** q̄ uisū
est a dno velmq̄re solitudinē. et igre
di tabernaculū vidue ad magnaia
facēda ut famis tpe tam ipsi vi
duc q̄ pupillis eius sufficiencia t̄buēt
alimēta qui ieiunij s̄ vsq̄q̄ afflicti
tollerauerūt abstinentiā. qualis il
luc fuit ḡntis affectus ubi nō erat
victus. et qualē ad viduā habuit i
victū cui famis redit hospiciū q̄s̄
es qui te vis de ḡmoracione vidue
helys vocari discipulū. p̄us solitu
dinis afflictiones et quadraginta
dierū toletā ieiunia. **Ex hys** ḡ pa
tet q̄ nec valens t̄pulis. nec caritas
sp̄ritualis. nec exempla s̄cōr̄ hos
excusant̄ s̄ allegaciones huiusmōi
reputatē sūt excusaciones ad excusa
dū in p̄cis. **Postremo** notū dū q̄
to zelo moueat̄ idem vir s̄c̄is ḡra
tales familiaritates iſepabiles oñd
eorū stulticia talem sicut esset illius
qui vnā febrē h̄et et aliā sibi p̄ci
raret ut h̄et̄ duas dicens. **Caro** cō
cupiscat̄ adūq̄ sp̄m̄ habes carne
tuam q̄ sup̄es semp. quid tibi vis
aliā adducere. **Nemo** sup̄ vnā fe
brē cupit adhibere peiorē ne ma
piat̄ em̄ericio iſanabili laborare.
Itē oñdit fraudes dyaboli cū tales
multiplices dicens. **Dyaboli** hys
vitiē blandimētis ut subtrahis oib̄
iaculis ḡcupiscatē t̄dū sopitū ig
nem sine vllis flāmis occultet̄ t̄
nec duas faulas iūgens abas acc̄

dat. et tū dū cessat̄ seuiatē sue tela sub
ponere donec sicut pitus venator
quos occisurū est laquei sui vitulis
alliget. et iterū dicit. **Nullis** p̄cellis
dyaboli iquietat̄ et hanc exhibet le
uitatē ut duas nauis tuam ḡner
ret quiete. qd̄ cū fecerit uictas repe
tuis turbant̄ t̄ semetip̄is elatē
possit et p̄tere. **Item** p̄fert̄ quosdā
seculares quiges dicens. **Adhuc** ha
beo q̄ mirari cū de xp̄ianis video
plerosq̄ maritos p̄ter et uxores
cōmētia detestantes domicilia s̄
gularia eligere. et apud sp̄adones
uros feie cohabitatio nūq̄ p̄t̄ h̄e
fastidiū. **Item** p̄fert̄ istis uicos di
cens. uideo q̄st̄erēt hodie p̄ legib̄
m̄pio caritas p̄tem caritacione t̄
care. et sciant̄ quid mereat̄ qui etiā
gelo iubete dissimilat̄ caritas mu
lier p̄cia pagē dñi uolūtatem
Itē p̄fert̄ istis deoz m̄tēs q̄ dicunt̄
galli et ob reuerētia suoz simula
rū eumichat̄ uolūtate dices. **Pu**
to q̄ et de gallis suis nobis exp̄obiat̄
insultent̄ qui abstinentes semetip̄os
nihilent̄ excruciat̄ dūmō smulad̄
dissilacionib̄ pateat̄. **deria** vō pro
dignitate sacerdotū nō fundit̄ sang
nem nō ferrū tolerat̄. nō est aliqd̄
vuln̄ nō est aliquis cruciat̄ s̄ solū
cōtra dñm̄ feie tenet̄ aspectū. Itē
iduat̄ ḡra istos amorem xp̄i ad
certam dicens. **Ausq̄** sū dicere a t̄
p̄e miss̄ est filia de sinu p̄is ut
certam faceret̄ innocentē et clei
feie lat̄ deserē nō p̄t̄ nisi xp̄i certā
reddat̄ iſamē. Itē iduat̄ ḡ istos
p̄p̄iā fragilitatem dicens. **Unq̄** q̄
qui securus est qui necdū temptat̄
timeat̄ quia nihil de illo dicit̄ p̄p̄i
cat̄ ne dicat̄. **Pater** ex hys q̄ mala
p̄sup̄io p̄t̄ haberi de talibus ḡra
quos vir s̄c̄is tanta detestacione i
uehitur. p̄culdubio falsa ē dilcō
et non vera caritas que sic iūgit̄.
Un item t̄ eodem. **Mala** uel amēto
boni nois regit̄. dū apud eos falsa

dilcōne vera dilectio violat̄. s̄ excla
mat̄ caritas et appellat̄ tales ego nō
uini. altera est q̄ me silando ḡsurgit̄.
nūq̄ fluxus fouea p̄ me sc̄m̄tē non
opto culpā. **Pater** ex iā dñs q̄ ma
lam p̄sup̄acionē ḡnant̄ qui tū n̄se
pabiliter adherent̄ familiaritatib̄
nobilib̄ mulierū. **Contra illos q̄**
accusant̄ mala itencōe. Cap. xv.
Quia etiā notū dū q̄ sūt quidā
qui ex aliqua mala ḡmōtione
interdū accusant̄ fr̄es suos nō ad sa
nandū. s̄ nō ad confutendū. h̄mōi
accusatio est dyabolica. **Ip̄e** em̄ dya
diat̄ accusator fr̄m̄. **Apo** r̄i. et cō
stat̄ q̄ nō accusat̄ ad sanandū sed ad
p̄tendū. sic ist̄. **Ist̄** sūt qui vulnēat̄
addit̄ vulnēra s̄c̄m̄ illud **Job** xv.
Cōdit̄ me vulnē sup̄ vulnē. **Ps**
Et sup̄ dolore vulnē meoz addite
rūt. **Ist̄** sūt sicut media p̄ditores q̄
sub specie medicine ministrant̄ ve
nēnt̄. et ist̄ sub specie correctionis
q̄ debet esse medicinalis itendūt̄ ho
minē ḡfundere. **En** t̄eas̄ q̄. **Job** xv.
Cōfidisti me loq̄s illis qui sub spe
cie carit̄e et correctōis hoc fr̄es at̄.
Ist̄ sūt sicut bestie quedā crudeles.
que errant̄ m̄t̄ caduera hominū de sepl̄
tibus et t̄ ea desuūt̄. sic et ist̄ vadunt̄
fr̄m̄da mala occulta et p̄ducēs
ca t̄ lucē. desuūt̄ illos quos p̄c̄m̄ oc
ndit̄ et iteo v̄n̄t̄ religionē q̄ est here
ditas dñi i spelunca hyene. **hereme**
xv. **Ist̄** est hereditas mea michi quasi
leo i silua. **Glosa** illo. **Unq̄** spelunca
hyene hereditas mea michi. **hyena**
nocturna bestia mortuoz deuorat̄ ca
dauera et de sepultura effodit̄ corpa.
Ist̄ tamq̄ sp̄i malo exagitant̄ non so
lent̄ seruare modū i accusando. modo
occulta t̄ebite publicando. modo susp̄iō
nes asserendo. modo falsa iponendo.
modo clamorib̄ totū aplm̄ ipl̄do.
modo disciplina tradūt̄ i accusando.
penit̄ dimittendo. et iteo faciūt̄ ca
plm̄ onūib̄ odioso **Amos** v. **Cui** cō
t̄is iudiciū in absinthiū qd̄ q̄tem sit

87
cū aplm̄ qd̄ est locus iudicij redditur
odiosum p̄ter amaritudines ibidem
iuste oppressorū. **Ist̄** interdū desuūt̄
i p̄c̄ores iā ḡp̄ctos et mortificatos
p̄ p̄m̄am et iteo sūt i crudelitate silēs
illi qui xp̄m̄ iā mortuū laceant̄. **ps**
Nō est recordat̄ facē n̄am. **Et** p̄secu
tus est hoim̄ topem et medicum et
cōp̄ctum corde mortificat̄. **Porro**
ex huiusmōi pestiferis accusacionibus
solent̄ sequi tā mala. scilicet malū in
accusato. q̄q̄ em̄ t̄currit̄ i grauem
turbacionē. **Gen̄es** xxxvii. **Ioseph**
accusauit̄ fr̄es suos apud patrem e
m̄ne pessimo. et postea securum est
tū odū fr̄m̄ ad eū q̄ eū vendiderūt.
Nūq̄ nos meliores sim̄ illis p̄ci
ctis quib̄ illa accusacio fuit p̄ma
na occasio t̄m̄ mali. **Item** malū in
accusante. solet̄ em̄ t̄q̄ se h̄e ad hoies
sicut ip̄e se habet ad fr̄m̄ suū s̄c̄m̄
illud. **I** nolite iudicare et nō iudicabi
m̄. dimittite et dimittent̄. et silia
et iteo deo faactē accidit̄ interdum
ut qui sic intendit̄ fr̄m̄ ḡfunde ip̄e
confidat̄ in similib̄. **In** vitā sp̄m̄.
Et m̄rogauit̄ senē dicens. **In** vitē
ro culpā fr̄is mei bonū est celare eā.
dicit̄ ei senex. **Qua**ciq̄ hora regim̄
p̄c̄m̄ fr̄is n̄i teget̄ et deus nō sc̄t̄.
et q̄ciq̄ hora p̄c̄m̄ culpā fr̄at̄rū
et deq̄ p̄det̄ n̄am silite. **Itē** malum
i assistentib̄ qui ex hoc sc̄adalt̄at̄
et mouēt̄ ḡra sic accusantes. dicit̄
euāgeliste q̄ pilat̄ vidēs maliciā
iudeozū accusancū xp̄m̄ corā se et
eos reputant̄ iudos et ip̄e ḡpacē
n̄tebat̄ eū liberare. **Itē** dicitur **Deu**
tro xv. q̄ iudei nō p̄mittēbāt̄ iudē
aliquē corā se lacerare verberib̄ q̄
tū meruisset. quō ḡ viscera xp̄iana
potuerūt se ḡm̄ere q̄ moueāt̄ ḡ
illos qui et xp̄iam sūt. et tū fete co
ram ip̄is accusacionib̄ innumeris
fr̄m̄ suū lacerant̄ xp̄ianū. **Itē**
virozū s̄cōr̄ est nūq̄ iudicare culpā
fr̄is illis qui nō p̄nt̄ proteste nec ad
hoc uiuent̄ sicut iſurmitas infirm̄

solet ondi medico. et ad hoc ut uiuet.
vnde et sorores lazari sic idauerunt
firmitate fr̄is sui bono medico q̄ eū
poterat uiuare dicentes ioh̄. xi. Dñe
ecce quē amas infirmat. et deo bñ
dicit ut salu. Sanandū p̄dat quasi
ad hoc p̄dat ut sanet et nō ad aliud.
Cura quartū videt q̄ male dicit cū
dicit q̄ iudicat culpam fr̄is iterū deli
quētis. Quicūq; hoc potuerit iuēre.
p̄t enī hoc iuēre aliquis qui non
conuertit eū alias et talis videt q̄ de
beat secreto corrigere p̄sus̄ iudicat
scdm̄ supradcā. Prererea qd̄ faciendū
est illi qui iuēnt huiusmōi culpā et
sup hoc nūq; conuertit fr̄em cum sit
fuisse correctū ab alio. R̄sio. Ille q̄
nūq; conuertit fr̄em nec fat ab eo cor
rectū debet corrigere secreto. aūq; pro
cedat ad idmōnē nec de tali loq̄t
hic. sed de illo. qui conuertit ul̄ sit cor
rectū qd̄ patet ex ip̄a littera q̄ dicit.
Si post amonitionē idip̄m face v
deritis. et est ite siue ip̄e qui inuenit
culpam ip̄m monuerit. siue sciat mo
ritū ab alio. quia eadem est cōiectura
de vulneracione. Sed quid est qd̄ dicit
potuerit iuēre. R̄sio. debet frat̄ esse
sollitatus de indaganda culpa fr̄is.
R̄sio. Est quedam sollitudo suspi
cionis. et hec non est bonarū mēcū.
Est alia q̄ passionis sicut qñ aliquis
aliquē videt infirmū cōualuisse ex cō
passione pl̄ cognit̄ aliqui si forte pa
t̄ ad p̄cedū q̄ cogitet de illo q̄ nū
q̄ sit infirmus. et hec est caritatis.
et ita qñ aliquis sit fr̄em suū p̄cas
se. ex caritate p̄t pl̄ cō illū eē solli
tari ne relabāt q̄ circa aliū quem
necat sit p̄cas. Et sicut ad religio
sū p̄tmet qñ adiūt ad fr̄em suū
infirmū iudicare. hoc ut subueiat
ei. ita et hic quicūq; talē iuēt debz
iudicare. Requir̄ p̄sus̄ tñ est aliter ul̄
tñ demonstrandū ut duoz uel tñ
possit ore cōiūta et appetēti seuerita
te coherere. Dato mandato circa
p̄dicta iudicanda tradit mādātā

circa cōiūta. et p̄mo cōiūta queda
auctoritatis ad iudicandū. Et cōiūta
cōiūta ibi. si autē negauerit. Añ
tenaa vō sūt duo. vñ est p̄uacō
testiū aliud caritativa amonitō.
cōiūta solo plato. cōiūta qd̄ tradit man
datū ibi. si autē q̄ alijs demōstratur.
Cura p̄uacōne testiū p̄mo tōi
mandatū cōiūta modū p̄uacō. Et
cōiūta retractū ab huiusmōi mō. ibi.
nec illos iudicatis. dicit q̄ p̄tū
quasi dices q̄uis mādauerit q̄ post
amonitionē fiat iudicatio de p̄d
iūento. tñ quia solēt mēdū negare
aliqui culpā. ideo p̄sus̄ iudicatur.
coram alijs publice ostendat cul
pa delinq̄tis. cū eam iterauit. alit̄
uel tñ ut duozū saluet sui et alit̄
qñ vñ soli ostendit. Vel tñ saluet
sui et aliorū duozū qñ tñ demōstrat
possit ore q̄iā scdm̄ illud. Ut i ore
duoz ul̄ tñ st̄t omē ubū matthi
xviii. et scdm̄ exigentiā. culpa. et
aggrauacionē negacionis ape
tent se vitate coherere qui noluit
p̄ caritativa amonitionē corrigi.
De nombilibz et dubitabilibus
cōiūta amonitiones. Caplm̄. xxiij.
Sed quātur hic cōiūta amonitiones
quas faciūt religiosi i suis
caplis. ad quas p̄tinet p̄sus̄ man
datū. p̄mo utrum liceat accusare
sine teste. Ad qd̄ dicit q̄ i illis casibz
i quibz nō requirit̄ p̄cedens ammo
nitō. scdm̄ distinctionem p̄dictā
nec requirit̄ solēpnitas testiōis.
quia non hnt̄ huiusmōi infamiam
et p̄tinet fructus amonitionū i huius
modi. p̄t̄ difficultatē querendi
testes semp̄ in talibz. nec de talibz
loquitur hic sed solū de illis in q̄bz
p̄cessit amonitō sicut patet i l̄ra.
Sed quā utrum vnus testis sufficiat
sic accusanti. et videtur q̄ sic p̄tinet
illud qd̄ dicit alteri. In isto et casu
nō habet accusans nisi vñ testem.
cōiūta enī videtur per euangeli
lū qd̄ dicit. Non ore vñ s̄z duozū

nel trū st̄t omē ubū. q̄ ubū capli
debet sic stare. Ad hoc dicit q̄ qñ agit
de p̄dō per modū amonitionis ad
p̄mā sufficit vnus testis cū tenū
ciante. quia amonitionis habet m̄sto
casu pro vno teste eo q̄ agit nego
ciū rei cui sūt testes vñq; et ita ubū
euangeli seruat̄ q̄ duo sūt testes
i hoc fr̄o. Cū vō agit de p̄dō p̄ mo
dū amonitionis eo q̄ accusas agit
p̄mū nego cū indiget duobz testi
bus alijs. In p̄clama cōiūta q̄ reli
giosoz in caplis sufficit. cū p̄dō
māte vnus testis eo q̄ huiusmōi p̄
clama cōiūta tenūciacōes reputat̄
et nō amonitiones scdm̄ vira. Cōiūta
quātur quid faciendū sit i delictis q̄
non corrigunt̄ nec tñ iterat̄. quia
ibi nō p̄t fieri qd̄ dicit hic augustinus
videtur ut demōstrat̄ alit̄ cū illud
nec iterū cōmittatur. ubi gr̄a. Aliquis
sumus est aliquis frater sciens hoc
corrigi eū secreto. postea nō iterat̄
furtum. et tñ nō reddit ablatū q̄ pos
se reddere. R̄sio. Si corrector habet
aliquē q̄sū p̄m factū ul̄ aliquos debz
p̄cedere sicut hic dicit. si autē non hz.
ul̄ ip̄i quos habet nolūt testi fieri
sufficit ei amonitō secreto. p̄mo. et
postea dicere plato ul̄ prudentibus
qui possūt p̄tesse. ita tñ q̄ dicit plato
illū ul̄ illos qui p̄t̄ testificari ut illo
cōpellat ad testiōnū si voluerit qd̄ si
fecerit p̄cedat ut hic dicit. Si autē
noluerit corrigere uel ip̄i nolūt obe
dire liberat̄ est ab huiusmōi p̄ressu
p̄ter testiōnū. Quarto quātur
quid faciendū sit in fr̄o utabili qd̄
iteratur. s̄z non iuēnt qui velut cum
eo explorare ul̄ explorantes neq̄t̄
deprehendit culpā. R̄sio. In primo
casu debet recurrere ad platū ut alijs
ad hoc appellat. q̄ si noluerit. ul̄ fr̄m
deprehendi neq̄t̄ liberat̄ est ut
in casu p̄cedenti. Quinto quātur utrum q̄
libet tenetur p̄cedere usq; ad huiusmōi
amonitionē cum p̄t. cum hoc videtur
minus laboriosū. R̄sio. Cū omnes

88
teneant pro salute frat̄z animas po
nere. multo magis ad hoc tenemur.
Vñ dñs nō solum dicit de correctōe
secreti faciendā. s̄z eā addidit de
testibz adhibendis et de dicēdo et̄ne.
matthi. xviii. Multum vō sub regula
augustini non solū tōne euangeli
sed eā ratione regule pl̄ tenetur.
Sūt tñ casus i quibus absoluitur ab
huiusmōi tenacione ad quā in genere
tenetur irregularit̄. Vñ est qñ nō est
spes de fructu. ul̄ p̄pter defectū iudi
cis ul̄ assistentiū uel p̄t̄ maliciā cor
rigendi. Alij est qñ prelatus et alij
cōmunit̄ sciunt culpā corrigēdi. et̄
forū confessionis. Alij est qñ p̄ alium
sit nego cū sufficient̄. Alij est quāto
aliquis vacat melioribz uel eā boīs
q̄ impediūt eū ab huiusmōi facto p̄
sequendo. Alij est qñ obedicia t̄nt
eū ad alia. et alij forte plures nisi q̄.
p̄t̄ casū rōnabilem aliquē excusetur
fr̄. quilibz tenet̄ ad p̄dictū processū
et hoc pro loco et tempe et oportū
tate suata postq̄ amonitiones fec̄
te non p̄sunt. Sexto quātur. Cōiūta fa
ciendum sit cū nō p̄t̄ iuēnt̄ testes.
nisi tales de quibz creditur. q̄ si ondi
eis oberūt̄ iudicando. relinq̄t̄ et silia
faciendū. Itē quē qñ iudex et assistēt̄
credūt̄ esse talis qd̄ ite accidit. R̄sio.
Quatuor p̄t̄ esse huiusmōi testiū pro
auātorū differentie. P̄t̄ esse tales
q̄ credit̄ pbabiliter q̄ nec p̄terit̄ nec
oberūt̄. aut tales qui oberūt̄ q̄ nō
p̄terit̄. a tales qui p̄terit̄ et non
oberūt̄. a tales qui p̄terit̄ quo ad
aliud. q̄ quo ad aliud oberūt̄. In p̄.
casu p̄t̄ suspeteri. In 2. debz suspeteri.
In 3. casu est p̄cedendū. oino. In 4. e
distinguedū q̄ p̄t̄ no cū cum
utilitate. Si enī maior est utilitas q̄
dampnū p̄cedendū est. si eōuerso
nō est p̄cedendū. ubi gr̄a. Si ex idi
racione culpe mōlis iste corrigit̄.
et nō q̄ funditur nisi int̄ fr̄es suos.
maior est utilitas q̄ dampnū et est
p̄cedendū. Si autē corrigit̄ s̄z totus

infamat in alia magna ciuitate ma-
ius est quo ad bonū eōe noāmentū
q̄ vtilitas et non est p̄tendū. Itē at
qd̄ dicit de testib; dicit p̄t de iudice et
assistentib;. Vltio non dū q̄ de accusa-
tionib; istis sequit̄ fructū istē q̄ sup̄
notat̄ sunt circa fēnam amōitionē
et p̄ter illos fructū multa sūt q̄ debēt
ad hoc inducere. Qui em̄ sciūt cul-
pas et p̄ accusatōes p̄t corrigere.
et nō faciūt reputant̄ q̄sentientes
sedm̄ teatē. que illos q̄sentientes
m̄p̄tant̄ qui cū possint resistē ma-
nifeste facinorū desinūt obuiare. et
ideo dicit augustinus. Magis quippe
inoretēs nō estis. si frēs vros quos
inducendo corrigere potestis tace-
do p̄re p̄mittitis. Item q̄ sit iustit̄
cia de delicto quito bonū reddunt̄
cauciores ad cauendū sile. P̄ r̄ r̄
Multat̄ em̄ pestilētē sapiētiōe et
p̄uulgā silicet ad cauendū. Malorū
etiā audacia r̄p̄mit. D̄n̄ Et v̄
dicit a q̄ r̄ r̄ q̄ nō cito p̄fert̄ q̄ra
malos s̄m̄. ideo absq̄ v̄llo timore
filij hōim̄ p̄t̄m̄ mala. D̄at̄
ḡ q̄ huiusmōi accusatōes v̄tles sūt
p̄ r̄ m̄ et bonis et malis. Itē mā-
ifesta correctio redit ad v̄tilitatem
comūne. pro qua debēt v̄ri ciuitate
habētēs multū zelare. sicut hominēs
mūdi. pro bono rōi p̄tē ul' rōitatis.
Et ideo resp̄hendit d̄n̄s p̄ Ex. xxx̄ m̄
hoc omittētēs dicens. Non ascedistis
ex adūsio neq̄ opposuistis vos m̄r̄vū
pro domo israhel. Itē xpc̄ qui in hoc
apparuit ut destruat̄ opa dyabolis
dicit̄ ioh̄n̄s. Venit auxiliū i hoc q̄ra
malos d̄n̄s. Ps̄. Quis surgēt mecum
adūsū malignatēs. Et Quid ḡ p̄t
se excusare ab infidelitate hoīes sui qui
v̄rilit̄ se nō attingūt ad pugnandū
cū eo adūsus p̄m̄ etiā usq̄ ad saḡ v̄
si fuit necesse sicut xpc̄ pugnauit
q̄t̄ magis usq̄ ad proclamacionē.
Item dicit̄ de moyse exodi. xxx̄ q̄ ip̄e
cū filiis leui zelo d̄m̄ accensū contra
patres occiderūt vna die quasi triḡ

ta et milia. Dauid. Incees eodem
modo zelo na fecit virū israheliticū
occidētē cū m̄ aduāte Dauid in
matrimo m̄ faciebat oēs patres
tre ut disp̄deret de ciuitate d̄m̄ omēs
opantes iniquitatē. Judas macha-
beus. Machi. p̄secutus ē in quos
p̄secutus eos et eos qui turbabāt
p̄p̄m̄ suū succendit flāmis. Et d̄ ḡ
dicit̄ huius q̄st̄eratis exemplis ho-
mines qui usq̄ ad accusatōes nolūt
cōsurgere aduersū p̄m̄. Vbi ē sp̄t̄
ille qui i igne apparuit sup̄ disapu-
los in signū zeli sedm̄ gregorium
quē h̄tē debent. Item homines
mūdi infatigabiliter p̄secūt̄ in iu-
dicio q̄tencioso turias suas x̄ suos
et h̄u nos sedm̄ Cr̄ost̄ i m̄ r̄ r̄
p̄actēs s̄m̄. quo d̄m̄ Cr̄. y. V̄
ad moitē em̄ pro iusticia. D̄ ḡ v̄lū
reoluū i reatu delinq̄tū. si p̄m̄o
volum̄ bonū. si pro cōi zelamus. si
xpc̄ fidelitatem seruare volum̄. si s̄m̄
exempla nos mouēt. si xpc̄ iure
nos tangūt. debem̄ p̄ loco et t̄p̄e
frēs p̄clamare i caritate pro cor-
rectione eorū. Dequit̄. Nec vos iud-
icetis ēē malivolos q̄ hoc indicatis.
Magis quippe inoētēs non estis si
frēs vestros quos iducendo corrigere
potestis tacendo p̄re p̄mittitis.
Si em̄ fr̄ tuus vuln̄s habet i corpe
qd̄ velit occultari dū timet scari.
nōne crudelit̄ a te sileret et miser-
cordit̄ iducetur. Quāto ḡ p̄m̄
tebes manifestare ne p̄t̄eris p̄f-
cat i corde. Aliqui retrahūt interdū
de fr̄tū p̄clamacōe estimatēs q̄
non possit fieri sine p̄d̄ et ideo p̄
mandatū de modo p̄cūdi testēs
tradit̄ h̄c mandatū circa retractū
ab hoc. In quo tria t̄ngit. p̄mo dicit̄
q̄ huiusmōi indicacō nō est as̄ben-
da malicie. 2̄ oñdit̄ q̄tariā p̄m̄
esse p̄m̄ dicens magis quippe. 3̄
ponit huiusmōi rōem dicens. Si em̄
tu ḡ. Et aliqui retrahūt a p̄la-
macōib; causa t̄d̄s. Cap. lxxv̄.

Quia p̄m̄ noūd̄ q̄ triplex est ti-
mor. p̄t̄ que interdū retractū
aliqui a p̄clamacōib; faciētis salu-
timor offense p̄m̄. timor p̄p̄ d̄p̄
ni. timor offense dei. Quidam em̄ re-
hūm̄ quia timent turbare p̄clamacōes
et hoc malū quia salū corū p̄m̄ p̄fēn-
da est. et ideo dicit̄ Cr̄. y. Ne reue-
rearis p̄m̄ tuū i casu suo nec reti-
neas verbū in t̄p̄e salutis. Item alij
qui timent ne hac occasione obueniat
sibi alia malā in se. uel i amias suis.
et isti p̄ferūt bona p̄p̄a bonis dei.
Gregorius. Si ab iarep̄acōe d̄cto reti-
cem̄. quia q̄ra nos surgē odia for-
midam̄. iam nō lucra dei sed nr̄a
q̄m̄. Itē alij qui timent peccare et
maxime i v̄ris factis. hoc s̄let acci-
tere quia trepidat̄ frequētē timore
vbi non est timendū. Soler autē h̄
eis accidere interdū ex dyaboli callidi-
tate. ip̄e em̄ sciens q̄tum bonū s̄c̄t̄
i religione ex p̄clamacōib; x̄ factis
q̄ boni v̄ri in illo modo desisterent
ab hoc q̄ dū ceteret̄ illud ēē bonū
suggerit eis hoc peccare ex malicia.
ut sic eos retrahat. et est s̄le q̄tū ad
effrū et d̄m̄ passione. q̄ postq̄ d̄m̄
agnouit fructuosam esse m̄ndo.
sicut dicit̄ expositorēs voluit eam
impedire sub sp̄ne boni suggerēs
v̄rou pilati. ut virū ab hoc retrahē
ret mandātō illi. quātā passa fuit
i nocte per v̄sū p̄ter eū. Interdū
et simplicitate. sūt em̄ alij qui p̄t̄
simplicitatē q̄q̄ qd̄ bonū reputāt
esse malū. ut zelū iusticie crudelita-
tem et huiusmōi qd̄ non est lauda-
bile in disapulis d̄m̄ qui iubentur
essēd̄ solum simplices ut colūbe.
et p̄actēs ut serpētēs. et ideo
dicit̄ apl̄s. Roma. vlt̄. Volo
vos sapiētēs esse in bono. Glosa i
bono discernēdo. Interdū ex boīta-
te magna q̄ facit eos timere p̄m̄
Gregorius. Bonarū mentū est ibi
culpanā agnoscere id est timere vbi
culpanā est. Quis autē ut dicit̄

est sit triplex timor retractū a p̄la-
macōibus tū circa t̄m̄ potius timor
mandatū. quia ille subclū p̄t̄ t̄p̄e
religiosos q̄ alij qui d̄m̄ apparēt
mali. Et nota q̄ nō dicit̄. Nec vos ti-
meatis si nec vos iudicetis ēē malivo-
los quia boni p̄t̄ vereri oīa opera
sua et h̄tē suspecta de aliquo malo sic
iob sed non oportet q̄ iudicet̄ hoc d̄f-
famento. Sed nūq̄ potest h̄c iudicari
ab illo qui sit se ex malicia accusare.
Nūq̄ p̄t̄ et hoc nō m̄d̄iat sed dicit̄
q̄ ip̄m̄ simplex iudicare non debet
iudicari esse malū. Circa s̄m̄ noūdū
q̄ sicut peccat̄ lingua loquendo ita
interdū in tacēdo. Cr̄. y. est temp̄
tacēdi est t̄p̄us loq̄di. Gregorius
sicut mali d̄m̄ exasperat̄ qui locūt̄
et faciūt mala ita nō nūq̄ boni qui
tacēt bona. Et autē ita sit in casu
pposito patet. V̄s̄. v̄. dicit̄ ysaiab
lanētando. De michi quia tacuī.
Glosa quia oriam̄ et alios libē
nō apprehendi. Itē s̄c̄ de hoc senten-
tiat̄ valde tribuliter. Gregorius. Qui p̄m̄
in mala asp̄icit et silencio p̄m̄t̄.
quasi asp̄ectis vulnerib; v̄sum medi-
cānis subtrahūt et eo moris aucto-
res sūt quo vuln̄s qd̄ curare poterūt
nolūt. Auḡ. In vuln̄s fr̄s q̄tep̄m̄.
tu em̄ p̄re vides. et negligēs. p̄ior
es tacēdo q̄ ille q̄mittēdo. Itē oēs
cū fave qui sūt furtū et non iudicat̄
et eadem rōne videt̄ p̄nc̄ps anḡli
bet̄ delicti qui ip̄m̄ facit et nō iudicat̄
ad corrigendū. Gregorius. Qui em̄
dare potest et negligit̄ p̄nc̄p̄m̄
p̄uldubio se delicti q̄stituit. Et d̄m̄.
Gregorius loquēdo corrigi possunt
silenciū q̄sentim̄ ēē p̄m̄sc̄m̄.
Cū ḡ. t̄m̄. p̄pheta sup̄ huiusmōi
tacitūtatē t̄ā grauer̄ super se
lanētāt̄ cū s̄m̄ tam graue h̄ iudicet̄
cū s̄m̄ oēs m̄gr̄s h̄ reputet̄ q̄sentis
i delictis b̄n̄ d̄. Innoētēs nō estis si frēs
vros quos iducendo corrigere potestis
tacēdo p̄re p̄mittitis. Et v̄ nō sūt

Pro

Ln

60

sensu. et est sensus. Ne forte non possit
id est ut forte possit. Curam ista igitur
omnisonem tria tunc saluet cui facie
da quia plato. quo ordine. quia post a
monitione secreti et neglecti. et ante
percuracione testium propter quod dicit. Si am
monitione saluet secreto neglexerit corri
gi. et anq' alijs demonstrat p' quos it.
Quia de causa videtur ut si voluerit
adhuc secreto corrigi p' pietati. non
publicet alijs et hoc est ne forte possit
it. Et no' circa p'mu' q' illa sedam cor
rectione qua' d'ns docet faciendā corā
vno vel duobus. **Math. xviii.** Augustus
hic restringit in religiosis qui no' sūt
plene sui iuris ad pietati tamq' ad
illā de quo magis p't p'sumi q' possit
p'esse et non obesse. **Triplex** autē est
utilitas que p't p'ari ex om'ione huius
moi facta. plato. **Voluntas** saluet deli
quētis quia multe sūt cause q're p'ona
debet p'lati correctoi acquiesce q' alit'
Itē voluntas p'lati qui expedit agnosce
vultū peccatoris sui. Itē voluntas t' d'ca
tis. quia p' p'latū poterit melius d'igi.
quid sit ei vltima faciendū. Itē nota
circa sedm q' est faciendā om'io huius
an' p'na adonem testū supradictam.
ut hito p'lati q' silo discreta p'cedat
vltima si nate fuerit i testib' p'radicis.
Itē ut p'cedi possit efficacia eius aucto
ritate m'uenire uel etiā apellente
ad testes h'ntos. Itē ut maior cūctis
ostendatur p'esse anq' etiā testibus
culpa publicetur. Itē ut no' dū cura
etiā q' letē alterū in fama itebit' est
valde g'ue. Melius est enī nomē bonū
q' diuine multe sicut dicit. **P' d' b' xviii.**
ex quo sequit' q' pl' no' cet qui aufert
famā. q' qui aufert diuinas multas.
Itē diuine ablata possit restitui
si fama vix. quia forte non crederet
illi qui post lesione velle' excusare.
Itē etiam iā ubi delatū esse ad tot
q' quasi impossibile est ad tot iueire
excusacionem. et iō b' dicit in glosa
super lucā. **Famā** esse rem lubricā
quia sicut aliqua res lubrica de faci

li effudit. sed quasi impossibile est eam
colligi. ita et fama. **Itē** lectes fa
mā alius non solū illū ledit cui deli
xit sicut fur illum solū cui furatur s'
omnes illos corā quib' loquit' sicut
ille qui mouet lutū ledit per fetorem
omēs corā quib' mouet. **Aug' de ubis**
d'ni. **De** etiā nos fratres si nob' scieb'
p'cat. quia q' tū i eo est nos exemplo
corū p'it ex quo patet q' audie p'ctū
alij notū est audienti. p'pter her
p'dca dicit ambrosius. **Et** tolerabilio
res sūt fures qui vestes et alia bona
nra diripiūt q' fures qui famā nra
lacerāt. et vere sic est. magis enī est q'
isti diripiūt nec vniq' restituit nec
solū vni s' multis nocent. **Itē** dicit
ap'ltus **Thimo. iij.** **Opus** fac' etiā
q' est bonū nunciare. isti autem qui
infamāt semp' mala nūciant. q' p'
cōtrarij euāgelistis. **Itē** supra
illud **Luc. i.** **Ad** v'rginē de sponsatā
vno dicit **Blosa.** **Maluit** d'ns aliq's
de suo ortu q' de v'rgis pudore dubi
tare. **Eū** ergo p'ctū tū curauit de fa
ma aliena. ne sui ortus occasione q'
fuit tū b'ficiū ledere' d'ctū q' x'p'o
sūt q' r'ij qui no' curant diligēt' caue
a lesione alius fame. **Itē** lectes
famā alij est op' dyabolicū. **Itē**
Habet hoc p'p'ia hostis atq' iudici
ut quos i p'auorū actiū p'petrao
nē teo sibi resistere sup'are nō valet
op'iones corā dilaceret. **Patet** ex h'is
q' ledere famā alienā est g'uarū euā
gelistis. et q' r'ariū x'p'o et malicia dy
bolica. et ideo q' tū possibile est salua
iusticia cauendū est ab huiusmodi le
sione. et ideo dicit **augustinus.** **Si** forā
possit secreta correcti nō innotescit
ceteris ut saluet p'ctū eius fame.
Si vero q' ratur v'ra p'cat. qui omis
sa huiusmoi om'ione corā p'lati p'ce
dit ad testes h'ntos. **Potest** d'ca sicut
dem est supra de om'issione fratne
correctionis secreti in tytulo de or
dine sine correctionis. q' d' i' casibus
aliquib' est malū. et in aliquibus

est bonū sedm distinctionē ibi posita.
Sedm **De** notabilib' et dubitabi
libus **et** p'ctū q' m'ceda **Cap' xviii.**
Sicut negauerit tū negant ad
hibendi sūt alij etiā coram oibus.
ut possit non ab vno teste tū argui sed
a duob' uel tribus quinq'. **Datis** mā
datis circa auctoritā ad quictionem.
tradit' hic mādatū circa ipam quicō
nem. et inuētur q' tuor' i hoc mandato.
saluet q' s' conuincend' quia negās p'p'
q' dicit si negauerit. **Itē** q' quincen
dus quia post negacionē factā corā
plato. p'pter q' dicit. **tū** id est post
negacionem. **Et** est intelligendū q'
statim si habetur testes confesū culpe.
uel post q' non habent statim saluz
postq' fuerit p'curati. **Itē** corā quib'
quia etiā coram pauciorib' fiat. **Et** iō
dicit etiā et p'pter q' dicit a plurib'
et ideo dicit ut possit nō ab vno teste
saluet solo tenūante argui. **Itē** duo
bus uel tribus q' tū. **Et** notū q' tū
sūt que solent hōiem retrahere a malo.
P'mū est amor p'pter q' d'ns volēs
iudam retrahere a p'cto id est pro per
hūc modū dicit ei. **Amic** ad q' v'isti
Math. xxv. **Secundū** est pudor p'pter
q' dicit. **Qui** iungit meū i p'p'ose
dehinc me t'ndet ad m'gendū huius
pudore retrahit i eodem. **Tertū** est
timor p'pter q' dicit. **De** hōi p' quem
trahetur i eodem. **Sed** h'c tria tradet
augustinus ad retrahendū a peccato
saluet correctionē secretā q' p'inet
ad amōrē et hoc quo ad p'mū. cor
rectionē coram plato que habet pu
dōrē. et hoc quo ad sedm. conuictionē i
iudicā que habet penā. et idē t' d' rem
et hoc quo ad t'cū. **P'mū** ubi dicit su
perius. **Itē** amōrē ne ceptū pro
grediant' sedm ubi dicit. **p'us** p'posito
debet ostendi. **Itē** hic. **Sunt** autē ml
tū quib' dubitatur circa istā mate
riam q' p'inet ad quincēda p'ctū
faciendā in publico corā plato. et p'mo
v'it' q' hōc nūq' l' uat. **Infamā** enī
f'ctū in p'iam vniq' est semp' malū.

multo magis corā multitudine. hoc autē
fit tū in publico culpa. **Itē** nūq' t'
conuincit. **Itē** non sūt faciendā ma
la ut veniat hōia ex p'cto i' fama
f'ctū sit malū. nō est faciendū hoc e
tam p'pter correctionē illiq' aliud
qualecūq' bonū illi. **Itē** etiā licet
ledere f'ctū i' p'p'aliq' bonis suis p'p'
bonū aie illi. **Itē** ergo tam magis sic fa
ma q' q' d' libet bonū t' pale non licet
ledere f'ctū i' fama p'pter bonū illius.
Cōtra vero est illud q' dicit **roij.** **Dic**
etiā ex quo patet q' culpa f'ctū potest
d'ca coram multitudine. **Risio.** **Dicere**
malū f'ctū est malū in se sed nō sedm
se. q' tū enī est de se semp' est malū.
sed ex cōstantia p't ee bonū. sicut af
fligere proxmū est in se malū. sed
si i' carne affligitur proxmū i' f'ctū.
ut sanet' potest esse bonū. ita dicere
malū alicui' p'pter aliq' bonū p't
esse bonū. s' quantū est de se semp' est
malū. **Dicendū** g' q' infamare du
plicat' dicit saluet stricte et large s'ctē
item est q' malū alteri' recitare sine
causa bona et sic semp' est malū.
Large item est q' malū alic' recita
re quacūq' ex causa fiat. et hoc non
est semp' malū. quia si fiat ex bona
causa potest esse bonū. ut si fiat pro
salute illi' quia salū p'ponenda est fa
me. **Ad** p'mū g' dicendū q' et corā
vno et corā multis potest aliquis i
famari sedm acceptacionē sedam. q' n'
saluet fit ex causa bona. **Ad** sedm di
cendū q' illa q' sūt mala sedm se. ut fu
rari fornicari nūq' sūt faciendā p'pter
aliq' bonū. s' illa que sūt i se non se
cundū se mala ut occidere p'at fieri
p'pter aliq' bonū. et tale est recitatio
malū proxmi. **Ad** t'cū dicendū q' lesio
proxmi in temporalibus ut cū aliquis
furat' uel aufert ei bona sua et h' q' o.
est malū sedm se et ideo non licet illō
facere p'pter aliq' bonū proxmi. sed
recitare malū proxmi non ē malū
sedm se. et ideo p't fieri p'pter bonam
causam sicut licet ostendere i' f'ctū t'cū

infirmitate sanetur. Sed quod utrum liceat
proclamare de criminosis cum non possit pro-
bati et videtur quod sic. licet et talia dicat
illis qui possunt proferre et non obesse eam
sine testibus. quod si omnes de collegio sunt
tales licet coram illis proclamare sic.
Contra iura dicitur quod tenentis qui non
potest probare crimen tenentium puni-
endi est. sicut dicitur extra de calump-
natoribus. cum dilectus nullat punire
dub est sine culpa. ergo talis peccat
quod concedendum est in forma iuris. Ex quo
patet solutio ad contrarium. quoniam enim cum
tenetur dicitur extra forma iuris pro-
dici aliquibus qui possunt proferre et non
obesse. eam si sint multi. sed non sequitur
quod deo possit coram multis in forma
iudicii. quia grauius est agere in iure
contra aliquem quam caritate monere
vel facere moneri. Tertio quod si aliquis
ex simplicitate bono zelo motus pro-
clamat de crimine quod non potest probare.
uel credebatur quod posset probare et testatur
in probatione. utrum sit puniendus uel
excusetur per ista. Videtur quod excusetur
per decretalem predictam in qua dicitur
tenentis qui non probauit crimen
suspendatur. donec canonice purga-
uerit innocentiam suam. quod non ad calump-
niam ad huius crimina proponenda
processit. Ex quo relinquitur quod qui non
facit animo calumpniam. non videtur
puniri et ita non peccare videtur.
Sed si hoc dicitur tunc videtur quod stulti et
simplices sunt melioris conditionis quam
sapientes cum ex stulta simplicitate re-
portant quod modum. Ratio tales non ex-
cusantur a toto. si a tanto et puniendi
sunt arbitrio iudicis plus uel minus
secundum quantitatem excessus. ex hoc autem
quod dicit decretalis quod suspendatur donec
probet suam innocentiam. non sequitur
nullo modo sit puniendus licet tanta
pena sit relaxanda. Quarto dicitur
utrum proclamare peccato probare eum
quod tenentis iudex possit requirere a
tenentis super iniuria an testium pro-
ductionem quod respondeat utrum sit ve-

rum quod imponitur uel non. Si enim verum
est et respondere cogatur. aut metum
cogetur aut seipsum infamare. Si autem
non cogatur ad respondendum quod producit
testes qui non solent produci ante nega-
tionem rei. Et hoc ipsum videtur augere
dicere in hoc mandato cum dicit. Tunc
neganti adhibendi sunt alii. Ratio. quoniam
est denuntiatio simplex de peccato de quo
non processit infamia inducens in qui-
sitionem non est cogendus denuntians
ad respondendum de veritate. Neque enim dicitur
debet agere pariter spiritualis cum subdi-
to quod princeps sacerdotum. uel prelatum
egetur cum christo de quorum utroque legitur
quod christo accusato coram se uenit inquisitum
de veritate dicenda si princeps dicit.
Matth. xxvi. Nichil respondes ad eam
isti aduersus te testificantur. prelatum
vero dicit. Non audis quanta aduersus te
dicunt testimonia. Est autem ad hoc argu-
mentum ex eo quod dicitur iuriste quod qui pro-
cedit contra aliquem de crimine pro modo
inquisitionis quam aliquis proponit. non
est proponenda iuramentum de dicenda
veritate illi contra quem est inquisitio.
ne ex hoc aduersarius instruat fornicari-
rationem. nec in isto casu eadem animi
est vis quo ad deum iuramento et in
alio simpliciter. et ideo non est secundum deum
quod cogatur aliquis in hoc casu aliquid
dicere uel negare. sed potest dicitur iudex
sic proclamare. Ecce vos auditis quod
dicit de uobis. quod dicitis vos ad hoc.
Et est relinquendum voluntati sue. ut
vel neget. uel concedat uel dicat non
cognoscendo. quod dicitur uel patet
audire probationem et similia. Et dicitur
dicitur Augustinus. Rursus neganti ad-
hibendi sunt testes potest intelligi quod vo-
cat negantem non confidentem. et in isto ca-
su sufficit huiusmodi negatio ad produ-
cendum testes. Si uero queratur quare in
processu per modum denuntiationis non
compellatur reus ad dicendum veritatem.
sicut in processu per modum inquisitionis
ex officio uel per modum accusationis.
Potest dici quod inquisitione tali qua agit

ad remouendum ab administratione. et in
accusatione in qua agit ad degradationem
queritur quod tangit bonum non solum rei
sed aliorum. In tenentis autem uero in qua
agit ad correctionem solum queritur solum
bonum rei. et ideo districtius agit iura
contra reum in duobus illis processibus quam
in isto casu. et ideo districtius agit potest
secundum deum. ne ex remissione ledatur
utilitas aliorum. Quod queritur utrum
subditus in isto casu teneat obedire pre-
lato. si forte prelatum ei quibus male quod
dicitur uolentem de crimine de quo est
proclamatus. Ratio pro dicto quod non.
sicut non tenentur subditus obedire pre-
lato si prelatum ei dicitur ei peccata
sua extra forum confessionis quibus
facere posset sine peccato. Multa enim sunt que
non sunt peccata. in quibus tamen non tenentur
religiosi obedire prelato. ut sunt ali-
qua que sunt supra regulam. et uotum
suum et anera huiusmodi que non promittit
obediam nisi secundum regulam et statuta
aliqua. Quibus enim audet dicere quod sub-
ditus teneatur obedire prelati sui quibus
sacerdotibus de consensu suo. si abbas huiusmodi
ei prelatum. et multa similia que tamen
possunt fieri sine peccato. Sexto queritur
utrum liceat procedere ad huiusmodi pro-
clamaationem et conuictionem per testes
quoniam non speratur de correctione procla-
manti. Ratio. licet non speretur de fructu
talium saluet quia magis timebitur
uoluntas aggregatiois ipsorum.
licet procedere sicut licet probare de a-
liquo. quod ipse sit leprosus. non quia
speretur quod ex hoc sanetur. si quod uale
aliis. Septimo queritur si in collegio
in quo her agitatur in publico. sint
aliqui quibus creditur ad utilitatem. alii qui
bus ad dampnum utrum sit dimittendum.
Ratio pro differri et queri oportuitas
quod fiant ista coram illis solum quibus pro-
testatur. Si autem non potest hoc fieri. videtur
quod finaliter non sit dimittendum bonum
aliquorum propter malum aliorum in opi-
bus iusticie maxime cum bonum sequens

92
manus reputetur quod dampnum in genere
suo. Sequitur. **De uocet prebiter et quod propositus**
tus et de notabilibus circa electione
fratrum. Capitulum nonagesimum sextum.
Quod dicitur uero secundum propositum uel eam
prebiter ad cuius dispositionem pertinet
arbitrium debet emendationem subire
uindictam. quia si ferre reuoluerit eam
si ipse non abcesserit de uia societate pro-
curatur. Non enim et hoc fit crudeliter sed
in misericordia ne contagione pestifera
plurimos prodatur. Traditis mandatis
circa predicta quicquid. tradit hic ma-
datum circa uindictam. et tanguntur hic
tria saluet per quos uindicta saluet
per propositum uel prebiter ibi. secundum propositum
re. Item ad quam penam uindictanda. quia
ad satisfactionem emendationis ibi. debet
emendationis re. Item quod faciendum
de illo qui reuolat huiusmodi penam
ferre quia expellendus ibi quod si ferre.
et addit causa cum dicitur. Non enim et hoc
fit crudeliter. Et nota cum primo. quod prebiter
in medio uocet episcopus. Thimo. pro uel ordinarius
res prebiteris pro uindictis. Blosa episcopus et
dicitur episcopus prebiter quasi prebiter. ens iter sa-
licet exempli. Propositus autem dicitur
qui sub episcopo est maior in aggregacione
unde propositus quasi ante alios posi-
tus saluet a maiore. unde habet res-
pectum ad inferiores eo quod est pro illis
et ad superiores eo quod non est a se sed ab
alio positus sit. Videtur eam quod tempe-
Augustini ita esset eadem sua cache-
dialis ordinata. ad huc sunt multe
in multis quod capitulum habet pro maiore
ipsum episcopum et sub ipso alium qui propositus
tuis dicebat tunc. licet modo apud di-
uersas ecclesias diuersis aliis nominibus
nominetur. et quia isti duo circa quentum
diuersas habebant iurisdictiones dicit se-
cundum arbitrium propositum uel prebiter ad cuius
dispositionem pertinet arbitrium ita quod episcopus
in casibus ad se pertinentibus et propositus in aliis ad se per-
nentibus. Circa 2° notandum quod uin-
dicta quicquid stricte accipitur pro reddi-
cione mali pro malo et sic nulli licet
se uindicare. Quicquid large pro pena

iusiua exigente iudice et sic
licet. Debet autē p̄dictis placitū nō
solū p̄mire pro p̄teritis, sed aliquas
cautelās apponere circa futura, ut si
quis frequēter offendit in locutione in
iūge ei q̄ nō teret ad temp̄ et silia,
et ideo dicit v̄ndictā emendatorū
v̄ndictā quo ad satisfactionem de
p̄teritis, emendatorū quo ad caute
lam de futuris. Circa 2^m nō dū q̄
viciū illorū qui culpas cōmittunt
et p̄niam recusant dicit m̄corrigi
bilitas. Huiusmodi autē m̄corrigibi
litas est gravissimū p̄cātū est enī
dyabolica. Ipse enī dyabolus postq̄
peccavit nūq̄ postea penitere vo
luit. Itē est infirmitas p̄iculosissima,
non est alia infirmitas adeo modi
ca q̄ p̄ v̄causationē remediū v̄ri
possit in magnū p̄iculū. Item hoc
est v̄cū q̄ totā religionē destruit o
bediētiā resistēdo ī qua tota virtus re
ligionis consistit. Itē est sūme cōtagio
sū sicut lepra q̄ nō recipit curā nōnē.
Item hoc est q̄ solū dampnat hoīes
Nullus enī q̄ntuscūq̄ p̄cātū alit dāp
natur nisi quia se non corrigit. Item
m̄ variās spēs p̄cātū in sp̄m sanctū,
q̄ est horribile p̄cātū ī omī casu videt
esse illud q̄ est finalis īpenitētia. ī
corrigibilitas est huiusmodi. p̄t
hoc p̄cātū istud ī nullo q̄ntuscūq̄
magno est tolerandū. Et si forte ali
qua alia m̄dū tolerant ex causa.
Dū Ambrosius cū theodosiū ī p̄atore
abiecit ab ecclia sua p̄pter culpas
suas aliquas, nūq̄ voluit eū recon
siliare donec publicā p̄niam egit.
Et cū dicit ei imperator q̄ dauid et
adulterū et homicidū miserat illi
to dixit ei. Ambrosius. Secutus es er
rantem sequere corrigenē ad q̄ v̄
bū cōpunitū publicā p̄niam fecit.
P̄ter hoc etiam omēs solent īsurge
cōtra tales et nullū ī conuētū audet
talibus p̄stare fauorē in aliquo, et si
in aliquo existem faueat inter dū p̄t
q̄ dicit dñs Alati xvij. Sit tibi si

no

no

no

no

cur ethnicis et publicanus quos sal
ret omēs fideles abhominat p̄ter hoc
hoc enī dicit nūc augustus ipos gra
uissime punitos, que enī pena p̄t
gravior excogitari q̄ de societate ex
pelli. Et sciendū q̄ istam expulsio
quidā m̄p̄tētat q̄ddam gēnus excō
municōnis, ut q̄ntuscūq̄ fratri ne v̄ciat
m̄ alios in choro ul' refectorio ul' q̄
nullus ei loquat et similia. Alij intelli
gūt hoc de sequestracōe qua quis ī ali
quo ī aliquo loco quasi ī carcere tēdūt.
Alij vero hoc intelligūt de eiectōe ab or
dine h̄m̄i ablato, s̄ meliū est ut dicit
q̄ scdm̄ dūctas cōm̄stāciās persone
et culpe, q̄nq̄ est p̄mū faciendū, q̄nq̄
2^m q̄nq̄ 3^m ita q̄ semp̄ minor pena ī
ligatur dūmodo credatur q̄ sit equi
medicinalis et scandalum aliorū nō
cōseruādo iusticiē ad aliud nō m̄ducit.
Itē sciendū q̄ ī corrigibilibus dicit
viciū cōtagiosū quia tales exēmplo
manifesto et ubiq̄ quibus se defendere
solent, et tolerācia qua alijs solēt p̄stare
re audaciā ad similia cōrūpūt alios.
Itē dū p̄ccatent ī societate ipsam cor
rūpēdo puniēdi sunt ī quo deliquit,
ut de societate expellant et tō bene
dicit. De re v̄ca societate p̄niantur,
ne contagione pestifera plurimos p̄
dant, nec est hoc ascribendū autēli
tati sed potius m̄ie, quia maioris est
p̄cātū cōpati multis sup̄ dampno
sp̄uali, q̄ v̄m̄ p̄ccare a pena aliqua autē
sue medicinali. Sed sunt multa de alijs
circa huiusmodi expulsioē, et p̄mo q̄nt
verum pro sola ī corrigibilitate sicut
an enī pro alijs culpis. Nūq̄ religio
nes aliq̄e approbare h̄nt in vsu v̄cā
lere fures p̄cussores et sodomitas p̄m
enī nocent in rebus, sed ī personis,
et ī tātib, sed hoc non est app̄ban
dū, nisi q̄ non sperat de talium cor
rectione, per p̄sumptiones p̄bab
les tūc autē p̄sumunt ī corrigibile
sola autē m̄corrigibilitas, ul' v̄cā ut
q̄ recusat p̄niam ul' p̄sumpta ut in

casibus p̄dictis iducere debz p̄dās
expulsiones si accipiat p̄ma exposiō
pro excōmunicōe iuris. Si v̄o accipiat
pro qualicūq̄ sequestracōe, uel a re
fectorio ul' caplo et similibz scdm̄ qd
accipit b̄ndictus ī regula sua, p̄t h̄
pena m̄fligi pro multis alijs delictis
licet corrigibilibus. Sed esto q̄ aliq̄s
offendat frequēt ī aliquo, tamē p̄
offert se ad p̄niam nūq̄ talis potest
expelli. Nūq̄, nō potest expelli quo
ad excōmunicōē iuris, scdm̄ p̄nam
exposiōē q̄ t̄lis sinā fundat super
facta nō sup̄ p̄sumptōes. Dū q̄nis
non p̄sumatur de cōrectōe in futuro
quia tamē offert se ad p̄niam de p̄
terito, nec potest pro p̄terito delicto
excōmunicari, p̄t tamē quo ad expulsio
nem sequestracōis uel eiectiois de
ordine puniri ī casibz maxime p̄re
dictis, ī quibz est dampnosa societās
eius aggregacōe cū non sp̄atur de
cōrectioē p̄pter frā aliqua p̄cētē
ca q̄ faciūt p̄sumē cōtractū eius
qd̄ verbo dicit offerens se penitēcie
et cōrectioē. P̄uidendū t̄n est q̄
nō expellat de ordine si sit talis p̄so
na de qua p̄babilit̄ credat q̄ reiecta
deseruet ī res sicut faciūt aliqui cōbu
rento bona monastij ul' similia fa
cēdo, ul' ī p̄sonas m̄ficiendo uel ī
dberando, uel si credat q̄ quo ad p̄
rata multos inficiet ut sodomite et
heretia, sed tēdatur ī loco fori ut
minus possit nocere. Si v̄o non est
locus aptus ad hoc recurrendū est
ad maiores ut per eos consiliū appo
nat. Illi vero noctū de quibus non
timetur q̄ eiecti talia q̄mittāt et cre
ditur q̄ confusio eiectiois cedet eis
ad cōrectionem securū p̄nt ab ordi
ne expelli ut humiliati sic ī meliū emē
dentur. Sed nūq̄ peccant illi q̄ fr̄s
onerosos et tēdiosos p̄pter īportabi
litatem suā expellunt et uel dissilat
si egrediūt. Nūq̄, postq̄ sūt p̄fessi
et pro culpis semp̄ sūt p̄niam satisfi
cere, nec sūt tales qui dāpnificent

93
in rebus ut fures, ul' p̄sonis ut p̄cussores,
ul' īficiant p̄cātis alijs ut heretia et so
domite et seimantes discordias, et solli
citātes alios de apostatādo et similes
nullomō p̄pter qd̄cumq̄ onus eorū
sūt expellendi sed portandi tamq̄
qui forte sūt dāni a deo ad paciēciā
et caritatē fr̄nam exatandam, nec
sine graui p̄cō possūt qui habent
eorū curā, dissilare eorū apostasiam.
Sed quid faciendū est cū eiecti petūt
reapi. Nūq̄ si culpe ī corrigibilitatis
p̄pter quas iuste eiecti sūt adhuc du
rant nō tenent eiectores eos t̄ape,
s̄mo ex existem causis p̄pter quas ius
te sūt aucti iuste p̄nt a t̄ceptione re
pelli, qui dicit fugitiuos esse requi
rentos, quia hoc intelligitur quādo
sūt tales qui cū valitate cōgregacō
nis p̄nt tolerari aliter non. Sicut
omīs moribidū solet reduci ad ouile
sed potius īlīquit īp̄s lupis si v̄o
credatur p̄babilit̄ q̄ sūt de culpis sic
cōrecti, q̄ cessabit tenent eiectores
eos reape salua disciplina ordinis,
et etiam require pro loco et tempore.
Sed q̄ iterum faciendū est si eiectus
de cuius cōrectioē non sp̄at offert
se ad cōrectōē. Nūq̄ p̄t dīa q̄ si ille
qui sic petīt reapi est talis q̄ facit
scandala et multiplicat mala rec
piendū est ad cōrectōē dūmō h̄cāt
talīs locū ī quo secrete possit custo
diri. P̄ hoc enī et ei p̄uidet quia a
multis malis sic cessabit et cōgrega
cōni non nocēbit p̄pter sequestracō
nē. Potest autē in tali casu reapi s̄
habitu reddacōe sed p̄cessu t̄p̄is
si signa bona apparuerint in eo,
reapi poterit ad grāciā ampliorē.
Si v̄o talis est q̄ scandala non facit ī
seculo, nec peccata noua cōmittit, et
redit q̄ ex difficultate recepacōis
cauacō fiet ī m̄ā potest differri re
cepacō, licet finalit̄ non sit negāda.
Si autē q̄atur c̄a p̄dicta quomō
p̄pter furtū que est res t̄p̄alis abiac
dus sic frater p̄pter quem xpc̄ mor

tuis est. **D**ia potest qd fuerit religione
desinat. non solū nocere i rebus tyalibz
sed etiā in spūalibus subtrahendo ea. q
ad seruendū deo sūt nātia. et cōsturban
do scām cōgregacionē et sic i pedunt
bonū aliorū spūale. **I**terū eictio eorū
non solū fit ppter bonū aliorū. s; etiā
ppter bonū ipōz. ut ex hoc p confusio
nes et tribulaciones ad cor reuertantē
et iteo ppter bonū eoz et etiā aliorum
spūale licet eis infligere penā istam.
Sed iterū qritur. ponatur qd eiciendz
ab ordine pētat licentiā tūseudi ad
aliā religionē miorē ubi possit me
lius cauere a pccis qm in seculo. est ne
danda. **R**isio non est danda a plato
nisi forte hēt pūlegiū aliqd ppter
qd hoc possit. nā de iure cōmum hoc
non licet. nec faciendū est ab aliquo
aliquod illicitū ppter bonū aliqd qd
cūq; potest tū dissilari interdū ut h;
faciat ppta auctoritate. **W**el dia pē
a plato cōcedo si possit ul' qntū possit
maxime qū timetur ne pēy faciat.
Si autē itrauerit aliquā religionem
ita pmissiue. et credat q ibidem fac
at mala qsueta. et ignoret ibidem
cōdicio ei qd inotescendo. et statim
illiq; plato sub cura cui se posuit. fa
ciendū est a plato illiq; qd sibi uellet
fieri i hac parte. **P**otest iterum qū
si eiciendz pētat absolui ab ordine ul'
retineri quid faciendū sit. **R**esponso.
Neutrū est faciendū. **R**eg; ei pastor
qū eiat ouem morbidā a grege tene
tur per hoc rēd eie dominio illiq; ym
mo ad hoc expellit ut si forte sanetur
reducant eā post sanacionē ita q h;
et si forte aliquis ex simplicitate uel
alia causa absoluerit huiusmodi eiat
dū ab obediētia ordinis nō ualeat
quia esset qtra iōem. **P**otest iterum
qu si pētat talis licentiā tūseudi ad
ordmē arariorē. cui; mēst de iure dāe
licentiā talē. **R**isio dixit hu. q ad p
latū cū assensu conuētus pmet ad
ducens argumentū ad hoc et ex h;
q solus prelatus nō pēt alienae bo

na temporalia monastij. et multoq;is
nec personā. licet autē hoc uerum for
te sit i monastij ubi p latus nō hab;
sup se maiorem. tamē in ordine sēu
predicatorū solq; magt; cui fuit pro
fessiones omēs. ul' pūcialis puor
cui data est ex cōstitutōibz eadē po
restas i sua pūcia quā habz magt;
i toto ordine pnt dare huiusmodi li
cētiā. uel aliq; eorū auctoritate. et q;
uis pōr cōuentualis cū uentū pnt
reape frēs. tū non pnt de obediētia
magt; ul' pōr pūcialis quibz q;
sūt sūt eos subtrahere pē voluntate
eorū. **S**ed iterū querit si illi qui licē
ciare pnt ad aliā religionē licen
ciare possit ad parē. **R**isio etum est
q ad leuiorē nō possunt. **I**te certū est
q ad arariorē euidēt si aliqua sit talis
pnt. **D**e pari uo ppter rōnes que sūt
ad utraq; ptem ita est dubiū q nō
est seauri nec qsuētū. nisi auctōri
te pape ul' pūlegiorū si qua sup h;
hēntur hoc fieret. **S**ed nūq; auctō
tas epī sufficit in hac pte. **R**esponso.
Non est qsuētū q pro dispensaciōibz
cū uotum religionis recitatū ad
epm. **E**t est argumentū uiris ad h;
quia ipi non possit dispensare i uo
to crucis qd mng est q uotū religio
nis huiusmodi uero qmutatio uoti
de pari in par nō potest fi. nisi dispe
sacione et auctoritate maioris. et i
ta nō uidetur iste cas; ad epōs pti
nere. **P**ostremo sciendū q qntūq; dā
licētia religioso de tūseudi ad aliā
religionem. nūq; p latus dāns huius
modi licētiā liberatus est a cum
sua quocūq; modo detur quousq;
cēnatus secūdū modū licitū i alio
dme sit p fessus. alioqū esset aliquis
cenobita et tū sub cura nulliq;. **D**ixit
uīt tū aliqui q si aliquis de sua uo
lūtate licētiat; est de tūseudi ad ar
ariorē religionē. et tū uenit talē religio
nem q eum recipiat nō tenetur licē
cians reuertentē reape. qd etiā si
esset uerū non est tamen qē predicti

potest em esse casus i quo aliquis de ar
aliquo ad hoc. et tamē nō tenetur eū
reape in aliorū sonetatem. **S**equitur.
Et hoc qd dicit de oculo non figendo.
etiā i ceteris iuementis pphibēdis
dicandis quincendis uidiandis q;
pccis diligēt et fideliter obseruetur
cū dilectione homin et odio uiciorum.
Tradita sūt mandata cū culpas tēp
hendendas i maria pūculari scdm dis
tinctionē supradictam. **H**ic autē tradit
mādatū cum item i que dicit qtuor
saluet quid seruandū in omī pccato.
cū ei; tēpensionē. quā idē qd dicit
est de oculi fixatione. **I**te quo ad qer quo
ad quot quia ad quāq; saluet iucēndū
ē. **I**te qualiter quia diligēt et fideliter
hēm quali motu tali saluet q cauēat
ne fiat aliqd circa hē ex pōne odio. h;
ex dilōe pōne et odio uiciorū et hoc
pateat in lra. **C**ontra illos qui aliqua
uicia corrigunt i religione et alia
tolerant. **C**ap l non age simū septimū.
Quā p mū notandū q sūt qdā
religiones i quibz et si magno
zelo zelatur cōtra carnis pccm. tamē
interdū alia multa mala tolerantur
hoc autē est dyabolū posse non ex
toto destruere. qtra qd dicit. **H**eg; rui.
uāt et pante amalech et demolire unū
sa eius. nō pccis ei nec qaupisat ex rē
eius aliqd. qd quia nō fecit saul retētis
aliquibz de bonis suis que sibi et exercitū
suo placuerūt. pūat; est regno i signū
et argumētū q plato sic facētes non sūt
digne regimine. etiā si multos habeat
sub se qui hēc consulet et acceptēt. **I**tem
tales religiosi sūt sicut samarite qui ex
una parte colebant dnm. et ex alia pte
tēnēbant ydola. sicut dicit. **H**eg; rui.
Cōtra tales uo dicit helyas. **H**eg; rui
uō s; claudicatis i duab; ptes. **I**tem pla
n talū sicut illi reges de quibz sicut
dicitur in libro. **H**eg; rui. q multa mala
corrigebāt uerū pccatū extelsa nō au
ferēbāt semp aliqua icōuēta reliquē
tes. **H**eg; rui et rui. **E**t nō q religio ē
sicut ortus dnm. q autē ptest in orto

94
mouere aliquas herbas malas ul' spi
nas et reliquas alias. **I**te dicit. **H**eg; rui.
Frouate uobis nouale et nolite ferere
sup spmas. **S**ic em facientes noualia
diligēt purgant q nullā spmā di
mittunt. **I**tem est sicut spūalis camera
habitationis diuine. pccā uo diuisa
sūt sterora aiālū diuersa. **L**uxuria ē
est sicut sterus eqnū. sicut et ipi equi
signat luxuriosos. **S**ulositas uō est
sicut sterq; porcorū. **D**etractio sterq;
canū et sic de alijs multis. **Q**uis autē
uolens camerā dnm mūdare remouet
unū genus sordū mte et dimittet a
lia et nō potius remouet oīa. **I**te d;
Iacobi p; abiciētes oēm imundiciam.
qd quātē faciendū est spūalē in domo
illa q; spūalē decet sātudo. **I**tem est
sicut templū deo cōsecratū in tali at
non debet remanere aliqd uestigū
ydolatrie dyabolice qd est pccatum.
sed solū ymagines sanctorū que sūt
uirtutes. **I**te legitur q factus bom
facius eliminata omni spurcicia de
monū a tēplo. **A** s; pantheon bte
uirtū y oibz. **I**te d; sanctis illud cō
secrauit. **I**n h; **L**o; modi autē figūz
dicit baalam. **N**ui xxii. **N**on ē ytolū
i iacob nec uidet simulacrū in isrl;
dñs autē ei; cū eo. quia saluet ea q
de sunt solum et nō ea que dyaboli
debent iuēni i uiris isrl;is. **Q**uia
q; tot icōnuētia sequūt cū aliqua
mala sustinet in religione etiā alijs
correctis. bñ dicit uir scūs ut illd qd
dixit obseruādū circa de fixationē oculi
p tinerē ad icōtētiā seruet i oibz
alijs pccis. ut nō solū qtra unū gen;
pccati sed cōtra omnia pccā ad ipā
extirpanda zelus scūs attendatur.
Circa 2^m notandū q circa iucēnda
pccā dedit mādatum ibi. qū q; siml
estis i; etiā dicanda ibi. **S**i autē et p;
amomgōne. etiā pphibēda p amo
nacionē fēnam ibi. **E**t si hac de qua
loquor i;. **C**irca cōuincēda ibi. cō
uictus uō i;. **E**t uide q; sufficit man
dat q; potest fieri circa predicta.

Quid enim amplius potest excogitari nisi
ut apponatur diligentia ad tuendam.
Si autem tuemur ut stulti corrigantur. qd
correctio frena non potest qd inducent.
Si autem indigna negant qd probent.
Si autem probata fuerint qd per iudicium
iuste puniant. **Itē nota qd p huius
recompensatione i quibus predictis
qd rationabiliter pcedit in omnibus augm.
Quis enim nisi ipse recompensat assidui
teret mādāta pcedā versari circa
ista quibus pāse qd claret euentū ex re
compensatione. p̄mte est argumētū
q̄ etiā in alijs rōnabiliter et ord̄mate
procedit q̄m p huiusmodi recompensatio
nem. uel uerbis alijs hoc nō declarat
exp̄sse. **Quāto zelo sint p̄sequenda p̄m̄
i religione Caplm̄ lōuagesimū viij.**
Quia 3^m notādū qd illud debet
fieri diligentē. qd fit cū uel
mentis animi applicatōe. **Itē uel uo
qd fit cū uirū applicatōe. Cum ḡ
mandat augustinus qd cū oīa p̄m̄
tuenda p̄hibenda tōcāda
cōuincenda ut a iudicāda q̄ usq̄
ad expulsioē. **Itē delinq̄tis cum
diligentia et si delicta obfuet
patet qd zelū uult hū circa p̄m̄ oīa
in religione. Porro ad hoc debet iā
tare exemplū diuinū. qui p̄m̄ spūa
le sup̄bie in celo gmissū. carnale uero
gule in paradisu p̄petratū. seculare uo
te negotiacione in templo tuentum.
tāto zelo puniuit. ut illos qui deliquē
rant i mlibus loas de ip̄is expellēt
p̄ter alias penas quibus puniuit e
ostem. Cū ḡ religio sit quasi s̄dā
celū i quo habitāt uiri spirituales
sicut i celo spūs et quidā p̄ady sus
in t̄ra. et spūale dñi templū. quāto
zelo p̄sequenda sūt i ip̄o peccata
sue spūalia siue carnalia. siue seclā
ria. **Itē tria sūt p̄pter que solent
res aliq̄ cum diligentia maiore pur
gari. Unū est p̄ciositas sicut uas
aureū uel argenteū ḡrahāt aliq̄
rubiginē. ita uiros q̄to sunt me
lores tāto cōuenit magis p̄gari.********

**Itē. Mal. iij. dicit de filijs leui qui
debant esse meliores q̄ alij et pur
gabit filios leui et colabit eos q̄si
aurū et quasi argentū. Colatum
uero huiusmodi est effusissima ad
purgandū. Aliud est sanctitas. in
m̄is enī male decet fortis in r̄p̄a.
ideo dicitur **Itē iij. Et mūdauē
rūt sancta. Aliud est ualitas sicut
purgant arbores ortenses ut fructu
ficient melius et sic de hominē. **Itē iij.
Et omēm qui fert fructū purgabit
eum ut fructū pl̄g afferat. Cum ḡ
religio sit status p̄iosissimū. status
sanctissimū. et ortus dñi spūalis ha
bens arbores diuersas ad fructus op
timos p̄ducendos. cū quāta cura sūt
rubiginēs fortes et exarscēne male
ab ea purgantē. **Itē religio sicut
dūt in hereditate uiris sanctis et ideo
ualde graue est si i eoz hereditate in
quibus ip̄i tam nobilitē quo ad uir
tes uixerūt. r̄stratates p̄m̄ q̄m
tūt. ideo dicit. **Itē iij. In terra s̄o
rū iqua gessit et non uidebit gloriā
dei. **Itē etiā uiuūt de bonis dñi hūter
cōtinue bona ab eo stipendia. q̄m
est ḡ prodigio si tales faciūt aliq̄
cum. **Itē dicit cōtra tales in p̄o.
Si inimicus meus maledixisset michi
sustinissem utiq̄. Tu uo qui simul
mecū dulces capiebas abos. et sedē.
Veniat mors sup̄ eos it̄. **Itē et ad h̄
electi sequestrati a mūdo ut sint s̄a
sicut pars pecudis sequestrata dñō
erat s̄a. leui. xij. **Sancti eritis michi
quia ego sancti sūt et sep̄aui uos a
reteris gentibus ut essetis mei. **Quā
ta ḡ est n̄ḡtudo cū illi quibus tāta
gracia facta est a dño in tali elōe
uiuūt p̄phane. **Quāta ḡ p̄sequenda
sūt peccata talū qui t̄m tenent ad
contrariū. et rōne successiois s̄o.
et rōne stipēdiōz diuinōz. et rōne
elōis dñe. **Itē tria sūt que solent
multū excusare a p̄m̄. **Prīmū est iā
norācia sed istā nō hūt religiosi. q̄
habēt s̄p̄turas. hūt doctrinā. hūt**************************

sapientes a quibus semp̄ possunt capi
cari de dubijs. Et ideo dicitur uir iusti
te id est cognoscentes deū q̄ magna
hūt noticiam diuinōz. **Secundū est
mala foetns q̄ frequēt impellit ad
malū. sed et istan nō hūt iūmo econ
trario bonā trahentē ad bonū. Et ideo
sicut p̄uertē homo cū p̄uertis et ip̄i
cū sanctis debent esse sancti. **Tertiū ē
negotia mūdi que frequēt dāt occa
sionē p̄m̄. ut omnis dñus regende a
uariae negotiacionēs mēdaci. d̄sc̄i r̄
sus malis cōcipiscētis. eozū q̄ uideēt
et similia. p̄pter qd dicit tōm mūdū
in maligno positus est id est i malo
igne id est i occasionibus i flāmātibz
ad malū. **Religiosi uo et maxime
daustales nō hūt huiusmodi occa
siones. cū nō habeant nisi uacue
nisi soli deo cū ḡ peccata eozū nō
habeant actiūfaciōes ut p̄m̄ in hōz
aliozū pl̄g sūt nō i merito p̄sequēda.
**Itē p̄m̄ in religione p̄dunt aīas
que p̄ter salutē suā religione intra
uerant p̄dunt etiā famā. nec ei s̄o
ra p̄nt diu esse in loco q̄rūciq̄ oia
tō. quin fereant ita nec p̄m̄ p̄dunt
etiā p̄m̄ quia p̄dunt famā deuo
ad hominē que t̄p̄alia cōferbat aufē
nāus q̄ conferat. **Si ergo abbas dis
pensatō t̄p̄alium tam odibilis est oī
bus. q̄tum odienda sūt p̄m̄ in reli
gione. que et hec et plura multo me
liora dissipant. **Itē cū p̄m̄ in re
ligione nō extirpāt̄ multiplicat̄
sicut herbe male in agro. **Itē iij.
Per agrū pigri hominis transiit et
erit totū repleuerat uirte et hoc.
quia p̄pter nō extirpauit̄ st̄at̄
orientes. nō solū autē augent̄ ita
ut fiant i corrigibilia. **Augustinus
dū q̄suetudini nō resistit̄ fit nāt̄ns.
Nō solū autē fuit i corrigibilia si
q̄ malozū extremū est. nō repu
tant̄ p̄m̄. **Auḡ. **Obm̄unt iacob q̄
tuoz uroz. q̄ q̄m̄ mos erat peccatū
nō erat id est nō reputabat̄ s̄dm̄
vnā ex p̄sionē. Cū ex tollerāna********************

95
p̄m̄ tot mēdiciā sub sequat̄. nō
sunt ut dicit b̄ns b̄ndictus i regula
aliquatenus dissimilanda. sed statim
ut orta fuerit radicitz amputanda.
**Patet ḡ ex p̄dictis qd si cōsideret̄ vel
gionis locis. et status p̄m̄ religio
nis p̄uatis et i excusabilitas d̄p̄m̄
que fuerit incorrēdū p̄culū aīan
di sunt omēs religiosi ad zelandum
feruent̄ cōtra p̄m̄. **De dilectōe
hōm̄ et odio uiciorum suād̄m̄
conuersione Caplm̄ lōuagesimū iij.
Quia quartū notādū qd uir
iū bonozū est a p̄m̄ decliare
p̄s. **Declina a malo nō solū h̄ est
eozū sed qd melius fugē p̄m̄. **Itē iij.
Quasi a fame colubū fugē peccatū.
Imo qd optimū eozū est odire p̄m̄.
**Itē iij. **Odientes malū. Et uo odire
dū est a bonis p̄m̄. **Itē enī noster
nichil odit et ip̄m̄ solū odit. et ideo
amici eius debent sūme odire p̄m̄.
**Itē. **Qui diligitis dñm̄ odire malū
sicut saluet ip̄e odit. **Itē natura
est odire rem nociuā sicut odit omis lu
pū naturaliter. et ideo dñi est. odio habe
bis inimicū tuū. **Itē iij. **Itē qd p̄m̄
hoc alicui p̄p̄iat. si nimis adhe
tes nature hoc dixerūt. **Itē autē
sūme nocet. **Sicut ḡ lupū est nocius
gregi cū paret. et pastores et canes
et totus grex cōmouet̄ tamq̄ in rem
odiosam. ita quāq̄ alicubi apparet
p̄m̄ debet omēs in illud tanq̄ in re
odiosam iurgē. **Itē natura nūcū qui
semp̄ nūciat̄ odiosa solet multū h̄ri
odio. de p̄m̄ uero nūcū audit̄ bona
causacio. sed semp̄ mala p̄noscit̄.
Dñis scriptura loquēs de eo. si ergo
achab odiebat michēā. quia nō nū
ciabat ei nisi mala. **Itē iij. **Itē q̄m̄
odiendū est malū oībus qd inuabi
lia mala et p̄noscit̄ r̄ adduat. **Sed
sciendū qd aliqui qd ad aliquos male
moti sub s̄p̄e p̄sequēdi p̄m̄ homines
p̄sequuntur interdū. **Itē sūt sicut s̄
be et pharisei qui nō ex caritate sed
p̄pter iudiciū et odiū qd habebant**************************************

ad xpm accusabat eum modo diei sab
bati violacione. modo q se filiu dei
vombat et de filiis. Sunt iteru si
aut rex babilonis qui sub spe potu
redit zedechne porcionē laxatiuam
de quo cofusus est ventre corā oibz
laxato sicut dicitur i hyst. Ita et isrl
sūt sub specie caritatis correctionis
homines cofundere itendūt. Sunt
enā sicut pīapes et satrape babi
lonij qui nō qrebant accusare dāme
lem. ut cessaret a malo. s; qrebant
mali ut tuerent occasiōē cont
eū. **Dāij vi.** **De** struati sūt iūsta
tes. Sunt alij qui licet nō ex pposi
to in correctionibz hoies psequūt
tamē ex dectū vere dilcois sic cau
te agunt interdū clamū cōquas
satum cofringentes et lignū fu
migans extinguetes. q correctio
q deberet correctis esse ad vitam
cedit eis plerūq; ad mortē. Dilāo
quā quis habet ad vas vitreū suū
docet eum q lauādo vīm sic mite
tractet ne cofringat. Dilāo itez
quā habet magister ad filiū suū
pūilū docet eū. q abstergendo
fontes a naso eius sic lenit fanat ne
sanguē eliciat. Dilāo quā quis
habet ad lumē lucerne docet eū
ut sic districte emūgat eā ne lumē
extinguat. et fetorem educat. Cū
g quis aliū corrigēdo sic incaute
confricat q cofringat. **Iux illud**
pōta. **Destruisti eū ab emūda**
acione. Sic emūgat fontē nasū eius
q eliat sanguē. **Querb xxx.** Sic
lucerna emūdat sine arte emū
gēdi. ppter quā pcepit dñs si emū
tona. **Exo. xxv.** qd totū extinguit.
patet q est ex dectū dilcois cauta
tis q docet de omibz faciendis. **Ca**
g vicia sūme sūt odiēda. et qnq;
ppter malū motū ul' p' dilectionē
corrigūtur. scāt tamē mala p'e
dicta tam i corrigēte q in correcto.
Benedicat vīr scūs q fiat corāo
cū dilcoē homī et odio viciōū. Se

quit. Quicūq; mīm pgressi fuerit
malū. ut occidit ab aliquo lris uel
qdlibet mīm accepit si hoc vltro qf
ceat. parat illi et dicitur pro eo. **Si**
autē dephendit et cōminat secūdu
arbitriū pbū ul' ppositi grauius e
metetur. Tradita sūt mandam q
correctionē vīoz q dephendunt
ab illo loco qū q simul estis vsq; huc.
Hic autē tradit arca illa q gratis
recognoscūt. sicut autē supia man
Data posuit ea p'cularē mate
riam pmo postea i gūe. Ita hic po
nit materiam p'cularē et quia de
similibz. simile debet esse iudicium
itelligendū est q item obseruatur
in omibz alijs sicut dicit supia. in
alijs qūis hoc hic expresse nō dicit.
Quia vō que ad thonestatē ipu
dinae quasi nūq; tuenūt nisi dep
hendunt. Que vō p'inet ad tne
tū aliaū rei temporalis debite
finalis recognoscūtur. quia non
habent tantā verecūdiam supiat
teprehēdis descendit ad illam
materiā. hic vero ad istam. **Qu**
malū sit aliq; accipe sine licentia
et papue munuscula a mulieribz
Capitulum Centesimum.

N De audū autē q extendē ma
nū ad recipiendū lris cuiq;
volūms est i altius p'ate. q qdlibz
minus aliqd' aliud qitū amq;
modicū illi qui nichil potest hie
culpa est. non modica licet quidā
non multū ponderēt. In vicijs enī
spūalibz cū effundūt vīz ad
manū reputant esse i sumo g' dū
sicut patet i ira. g'uis est cum qf
corde. g'uo; est cum i verbis effu
ditur. sed g'ussima cū vsq; ad mīm
p'caendo p'rupit. Similit' m
carnalibz grauis est ipudicia i
mēte. s; grauior est i ūbis. sed g'ra
uissima cū ad tactū ipudiciū p'e
dit. Eadem rōne i secularibz gra
ue est delictū rem quā nō licet hie
cōcipiscē. g'iuus cū verbis p'auit

96
sed g'ussimū cū actu p'petrat. **De**
ter mēbra huāna quedā sūt que
rebellant spū oīno. ut g'entilia. q
dam q et si oīno nō rebellet tamen
difficile obediens est et petes. s; manus
valde obediens est et mobilis modo
huc modo illuc i oēm p'tem. et iteo
tanto terribilior est spūitus si aliq;
mali p'petrat i accipiendo illiatū q'ro
est eīdem obediens. De terra quidam
sunt sensū quoz organa velut nō hō.
paciūtur obitō ut aures naves. quia
nō hnt a natura opailū defendens. **Q**
dāin vō quozū organa a natā habēt
defensū ut oculi palpebras. et itō qā
p'nt se defendere cū vult sp'e per opaila
huiusmōi nō paciūt nisi cū vult spūs.
Sensū vō tactū cui sp'eale est organū
manū nō egreditur i actū tangendo.
caā si velut homo nisi cū labore quodā
et difficultate. eo q oportet ipam ma
nū appropinquare ad rem distantē. qā
tactū nō est p' mediū ut visus s; est rei
immediate. Cū g' delictū qd' h; maiore
difficultate ad su p'petradōē hor ipō
st' grauius nō est sine g'adi malo cū
manū extendit ad aliqd' illiatū acci
pendū. tū quā i alia i tali scō effudit
vsq; ad manū. tū qā manū sup omiā
alia obediens est spū. tū quā tardi
or est ad actū suū nisi cū difficultate
a spū ad illū trahat. et iteo signant'
dicit vīr scūs. Intantū pgressus fuit
malū. inueniens q nō leue magū. sed
magū valde religioso accipe aliqd'
illiatū id est sine licentia qd' vocat ocul
re fieri quia fit sine licentia conscientia
plati. quū autē hor semp sit tamq;
maliam. cauendū. tū sp'ealibz cauēt
vīr scūs a lris et munusculis t'cipie
dis a mulieribz. et iteo dicit h'com
Dulces lris et crebra munuscula scō
amor nō habet. Huiusmōi enī sūt amā
cū stultō amore. et iteo sūt sp'es ma
li a qua cauendū est scdm aplm. Itē
per her' ipecta reduat mulier ad me
mōiā per quas solet scōs dyabolus
ifestare. Item per her' nutrit' et au

getur effcūs qd' est valde p'culosū. qā
te facili degenerat i malū. Itē p' hoc
familiaris mulieris acquiritur. q
q' sit reprehensibilis patet ex predictis.
Item huiusmōi mūnera sūt q' iustitia
et recipiēt. et alijs et iteo tamq'ā sup
fluis cauēt qui nō curant nisi a neces
sarijs in hoc mūdo. Itē nō iudū q' qdā
sūt qui vacōe ānquitatis ul' alitū
excellētie qualitatē. solet aliqū pl'
excedere i huiusmōi receptōē reputā
tes q verecūdū sit eis. ul' iudētis
licentiā assidue petere pro huiusmōi
mūneris recipiēdis. et plati quidā
qui i minoribz scōibz ita rigide corri
gūt. maiores nō audent corrigere.
p'lati ist' sūt sicut vīr michaleon
qui dicit leo fornicariū. q' i fornicat
deseruit. ita et ist' i mōres. ecōuerso
vero dauid faebat qui pugnauit
cū leombz. qd' quidem est p'bitus.
p'mū vero ignaue. **De vicia maio**
rū magis sūt corrigēda q' mōr.
Capitulum Centesimum primum.
E Attende q tale delictū sūe a
liud qd' amq; magis est corri
gēdū in maioribz. **Ip' enī sūt exē**
plar mōr. Exemplar vero alia tū
cribūt p'mo et diligētā solet corri
gi. Item sūt caput minorū. Sapie
ti vero medico maior est cura de m
fumo p' totū pacēte de curacōe ca
pitis. eo q mte fluūt bona et mala
ad alia mēbra. Itē ip' sūt fons vū
fluūt riuuli exemplorū. Non p'nt
esse riuuli clari fonte turbato. iteo
p'mo purgandū est fons ut riuuli
sūt puri. Hic est q' i purgacione
isrl'itici populi a mulieribz alien
genis. p'mo tceptū est a maioribz
saluet a filijs iserel' sicut habet
Esdr' ix. Hinc est q' ipse dñs pl' m
acp'bat maiores inter vitios scōbas
et phariseos q' mōres licet oēs essent
rephensibiles. Hinc est q' i die tene p'
mo lauat manū altare q' mōra. quia
ad purgacionē et correctionē maiorū
p'mo q' p'ncipal' est itendū. Et itō

Ex. 2. dicit de vasis referentibus vasa itei
era sicut in meo in pite. receperunt q' a vi
uis semouibus qui an faciem domi. Ca. 7
tot rones ostendat q' maiores magis
sunt corrigendi q' in magis absq' accep
tione p'sone. cu sub eodem voto vna
sunt sicut alij corrigedi. et deo dicit vir
scus quicunq' autem. q' quasi diceret qui
cuq' sit. absq' acceptatione p'sone. **De
lecta confessa leui p'umenda sicut q' pro
bata et quare. Cap. Ceterum scidm.**
Terum attendendū q' ille qui g'ris rog
nosat culpā videtur magis penitens
q' ille qui nō recognoscat nisi coactus.
et deo dignus est maiore misericordia.
Luc. xvij. Si penitentia egerit dimite.
Petera q'ito benigni' agit cum illo
qui g'ris culpa sua recognoscat. nō
videntes hoc amant ad similia. sicut
ad dnm ih'm quidam appropinquabat
p'atres ppter benignitatem qua eis ex
hibebat. sicut patet luce xv. Petera re
us q'ito plus fatigat actore et iudice
tāto si finaliter iuenit in culpa dig
na est pena maiore et q'ito minus fati
gat dignior est g'ra. Qui autem non re
cognoscat culpam nisi coactus. mul
tū labore p'stat i' iniquitate sua actu
santi et iudici. Qui autem g'ris rog
nosat quasi nullū laborem p'stat eis.
Ex hys g' patet q' recognosces culpā
sua g'ris multo minus est puniendus
q' coactus. et rōe sui quia penitens
videt. et rōne assistentū quia ad bonū
ex hoc p'uoctur. et rōne contra eum a
gentiū quos minus fatigat. Et ppter
hoc bene dicit parit' illi. qd' intelli
gendū est nō quo ad totū. s' quo ad tm
et oritur pro eo ut sicut benigne agit
cū eo ab homine. ita et deo etiam pie a
gat cū eo. Sic igit' circa p'dm mada
tū declarata sunt tū. vni est q' nō le
ue malū est religioso aliquid q' tū
q' modici sine licentia accipe qd' in
mit augustini cū dicit. In tm p'gres
sus fuerit malū rē. Aliud q' istud cor
rigendū est in oibus absq' p'sone ac
ceptione qd' inuit cū dicit. Quicunq'

no

no

ante in tm. Aliud est q' leui est istud
punientidū m'p'esso q' in coactio qd'
tangit cū dicitur sicut vltro a fuerit
qd' intelligendū est simile faadū
i oibus alijs culpā g'ris confessis
Sequit'. De vestitu Cap. Ceterum scidm.
Questio vna i' vniū habeatis sub
vno rōte uel duob' uel quor
sufficere possint ad eas eructandas.
ne a tinea ledant. Hic est q' tū capim
regule i quo agit de hys q' p'mer ad
eligiosos. i q' tū sūt i' statu ueritatis
militariū. p'mo autem tradit mada
tū huiusmodi n'citatē. 2. circa officia
les q' circa her sūt necessarij ibi. sicut
qui cellario. sicut qui codicibus. sicut qui
vestibat. licet autem sint varie uerita
tes religiosor. tū due sūt maiores et
cā quas solēt fieri frequēter defecti.
scilicet idigētia vestitū et infirmitas. et
cā her deo p'p'ualit' tradit mandata.
cā scdm ibi. lauacrum eā coruic
cā p'mū hic. Et notādū q' m'erdū
offendit in religione i negligētia
custodiēdi vestes. et deo tradit mada
tū circa custodiā vestitū dicens. vestes
vras rē et hoc est p'mū. Iudū cā m'c
ciam. et deo tradit mandatū cā p'u
sionē dices. et sicut p'asimū. rē et hoc
est 2. Quāq' circa distribuonem
deo tradit mada tū circa hoc dicens.
si fieri p't. rē et hoc est tertiū. Quāq'
circa opationē. et deo tradit mada
tū circa hoc dicens. tū si uia tollat'
infirmitas et hoc est quartū. Quāq'
circa receptionē vestitū collatariū. et deo
tradit mada tū cā hoc dicens. cōfess
q' est rē et hoc est quintū. Quāq' circa
lacionem et deo tradit mada tū cā
hoc dicens. Idumēta vā. et hoc est
sextū. Circa p'mū attendendū est
q' aliqui licet custodiāt vestes a lar
uib' et igne et huiusmodi magnis le
sionib'. tū non a modicis lesionibus
sicut est corrosio vinū et similia. Alij
vō qui ab huiusmodi sūt solliciti custo
dire vestes suas reponūt ea in archi
suis et nō in loco cōi. Aliqñ vero cū

97
apponit in loco cōi sunt tot vestes 4 cus
totes tū pauca cōes q' nō sufficiunt. et
deo i isto mandato qd' est cā custodia
tria dicit' contra ista tū. Con' p'mum
ne a tinea ledant. cōtra 2. m' vniū habe
tis. cōtra 3. sub vno custode. ul' duob'.
ul' quot sufficere possint. **De res cōes
monasterij sūt seruante diligēte. Ca
pitulum Ceterum scidm quartū.**
Est argumentū ex hoc mani
festū q' res cōes monasterij sūt ad vesti
tū sūt ad vctū. sicut ad alia q'cumq' p
tinetes sūt cū magna diligētia conser
uante q' tūcumq' sint modice. Hic est
q' sicut supra dicit' est. legit' in libro col
lacōnū q' cū quidā frater i sua cōtōnā
lauaret legimū. et tria grana lēta
le conuissent i terra p' eius negligētia
collapsa de manib' eius. quidā aliq' p
transiens et videns hoc tenuit ab
bati et iudicat' quasi facti peculij neg
lector suspensus est ab ordīe. qd' aliter
remissus nō est nisi eū p'us publici
penitētia diluisset. Hic est etiam qd'
Ioh' vs dicit'. Colligite fragmenta ne
pereat. Hic est etiam qd' dices evāgē
licus ppter m'cās mense sue male cus
toditis cū canes illas comederent et
lazarus nō posset de eis h'c. punitus
est i inferno i gutta aque negata.
**Bregor' Dicit' p'ecit qui m'cā ne
gavit. P'ouo multiplex est rācō q' rē
a religiosis et maxime cū sūt paupes
sūt huiusmodi licet modica diligēter
seruāda. Si em' diuites seculi huiusmodi
mala custodiūt. non oportet eos ali
as g'uare q'ento cū adhuc habūdet.
paupes vero religiosos hys p'ditis
oportet q' ab alijs. et q'ito plus quunt
tanto pl' eos g'rauat. Paul' ne g'ua
ret subditos qui ei tenebant ad shen
dia laborabat manib' suis sicut dicit'
Thess' ij. q'ito magis tales elaborata
ab alijs debent custodire ne uerū g'uet
eos. Item apud seculares ut frequēter
veteres vestes et residua aliorū bonor
male expendūt apud religiosos ve
ro expendūt i paupes. Si g' scidm**

verbū apli opandū est manib' p'p'is.
ut habeat unde tribuat necessitate qd'
p'acēbus. **Eph. iij. q'ito magis ista
debent seruare diligēter que sunt futū
paupm. Itē frequēter que habent ista
religiosi sunt de necessitatib' paupm
que sibi subtrahendo largiunt' eūdem
cū qua ergo consā her possit negligē
ter custodiri a seruis dei que ppter eos
vite sue paupes subtraxerunt. Quale
fuisse si helyas p'udū panē quem sibi
dedit paup' vidua de sue vite necessitate
dimississet p'ue. Non sic fecit. s' ipse et
ipā et tom' eius comedit et meritis
eius diuina virtute i vidue vsus fari
nila. et lectus olei nō defecit. **Regū
xxvij. Itē huiusmodi que dant' religiosis
paupibus dant' pro p'cis. et deo sūt
p'cium aiaz. quale autē est de aiazum
p'eno nō curare qualis tractet'. **Regū
xxvij. dicit' de dauid q' noluit bibere
p'icium aiaz de aqua cisternae de beel
leem sibi apportata. q'ito magis caue
dū est dei seruis ne p'cū aiazū tūtalij
pereat apud eos. Item sicut persone
religiose sūt dno cōserrate. ita et bo
na que eis dant' dno cōserrantur.
Hes autē scire solent diligēter custo
duri. deo dicit' in libro collacōnū de
antiquis patrib'. Omnia q' sua sūt ad dū
dno cōserrata. ppter qd' si qd' fuerit i mo
nasterio illatum ut sacrosū cum omī
debet reuerētia debere tractari. Certū
est autē q' illud q' sic tractat' diligēter
custoditur. Item sūt quidā dñi qui nō
exigūt districtā racionē a suis m'istris
de bonis manib' eorū custoditis. Dñs
autē non est talis p'mo adeo requirit
racionē districtā. q' ponit in carere
suos ministros donec reddāt nouissi
mū munitū sicut dicit'. **Luc. xij. Cum
ergo religiosi nō dñi sūt sed m'istri
bonor' eius cū quanta sollicitudine
debent illa custodire. de quo exigitur
rācō tā districta. Attendāt ergo re
ligiosi paupes q' ea que habet mo
nasteriū data sunt eis tamq' paup
bus. et qd' eis sup'fluit est in paupes********

no

no bñ

no

expendedi. Ipsi quoque qui largiuntur interdum sunt pauperes et quod datur eis sunt avari precia. Sunt etiam deo secreta et quod de eis oportebit districta reddere ratione. et ne peant. inutiliter consumantur. uel ex aliqua negligentia deteriorerent. uel in aliquo ledantur custodiant diligenter. Sequitur. **De punitendo fratribus.**
Et sicut pascimus ex uno cellario sic induamini ex uno vestuario. Hic est mandatum 2° quod traditur circa vestitum provisione. et tanguntur hic tria substantia mandata cum dicitur induamini. Modus implendi cum dicitur ex uno vestuario. Ratio mandati tractata a simili cum dicitur. Sicut pascimus ex uno cellario. Circa primum notandum quod multa mala sequi solent ex negligentia punitendi competere religiosi in vestibus. Sequitur etiam ex hoc infirmitates corporum que facile ex frigore contrahuntur quas etiam iterum mortales sequuntur. Hinc est quod ille summus abbas postquam primum patres facti sunt passibiles et mortales fecit eis sicut dicitur. **Beneficis uis. tunicas pelluceas que valent contra frigus.** relinquentes in hoc exemplum abbatibus ut suis subditis competenter punitant in vestibus contra morbos et mortes. Item uicia aiorum saluetur continentiones et nimium cum querunt aliquis se deterius accepisse. quod prius habuerit et indignum se esse quod non ita vestitur sicut alius se vestiebat sicut dicitur Augustinus. Item contemptus apud impios qui uidentes pauperem in sordido habitu non honorant eum sicut vestitum deceter sed contemptores dicunt ei. Tu ista illuc aut sede sub stibello pedum meorum sicut dicitur Iacobus 2°. Ex hoc contingit quod minus deceter vestitur apud homines mundi non habentes accessum non possunt apud eos proficere sicut eorum expediret saluti. Item horrore religionis. Habet enim multa vestitum respectum et ideo hoc uidentes in religiosi aliquibus fugiunt eorum religionem que propter hoc potest

dicere potest. Qui uiderunt me foras fuerunt a me. Item infirmitas eius est. Et cum quidam diceret coram quodam philosopho de duobus quorum unus erat pauper alter diues. quod esset amicus dixit philosophus. Quomodo ergo unus pauper est et alter diues. Amicus non est qui fortune punitur non est. Ita possit dicitur multum uidentes istum bene vestitum. alterum male que est ista firmitas. que est apud istos qui sic dissimiliter sunt vestiti. Item caritas sic male punitentiam in suis vestibus subditis superatur a natura. cui summa cura est de bene vestiendo omnia que sunt sub eius cura. Non enim solus gressibus dedit pelles. et uoluntatibus plumas. naturam illis sicut dicitur sed in terra nascentibus pulchrum colorem. Item dicitur **Matthi 23.** docet hereticos scire dicitur. Considerate lilia agrorum autem uobis que nec salem non odor gloria eius cooperit sicut unum ex istis. Quis potest prima cura ad hoc dicere considerate nature diligentiam erga sua vestienda. et sua negligentiam erga suos. Propter hoc ergo predicta mala cauenda valde curandum est reuerentibus religionum quod fratribus punitantur diligenter. **De malo et bono modo punitendi de vestibus. Capitulum Centesimum. Sextum.**
Quia 2° notandum quod in quibusdam religionibus maxime possessiones habitibus punitentur canonice huiusmodi videlicet quod datur aulibus et aliqua etiam summa pecunie quolibet anno. de qua punitentur sibi in vestibus sicut uult. Sed hoc est expresse contra regulam que dicit supra distribuat salubritas et tegumentum non equaliter omnibus quia non equaliter ualeant omnes. Per huiusmodi uero modum equaliter omnibus punitentur plus et minus indigent. Preterea huiusmodi uel est proprietatis. uel saltem proprietatis species manifesta quorum utriusque cauendum. Item datur per hoc occasio religiosi expendedi quod pro vestibus datur

in usus alios propter diuinitatem quod futurum reputatur. et adhuc remanet eadem indigentia uestium. Propter hoc alij hereticis inuenientia declinare uolentes. faciunt aliter ordinantes. quod illud quod datur pro fratribus finitum siue tenent siue deforis. siue in panis siue in pecunia. seruat eorum sub eorum custodia. ita tamen quod alij minus datur. Sed hoc iterum est contra regulam. que uult omnia esse communia. et ita dicit expresse de huiusmodi quod in locum eorum redactum cui necesse fuerit punitentur. Preterea per hoc aufertur uisus illa confidentia de deo. quod dicitur eis non esse cogitandum de castro cum ipse per hoc punitentur usus ad annuum. uel magnam tempore etiam malum de vestibus per huiusmodi ordinacionem contra illud **Matthi 23.** Et de vestimento quod solliciti estis. Item hoc caret specie proprietatis. ita enim proprietatis est ille qui facit sibi aliquid ab alio illi care conferuari. sicut ille qui seruat apud se. Propter hoc alij reprobatos hos modos. tenent alium modum prout in pauperibus religionibus dantes licentiam singulis. quod quilibet punitentur tempore necessitatis querendo ab amicis et familiaribus. Sed hoc iterum reprobandum uidetur quia sequitur ex hoc multa equalitas. cum uidelicet unus habet a quibus acquirit alter non. unus cum facultate multa potest acquirere alter uero non sine multa difficultate. unus tuentur qui datur ei bonas uestes. alij non nisi uiles. Si autem apud secularibus tamen curatur de equalitate. quod habundantia diuitum debet supplere indigentiam pauperum secundum apostolum ad **Corinthios 13.** ut fiat equalitas. qui tomagis uiris eius est professionis curandum est multum de huiusmodi equalitate. Preterea ex huiusmodi ordinacione coguntur homines resumere suam quam deposuerant contra illud **1° Thimotheo 4.** Cui uobis sel' curam uestri commisitis quod iterum de uobis uos intro mittitis. Item ex tali ordinacione

de minus meriti meritis. que communia prius anteponebat magis proficit sicut dicitur in **1° Thimotheo 4.** Hic autem relictis principibus ad eorum prius intendit. Propter hoc istis tribus modis reprobatas ordinandum est apud pauperes. quod pro communi queritur pro uestibus. quod in communi ponatur. quod datur quod habet. pro uestibus et ex uno uestuario punitentur omnibus sicut dicitur uir factus. Preter est diffidendum quod uiris sanctis bonum modum istum magis sanctum seruatis punitentur ille qui querentibus iustitiam promittit. **Matthi 23.** Non sola uictus sed et uestitum. **1° Thimotheo 4.** **Capitulum Centesimum septimum.**
Quia 3° notandum quod uictus et uestitus habent simile aliquid quia utriusque est necessitas humane. propter quod paulus quirit ea dicitur. **1° Thimotheo 4.** habentes alimenta et quibus tegamur huiusmodi contenti sumus. Et eadem de causa dicitur in eodem in euangelio. dicens **Matthi 23.** Ne solliciti sitis anime uictus quid manducetis neque corpori uictus quid induamini. Et ideo bene adducit unum probandum ad alterum. Sed cum probans debet esse certus probato. relinquitur ex hoc pro certo quod magis seruanda est comitas in uictu quam in uestitu. cum hanc ostendit per illam. Quia reprehensibile est quod in religione. cum aliqui procurant sibi singulares comestiones et pituitas et uinis et huiusmodi in hospitibus et firmioribus. illi qui alijs esse debent norma uite. et ab huiusmodi gulositatibus abstinentes. quibus semper laute uiuere uolentibus undique dant occasionem. et regulam alijs quod comiter ipsi pauperes non habent transgredi loca communitatis. pericholorum illata in cellis et cameris. inano quia non est eis locus in diuisio. hoc est uictus per quod religio destruitur et punitio comitatus negligit. cuius ipsi reuerentes presertim sic equaliter res comitatus ipsis

ad libitū solis seruitibus causa existit.
Exemplū fuit quēdā abbatia ī qua
 de cōsuetudine refectabat quoddam
 bonū unū pro cōuentu. vsq; ad tēp
 quo solebat vna corūpi. semel autē
 appropinquante tempe illo v. cellarij
 et alij officiales ad abbatem qui vtrūq;
 reputabat. et dicit ei. Dne abbas ha
 beas graue debitū nē vitemus vite
 soluerē possim? nisi vendam? unum
 istud. qd̄ audiens abbas et cōpācēs
 cōuentu dicit eis. pro deo vitans di
 ligit? si habemus lana ul' caseos uel
 bladiū uel aliquid aliud qd̄ possit ue
 di. quia nimis gr̄ue erit subtrahere cō
 uentui qui multū laborem sustinet re
 creationē quā solent hīc de vno isto. et
 illi dixerūt. satis deliberauim? et cogi
 tauim? circa hoc sed nō iuēim? aliud
 cōsilū. Tūc abbas dicit. vete cras
 qd̄ caplin et ordmabim? de hoc aliqd̄.
 p̄p̄is ergo et alijs p̄nib? dixit abbas
 cōuentui necessitate quā habebant
 de vendēdo unū illud. et inducens eos
 ad pānam multīs modis. Inter alia
 subiunxit p̄pter hoc sustinere magis
 pacienē quia p̄mitto nob̄ bona fide
 quia p̄ totū tempus istud ego non bi
 bam aliqd̄ aliud unū nisi qd̄ vob̄ bi
 betis. et p̄cipio ī virtute sancte obie
 cellario et omnibus alijs officialibus.
 qd̄ nullū in domo uel extra bibat nisi
 illud qd̄ bibit cōuentus. Soluto ergo
 caplo cū per aliquot dies bibissent.
 cellarij et alij officiales malū unū
 cōuentus ceperūt offerre. adiuuicē
 si possent inuenire aliud vite debitū
 soluere. Et inuenientes regressi ad ab
 batem dixerūt. Dne abbas tuē unū
 tale et tale q̄silium per qd̄ possūmus
 soluere debitū sine venditōe istius.
 Qd̄ audiēs abbas dicit. deo gr̄atias.
 Bonū est cōsilū fiat sic. Quis autē
 dubitet qd̄ ex hoc negligit p̄missio cō
 uentus quia maiores h̄ntes suas re
 creationes singulares exē cōuentū.
 nec exemplo dñi mouent? ut sit sol
 liciti de turba cōuentus quid come

dat ul' bibat. Itē per hoc non solum
 negligitur p̄missio cōuentus. s̄mo qd̄
 peius est subtrahit ei qd̄ suū erat fu
 turū. frequētē enī p̄sone deuote s̄
 huiusmodi singularia offerunt p̄sonis
 singulis cōferunt her et alia cōtra. s̄
 non sufficit cōi molendino m̄stare
 aquā. que est ad p̄p̄iū iam attracta.
 et sic perit caritas que cōia p̄p̄is
 anipont. Item refectoriū relinquit
 sicut domus deserta. que est maledictio
 p̄dicta a dño sup̄ iudeos. P̄ter huius
 modi enī singulares et bonas refec
 tionēs. que habent? extra refectoriū
 duriciā vite cōis refectoriū multi fu
 gūt. P̄ter qd̄ viri sancti amatores
 religionis dant opam omnē. ut enī
 melius habeat? in refectorio qd̄ erit
 ut p̄t her attrahant omnes. et enī
 imp̄fecti ad sequendū vira cōem. qd̄
 her sine dubio plus inducat multos
 ad hoc. qd̄ possint inducere monachos
 ul' mandata querūq;. Dicit? qd̄ cū dā
 nobili abbacie quidā dices religio
 dam optimā vineā hoc pacto qd̄ vi
 nū illū non possit aliquis bibere ex
 refectoriū. singulis autē ānis cum
 unū illud bibebat? in refectorio illi
 qui frequēt toto āno erat extra re
 fectoriū sue. senes siue debiles siue
 enī geracti cū potens sic nimirū
 valentia et aīalia cūcta libent? ad
 bona pasua cōgregant? sicut tāgē.
Apoē xij. Item p̄ hoc ī loco cōicatus
 magna tequalitas cōsurgit cū alijs
 quirit alijs ebruis est cui? contrariū
 faciendū ostendit dñs in deserto. cū
 māna de celo venēs equalit? dedit
 minorib? ut maiorib? **Roma. iij.**
Dmēs eantē estā spūalem mādanā
 uerūt saluet māna tā moyses et a
 lij maiores qd̄ alij minores. Item ex
 hoc accidit qd̄ scandalizat? infirmū cū
 vident maiores. et qui debent? ī dā
 do exemplū duriores vite alios p̄t
 dere sequi magis delicatā saluet vī
 tā. contra qd̄ dicit aplō? **Coimthi**
vij. Si estā mea scandalizat fr̄em

meū non mandumbo carnes me
 nū. Item ex hoc accidit qd̄ homines
 carnales qui saluet dant? ventri
 spūalibus p̄ponitur ī domo dei. cū
 isti delicate illi dure tractant? qd̄ est
 cōtra iusticiā cū isti indigne sint pa
 ne secūdu augustinū illi vō digni sit
 āgelorū abo. Plus qd̄ debet? illis qd̄
 istis omnib? autē reb? sit reditōda.
 scdm̄ apl'm. **Roma. xij.** P̄ter hec
 igit? mala nō sūt colorante huiusmodi
 pauca cōs singularares ī claustris sed
 de vno cōi cellario pauca dī sunt oēs
 multo foras qd̄ de vno cōi vestario
 vestendi. Sequit? **Si fieri potest ad**
vob̄ nō p̄tmeat qd̄ vobis induerētū
pro tempore cōgruentia p̄ferat
ut illi hoc recipiat vnusq; qd̄ depo
suerat. an aliud qd̄ alter habuerat
dū tamē vnusq; p̄t cūq; opus
fuerit nō neget? Itē t̄no loco incipit
 mandata circa distribuciōne vestitū.
 ita quā solent acciderē duo ex parte
 sapientia. unū est imp̄p̄is. alterū
 iuste reprehensionis. P̄mū est qd̄ quis
 non solū reape qd̄ est necessitatis.
 sed qd̄ variatū sedm̄ tēporē agrue
 cā uel gendit reape qd̄ deponat
 nunq; ius man? habens ī illo et cōtra
 hoc tradit hoc mādatū. Secūdu est
 cū genciones et innumera occasione
 recipiendariū vestitū oriūt? et circa
 hoc tradit sequēs mādatū. Si autem
 hīc inter vob̄. Et nōndū cōa p̄mū
 mādatū qd̄ non est p̄tētis facere
 mādatā cōa illa qd̄ cōmote seruari
 nō p̄t. p̄ter infirmitatē humanam.
 pauca autē sūt illi fortitudis et p̄fē
 virtutis. qd̄ non habet libent? alias
 vestes ī frigore. alias ī calore sicut
 qd̄ dicit etiam b̄tus b̄ndictus in sua
 regula monachis. et pauca sūt ecā
 qui nō refugiant alienas vestes p̄
 alienas īmundicias. quas magis
 abhoīnat? natā qd̄ p̄p̄ias. Itē non
 dicit simplicit? in isto mandato. ad
 vob̄ nō p̄tmeat sed p̄mittit si fieri
 potest quasi dicit. Qd̄ humana sin

gilitas hoc p̄mittit ad vob̄ nō p̄tmeat.
 ita vob̄ habeatis quasi ad vob̄ non p̄
 tmet qd̄ vobis et cetera dūmodo vnū
 qd̄ it quasi dicit. Non sit vobis cure
 de hīs. dūmodo qd̄ opus est conferatur.
Et ad p̄fā subditū p̄tmet magis
abiectionis vestes diligere qd̄ nūmiam
curā hīc de hīs p̄t Cap. Ceteris. vij.
Hic autē est p̄fectorū qd̄ ī domo
 dñi nō solum nō curent de hīs.
 s̄mo qd̄q; etiam abiectiones vestes af
 fectant. qd̄ p̄t enī. nichil est sup̄flūū
 qd̄ sed solum necessarijs uel minus
 qd̄ necessarijs esse cōtētos. Et itē d̄
 Thimo. vij. habentes alimētā qd̄q;
 tegamur hīs cōtēti sum? Itē ip̄o
 rum est non solū patient? ferre pau
 ptatem sed et ip̄am amare. p̄t qd̄
 dicunt? paupes spū. id est animo qd̄
 dicit? ab amare et itē diligūt vestitū
 paup̄tatis. Itē ip̄o est p̄t hūilitatis
 quam habent p̄fectionem. non qd̄
 honorem ī domo dei sed abiectionē.
P̄t Elegi abiectionis esse ī domo dei. In
 modi abiectionis maxie cōsistit ī vestitū
 hūilitate. Itē ip̄o p̄pter mala que
 de se sentit indignos se reputare. et
 victu et vestitū. exemplo iacob qui
 dicit dño **Genesi xxxij.** Minor sum
 cūctis miseracionib? tuis et itē cū
 grānar? actione capuit qd̄tūcūq;
 sit modicū qd̄ eis cōfertur. Itē ip̄o
 est esse quasi cōtētie ī luctu ī mūdo
 isto iuxta illud qd̄ eis dcm̄ ē a dño.
Plorabitis et flebitis vob̄. et itē col
benē habēt vestes paupes qd̄ luctu
sunt apte. exemplo hōi? de qua dicit?
euistē xij. **Fletibus et luctu indu**
menta apta suscepit. Itē xp̄us ab
iao īgressus su ī mūdū p̄amis vili
bus fuit indut? et b̄tus martiris
dyabolo sibi apparere in habitu pu
pureo. et silanti se esse xp̄m. dicit.
xp̄m purpuratū nō noui. p̄t hoc
ip̄i respiciētes ad exemplar suū. et
nolentes esse maiores dño suo sedm̄
verbū illi? paupes vestes diligūt
et abiectionis. Item p̄mū noui testa

Pro

Pro

no

menti salicet iohanes baptista fuit
 indutus vilibus. quia de pilis came
 loiu. simili et vleni salicet euoch
 et helyas erunt induti vilibus salicet
 factis sicut dicit Apoc. xli. Et ergo
meditū nō exeat ab extremis. et sint
recte semite dei nostri decet ut vni
et pfa mediū siliter sint induti. licet
ego ptes monasteriorū debeat hē
curam diligente de pudento frībq
cōpetent in vestitu. tamē ad pftm
subditū pmet magis abiectis ves
tes diligere. q̄ nimiam curam habe
pro se. Sequitur. In autē hinc nūc vob
cōtenaones et nimirā ouant. cum
congruū aliquis se detentū accepisse
q̄ pū habuerat. et idignū se esse q̄
non ita vestitur sicut aliq̄ fr̄ eius
vestiebatur. hinc vob probate q̄
tū vobis desit i illo iteriore sancto
habitu cordis. qui pro hitu corpis
litigat. hoc est 2° mandatu qd̄
ptinet ad reprehensiveōē cō vestitū
distribuaōē. Et nota pmo q̄ cō
tēnaones et nimirā differunt. q̄
nimirā ut fecerit est cō maiores.
cōtenaō vero potest esse ad maiores.
et pares et minores. Itē nimirā
potest cōtra absentem cōtenaō ved
solū cum p̄sente. Itē nimirā dicit
cōtenaōē. quasi eius ougo. contē
no vero est effectus. Item nota scō
q̄ due solent esse cause huiusmōi vi
ciōrū racione vestitū. Vnū q̄ detetū
puitet vni q̄ altero que duo notat
cū dicit. Cū congruū aliq̄ et cum
iterū dicit et idignū se esse. Item
notandū 2° q̄ huiusmōi vicia non p
hibet quia sufficiat q̄ sūt lege dei pro
hibita. sed mandat ut p̄ hec q̄ ouat
veniat quis ad sui iternitā cognicō
nem dicens. hinc vob pbate. Cō
tra viciū nimiris Cap. Cētesimū. x.
Contra p̄mū dimisso vicio cōten
 aōm qd̄ pertinet ad litē de q̄
 ibi. lites autē nullas habeatis. Di
cedū est aliq̄ de vicio nimiris qd̄
facile solet ouri i daustis q̄ facta

no

uel dñi maiorū. Ad huiusmōi ignē de
 testacionē sciendū est q̄ istud vicium
 spāliter reputat esse contra deū. Cū
 enī omīs potestas sit a deo sicut qui
 restitit p̄tā dei ordinaōi resistit se
 aundū aplm̄. Roma. xii. ita qui ni
 murat. Grego. Cū cōtra supposi
tam sibi p̄tātem nimirat. liquet q̄
cū redarguit. qui eandem p̄tātem
homī dedit. et deo dicit moyses et aa
ron. Exo. xvi. Non est nimir v̄m
 cōtra nos sed cōtra dñm. Item hoc
 p̄tā filios isrl̄ tūseuntē p̄ deserto.
 exclusit a t̄ra p̄missiōis licet pro
 missa eis multo cōtē. Ps. xii. Omēs
 qui nimirastis cōtra me nō intrabi
 tis iternū sup̄ quā leuau manū meā
 ut habitare vob facerē. Sic eā nimir
 excludit a regno celoz. Grego. i.
Regnū celozū nullū qui nimirat
accipit. Itē hoc est p̄tā qd̄ nō solū i
futuro sed eā in p̄tā horribiliter
teq̄ punit. p̄ter hoc enī maria so
ror moysi p̄cassa est lepra. Num. xii.
p̄ter hoc ignis diuini accensū deu
rauit extremā p̄tem castrorū. Num. ix.
p̄ter hoc dathan et abyon absorti
sūt a terra viuētēs. Num. xvi. p̄ter h
ignis egressus est a dño abussit. c. i.
vob de thonis eodem. p̄ter hoc
misit dñs serpētēs ignitos i aplm̄
qui eos subito occidebat. Num. xxi.
Itē adulatio mediāciū et multa silia
nō sūt sui diffusiuā. nimir vō valde
diffusiuū est. quia sicut vno porro ḡ
nente aliq̄ item capuit. Item nimir
vni facile facit alios nimirare. Itē
dicit Num. xii. de illis qui regressi
t̄ra p̄missiōis detraerunt cum
nimirātes reuersi nimirāe fecerūt
cōtra moysen oēm multitudinem.
Itē dicitur q̄ cū quidā volens igne
di religionem q̄tē a quodam vno
sancto quid esset ei faciendū. dixit
ei. Tu et azmus vni estote. Azmus
enī q̄ nō habet qd̄ comedat. ul̄ q̄
imponit hoc uel illud onūs. nichil

reclamat uel nimirat. ita debet eā
 religiosus facere. Ps. Vt numentum
factus sum apud te. p̄ter nimirat
ergo ponit religiosus extra statum
sūū. Itē dicit abbas pastor i vitas
p̄m. qui q̄ulo sus est. monachū non
est. Ex quo patet q̄ nimirat facit
de monacho non monachū. Itē dicit
auertitas q̄ hoc sūt p̄tā vicium
uideoz i deserto i quo grauit et fee
quēter offenderūt deum salicet nimir
uicū cōtra moysen et aaron. Exo.
ergo viciū i deserto religionis illos
qui deberēt esse p̄fissimū xp̄iani. nimir
ferit ad statū infelicū uideoz. Patet
ex hīs q̄ detestabile sit viciū nimiris
i daustalibus. cū hoc sit spālīs dei
offensio a qua sume debent cauere.
exclusio a regno ad qd̄ sume debent
susp̄nare occasio grauis et subite vi
dite. quā eā omīs valde deberēt
timere. corrupcio sonozū que valde
p̄uolosa est i congregaōē. mutatio
statū religiosi i statū aliū qd̄ est
valde horribile. Imitatio uideozū qui
sūt a dño reprobatū qd̄ est nimir nisi
p̄tāe. itē dicit Sādus. Nichil sic
houendū ut nimir i congregaōē.
Cūtra 2° noūdū qd̄ dñs meliū facit
aliciū creaturę sue tempē vno q̄ alio.
et eadem spē meliū interdū vni e
uitem spēaē q̄ alij. Itē nati q̄q̄
p̄duat plura tempē vno q̄ alio. i
m rebus euste generis plus interdū
cōfert vni q̄ alij. vna enī arbor plū
habet fructus vno āno q̄ alio. inter
dū et plus vna q̄ alia euste ḡnis
et sic m̄ alijs. Item dñi mudi sic eā
faciūt suos. Interdū enī tempē cūst
tie strictiq̄ p̄uident q̄ tempē habū
dancē. et est strictiq̄ alijs q̄ alijs.
Quāta ḡ abusio est q̄ religiosū re
quirat q̄ ita fiat sibi semp̄ sicut alio
factū est. uel sicut fit aliq̄. et nisi hoc
fiat nimirat et cōtendit. cū nec de
neq̄ natura nec eā hōies mudi
hoc faciāt illis quibus hūc p̄uide.
Nūq̄ non licet p̄familias interdū

facere qd̄ vult. ubi est apud istos illa
 sciencia apta. qm̄ sciunt habundare
 et penuria pati pro tempē. Nūq̄ est
 cōtra viscerā pietatis q̄ mater oūdat
 plū interdū dilectionis vni filiorum
 q̄ alij. et plus eide vno tempē q̄ alio.
 causis varijs emgentibq̄. Non est ḡ
 rōnabile q̄ cōtendat aliquis ul̄ nimir
 muret. si detentū interdū accipit vno tē
 pore uel alio. uel detentū vni q̄ alij.
 sed detentū virtutis ad qd̄ cognosten
 dū induat v̄r sc̄is cū dicit. hinc vob
probate. De cognoscendis p̄p̄is
defectibus. Cap. lvi. Cētesimū. xii.
Contra hoc vero qd̄ est quartum
 noūdū. q̄ sūt aliqui q̄ magis
 curiosi de exterioribq̄ q̄ de suis inte
 rioribus. maiorē interdū dāt op̄ā
 ad sciendū defectū solis uel lune. qm̄
 ad cognoscendū defectū aīaz suarū.
Augustinū p̄ impiā sup̄biam recē
tentes a te. et a tanto lumine deficien
tes. defectū solis multo tempē ante q̄
uident. et defectum suū i p̄tā po
situm non vident. Non autē faciūt
sic vni sancti. sed est eis cura multa
de cognoscendo defectū suos. Vnde
rogat dauid dicens. Vt sciam qd̄
desit michi et hoc est vtile valde.
p̄ enī familias cū nescit qd̄ desit i
tomo sua siue vni siue bladū nō
cogitat de habēdo. cū autē sit scit.
sollitū est de p̄curando. Porro i
temsecā hōnis p̄pendunt per ex
trifecā. Hec enī sunt que annūant
de homie. nimir ḡ et cōtenaō ex
terior m̄dicant fatuitatē m̄t̄secā.
sicut reso uacuo doli. Item defectū
uinctionis m̄t̄secā sicut curi vota
nimiracōis p̄pter qd̄ dicit eccl̄iso
de martiribus. Non nimir reso
nat non q̄moma. et hoc q̄a fuerit
pleni gratia. et vni sp̄ritu sc̄to.
huiusmōi vō gr̄e sp̄uales que large
loquendo q̄cumq̄ sūt. vocant v̄r
tutes dicunt habitus iterior aīe.
triplici de causa. cooperiunt enī
tuipitudinē peccatorū sicut vestis

no

operit turpia hominis. **Ps** Et quorum
recta sunt praecepta. saluet per virtutes in
fufas cum remissione peccatorum. **It** ornate
sicut gregori. Ornamenta celorum sunt
virtutes predicantia. **It** calefaciunt
sicut vestis. **Job xxxij.** Nonne vestimenta
tua calida sunt. cum profusa fuit terra
austro. **Alum** muras q' et g'entes de
habitu corporis. potest ex hoc p'pente
defectu interioris habitus se habere.
quia nunq' sic minueret nisi deficiat
interiorum virtutum h'et. **Dicitur**
psal. lvi. de xpo ppter pacientiam eius
q' sicut agnus coram tondente se ob
mutefat. et no' aperuit os suum.
cu' videret auferentes ei vestes suas
spoliaverunt eu'. **Cum** mo' ergo pa
cientiam habet. qui non ex eo q' aufe
runt. sed ex eo q' no' sibi p' sua volu
tate dant' n' murat. **It** d'ns voluit
ateo deponere suos cura carnis. q' no
luit eos esse sollicitos eam de vestibus.
Matthi vi. Et de vestimentis qd' solli
citi estis. **Quo** obsecro carer' huius
sollicitudine qui no' auent p' vestibus
n' murare. **Item** scdm **B'ndu.** **Wen**
humilis non vult p'dicari huius s'
vilis reputari. **Quomodo** ergo vera
habent humilitate qui vestis utilita
tem refugiunt et pro bonis q'edunt.
Et hoc item patet i' multis alijs vir
tutibus. **Constat** ergo q' n' mur' pre
dictu' indicu' est manifestu' deficiat
virtutu'. et iteo b'n dicit. **Hinc** vos
probate id est ex tali n' mur' q'ru'
vobis desit in illo **It**erore sancto ha
bitu cordis id in d'entibus m'it' fecis.
qui pro habitu corporis litigatis. **Se**
quitur. **Tamen** si vestra tolleratur i'
firmitas ut hoc recipiat qd' po
sueritis. i' vna t'n locum sub co'ib' q'
custodibus habete qd' ponitis in sa
ne ut null' sibi aliq' opetur s' omnia
opa v'ra i' b'n' fiant maiori studio
et freq' adu' alacritate q' si vobis sin
guli faceretis p'pna. **Caritas** em' de
qua scriptu' est q' non q'it que sua sunt.
sic intelligitur q' co'ia p'pna. no' p'pna

co'ibus anteponit. **Et** iteo quanto am
plius remittit q' p'pna vestra curauit
ritis. tanto amplius vos p'ficere no
ueritis. ut i' omnibus quibus v'ntur
t'nsicoria necessitas supereminet que
p'manet caritas. **Hic** quarto loco f'
dicitur m'adatu' circa vestiu' op'atione.
Quia vero posset credi q' sicut tolle
ratur iterdum q' aliquis recipiat
vestes p'prias quas deponit. et non
quas aliq' deponit. ita p'pna locum
posset quis h'et i' quo reponet eas
uel faceret reparari qd' nequaq' est
faciendu'. iteo dicit q' si et hoc tolere
illud t'n non est tolerandu'. sed in
vno t'ame' loco sunt vestes omnia repo
nede. et in co'ia omnia op'anda. **2.** di
cit quomodo s'it huiusmodi opa co'ia
facienda ibi **maiori studio** red
dit causa istiusmodi probas modu'
illu' per auctoritate ibi. **caritas n'**
2. **Item** per ro'em ibi. **et id.** **Et** sic
patet q' in hoc m'adato ta' t'ngit.
saluet subst'aa m'adatu'. et modus
exequendi et causa modi illius.
Q' infirmitas fratru' est tolleranda.
Capitulum Ceterisimiliter dicitur.
Grandu' aut' q' ex hoc q' dicit
vestra tolleratur infirmitas. elicitur
argumentu' q' infirmitas fratru' est
toleranda. sicut ip' ppter infirmitate
i' aliquibus tolerentur. **Hinc** est q'
ap'las dicit **Roma xv.** **Debem**
infirmitates i' beallitate i' finem
sustine' sicut saluet colu'pne forao
res supportant cetera infirma domi'.
Hinc est eam q' dicit **B'ndus.** **Cu**
qui i' g'gregatione viuus. si viuus so
ciabiliter. et post sociabiliter ut dis
cas non solu' pacient' s' et libent'
infirmitates alior' portare ta' m'ca
q' corporu'. **Hinc** est uer'u' q' dicit
d'ns de se ip'o p' **1. Cor. xi.** **Ego** quasi
n'it' v'ra' effraim portabam eos in
brachijs meis. **Sicut** em' n'it' v'ra' p'
uuluum qui facit ei multa tedia et
grauamina no' p'at sed sustinet
omnia eius amore deuota. **Ita** facit

d'ns de nobis et suo exemplo docet ista de
infirmitas alijs faciendu'. **Quid** possit
ad hoc v'ntere. qui fratres onerosos p'
infirmitates uel mores aliquos gra
ues no' cessant ventilar' parando
arctel' expulsionem eorum de domo
i' domu'. **Isti** sunt de quibus dicit. **1. Cor.**
xv. **Comibus** v'ris ventilabitis omnia
pecora infirma. **Isti** qui sic omnis fr'atru'
p'ciunt quomodo obsecro implent le
gem xpi. **De** quo scriptu' est. **Gal. vi.**
Alter alterius onera portate et sic adi
plebitis legem xpi. **Item** si pes v'ni
infirmitatur. nonne aliq' portat eum.
Si ena' qd' d'ca'q' mebra' ppter infirma
tem graue est alijs n'q' ppter h' p'oi
cut eum alia mebra' et non magis
uiuuant et supportant. **Si** aut' i' co'iti
tuentibus vnu' corp' p' natura' h' fit
q'romagis debet fieri in mebris q' i'
tuentibus vnu' corp' p' gratia. **Hinc**
p'p'us quida' auis dices qui tenet
secu' appellatu' quida' ppter dea'.
cu' autem esset grauis moribus oib' q'
de domo. semel v'ror' cu' filijs et alia to
ta familia co'ueniret et rogabant
d'ni ut expeller' eu' de domo. cu' aut'
queret causam q're hoc petebat dixe
runt. **Dne** ita grauis est homo iste
q' null' potest eu' portare. **Tu** ille
dixit si ita est ergo si expellerem eu'
moreretur fame. quia nullu' i'uen
ret qui portaret eu'. et iteo volo eu'
sustine' ne moriat' fame. **Si** aut'
fecit sic homo secularis de tolerando
er'it'neo. q' faciendu' est v'ro sp'uali
de fratre p'pno. **Quida'** p'or' p'pna
lis i' ordine p'dicator' v'it' to'as scita
tis et p'fionis q'n' i'ueniebat aliq'ue
fr'atru' valde onerosu' in aliquo conue
tu et ex causis aliquibus expediebat
eu' t'nsse' ad aliu' conuentu' recogni
tibat quos p'ores quentuales habe
bat qui essent multu' sp'uales v'ri.
et caritatiu'. et ad aliq'ue eoru' mit
tebat eu'. infirmitas ei q' m'lem fratre
mittebat ei. cu' quo multu' posset lu'ri
cedere sua caritate. et pacientia et a

luis multas virtutes circa eu'. **Unde** t'q'
sp'ali amico mittebat eu' sibi p' magno
exremo. et multu' sup' hoc debet gau
dere. et ei multas gratias reddere. **Vi**
di ego p'pore quenda' quentuale qui
n'q' rogauit p'orem p'pnaale. uel
alios m'ores suos p' remouedo aliq'ue
fr'atru' de domo sua onerosu' licet mul
tos h'et tales. **Imo** cu' aliq' ad fr'atru'
suoru' instanciam vellet p'pnales aliq'
tale desio remoued' co'uentu'. co'pacens
illi s'it dedit op'am. ut d'mitteret eum
estimas q' ipse qui ia' plenu' p'm no
uerat. melius sciret eu' portare. q' ali
multi. **It'ru'** legit' in v'ris p'm q' cum
quis haberet fr'atru' infirmu'. aut pusil
lannu'. a Turrosu'. et vellet eu' expelle
ad me. apprehendent'q' eu' cum pacia
sanabat am' fr'is illius. **Unde** bonoru'
v'roru' est tunc supportare infirmitates
m'rias. **Et** licet fiat tamen peccata
uel ea q' sunt i' dampnu' religionis nu'
q' s'it sustinenda. **Unde** **Apoc. i.** dicitur.
In laude angeli ephes non potes susti
nere malos. **Non** dicit onerosos quia q'
s'it sine onera mutua sustinenda. t'ame'
malicie n'q' et iteo bene dicit v'rs'us.
Quia v'ra' tolerat' infirmitas. ut hoc e'
cipiat qd' posueritis. qd' saluet est
humane fragilitatis. t'ame' non est to
lerandu' q' sequestrat' vestes deponat.
ul' singulariter sibi quisq' circa hoc fa
ciat aliq' op'ari. quia huiusmodi singu
laritas nimis derogaret bono carita
tis i' quo maxime consistit religio et
hoc est qd' dicit. **In** vna t'ame' locu'.
Contra illos qui pro se et non pro co'
laborant Capitulum Centesimu' duodecu'.
E nondu' cum hoc q' repunt'
interdu' aliqui religiosi qui ad
opa co'ia modo sunt iporentes. modo
negligetes modo quulosi. et tristes.
ad p'pna. vero fortes diligentes et leti.
hoc est qd' in loco co'itatis singularitate
inducit. singularitatis em' est talia
sectari **B'ndus.** **Singularis** ad oia
sua est strenuus. ad co'ia piger. **It** hoc

Et

est qd seruos dei pparat ad pualosa te
pora antixpi. de quibus dicit Th. vi.
In nouissimis diebus stabunt tempora
pualosa et erunt homines seipos ama
res. Ex huiusmodi enim amore puiato
pcedunt ista hoc est qd caritate de qua
sime curandum est destruit. Amor
enim repropus non est caritatis. ergo
nemo pprie ad se caritate hie dicitur
sed dilectio se in alteru tendit. ut esse
caritas possit. hoc est iteru qd nate
cotranatur. Ipa enim oia pdu at ad
utilitate coem. Tull. de officio. Pcla
re scriptu est a platone. Non nob solu
nati sumus. et post in hoc debemus na
turam sequi. ducem conuines utili
tates i mediu pferre. Item hoc est
physice sine aduersat. henec. Non
potest quisq be uiuere. qui se tuet
qui oia ad suas utilitates conuertit.
Alter uiuas oportet si tibi vis uiuere.
Item hoc doctrine factor repugnat
qd sic patet dicit Gregorius i regis.
Nemo vestru neglecta utilitate coi.
suo luro psonat. Ambrosius. Qui
pfecte sapit sua spectare comoda sed
ad illud qd honestu est toto affu iten
dit qrens non qd sibi uale est sed qd
omnibus. Et bndus. Dns coi disaph
na coi uita. coibus studijs delectat.
Uspq miser diuitiula captus. Itē h.
est contra madata aplica. ymo coe
madata pncipū aplozu. Dicit eni
paulus Phil. ii. Non q sua sūt siguli
cōsiderantes. s; que aliozu. Et alibi.
Unusquisq sicut accepit gratiam i alce
ritu illam amministrantes. Itē hoc
est qd facit a xpi uestigijs deuare.
ppter qd eduerso dicit. Crisost. Imit
tatores fieri xpi est ad coem utilita
tem oia negociaates et non q sunt
nra qrentes. Item hoc est qd ipsam
hoiem reddit sibi uilem. Wn. Am
brosius. Nichil uidendum uale nisi
qd in coe proficit. et post. Michi crede
no uidetur qui uulub est omnib; sibi
uulub posse. Item hoc est qd religio
nem destruit. Quate eni abbacie

sūt ex hoc tempore et spualitē destruit.
quia relictis omnibus bonis uaca
uerūt nulli suis pprijs comodis. et
ideo bñ dicitur in psal. Singulares
ferus depastus est eam sicut uinea
diu. quia huiusmodi singularitates re
ligione destruit. pppter qd eduerso.
dicit tullius. Pceptū est platonis
ut qui rei publice prodesse nolunt
utilitati cuiu sic tueatur. ut qcuq;
agunt ad eam referre obliu dmo
dozu suoz. Quia ergo cor mala feci
tur in religione. cum relictis coib;
singuli uacant pprijs. ideo bñ dicit
uir sanctus. Pro omia i uia fiat ma
iori studio et alacris qd ppria. quales
requirit caritas et cedit ad pfectu
maiori. Si eni nullu meretur cari
tas un seruis qd tomagis qui ser
uit multitudinu magne. Sequitur
cōsequens ergo est ut cu quis suis fi
lijs aut aliqua necessitudine ad se
pmentib; i monastio cōstituis.
aliquā cōtulerit uestem sine aliud
in necessaria reputandū. nō occulte
accipiat. sed sit i pte ppositi. ut i
rem coem redactū cui necesse fuerit
pbeat. qd aliquis rem sibi collatā
celauerit furti iudicio condempnet.
Itdm distinctione supra posita tra
dit hic quāto loco mandatu. cū ues
tū locatarū receptione. Et notū dū
q sicut oia opa cum uestes debent
fieri i coi. ita et uestes collate debet
poni in coi. et ideo infert a sili dicit.
Consequens q est et hec ratio man
dati que pmo ponitur. 2. ponitur
ipm mandatu continēs tria saluē
quid cauendū i recipiēdo saluē or
cultu et ideo dicit. Non occulte.
Fauendū de recepto. saluē quia po
nendū i potestate ppositi. et ideo dicit
sed sit i pte ppositi. Quare sic fa
ciendū. et ideo dicit. ut i rem coem re
ductū. 3. Tercio ponit pena trans
gressionis hui; madata cū dicitur.
Et si aliquis rem sibi collatā celauit
furti iudicio condempnet. Porro un

ius istu mandatu cōsistit in trib; vnu
est qd qd religio aliau obuenit i coi
ponatur. Aliud est qd positi in coi nō
tug; sed au necesse fuerit pbeat.
Terciu est qd celantes sibi collatam ut
fures sunt puniendi. De res date po
nente sūt i coi. Cap. Ceterum. xiiij.
Quia pmi notū dū q illud in
re fēntas spualis Augustin;
Melior est fēntas xpi fēntas agmē.
Illa eni inter se coia diuidit cū emu
lacione. herauē sua cōtat cū gratu
lacione. Item her requirit uira que vo
lūt q qd acquirat religio qd e da
tur sine debent ul' alio quocunq; mō
ci obuenit totū cedat i uis cōtatē.
Item natura hoc mōstrat in quibusdā
animalibus i uulub; i coi ut sicut for
mice que qd elaborant colligendo
totū ponunt i coi. Item ad hoc facien
dū confortat nos. Crisost. I mone
dicens. Dicit qd nrm est tūc nrm ma
gis erit si sit nobis coe cū fratribus.
Item dicit Ambrosius sup lucā. uolanti
bus celi idco sine labore pabuli usus
erubescat qd fectus ad coem escam
sibi spale uendicare nescit quodā
driatu. Et si sic est de victu eade rōne
et de uestitu cū de utroq; illorū siliter
euageliū loquat. Ex quo patet qd
ex huiusmodi cōmacione sequit eam
spalis habūdancia. Item dicit seue
m. In hoc gaudeo aliq; discere ut doce
am nec me res ulla delatibit licet sit
eremia et salutaris qd michi un scru
rus sū. eadem ratione laudabili u
detur in pfo rem qd tūc mag; qd care
q sibi uertere sicut saenam Et
tomagis i religio. De bonis q
bus magis indigentib; est mstrā
dū. Cap. Centesimū. xiiij.
Quia sedm notū dū q sūt quidā
qui dispensando bona coia nō atten
dunt interdū indigēcias fēn sed
psonas. cōferūt illis qui nō indigēt
et indigētes relinquit tane cōtra
illā dispensacionē diuinā de qua d.
Esurientes impleuit bonis et diu

tes dimisit tane. Ista sūt sicut ortula
nus qui terrā aquosam rigat et ari
dam dimittit. Contra qd dicit ysaie
xxxv. Et erit arida i stagnū. et sicut
i fontes aquaru. Ista sunt iteru sicut
medic; qui ualentib; confert medi
cinalia et uelinq; male habentes. qd
qd dicitur Eccl. xxxv. Qd q fractū
fuerit alligabo i. Sicut eni ista sicut
ille qui sup faciem ponet uestē que
non indiget et posteriora q indiget
nuda dimittet. qra qd dicit Coel.
xij. Que putamus ignobiliora ee me
bia corpis hui; honore habūdācōie
curādam. Non est istud op; miseri
cordie que miserias respicit. Ideo d.
misericordia quasi miseris dans. et
ideo i disceptacione de misericordie
opibus non dicit saturat; fui. et nō
de istis michi manducare. uestitus.
et opustis me. sed esurium et dedis
tis michi māducare i Mathei xxx.
Item non est hoc officiu caritatis. Jo.
ui. Qui habuerit sbam h; mundi
et clauerit uiscera i quomō carit;
dei manet i eo. Itē non est fidelitatis
quō eni esset bon; dispensator hos
pitalis qui egenis neglectis bona
hospitalis familiarib; daret. Iu
faciebat iudas qui bona egenorū
asportabat et expendebat in suos.
Cū igit religio sit hospitale dei quō
ab infidelitate se possent excusare
qui similia faciunt i ea. Sūdy ubi
nec nctas nec utilitas est. i fidelis
dispensatio est. De penis celatis
rem collatam. Cap. Ceterum. xv.
Quia tū notū dū q res colla
ta dicit celare tibus modis.
vno modo qn ponitur i aliquo loco
oculto aīo occultandi. Qui autē
sic faciūt sūt sicut coruus qd ponit
tenariū uel alias res terdum in
loco oculto. ad celandū. Alio modo
qn qurur res et nō pparatur sicut
fecit rachel. Genesis xxxi. que serui
tanti labam pū suo celauit idola
sua. Alio modo qn tempe oportuno

no

seu debito non ostendit, sicut enim dicitur
 fur non solum qui rem furripit, sed etiam
 qui furtum non manifestat tunc oportet
 no. Ita non solum dicitur celare rem re-
 ceptam qui ponit i occulto, vel qui
 non potest quare, sed etiam qui non re-
 uelat tempore seruans i religiose ul' mo-
 rose detinet non ostendens au est oste-
 tendu. Religiosus si quis vobis rem colla-
 tam accipiat sine licentia salu' pposito
 ostendendi, et petendi licentia sibi mo-
 licet hoc non sit sine culpa, non e' tñ
 dicenda ppter hoc solum celare re colla-
 tam nisi aliqd te tribus p dicitis m'ue-
 mat. Porro talis qui rem collatam
 celat, dicitur fur, quia rem non sua, sed
 cõmunitatis iure dno saluet illo ad que
 pmet dispensacio ptractat occulte q
 tria solent qstitueri furtu ppe accep-
 ta, et deo sicut fur puniendus. Item
 sciendu q triplia pena puniend' e'
 fur scdm scripturã, vna cõfusio et h'
 quo ad aiam cui' est v'andia. Et v'
 si furtu cõfusio. Alia est reddicio re-
 suare, et hoc quo ad res. **Exodi xxii.**
 Et si furto ablatu fuerit restituet
 dampnu dno. Alia punião corpa-
 lis et hoc quo ad corpus. **Iosue vii.**
 Non ero vobiscu donec cõteratis eu
 qui huiusmodi sceleris reus est saluet
 furti. Cu ergo celans rem sibi colla-
 tam fur reputet ut p dicitu est debz
 puniri cõfusione i proclamacione
 publica, rei restitucione qui nuq'
 est ei amplius in hoc casu reddeda,
 etiã si alias qcedenda esset corpa-
 l' punião per pnam aliquam
 corpis afflictiuã, et sic implet in
 eo qd dicitur **zacha v.** Dns fur sic
 ubi scriptu est sicut i volumine sac-
 epturẽ iudicabit id est cõdempna-
 bitur. Sequit' **Indumenta v'ã.**
 scdm arbitriu pposita lauentur
 siue a vobis siue a fullombz, ne i-
 teriores aie sordes cõtrahat mude
 vestis nini appetitus. hoc est
 sextu et vltimu m'adatu cura ves-
 tiu necessitate saluet de locacione ea

no

ria, de qua quia quidã sub spe scitatis
 ianis possent nini' curare, tradit ma-
 datum pns cõtinens tria q'ã lonoz
 vestium. Dnu est q' lauentur cu dicitur
Indumenta v'ã. aliud est a quo laue-
 tur cu dicitur siue a vobis siue a ful-
 lombz. Aliud est q' lauentur cu dicitur
 scdm arbitriu pposita et addit m'isa
 cum dicitur. **Ne interiores aie sordes**
cõtrahat qd saluet fiet si cõsulz
quicunqz sibi placet possit eas laua-
re. De quibusdam nobilibz p'nci-
palibus ad vestiu locacionem. Capitulu
Centesimum. Decimũ sectionem.
Item pnu noia q' non solum
mundicia spualis sed etiam corpa-
l' mundicia placet deo. Deutro. xxii.
 sup illo uerbo habebis locum extra
 castra ad quem egredieris ad requi-
 sita nature, dicit glosa, corpa lem
 mundicia diligit deus. Hinc e' forte
 q olim cu debebat p'las astare corã
 dno pceptu fuit illi ut lauaret ves-
 tes suas. Unde **exodi xxii.** dicit h' p'
 lauentur vestimenta sua i. In die emm-
 tão descendet dñs corã plebe. Itẽ ho-
 mines quodãmo nãliet horret for-
 tes i cõhabitãtibz scilicet ppter qd' pso-
 naru acceptores paup' i'roemni
 ad se in sordido habitu dicit' sta illuc
 sicut dicit **Jacobi ii.** Item sicut nini'
 splendor in veste sapit viciu, ita et
 sordes. Itẽ seneca monens ad ea q'
 sũt virtutis dicit. Non splendeat ro-
 ga nec sordet. Cu igitur religiosi
 frequenter habeat stare coram dno
 ei ministrando i diuinis et q' tunc
 cu alijs cõuersari, et ad cauendum
 viciosa iungulare curandũ est eis
 de vestiu mundicia, et ppter deum
 et ppter pnam, et ppter seipos ne
 viciu incurra't. ppter qd bñ dicit
Indumenta v'ã lauentur i. Sed q'
 sunt qui dedignatur hoc facere in
 psona p'na addit siue a fullombz
 cõtescendito i'firmatã istoum.
 A vobis vero dicit quia no semper
 huiusmodi lono facienda est ab ex-

no

no

neis sed potius ab ipis fratribz est semp
 faciendã uel saltem frequen' et hoc
 tribus de causis videlicet ppter viciu
 dum i'firmozũ scandalum. Interdum
 em i vestibus maxime i hys q' arm-
 adherent imediate iueniunt imãdi-
 ne, etiã que sanctis accidit i sopnis, q'
 quasi res pudete celate sunt sedari-
 bus maxime semp mulieribz. p'por-
 etiã est cauere a licitis ppter scanda-
 lã i'firmozũ. **Corinth' iij.** Vate-
 ne licentia v'ã id est qd' vobis licet
 offendiculu fiat i'firmis. Itẽ ppter
 maius pnu, absq' etiã dubio plus
 merentur religiosi sibi siue fratribz
 lauando vestes q' si sibi ab alijs lauet'
 cu meriti surgit ex ope p'pno no a
 lieno et iteo maiorẽ mercedẽ ex hoc
 accipiant. **Corinth' iij.** Vniuersiqz
 pnam mercedem accipiet scdm suum
 laborem no alienu. Item ppter hui-
 litatis exemplũ q' q'ro sanctoris vite
 sũt debent dare maius sicut sanctus
 martini' facebat seruens famulo
 suo. Humilitatis est i' p'na psona fa-
 cere huiusmodi locaciones. Hinc est q'
 religioibz approbatur ppter istas
 causas non solum sũnt a fratribz
 locaciones vestiu, sed etiã alic locoẽs
 quas vocant mundicias, quia ipsi
 met lauant vestes vasa scutellas et
 huiusmodi suo tempore. p'pmet etiam
 lauare sibi mutuo petes et capita,
 et radunt seiuicem nec p alios ext-
 neos pmitunt ista fieri apud eos.
 Hinc est etiã q' viri magne scitatis
 etiã se humiliant ad abluendu sor-
 des maiores. Noui ego quendã qui
 i scailo magne fuerat sanctitatis et
 vauitatis, qui factus f' observata
 hora i qua alij erant in scholis, vel a-
 libi cõgregati, accepta aqua ibat
 per cimeteras et sedes quas deturpa-
 tas iuenebat mūdabaz. Audiu e-
 etiã q' quidam f' et epus ut didici h'
 item fecit i conuerti romano. Quãd
 autẽ mirũ si hoc faciunt homines ter-
 timentes, cu ipse rex et rei filij i' p'na

no

psona lauerit sordes pedũ suorum
 aplorum que solent esse valte fete-
 res et imunde. Non debent q' aliqui
 dedignari i religione si imponatur
 eis ut ipimet interdũ lauet indu-
 menta sua, et si aliqui per fullones
 ista fiant, tamẽ per lotrices mulie-
 res non est faciendũ. Et iteo dicit
 siue a vobis siue a fullombz nichil
 addens te lotrãbz. Notandũ v'eo
 est q' si loco fieret scidũ volũtatẽ
 vniuersiqz minus mererent religiosi,
 q' q' sit scidũ volũtatẽ p'latu' ite
 quidam vellent nuq' suas vestes la-
 uari, aut ppter speciem religionis,
 aut ppter segnitatem, aut alijs de cau-
 sis. Eorũ vero qui vellent lauare, q'
 dam vellent vno tempore, quidã alio
 vnde sequitur maior labor. Itẽ qdã
 vellent lauare i' p'na psona, quidã
 ab alijs qd' esset meq'litã. Item qui-
 dam nimis tarde, quidã nimis fre-
 quen' qd' esset vicioum. Ut g' omnia
 ista i'conueniẽcia vitent, et p'cipue
 viciu nini' appetitus huius mundicie
 solet a plato ordinar in locis religiosi
 q' fiat cõs loco eto die et a certis p-
 sonis i qua omnia lauanda lauetur.
Indumenta v'ã scdm arbitriu p'posi-
ta lauentur ne interiores aie sordes cõ-
trahat. Et sciendu q' nini' appe-
 titus mude vestis i religioso no est
 sine culpa, et ratione excessus i ap-
 petitu quia scdm augustinu. Totũ
 et solũ malum hominis est nini'
 amor creature. Item incoe segle
 que est deterioracio vestis ex niniã
 locacione, qd' q' sit sine iusta necessitate,
 no est sine culpa quia est dissipacio
 quedam. Item inacone scandali. Al-
 ti etiã vitentes niniũ mitorẽ i vesti-
 bus religiosi vni ex hoc offendit
 cõtra qd dicitur. In habitu vestro
 nichil fiat qd' cuiusq' offendat asp-
 tum. Ex huiusmodi em mundicie ap-
 petitu nini' sequit' vicia anime
 que dicunt' sordes spuales. **Tren**
p'mo. Sordes ei' i pedibus eius.

Glosa. sordes viciorum. **Q**uod graues sordes sunt peccata seu vicia. **Capitulum Centesimum Decimum.**
Dico huiusmodi sordes saluet viciorum sunt valde graues. Et si omnes sordes inueniuntur nichil sunt iniquitates aliarum sordium in comparatione ad istas. **Mathei xv.** Non quod intrat in os contaminat hominem, sed quod procedit ex ore id est et post exponit hoc ipse Christus de peccatis. Item et si omnes sordes in aliquo contaminant suum subiectum. tamen iste magis quia putrefaciunt. **Joel primo.** Computruerunt in meta in stercore suo. quod exponit **gregorius** de sordibus viciorum. Item et si omnes sordes diffundunt fetorem tamen iste longior. quia ad deum et angelos suos in superis. **Ezechiele xxv.** Irigabo terram fetore sanguinis tui saluet peccata super montes. quod ideo dicitur qui non solum per plana mundi. sed usque ad alta celi diffundit iste fetor. Item iste sordes sunt non solum in loco coram sed in camera regis saluet in corde in quo rex glorie specialiter debet requiescere. **Ezechiele xvi.** Fili hominis viri isti posuerunt inuindicias in cordibus suis. et ideo grauior. Item iste sordes grauius forcius adherent quod alie quia vix possunt mundari. **Ezechiele xxv.** Inuindicia tua excreta bilis est. mundare te volui et non es mundata. sordibus tuis. Fortis adhesio sordibus quod vix deus absterge potest. Item ab alijs sordibus potest homo auertere iste vero licet tam graues sunt. tamen quasi teutabiles. **Job ix.** Si lotus fuero aquis niuis. et fulserit velud mundissime mannae. tamen sordibus attinges me. **glosa.** nec vita nec lacrima perfecte mundos reddunt. dum durat hec corruptio quod ideo dicitur quia semper renouantur sordes iste. Cum ergo sordes iste sunt tam graues. valde stultus est qui pro nimio appetitu mundicie in vestibus. non necessario istas me-

rit. et ideo bene dicitur secundum arbitrium ipso tempore vestes. ne iteriores contra hat. **Sequitur lauachium cum corpore cum infirmi. ne. co. nunc tenet. Ita dicitur mandata cum necessitate vestium. tunc dicitur mandata cum necessitate infirmitatis. Sunt autem quatuor quibus interdum indiget infirmi. Primum est balneum circa quod tradit hoc mandatum. continuans lauachium corporis cum lauachio vestium. Aliud est medicina cum quod tradit secundo mandatum ibi fiat sine mure. Aliud est iteratio quod oporet interdum ad balneum alia loca subire. occasione infirmitatis cum quod tradit tertio. ibi nec eant ad balneum. Aliud est purgatio quod tradit quarto ibi egrotantem circa quod tradit. quarto ibi egrotantem circa quod tradit. **De quibusdam notabilibus cum balneo. Capitulum Centesimum Decimum.**
Dedicatione autem huius primi mandati est notandum. quod in scripturis requiritur quoddam lauachium quod potest dici figurale. Isto utebantur inter et multis locutionibus quas faciebant. sed preterebatur aliud in figura. Iste est lauachium de quo **Mathei vi.** Iudei a foro nisi baptizentur panes non comedunt et alia multa que tradita sunt illi seruare baptizati calicem et viciorum erantiorum et ledum. Aliud est quod potest dici sacramentale quod confert gratiam ut baptizans de quo **Ephes.** mundas etiam lauachio aque in verbo vite. Aliud est quod potest dici materiale quia nichil habet figure nisi gratia sola corporali ablucione hoc autem est duplex. Nam quoddam est quod exhibet religio christiana corporibus defunctorum que abluere consuevit. et est tractum a primo tunc etiam in qua hec fiebat. **Act. ix.** Factum est in diebus illis ut dicitur in materia moretur qua cum lauissent posuerunt eam in cenaculo. Aliud est quod utuntur viuentes saluet balneum. De quo sciendum est quod huiusmodi lauachium femineum reputatur. **Filia enim pharaonis descendit ut lauaretur****

in flumine. **Exo. ii.** **D**arabec lauit se super solarium. **Regum xi.** **I**ndith baptizauit se in valle bethulie in fontem. **Iudith xv.** **S**usanna voluit lauare in pomero. **Daniel xvii.** Cum sic legatur de femis. de viris non legitur hoc in scripturis diuinis. Item non potest fieri balneum huiusmodi sine tenudatione. Pudice vero mentes sic erubescant huiusmodi nuditatem quod non solum coram alijs sed nec etiam soli possunt eam sustinere. propter quod religiosem iacent vestitum. Item per tale balneum abstergitur papue scilicet illi de quo impositum est postquam adam quod in illo comedat panem suum. Et ideo quidam religiosi nunquam utuntur balneis pro gratia cuiusque necessitate propter causas predictas. Non tamen ista auctoritas reprobanda si potius tamquam magis sanctitas veneranda. papue cum **ihesu** in libro de illustribus viris in laude magna beati iacobi episcopi iherosolomitani dicitur quod nunquam balneis fuerit usus. Verum beatus **augustinus** sicut beatus **hadradius** huiusmodi agens non prohibet huiusmodi balnea sed concedit. tamen cum multo tempore. Sunt etiam quidam qui illis utuntur propter lasciuia sicut pueri. qui se balneant in fluminibus. quidam propter mundicia ad abstergendum sudores. uel alias inuindicias. quidam propter infirmitatem. Duo prima excludit. tamen concedit pro aliqua infirmitate cogente et necessitate. et tamen cum difficultate ideo dicitur. Cum infirmitas inueniens quod non cedat. nisi pro sola infirmitate graui. et quod usque ad penam saluet infirmi uel media potest differri. Notandum tamen quod in africa temporibus **augustini** conturbabantur homines balneis. propter frentozem. et ideo finalis concessit. et ideo ubi non sunt eadem cause cum maiori difficultate est concedendum. et tamen concedit cum tali cautela sciendum est quod non cedat extraneis ad offensam.

Sicut autem illi qui non utuntur balneis habent iacobum pro se. ita et qui utuntur **Iohanne** euangelista de quo dicitur in ecclesiastica historia quod cum intrasset ad balnea et vidisset ibi quendam hereticum dixit. **heredamus** ne corruat balnea super nos. Item habent pro se virtutem quam habuit dominus in probata piscina que erat in iherusalem in qua qui prius descenderat post inuentionem aque frigidam ab angelo sanabat. Quomodo enim **iosus** sermo dominus tanta virtute in illo balneo. **Iohannes** si non liceret uti eis. Item hinc pro se **helizai** qui precepit **naaman** ut lauaretur septies in iordane. **Exo. vi.** Quod nunquam fecisset tantus propheta si fuisset illatum. Et ideo cum bona gratia possunt uti balneis interdum multas sub regula **augustini** dummodo non leuiter sed tunc fiat. **Sequitur fiat sine mure de consilio medicine.** **usque ibi si non est certus medicus consulatur.** hoc est secundum mandatum penes necessitates corporales infirmitatis quod tradit circa medicinalia quod continet tria. Mandat enim quod prouideat infirmis de medicinalibus saluet quod ars medicine hoc consulit hoc est quod dicitur. **Fiat saluet infirmis de consilio id est ad consilium medicine id est sciencie medicine.** Item qualiter. et ideo dicit sine mure. Item quomodo. diuisimote circa diuersos est se habendum hoc est quod dicitur. **Ita si noluerit. Quare medicinalia et qualiter sunt religiosi ministranda. Capitulum Centesimum Decimum.**
Item primo notandum quod aliqui religiosi ex magno rigore sanctitatis non curant uti medicinalibus reputantes quandam carnalitate. et imitari volentes beatam **agatham** que dixit. **mediana** carnalem nunquam corpori meo exhibui. sed non sunt ideo reprobandi qui utuntur. **ysaia** enim propheta scilicet. usus est medicinalibus in ezechia. qui fuit vnus de senioribus regum iudeorum. **ysaie xxxviii.**

Et iussit ysaias ut tolleretur de facis et in
thapsasmarer sup vulnus et sanaret.
Glosa. Quidam no vltis sed aposte
ma suspicati sut. au iuxta arte medi
coru succubus facis et cotusis subue
nit. **Itē Thobie. x. i.** Thobias iunior
de consilio angeli de felle pifas misit
i oculis patris et sanauit eu. qd ipse
angelus dixit valere ad medicinam
eiussem. **Itē altissim. de tra crea
uit medicina.** **Itē xxxvii.** Cu ergo
ppheta factus medicinalibz vsq sit.
et angeli vtendū cōsiliū. et ipse
dñs qui medicinā fecit pp̄ hōiem
ipam creauit. nō est vtiqz sp̄neda
medicina. et hoc dicit glosa super
p̄ditū locum. **Ysaie xxxvii.** Sunt
tria q̄ mātare debent ad subueniē
dū fr̄ibus i medicinalibz. p̄mū ē
natura cōpassionis. In eū sac̄dos
et leuita resp̄ndunt de mēcōpas
sione. **Lucē. x.** eo q̄ vulnera extm
nei quē viderūt in trāsitu non all
gauerūt vulnera q̄nta resp̄nsioē
digni sūt qui sūt p̄rio quē vident
contm̄e in laguore non auant
aliquid remediū exhibere. **Papue**
cū sint mēbra vniū corp̄is que sibi
iuncte naturalit̄ cōpaciunt. **Cor̄. xii.**
Itē. hōm est eū cōis vltis. qd ē
infirmū est iūale iuēntē. **Itē. i.**
et iteo subueniēdū est fr̄i infirmo.
ut recuperatā sanitate possit i aliq̄
vltis esse cōitari. qd nō potest esse
durāte infirmitate. **Tertū est mer
cedis apud deū expectatio. si ē tū
placet ei seruiciū exhibitū infirmo.
q̄ pro sola visitatōe dicitur sūt die
iudicij visitatū infirmū. Infirmitas sūt
et visitatibz me. **Matth. xxv.** Qz p̄
expectare ille qui nō solū visitat s̄
pcurat sollicitate medicinalia. et oīa
per que possit curā releuari. **Papue**
cū ipse i figurā huius p̄mittat **Lucē**
x. dicens. Qz q̄ superogaueris
saluet circa vulneratū ego cū re
diero reddam tibi. **Curā 2^m noūd**
q̄ infirmitas est occasio humane**

fragilitati facile nūmūdū de ipā
infirmitate. et cū sup infirmitatē
additur defectū remediōū faalius
nūmūdū. **Et iteo bonū plati est li
beraliter p̄uidere subditis infirmis.**
etiā si alia causa nō esset ut aufe
rat ab eis occasio nūmūdū. **Exē.**
moysi qui rogauit dñm ut daret a
quā miraculose filijs isrl. ut uel sic
cessaret a nūmūdū. **Ap̄. iij.** thesaur
tūū it ut cesset nūmūdū eorū et
factū est. **Itē. x.** Item sūt aliqui p̄
lati qui et si interdū hoc faciūt tū fa
ciūt cū tanta difficultate et tristitia.
et quasi nūmūdū q̄ male dñm
nūmūdū de merito suo. quia hylarē da
toie diligit deo. iteo educto ut op̄
pietatis sit magis meritorū dicit
ap̄l̄s. **Roma. xii.** Qui miseret̄ in
hylaritate. **Glosa.** Om̄is mīa cum
gaudio fieri debet. **Itē alibi iuēntē**
tur aliqui qui q̄ her fuit nūmūdū.
de vnguento effuso sup ih̄m rep̄n
tes q̄ cura nimis supflua habeat
de medicinis circa infirmos. **Itud**
est nūmūdū pharizōrū. qui nūmūdū
bant de medico cū subueiebat eō
to. **Lucē. xi.** Erant appropiātes
ei publicani iē sicut saluet infirmos
libent̄ audit cōsiliū media. **Et m̄**
nābāt scribe et pharizei dicentes.
Itē hic p̄dōres recipit. Gregor.
Pharizeus resp̄ndit medicum
de subueniēte. **Quia ergo oē nūmūdū**
i religione valde est detestabile ut
supra nōstratū est sic liberaliter
debent medicinalia pro tempore
nūstrari. ut infirmū occasione nūmūdū
nūmūdū nō habeat sic hylarē ut
nūstrates cū nūmūdū meriti sūt
nō dimmūt sic debz sine nūmūdū
fit ab om̄ibus acceptari ut cū tū
fēnam i se uigiter ostendat. et iteo
vir sc̄s volens in hoc casu om̄i
nūmūdū excludi dicit fiat sine nūmūdū
re saluet egrotantiā sine nūmūdū
mīstrantiā siue assistentiā. **Curā**
etiā noūdū q̄ aliqui rep̄nūt qui

pre feruore sātatis cōtempnūt medi
cinalia. aliqui qui nimis curāt de illis.
aliqui vero qui frequer allegāt se in
firmos. ita istos vero dñs sine de est
agendū. p̄m cū sūt cōpellendi et
vtendū medicinalibz cū eis expedit.
et iteo dicit ita q̄ etiā si nōlit it. se
cūdi nō sūt audiendi cū eis nō expe
dit. et iteo dicit si autē ipse velit. **Tertū**
i p̄te est credendū saluet de dolore. i
p̄te non saluet de medicinalibz. sed
medicus est cōsiliendū. et iteo dicit
temoz saluens est it. **Et noūdū q̄ ex**
hoc qd dicit circa p̄mos habetur ar
gumentū. q̄ aliqui p̄ feruore reli
gionis nolunt recipere recreaciones.
aut i hospitio aut in infirmitate. aut
nimis volūt ieiunare. a abstinere
ab aliq̄ibz. aut alit̄ se nimis affli
gere nō est eis acquiescendū. sed
cōpellendi sūt ad ea que alij cōiter
faciūt. et conferūt eis corp̄aliter si
aut dicit hic de medicinis q̄s etiā
nōlit iubente p̄posito faciat qd salū
requirit. **Qz cōpellendi sūt ad**
recreaciones viri sancti qui eas re
cipiant. Cap. Ceterisimū. Dicesimū.
Huius autē sūt cause multe.
p̄ma est ne religiosi q̄ p̄p̄e
voluntati renūciāunt i ea nutriat.
quia ex hoc solet cōfundi religio.
Puerb. xxx. Puer qui dimittitur
volūtati sue q̄ fundit irēm suam.
saluet religionē in qua quilibz de
bet esse sicut puer sub vngā discipli
ne. **Secūda est ne uimentū corp̄is**
sui qd nō est solū sūi sed cōitatis ser
uicio deputatū totū uel m̄n̄ vti
le reddatur cōtra qd dicit p̄sta.
Fontudmē meā ad te custodiam.
Tertā est ne ducāt in religione
singularitas q̄ ipam deuat. p̄s
singularis ferus depastus est ea.
Quarta est ne cura corp̄is cui tra
dita est auferat. cū vult religiosi
corp̄is suū regere sc̄dm voluntate
suam. **Cui vos semel nobis cōm**
sistis. q̄ rūsus de vobis vos itmitti

us. **Quā ut supbie que ex huiusmōi**
oim solet ut patet i phariseo qui ieu
nans bis i sabbaro rep̄nbat se ma
iorem resistē. **Bernard.** Que ma
ior supbia q̄ ut vnus homo toti con
gregatōi iudiciū sūi p̄ferat tanq̄
ipse solus sp̄m dei habeat. **Sexta quia**
huiusmōi sacrificiū m̄n̄ acceptum
est deo. **Itē. i.** Si die iunij tu est
volūtās vā non tale enūmū elegit
sponsus nec sapit illi ieiunū qd non
hiliū obediencie sed viciū volūtatis
p̄p̄e facit. ego autē non solū de ieu
mo. sed de om̄i obseruatiōe monachi
ubi iuēntē volūtās sua nō magistri
obāndūm sentio. **Septā ne digō**
res tractent indignū. certū est enī
q̄ q̄to magis huiusmōi recreaciones
fugūt aliqui tanto sūt sanctiores. et
itēo digniores. **Itē. i.** Da m̄ alū
thymotheū. et ego abo eū auro et p̄
to balsamo. **Octāua est ne infirmū vide**
tes meliōres nimis bene h̄re ab eorū
imitatiōe tempescat. **Exemplum.**
fuit quidā religiosus qui secūda
qd edoctus fuerat i nouiciatu p̄p̄e
bat nichil ordiāre pro se cū autē sic
fecisset aliquo tempore. et videt q̄ m̄
te cōsolatōes carnales fierēt alijs
pro se pcuratibz. sibi autē nulle fie
rent imitato p̄posito secū dicit. **Volo**
et ego pro me pcurare aliq̄ sicut et
alij. ex quo me nō pcurate. nichil in
fit cōsolatōis. p̄p̄e p̄dita i ḡrui
bonorū platorū est sollicitate pcurare
subditos suos. et quos viderit p̄e
sac̄tate recreaciones corp̄ales cō
tempnē tātomagis ad eas ip̄sōs
cōpellere. exemplo illij q̄ paupes
cōpulerit trare ad cenā suā. **Itē. xii.**
Qz nō est satisfaciendū subditis i
carnalibus voluntatibus. Capiti
lū Ceterisimū. Dicesimū. p̄mū.
Tertū ex hoc qd dicit circa secū
dos noūdū est. q̄ non est satisfaciē
dū religiosi in hys que ad carnē
p̄tinet q̄ cūamqz sup hys iustēt
cū non expedit. non est enī p̄

no

no

ex

patris filijs qui quicquid noxia cupiunt dare: nisi bona date secundum euangelium. Non est autem prudentis media daretur firmo quod petit nisi expediat. Non est iterum equitatis equo. quem regit laxare habenas ad bibendum quam vult bibere in qualibet aqua. Cum ergo plati sint patres et media et redies suorum subditorum sicut patet per multas scripturas non debent eis satisfacere in carnalibus cum non expediant. Preterea prohibita est homini ne curam carnis proprie faciat in testibus. Roma xii. Item secundum augustinum. Plus debet quilibet diligere animam. proximum quam carnem: sed carnalia desideria sunt contra animam. Per y. qui militans aduersus animam gunt supra. Item quam filij israel concupiscunt concupiscencia in deserto et dominus accessit eis quod periebant ex ira fecit hoc. Psalms adhuc esse. Item concupiscencia carnalis est quasi ignis. Eia x. Sicur ergo succensa domo proximi non soleant apportare ligna. sed potius subtrahere: quod autem carnis concupiscencia sine contemenda sit concupiscit. Item versus delictibilium carnalium enervat homines. Eia x. De terra cuius principes mane comedunt. et eorum terra cuius principes vestunt in tpe suo ad reficiendum et non ad luxuriam. Ideo luxuria primus traditor legum precepit. ne filij diuitum nutriantur in auribus sed magis a rusticis ut duris nutriti potentiores essent ad labores. Item scriptum est de bona nutu bene benardi qui nutrit ipsum et fratres suos abis grossioribus tamen ad heremum transmittendos. et bene silvia in monasterio ipsum in penetrabilibus monasterio iam eam factum rediem aliorum audis pascebat legumibus. Si autem iures carnales se fecerit de filijs et tamen filijs: quod exigit a patribus spiritualibus ne contrarium faciant contra filios suos. Item valde cauendum est platis ne tentent subditis occasionem rebellandi. Qui vero delicate nutrit a puericia seruus suus: postea tuemet eum guma

am **D**ueberis. Et tunc cauendum est ne sic delicate nutritur subditus. ut cum voluerit ordo eos auelle a delictis non possit quia secundum philosophum. Difficile est consuetudinem relinque. Bene ergo dicit si velit medicinalia aliqua et non expediat quod similitur intelligendum est de omnibus carnalibus sue cupiditatis non obediatur: etiam si eis vitentur. quod proficit. Aliquid enim primo frequenter et si non nocet potestesse creditur quod delectat. Nonne creditur eue quod esus potum quod videtur pulchrum et ad vescendum suauis. Bene uero protestet sibi et viro ut essent sicut dii tunc expiuntur quantum nocet. Nonne credebatur esau quod edulium lentis de quo. Item sibi famelicus multum potestesse. et tamen tantum nocuit quod propter illud emisit primogenita et non tuent locum primogenitum cum lacrimis transisset eum. Nonne estimatur dices quod panis delictis quod comedit. et ferula proposita multis emptis diuitibus conferant et cum eis vitentur. et tamen panis eius in vtero eius vertitur in felis aspidum in mense. et diuitias quas deuorauit euomet et de ventre eius extahet illas deus. Job xx. Panis nonne reputatur quod esu quod comeditur in hamo multum sibi valeat. et tamen cum ea capiat. sic eam accidit hominibus voluptuosus. Non ergo acquiescendum est talibus. etiam si sibi allegent utilia quia aliquando primo frequenter in huiusmodi decepti. Certe etiam notandum quod aliqui in primis interdu qui fingunt se infirmos. licet non sint. ut accipiant aliquam elemosinam pro carne. modo plati modo infirmario dicentes. Misere mei quoniam infirmus sum ubi gratia. Accidit tunc ordine carthusiensis quod quidam clericus secularis qui habebat in quadam domo illius ordinis in aliquibus officiis. interdu vitentur posuit se quadam die in lecto simulans se infirmum. ad quem cum accessisset cellarius vir sanctus et simplex

et quesisset quod haberet. Respondit. Dominus etiam in tali loco et cecidi. et tunc me habebat unam costam fractam. At quem ille. Dominus et quod posset vobis fieri. Respondit. Faciam michi si placet pacellam de ovis. et ponam super costam pro emplastro. Et cum factum fuisset ille silator recedente viro sanato comedit oua. Item dictum est de quodam. quod fuit unum fictus quod cum diceret se infirmum. et in vna oste sa medico nullum signum infirmitatis appareret. misit aliqui pulueris alia vice in vna. ut uel sic appareret infirmitas et in hoc fuit deprehensus. Ita et similes sunt qui christo domino non seruunt. sed suo ventri sicut dicit. Roma xv. Ideo non omni spiritui est credendum de infirmitate nisi sit talis qui se infirmum dicit. quod dubitatur creditur dei suus et tunc bene dicitur firmulo dei id est suo dei dicitur quod sibi toleat sine dubio credere. Certe quod sciendum. quod sunt quidam qui ex his que in eis vitentur apparent veri serui dei sicut dicit de simpliciano quod apparebat angustio bono seruis dei et lucebat in eo gratia dei. Sicut autem multa per que sic apparent serui dei si in eis tuentur. **De que apparent aliqui veri serui dei. Capitulum. Ceterum uicesimam.** Dicit autem aliqui famuli seruulorum domini. qui non seruunt eis nisi uel de die. uel de nocte. Serui vero dei ei contumeliam tam de die quam de nocte seruunt. Apoc. vii. seruunt ei die ac nocte. Qui autem sunt isti dicitur xxv. cunctem. Serui magis eius fuerunt ei. Item multi repunt qui faciunt seruicia sed coacta. non sic veri serui dei. sed voluntaria seruicia exhibent deo suo. Ephe. vi. De seruis christi facietes voluntatem dei ex animo cum bona voluntate fueritis. Item sunt aliqui qui sunt cum dominis apud quos habent magnam libertatem abutuntur ea in malicia. non sic isti. Per y. Quasi liberi et non quasi uelamine habentes malicie libertatem. sed sicut serui dei. qui sci-

licet non abutuntur libertate in malum. Item sunt aliqui quibus gratia est audire uerbum domini sui eo quod imperat aliqui dicitur. non sic est in uero seruo dei quia pater est ad omnia mandata eius et tunc diliget eum audire. Psalms. Et seruis tuis dilexit illud. scilicet eloquium tuum. Item sunt aliqui quibus et si gratia non sit audire mandata domini sui. tamen non multum desiderat ea cognoscere. non sic uerus dei seruis sed desiderat ea scire. et cognoscere. Psalms. Seruis tuis si ego. da michi intellectum ut sciam testimonia tua id est precepta que testimonia prohibent de tua uoluntate. Item sunt aliqui qui et si sciunt in scientia et mandata domini tamen sequeuntur in operando. non sic uerus dei seruis. Psalms. Etenim seruis tuis custodiet ea. Item uerus dei seruis non est sicut famulus potentium qui ambulat in magnis. sed attendens humilitatem christi domini sui gerit se humiliter quia sicut dicit Job xii. Non est seruis maior domino suo. sic faciebat paulus de quo dicit. Actuum xx. Vos scitis qualis fuerit uobiscum per omne tempus seruens deo cum omni humilitate. Item non est quis hominibus sicut multi famuli magnatum. Thimo. ii. Seruus dei non oportet litigare sed mansuetum esse. ad omnes doabilem cum modesta corripiente. Item tendit lucro dominus sui sicut sancta realia que sicut apud argumentosa domino desuebat. Math. xxv. Dixit unum de bonis seruis domini. Dominus quicquid talenta tradidisti michi ecce alia quicquid suppleuisti. Item propter mala suppleuisti sibi in seruitio domini non in bonitate sua Job ii. Nam non considerasti seruum meum iob quod non sit filius eius. Item cum omnia bona ista uel alia fecerit non tamen inde superbit. Luce xvii. Et cum omnia que precepta sunt uobis feceritis dicite serui tui et sumus. Item non est sicut serui fugitiui sed inseparabiliter adheret christo domino suo. In huiusmodi signum dicit ethi gethe. Regum domino suo dicit.

Unus dñs et unus dñs meus rex. qm
in quocūq; loco fueris dñe mi rex
sue i morte sue i vita ibi erit seruus
tuus. Si ergo i aliquo apparuerit
signa ista manifeste. ut sit i fronte a
perete signatus scdm illud qd dicit
serui dei signati i frontibus eorū. Et
dicent qd sibi dolent sine dubitatione
credatur. sed tamen vtrū sanato illi
tolou. qd delat expediat. si non est
certū non ei credatur. quia hoc non
est de pmentib; ad dei seruiciū. sed
consulatur medicis ad cui; arte pti
ner i quo reprehendūtur qui de sensu
suo faciūt medicinas. cū arte medi
cine nesciant. uel nesciantibus arte
acces. aut uel ipsos medicos con
tempnūt cū ipsos solos dicat esse
consulendos. Sequitur. Nec eant ad
balnea sine quocūq; ne necesse fuit
minus qd duo uel tres. Et ille qd habz
aliquo euudi nccāntem cū quibus
ppositus iusserit ne tebet. hoc est
terciū mādātū qd tradit circa in
neritates. qd mterdū requirūt aliqūe
infirmitates et hui; moī occasione
ampliat mādātū ad oēm itinera
cionem quacūq; nccāntem fiat. Sunt
autē duo qd hic mādātur. p̄mū est
circa societate i via habenda semp.
2° est circa modū assumendi sociū.
ibi. et ille qui habet rē. **De quibus
dam notabilib; circa balnea capoz
Capitulū Centesimū Vicesimū tertium.**

Licet autē multa sint supra ca
plō septuagesimō p̄mo dicta.
circa istud mādātū. qm procedit
simul ambulare rē. tamen qm ad
ea qd hic expressi tangunt. Scēdū
enī qd sunt quedā balnea i aliquib;
nacionib; sulphurea et natālia q
multū solent valere cōtra vaias in
firmitates. Hec autē multū fuerūt
olim i usu et adhuc sūt alibi ita ut
magis vni et honesti et eā religio
si soleant ad ea de consilio medicor;
declinare. Quia vō solent cōuenire
multe viles p̄sone et etiā mulieres

licet sepata pro eis balnea habeat
ideo spālter tangit augustinus q
si aliqui vadant illuc bonā habeat
societate ppter honestate spālter obs
uandam. qm videretur quibusdam
q nō teet viros religiosos vni; ad
talia balnea accedere. Itē in hoc qd dicit
sue quicūq; ne necesse fuerit notatur
q vir religiosus sine necessitate non
tebet egredi claustrū suū. nec mtrū q
nē bestie egrediūt de facili latibula
sua. nisi ppter pastū. uel aliā nccā
tem. ppter securitate maiorē in qua
sunt ibi. **Job xxxviii.** Ingrederet bestia
in latibulū suū et i antro suo mora
bitur. si autem facit bestia. q̄tomag
homo rōnalis. cū ipi mter manus
p̄culū suū in leuib; discursibus
extra claustrū suū. Itē nōndū q
occasione eius qd dicit. **Amicus qd
duo uel tres.** et nō dicitur qui duo
uel qui tres. dicitur quidā de ordmē
augustinū q sufficit eis hē vnum
sociū secularē quocūq; in via. Sed
cōtra eos est qd supra dicit. qm pro
ceditis simul ambulate rē. constat
enī qd ibi augustinus loquit sub regu
la sua militatib; et solent expo
mādātū i scripturis vni; per aliud.
ex quo relinquit qd illud qd hic dicit
min; qd duo uel tres itelligit de soci
bus existem p̄fessionis. Sed nūq;
p̄t platus i ordine facti augustini
dispensare cū subdito suo i isto mādā
to. ut vadat solus mterdū. Respon
ditur quidā q sic ex causa rōnabili
cet hoc raro et non sine magna cau
sa. et adducit de aetale innocētiā q
dicit. q abbas nō p̄t dispensare in
voto p̄prietatis abdicare. sicut nec
i voto cōtinētie. quia sūt de substan
cia ordmē. ex quo habet argumē
tū eōuerso q in hys q non sūt de
substantia ordmē potest dispensare
et tale est illud. **De discretione ha
benda in associante fratru.** **Capitū
Centesimū Vicesimū tertium.**

Quia scdm nōndū q religiosi

inuentur; nō tebet assumere sociū pro
sua voluntate. p̄p̄na. sed scdm arbitriū
ppositū. et hoc ppter bonū obediētie.
ut in domo obediētie oīa scdm obiaz
fiant. Itē ppter discretione quia pla
tus qui omnia noscē aīas vni; etoz
suoz sūt de hoc mel; ordiare. Item
ppter bonū cōtē talē em p̄sser assu
mi sub vni; etico de quo nō expedi
ret assumēti uel assumptō. uel alijs re
manētib; quib; forte esset necessari;
i aliquib; uel alijs forte hēc aliq;
rōnabilem causam eūdi. cū eo que
oīa mel; nouit p̄positū. **Q**d autē sit
sit faciendū ut dicit hēc docent nos
exempla facta. **Moses** descensurus
i egyptū nō assumpsit sociū p volū
tate sua sed aaron sibi a dño dātū.
Exo. iiii. Itē marie p̄gnante cum
puero p̄p̄sū est de socio saluet iosep
āgelo iubente. **Matth. i.** Itē timo
theo euocato ad se p̄iudic aplūs de so
cio marci m; assume et adduc tecum.
Tim. iiii. Verū platus q habet de
socio p̄uiderē cū multa curatela debz
hoc facere. Si enī itineratur; sit mi
nis religiosi. nūq; tebet ei assignare
pro socio nisi vtrū sanctū ut cum eo
p̄ficiat i factitate. ad qd nichil valet
mtrū sicut bona societatis. **Benem.**
nichil ita aīos honestis m̄dit ut
bonoz societatis. si vero sit min; pu
rens assignadus est vir p̄uicēs ut
p̄uicētia cū eo add isat quia sicut
dicit **puer. xii.** Qui cū sapiētib;
gradit sapiētis erit. Si vero sit iuuē
nis et diffiale tebet ei cōcedi q egre
diaz et si cōcedat nō est ei assignad
nisi grātē exemplo iacob qui nō
nisi cū magna difficultate concessit
q benyamīn adolefcens iret i egypt
tū. et tū nō cōcessit q iret nisi cum
fratib; suis inferioribus et m̄tris **Ben
xlii.** Si vero sit discolor tradend; est
ei talis qui possit dicit cū hys qui o
derūt pacē cum pacificis ne forte
discordent i via. Si vō debilis tratē
dus est ei talis qui sit fortis ad labo

res. uel vires suas cōtempare. ne qd
mādātū dñi. **Deut. xxi.** Arctur
simul i boue et asino id est applicent
simul et fortis et debil; ad item. Si vō
aliquis sit facilis ad p̄candū tali
nūq; est p̄cendū q vadat cum alio
uē alijs cū eo. **Em. viii.** Cum audace
saluet ad p̄candū non eas i via. ne
forte guet mala sua in te. Item duo
supbi nō bene iugunt quia vnus
necat se h; alij humiliare. et cōtra de fa
ali se gērbant. **Puer. xii.** In sup
bob semp iugra sūt. **Rōne** hēc tēp
tano iugit discipulos de quib; dicit
Matth. x. q mē se disputauerūt i via
quis eorū esset maior. **Q**uē ḡ timē
dū est alijs magis dispositus ad sup
biam de sili. Sicut ergo non iugunt
equi cū boue ad iugum. nec cōsūt
p̄anus noui; cū veteri. nec quilibet
lapis aptat cū quolib; i edificia. si
cū cōueniēt sibi ne inde sequant
mēduētia. ita cauedū est plato
i associacione. **Cōtra illos qui red
dunt se onerosos in societate alioz
Capitū Centesimū Vicesimū quartū.**

Sed mē hēc aditendū est cū
dolore qd sūt aliqui qui adeo
reddūt se oībus onerosos q nō i via.
nec i domo. nec alibi p̄nt cum alijs
tolerari. Solent vni facti adueniē
tes ad alios inducere eis gaudū
de suo aduētū. **Vn. i. hē. i. ad pau
linū.** Abiug te manib; accipia. Isti
vō inducūt merore quia triste est
eis cū ad eos nutūtur. Item solent
boni vni cū alijs dilater gūfari ex
emplo illi; de quo dicit **hūd. i.** **U**
ne hū q dilater cū homib; cōuer
satus es. **Vn. sap. viii.** Non habet
amaritudinē cōuersacio illi; saliz
sapie similit; nec sapiētis. Isti vero
amaricat q̄mūe colitatores suos
siles illis socijs egyptiacis. de quib;
dicit **Exo. p̄mo** q ad amaritudinē
ducebant vitam eorū. saluet filioz
isrl; Item solet esse magnus dolor
i diuisione socij amirabilis sic patet

Regi in diuisione dauid et iona
the ubi dicitur qd solantes alteru
trū fleuerūt piter. salice ai abiu
ceni se sepauerūt. Et actū xx m re
assu pauli ab epheso ubi dicitur. **Marini**
autē omni frū est fletu. et pambeter
sup collū pauli osculabant eū dolen
tes in ubo qd dixerat qd facie eius nō
essent visuri ā plus. De istis qd bonis
viris i predictis cōtrarij i colubita
cione amaritudinē. in recessu gnu
diū. et vere miser isti et miserandi.
nam homines soales soas suos io
aidant. uixta illud. **Ecce qd bonū et**
qd iocūdū ē. Isti vero cruciat sicut so
comite sanctū loth de quo dicit **pe. g.**
Habitans mē illos qui de die in die
aiam iustam iugis opibz cruciant.
Ite soales alleuat soas uixta illd
qd dicit. iocūdū soas uelicutū est
i via. Isti vero onerāt eos quasi gū
sarcina. **Ecce xxi.** Arenā et salē et
massam ferri. faciliq est ferre qd ho
minē ipudentē salice corde et fa
tuū salice i ubis. et impiū salice i
opibus. tales autē sūt isti. Ite soa
les allucit soas ad magnā amia
ciā. **Puerb. xviii.** Vir amabilis
ad soactatē magis erit amicy qd
frater. Isti vō reddūt se omnibus o
diosos quocūqz ierūt. similes iaso
m de quo scriptum est. **Act. v.** fugies
de ciuitate i ciuitate oibus odiosqz
sic et isti in omni cōuentu. A vere
miseri et deplorādi qui solacium
deberēt ferre frībuz suis uertūtē
cruciatū. alleuacōnē i onq. aiāciā
i odiū. Ad hoc boni viri solēt bene
cōuersari mē malos scdm illud **pe.**
g. Cōuersaciōnē vram mē gentes
habētes bonā. qd habēt graciā ap.
eos. sic ioseph apud egyptos iue
nit grām coram pharaone tunc
qd constituit eū dnm domus sue. pū
apem oīs possessionis sue sicut d.
m p. **Ecce** iobias inter mnuitas
tantā grām iuenit i aspū regis
salmanaasar. qd redit ei potestātē

2° machab.

Ro

faciendi qamqz uellet sicut dicit
Thobie p. Sic damel mē babilo
nios in conspū pūcipis eunucho
rū sicut dicit **Danielis pmo.** et m
conspectu regis nabuchodonosor tā
tam iuenit graciā qd constituit eum
pūcipem sup omēs pūciās babi
lonis. **Daniel. ii.** Cum autē sic uir
boni reddat se amabiles mē malos
qd miserabile est qd isti reddunt se o
dibiles mē bonos. Ite de multis etiā
malis homibz reperit qd querant
sine querela sicut de paulo. **Phil. ii.**
psequēs octam ac scdm iusticiā
que i lege est cōuersatus sū sine que
la. De istis vō ubiqz omēs qrelā
maiores de corū mmon obediēciā.
Amores de corū duricia. soas de co
rū molestis. officiales de corū im
portunitate. familiares de eorum
rusticitate. exēci de corū scdaliqz
et similia multa ita ut possit cāti
i die obitus sui. **Ecce** homo pletus
qrelis. Item dicit **Ecce xxi.** Dimis
caro ad silēm sibi qūgeretur et oīs
homo sili suo soabatur. Quales
q sūt homines isti qui qd naturalit
est homi oīa faciunt ut uidelet
quingantē sibi iuicē. ut gallina cū
gallina et ouis cū oue iūmo et lupus
cū lupis. ipi tamē nesciūt se am
frībuz similibz p fessionis aptare ad
uicendū cū eis i pace. Qd longe
sūt isti a bonis uiris qui etiā mcer
malos amabilē qūfiant. Isti uero
nec iter bonos hoc faciūt. **Ecce** loqz
etiā sūt isti a quibz qdā malis de qu
bus nullq eorū cū quibz cōuersant
conquē. de istis uero omēs qd
Ecce longe etiā sūt ab aiālibz que
faciūt naturalit illud ad qd isti
nec natura nec racione pnt dū.
Demqz sciendū qd dñs tanqz boni
carpentarij non malq. Nā malis
solet dolare sanctos suos rmonēdo
per cōuersiones et exhortaciones
tribbos et teptitudines sūz illud
Ecce vi. Dolam i pphetis. Isti uō

habent tā duros nodos et teptitudies
tantis et tam fortes q nulla cōuersione
potest eas remouere et id mēpā sūt
ad ponendū in archa noe que ē etiā
q fienda est de lignis leuigatis salic
cōplanatis sicut dicit **Genesi. vi.** ut
possint cū alijs iūgi et iteo timēdū
est eis. ne sicut lignū mēpā adun
gendū cum alijs reprobāt ab artifice
et pūctur i ignē. ita fiat de eis. sicut
etiā solet fieri de sarmētis. **Ecce xv.**
Fili homis qd fiet de ligno uitis. qd
salice mēpā ualeat ad edificū. et
rūd. dicens. **Ecce** i ignē datum est.
Ite dñs discipulis suis **Matth. xi.** Tol
lite iugū meū sup uos. **Ecce** quo reli
quit qd uult discipulos suos cō tales
qd sciāt se iūgere i soactate alijs si
cut iugitū boues in iugo. hoc autē
isti nō faciūt sed sicut dicit **Ecce xvi.**
Nec sūt salice ad statū pūstinum
seruis ut essent iugo. et iteo timēdū
est eis. ne cōuigēt eis sicut uaccē lasciū
etiā q nescit iugū que pasat i pratis
et ipignatur ad mortē **Ecce xvi.** Qua
si uaccē lasciūens declinat i sili. mure
pasat eos dñs i sili agnū i laetitid me.
uel sicut uaccē ruse que nō traxit i
iū. que de mādato dñi educta de castis
imolanda erat i aspū omi sicut dicit
Ecce xvi. Sic et de istis forte fiet i die
iudicij corā toto mūdo. Ite dñs uoluit
discipulos suos esse sicut aiālia mīcia
dicens eis **Matth. xi.** Difate a me qd
mitis sum. et iteo mittens eos dicit.
Ecce ego mitto uos sicut oues
que salice sūt aiālia mīcia. Isti uō
sūt sicut aiālia mīcia que cōturbant
mīcia gtra qd dicit **Ecce xvi.** Noli esse
sicut leo in domo tua euerrens domes
nicos tuos qd isti faciūt. et iteo timēdū
est eis ne forte dñs enat eos de omi
congregaciōe sōz exaudies pces
pauli qui dicit **Gal. v.** vana absen
dant qui uos cōturbāt. Si cōsidera
rent diligēt huiusmōi homines qm
scdm pōicta sūt qd ligna mēpā i
ignē pūcenda et quasi uaccē morti

Ro

destinate. et quasi aiālia ferona de so
actate humana expellenda i sine
mūri esset nisi darent opam ut eēt
mē alios salice laudabiles soactatis.
Porro ad hoc qd aliquis sit soactā
bilis solent ualere sex. pūm est amor
ad alios. **Genem.** Quercis quomoto
amici frūis sis cito mōstrabo tibi a
matorū sine i pedmēto. Si uis ama
ri ama. **2°** est desideriū habendi amo
rem. qui em hoc desiderat uere facit ob
sequia quibz hoc obrineat. obsequiū
uero sicut dicit sapiēs amicos parit.
Aplūs ad roma. xii. Si esurierit
mīcus tuqz aba illū. si sitierit potum
da ei. hoc em fauens carbonēs ignis
cōgerēs sup caput eius id est ignem
amoris ad te accentes i cor eis. **2°** est
māfueritudo. **Ecce xvi.** Fili māfueritū
opa tua pfac. et sup glām homi di
ligeris. **2°** est affabilitas. **Ecce xvi.**
sapiēs i ubis amabilē se facit. **2°** est
supportatio facie i firmiū
scdm duas dñas salice quo ad mīci
tates morū et corpis. hoc est em qd
accendit dauid i amorem dei sicut de
clamat dicens. Diligā te dñe fortitu
do mea. et post subdidit dices dñs fir
mamentū meū quo ad corpalia. et
refugiū quo ad spūalia. Si autē her
i deo sūt causa eius dilectionis. **Ecce**
si iueniāt in homi. eētē mīse nō
accendet homo ad ei dilectionem
cistem de causis. supportatio ignis
pōicta facit hoīem amabilē. **Dehij**
sex iūmul dicit bñd. Sic tu qui i cō
gregaciōe uiuis. bñ uiuis. si uiuis so
ciabilē ut amare appetis q amari
mūte te et affabilem exhibere ut dis
cas nō solum pacētē. sed et libentē
i firmiūtes aliorū portare tā morū
qd corpū. amare dicit quo ad pūm.
amari quo ad scdm. mīte quo ad scdm.
affabilem quo ad quartū. tā morū
qd corpū quo ad quātū et sextū. **Et**
uice quia duo pma sūt i mōi af
fectu scdm duas dñas ad amorē acti
uū et passiuū. duo media sūt i exte

Ro

vionibus actionibus secundum duo saluet fratres
et dicta duo vltima sunt in paciendo.
secundum duo genera infirmitatum potest
ut patet. **Contra illos qui nolunt
socios nisi pro sua voluntate Ca-
pitula. Centesimum vicesimum.**
Dicitur hoc notandum est quod sicut sunt
aliqui incepti ad societatem aliorum. Ita
sunt aliqui qui laborant hoc vicio. quod vix
potest inueniri socius qui eis placeat. Isti
sunt qui quicquid refutant aliquos quod solent
custodes fratrum diligentes. et eorum defectibus
non tacere. et proclamare tunc res. ne de
eis faciant hoc item. Item sunt siles infir-
mis qui uolunt habere medicos qui eorum
infirmitatem videant et remedia appo-
nant. contra hos dicit beatus Bernardus ad eugenium.
**Contribuales tales habes qui vult tue
custodes sunt et testes. Si autem hoc faci-
endum est pape. quod modice ymo mo-
dice hoc audeant renuere. Quicquid vo-
lunt refutant alios timore peccati. timent
enim fragilitatem suam ne cum eis iururarent
periculum aliquod in paciencia vel in uacundie
et huiusmodi. sed ipsi debent confiteri
quod propter bonam obedientiam deus eos ne mi-
rentur in temptatione. si forte eos iura-
deret. Exemplum in uita scriptura. Frater
quidam assuit a sena quod faciam. quia
habeo mandatum ad caelem locum. et
timet michi ibi bellum. Et vidit se-
nex sic faciebat agathon implebat
mandatum et uidebat bellum. Ideo sig-
nant dicit **Proverbium xxxi.** Vir obedi-
ens loquitur victorias quia propter obe-
dientiam datur huiusmodi ad uicem
duo temptationes. Item quicquid refutant
alios ratione maioutatis. uolentes
magis posse socios quam subesse. propterea
nolunt associari maioribus se. Sed
contra hoc est exemplum regis glorie qui
in hoc mundo nunquam uoluit posse. ymo
fugit cum uoluerunt eum rapere in re-
gem sicut dicit **Iohannis vi.** subiectum
uoluit esse et fuit punitibus. **Luci u.**
Hoc etiam item uoluit a discipu-
lis obseruari **Matthi xx.** Quicquid
uoluerit iter uos maior fieri sit in**

nister uir. Item quicquid ratione inflexibili-
tatis. Sunt enim aliqui qui habundantes
in sua propria voluntate et sensu
non possunt trahi ad aliorum uoluntatem.
Isti autem nolunt socios nisi tales
quos possunt ducere ad suam uoluntatem.
Sed contra hos est uicium proprie
uoluntatis quod ualde reprehensibile
est in religioso. Propter quod cum in uita
patrum quidam senex reprehenderet
quendam fratrem de discursu per diuersas
cellas. et ipse ruderet quod querelatur
liquet senem secundu[m] cor suum cum quo
remanet. uolens eum reformare contra
propria uoluntate subfauendo ruderet.
Cuius generis aliqui. Aliqui quod
tunc faciat uoluntate. non autem tu fac-
ias uoluntate. quo contra patrum. Et in-
mentum fratris sui apud te quod saluet
ducat ad alius uoluntatem et non
ducat aliud ad suam. Item quicquid in corde
delictorum sunt aliqui prom ad culpam
committendas. et ideo timent aliquos
eorum societate ne forte cum eis delin-
quant in aliquibus. Sed si hoc esset
nunc tunc bonus angelus eade[m] de causa
debet dimittere peccatum cui assigna-
tus est. qui non cessat peccare quod cum
non facit. Sic boni uiri non debent
abhorrere societate malorum. si potest
sicut media debet eis assistere in spe
meliorationis. et tanto magis quanto in-
firmi magis indigent medico quam sa-
ni. **Seneca.** Illos tecum admittes quos
tu meliores facere possis. Item quicquid
ratione religionis. sunt enim aliqui qui
uiris ualde religiosis nolunt aduicem
quod tunc religionem quam graue sibi
tunc non possunt. Isti sunt sicut
felices qui **sa. u.** dixerunt de celo
grus est nobis ad uidentium. quoniam
similis est alijs uita illis. et in uita
sunt uia illis. stulti isti et uiciorum
cum indigent fugiunt locum habundantiae.
cum e contrario faciendum ipsa uita
tas. si tamen senat edocet. quod
nisi indigens elemosina non uadat
potius ad habundantes domos quam ad

uacuas. Indigens fructibus non potius uadit
ad arbores plenas quam ad steriles et
sic in similibus. Item et uiris magne reli-
gionis debent nos libere aduicem. ut
de plenitudine eorum accipiamus. Augustinus
si pauperis angit. si luctus mestificat.
si dolor corporis inquietat. si ulla calamitas
inquietat assunt boni homines. quod non
solum cum gaudentibus gaudent. uerum
etiam flere cum flentibus norunt. et salubri-
ter alloqui. et colloqui sicut talibus illa
assa largiuntur. leniuunt. alleuunt gra-
uia. supantur aduersa. Item quicquid in corde
inassonabilis de qua predictum est non
enim uolunt cum aliquo. cuius societatis sit
onerosa. Sed contra hoc est quia huiusmodi
onerosi sunt ad exercitium uale bonis sicut
rebus filijs israel. nisi quos habitabat.
Exemplum dicitur de quadam reclusa.
quod cum habet quandam anellam pacificam.
et pacatissimam. quam ei per omnia fuit
ad nutum. attendens quod nequaquam meretur
cum ea. mutauit eam in aliam iracundissimam
et garrulosam. quam ei uerba male dicit
ta frequenter dicit similes anelle fare uir
ou thobie. que inpperabat dominum suum
de morte septem uirorum suorum. ut plus eam
sustineret proficeret in uirtutibus. et me-
ritis. Item dicitur in uita scriptura quod cum quidam
senex uisisset alium. et audisset curam
cellam eius pueros custodes animalium
turpia et mala uerba diceret ei. dixit
illi. Non audis quod isti dicunt. non dicit ille
audis. Et que magis alius. non facis eos
remoueri. non dicit ille. Frequenter cogita-
ba hoc facere. sed postea continuo medi-
tans. apud me. In hoc modum non potest
sustineri. quod si maior temptatio superue-
nerit poteris sustineri. Et ideo sustineo
hoc modum ut iracundiam me ad maiora
si occurrerit sustinenda. Illis uideat iste
facto dauid. qui semel prociens in eum
suos lapides et male dicens sibi nolu-
it prohiberi. **Regum xvi.** et factus iob xxx.
Frater fuit draconum et socius strucionum
sicut dicitur et hoc ante tempus gratie. In
isto autem tempore gratie debent homines
esse tunc patiente ad socios prouersos

ut non respiciant animalia mica habitare
cum quicquid animalibus. Habebit
magis **psa. xxi.** lupus cum agno. et pro-
cum huiusmodi accubabit. uirtulus et leo et o-
uis simul morabuntur saluet tunc gratie.
Quando obsecro sustinebit isti societate
tes draconum et strucionum proxi et leo-
num id est pessimorum et crudelium hominum
qui renuntiant societate unius fratris propter
aliquos mores. qui quicquid non sunt pacati
licet aliquantulum sunt graues. Huiusmodi exem-
plis et similibus multis que reperit apud sanctos
uirus debent amari ad sustinenda
societate illorum qui mores habent one-
rosos ut eorum exercitatio nobis possit
ad uirtute. Si enim secundum gregorium.
Abel esse renuntiat que cayn qui mali-
cia non exeret. quod iterum erit ysaac
qui frater ysmahelis exercitacione reu-
sar. uel iacob qui frater esau reu-
sar. uel ioseph qui puerorum fratrum
exercitacione societatem repellit. Pro dicitur
quod exercitacionibus tamquam fructibus omni-
sibus pertinet ad fratrem deum timentem libe-
tus socium sibi assignatum a plato suo
acceptum quod pro uoluntate sua elige-
timento ne si quod mali contigerit in uia
occasione socii tunc sibi potius impuretur
cum eligat quod sibi reu-
sar. **Circa hoc igitur quod dicit augustinus.**
**Et ille qui habet aliquo eundi nati-
tate cum quibus propositis uisisset uide-
ber ut illud efficiat et salubrum ipse
possit. Tria sunt tria dicta uidelicet
quod prelatus debet esse discretus in assona-
to subditos et quod omnes debent se socios
amabiles exhibere et quod nullus debet as-
sociatum sibi socium refutare. Sequitur.
**Exromentia cura siue post cegritudi-
nem reficiendorum siue aliqua ibeally-
tate etiam siue febribus laborantium
uni alicui debet iungi. ut ipse de cella-
rio petat quod cum opus esse prope-
rit. hoc est mandatum quod quarto tra-
ditur cum necessitates infirmorum quod uer-
satur in spalem curam que est ha-
benda de eis. Huiusmodi autem quicquid que in
hoc mandato traduntur saluet de quibus****

infirmis habenda est cura et per quæ
ubi sumenda sūt que p̄tinēt ad hanc cu-
ram et que sumēda. et ad cuius arbitriū
p̄ que excludūt quicquid reprehensibilia q̄
solent accidere circa curā infirmorum.
Unū est cū minus indigētēs. Sunt em̄
aliqui qui et si curā habeant de infirmis
egrotantibus actu. tamē de recreandis
post infirmitatē quā resurgūt. vel de in-
becillitate aliquorū que solet esse dispo-
sicio ad maiore infirmitatē parū cu-
rant. ideo vix sanctus hoc reputans
reprehensibile dicit. Non solum egro-
tantū saluet actu sed addit siue etiā
post egrotandū refectōr quō ad re-
surgentes. et iterū siue aliqua ibecal-
litate. etiā siue febribus laborantū q̄
ad debiles et est melior littera. et siue
febribus q̄ siue etiā febribus quia feb-
bus laborantes cōprehendūt sub
egrotantibus de quibus predixit. Item
alibi non assignat sp̄alis p̄uisor
infirmis. et ideo in multis negliguntur
quia cōis p̄uisor nō sufficit. et ideo
cōtra reprehensibile mādāt. q̄ aliam
sp̄aliter her cum iungat dicit. Un-
alium debet iungi. Item cū nō nūst-
tur de cōi infirmis cōpetent datur
ocasio multis referuādi aliq̄ pro i-
firmitatis nātate qd̄ sapit p̄peta-
tem. si fiat etiā sine p̄iculo p̄peta-
tis de lūcra tū mduat magnam
mequalitatē cū aliq̄ hoc faciāt et
possint. alij uel nichil faciāt. uel fa-
cere nō possint. et ideo cōtra h̄ dicit
de cellario qd̄ est locus ubi referuā-
tur i cōi necessaria fr̄ibus petant.
quia nō debent mte sumi sup̄flua
uel nocua ideo addit qd̄ cuius op̄
esse id est necessariū nō sup̄fluum.
vel nocuū prospererit. Quia vō
iudiciū de huiusmodi necessariis sup̄-
fluis et nocuis non expedit q̄mit-
ti ip̄is infirmis quia causa eorū est
et frequēter etiā si nocent p̄desse
creditur q̄ delectat. ut supra dcm̄
est. ideo addit p̄p̄erit ip̄e soli-
cet non ip̄i infirmi. **De cura mag-**

na habenda de infirmis Capitulum
Centesimum. Vicesimum septimum.
Dico ad hūdam curā magnā
de infirmis fr̄ibus sicut hic tangitur
multa sūt. que mouē debent fentes
et maxime platos. Unū est mīa q̄
paret sic. In oēs miseras ad quas
solet mīa se extendere nulla est adeo
afflictua. siue fames. siue sitis. siue
nuditas. siue cūctia. hospicij. siue
cūctē de se. siue alijs aggruatiōibz
sicut infirmitas. Item nulla de pre-
dictis fiat ita ipotentē hominem
ad releuandā suā miseriam sicut
infirmitas. famelicus em̄ et sitibundus
et nudus. et vagabundus possunt
se uiuare ad sue miserie releuandā
nem. et etiā itarcaratus quicquid seipm̄
liberat quia oibus istis remanent vi-
res corp̄is. infirmi vō ipotentēs sūt ul-
parū possunt quia infirmitas aufert
vires. Itē nulla de p̄dictis miseris ē
que facilius releuari nō possit q̄ infir-
mitas. Facile em̄ est esurientem et
siccitatem potare. nudū vestire. ex-
neū in hospicio suscipere. carceratum
liberare. quia hoc dependit a sola vo-
luntate detinētis. infirmitas vō quicquid
nec p̄ medicos multos nec p̄ medi-
cinas multimodas p̄ releuari. n̄
a solo deo. quia ip̄e ē q̄ vulnerat et
medetur p̄curat et manū eius sana-
bit sicut dicit Job. v. Infirmitas vō
est miseria sūme afflictua. sūme fa-
ciens ipotentē. sūme difficilis ad re-
media. In te est q̄ dauid volens p̄-
cave dnm̄ ad mīam allegat istā mīa-
nā miseriam dicens. Miserere mei dnm̄
quia infirmus sum. quia ideo miseri-
am quā sicut infirmus grauius sum affligi
nec possū me uiuare nec aliquid ex-
to remediū. Cū ḡ mīa dicitur quicquid
miseris cor domans et ideo magis
debet ad maiore miseriam si qua sunt
viscera mīe in religiosis debet illa of-
funde habūdāna ad infirmos t̄p̄ ad
maximā miseriam. curā sp̄ale h̄ndā
de eis. Ad fortificationē vero huiusmodi

multū fiat q̄ religiosus p̄pter xpm̄ re-
ligi sua de quibus poterat sibi subuenire
in infirmitate. Reliq̄ etiam suos qui
suis deficiētibus poterat subuenire.
Reliq̄ etiā semetipm̄ qui sibi poterat
illis deficiētibus aliqua p̄curare. qd̄
modo nō potest sine aliorū voluntate
q̄ta ḡ saluet impietas esset si ille q̄
hoc fecit pro xpo vicarij xpi et serui
xpi non adhiberēt curam sollicitā
in sua infirmitate. Secūdu est exem-
plar xpi em̄ exemplar nrm̄ nō le-
gitur tantā curā habuisse de aliq̄bz
miseris sicut de infirmis. Non legitur
vestisse nudos. recepisse hospites. vi-
suisse itarcaratos. famelicos vō et
sitibundos licet legat recreasse. tū-
raro quia p̄mū fecit solū in deserto.
scdm̄ solum in iherosolimis. De infirmis
vō legitur curā diligentē habuisse
se modo cōfortādo dicens. Confite-
re fili. modo tangendo p̄p̄ia manu etiā
leprosum. modo erigendo. mō p̄p̄ia
manu plene sanando. et sicut multa
que ad curā istā p̄tinēt quasi imitabi-
liter faciendo. Item paulus qui nos
hortatur ad imitandū se dicit. Co-
rinth. iij. Imitatores mei estote sicut
et ego xpi tantā curā habuit de infir-
mis. ut nō solū de p̄ntibus sed etiā de
absentibus. nō solū de grauibz infirmis
sed etiā de leuiter egrotantibus sollicitē
curaret. Noli magis absentē discipulo
Timoth. v. adhuc aquā bibere si mo-
dico vno vitare p̄pter stomachi debili-
tatē qd̄ nō est de maioribus infirmita-
tibus. q̄ obsecro fecisset de p̄nti ḡuit
egrotante. Qui tantā curā habuit
de absentē leuiter paciēte. utiq̄ nō solū
curā de eis gereret. sed mīam ap̄p̄e-
tū. ut nō solū cum aliq̄bz sed etiā
cū omnibus egrotantibus egrotaret. Et
magis infirmat et ego non infirmos.
Exemplū de eph̄roditō de quo. phil.
ij. Infirmitas est sed dnm̄ insertus est
eis. non solum autē eius sed et mei
ne tristitia sup̄ tristitia h̄rem̄. Item
centurio pro seruo suo scdm̄ carnem

egrotatē accessit ad ihm̄. rogās illum
pro illo alleniando. ita deuote q̄ mira-
tus dnm̄ de eo dixit se nō inuenisse tantā
fidem in isrl̄. Mat. iij. Si autē iste
gentilis et laycus et miles tantā curā
habuit de seruo suo infirmo. q̄ facien-
dū est fidei l̄rato et religioso de q̄fite
suo in xpo. Ad hūdam ḡ curā solli-
tam de infirmis moueat exemplū
xpi. q̄ si hoc nō mouet moueat ex-
apli. q̄ si hoc nō mouet salte moueat
exemplū gentilis. Tertiu est p̄pter
officiū et hoc q̄tum ad platos. Ipsi
em̄ sūt pastores sicut habetur Eze.
xxxij. Dom̄ autē pastoris ē curā
habere de oue egrotante maiorem
q̄ de alijs. ideo dicit eodē d̄ de quibusdā
Eze. eodem i reprehensionē eorū qd̄ i-
firmitas est nō cōsolidastis. Sūt iterū
medici. p̄pter qd̄ dicitur psal. iij. Nō
sum medicus nolite me instituire p̄-
ap̄e pli. imūdo q̄ platos alijs debet
esse medicus. Medicus autē est magis
curare de infirmis q̄ de sanis quia isti
indigent illi nō sūt. Itē non est
opus valentibus medicis. sed male
hūntibus. sp̄aliter hoc dicitur plato n̄
religioso. qui curā tantā corporum
q̄ animarū suscipit et habet. Itē
sūt quasi mīes. Tercū mīes q̄ dicitur
v̄t. Vbi est tristitia hoc aut verbum
est subduor ad platos. Sed heu pla-
ti quidā sua duritia implēt illud.
Tercū. uij. Manus mulierū miseri-
cordiā corerūt filios suos. qui cum
deberent esse misericordes ad subdi-
tos. suis duris opibus nimis verāt
eos quasi carnes in lebere. Non est
hec natura mulierū erga infirmos.
Imo ip̄e sunt que curam maiorem
solent h̄re de infirmis. Vn̄ etiā xxxvi.
Vbi non est mulier īgenus at egenus.
ul̄ eger scdm̄ aliā l̄am. Maxie autē
mattis est erga filiū infirmū ma-
gis mouē nūa. Vnde etiā iij dicitur.
miserere tui magis q̄ mater. p̄ qd̄
inuit maior affectio pietatis mīis
ad filiū. Et attendant q̄ h̄nt officiū

pastoris media et mens. qsi pastor ma-
gis curare debet de oue infirma q de sa-
na. et medicus magis de infirmis q de sa-
tis et mater de infirmis filijs spaliu. Ita et
ipsi cura maxima debent hie de infirmis.
et maxie sollicite madata sanctu qd h-
tradiu de cura infirmoz. **De qd dicitur**
qui cellario siue qui vestibz siue qui co-
diabuz pponit sine mimmure seruiant
fribus suis. Dicitur dcm est i mao hui-
qri capli regule. hic caput tande ma-
data circa officiales firmari necita-
tu. Et est notandū q circa officiales qn-
q solent offendere in modo seruiendi
quāto saluet seruiciū qd faciunt. fa-
ciunt cū mimmure. qnq i modo distri-
buendi. res ad suū officiū pmetes
cōtra pmiū tradit hoc mandatum.
cōtra sedm postea ubi dicitur **codices**
et. Circa mandatū pns notandū
q quedā sūt nccitates circa spūalia
ut libri cca studiū. quedā cca corpa-
lia et hoc cca duo p apue saluet cca
victū. et cca vestitū. Hec igitur cca
distinguens. m cca genera officia-
lia dicitur. siue qui cellario quo ad vic-
tū. siue qui vestibz quo ad vestitū.
siue qui codicibus quo ad studiū.
Et ite intelligendū est i alijs officia-
libz saluet q seruiat fribus suis si-
gudi de pmetentibz ad suū officiū
sine mimmure. Porro ex hoc mādato
elicunt trā notāda. pmiū est q offi-
ciales sūt in monasterijs cōstruēdi.
cā diuersa diuersi. ex hoc qd dicitur
siue qui cellario siue qui codicibus
pponit. 2^m est q frēs debent sibi ad-
iucē seruire. dū dicit seruiat fribus
suis. 3^m est q hoc deuote fiat ex hoc
q dicit sine mimmure. **De officialibz**
constituēdis Cap. C^m Vicesimū vj.

Damū faciendū ē a prelatis
ppter semetipos. ut videlicet
ipsi meliā possint vacare spūalibz
que magis ad eos pmet cū circa
nccitates subditoz. alij pro eis occu-
pant. Exemplū autē sic faciendi
veliquit apli. qui cōstruere volētes

niistros qui vacatē mensis dicunt.
Act. v. considerare frēs vros ex vob
boni testimonij plenos spū sancto.
et sapiēcia quos cōstituamz sup hoc
opus. nos oīoz et niistro vbi mimmure
erimz. et vāte laudabile modum cō-
stituendi officiales huiusmodi. nō em
subito sed cū deliberatione et cōsilio
cōstituēt eos. Cōsiderate tquū qd
deliberate. habere cōsiliū. Item non
cū qstio extraneozū sed sorozū. vñ
dicitur frateres vos saluet qui estis frē-
nri deliberate. Item nō qstiuat ad
hoc serū muliebz sicut pmutat
aliquibz q vetule uel cognate seruiat
aliquibz. qd abhōiabile debet esse
pud religiosos. ideo dicitur vros. Ii-
nō extraneos sicut fit i quibusdā mo-
nastijs. i quibz seculares cōstruunt
et ite dicitur ex vob. Item nō quosq
q vros. sed famosos boni tquū
testionij. sed sanctos i veniēte. Dicitur
addit plenos spū sancto et sapiēcia.
vñ sequit et sapiēcia. Officiales cū q
hnt cum multis frē ppter alios debet
esse famosi. Quia hnt occasiōes mul-
tis peccandi. ut scātis eos. Item hnt
debent esse sancti. Cā habent dispō-
sare multa q sine sapiēcia. bñ fieri
nō possunt requit in eis sapiēcia.
Itē faciendū est hoc ppter subditos
quia sic eis seruiat sufficētia et replū
Exo. xvij. de moysi qui ad cōsiliū
ihetto diuisit omis suū in plures.
ut meliā sufficeret ppo. Item faciendū
dū est ppter ipsius religionis erigē-
ciam i qua omia debent fieri ordina-
te. multū autē valet ad cōfusiōes
evitandas. qñ diuersi i diuisis spū-
et sic officiū suū vnusqz sicut fit
i cura salomonis. de qua scriptū qd
De x. q regina saba vidēs ordinem
mistrancū saluet i cura eius. non
habuit vltra spm. **De mimmure**
frim Cap. Cētesimū vicesimū vj.
Ad sedm debet mouere multū
exemplū angelozū qui de oī
ordine qstiuamz alto velut i mū

dū isti ad seruendū homibz. Omnes
magis sūt amistranz spū in mimmure
missi. **De pmo.** Item magis exemplū
regie angeloz que saluet puella tene-
ra. et pregnās ascēdit. in monēna
nō lente. s. festinante vñ ad seruendū
elizabeth cognate sue multo mōre
se luce pmo. Maxime autē exemplū
dñi qui cum i habitu regio nō posset
seruire homibz accepit formā serui.
ut i ipsa nobis seruiret existēs i medio
nri. **Luc. xxij.** Ego magis i medio vñ si
sicut qui ministrat. Item ad item potest
mouere mao multiplex solet cū itē dū
ratione maioritatis seruari aliau. sic
seruit serui dñs. debet autē quilibet
de fratre suo q sit maior. eo vñ estāre.
Phil. ij. In humilitate sibi iucē arbi-
trare. **Augustinij** in glosa. **Doni.**
ita debemz arbitrar. ut nos estmare
fringam. sed vere estimemus posse cē
alij i alio quo nobis supior sit. cā si
bonū nri quo illo vātemur supiores cē
nō sit omlet. **Holet** iterū seruari aliau
ppter scātētem. vñ in cōmendatōe bōe
vidue dicit. **Ch. v.** si scōrum pedes la-
ur viri autē religiosi signati p naza-
ros q item est qd sancti debent omē
reputari sancti. Iterū rōne dilectionis
sicut seruit quis dilās suis. **Galati. s.**
p caritatē seruite iucē viri autē ei
tem p fessionis sūma dilectōe debet
cōiungi tamq mēbra. eusdē corpis
que naturalitē se multū diligunt.
D. g. m fratre quolibet inueniuntur
ista ita videlicet q sit supior. q sit scūs
q sit dilectus q quilibet istozū est rācō
seruēdi per se. q. tō magis her omia
cōgregata i singulis fratribz debet
mouere alios fratres ad seruendū
sibi iucē. ppter hoc viri religiosi sibi
seruiūt iucē. Itē qd plā est nō est
apud eos cōsuetū q seculares p pōis
corū pscialitē seruiat. a distanciatō.
aut pedes lauando. aut scutales de-
tergendo. aut i mēsa assistendo uel
similia faciēdo. et hoc triplia de cau-
sa. Prima est quia hoc sapit secula-

ritate quanda secularibz em huiusmodi
seruicia exhibent a suis famulis. qsi i-
nūā. bilia et frequēter sine nccitate.
Secūda est ppter infirmitatē seclariū
ipsi em cum sint infirmi possent viderē
multa q vis licita apud vros scōtos
i quibz scandalizarent si astarent
eis i huiusmodi seruicijs. Tercia est ppter
pccatū infamie. lingua em seclariū
multū lubrica est. et de faali apd ext-
neos referēt infirma aliqua que vi-
derent et augetēt frequēter. bonozū at
virozū est non qformare seculo et ca-
uere a scandalo infirmozū q sine fame
diligentē pvide. et ite sibi iucē huien-
tes nō recipiūt seculares ad sua serui-
cia. nisi forte mērdū ālonge i cōgna
i futōra et i similibz q in absentia
corū sūt. Ad cōformacionē at huius
cōsuetudinis facit multū exemplū
dñi et aplōz qui nūq legunt huiusmodi
famulos habuisse. **De sine mimmure**
seruiat Cap. Cētesimū vicesimū.
Quia tū vero sciendū q quidā
interdū licet seruiat fratribz
tamē hoc faciūt cū mimmure. Ista faci-
unt sicut demones qui faciēbant mā-
data xpi sed cū clamore. **Luc. x.** exhibēt
demonia clamācia. Iterū sūt sicut
vota carri q faciēdo seruiciū i portā-
to onus. tamē onus suū diffundendo
alios inquietat. **Eccl. xxxij.** Procordia
fatuū quasi vota carri. et bñ dicit fa-
tuus quia et opus facit et mercede
se priuat. Itē sūt sicut cocus. qui in
abo quē parat ponit fel uix illud.
Posuerūt i escam meā fel. sic isti a-
maritudinē mimmuris i seruiuo ex-
hibito. qd facit seruiciū mimmū gntū
et mādāt et vāpienti et videntū sū
assistenti. **Pmte** bñ dicit vir scōtus.
sine mimmure seruiat fribus suis. qui
officijs pponunt sine mimmure magis i
recipiendo officiū. ppter aliquos qui
solent cū mimmure recipere. et in pte-
lando ppter illos qui non pnt dñi te-
neri i eis. sine mimmure magis i recipiē-
do officiū ppter aliquos et i erequē-

Dicitur eis. Bonū esset q̄ magis esset
detinere panem notans q̄ parū legeret
i eis similes sūt isti auaro q̄ multas
habet diuitias de quibz nūq̄ come-
ter sicut tangit. **Eccl. vi.** Cont̄ istos
sūt exempla multorū. Rex israhel
p̄cipitur omnibz diebz vite sue lege
teurromū. **Deur. xviij.** Assuerus
vir gentilis ateo fuit lectiois ama-
tor. q̄ enā faciebat de nocte legi co-
ram se. **Deur. vi.** Item eunuchz can-
datis regine ethiopiū potens sup̄
grazans eius tā fuit sedulus i lege
do. q̄ enā i curru legebat euerter
de hulin. **Actū viij.** Item dicitur q̄
vato est aliquis iter cardinales q̄
habēt de omnibz negocijs mūdi
tractare assidue. qui in aliq̄ pte
diei nō det se lectōm. Itē dicitur de
dnō freterico qui multū fuit solli-
catus de libris habendis. q̄ cū non
poterat sibi vacare alia hora diei
cū comerebat volebat se hābere
philosophū suū. a quo tūc q̄rebat
de illis libris aliq̄ et audiebat. Itē
hortatur **heronij** eustochiū ad le-
gendū quoduisq̄ sōpnus obreper. q̄
sacra pagina facie eius cadentem
recipiat. Itē pueri nōne cōpellūt
ad legendū per totā diem. Itē ne
layci qui nesciūt legere lrās excu-
sent se a lectione. fecit reus tales ca-
turas q̄ in ipis possint lege. **Greg.**
Quasi quedā fit lectio mentis nre
cōsiderata species creature. Unde
anthoniū quidam philosopho dicit
ti sibi quomō posset viuere sine li-
bris dixit. Codices mei sūt creatū
que michi q̄n legere volo assūt sēp.
Ad hoc etiā item. etiā facit yma-
gines. **Grego.** Aduro pictura ec-
clesijs adhibetur. ut hū qui lrās nes-
ciunt saltem i p̄tibz videndo le-
gant que legere i codicibz noluerit.
Demq̄ sic brūs b̄ndictus s̄ voluit
mōchos esse lectioni itentos q̄ or-
dināuit regule sue **Caplō xlviij.**
q̄ in feialibz diebus p̄pter opus

Ho

manuū non dimitteret quin aliqua
hora lectioni vacaret. In diebz diuitis
omnes p̄ter officiales lectioni vacaret.
et q̄ aliquis circūiret hora lectōis ad
videndū. si aliquis alias tūc vacaret.
et q̄ talis sic congereret q̄ alij tmeat.
Quid obsecro dicent ad hoc hominē
de quoz p̄fessione est studū. qui in
loco lectōis residere non p̄nt. qui nūq̄
uel rariis legunt. sed lectiones fru-
guit cum audiūt regem isrl. et tūc
regem. et genalē potentē. genalē
eunuchū. magnates ecclesie. et mag-
nates seculi. muliēs q̄ puulos laycos
et monachos sic de totis lectōi. **Pa-**
pue cū dicit **ihedm** scripturas diui-
nas sepulis legere. ymo sacra nūq̄
lectō de manu dēponat. **Haeridū** est
autē q̄ h̄mōi hoies inter dū itē
hūtur a lōne. p̄pter occupaciones
vanas rumor et vborz s̄larū. **Itē**
libent̄ et diu tenēt. s̄ si rumor gestō-
rū mūdi. et ūba seculi detinet eos et
detraūt. q̄ romagns lāo i qua ūba det
et gesta gloriofissima cōtinent̄ delatū
deberent. **Ambro.** Non medioze pi-
culū est. cū hab eas fāta eloquia dei et
opa que fecit in **Benef. iero.** **Leuit.**
m. nū. in **deur. iij. na. iud. reg. i. at.**
q̄ edore libz que etiā fecit i euangeliō.
et actibz aplos. Si illis p̄missis loq̄is
que seculi sūt. audias q̄ vales quibz se-
tū impendūt aliqui q̄ vacare deo et
lectōe loquēti non possunt. Sed cōtra
hos est illud de hospicio **ihesu** in quo
nō solū fuit martha mīsteris s̄ ma-
ria ūbis dei vacans qd̄ tāton magis
vite placē dnō. q̄to plus cōmēdit
uit mariā q̄ martham dicit. **Itē**
optimā p̄rem elegit. **Luc. x.** **Itē**
vero p̄pter ifirmitate corpis excēdit.
q̄ noceat eis lectio p̄pter capitis dete-
litate aut alias. s̄ inter dū stud. po-
tius est fictio q̄ veritas. **Quidā** re-
ligiosus fatuus cū q̄retur. quare nō
diceret horas de b̄ta v̄gme. **Andr.**
q̄ nocebat ei i capite et sicut h̄ fuit
fictio fatuitatis sue sic hoc interdū.

Sed esto q̄ sit.

Sed esto q̄ sit verū nūq̄ bonorū viro
rū est p̄pter grauamen aliqd̄ corpis
dimittere tantū bonū. Non sic fecit
gregori. de quo s̄ptū est q̄ q̄s coti-
diano lāguore tabesceret. tūc nō
dimittebat p̄pter hoc. q̄n legeret aut
scriberet aut dicitaret. Et de **heroni**
molegitur q̄ tāta fatigatio lassatū
est in edicione l̄arū ut in stratu suo
iacens fumulo ad trabem suspēso
apphensio erigeret ad officia mōste-
rii pagendū. Inter dū vero p̄ fasti-
dium mētis que nullā dulcedinem
ūient i sacris s̄pturis i quibusdam.
sed hoc est signū spūalis ifirmitatis
Augustin. **Palatū** febricitatis habz
cui mel celi i spūidum est. et vocat
mel celi dulcedinē s̄pturā. qui ta-
les sūt nō debent p̄pter hoc fugere
lectionē sicut nec egrotans oīno nō
dimittit ab ū insipidū. sed laborat
pro sanitate. et sic postmodū debi-
tū iueniēt saporem quia ante nō
possunt. **Dndus** ante carnē dispa-
tine studijs edonitā et emācapa-
tam spūitū. ante spūitū et abiectā
seculi p̄pam. et sarcinā indigne
ab ipuris. lēo sancta p̄sumit. aīaly
enī homo q̄ non peraptea q̄ dei sūt.
Inter dū vero p̄pter de spūacionem
p̄ficiendi sūt enī quidam s̄pturās
nō intelligētes. nec de intelligendi
possibilitate cōfidentes refugiant
lectōnem q̄uis inuābiles matrone
et mulieres deo deuote nō dimittat
p̄pter hoc legere psalteriū cotidie
quia nō intelligūt q̄ dicit. s̄ non
est p̄pter hoc dimitte dū credidū
est enī q̄ verba sacra et si nō itelli-
gant a legente. habēt tamē v̄tu-
tes cōtra spūales nequias sicut
ūba itantatis cōtra serpētes q̄uis
nō itelligant ab itantatore sicut
dicitur i vitā spūm. **Crisos.** **Curpi**
loquū sordidat et demones vocat
manifestū est q̄ spūalis lāo s̄fi-
cat et spūs affert graciā diuine
enī sūt itantaciones s̄pturē. **Itē**

dū vero p̄pter p̄sumptionē. sūt enī
quidā qui cū diu p̄fecerūt in studio
reputantes se omnia scire nō legūt
i libris. **Ista** licet xp̄iam tū p̄sūp-
tuosi sūt magis p̄his socrate et a-
ristole quozū p̄ntē diu et dilige-
tissime studiuisset i fine dicit. hoc
solum scio qd̄ nescio. **Alē** vero cū i
extremis laboraret requisitū a dis-
cipulis de quodā dicit respondisse.
Intraui i mūdū istū anxiatū viri
turbatus et ecce ereo nescius et
ignarus. **Non** fuit talis **augustinus**
qui dicit. **Tanta** est xp̄ianorū p̄fū-
ditas l̄arū. ut i eis condie p̄ficere.
si eas solas ab itante puericia vsq̄
ad decrepitā senectutē maxio ocio.
studio s̄mo. meliore igemō conauer
addisē. **Inter dū** p̄pter meciā. sūt enī
aliqui qui licet sciāt q̄ possēt p̄ficere
i s̄pturis. tamē reputantes q̄ illud
qd̄ iam sciunt sufficiat eis ad vitam
suam nolūt amplius laborare contra
quos. **p̄s.** dicit. **Erismabā** ut gnos-
cerem hoc labor est ante me. quia
nūq̄ tantū poterat scire. q̄n adhuc
restaret labor ante eū ad sciendum
plus donec itaret i s̄uarū dei q̄n
erit scia. q̄n nō depibit. aliq̄ de scia si-
cut modo. p̄pter qd̄ oportet eam assi-
due repari sicut corpus alimento
p̄pter de p̄dacionē alteri. **licet** autē
dās de causis aliqui detrahant a le-
gendo. tamē viri deo deuotes s̄tāt
libent̄ iuxta libros et iteo nullo im-
pedimēto retracti. sicut lignū non
in arido sed iuxta aquas sapientie
que per libros deaurūt. que plāta-
ti ferūt fructū multū. quia q̄nq̄ bo-
norū opum q̄nq̄ p̄dicationis q̄nq̄
doctne. **p̄s.** In lege eius meditabi-
tur die ac nocte et erit tāq̄ lignū
qd̄ plātati est. **Item** enī verba
diuina sūt quasi ignis sicut dicit
ihemie v. **Constat** libros qui plēt
sunt illis ūbis esse quasi calefctōnū.
Sicut q̄ in hyeme dura monachi
libenter vadūt ad calefctōnū. itā

Ho

viri sancti frigore huius mundi. Durante
stant uirga libros ut calefiant amodo
celesti. **Gregorius.** Scite quod et tota
die creatoris tui verba meditare ut
mens tua ad celestia gaudia maiori
be desiderijs gaudeat. **Itē** in libris
sacris narrant gesta virorum et ito
sicut milites mundi libere legunt et au
diunt romanos. **Itē** quibus tuemur pbi
tates antiquorum militum. ita et milites
xpi libere legunt in istis libris ut ex
gestis iuentis eis animet. **Gregorius**
scriptura narrat gesta scōz et ad imi
tationē puenit corda infirmorum. **Itē**
libri sunt sicut alueus in quo solet re
sultare ymagines auiū rapacium.
Vnde sup illud **Can. v.** **Daui** eius sicut
colūbe. **Dicit** glosa. solent colūbe in
fluenta residerē volancū auiū in
umbra vitare et sic vngues vitare.
sic sancti in scripturis fruētēs veniunt
spiciūt. et a deceptōe quā attendūt
quasi ex umbra hostem cognoscūt
et fugiūt. **Itē** scripturae sūt quasi
speculū quoddā opponit et itenori
nā facies in ipsa vitet. ibi et feda et
pulchra nā cognoscimur ibi senti
mus q̄tum p̄ficiamus et a p̄fectu
q̄tū longe distamus. **Itē** libri dim
sūt quasi pascua vberima. **Ps.** In lo
co pascue dicit glosa intelligētia
diuini amoris et ito sancta aialia
libenter ibi comorant. **Ps.** **Septim.**
altitudo montes pascue sūt ad quos
dū quisq̄ iustorū cōstendit pascue
deficientis refectionē tuenisse se
gaudet. **Itē** diuina scriptura est q̄
appotera specierū salutarū et odo
riferarū et ito sapiētes libenter
libent ad eam recūit pro salute et
recreatōe. **Ambro.** Scriptura sacra
salutē suggerit. inde odorē fragrat.
ut suauitatē legens capias non p̄ci
piet̄ enū rēras. **Itē** in libris sacris
sunt multe consolacōes pro bonis.
Gregorius. Si ad consolacōnē nām
sacra scriptura p̄parata est tanto
magis debemus legere quanto nos

† q̄q. scitā sac̄ oculis mētis q̄si speculū

cōspicimur sub ebula aoni fasce lassari.
Itē anima quia nō uenit plenitudinē
in aliqua re delatū varijs. et ito
viri sancti vtiū varietate opoz spū
lum. que sūt abus aīe sicut carnales
varietate ferulorū. vnde supra dicit
orōibus istate itē nūc dicit cōdicēs
hora itē **Itē** orōi lēo. lēo succedat
orō. **Itē** libri aliarū sciētiarū licet illu
minēt itellctm. nō tamen accendant
affctm. diuini vero libri vtrūq̄ faciūt.
Ps. **Scitū** cōfert tonū lēo sciētiarū
scripturarū sicut quia itellctm mētis
erudit. sicut quia a mūdi vanitatibz
abstractū hōiem ad amorē dei p̄du
cit. **Itē** p̄grino necessariū est q̄ sciat
cauere a multis. et sciat viā suam re
nere et prudēt se hēre et ito viri s̄
reputatēs se p̄grinos sup trā libere
accēdūt ad lectōnē quia hęc omnia
docet. **Ps.** **Itē** lectio docet q̄ cauens q̄
tendās. lectio sensus auget et itel
lectus. **Itē** boni viri multū laborāt
ad amorē carnaliū deliciarū repel
lendū. et ito occupant se in scripturis
sanctarū lēone ut p̄ istū amorē ille
detūdāt sicut clauis clauo. **Theom.**
Anā sacras lras et carnis delicias
nō amabis. **Hic** igit̄ patet lectio q̄
sacra ad valer ad mūltas ut dicit̄ est.
et ito p̄pter has vtilitates nō obf̄
tabus p̄dictis fruolus occasiombz
itātantibus p̄missis exemplis stu
dendū est frequētē. et diligētē in
libris a p̄fessoribus regule augm̄
tū ut impleatur qd̄ dicit̄ cōdicēs
ēta hora singulis diebus p̄tinentur.

**De vtilitate studij in ordine p̄dicō
torū. Cap. Ceterū Tresmū q̄tū.**

Notandū vō q̄ licet omnibz
religiosis expediat libere
legere tamen fr̄ibus p̄dicōtoribz ma
gis inūbit. et hoc p̄pter vtilitatem
multiplicē quā affectus est. ordo
corū et exequitur ex studio. p̄ma ē
p̄rogatiua quedā sup alios ordibz
cū eū omibz religio sit bona. et stu
diū sacri sit bonū. hoc illi additum

facit manus bonū. quia scdm̄ plm̄ du
o bona meli sunt q̄ vnū. **Sicut** ergo
cherubim in quibus non solum quiescit
sed splendet. quia interpretat̄ plenitudo
sciētiarū. est sup thronos in quibz quiescit.
ita et ordo cum sciētia non imerito p̄
fert̄ illis in quibus est solū sciētia. q̄
est locus dei et hāt p̄rogatiua cōfert
sciētia per studiū ap̄tā. **Quē** v̄
Atape illam salicet sciētiā et exaltm̄
bit te. **Alia** est bonarū p̄sonarū acssi
no. **Alia** est em̄ bone et magne nūq̄
uenissent ad ordmē nisi esset ibi studi
um et multe veniētēs tenuēs facte sūt
p̄ studiū valde magne. **Itē** auct̄ sūt
te quibz fit templū dei gloriōsum sic
salomon fecit templū de nobili ma
teria auro argento lignis libani et
similibz. et ito multum curandū ē
volentibus cōstituere bonā religio
nem de talibus. exemplo p̄mitue
eclesie te qua dicit aplūs **Ephē. iij.**
Et ipse quosdā quētem redit aplūs.
quosdā vero p̄phetas. alios vero e
uangelistas. alios doctores et pasto
res ad edificandū corpūs xpi. ecce qualis
materia. **Alia** est maior deuotio mū
di. qui ad p̄sonas lras maiores so
let hēre deuotōnē et exlibere eistem lo
nozem ap̄lozorem q̄ illi rās. **Sapientē**
v̄. **Habeo** p̄pter hāt salicet sciētiā
clartatem ad turbas. et honorē ap̄
seniores. **Alia** est fructus ad alios q̄
maior p̄t fieri per sapientes q̄ per
simplices. **Vn̄** aplūs **thimo. iij.** dicit̄
Attende glōi et exhortacōm quia q̄
p̄mo est concha in legendō p̄ potest
esse canalis ad alios et exhortacō. **A**
lud est debitu sustentacōis qd̄ magi
debetur seminari spūalia qd̄ fit per
sciētiā q̄ quiescenti in domo. **Corinth.**
v. **Ordinauit** dñs hīs qui euāgeli
um annūciant de euāgelio viuere.
Alia victoria tēptacōnū plus em̄
valer sapia ad vitendū q̄ vires. et
itō multi cadūt in bello dyaboli in
multis generibz p̄tōz p̄tē dēfctm̄
sapie. ubi sapientes non cadūt. **Sap.**

v̄. **Sapientiam** nō vmar malicia. **Alia**
est informacō itenoris hōis/ regule
em̄ et statuta tradita ab hōibus in
formāt in religione extenōe hōiem
in moribz. sed scripte sacre interiorē.
Thimo. iij. **Quis** em̄ scriptura diuini
tus ip̄tata vnus est ad erudiendū
ut sit homo dei p̄fectus ad omē bonū.
Alia est euitacō errorū quos multi
currūt p̄pter defectū sciētiarū ut in symo
nis et in alijs multis in quibz errant.
Ps. **Desacerūt** neq̄ intellexerunt itē.
Hoc em̄ accidit sciētiarū scripturas.
Ps. **Lucina** pedibus meis ubi tuum.
Alia fortificacō ad labores. **Multi** em̄
p̄pter defectū abi deficiunt in laboribz.
sed sacri studiū p̄ qd̄ masticat̄ panis
ibi dei corroborat. **Ps.** **Et** panis cor
hōis cōfirmat. **Alia** sustentacō infir
mitatis. multienī infirmi corrūunt.
quia nō habent appodiamētū stu
diū vero est ad sustentandū infirmitatē.
Vn̄ plato. **Itās** infirmo aīo sicut ba
culū infirmo corpi reptas cōstat. **Alia**
est occasio p̄ficiendi in oī bono. q̄ntū ē
p̄ficiat homo in caritate. tantū p̄ficiat
omī bono. **Cognitio** vero dei que pl̄
habet per studiū p̄ficere facit in em̄
dilcōe. **Vn̄** **Augustinus.** **Quitū** agnoscat
tm̄ diligis. **Quis** est qui nouerit statū
fr̄m p̄dicatōrū qui nesciat has vtili
tates puenisse et puenire eistem ex
studio lras. **Itō** ordm̄ illū amato
res solent pro studio ibidem p̄mouē
to zelare non modicū. **De studio phi
losofico. Cap. Ceterū Tresmū q̄tū.**
Sed quere interdū de libris philosophi
p̄d fr̄es. **Itās** quidā fr̄es sūt oīno
mepti ad p̄ficiendū in illis. quidam
vō apti in aliquo s̄ non multū. qdā
vero sūt ex quorū apatūdiē magna
ad ista sperat̄ magnus effectus et fruc
tus in illis. p̄mis nullatenz p̄mitten
dū est ut studeant in talibus. scādus
est conatendū. aliq̄. sed cū difficulta
te et raro. fr̄es nō sūt laxante ha
bene cū studiū huiusmodi. et sicut cō

cedere passim oibus hoc studium esset
malum ita negare simpliciter. Ceterum
dum est igitur interdu huiusmodi studium
et hoc propter multa que sunt in te
uenire. Unum est fidei defensio. Hinc
enim heretici et pagani impugnant fi-
dem ita et quidam per philosophiam
sua. propter quod dicit apostolus Col. 2. 8.
Nec ne quis vos seducat in istis. Hinc autem
non potest se defendere a fallacijs. qui
non nouit de eis ita nec a talibus. Aliud
est destructio errorum eorum apud philosophos
sunt errores multi et veritates multe
sicut in serpente venenam et tyriacum. et
sicut tyriacum est efficacior omnibus alijs
contra venenam. ita et veritates eorum
contra errores eorum que veritates fidei
quia ipsas non recipiunt. Aliud est in-
telligencia scripturarum multa. et sunt
et in textu et in glossis et in origina-
libus sanctorum et scriptis doctorum que
possibile est intelligere sine scientia phi-
sica et adeo spolijs egyptiorum dicitur
hebrei sicut dicitur. Exodi. 12. 32. cum
ea que apud philosophos inueniuntur fideles
apporant ad scripturas expositorum.
Aliud est fidei corroboratio. Hinc enim a-
pud eos multa ad fidei confirmationem
plurimum valentia. Vnde in comento su-
per librum de trinitate beatus dicitur quod fi-
des nostra ex istis philosophis tractata est quod
enim notum est dei manifestum est in illis.
Roma. 1. 1. Aliud est acutio ingenij
ad sciendum pietatem sacre scripture.
Et ferrum ferro acuit. ferrum scilicet
et ingenij naturalis cum ferro scripture
philosophice que vere est ferrum in appa-
re ad sacram scripturam que modo argenti
modo aurum vocatur. Aliud est virtus
motua. Plus enim mouet interdum
aliquos philosophia quam theologica. Vnde
ego quendam fratrem magnum in philosophia
et theologias qui dixit quod cum existens
in seculo studeret in astronomia tunc
in libro albimanasar. et antiqui as-
tronomi inueniunt quod erat in celo sig-
num huiusmodi scilicet uirgo tenens filium
in gremio et iuxta eam longemius qui

non tengerat eam. quod interpretatur de
gloriosa uirgine et filio eius ioseph
fuit motus ut refereret ad bonum
quod ex aliquibus philosophis quibus au-
disset. Ideo dicit de dyonysio et de ma-
gistro quod illi eclipsis solis que per philosophiam
scitur esse miraculosam. et illis stella
noua philosophice mouit et duxit ad christum.
Aliud est proprium misterij honorificatio.
Nunc apostolus de tali honore videtur
multum fuisse sollicitus qui dixit quoniam
dum sum apostolus misterium meum hono-
rificabo. Roma. 12. Aliud est philosophice
enice conceptus. multi enim qui non
nouerunt ea que sunt apud philosophos re-
putant ea maiora que sunt et postquam
nouerunt non sapunt eis aliquid in co-
mparatione ad theologiam. Vnde augustinus
quasi nichil reputans illas leas in
comparacione ad istas dicit. Non hinc
ille pagane uultu preteritis. lacrimas
confessionis. spiritum contribulatum. pro
salutem. spiritum caritatem. aram spiritum
sanctum. poculum pacis. Nemo sibi man-
tat. nonne deo subiecta erit anima mea.
nemo audit ibi uocantem. uenit ad
me omnes qui laboratis. propter heresim
et alia multa. concedi propter studium
philosophicum sed non cuiuslibet. Hinc in illis
libris quedam bona et quedam mala
sicut in orto quedam herbe bone. et
quedam male. Bonum est ut dicit au-
gustinus se legisse in libris platonis.
licet non eisdem uerbis que in principio
erat uerbum. et uerbum erat apud deum.
Malum est quod legitur apud eos de suo
lucido et uari in anno magno et ista
multa et adeo non est tunc cuiuslibet
la legere nisi sciat discernere hoc ab
illo. ne forte colligat herbas malas
pro bonis. exemplum in ecclesiastica his-
toria de dyonysio episcopo cui repelso
a fratribus quod legebat libros hereticorum
apparuit uisio dicens. lege omnia
quoniam ueniunt ad manus tuas quod
omnia probare et discernere poteris.
Ex quo relinquitur quod hijs qui nesciunt
bonum discernere non est securum mixtum

bonis et malis legere. ne forte malum
cum bono colligant. Ideo docet theo-
philus lector ougenis. ita bonum car-
pare ne spiritum attingat. **Contra il-
los qui negligunt religionem propter studium**
Capitulum Ceterum Tricesimum sextum.
Hinc quartum notandum quod sunt qui-
dam qui propter suum torridum amorem
dimittunt interdum ea. que sunt religionis.
modo in scribendo modo in legendis modo
in audiendo. et in alijs huiusmodi ad stu-
dium pertinentibus se inseparabiliter occupa-
to. Isti sunt qui cum uocant signum ad ecclesiam
uel capitulum uel alibi. uel cum a platis
uel officialibus uocant ad aliquos hys qui
sunt studij. sic adherent quod obedientiam
postponunt. in hoc siles primis pnatibus
qui in signatione dyabolica propter ap-
petitum facere mobiam iurauerunt.
Beneficium. Permet enim ad uiros sanctos
passim affectum suum. in oribus et de-
uotionibus secretis. in missis celebrandis.
in confessione frequenter. in laudibus di-
uinis quibus inter se libent. et specia-
lit in officio beate uirginis. sed ista pro-
dolor omnia ista dimittunt propter stu-
dium interdum per quod solu uidentur di-
uina. non gustant. contra quod dicitur ps.
Sustate et uide. Itaque permet ad ue-
ram religionem ut sicut spiritualiter dicitur
fratres ita sibi exhibeant serua-
seruicia mutuo diligenter in suis ne-
cessitatibus. Cum ergo tota religio con-
sistat uel in obia quo ad maiores. quod
sunt loco dei. uel in sanctis affectibus
quo ad proprium animam. uel in fratermis
obsequijs quo ad proximum. quod omnia
huiusmodi moridum amor studij
pedit. patet quod qui huiusmodi sunt
religionem propter studium derelinquunt.
Et nota quod scientia uenientem religionem
facit uidere mala preterita multa que
non nouerat. ostendit etiam mala im-
minentia de futuro ex temptacionibus.
sed non potest iustificare de preteritis
nec custodire a futuris sine religio-
nis operibus. Cum ergo ingresso religio-
nem sume sit necessaria iustificacio.

de malis preteritis. et custodia de futuris.
consolacio spiritualis in presentia. esticia
et puencia ad gaudium futurum. que
omnia confert religio non scientia.
quod stultum et dampnosum est uero religio-
so propter studium negligere ea que sunt
religionis. **De progatiua uirtutis
supra scientiam. Ca. C. Tr. septimum.**
Hinc item patet si uideatur quod
progatiue habeat uirtus ad
quam est omnis religio supra scientiam
ad quam est studium. Attendendum est
igitur quod uirtus est uia ad salutem.
Etia. xxx. Salus anime in scientia ius-
tiae. scientia uero non sic. Alioquin ne-
demonos qui sciunt plusquam aliqui ui-
uentes. Nec pharisei qui in scientijs
adeo sublimes fuerunt. Nec salomon
qui omnes precellit in scientia ad in-
feros descendissent quod non solum de
demonibus et phariseis. sed etiam de
salomone assumpserunt multi. pua-
let ergo uirtus supra scientiam illa non.
Augustinus. Surgit in docti et va-
pium celum et nos cum uis nostris
demergit in infernum. Item scientia
parum aut nichil confert ad uitam.
ut dicit philosophus in ethicis uirtus uero
multum confert ad sapientiam. Etia. 1.
Fili magis concupiscens sapiam serua-
iustitiam. et deus prebebit tibi eam.
Item uirtus tanto laudabilior est.
quanto magis est sequestrata a scientia.
ut in simplici quam sapiente. scientia
uero sine uirtute nec digna est no-
mine sapientie. Cuius placitum est
illud platonis. scientia magis que re-
mota est a iusticia. calliditas potius
quam sapientia notanda est. Item de-
monum est uerare. Math. 23. Et isti
qui habent scientiam absque uirtute. et
da plus omnibus uerant totam suam
abbaciam suam leuitura. Item demonum
est dissoluere uicula sicut dicitur
mari. v. et isti interdum plusquam alijs
frangunt obseruacias regulares.
Item magis in christo docens utilia.
nam quod docuit scientias aliquos nisi solum

no

facere que sunt virtutum. **D**ifate magis a me non naturales scientias non prima philosophia non ethica non celos fabricare non mortuos suscitare et similia sed quia mitis sum et humilis corde. Item virtus efficit homines magnos. **Eccl. xliij.** Homines virtute magni scientia vero sine virtute annihilantur. **Cornelii xliij.** Si habueris omnem prophetiam et caritatem autem non habueris que est nunc virtutum nihil sum. Si huius diligenter attendere quod videlicet virtus est via ad salutem et sic de singulis non scientia ut deum est mirum esset si autem aliquis propter studium scientie negligere religionem virtutum.

De malis que facit scientia sine virtute. Cap. Ceterum Tricesimum octavum.

Ad hoc attendendum quod scientia non solum inferior est virtute sed sine virtute multa mala facit occasionaliter primicia ad mala culpe. **F**acit enim interdum de non peccato peccatum. Multa sunt que non sunt peccatum nefacta que sunt peccatum scienti cum non facit ea et sic scienda. **Iacobi viij.** Habet bonum et non facit ut. Item aggruat vera peccata. **Gregorius.** Vbi maior est tonitruum scientie tunc progressu maior subiacet culpe. Item confertur in peccato. **Primum** enim sapientium est illud quod faciunt licet mala per scientiam suam defendere et ita manent longum in peccato. **Iohannes.** quia dicitis videmus peccatum vestrum manet. Item multiplicat peccata. **Ysa. xliij.** Aquae dybon quod multiplicatur habundantia id est intellectus replere sunt sanguine scilicet peccatorum. Item vanam gloriam. **Roma. p.** euanuerunt in cogitationibus suis quod de phis. Item indignatione ad alios quos respicit. **Eccl. iij.** In multa sapientia multa est indignatio. Item facit male occupari. **Eccl. p.** Hanc occupationem pessimam dedit deus filiis hominum et loquitur de studio. Item interdum ducit ad heresim non enim simplices sed studiosi hereses confixerunt. **Thio.**

no

no

vi. quia scilicet scientia quidam promittit circa fidem erraverit. **P**roterea propter ista mala que promittit ad mala culpe facit alia mala multa que promittit ad mala pene et hoc tam in futuro quam in presentia. In futuro accusabit coram iudice. **Huiusmodi** enim scientes portabunt lumbos mortis sue sicut vias que manifeste ostendent eos reusabiles de ignorantia sicut lex moysi videtur ob accusat. de quo **Iohannes.** Est moyses qui vos accusat. id est lex moysi. Item obligat ad rationem actionem reddendam eo quod plus datum est illis et crescentibus bonis crescent rationes donorum. Item facit reus maioris pene. **Luc. xij.** Heruus qui stat voluitatem domini sui et non facit plagis vapulabit multis. In presentia vero deapit. Multi enim ex scientia quam habent estimantes se sapientes stulti sunt. **Ysa. xliij.** sapientia et scientia tua heret de cepit. Item atro propter quis bonus fieri sed scientiam etiam cum magno labore vix propter heret. **Eccl. p.** qui addit scientiam addit et laborem. Item multa ex amore scientie senescunt in studio et nichil boni inter facit in vita sua. **Cor.** rupa sunt in studiis suis et sic patet quod in presentia deapit affligit et corripit huius scientia habetur ergo ex peccatis tibus quod scientia sine virtute multa mala facit quod virtus preferenda est scientie quod religio confert religioso necessaria que scientia confere non potest. et ita non est aliquid tenus religio que est ad virtute propter studium quod est ad scientiam negligenda. **Et** autem plura ad hanc materiam pertinet et vult cognoscatur. **Notandum** est quod sunt reprehensibilia circa studia et magis grossa. quedam circa libros eorum. quedam circa auditores. quedam circa lectores. quedam circa scriptores. quedam circa disputatores. que omnia sunt anxia scientie que expedit cognoscere ut uterentur. quia non potest vitari malum nisi cognitum. Si autem scientia dimittitur

est propter religionem multo magis ista que sunt reprehensibilia circa scientiam et ita quia non potest vitari malum nisi cognitum. non est vitale eorum habere notitiam. **De reprehensibilibus circa studia. Capitulum Ceterum Tricesimum nonum.**

Sciendum igitur circa primum quod quidam interdum volunt scrutari per studium ea que per rationem philosophiam nec per scripturam divinitus inspirata sunt patefieri. que potius sunt ammiranda quam investiganda secundum illud apostoli. **Galat. iij.** contra quos dicitur. **Eccl. iij.** altiora te ne quesieris. Alii sunt qui licet ista alta deo dimittant tamen circa quedam reprehensibilia magis tam subtilia quam utilia se enervant contra quos dicit seneca. **Et** te torques et maceras circa illa questione quam subtilius erat contempnere quam solvere. Alii sunt qui sollicite student circa multa que potius sunt curiosa quam utilia contra quos dicitur **Eccl. iij.** In superuacuis rebus noli scrutari multipliciter. Alii sunt qui purioribus auribus dimissis vstitis semper inhiant ad noua aliqua addiscenda sicut athemeneses de quibus dicitur **Act. xvij.** Athemeneses autem et omnes adueniunt ad michi aliquid vacabant nisi aut discere aut audire aliquid nouum. **Sed** contra hoc est illud **Iac. i.** ubi profert vnum verbum nouum. Alii sunt ita cupiditate et volunt scire omnia modo studentes in iure. modo in philosophia. modo in medicina. modo in mechanicis. modo in theologia. **Seneca** quodmodum ceterarum rerum ita et litterarum temporaria laboramus. **Roma. xij.** Non plus sapes quam oportet id est quod opus est sed sapere ad sobrietatem. Alii sunt qui legendum sic velociter tantum sunt omnia quod vix capiunt aliquid de sententia et ita non magis proficiunt propter quod dicit sapiens. Legere et non intelligere negligere est. Item sunt

117

qui et si forte intelligant tamen in mente non retinent et ita parum eis proficiunt vel nichil sicut ab eis comestus non ventis in stomacho. contra quos dicit **Iheronimus.** **D**ivine scripture magister in mente voluatur. Alii sunt qui licet scientiam in scientia tamen in opere parum aut nichil proficiunt. **Hoc** oro ut caritas vestra magis ac magis habundet in scientia ista quia quanto maior est sensus et scientia in homine tanto plus debet habundare in operibus caritatis. **Exm.** **D**icit abbas quidam. quidam theologo pisiensi. **Magister** dicit michi quod est melius homini facere bonum quod scire aut addiscere bonum quod nescire. **Ar ille.** melius est homini facere bonum quod scire. **Et** abbas quod fecit de vobis pisiensibus theologis qui tot bona scitis et scip vacatis addiscendis bonis. **Quaestans** semper in studio commorantes. **Dicitur** ite de quodam viro religioso qui cum venisset pisius ad audiendam theologiam et prima die qua ingressus est scolas fuit lectio de illo mandato. **Diligens** dominum deum tuum et regressus ad hospiciam fecit parum equos ad redeundum ad terram suam. cum autem super hoc ammirantes socii quaereret causam. **Quaerit** tam cito vellet redire. **Non** dicit. **pono** cum dei adiutorio dare operam ad faciendum istam leonem. et sufficit michi tamen scire de theologia omnibus diebus vite mee. **Huius** diei quod scientie reformandum est caritate. uel ad deum uel ad proximum. uel ad seipsum. **propter** quod dicit **Iheronimus.** quod cherubi quod est plenitudo scientie fuit tectum auro scilicet caritatis. quia scientia tota est ornata caritate. **Sic** igitur patet quod studium est reprehensibile quia usatur. uel circa nimis alta. uel nimis subtilia. et sic de singulis predictis que vix religio si tanto cauere debet. quanto debent se magis in omnibus reprehensibiles exhibere. **De reprehensibilibus circa libros. Cap. Ceterum Quadragessimum.**

no

ex

Quarta nota quod circa libros est reprehensibilis nimia praositas et maxime in libris religiosorum quod maxime debent pretere paupertate. Item in prologo super iob habent quod volunt veteres libros in mibrans purpureis auro argentoque scriptis dum modo permittant michi meisque pauperes habere redulas. Item pulchritudo enim est puerile quod quia pueri delectantur in libris floridis et vane deperitis. Item permittant michi meisque non tam pulchros hinc codices quam emendatos. Item falsitas quod multum impedit profectum in scientia. propter quod dicit augustinus de doctrina christiana codices emendandis permittas debet iugulare solertia eorum qui scripturas divinae nosse desiderant. Item illegibilibus. Sunt enim aliqui qui faciunt scripta fieri de tali littera quod post modicum tempus visu debilitato. vix est eis legibilis vel alijs. contra quod est verbum pitagore dicentis. Debent homines viciam senectutis litteras parare. Quomodo enim pascetur senectus in his que legere non poterit. Item multatudo. Sunt enim quidam qui habent libros sufficientes omnibus diebus vite sue adhuc non cessant accumulare libros et tunc ut servare in quibus quicquid nunquam legunt. Contra hoc est verbum cuiusdam senis in vultu patrum qui rogatus a fratre quodam ut diceret ei verbum dixit ei. Quod habeo tibi dicere. quia tulisti ea videram et pauperum et posuisti ea in fenestra. Hoc autem dixerat quia viderat fenestram eius codicibus plenam. Item reprehensibile est nimia confidentia in libris. propter quam quidam nichil aut parum sciunt. quia nichil promittunt in corde cogitantes quod in libris suis inveniet omnia. contra hoc est verbum pitagore dicentis. Cave ne arma vultu doctus quod pectus habeas. Item reprehensibilis est nimia affectio circa

libros propter quam multi multa mala merentur. unde accidit quod non habent sunt molesti plures cum habent volunt alijs mutare. cum tunc maculantur perturbant. et multa alia committunt que nunquam fierent. nisi in eorum excederet amore. Pro reliquis nobis exemplum beatus dominicus qui adhuc secularis et juvenis. et in scholis commorans libris quos habebat necessarios non fuit sic ligatus amore. quod eos venter ad dandum parum pauperibus coram. Item alius frater habens evangelium vendidit illud et redidit parum pauperibus. ubi dignum memoriam ipsi verbum ait. quod ubi omnia vendi et datur pauperibus. quod obsecro commiserunt illi propter libros qui liberos propter propter opera distraxerunt. De his ut qui propter ipsum student in libris amore librorum nichil faciunt contra ipsum. **De reprehensibilibus in auditoribus.**
Capitulum CXXXIIII. Quadragessimus.
Quarta nota non dicitur quod sunt quedam reprehensibilia circa modum auditorum. quedam circa negligentiam audiendi quedam circa modum reusum magistro aliquorum. Porro circa modum sciendum est quod aliqui sunt qui sic tepidi sunt circa leones quod propter modicum laborem retrahunt ut si longe oportet eos ire. vel intempere aliquam sustinere et silia. Contra hoc poterit in iudicio surgere regina austris. quod licet delicta et tamen nobis tamen venia similes. Item audire sapientiam salomonis. Regum. Alii sunt qui licet aliqui audiant leones raro quia distrahunt eas omnia facili. et ideo proficere non possunt. **Quod vix.** Item aut sapientia qui vigilat ad fores meas tunc dicit et doctores meos pro quibus venio et venit ad me. Alii sunt qui licet continuant leones. tamen in tunc veniunt quod magna prem leones amittunt contra quos dicit iacobus primo sit ois homo velox ad audiendum.

Alii sunt qui assistentes lectionibus ita dormiant vel corde evagant quod non intelligunt que legunt et tunc auditorum est sine fructu. contra quos dicitur Matthei 23. Audite et intelligite. Alii sunt qui faciunt plurimum sic fastidit quod sine leone vix nunquam expectant quia hoc est tunc ad uterum ad leonem legis. **Et dicitur.** legebat esoras a prima luce usque ad vesperam coram viris et mulieribus. et tunc terunt sensu ad legem. Ex quo patet quod tanta multitudinem et plurimam leonem nulla recessit. Alii sunt qui quibus de multis quod auditur dubitent vel etiam quibus non intelligunt tunc ita parum est eis cordi scire quod auditur. quod nunquam aliqui interrogant. Item Melius docet dum prout interrogat scilicet ut nos ad faciam. Alii sunt qui de his quod auditur nichil retinent in corde neque quod tunc repetunt vel scribunt. contra quos dicitur ab eadem. Audi israel precepta domini et ea in corde tuo quasi libro scribe. Alii sunt qui de leonibus auditis. et si repetant verba sciant tamen parum aut nichil faciunt de auditoribus. Item sunt similes illi qui ascendet arborum fructus optimos ferent tunc nichil ibi colligunt nisi folia. contra quos dicitur Cantici 2. Ascenda in palmas et apprehenda fructus eius. fructus dicit non folia. Ex his quod patet quod reprehensibile est circa auditores vel circa facili occasione leones dimittunt. vel tunc distrahunt. et sic de singulis ut deum est. Verum peius est quod quidam licet se reputent iter plurimum tamen omnino negligunt legem eius audire secundum illud pro. Et non auduit plus me legem meam. Sunt enim aliqui quibus magis sapientia fabulosa verba quod divine doctrine sapientia et ideo propter ista dimittunt illa. **Thimo. 2.** Et a veritate quidem auditorum auertentur. contra eum 2. Auribus bona cum ois quod sapientia audit sapientiam. Alii sunt qui sperantes quod pro se possunt proficere in studio propter leonem primum. dimittunt leones solarum in quo est magna stulticia. Plura enim

et claris modico tempore intelligunt a magistro quod sufficit ingenium humanum per se capere. Item tales reprehendit in epistola ad paulinum ostendit quod sicut alie artes non possunt habere sine doctore multo magis divina scientia. Item magis a me scripta sunt ut intelligeres in scripturis sacris sine primo et doctore. et monstrante semitam non ingredi non posses. ideo dicitur **1. Cor. 13.** Doctrina oris audire filij saliet que egreditur ab ore. Alii sunt qui propter alias occupationes quibus se implicunt lectiones dimittunt. contra quos dicitur **1. Cor. 13.** in epistola ad paulinum exempla multorum philosophorum qui non solum occupationes. sed etiam patriam suam et suos dimittentes longe peregrinati sunt ad audiendum aliquos magistros. sic plato egyptum. pingoras ytaliam. appollonius indie regna penetravit. ad discendum ab alijs omnibus alijs memissis. Alii dimittunt propter superbiam. reputant enim se ita sapientes quod in audiendo proficere non possunt. contra quod dicitur **1. Cor. 13.** Audiens sapiens sapiencior erit. Sed sciendum verum quod sicut aliqui dimittunt audire leones propter causas predictas quod sunt ex parte auditorum. ita dimittunt aliqui propter quasdam causas quod sunt ex parte magistrorum. Aliqui enim aliquos refugunt propter malam vitam eorum quod non expedit. et si mala faciunt tamen non audient ea docere. Audire valuerunt qui vultus non agunt sua enim querere student si sua docere non audent. Aliqui propter insufficientiam quam habent vel in eloquio vel in scientia. et in alijs sed non est pauperis famelicus non curat ad reliquias que dantur in domo divitis. quia in bona comestibilia inveniuntur alij aristoteles. vel alia nichil valencia. ita cum nullus leonem sit adeo insufficientes. quin aliqua bona doceat audiendum est propter dicitur **1. Cor. 13.** Quod bonum est tenete. Propter moyses datus est a deo uteris pro magistro deum habuit eloquencia cum esset lingue impedimentum. Aliqui propter

ter ex libris eorum quos habent. Itē de
apulis qui fuerūt doctores et de discipu-
lis lxxij. non scripserūt nisi pauci. quos
omnes ubi docuisse credant. Item
de multitudine uerborū subsecuta quoz
inuābiles docuerūt uerbo. non hēnt
libros nisi paucos. Quāta ergo p
sumptio quorūda. qui tā audaces sūt
ad copulandū noua spālia scripta
cū me tot et tātos tam pauci scrip-
serūt. Preterea ecclia non solū nō accep-
tauit. multa scripta mltroz. s; ipulit
tamq; apocrypha. ymo pro uno errore
contempnat quāq; totū librū unū. sicut
patet de libro ioachim pro uno errore
ecclia tūctatem in gūali cōsilio cōdep-
nato. Insuper res mscriptū redacta
nō potest ita mfacari ul' alit' glosari
sicut ūbum tūctatum. et iteo illi qui
ūba ul' facta bonoz libent' calūp-
niant' habent maiorē occasionem ca-
lūpmandi cū tūctant aliq; m scripto
mū laudabile quia hūc p qd pnt
hoiēm tenē. quasi p lancina. Insuper
ad huiusmodi scriptores pmet q sint
non solū docti sed i lege doctissimi. **hū**
hōm scribas qui dicunt a scribto
q sic exprimes scribas mā i lege do-
ctissimos. Itē q habeat sup sciētiā
scripturaz spm dei qui meli' docet.
Gregorius nisi quis spm dei accepit
nullatenus uerba eius cognoscat. Item
q habeant spēalem grāciā i modo
dictandi. Sicut enī per spm aliquid
sermo sapientie. alij sermo sciētie.
et sic de alijs multis. ita oportet q q
uult scripta cōpilare ad hoc habe-
at grām spēalem ppter qd qui fece-
runt dicunt' doctores qd est nouit'
artificis sicut ptores artificē uō
spēalem p rogatiā oportet hēre
ad artem suam. Pmte quia sacō
scriptores oportet hēre magnā sa-
piētiā et dei spm et spēale grā-
ciam i hoc officio. **hōm** librum
quē fecit de illis qui de diuinis scrip-
serūt ita uoluit de illustrib; uiris
uocans tales uiros illustres. **Et**

te g' audacie est horū uirorū illustri-
officiū assumere hoī. **De pcedē**
tribus ad hoc neces' **De pcedē**
nō habent. Amplius uiri illustres
ad officii erequendū habuerunt
quāq; motū obiam ut i hominibus
qui ad iustū maiorū suoz saluē da-
masi ipe et epōz quorūda multū
cōposuit. ut patet i scriptis suis. quāq;
ad mstruā multozū bonozum ut
magr' petry libardus m sententijs
cōpilandis. ut patet i plogo suo. cū
q; magnā nātūte ecclie ut agrūstus
m cōpilando librū de ciuitate dei m
quo defendit eccliam a pagānis et
omnibus ipugnatorib; eius accēp-
zelo domus dei defendente que suo
tempe a diuisis miserabiliter ipu-
batur sicut ipemet dicit i illo libro.
multa uō uis ipōst' offm agēdit
obā nō uibente aliorū istama nō
i ciuitate. nātūte alia nō uigēte.
cum ecclia iam habūdat i istis erō
cōtingit dei iudicio interdū q uide-
deberūt honorem assequi confusio-
nē incurrit. Demū sciendū q mltū
requirūt m scriptis boni doctores. **hū**
nū est ut i illis mstruat homo de-
tur. et moueat. **Augustinus** de doctrina
xpiana dixit quidam eloquens et
uērū dixit. ita debere docere eloquē-
ut i struat. ut delectet. ut flectat. et sic
exponit. postea sic mstruat debet ut
intelligatur sic delectet. ut audire de-
ueatur. sic flectere ut moueat. Ali-
ud est ut sic scribat q reddat audiri
re beniuolum attentū et docilem
et multo magis q alij doctores q
cra falsa hoc faciunt interdū. **Aug**
i eodem. quis audeat dicere ut ipa-
res falsas psuadere conant'. nō
rūt audirem ul' beniuolū ul' at-
tentū uel doctorem facere. Ita uō
uera psuadent ista non nouerunt.
Aliud est quo ad ea que scribit ut
uaria uerā et uera. **Uaria** quia dū
debent dirigi ad edificandū grā-
uitatis. recta ut nec fauore plā-

di aliquibus ul' timore displicendi pal-
pāto aliquos tenet a recto. **Qu. viij.**
Apientur labia mea ut recte p dicit
uera quia sacra scriptura dicit' scrip-
tura ueritatis. **Dauid.** Talis autē
scriptor fuit salomon de quo **Eccl. viij.**
Quiescit uerba uerba quo ad p mū
cōscripsit sermones rāssimos quo
ad sedm. et ueritate plenos quo ad
tū. Aliud est cō docendi modum
pudentis suppositis quibusdā pū-
apib; fidei per rationē procedere ad
alia. tamq; habentis rationale uidi-
ci m pectore. Itē quo uacō ostendit
exemplo declarare maxie m theolo-
gicis. ubi multat' eoz spūalitate
non intelligantur. nisi declarantur
exemplo sensibili. **Spūs** lucidissi-
mū docendi genus est exemplor
sū. **Dauid.** Item quia ratio huāna
frequent' fallit. et exempla est fal-
lit' expedit omnia. que dicit' aucto-
ritate diuine scripturę que maior est oī
ratione ut dicit **Augustinus** cōfinari
hōm Non michi credas. nisi qd'
duero cōfirmauero auctoritate ue-
teris aut noui testamēt. et hic est
finitū qui diffiale rūpicur. quia
cū snā quāq; ostendit' p rationē.
et exemplo declarat' et auctoritate
cōfirmat' non de faali i firmatur.
Aliud est cō expōem scripturarum
i qua cauendū est ne facile alius
sensib; qrat' q auctoris. Cauendū
est enā ne i scriptura lralis ueritas
semper uel misteria requirāt'. Sūt
enī quedā scripture i quib; ueri-
tas lralis inueniri non pōt sicut di-
cūt expōitores sup templum eze-
chielis. Alie i quib; nulla sūt miste-
ria. sed solū historia que cōteritur
cum alia historia. q resonat mistia
sicut cauille. et ligna q nō rsonant
mistia iungunt' cum corda q reso-
nat i cathara. ut dicit **Augustinus**.
Cauendū iterū ne obscuritas in-
ueniatur i ūbis expōitoris. **Ipōz**
enī est eluandare tenebrosas sentē-

nas scripturaz **Gregorius** Aperta
dicta exponenā fecerunt nobis
cōspiciās esse sententiās atq; uozū.
Ex hys patet q i doctorib; scripta
confinentib; requirūt q talē grām
habeant i scribendo q mstruant
q delectent. et sic de alijs ut dicit' e
insup cū ad ipm studeat pmeat.
et in scripto doceant multaq; dicta
supius respēnsibilia circa studiū.
et circa doctores erūt i eo respēn-
sibilia nisi caueat diligēt' ex quib;
omnibus saluet pntib; et predictis
circa studiū. et doctores patet quoz.
et que pnt respēnsibilia i huiusmodi
scriptoribus inueniri. **De respēn-**
sibilibus circa dispensationē Cap
Quarta sextū nōndū. **Et Alij.**
q triplex est disputatio sci-
lucet scholastica ecclēsiastica et ecclē-
ordinaria. scholastica est que fit m
scolis magroz ad m dagnationem
uēritatis. **puenit** autem multe
uēritates ex eius cōtatio. ppter qd'
a theologis non sūt negligente
huiusmodi disputaciones pēcipue
cum paul; tēderit magnū exēplū
disputandi frequent' **Act. xij.** ubi
dicitur discērens saluet a quib; dā
obstans segregauit discipulos
cotidie disputans i scola tyranni
cui; dam. **hoc** aut' fēit est p biēmū
sup quo ūbo dicit magr' m hystoys
q conduxerat hospitiū ab illo ty-
rāno i quo docebat discipulos eoz
scolā regens. **uērit** aut' huiusmodi
disputaciones multa interdū am-
dūt respēnsibilia est. **Unum** est
nimia audacia qn' nim' sufficien-
tes aperit' ut os suū i talib; dis-
putacionib; cōtra qd' dicit **hōm**
sup **Eccl.** **Disciplina** pitagorē
est per quinquē m tacere et postea
eruditos loqui. Aliud est nimia
tāctitas. quādo saluet aliqui
sufficiētes ex nimia pusillanimi-
tate ul' nestio qua humilitate ul'
pigritia uel timore alicui; cōsu-

sionis nunq̄ opponit ul' respondet i
scolis. Expediit ut ibi exerceat qui hnt
reddere ratione de ea. que i eis est fi
de et spe sicut milites i torneamentis
ut sciant meli' pugnare i tpe suo.
Aliud est ostentatio cu' viri sancti et
magne letitiae erubescant i scolis
nominare philosophu' aliquem. Sicut
conuerso aliqui qui modo platonem
modo aristotem. modo algarzelem.
modo aurois. modo alfabiu'. modo
alburnas. modo albertu'. modo ypo
cratem. modo alios ignotos ad sui
ostentatione notare non cessat. Augu
stinus adhuc ofatim' et papula' hest
nam i mortuis peccatis diuina elo
quia p'seruat. si qm' ante ad dis
putatione venit plonico nota eoz
ora competita q' pectus deo vo ple
nu' magis hie gestim'. Aliud est
appetitus vincendi contra qd' dicit
Augustinus i libro de doctrina xpiana.
Disputacionis disciplina ad omnia
genera q'stionu' que i sacris libris
penetranda plurimu' valet tantu'
ibi cauenda est rixaru' libido. et pue
rilis quedam ostentatio deapicendi ad
uersariu'. Aliud est p'tinacia que est
qm' aliquis postq' incepit ad hie a
licui sententiae siue vera siue falsa sit
nunq' auelli p't ab ea. cont' qd' dicit
Ambrosius de officio. Absit p'tinax co
tenacio que magis exatue manes
q' aliq' utilitas afferre solet. Ali
est p'turbacio q' apparet i modo lo
quendi et i gestibus ordinatis. q'
sp'calit' multu' deteent viru' religio
sum contra qd' dicit Ambrosius. Sic dis
ceptatio sine ira. Aliud est m'ltitu
do u'boru' papue cu' iuanu' p'feru't
et ad rem no' faciunt qd' reprehentes
salomon dicit Eccl' vi' uba su't plu
rima multaq' i disputatio uanita
tem h'naa. Aliud est nimia iquisicio
rei cu' plene no' possit dari ueritas
de multis in p'nti Eccl' vi'. Vidi af
fluctione qua' dedit deus filiis homi
nu' Aliud est uoluntas disputacionis

cu' de materia nunq' u'lti disputentur
sicut fecit salomon qui disputauit
super lignis a cedris libam usq' ad
ysopu' qui egreditur de pietate. Hec et
alia quedam reprehensibilia eorum dis
putaciones scolasticas reputant
bus cauendu' est sollicitate q'uis dispu
taciones i se sine laudade. Et scilicet
ca' disputacio est q' fit pro fide defende
da cu' infidelibus de qua scriptu' est Act'
y'. Surrexerunt quidam de synagoga
disputantes cu' stephano. Porro con
h'et reprehensibile est q' quidam congre
gant disputaciones inuicibilis de
rebus multu' subtilibus et paru' u'lti
bus contra iuucos em' fidei cu' dicit
necitas nesciunt aliq' dicere. Non sicut
talit' paulus qui disputabat cu' grecis
Act' x'. cu' iudeis. Act' xviii'. cu' scolari
is est conuersus. de gentibus ad
darsinu' Act' xviii'. Item modo in sy
nagoga. Act' xviii'. modo in foro Act'
xviii'. Veru' licet paulus et stephanus
et alij p'mittunt sancti huiusmodi dispu
taciones t'erunt pro fidei seruo: et
quet' tamen moderis hominibus non
est hoc facile faciendu'. Illi em' habent
uirtutes in se lucetes. Unde et stephanus
uisus est tamq' h'ns uultu' angelicu'
cu' disputaret contra iudeos et h' so
lent magis mouere duriores q'
u'ba. Item habebat gratia' sanctoru'
miracula p' qd' flectebantur. qui a
lias uia non poterat. non autem
ita est nunc. et ideo no' nisi cu' magis
discretio et cautela est tenendu' huius
modi conflictus. Sicut em' aliqui in
fideles a deo obstinant q' nulla sp'ci
h'ie de eoz querisione potest. et non
istis no' est disputandu' ne p'nti
margarite ante porcos. p'mo p'p'io
si fuerit uita est dimittenda et ex p'lo
pauli Act' xviii'. Introgressus syna
goga cum fiducia loquebatur p'
tres menses disputans et suadens
de regno dei. Cum aut' quidam in
duraret et no' crederet maledictus
uiam d'ni cora' multitudie disceret

ab eis segregant discipulos. It' h'etia'
infideles habent multas astucias qd'
qui non nouerint. nunq' possunt eos
comprehendere q'ntu'q' sint h'ati. si po
tius confundit' ab eis. et ideo no' debet
t'ne cum eis disputacione nisi sciat po
siciones et rationes eoz. et cautelas
quas habent ad n'ras posiciones se
h'ie p'ntent' i omib' cu' eis declinato
ut assumat sibi difficiliora ut sunt p'
baciones et q' ex uerbis eoz sciat eis
conclutere et similia. alioq' sequi non
potest fructus sed q'fusio. In u'ed' talis
fit qui disputat sequit' interdu' fratris
Act' xviii'. Iudeus quidam noie apollo
alexandrinus que uir eloquens reu'it
ephesu'. hic erat edoctus uia d'ni et
feruens sp'u loquebat' et docebat di
ligent' ea que de ih'u su't. et p'p'. qui cu'
uenisset i adiam conu'it multum
h'is qui crediderat. uelociter em'
reuecebat iudeos. ostendens p' scripturas
esse xpm' ih'm. It' multu' in h'is dis
putacionibus cum catholicis nunq'
religiose se habet. siue i'p'acienter
siue uacite. siue superbe. siue modis
alijs in disciplina se gerendo. et h'
em' et infideles et astantes reputant
em' nunq' bonu' uiru' ad qd' cauendu'
dicit' Thimo'y. Seruu' dei no' oportet
lurgare sed mansuetu' ee ad oes
It' aut' legit' de b'ro d'nico q' p'p'
paciam et mansuetudine qua' uidit
quidam hereticus i eo. conuersus est qd'
forte nunq' p'p' u'ba fecisset. Item in
huiusmodi disputacionibus confidentia
tota p'one da est i d'no non i aliq'
alio. et ideo cauendu' est ad eum
oroib' et reu'mis et alijs hu'iliaco
ibus sicut faciebat antiqui i bellis
ingruentibus. nisi em' dei u'z o'per'
modice efficacie su't u'ba ad quinc'
du' infideles. Exemplu' i ecclesiastica
hystoria ubi dicit' q' cu' in consilio ni
reno conu'issent philosophi et un'
ex eis ubis superari non posset. un'
catholicus uir magne sciantis sed
simplicissim' uir obtenta licentia

disputandi cu' eo. quia timebat de eius
simplicitate dixit. Audi philosophi
Deus un' est. et sic de ceteris articulis
ad q' stupescunt ph'is u'ndit. Ita est et
aliter esse no' potest. Et g'us ad so
cios dixit. q' diu u'ba audiui uerba
reddidi sed ubi u'itrem dei sensi. re
sistere non potui. et exhortans eos ad
sequendu' se factus est xpianus. Sic
igit' patet q' huiusmodi disputacio no'
est subeunda cu' obstinatis. et alijs q'
tractis. sed est discretio seruanda i h'
ut uideat' am' quo. et a quo. et coram
quibus quo. et ex quo affat'. et i qua
confitencia fiat. Extra ordinaria dis
putacio est que ou' interdum' madet'
occasione aliqua. ut solet fieri i con
silijs dandis. uel i u'bis q'ringentibus
et in silibus. sicut discipuli in uia co
statu' disputauerunt quis eoz esset
maior. Math. xv'. Dolent aut' circa
huiusmodi disputacione multa rep'
hensibilia rep'ri. Sicut em' aliqui ad
disputaciones tales p'm. q' stat' ut
ou'it' qualiscunq' tapuit disputare
contra qd' dicit Augustinus. No' sum'
i disputacionibus p'romi. i oroibus uo
pigni. It' su't aliqui qui stat' am'
uident disputantes se inuicem sicut
canes qui uidentes alios rixantes
stat' inu'at unu'. qd' est stulticie sig
nu' et furibundie. Querit' xviii'. La
bia stulti inuicem se rixis. quod coe'
prudens est caute hoc declinare.
The' y'. Contraciones deu'ta. It'
su't aliqui qui de multis q'uis tu
tilibus suscitant disputaciones. ut dicit'
i puerbio de lana capna contra qd'
dicit' The' y'. Questiones stultas
deu'ta. Glo'sa. ubi no' est salus neq'
saena. neq' ualib'. It' su't aliqui q'
de rebus et de guerris p'ncipum
ad se no' p'tinentibus et huiusmodi
qd' est reprehensibile papue in re
ligiosis. Dicitur q' cu' esset guer
ra int' regem anglic' et francie phi
lippu'. declinavit rex philippus ad
quandam abbacia' in normania ubi

quidā monachi normā fauentes
regi anglie. contra quosdā gallicos
adherentes regi francie frequēter
cōtendebant gallia vero reputātes
q̄ ppter hoc male tractarent a nor
māns. accesserūt ad regem gāren
tes sup hoc de normāns. quo audi
tis rex eos vituperās et ofēdens
dixit eis. Miseri monachi entis le
gere psalteriū v̄m. q̄ habetis vos
intrōmittere de negocijs que sunt
m̄ nos reges. **Honū** verbum et
laude dignū et gōrdans spiritū
qui dicit **Eccl̄i. x.** De ea re que de te
nō molestans ne traueris. Itē ca
uendū est i huiusmōi disputacōibz
ne disputetur cū quolibet de feren
dū est em magnis viris ne cū eis
cōtendat quia reputant sibi ad cō
temptū fieri. **Eccl̄i. viii.** Ne q̄redas
cū homine potēte. Item non est cō
tendendū cum liguatis ul' stultis
quia p̄m̄ p̄t̄ uboz copā nūm̄q̄
p̄mittit se vna. s̄d̄ nō itelligit
rationem. de p̄m̄s. **Eccl̄i. viii.** Non li
tigebz cū hominē liguato. de s̄d̄is.
Querb. xxx. Vir sapiens si q̄ren
derit cum stulto siue irascat siue
irascat non tuemet requit qd̄ dicit
quia stultus nūq̄ rationē itelligit
semp̄ facit iterum laborare se cum
contentente. Sūt iterū aliq̄ mali
ciosi qui itendūt hoīem cape in
sermone. ul' cōfundere ostendēdo
ignoranciā eius. uel irreligiosita
tem ei q̄ puocando ip̄m. **Querb.**
xxvii. Ne cōtendas cū pessimis.
Sic igitur patet q̄ reprehensibile
est in huiusmōi disputacōibz cū
quibz est nimisp̄nus ad ista. ul' se
imiscet. uel sibi totū assumit. uel
clamose se gerit ul' de rebz v̄tū
bus. uel ad se p̄tinentibz disputat
uel cū indifferentē cū omnibz non
discernens p̄sonas cū quibz con
tendendū. Patet etiam dicitis q̄
sūt reprehensibilia cū studiū. cū
libros. cū auditores. cū lectōres

et librorū confectores que t̄to magis
cauenda sunt ppter iligōnē et v̄tū
q̄to et ipsa sciencia sicut p̄stentis est
postponenda est virtutis. Itē nūc
restat psequi de vno nombli qd̄ el
atur ex isto notabili. **codices. re. qd̄**
est circa recipiendos quos conuenit
esse tales q̄ ea q̄ sūt in codicibz cōpe
tente itelligant. cū i eis cotidie lege
debeant s̄dm̄ istud mandatum.
De quela circa recipiendos Cap.
Centesimū Cdragēsimū.
Sciendū igit q̄ regulariter
cauendū est. ne p̄sone min̄suffi
cientes in sciencia recipiant in or
dine p̄dicatorū. cū em̄ sit ḡratū
cōtingit m̄dū q̄ huiusmōi p̄sone
graves temptaciones inueniunt
vident se nō posse facere qd̄ socij
faciūt. siue in p̄dicando siue i q̄sili
to et in silibus. p̄t̄ qd̄ phibitum
fuit i lege. **Deutro. xxii.** Ne acci
m boue et azmo. qd̄ azmus nō p̄t
facere p̄t̄ debilitatē. qd̄ facit boz
in tali societate grauaret. Itē sc̄p̄
p̄diculū ex hoc nō modicū aiaz
qd̄ oportet inter dū tales exponi
ex quadam n̄citate ad ea que alij
faciūt circa aiaz salutē. et itō cū
sūt cca et cecos dicitur ambo i fōm̄
cadūt. **Luc. vi.** Itē sequit̄ ordines cō
temptus sicut em̄ ppter p̄sonas
venerabiles ordo venerat. ita p̄t̄
contēptibiles q̄tēp̄m̄t̄ sic goliath
cōtempnebat israhelitas vocans eos
phalangas. **Reg. xvii.** Itē multo
magis viri ppter hoc resiliunt a
p̄posito veniendi ad ordinē. h̄m̄
em̄ non ppter locū gentē elegit
d̄ns. sed ecōuerso locū p̄t̄ gentē.
sicut dicit **Matth. v.** Itā viri sapi
tes non t̄n̄ ppter ordinē ad ignē
sū p̄trahūt q̄t̄ p̄t̄ p̄sonas
autenticas in ordine existentes.
Item ex hoc sequit̄ ruina ordinis
sicut em̄ subtractis lapidibz ḡm̄
data non posset dom̄ dū dūm̄.

ita cū viris.

ita cū viris magnis qui ordinē fun
dauerūt succedūt persone modica
valous. non potest esse quin emine
at ruina sicut dicitur de domo sup
arenā fundata **Matth. vii.** Itē sicut
i edificio aliquę trabes fortes posi
te m̄t debiles fornicat eas. ita vi
ri magni sūt ad robur ifirmorum.
Roma. xv. Nos firmiores debez
aliorū ibeallitatem seruare. Forti
bus ḡ subtractis q̄ restat nisi for
mito debiliū cōfractio. ut implea
tur illud. posuisti firmamentū ei
formidmem. Item ex hoc dat̄ au
dacia maior hostibz sicut i castro
obsesso q̄ non sunt itus nisi p̄sōe
vires. Vn̄ dicitur saraballa hostis
uitorū. **Ne. iii.** q̄ volebant uiter
ciuitatē munitē q̄ facitis uiter i
bealles. Sic ḡ patet q̄ ex recep
tione p̄sonarū insufficientiū se
quūtur hec id est temptacio aiaz
p̄diculū. ordinis cōtemptus. bonoz
fugacio. ruina ordinis. ifirmorū
cōfractio. hostiū audacia. ppter
hec igit̄ et ppter p̄dita mala ca
uenda. magna debet esse dilige
tia i recipiendis ne recipiantur
insufficientes. Deniqz notid̄ q̄ v
bi est tantus defectus q̄ nō tuemūt
sufficientes qui itent ordinem. ex
pedit aliquos iuuenes de quibus
p̄p̄erit q̄ possint si istruant b̄n̄
p̄ficere reape interdū et curam
appone circa eorū istruccionem
diligentē ut ip̄e ordo p̄sonas bo
nas sibi faciat quas mundi mit
tere cessat. Huiusmōi exemplum
dedit d̄ns qui in fundacōe ḡm̄s
huān̄ p̄m̄os p̄ntes fecit p̄f̄cōs
etate et sc̄ā. sed postmodū opor
tebat q̄ ip̄i et successores eorum
laborarent circa filios ad p̄du
cendū eos ad p̄f̄m̄. Sic etiā xp̄s
fecit i p̄m̄apio eamē d̄ns mag
nos viros. quos ip̄emet p̄fecit
sciencia et virtutibz s̄ postmodū
oportuit q̄ etiā magnā curam

appone ad hūdum eorū siles succē
sorez sicut etiā faciūt edificantes nō
expertant semp̄ q̄ apponentur eis
lapides polit et ligna leuigata. s̄
huiusmōi cū ruditate relata elabo
rant ut faciāt apta op̄i suo. Item
magistrates nō semp̄ emunt palefir
tos et octos ad ambulandū. s̄ m̄
dū pullos quos cū diligētia faciūt
et doceri ut sint apti ad suū p̄positū.
Filij etiā huius sc̄d̄i nōne curā m̄ri
mā apponūt circa filios i sciencia
ut p̄ficiant et fiant magni i sc̄d̄o.
Et quibz oibus apparet q̄ lauda
bile est q̄ ordo interdū i aliquibz
nacionibz curā apponat ad aliq̄s
doctos iuuenes in sc̄ā p̄mouēdos.
papue cū p̄batū sit exp̄m̄to q̄
ex hoc sequit̄ fructus magni. huius
modi em̄ q̄to puriores h̄nt aīos
t̄to sc̄ālis p̄ficiūt sicut tres pue
ri de quibus habet danielis p̄mo.
**Quomō mandatu de codicibus
petendis certa hora seruat i or
dine n̄ro Cap. Centesimū xlii.**
Distremo em̄ hoc mandatu
qu potest quomō seruetur
in ordine n̄ro. et si nō seruat cum
qua cōsciencia potest omitti. Res
p̄sio. huius mandati est. sicut sup
dicitur est q̄ stricte p̄t̄ qd̄ dicitur
singulis diebz certa hora codices
esse petendos. s̄ sic moderate q̄ p̄t̄
hoc ab officio diuino ul' alijs agē
dis regularit̄ non retrahantur
studentes. et itō dicit̄ extra horā
qui p̄ceterit nō accipiat. p̄dica
tores v̄o plus oportet studio va
care q̄ alios iligiosos. et itō p̄t̄s
p̄m̄itū eligendo regulā augusti
cū articulum studendi maiorem
libertatē tederūt. non solū cōs
libros cōcedendo. s̄ aliquos sp̄cāl̄
ad usus singulorū deputādo. et ho
ras ad studendū ampliādo. p̄u
terūt tamē per cōstruccionē ne
hac occasione diuinū officiū. vel
alia agenda dimitteret. et itō nos

seruam istud mandatu q̄tum ad sba
caā meli q̄ alij q̄ntum ad modū vō
non. et i hoc poterit & possit p̄s
ordms et capli dispensare ex causa
rōnabili p̄cipue cū iste modū sit vili
or illo. nec reputat rem nō seruare
qui i meli cōmutat. Dequit. **Westi
mēta vō et caliamēta q̄ fuerit i di
gentibz nētia. dare nō differat sub
quoz custodia sūt que possit. dicit
p̄dm est nūstrū necessitati i distri
aone solent errare duplicat. scilicet
quāto hora tēbita tradit nō tradē
da. q̄ta qd̄ fēm est p̄ctens mada
tū. sed circa spālem materiā. Vel
q̄ differit tradere tradenda. q̄ta
qd̄ est hoc mada tū in spāli. tamen
marta s̄dm quā frequis erratur.
salicet cā caliamēta & vestimenta.
Elucit autē tria ex hoc mandato.
p̄mū est q̄ nūstrū caue debet ne p̄
trahant morā in eis q̄ tradēda sūt.
p̄ter qd̄ dicit dare non differant.
p̄dm est q̄ hoc restringendū est ad
necessaria t̄m quia alia nec peti de
bent nec tradi. et iteo dicit q̄ fue
runt idigentibz nētia. Tercū est
quoddā nōbile circa custodiam ho
rū cū dicit sub quoz custodia sūt
q̄ possit. Circa p̄mū nōndū q̄ ad
officiales tā p̄tinent ut bñ faciāt
sua officia. p̄mū est q̄ ea q̄ faciūt
faciant diligent p̄ter qd̄ dicit est
supra oīa opa vestra i vna fiant
maiorū studio. aliud est q̄ fiant
sine inire. et iteo dicit est sine in
mure seruāt fr̄ibus suis. Aliud ē
q̄ tradat tradēda sine mora. de q̄
hic. vestimēta vō et. **De necessa
riis sine mora nūstrandis Cap.
E** sciendū q̄ ille. **Cap. xlvij.**
qui p̄trahit morā in dato
danda. ante vulnerat hoīem q̄m
velit ei bñfacere. In hūmodi em̄
parastimaco multū solet hoīem
affligere. **Beneca.** Dnerosū ūbū
et remisso vultu dicendū rogo et
nichil eque amariū est q̄ diu p̄tē**

equior aīo quidā fuerūt p̄sidi sp̄e
suam q̄ trahit. cōtra hoc dicit **Cap.
Cor** inopis ne afflixeris. et ne p̄m
has datū agustiana. Itē talis et bñ
ficiā fiat et grana non habet de eo.
Beneca. errat si quis i sponsum
sibi sperat. qd̄ dilacione lassatur ex
p̄tatio torisit. Et cōtra adanger bñ
ficiū qui cito cōfert. Itē dicit seneca.
p̄mū est libent facientis cito fiat
et nite reliquit q̄ qui tarde facit. n̄
facit aīo libent. et iteo minuit apud
deū meritū suū. quia sicut dicit **Cap.
Cor** nō s̄bam te q̄ pensat n̄ p̄tē
q̄ i eius bñficio. sed ex q̄to p̄fente
non debet q̄ te seruus esse morosū
in tradēdis necessariis fr̄ibus. et hoc
p̄ter fēm ne eum affligat p̄ter
scipm̄ ne seruici sui grana amittat.
p̄ter deū ne apud eū minus
meritū habeat. p̄ter qd̄ dicit **Cap.
De** dicitis amico tuo vade et reuē.
aras dabo tibi cū stāā possis dare.
De quēda supfluitate i vestibz
Cap. xlvij.
Ira s̄dm nōndū. **Cap. xlvij.**
dū q̄ licet oīa cauenda sūt
viris religiosis. supfluitates vestimē
et tū caliamētorū supfluitas ma
gis cauenda est. iteo obseruatur
apud eos. ut sicut deus oīa dispo
sūt i mensura nūdo et pondere. ita
et ip̄i hoc ordmāt circa ista. Circa
em̄ mensurā q̄ tradit q̄ breuis
q̄ longa debeat esse vestis ul' for
laves. Alim̄ q̄ i certo mōdo tūmēt
ul' alia cōcedunt. Pondus quāto
p̄mū vltra q̄m nō debet p̄m velle
ascentē cōstituit. Itē p̄ter hoc
obseruat. ut cū nouū aliq̄ datur
vetus reddatur qd̄ nullatenus
omittendū ne forte supfluitas
aliqua cōgreget. et ut p̄ ostēso
nem veterū iudicari possit veterū
nouis idigeant. et ut in aliquos
vsus vales expendat. Praxavit
magr iordanus aliq̄ me audire
q̄ cū duo religiosi famulaes vultu
in deo cōduxissent sibi. q̄ si possibile

foier eis. q̄ qui p̄us morēt rediret ad
alterū et diceret ei de statu suo. atigit
vna p̄mortuū redire ad alterum.
Videbat autē vniū q̄ ille salicet
mortuū i dante magna esset a n̄
gulo supra. et i feruis in magna ob
scuritate. et cū q̄ret a defūto q̄ hoc
esset quia credebat fuisse continens.
Non est it̄ p̄ter hoc quia vgitate
seruauit per dei grana sed alia die
q̄ dare fuerit michi due calge tra
didit obliuioni redire veteres. et ito
p̄mū i tribus sed obscuro vadab ad
lēm meū et iuenies eas i tali loco.
et redire eas et sic disparuit. Vide
cauendū est culibz. ne i hoc sit neg
ligens. sed t̄mōi de qui n̄ neglig
sicut dicit **Cap. viij** eū reddat solli
tū circa ista. Itē p̄ter hoc obser
uat apud eos q̄ vetera repenant
et repant sicut et bñs francisus
ordmavit m̄ suos. **Exēplū in vit
p̄m** ubi dicit q̄ fuit quidā ve n̄
in locū quendā qui de cellario corā
abbate ysaac h̄ns modicū aicillū
et i sequebat cū abbas dices. **I**ur
h̄ntao monachorū est. tu autē sto
laris es et nō poteris h̄c cō dicitur
autē abbas fr̄ibus p̄tēs m̄ et
abbas p̄abo. vetustis et multis p̄
tibz resaratis vestibz vtebantur.
nūc em̄ p̄cosis v̄mū. d̄scendit h̄c
desolati feastis locū h̄c. Ne ergo
circa vestimēta i aliquo excedat
taxada sūt et redēda vetera cū
noua dant et repēda et resar
anda sūt. cū p̄t f̄i diligēt dissipam.
De custodia vestimē. Cap. xlvij.
Quia t̄m nōndū q̄ aliq̄s locū
debet h̄i spālit ad vestimē
custodiam reputatus. et huius rāo
triplex est. p̄. ne vestes dimisse pe
ant. Si em̄ hoc cauendū est i frag
mentis patris s̄dm ūbū d̄m. **Ioh.**
v̄. nul tomagis i h̄is q̄ meli vā
lent. **Beneca** est ne singularē solli
atidmē quā d̄ns in h̄bet cā vesti
mēta. **Platū** v̄. quilibet cognat h̄c

123
de suis cū eas dimittit si desit cōmuni
custodia. Tercia est ne ab extraneis
lectos fr̄m et cellas nēdū visitābz.
videant multa i multis locis q̄ oca
los eozū offendant. cū s̄dm regulā
cauendū sit. ne aliq̄ videat in fr̄ibz
qd̄ defendat itutū aliorū. Itē quia
parū p̄deset huiusmōi locis ū aliq̄
esset ibi. Sūt ibidem aliqua i seruā
da non iutilia fr̄ibus i posterū. q̄a
talia sūt sine mora paupibz ero
granda. nec supflua quia nō p̄tēt
hoc paupibus. sed medioē que i
nāitates fr̄m possit queri. Sūt
ibidem iterū huiusmōi p̄ diligētā
vestiarū t̄pibus cōgruis repamen
da et aptanda q̄ suo tempe possit
utilitatibz applicari. Sūt iterū que
reparone indigent ibidem diligēt
custodiēda q̄ p̄ negligētiā i aliq̄
non ledantur. quia paup̄tati con
gruit posse aliq̄ vestimentoz re
seruare. et eadem reparare. et a osup
aone cū diligētā conseruare. Item
Platus debet libent q̄mittē vestia
rio potestate distribuciois cā
ista. nisi forte ex cā causa aliq̄ si
bi retineat. et hoc p̄ter sui alleuia
cionē p̄ter fēm q̄moditate et p̄
status sui decētia. Quāto ei sibi
plura retinet tātomagis est one
ratus. prudentis autem est s̄dm
cōsilū retro d̄nis suū in alios cau
te p̄tari. fr̄es iterum facili p̄t
h̄c copiam vestiarū q̄ Plati. et
cū eo de nāitatibz suis cōferre faci
liari. et iteo cōmodius est q̄ p̄
habeat huiusmōi p̄tatem. Decet
iterū Platum magis vacare spūali
bus et subditos circa huiusmōi cor
palia vacare sicut apli ut liberi
vacarent spūalibz occupauerūt
alios circa mēsas. **Act. vi.** Patet
igitur q̄ locus pro custodia vestimē
est h̄ndus. et quare sicut eadē de
causa cōstituit officialis ab ep̄o
quia maior copia p̄ius potest
h̄i q̄ Plati. q̄ in illo aliq̄ s̄ h̄nda

et ad q̄ et ad cuiusmodi potestas ē ves-
tario committenda et q̄re p̄mū eliat
ex nomine custodie. 2^m ex hoc q̄ dicit
sub quorū custodia sūt 2^m ex hoc q̄
dicit dare non differat. quomodo enī
darent nisi p̄tatem hērent. **De f̄na
dilōe Capl̄m Ceterimū q̄n̄q̄esimū.**

Lites autē nullas hēatis. aut q̄
celeritē finatis ne ira crescat
et sic enī legitis. **Qui odit fr̄m suū
hominada est.** h̄c t̄p̄t capl̄m q̄ntū
regule i quo agitur de h̄is q̄ p̄tinet
ad religionē. m̄q̄tū est status ad q̄
p̄tinet f̄na dilectio. Porro ad religio-
nem i q̄ntū est h̄uimōi p̄tinet h̄c
dilōe. **De autē h̄c semp̄ vigeat mē
religiosos. modo debito cauendum est
eis ab illis q̄ eam p̄turbāt. Itē laborā-
dū est eis ut turbam̄ repentē. Item
sciendū est eis qualis debeat esse. et
ideo i hoc capitulo ponit m̄adata f̄na
c̄a hoc p̄mo h̄c. 2° ibi quicūq̄ 4° s̄b
ūgit exhortationē ad utrūq̄ ibi p̄-
mitte vobis. 2° ibi nō autē carnalis
Porro turbatū f̄ne dilōis solēt
esse lites. et ideo circa istas ponitur
hoc m̄datū et cōtinet duo. Vnū ē
de cauendis litibz p̄p̄ q̄ dicit. **Lites
autē nullas habeatis.** Aliud est de
t̄minatōis. p̄ter q̄ addit a q̄ celeritē
me finatis. **Delictibus cauendis****

Quia p̄mū nōn: **Ca. C. li.**
dū q̄ litigare non est res que
debeat vros. h̄ncm litigare mulie-
bre est. Itē ribaldorū est q̄moraciū
in tabernis. **Querb̄ xxxij.** Cui vix
nōne h̄is qui moratur i vno. et
stident calibz epotadis. Itē demo-
niaci est. **Auḡ Nichil est filius
actibus demonū q̄ litigare.** Cū
interens est q̄ religiosus. qui debet
esse vni virtutū. et sūme honesta-
tis et angelis similes q̄ ip̄i ad mo-
dum mulierū. p̄mo ad modum ri-
baldorū et q̄ plus est ad modū
demonū litigare nō erubescunt
De t̄rea legit i v̄tisp̄m q̄ dicitū
fuit factō machario qui fuit excel-

lentissime vix q̄ nondū venisset ad mē
suram duarū mulier que erat i cui-
tate et cū uisset illuc et iquisisset de
vita eorū tuenit. q̄ erat vxores duos
fr̄m. et cū quidē am̄s infim̄ q̄mo-
rate fuissent nūq̄ litigassent mē se.
legit v̄tē i eodem q̄ duo senes h̄ta-
bant i eadem cella et cū nūq̄ ul' mo-
dū mē se cōtentionē habuissent dicit
alter ad alterū. faciamq̄ et nos vni-
litem sicut faciūt hoīes. Et vidit
alter nescio quō fit dicit alt. ecce ego
pono laterē istū i medio. et dico m̄q̄
est. et tu dic q̄ nō est tuus sed meus.
Et ex hoc fit v̄tē. Et dicit v̄tē
est. R̄ndit alter spero illū esse meū.
dicit alt. p̄mo meus est. Tūc alter
et si tuus est tolle eū. et nesciatur
facere litem. Dicit v̄tē q̄ i archi-
noe oīa aīalia fuerūt pacata c̄a
innocē q̄ solent cōtendere pro abo
et pro quibusdā alijs. Alia p̄mo
miseranda abusus religiosorū q̄
dam. mulieres quarū natura est
p̄na est ad litem. cōmorates infim̄
quidē am̄s macharij v̄tē sup̄an-
tes. nūq̄ litigant. senescit āquies
viri i eadem cella. et cōnates ad li-
tem faciendā nesciūt facere. h̄c
disordes naturalit̄ i archa noe v̄-
uit i oī pace et quidā i religione
nō attendentes q̄ tota ecclia dei co-
tidie orat hora sexta pro ceterorū
flāmarū litū. modo litigat ut videt
de quibus dicit. **Ioh̄ v̄ litigabant
q̄ iudei.** De t̄rea solent esse occasio
litū. Vnū est v̄tē p̄p̄tatis. quā
vniū dicit hoc est meū. alter p̄mo
meū surgit mē l̄s p̄p̄ q̄ dicit
Quietissime v̄tē h̄c duo p̄noīa mē
tū. Aliud est carnis nātās. ut cū
nō p̄tetur alicui sicut caro sua
requirit. **Iaco. iij.** Vnde lites i nob̄
nōne ex cōcupiscētis v̄tē q̄ m̄li-
tāt in mēbus v̄tē. Tercū est sup̄-
bia quia ut frequē duo sup̄bi non
p̄t pacifice cōhabitare. **Ps̄l̄m xij.**

Ine sup̄bos semp̄ iurgia sūt. **Q**uā lō-
ge ergo debent esse lites a religiosi
qui nichil possūt h̄re p̄p̄tū qui debet
esse ex toto sed in carnem mortificari
et sūme h̄iles sp̄i. Ampliū litiga-
tio aufert hoībus signū seruitutis
diuine **Thimo. ij.** Seruū dei nō op̄-
ter litigare. Item aufert eis fructū
abstinentiarū. **Ps̄l̄m lviij.** Ecce ad li-
tes ad lites et cōtentiones ieiuna-
tis. q̄ dicit q̄ p̄tē tale ieiunium.
Item inducit multa mala ut pore
cōiua. maledictōes. m̄p̄eria. **Ec̄
xxvij.** Abstine te a lre et minue p̄-
tāt. Cū q̄ v̄tē religiosi debeant
nō solū esse sed et appare' serui dei.
et multa affligantur i abstinentijs.
et sūme debeant cauere peccata.
q̄tum debent cauere a litibz q̄ istis
tantū ḡrariāt. Patet ex h̄is q̄ntū
cauendū est v̄tē religiosi a lit-
bus si attendat q̄m v̄tē sit litigat
et q̄tum a v̄tē bonis olim fuerit
alienū et quomō causas litigatōis
non habet et q̄ noticiū sit eisdem.
Attendendū est q̄ l̄s solent oriri in-
dum mē minorēs sicut iter. **De fa-
miliā q̄tra q̄d Thimo. ij.** Nō m̄-
mone seruos non litigiosos. **De
indū v̄tē sunt aliqui maiores qui
tamq̄ leo i domo sua nesciūt loq̄
minoribz nisi litigiose. Isti sunt
siles nabal v̄tē rusticano de quo
dicit seruū ei. **Regū xxv.** et ipse
est filius belial ita ut nemo possit
ei loqui. Interdū v̄tē aliqui mino-
res nō verent litigare cū maiori-
bz suis more ppli iudaea de q̄. **Exo.
xxij.** Iurgatus est cōtra moysen.
p̄mū malū. 2^m p̄cus. 3^m p̄ssi.
et ideo reputat valde magna cul-
pa q̄ quis i religione cum plato
lites habuerit Item m̄dū q̄ q̄ntū
est religioso litigare cū extraneo
q̄ cū fratre et hoc p̄t scandalum
maij ideo dicitur **Ps̄l̄m xliij.** In lau-
dem serui dei nō audiet vox eius
fous. stulaz est enī litigare cum**

hōmē vacato q̄ cū tranquillo et h̄
p̄tē maius p̄culū p̄tē in eo quia
plus inflāmat ad malū p̄tē talē
disposiōne. ideo dicit **Ec̄l̄m viij.** Cū
vacato nō facies iram. Itē damp-
nosius est litigare cū magnatibz
q̄ cū minoribz. quia plus h̄nt nocē
Ec̄l̄m viij. Non litiges cū hoīe potē-
te ne forte iadas i manū eius. **Sū
ḡ dicit lites nullas habeatis.** Por-
ro ad cauendū lites sūt multa re-
media. P̄mū est i frenaco itōis
cōmorāōis p̄ silentiū. cū enī qui di-
mittit aquā caput sit iurgiorum.
Querb̄ xxvij. cōuerso qui cōtinet
h̄uimōi i p̄tē causa est quietis
et pacis. et ideo b̄n dicit **Ec̄l̄m xxvij.**
Abstine te a lre quasi faciās tibi v̄-
ne p̄p̄as in litem. h̄c m̄ est v̄tē
nao a colloquio cū v̄tē litigioso.
Ec̄l̄m viij. Ne struas ligna in ignē
litigatō q̄ fit cū habent v̄tē cū
eo. Tercū est deuotio v̄tē
habentū materiā litigiosam. **Ec̄l̄m
ij.** Stultas et sine disciplina q̄nto
nes deuota faciens q̄a ḡuant lites.
Quartū est caue ab illis que sūt
ocasio litis q̄ sūt iactācia. **Querb̄
xxvij.** qui se iactat et dilatat iur-
gia cōtat. Item deuotio. **Ps̄l̄m xxij.**
Ecce deuotorem et eribit cū eo iur-
gū. Item vacūdia **Ec̄l̄m xxvij.** h̄o
vacūdia i cendit lites Item p̄p̄-
tās. **Querb̄ xxvij.** homo p̄uersus
suscipit lites. Patet ex iam dictis
quare cauendū est religiosi a li-
tibus et ab omī q̄ntē litū. et que
sint ad h̄c remedia. **Delictibus
exortis ato et de causa ei Ca. C. liij.**

Quia 2^m nōndū q̄ q̄ntē l̄s or-
ta nō t̄ntur sūmet mag-
nū dampnū. sicut de igne q̄ accē-
sus nō ato extinguitur. Et ideo dicit
circa finācionem litū duo q̄ntū v̄tē
nent nō solū ato sed celeritē et
causa subiūgit dicens. **De ira q̄
tat i odiū.** Quantū autē malum
sequat ex ira crescite i odiū. oīd.

no

p duo q̄ ex hoc sequit̄ saluet excedit
 amme i iudicando. p̄ hoc dicit et f̄
 bem faciat te festum. Aliud est hoia
 diu eustem. et ideo addit et anima fa
 ciat hoia da. **Ex** d' pbat dicit sic em
 legitis saluet **Can. p. Joli. u.** q̄ odit
 e. Porro ad t̄mudū litem exortā.
 sunt multa q̄ valēt quibz solent uti
 vni sancti. **Dnū** ē q̄ p̄cedit caute de
 loco i quo lib est. **Exemplū** de quodā
 philoſopho de quo legitur q̄ cū qui
 dam maledicet ei dicens. Tu lig
 ue tue ut et ego aurū mearū sit
 dñs Item dicit i vitis p̄m q̄ abbas
 motus dimisit locū i quo erat p̄tee
 quendā fr̄m qui semp̄ habebat urā
 cū eo et t̄stulit se alibi ad manēdū.
 Aliud est q̄ cogit se ad silentiū pone
 tes custodiam ou suo. dū cōsistit adū
 sus eos ligatōr. **Puerb. xxv.** qui ip
 ut stulto silentiū uras mutigat. et p̄
 hic vocari stultus q̄ ebullit freq̄t
 stulticia. Aliud est q̄ repm̄t ipanc
 cā suā ut nec verbo nec signo n̄
 facto videant̄ moueri. **Puerb. xv.**
 Qui patiens est mutigat rixas sus
 citatis. Aliud est quia si r̄tēt aliq̄
 nō t̄ntent durū sermonē q̄ puocet
 sed dulcem ad limendū. **Ps. lxxv.**
 Nūſio mollis fr̄git uram. Aliud ē
 quia cedit̄ causa litis. **Exemplū** de
 abrahā qui dixit. **Gen. xxi.** loth fr̄i
 suo. Ne queso sit uirgū mē me et te
 Etē vniūsa terra corā te est i cede
 a me obsecro si ad sinistrā ieris ego
 dextera tenebo. si dextera eligeris e
 go ad sinistrā p̄gram. Et commendat
 hoc ap̄lus **Corinth. vi.** dicit̄ **Ex**
 nō magis in iurā patimū saluet
 q̄ cōtendatis. Aliud est quia nō in
 t̄nt̄ iustificatiōi sue cause. Adh. at
 q̄ quilibet labori lite ad ostēdū
 se roēm h̄c plongat̄ lis. et per ces
 sationē ab istis caq̄ t̄m̄t. Et ideo
 dicit ap̄lus. **Roma. xv.** Non vos
 defendentes fr̄e km̄ sed date locū
 ue. Aliud est quia se h̄uhat q̄ mil
 tū valet ad hoc **Exemplū** i vitis p̄m

no

Ex

Cū duo ḡnam q̄morarent̄ i cella.
 dyabolus volens eū puocare ad
 uirgū extinxit lucernā quā i unio
 posuerat sup̄ candelabū. p̄ q̄
 semor p̄cussit iuuenē cū furore. in
 mor vero p̄stratus ad terrā clama
 uit dicens. Magnanimus esto dñe.
 et ego rursus attendo illā. et statim
 p̄pter h̄uilitatē illi iunioris nō po
 tuit p̄ualere. sicut audiuit sacerdos
 ytolorū. qui p̄pter hoc factus est cecus.
 Curā causam t̄antē litis exortam
 nō idum q̄ ex lite si ato nō sopar
 solent sequi tā mala. Ad alū saluet
 i manu quo ad passionē. **Ps. lxxv.**
 Ette ad lites et contēaciones ieiunā
 tis et p̄cutis pugno ip̄e. Itē ma
 lū i ore quo leditur p̄m̄. **Puerb.**
xxv. Que viderit oculi tui i uirgū
 nō p̄feras ato. ne postea emēdit
 non possis. cū de honestatis n̄
 tū. p̄ q̄ d' iunior q̄ uirgū genit
 ūba t̄m̄ p̄ca p̄m̄. Itē malū
 i corde. **Augustinus** **Idū** est un iue
 terata. Porro odire aliq̄ p̄m̄ est
 se q̄ forte ad horā p̄tere ul' ma
 lū. n̄ verbū aliq̄ dicere et ideo vir
 s̄. n̄ ad t̄andū lites p̄m̄ illud
 m̄. dicit quā alia. **Exemplū** malū
 sit odū oñdit per duo. **Wm̄** est ex
 cecano aie de peccato alci. qui em̄
 odit fr̄m suū i tenebris est sicut
 dicitur **Joh. ij.** et id sicut illi q̄ videt
 i tenebris videtur i nocte de plā
 la q̄ sit magna arbor ita et fr̄m
 detur de modico pat̄ q̄ sit magnū
 qd̄ est valde rephensibile. Non em̄
 debem̄ pat̄ aliorū trabes exp̄m̄.
 et urā festucas s̄ p̄caus ecom̄
 t̄ngitur **Matth. vi.** **Exemplū** i
 cū in ḡregatione loquerent̄ p̄m̄
 de culpa cuiusdā alci. fr̄s abbas p̄
 or egrediens accepto facto vno p̄
 no harena posuit retro se et vnum
 puulū ante se. et cū hoc deferebat
 gressus fuisset et q̄rēt fr̄s q̄ hoc
 esset. **Idū** dicitur. **Isre** factus rec
 me sūt pat̄ mea magna et p̄caus

retro ut videā ea. iste autē factellus
 pat̄ sūt fr̄s illi q̄ modica. et illa videri
 et in illis exator qd̄ nō oportet ita fi
 sed potius eōuerso. Aliud est hoia
 diu aie. **Idū** em̄ est volūtas mali
 alteri. omē autē malū siue culpesi
 pene tendit ad mortē. et ideo odirens
 fr̄m homicida est. sedm̄ aiam sicut
 dicit **Joh. ij.** p̄pter hoc bñ dicit. ne m̄
 wa r̄stet i odū it. sic em̄ legitis it
 quasi dicit̄ an̄ lus est finenda ne
 tū malū sequat̄. **Dequit.** **Quicūq̄**
cōuocet vel maledict. o. ul' eā t̄m̄
 obiectu aliquē leserit m̄cinerit satisf
 factione isto caq̄ curare qd̄ fecit. **Ille**
 qui leſus est sine disceptatione dimitt
 ter. **Postq̄** tradit̄ mādātū circa
 turbacionem caritatis fr̄m. tradit
 mādātū circa rep̄tūa dilcois tur
 bate. et t̄m̄ her p̄sequit̄ duo. p̄mo ē
 dicit q̄ ob hoc faciendū. **2o** p̄m̄ dū
 sitates eorū qui t̄m̄ h̄ male se h̄t se
 cundū pl̄q̄ et min̄ i bi meor est at.
2o Porro turbano dilcois fr̄m solet
 acciderē q̄nq̄ ex culpa vni q̄ solum.
 q̄nq̄ ex culpa duoz. et ideo circa re
 p̄ationē eiq̄ tradit̄ mādātū i vtroq̄
 casu. circa p̄m̄ h̄c. t̄m̄ **2o** bi. **Si** at
 iurē se leserit it. Porro ad rep̄o
 nem caritatis m̄ offendentē et offe
 sum sūt duo n̄tia saluet satisfactio
 ex p̄te offendentis. et remissio ex p̄te
 offensi. et h̄c duo t̄ngunt̄ in isto mā
 dato. p̄m̄ p̄mo. **2o** bi. et ille. **2o**
De satisfactioe pro offensa i ūbo
fraeda. caplin. c. lxxv.
Idū intelligentiā autem p̄m̄
 notandū q̄ cōuicū p̄t p̄pue acci
 p̄t dicitur ex probriaco aliq̄ vilis
 condiciōis q̄ p̄ esse sine peccato.
 sicut cū aliquis vocat̄ filiq̄ mēt̄is
 et silia. Sic cōuicatus est saul filio
 suo ionathe dicit̄. **Regū. xv.** **Filius**
mulieris vltro rapientis virum.
Maledicā vero est un p̄rao aliaq̄
 mali alci. sicut faciebat goliath
 dauid de quo legit̄ **Regū. xvij.** ma
 ledixit philisteus dauid i dijs suis.

Obiecto vō em̄ est iposio aliaq̄
 fr̄ culpabilis. sicut accidit corā salo
 mone. **Regū. iij.** **litigātibz** duabus
 mēt̄ribz quarū vna falso ipocēbat
 aliq̄ oppressionē filij sui. et neganti
 dicebat mentiris. **Dir** at̄ iuenitur
 aliq̄ gen̄ ūboz p̄ qd̄ litigātes se
 ledant qd̄ redit non possit ad ali
 qd̄ istoz. Itē nōndū q̄ m̄ter oia gr̄a
 lesionū lesio que ifertur p̄ liguam
 ut fr̄q̄ter est grauior. **Sic** et qd̄
 qui nocēt i rebus ut raptōres et in
 cendiarij. sed gr̄i nocent sagittarij
 qui ifigunt sagittas i p̄sonas. **4** sic
 facit lingua mala que nō solū in v
 bus sed eā i p̄sona nocet. et itō d.
Je. vi. Sagitta vulnerās lingua
 eorū. Item sūt quidā qui nocent in
 p̄sona per ūbera. sed non p̄fūdāt
 interdū lesio vsq̄ ad iteroza. Non
 autē sic de lingua p̄mo lesio eius p̄t
 git vsq̄ ad ossa virtutū q̄ fr̄m̄gens
 ea. **Ex. xxv.** **Flagelli** plaga luo
 rem facit. plaga autē lingue cōm̄
 niēt ossa. Item sūt aliqua nocunt̄
 ta quibz resisti p̄t per scūtū et h̄uq̄
 mōi p̄tectoria. sed vir iuenit̄ aliq̄
 ateo armatus paciētia qui nō sau
 ciet a lingua. **Exemplū** de iob qui
 nō fuit motus ad dāpna ul' corp̄s
 flagellū. et tamē motz videt̄ ad lig
 uam vroz dicens ei. quasi vna de
 stultis mulieribz locuta es. Itē nōd̄
 q̄ quilibz tenetur ad satisfactioē
 illi que leſit ūbo i r̄vando. et est ar
 gumentū ex hoc. **Exo. xxi.** vbi d.
 q̄ si aliqui rixati fuerit et p̄cussit
 alē alterū. et mortū nō fuerit. s̄ in
 lecto iacuerit tenebit̄ eadem ad ex
 pensas i medico. **Si** em̄ hoc v̄m̄ est
 in lesione tali eadem vōe i lesione
 facta per liguam que interdum
 maior est tenebit̄ quilibz ad satis
 factionē **Matth. v.** **Si** fr̄ tuus habet
 aliq̄ aduersū te vade recōsiliari fr̄i
 tuo. Itē tenet̄ ad satisfactioē ato
 sicut em̄ in restituombz qd̄ sine die
 debet̄ om̄i die debetur ita et h̄. **Ephē.**

no

no

iii. Sol non occidat sup iracundiam
viam. Exēplū i vitis p̄m. Abbas agn
thou solebat dicere. Nūq̄ dormiui
ner lucem hūtem meū dormire p̄m
si q̄tū ad virtutē meā p̄tinuit. nisi
p̄us i pace reūterer cum eo. Item i
satisfacendo debet sic auerere a modo
supbo ul' affūitate q̄ satisfactō p̄sit
ad curacionem ne fēne qd' sumo p̄e
curandum est. Vñ abbas ioseph in
libro collacionū. Iracūdiā fr̄is eā
sine racione eo modo quo suā aune
desideret fē. p̄ter hoc bene dicit vir
sanctus quāq̄ cōuacō rē. id est qd'
cūq̄ alio quē verbi mali quia p̄m
oīa mala reducā ad aliqd' istozum
leserit aliquē. qd' saluet genus le
sionis est valde graue. Memineat
id est nō omittat sicut facit obliuio
sus. qui ex obliuione omittit senti
re qd' debet. quātoq̄ id est s̄j mora
quia debuit est. et non potest p̄na
auctoritate p̄longari satisfactōe
curare qd' fecit id est tali satisfactōe
que sit curatiue plage illate de q'
plus est curandum q̄ de gracia ul'
amicicia fr̄is ul' alijs huiusmodi.
Sed q̄ret aliquis que sit huiusmodi
satisfactio ad quā tenetur ille qui
lesit aliū verbo. R̄nsio triplex p̄t
esse huiusmodi satisfactio. Vna est
per ūba ut cū quis petit veniam
de offensa ab offenso. Sic fēbat
augustinus sc̄bens iho. et dicens.
Obscuro te p̄ māsuetudinē ihū
si lesi te ignosce michi. Alia est per
corpus hūlianonem sicut fecit se
mei dauid cui maledixerat. Reg
xix. Semei p̄stratq̄ corā rege dixit
ad eum. Ne reputes michi dñe ad
iniquitatem neq̄ mēheris inūriā
serui tui. Alia est per obsequia sicut
iacob muneribq̄ voluit placare e
sau fr̄em suū. Roma. xii. Si esurie
rit inimicū tuus aba illum q̄ dicit
per hoc placabis eū. et redibit ai
cacia. Si q̄at nūq̄ tenet quilibet
offendens ad omnes huiusmodi satis

factiones. Nūtidū est qd' nō quia sic
letens aliū i rebq̄ nō tenet nisi ad eā
quātatē rei restituere ita et offendens
verbo nō tenetur ad omēs satisfactōes.
sed ad certā sc̄dm quātatē offēse q̄si
offensus petit minus p̄t sufficere
offendenti satisfacere sc̄dm arbitriū
boni viri q̄uis laudabile esset plus
debito pro pace fr̄is facere i h' casu.
Sed iterū p̄t q̄ vtrū offendens tenet
ad rēcōsiliandū fr̄em statū anteq̄m
a cedat ad offerendū aliq̄ dñō in
altari. cū hoc videt dñs mandare
Matth. v. R̄nsio. Aut offēnsū ē absens
ul' p̄sens. si p̄se absens sufficit offēn
denti p̄positum satisfacēdi s̄j mora
cū poterit sicut i rēstruonibq̄. nō
oportet qd' vadat i hoc casu pedibq̄ sed
sufficit ut oīd sc̄dm augustinū. Si vō
est p̄ns aut fuit leuis offēnsa. ita qd' nō
credetur offēnsū fr̄iter turbatq̄ uel
gr̄is si leuis potest differri satisfactō
vsq̄ ad tēpus moderatū. Si vō gra
uis debet sine mora satisfieri tū tōē
debitū. qd' omī die debetur. tū rāone
caritatis fr̄ne. quia debet dare opā
q̄ ira fr̄is non crescat p̄mo cedat.
Sed nūq̄ p̄latus in religione p̄t
mittere huiusmodi satisfactionem fa
ciendā subdito suo pro offēnsa sibi
facta. cū de iure naturali videt esse
ut ei satisfaciatur. i quo nō p̄t dispen
sare. R̄nsio p̄t dia qd' sic sicut et p̄t
remittē debitū pecunie. quia sicut
bona sibi debita sūt i p̄tate p̄clan
ita et p̄sona sua. nec relaxat in hoc
uis naturale. quia reputat in hoc
casu fieri subdito qd' fit p̄lato. Sed
esto qd' aliquis offendit aliū verbo
in secreto et petit offēnsū satisfaci
nem i publico nūq̄ tenet ad huius
modi satisfactionē offēnsū. Vcl
ecōtra offendit aliquis aliquem
i publico vult satisfacere i secreto
tū nūq̄ sufficit ei. R̄nsio ad p̄mū
nō tenetur nisi forte qd' fr̄m fuit
i secreto publicatū fuisse. sicut fuit
qd' latent accipit nō tenet publi

ce restituere. Ad 2^m dicendū qd' non
sufficit et est argumentū ad hoc Act
vii. de paulo cui publice cōtēpnato
ad carere nō sufficit q̄culite libeāri
sed publice. potest itē q̄ sic aliq̄s
iposuit culpam aliq̄. lesus nō vult re
cipere satisfactōē a letente nisi dicat se
mentitū fuisse. nūq̄ tenetur ad hoc
letēs. R̄nsio si offēnsus sat se dixisse
verū nullomō debet q̄rarū dicere
nec hoc debet ab eo requiri. Si autē
sat uel credit se dixisse falsū ul' tētū
q̄ bene debet licet cum dampno fa
me sue dicere. qd' sat uel credit se dix
isse falsū ul' dūbiū sc̄dm qd' habz
in conscia sua sicut tenet quibz esti
tuere rem ablātā cū dāpno rei sue
p̄t tū adicere aliqua alleiuanā
culpā suā. videlicet qd' ex animi p̄
turbacione dixit illud. ul' q̄ ita au
dierat uel credebatur tū licet modo
repuet falsū. Ad hoc aut qd' dicit
se mentitū fuisse nō tenetur qui p̄
hoc reuelaret secretū mentis sue
p̄m. qd' sibi nullū nocet et aliq̄ nō
prodesset. quia ita i restaurat fama
aliq̄ per hoc qd' recognoscat se falsū
dixisse. sicut si diceret se mentitū
fuisse. Deinde sciendū qd' si aliq̄s
facit qd' saluet i se est pro habēda
pace alteriq̄. licet hie non possit
sufficit hoc p̄t quod ad deum p̄ter
qd' dicit aplūs. Roma. xii. Si fieri
potest qd' in vobis est cum oībus
hominibq̄ pacē hātes. De dimissioe
fr̄ne iurie. Cap. Centes. i. iij.
Ostra 2^m noīdū qd' tuenuntē
quidā qui ita discordes sūt
ad remittendū iurias qd' vix uel
nūq̄ p̄t idua ad imittendū iu
riam. Ista nō sūt veri xp̄iani qui i
ūgūtur ad hūidum cor molle ad
p̄ctatē. sed sūt sicut iuter s̄j vnctō
ne duri ad vinctam volentes hie
oculū pro oculo et similia. p̄mo st
sicut holoser nes gentilibz de quo in
dicit ius. dicit qd' ferocitate animi
eius mitigare non poterat. p̄mo

qd' peius est sicut dicit de quo dicit
Gregg qd' nullomō p̄t placari obse
quo. Con̄ hoc est qd' dicit de cesāe
qd' nulliq̄ solebat obliuifa nisi iu
riarū. Certū est iterū qd' seneca ma
gister neronis sc̄psit ad eū librū de
clemēcia. qd' sc̄dm tullū est virtus
per quā animus i odiū alicui cōtra
tus benignitate retinet. Scriptū
est eā apud natales qd' leo p̄at
p̄stratis. Quia p̄mo miseranda
res monarchia mūdi tradit obli
uioni iurias. P̄hūs crudelissimo
homī sūme p̄suadit demenciam
remissionis. Rex aīalū et crude
lissimo p̄at p̄stratis. et vilis ho
mūcio non vult imittere i se de
lingū. P̄terea dicit aplūs Colo
u. Donātes vobis metip̄s si qd'
aduersū aliq̄s habet querelam.
Ite sc̄oz est non solū remittere
sed eāam būfacere iurias p̄at
dicit Matth. v. Item xpe p̄siffe
oravit pro crucifigentibq̄. luce
xxii. pater ignosce eis quia nes
cūt qd' faciūt. Et longe qd' sūt a
doctrina aplīca a sanctorū vita
a xpi exēplo qui remittere
nolūt offēnsabz eos. P̄terea
ille qui nō remittit hoībz nec
deus remittit p̄atā suā. Matth.
vi. Si nō dimiseritis nec p̄t vō
dimittet vobis p̄atā vā. p̄mo
qd' peius est dimissa repetit ut
patet i exēplo de seruo cui p̄
familias dimiserat decē milia
talēta. qd' repetit. quia nō dimi
serat q̄ seruo suo. Matth. xviii. p̄
mo qd' magis timentū est cū
gravi pena extorsit tradens eū
toroibq̄ sicut ibidem dicitur et
subditur. sic et p̄t meus celestis
faciet vobis si non dimiseritis
vnusq̄sq̄ fr̄i suo de cordibq̄ vris.
Ite dicitur Eccl. iii. Cor duri sali
cet ad imittendū. male hēbit in
nouissimo quia saluet nō iuri
et remissionē p̄mo remissa re

petent ymo ai graui tormeto ad h.
cogentur et ppter hoc dicit Et xvij
Remeto nouissimoz et dimitte mi
miam. Multu emi debet mouere ad
iunias dimitendas herita pta
futura i nouissimis hois. quia igne
ta reprehensibile est duritia ad imit
tendu sicut patet ex p dicit bñ dicit
vir sñs. Et ille qui lesus est meine
rit dimittere id est hoc sñ obliuione
faciat. Et sñt aliqui qui disciueres
culpas offendenti multa pcedat
difficultate i remittendo. mo qz mlte
sunt motu quia multoacs qmisse
et imisse. Non sic fct dñs ymo xñij
na imittit. Joel ij. et p stablis sup
malicia. Malicia emi sonat i culpa
grauē et multa etiā dimittit. psa.
is. Multu est ad ignoscendu quia
multa dimittit. Itē multoacs qz
xvij. Non dico i petre sepnes. Et
qz tebeam esse misericordes sicut
tes. debem⁹ et nos dimitte graues
offensas et mltas et multoacs si
cut et tes facit nobis. Eph. iij. Do
nantes iuice sicut et tes donauit
vobis. et iteo addit augustin⁹ sine
discipline hoc est facili sine mlta
discipline dimittat qui lesus ē nō
attentens magnitudinē ul' multitu
dine seu frequam offense. Glosa.
luc. xvij. Ne difficilis sit uia. Sed
p hñ qñ uerū lesus i casib⁹ p dñs
teneatur dimittere offendenti ipe
nitenti nec satisfaciē ai tes cuius
mā excedit huānā i mfmittū nūqz
dimitte ipe nitenti. Nā sio dicitur
qz sic qñ ad iunione nititacū
cordis quo ad rancore et uā. non
roē illi qui ipe nitēs est sed rōne
sumpt⁹ ne peccet. et iteo nō est sile
quia ipe non habet uā hui⁹ modi i
qua possit esse pām. Et obiatur m
cōtrariū. luc. xvij. ubi dicit si sepae
i die peccauerit i te fē tuq. et sepae
i die cōuers⁹ ad te fuit dices. peccet
me dimitte illi qz a gñio sensu uidet
qz si nō peccet nō est illi dñs. dicit
dū qd uidet dicit glō uerū dñs.

ne nimis remissa sit idulgētia. Et
glō marginalis non iubet passim
pāā dimittere s; penitētia. Nā sio
penitētia peccati i nos nō tenemur
pāā dimitte dmissione exterioru
sic itelligit mclimaris. uel nō tenem
i foro penitētia dimittere et sic loq
tur marginalis. et her nō sūt gra illa
q dicitur sunt de dmissione interioru
faciēda offendenti fct. Et querit qz
sic ista dmissione exterior qua dimitte
offens⁹ offendenti. nō emi p dimitte
culpa offendenti. Itē debiti satisfacti
nō dimitte ei quia illud iā soluit ee
quo ei plenarie satisfecit. Nā sio p
dia q hui⁹ modi remissio non ē aliud
q acceptatio. satisfactiōis. ul' idcirco
reco siliacōis uerbo ul' facto expōsa
ut ai offens⁹ offendenti flectentem
genua eleuat. ul' dicit p dñs uob
vel pro uobis. ul' satisfcti est michi
et similia. Et querit uerū an post h
moi satisfctiōē. ul' eadē an. facta di
missione iunifca licet signa rāco
ris retine. Nā sio quedam signorū
hui⁹ modi sunt pñqua quedā emon
pñqua sūt que i gerūt pbabilem
suspiciōē de rancore. ut ai aliquis
nūqz uult alij loqui et toruo uultu
semp eū respicit et filia. et qñ nulli
licet retinere. quia ab oī spē mali ab
stemiendū est sed in aplm. dñi sicut
eleazarus abstemiuit a carnib⁹ sñlly
porcimis ne uideret comedē pora
nas. et sic scandalizaret ita nemo de
bet illa signa facere p q pbabiliter
credat esse i odio. Remota sūt que
nō ingerunt argumētū de odio licet
odiū subsequat. ut sūt subtratio fñ
liantatis et seruicioz aliquoz et si
milia et ista licet retine omib⁹ dñ
modo nō fiat malo aio. ymo itē dñ
potest esse meritorū ai sit p lōm
altij. Et q dicit interdū q hoc non
debet facere p fā si itelligat q hoc
nō est p fctis uerū est. alit nō uidet
esse uerū. Et uerū qñ uerū iunias
teneat qē recoaliacionē iunias

127
ipso nō peccante. Et uidet q sic exē.
dauid qui erat sine culpa qui qrebat
multis modis et ualde hūiliter reco
liacionē saul qui erat i culpa. Et qz
est aug⁹ qui dicit sup illū locum. si
fctus hz aliq aduersus te sic id est
si tu eum offendisti nam nos hñm⁹
aduers⁹ eum si ipe nos lesit. ubi non
est op⁹ p gere ad recoaliandū. Nā sio
dicitur q nō tenet ad hoc solo sed
rōne sñe caritatis possit teneri in
casu saluet si crederet pbabiliter qz
hoc liberaret aīam ei⁹ ab odio mortā
li et nō esset occasio mali i eo ul' i alijs
hui⁹ modi exrellēs. Et autē dicit dauid
et alij facti uiri hoc fecerūt exempla
eorū nō tenem⁹ omēs sequi i opib⁹
magne p fctis. Et qñatur uerū itez
non pcedente recoaliacionē teneat
aliquis nō solu diligere affā iun
riantē sed eadē ei bñfacere. Nā dñ qz
omēs tam p fā uel i p fā quia illud
obū bñfacite hñs qui oterunt uos
dicit dñs. nō solu discipulis i sermone
i monte. Matth. v. sed eadē turbis i
plano. luc. vi. Tamē qz pcepta aff
matia nō obligat nisi i casu plues
pnt esse casus in quib⁹ debetur quis
magis bñfacere amicis qz inimicis qz
scire nō tenet iunias nō in casu nō
tenet. Sequit. Dauid iuice se leserit
iuicem sibi debita relaxare debebat p
oidnes uias quas uicqz quāto arbuo
res habet. tanto sanctiores hñe debe
re. Et dicit mādato cā repānonem
caritatis sñe turbate ex culpa altij.
ponit h mādātū cā item ai tbaō
procedit ex culpa ut usq. Cōtinet at
hoc mādātū tā. pmo sñam mādāt.
2. causā mādātū ibi p fctis uias.
3. causā cause ibi quas uicqz. De hñ
in quib⁹ se hñt mali male et boni te
ne ad iuicem. Caplm. c. lvi.
Ita p mū occasione ei⁹ qd p mō
dicit se iuice leserit et postea
subiungit. Iuice sibi debita relaxare
debet. Nō dñdū q alit se habent
mali ad iuicē alit boni. Malū emi ma

le se hñt corde p iudiciā. Gal. vi. Iuice
iuntes ore p iunū corosionem.
Gal. vi. si iuicem mortetis et comedi
tis. Dpe p iunias ibidē. Iuice puo
cātes saluet per facta iuniosa. Ptea
dicit aplūs. Roma. xij. Nō q aplū
iuicem iudicem. Itē Col. iij. Noli
te mētri iuicem. Itē. Corinth. vij. No
lite iuice fraudare. Et quibus ai h
prohibeat dat itelligere q mali ma
le iuicem se hñt. Interdū corde i ma
le iudicando. ore mendacis reapiē
to. ope fraudib⁹ grauid. Et patet
q male se hñt ad iuicē mali ser mo
dis. uel licet mō iudicando. mō obis
coro dento. mō iunias puo dento.
mō male iudicando. mō mē dēdo.
mō mūto defraudato. Et dicit sōtō
uero bñ ad iuicē se hñe debent et hoc
multis modis. Debent emi sensum
suū alijs cōformare. Roma. xij. Iup
tem diligentes sum iuice senātes.
Itē mūto se diligere sicut aīa si
nilia. Roma. xij. Iuice diligētes.
Itē desepis sollicitam curā gerere
tamqz eūstē corpis mēbra. Corinth
xij. Non sit scisma i corpe sed i dñm
pro se iuicem sollicitam sint mēbra.
Itē de alio meliora qz de se sentire.
Phil. ij. Supiores iuice arbitrates
Itē onera mutua pacientē portne
Eph. iij. cū pacencia supportātes
iuicem. Itē bēuolenciam sibi altē
trū exhibere. Eph. iij. benignū m
uicem id est bēuoli. Itē in hōrā
do se iuice iuice puenere. Roma. xij.
honore iuice puenere. Itē ppter
teū se sibi iuice subicere. Eph. v. sñ
iecti iuice i tōre xpi. Itē pro se mū
tuo orare. Jacob. v. Dicit p iuicem.
Itē semetipis i se i bono edificare.
Roma. xij. Que edificatōis sūt iu
cē custodiām. Itē mūto caritate
seruire. Gal. v. p caritate sñt sū ue
iuicē. Itē hūilitatē i se onē pēt. s.
Dñs hūilitatē iuicē mfmuate. Itē
ad bonū se pōs iutare. 1. Cor. x. Cōstē
m⁹ iuicem i puo dēdo caritatis.

no

no

no

bonorum opum. Itē se diligit alijs deside-
re. Roma. xij. Caritate fraternitatis iu-
cem diligentes. Glosa. volentes a fr-
tribus rediligi. Itē mutuas offensas li-
beraliter relaxare. Ephe. iij. Donan-
tes iuicē. Relictis igitur malis que
mali adiuicē faciunt. frāda sunt
adiuicem bona. Vñ Thessa. v. Dēp
qd' bonū est sectamini adiuicē. Et idē ē
qd' aug' supra dicit. Horate deū in
vobis iuicē. et iterū alibi. Inuicem
vram pudiciā custodite. Nūc at
dicit. Inuicē sibi debita relaxare debe-
bit que sūt tā bona iuicē diligenti
obseruanda. p'mū pp' deū. 2^m pp'
p'ximū. 3^m pp' semetipm t' homi-
frācedū. Quo rancore ipedit ef-
fectū orōnis. Caplm. C. lvi.
O Itē 2^m notū q' tria sūt q' p'ca-
pue impediūt orōis effectū. p'mū est p-
cān' g'us consūa. qui em' tū tali p'cōte
quo nō p'ceter accedit ad orandū. quō
a dño obtinebit aliq' ai illud an' ocu-
los ei' deferat. qd' eum fame offēdit.
Itē dicit p'p. Iniquitatē si asperi i cor-
te meo nō exaudiet dñs. 2^m est i' mīa.
Sic em' g'seuit se dñs h'c ad hoīem si
cut homo ad p'ximū suū. et itē qū nō
exaudit aliquis miserōs ad se damā-
tes dignū est ut nec ipē exaudiat
a dño. Quēb' xx. i. Qui obturat au-
rē suā ad clamorē paup'is. damāb-
ipē et nō exaudietur. 2^m est crudeli-
tas i alterū. Ysa. p'mo. Cū multipli-
caueritis orōnes vras. nō exaudiam.
man' em' v're sanguine plene sūt. Na-
cō autē hui' est quia lesus ut freq-
ter maledicit letena. et quia i' amā-
ritudie clamat ad dñm ai' audir
dñs vocē ei' q' ledentis orantis. Et
xxiij. Unus orās et vñ' maledicēs
ai' vocē exaudiet dñs. Porro i' vā-
core siue i' ira cōseruata sūt ista tria.
nullū em' patm est qd' magis vitare
possit i corde suo q' i'ra tālem. Ita un-
non h'z mīam ut salomō. Itē q' odit
frēm suū repunit' hominada et hoc
pp'pter animi crudelitātē quā gerit.

Cū g' vniq' d'q' istoz impediāt orō-
nem p' se q'ntum impedit vā cōserua-
ta h'ns in se her' tā. Itē dicitur Et
xxv. Homo homi seruat iram suā
adhuc habet eam i corde et a deo que-
metelam. et hoc quo ad p'mū i' hōie
similem. nō h'z mīam et i' p'cōs suis
dep'abit et hoc quo ad 2^m. ipē ai' mō
sit reseruat vā et p'p'rationē q'nta
deo. et hoc quo ad 3^m. pp' hoc volē
mīam ipetrare i orōne dicit sp'ō fr-
per os sapiētis. Et xxv. Relinq-
p'imo tuo nocētē te et tūc dep'at' t'
pat' soluent' dicit et filij Math. x.
Cū stabitis ad orandū dimitte si q'
habentis ad ius aliq' ut et p' v' re-
lestis dimitte vobis p'ccatū vā.
Dicit et p' Math. vi. Dimitte nob'
debita v'ra sicut et nos dimittimus
debitorib' v'ris i spe. q' p' hoc p'no-
catur p' ad nūm testimonio igit'
toaq' h'uitatis apparet q' effectū orō-
nis i cōsequēdo mīam impedit p-
rancorē internū. et itē bñ dicit vñ
scūs. Inuicē sibi debita relaxare de-
bebunt pp' orōnes vras. ne saliet
pp' rancore tāq' indigne non ex-
audiant' quia ut dicit Gregorij
Crisost' qd' v'c' petri ad i'p'sit' ai
ei' ai' n' nec i' petroē i' mīa odio
fuficatur. De sātate i orōib' habē-
da et ex quib' oritur et effectū orō-
nū sanctarū. Caplm. C. lvi.
O Itē 3^m notandū q' vñ' sp'ī-
tuales debent i orōib' suis
sp'āliter h'c tria saliet mētis i' ten-
aonē. Iuxta illud Corin. xij. B-
rando spū et ad hoc idur' aug'.
supra cū dicit. cū oratis deū hoc v'c'
serue i corde qd' p'fertur i orē. Itē
freq'ā assiduitatis. Iuxta illud.
Roma. xij. Dñi instātes et ad hoc
idur' supra cū dicit. orōib' i' mīa
te. Itē mūdiate sātate exēplo iob
dicentis. xv. Cū habere mūdā
ad deū p'ces. sātū em' atē est qd' mū-
dū. et ad hoc iduat mō ai' dicit q' dō
crebriores habentis tāto sanctiores

h'c debent. Sciendū vō q' ad sātatem
orōnū h'ndam. cauendū est ne lingua
orans infinat' p'cās. Item Nefas q'
confit' ea lingua quis teum rogat
qua a' menat' aut maledicit aut te-
trahit labia s'cra exaudit' et ipi
aro' annit' p'ab' quas lingua i' mīa
lata p'nuat. Itē cauendū ne man' q'
leuant' i orōne aliqua ipuritate
sint i'fecte. Thō. ij. Dolo v'ros orāe
leuātes p'ras man' similit' et mu-
lieres. Itē cauendū ne aliqua sup'bia
app'eat i toto corpe. q' pp' sup'bia nō
exaudit' dñs. sicut dicitur Job xxxij.
Sed ecōisō debet h'uitas app'are i
t'fione pectoris i genu flexionib' q'
quia orō h'uitatis relos p'nerat.
Et xxxij. Dñs. Dū maib' p'p'ra
gemb' paup'um tū dicit. vobis et
tenoris p'ab'q' alit'ia amulat'. so-
rent gene lacrimis gemitib'q' am' sus-
pirijs mugit' diuersoria. et p'ferē-
tib' canis cāctas spūalib'q' factecta
i' sūtāt. nil sup'is ciuib'q' magis sp-
tare libet. nil regi sūmo iorū d'q' ex-
libetur. Itē cauendū est ne i' m' vñ
rōnabili cui' est cogitāe cogitacōe
agregēt' quia hui' mōi mīse mo-
uentēs p'dur' suauitatē vnguēt'
orōis. Et i' ne mōcō p'p'abili
i'uemat' desiderū mīn' bonū. hoc
em' maculat et ipedit orōi. Itē. iij.
Petris et nō accipitis. eo q' male pe-
tatib' ut i' accipiscētis v'is i' mīa
tis. Itē ne i' v'asabili p'turbacio ad
aliū. Thō. ij. leuantes p'ras
man' saliet i orōne s'j vā et dis-
ceptacōe. p'cā nō solū cauendū est
netalib' v'icis orō maculat. s'z debz
orō o'ēm redolere v'itū tā theola-
gram q' politicā i ea em' debz fragre
fides ut petat' i fide. similit' fiducia
spei ut orās nichil hesitet similit' ca-
ritas monēs ad sātū desiderū qd'
lib'ca' solet dñs exaudie. Itē p'uatē
na ut nō noxia s'z v'alia petant'. Itē
debita reuerēcia corā maiestate di-
uina q' est p'ncēs ad iusticiā. Itē p'p'

uerāca p'ncēs ad fortitudinē. ut in
pulsando p'seueret. Itē abstineā p-
tines ad t'p'ancā her' em' est sanctor
adiūgē oracioni ieiunia. Demq'z ip-
se p'p' dñorū oīm 4 v'itū dist'butor
ibi debet iuciri et facē postulare ge-
mitib'q' tenarabilib'. Consurgit g'
sātis orōnū ex carēcia p'dictor v'itō
vū et ex plenitudine v'itū. p'pter qd'
dicit. Apoc. v. q' q'ruor aīalia. et v'ig-
t'g'ruor semores p' quos significāt
oīm' sātū habebant fialas aureas
plenas orōamētor' q' sūt orōnes s'cō-
rū. Fialas aureas q' carēt macula
quo ad p'mū. orōamēta saliet v'itū
tū quo ad 2^m. Porro hui' q' sātū
mūltā p'stat efficacā orōib'q' bōz
sicut 4 malicia ipedimētū orōib'q'
maloz. Iude est q' dicit salom. p' xij.
Orōnes iustoz exaudiet dñs et ecō-
uerso fit i' p'cāo sup' p'ccōnem. ps.
Dñs eius fiat i' p'cā. ut saliet non
exaudiat. Et iterū p'p' Deuli dñi
sup' iustos v' vultus autē dñi saliet
i' v'itū sup' facētes mala et Job
ix. Hem' qm' p'ccōes nō audit' dñs
mūlt' deus sed si quis cultor dei ē h'c
exaudit. Itē est q' ad p'ces sancti a-
brahā ablata est sterilitas de domo
abymalech. Gen. xx. Diante abrahā
sanauit dñs abymalech et v'orē
et āallas ei' et peperit. Itē ad p-
ces sātū moysi vicebat isrl' hostes
suos. Exod. xvij. Cūq' leuasset moy-
ses man' vicebat isrl'. Itē ad p'ces
sancti aaron plaga ignis cessauit.
Nū. xij. Stans i' ter mortuos et vi-
uentes pro p'plo dep'cāt' est et pla-
ga cessauit. Itē ad p'ces sātū iob
placāt' est dñs aīas suis. Job vi.
Dñs g'us est saliet ab ira quā
hēbat cont' aīcos iob cū oraret ipē
pro amias suis. Itē ad p'ces sancti
helye ablata est pluuia et iterum
reddita. Job. vi. Helyas orōne o-
rauit ut nō plueret sup' trā et nō
pluit ānos tres et menses sex. Et
rursū orauit et celū dedit pluuias

et terra dedit fructu suu. Itē ad presē
stephū quas fecit. Act. viij. Positis ge
nibus clamans voce magna et dicens.
Dñe ne statuas illis h' peccatū. secuta
est postea gūsto pauli tam crudelis ut
dicit scī. Ex quibus omnibus et alijs inuā
bilibus exemplis patet quāte vitiis
sunt facte orōnes corā deo n' mirū qz
telatū nōm sicut aromata. Apoc. viij.
Ascendit fumus incensoz de orōibz scōrū
de manu āgeli corā deo. Crisost. Dicit
thymianam bñ gēnta telatū hōie;
odorante sic orō iusta suavis est an
teū. Ex hīs q' patet q' sit sanctitas
orōnū et qūte sit efficacia. et p' hoc
bñ dicit v' scrib. quas q'ro crebriores
hētis tāto factiores hie debent. ne sa
liet si crebio oratis et effū carent
orōnes p' scāritatis defm temp' t' h.
ūtilē q' sumant. De quibz a heloi: autē
est qui q'uis vā sepe tēptet. tū ipetie
festinat ut sibi dimittat au se fecisse ag
nosat iūria q' qui tardū vāfat et ad
petendā veniam tardū telat. Qui
autē nūq' vult petē veniā aut nō ex
aio peti s' causa ē i monastio. etiā si
nūc nō p'ciat. Traditis mādatū etā
i p'pationē dilcois turbare. subū g' h
dūstares eoz q' cū hoc se hnt dūstio
teur ex hoc appcat q' cū hoc sūt culpa
biles pl' q' ul' min'. De dūstianibus
quoz dūā cū veniā petē dā. Ca. Clviij.
Sunt at tres die horū sic patet
ex lra. Quidā em facile iras
cūtur. et cito veniā petūt. et hī sūt
sicut aqua q' cito calefit et cito friges
cit et hoc min' malū. Quidā em
tardū irascūt et tardū telmantur
ad veniā petendā. hī sūt sicut fer
vū ignitū q' tardū calefit. et tar
dū frigescit et hoc pei'. Quidā at
sūt qui nūq' volūt petē veniā. et hī
sūt sicut lapis abeston qui accēsus
nūq' extinguit sicut aug' de citate
dei. et hoc pessimū p'pter q' dicit de
istis q' sine causa sūt i monastio.
Cūta p' mos nōndū q' nō dicuntur
meliores p'pter v' frēq'ciā. cū s' fac.

differeat

Amis homo debeat esse tardus ad iram
sed p'pter celestē satisfāōne. quia un tur
bar oculū rōnis vātus ut frēq'ter qd
malū est putat iusti. Seneca. etiā fa
ctus q' silū putat. Idem vō cito cog
noscet culpā suā. et iteo eoz e iū non
multū vātē grauis quia nō multum
obscurat eoz iudiciū. Itē signū est bo
nature cū ato se purgat a nocuo. et
bona q' plerū a sup'ueniēte i'finitate.
ita bone consue est cū sentit se lesam
statim eā q'petere. Idem sup' illo illo
trascim' et nolue peccare. dicit gl'ia.
Iusticia est vā deleri penitentiā mū
gnare. qd dicit q' hoc p'inet ad v'itū
iustū. Dicit de quōdā rege bono rano
qui frēq' sup'abat ab ira. p'cauto
modo istū. modo q' illū. q' nūq' potat
quoscūcūq' cū aliq' sic lesisset quousq' il
lū placasset. et mterdū sic dabat lesō
lauga munera. Ex q' faciendū est
vivo spūali. Itē sicut dicit ius. Delicta
tāto g'iuora sūt. q'ro dūca tenēt obli
gatam aiām i'felicit. iūria vō q' non
sequitur sceleris satisfāō dūca deti
net aiām. et iteo ecōuerso multo me
lior est. qui post offensam licet frēq'
ato satisfiat q' qui tardus. Tres q'
sūt cause q'ze talis est melior vādeliz.
q' a ato culpā suā agnoscat. et ato se
purgat ab illa. et iūriā i alterū cō
missam nō plonget. P' mte bñ dicit
ap' l'us. Ephe. iij. Sol nō cōdat sup
vacūdiā v'iam. qd implet quāq' p'
vā festinat veniā postulare. Carol
2° nōndū q' ille qui tardat veniam
petere p' offensam cōmissā. caritate
ffnā quā turbauit differt repare. si
tiffōdem salutis sue necessariam p'
hit facere. vā dei q'tra se exōmā om
sione offense q' misse i' seruū suū q' rēp
nit placare. Ex quibz apparet q' v'itū
q' tripliat quo ad p'rimū q' rē ad v'
mū. quo ad se q' rē ad 2° quo ad dē.
q' rē ad 3° p' rēra talis v'itē labo
vare vicio atidie quia tarditas ad
bonū p'inet ad actidā. Idem v'itū
ve q' nōndū vātē i' eo sedam. Idem

vicio sup'bie. ex sup'bia em' p'cedit. q' le
tens lesō satisfiatē redignat. Est em' tri
plex sumatū i collo eiq' quōrahitur a
tenōibz i infernū. Dicit p'panij ait p'pō.
v'itū eoz et iste cū possit stati dissolue.
p'metit se trahere dūca q' forte aūq'
dissoluat erit i carē qd est magna stul
ticia. Idem p'uidens est cū h' iūncos
multos. nō pigre p'curare recō alia
aōne cū eozū aliq'ibz q' facit eos sibi
ātos. ut eozū adiutorio fiat potēno:
cōra alios. Idem p'uidens pauis est
sibi p'curare diligētē aiāciā aliq'ū
q' bona sibi q'uerent. sile reus et ac
cusatus apud durū iudicē si sit p'rens
laborat fidelit' ato facit pace cū adūsa
no ut euadat duram sūām. Cum q'
quibz i statu p'nti heat m'latudine
temoniū se xpugnantē. cōtra quā p't
cū multū iuuare quilibz cū quo habz
aiāciā caritatis. et sic etiā i statu pau
pe quo ad bona spūalia q' sibi cōtine
ab omnibz illis qui hnt ad ipm aiāciā
am cōtactiū. In sup' cū iūria aliq' fā
habeat cū accusare corā tremēdo iudi
ce nisi lesō satisfiatē placet nō est mo
dūc i' p'pientie cū tardat q' s' passo m
iūriā satisfiatē et cū sibi recōsiluā. Cū
2° nōndū q' tribz de causis solet q'fige
q' aliq' non petat veniā a lesō. Et est
vna creatas cordis vā em' obscurat
aiām et nō ecōgnoscat quis iterdū se
culpā hie ubi hz. et quia nō agnoscat
culpā nō petat veniā. Istud autē ml'
cū elongat a salute q' s' Senecam.
h' m' salubis est p'ciā q' g' m' cō. Et cōi' sō
clōgnāo magna est a salute h' iūciū
non hnt. Alia est silata iusticia. ut cū
quis dicit nō expedit illi esse hūilē.
quia mte cēt sup'bio et silia. Si at
her rāto bona esset tūc nō debuit e.
se hūiliasse. q' eius hūilitas multas
fuit i' r' m'ā. P' d' est q' rāto tal' bo
na s' p' q' saluti cōtraria. Cū scdm
sapientē salq' aiē sit i' sātate iusticie
non i' silāone. Alia est sup'ba duri
aa cordis q' hēbit male i' nouissimo
q' erit sup'ba redios libani erectas. et

sup' querebasam saluet sup'bos et du
ros. sicut dicit Ysa. iij. q' plm hūilē
saluū faciet et oculos sup'boū hūilia
bit. Ex quo patet q' hūil' mōi duricia
sup'ba multū i'pedit. salute q' talis est
sine causa i' mōsteno cū salute eiq' p'p'
quā sūt mōstena i'pediācū creatas
q' simulata iusticia q' sup'bia p'dicta
et q' aiāq' ul' quibus aiāq' causis istis a pe
tenda vena retrahat. P' d'ca sicut nō
dimittit p'ciā nisi restituat ablatum.
ita nō dimittit nisi satisfiat lesō de iū
ria quā aiāq'. Itē nisi q'cordet quis cum
adūfario dū est i' v'ia i' sine p'omau m
carere sicut dicit Matth. iij. Itē oblatō
nes eiq' nō sūt acceptē deo. s' habet
aliq' cōra frēm suū nisi p' recōsiliet
sū sicut dicit Matth. iij. Talis q' nō p'ciā
veniā cōsequit nec penas futū eua
dit nec bona futura meret. Dū q' d'
sine causa esse i' mōsteno. cū nullum
istorū triā bonoz cōsequat ad que
sp'ali' cōsequēda sūt mōstia insti
ta. P' d'ca legit i' vitūsp'm q' cū abbas
machois recessisset de quodam loco
occasione aiāda frēis. qui ex iūdia
vā habebat cū eo. et fecisset sibi alibi
cellam de qua nō egrediebatur. au
ditō seml' q' ille fē iūdiā cū quibz dā
alijs sembz recē masset ad locū v'ia
nū. egressū cōtra morē de cella cūcū
ad eū. et p' p' m'ā egit apud eum
itroducensq' eū i' cellam suā sup' tō
dies quatuor est cū eo cōtra q' s' uctū
dmē quā hēbat ieiunū nō soluēdi.
Itē ibidē legit q' dixit quidā senex qz
si quis dicit alicuū ignosce michi hūi
lians se cōbuert demones tēptatores.
Ex quibz fās et dicitis apparet q' v'
rorū religiosozū est non solū lesō
ab eis se hūiliare ad veniā. s' etiā i
iūriantibz. Iuste q' illis qui nūq' vo
lūt petē veniā a lesō nō p'sūt labo
res saluet quos sustinet i' mōstelo
ul' soactas facta ul' habitū hūilis.
q' lōge sūt a v'itūbz quas v'itū sēt
tatis p' mōstia possiderūt. et iteo p'
p'dicta bñ dicit de istis q' s' causa

Et

piis loquitur vobis. De vobis malorum organum est dyaboli. sicut illud Regum 22. Et vospe mendax ore omni prophetarum eius quod dixit spiritus nequam de malis prophetis. Deum quod vult bonum pauca loquitur. ipsi vero multiloqui qui sunt multa loquentes. Isti loquentes bona proferunt. isti maliloqui sunt cogitantes et loquentes malicia. Isti loquentes loquuntur verba. isti vaniloquentes loquuntur vana. Isti honesta. illi turpia loquuntur. Isti vera. illi falsiloqui falsa. Isti humilia. illi magiloqui sublimia. et sicut dominus bonus dedit linguam mercedem suam. ita lingua sua labatur mali in perditionem. Non dicitur quod sicut lingua dicitur vulneras. Item in dicitur lingua curat. Et in xxxvi. propter hoc bonum comitatur serpens. et in psalmo dicitur. Accurrit linguas suas sicut serpentes de serpente enim egreditur venenum nocens et viriaca sanans illud nomen est. propter hoc etiam lingua bonorum operatur lingue canis. et in psalmo dicitur lingua canum. quia canis et si mordeat in dente ore tamen hanc linguam medicinali gratia plerumque. Ita et lingua humana. Psalmo 22. lingua sapientium factas. propter hoc etiam dicitur. Et in xxxviii. Vt inquit ex ore proficiunt salutes flammam accendens ignem et spiritum extinguens quia sicut quod ore ledit aliam. ita pro ore lesione mitigare. Patet ex iam dictis quod vult labile et abile est ad bonum et malum quod est valde timendum. propter quod sapiens. Et in xxxv. Quis dabit ori meo custodiam et labiis meis sigillum ut non cadam ab impiis et lingua mea prodatur me. Item quod aliqui facilius educunt in malum quam in bonum quod valde cauendum est. propter quod dicitur. Dixi custodiam vias meas ut non delinquam in lingua mea. Item quod ob ipsum apertum est ad placandam iram et lesione illatam quod valde cauendum est. propter quod dicitur rogare quod ad pacem sunt rogato scilicet verbis que lesionem non ad pacem redeat. Ne illis qui non timet periculum lingue sed super omnes. velle illis qui nolunt verbis placare quos offenderunt verbis. com

tempnentes mandatum vni sancti dicentis. Non pigreat ex vobis ore proferre medum meta unde facta sunt vulneca. Hec quod autem natus disciplina in moribus colligitur dicit vobis dura verba compellit. si eam ipsi modum vobis excessisse sentatis non a vobis erigitur ut a vobis subditur venia postulatis ne apud eos quos oportet esse subiectos dum minus fuerit humilitas regendi frangat auctoritas. Quia ex precedenti mandato in quo dicitur est et si emissum fuerit ex ore dura verba. eorum ore petat verum. possit addi quod hoc in ore casu esset frangendum. potest attendere casum in quo est excessus saltem in plato et subditio. Derivat autem duo etiam hoc. primo de modo se habendi in hoc casu plato ad subditum. et de modo se habendi ad deum ubi si tunc petenda est veritas. Cur primo notandum quod hic ponitur quod set attingit quod platus in duris verbis excusetur erga subditum non causa regimur. sed alia de causa mala ut odium invidie uel huiusmodi. Item causa regimur possit et eadem excusetur in casibus. in quo non contemnitur natus disciplina ut in quibusdam minus qui non sunt aliam natus. Item possit excusetur in casu in quo non appellat ad hoc etiam alias simplicibus verbis exhibent se subditi corrigibiles. In his autem casibus reprehensibile est plato duris verbis ut ad subditos. et iteo dicitur in moribus cohercedis. gratia primo. et natus disciplina apli me quod et compellit coram ostendens in quo casu sit hoc tollibile. Item in hoc quod dicitur. Non a vobis erigitur non negat quod possit fieri et si ab hoc excusetur platus. Item subditio causa huiusmodi dicitur ne apud eos. Curia autem tangunt in hoc verbo scilicet etiam in casibus cum dicitur quod autem. Excusatio ab humiliatone sequitur in dicitur. Si eam ipsi et causa huiusmodi dicitur ne apud eos. Et interdum duris verbis ponit unde plato ad subditos. Et in quo parerit reprehensio. Et in quo parerit reprehensio. Et in quo parerit reprehensio.

tus et nunquam debeat dicitur loqui subditis si semper mansueti. sicut et propter duos lapides iuveni sunt mallei duriores. sic quomodo duricia requiritur ut causa disciplina duris verbis corrigantur. Item est quod dicitur apli. Thimo primo. macta eos dicitur. huiusmodi exemplum reliquit nobis patriarche quod enim durus quod dicitur noe. Item in filio suo maledictus chanaan propter. Item Genesim 27. iacob ad rulen dicitur non aresens. et ad symeonem et leui. In quibus cor non veniat anima mea. maledictus furor eorum. Item et tribus sacerdotibus qui habuit posse populo in his que tunc erant item exemplum reliquit. Item est quod hely ai posteritate sua reprobatum est a sacerdotibus dignitate quia non dure frangit molle corerit filios suos. Audiat siquidem quod filij eius dormiebant cum mulieribus qui obseruabant ad ostium tabernaculi. et dixit eis molle quare facitis huiusmodi res quod ego audio vos pessimas ab omni populo. Nolite filij mei non est enim bona fama quam ego audio. Item. Item etiam legitur maledictiones super transgressores legis. Deuteronomio 27. propter hoc quoque ite fecerunt licet dei spiritu loquentur. Unde in psalmo 145. ad populum iacob. scio quod durus es tunc et nervus fixus cervix tua et frons tua erexa est. Et in psalmo 137. ad populum propter multitudine iniquitatis tue dura facta sunt peccata tua et multa filia apud alios prophetas iuveniuntur. Apud aplos etiam item iuveniunt. Unde per Actum 27. ad ananiam. Cur ceperunt sathanas cor tuum metiri te spiritu sancto. Et paulus Galatas 6. Insuper erga lathe quod vos fascinat et filia multa. Discipuli etiam aplos hoc ite fecerunt. Unde stephanus. Actum 13. ad iudeos qui dicitur dicitur dura cervix et tunc tunc cordibus et auribus vos semper spiritu sancto resistitis sicut et propter vult et paulus thimotheo discipulo suo precepit dicens. Thimotheo 2. Argue tunc quod sonat in duricia. Item moyses legumlator licet esset mansuetissimus

omni hominum qui erat super terram. tunc dure loquens iudaeo populo dicitur. Deuteronomio 28. Hanc attentionem tuam et cervicem tuam durissimam. et filia multa. Item iohannes baptista predicator primus dicitur in sua predicatone turbis iudeorum gemina viperam. Lucam 3. Et dominus est et filia multa. Cum ergo patriarche et tribus sacerdotibus et apostolis et eorum discipulis et latoribus legis veteris et medicis legis veteris et ipse saluator usque fuerit durissimis verbis ad homines. quis audeat tempore platu filia. faciente ad subditos cause discipline. Unde ergo dicitur vultus quod natus disciplina dicitur vobis dura verba compellit. quia aliqui sine dubio hoc attingit. De quibusdam reprehensibilibus circa humilitate. Capitulo 1. Item 2. non dicitur quod licet causa disciplina liceat plato in dura verba propter. tunc propter in hoc excusetur modum. nec tunc sit excusetur tenet se humilia re usque ad petenda venia. Non enim omnis humilitas est virtuosus. est enim quedam humilitas natus qua saltem si quod humiliat ab alio. Item. propter iustitias suas sepe humiliati sunt et hoc nec bona nec mala est. nisi propter bonum usum et abusu. Alia est adulatio ut cum quis aliam cuius beneficio indiget humiliat se variis modis. Et in xxxv. dicitur nec accipiat osculum manus dantis. et in promissionibus humiliant vocem suam. Alia est falsa ut propter quod quomodo interiora non respondent exterioribus. Et in xxx. Et qui nequit se humiliat et interiora eius plena sunt dolo. Alia maliciosa ut cum timens aliam humiliat se coram eo. ut in hoc possit ei efficiam nocere. sic vult pes qui se humiliat usque ad etiam applicans ventrem ut melius accipiat gratiam non se obseruante ab ea. Et in xxx. Ne edas immo tuo ieterum. eruginat se malicia illius. et si humiliat vadat abire animam tuam et custodi te ab illo. Alia est stulta ut quod ex simplicitate suscipit

nō sustinēda. **Cap. xiiij.** Noli eē hūilis
in sapiā tua. et ne hūilitas tū hūili
nam seducaris. Alia ē sup̄bia
q̄ saluet est i rebz sup̄uacis. **Colo.
ii.** Neq; tēgeitis neq; gustauitis
neq; contractaueritis que sūt oīa
i mēritu ip̄o vsu sc̄dm̄ p̄cepta.
et doctnas hoīm q̄ sūt quedā rōez
habētia i sup̄stione et hūilitate
id est sup̄stiosa hūilitate. Alia est
mīna ut cū quis se hūiliat vlt̄ q̄ dēce
at stari. **Cap. xv.** Est iustas qui se
mīnū submittit multa hūilitate.
et sic facit plam̄ qui p̄t̄ excessum
i duro modo loquēdi petit veniā
a subdito. q̄ quia nō est necessitas
diat. nō a vobis exigit. **Cap. xvi.**
q̄at cū hoc possit fieri et nō fieri.
q̄ sit meli. p̄t̄ dia q̄ sc̄dm̄ diuisas
condiciones eorū a quibz petunt.
huiusmōi venie. et assistentiū p̄t̄
hoc iudicari. Si cū tales ex hoc
magis i bonū p̄ficiūt p̄t̄ fieri.
si autē mē abutūt i sup̄biam.
ut cū quis ex hoc putat se mīnū
reū. vel platum magis culpabi
lē. ul̄ sit audacior ad culpas pe
trādas. et filia meli est non fieri.
Neq; em̄ dñs phariseis sc̄dali
zatis i dicitis eius uel fās legit̄
vniq; sanisse et hoc q̄a sc̄iebat
q̄ non p̄ficerent ex hoc q̄uis dīca
pulis mērdū i sili m̄si sanisset.
De auctoritate regniis gseruam.
Cap. xvij. **Cap. xvij.**
q̄ rector vniūsi nō solū habz
sūmā p̄uidenciā p̄ quā p̄uidenter
gubnat oīa. et sūmā bonitatē p̄
quā vniū oīa dispōit. s; et sūmā
potenciā. cū i suo regimie non
p̄t̄ resisti. p̄t̄ qd̄ ab oīa rector
potēs diat. **Iuxta illud. Sap. xij.**
subest tibi cū volueris posse. Item
spiritibz angelicis. q̄ habent rege
nō solū homiēs sed et puincia.
et regna data est a deo magna
ptās. ad faciendū ea q̄ ptinent
ad gmissionē sibi fām. **p̄s. Amē.**

angeli ei9 potētes v̄tute faciētes s̄bi
illi. Itē homi i p̄ma cōdicōe sup̄
oīa gstituto data est a creatore m̄g
na ptās sup̄ sibi subiecta ad ea co
hercenda. **Cap. xvij.** Dedit ptātē
eorū qui sūt sup̄ tram posuit tōrē
illi sup̄ oēm carnē. Item sup̄ oibz
corpibus q̄ habet regnū sup̄ i seio
ra. data est ptās inuincibilis ab i
ferioribz sc̄dm̄ p̄hos. **p̄s.** Statuit
ea ieternū et i seculū sc̄dū. id est sic
firma ut mutabilitate nō v̄p̄at
Itē i mōu mudo spū qui hz regi
men sup̄ corpz. data est tanta po
testas. ut corpz i nullo possit sup̄
eū p̄ualere. **Gen. iij.** Sub te erit
appetitū tuū. et tu dñs beris illi
qd̄ itelligit̄ de subiectione carnis
ad spū. Itē moysi missa a deo ad i
gimē populi data est v̄rga t̄re
virtutis ut i p̄a faceret mira et
magna et ienuābilis sicut patet
i exōd. Itē aplis gstituitis p̄mā
p̄ibz sup̄ oēm tram data est mīa
bilis potēstas a dño. nō solū i h
gāto et relaxādo. sed etiā i mīa
culis faciēdis. **Iux. ij.** Dedit illis
ptātē sup̄ oīa demonia et ut lāg
uores curaret. Cū ḡ t̄ra potēstas
ānera iueniat i oīibz istis regi
men h̄ntibz et ptās auctoritatē
habet i rōre. patet q̄tū cōueiat
auctoritatē i rōre vigere ut pos
sit subditos potētē regere **Iuxta
illud. Reges eos i v̄rga feriet.**
Cap. xvij. q̄ eneruatio auctoritatis
i rōre induat q̄tēptū ip̄z. qui i
honore debet esse i subditos. p̄t̄
qd̄ diat apls cōūso. **Thimo. ij.** Ar
gue cū oī m̄p̄o. nemo te q̄d̄ p̄nat.
Itē ūba eius que expedit a subdi
tis magna estimare facit mīnū
v̄putari. **Novus em̄ apud hoīes ē.**
ea q̄ v̄ri autētia dicit etiā si mīnū
sunt magna reputare. et q̄ mīnū
aurentia dicit etiā si p̄ualeat i
nora reputare. **Cap. xvij.** Dicit
locut̄ est et ūb ei9 usq; ad nubes

certulerūt paup̄ locut̄ est et dicitur.
quis est hic et hoc p̄ter p̄sonaz aucto
ritatē maiorem. et minore. Itē licet
rōre obediendū sit sicut xp̄o. **Iuxta
illud.** Qui vos audit me audit et q̄
vos sp̄nit me sp̄nit. tū minor aucto
ritas facit ei mīnū obediri. Vn̄ nolē
tes obedire dauid. dicebat. Quis est
iste dauid. a q̄s filius ysai. id est q̄lis
eius auctoritas ut obediamz ei sicut
patet **Regū xvij.** et i multis alijs lo
cib. Ex eneruatioe seu fractioe aucto
ritatis i rōre sequūt̄ q̄tēptus ip̄z
et v̄bor ei9 v̄l p̄nsio. et mīor ad eū
obīa que sūt valde dāpnosa. Porro
auctoritas plati eneruat q̄nq; ex cau
s̄ certis. q̄nq; ex iustis. q̄nq; p̄ idiscretas
distictōes. ut cū per gstitutiōes hūā
nas iudicare restigūt̄ posse plati.
q̄nq; p̄ stultas ex tēp̄tiones. ut cum
aliqui exmūt sine causa multa rō
nabili a ptātē sui plati. q̄nq; per mī
nā subiecte multitudis libertatē.
ut cū subiectis cōcedit mīna libtas
i platorz mutatioe i eorū ptātē rep̄
mēda. Sūt em̄ multa qui mīnū
p̄m ad hoc iueniūt̄ more puerili
qui libentē frangūt̄ v̄gn̄s eos dīsa
plmātes uel ex cūcūt̄ a se magim̄
hoc faciētē. Ab iustis v̄o q̄nq;
per culpa p̄p̄ia ut cū quis sua mā
la v̄ta. suam auctoritatē maculat
et q̄tēptabilem reddit. q̄nq; p̄ effcū
fā autētia. ut cū q̄s nō inueniūt̄ tal
m̄ frō qualis i ūb. quia nō fāt̄ fātū
aliqud̄ sue cōueniēs dignitā q̄uis ha
beat magna ūba. **Cap. xvij.** ex idiscre
tā ad subditos hūilitate ut i casu
p̄n̄. her em̄ oīa i fringūt̄ autētem
rōre. Cū ḡt̄ sicut patet ex p̄dit
tis oīm regimī ānera debeat esse
auctoritas et ex mīmoratioe eius
multa mala sequāt̄ et p̄ hūiliatō
nē mīnā ad subditos eneruetur.
bū diat v̄r sc̄dū nō a vobis exigit̄
et ne apud eos quos oportet esse
subiectos dū mīnū seruat̄ hūili
tas regēdi frangūt̄ auctoritas

q̄ saluet ānera semp̄ debet eē i ḡmū
et illam expedit gseruari. **Regū.**
sed tū petenda est venia ab oīm dño
qui nouit eos quos pl̄ iusto forte
corruptis q̄ta beniuolētia diliga
tis. Tradito mādato cū modum
se h̄ndi ad subditū i excessu dūroz
ūborū causa discipline ponit h̄c
mādātū i modo se h̄ndi ad teum i
eodem casu. Diat autē duo. Vnū
est de petitione a deo i hoc casu aliquid
de fiducia ob̄tēdi cū diat q̄ nouit
eos. **Cap. xvij.** q̄t̄ cū p̄mū v̄tū tal̄ patet
i p̄mū. si diat q̄ sic. tū tenetur ei
de iuria et p̄ gsequēs ad satisfactōez.
Si nō. tū non v̄tē i aliquo p̄asse
quia aliquid genus p̄cā nō cōmisit.
quāc̄ ḡ petet veniā a dño. h̄sio p̄t̄
esse q̄ talis excedit i mō correctōis
et tamē nō peccat i p̄mū. quia
ille dignus est forte tanta. ul̄ maio
ri correctōe. q̄uis corrigēs mō idēuo illā
excreat. **De reā si deliq; i p̄mū**
nō tenetur ei ad satisfactōē veie
si ex ledit̄ h̄ bonū cōe saluet aucto
ritas. sic non tenet̄ dñs aliquis ad
satisfactōē alicj̄ t̄stacōis. cū
lesione hoīm suor. cū idēuo exor
q̄at illud ab illis. Itē si possit fi
tal̄ satisfactio sine lesione p̄redcā.
tū non tenet̄ tantū subdito suo qui
est q̄ res sua q̄tū alieno sicut nec
seruo suo quis tū tenetur q̄tū alio.
Casus nobiles i quibz est veia petē
Cap. xvij. **Cap. xvij.**
q̄ sūt q̄dā sup̄ quibz v̄ri s̄a
solent petē veniā a dño. q̄uis ho
mīnū cōtras hoc nō faciat. **De tū**
cū veniā ab occultis q̄ videlicet for
midat h̄re se q̄uis nesciat. **p̄s.** Ab
ocultis meis mūda me. Itē ab alie
nis q̄ videlicet cōtrahūt̄ ex cōhita
cōne cū malis eis adulāto. uel eoz
nō corrigēdo. ul̄ i aliquo p̄t̄p̄ato
et silibz. **p̄s.** Et ab alienis p̄ suo
tuo. Item a ptās puerilibz. **p̄s.** De
luta iuuetas mee ne meineris.
Itē a ptās ignorat̄ cōmissis. **p̄s.**

Et ignorantias meas ne meineris. Itē
a peccatis omissionis q̄ multa nō t̄p̄uāt
Ea. mandatis tuis nō obediunt.
sed da gloriā nōi tuo. et fac nobiscum
scdm multitudine m̄ie tue. Itē a peccatis
condianis ex corruptōe hūana ouē
tibi. **Matth. vi.** libera nos a malo salz
cōcipie qd̄ quasi teutabile ad peccā t̄
nūabilia inclinat. Itē a malis malaz
cūstāz i bono que idm̄at iusticiā
ma uel cū dicit petendā ueniā
ab excessu correatōis que bona est. **Ca.**
magis dilā asperit corrigēdi. Ca.
Quia 2^m non d̄ q̄ magis. C. xv.
Dilā sūt asp̄us corrigēdi. Itē
est qd̄ dicit dñs. **Apoc. vi.** Ego q̄s amo
non solū arguo uerbis. nō solū casti
go disciplinis. sed arguo i q̄ castigo
uiriq̄ facēs ad corrigendū asp̄us.
Hinc iter dicit. **per. xv.** Auferetur
zelus meq̄ a te et quiescā n̄ uas car.
amplis. ex quo patet q̄ iracūda cor
rectio peccare debet ex zelo q̄ est ad
m̄c̄s. Itē iter dicit sapiā. **Eccl. xxi.**
Qui diligit filiū assidue ei flagel
la qd̄ est asperit q̄ uerba. Hinc iterū
dicit salom. **Prover. xvij.** Meliora sūt
ūba diligētis q̄ fraudulenta oscula
odiētis inuenis q̄ ex amore orūm̄ur
sbera licet sint graua. Itē iterum
psa. xvi. Egrediet̄ uirga de radice
pessē qd̄ iterptat̄ incendū q̄ mag
in amous icendū nō p̄t̄ carē uirga
correctōis ad dilā. Itē iterū ep̄t̄
q̄ dñs p̄ p̄has asp̄us locut̄ ē p̄lo
suo dilecto. sp̄aliter gēn̄libz q̄ tribui
uda. quā sp̄alig dilēxit. q̄ isrl̄ sine sa
marie. sicut patet **Eccl. xxii.** Hinc
iterū ph̄s seneca. **Annā uiaa frā**
gēda sunt nō amo nisi offendero.
Amous q̄ est p̄rūpē i corrigēdo uis
q̄ ad offensam dilā. Multi quoq̄ sa
p̄tēs m̄di rep̄iūt q̄ ad filios
dilcōs nūq̄ ostendūt nisi asp̄itatem
i uultu et i ūbis timētēs illud. **Ca.**
xxx. Iacta filiū tuū et pauentē te fa
ciēt. lude cū eo et cōtristabit te. zelon
p̄i quoz uxorū q̄to pl̄ eas diligit

tāto pl̄ sūt eis duriores i disciplina.
Multi eā sūt uiri rep̄iūt. qui ad disci
pulos magis dilcōs solent hēc ūba du
uora. x magis ex̄t̄na. p̄m̄te nō est
asscribendum malicie s̄ potius tem
uolēre. sicut discipline t̄oī m̄t̄dū
cedat i motu. et iteo bñ dicit qui nō
uit eos quos pl̄ iusto forte corrup
tis. q̄ta bēuolētia diligitis. quia
excessus huiusmodi out̄ fr̄q̄ter ex di
lcōis excessu. nō est autem l̄. bonū
allegandū i t̄oīe p̄sumptōis aīo.
s̄ ad fiduciā opt̄m̄endi cōfortādā
sicut **ezednas xxxviii.** oratio dicit
Obsecro dñe m̄m̄to quōs ābulau
i i uitate et i corde p̄fecto et qd̄ bo
nū est i oculis tuis fecerit. Sequitur.
Nō autē carnalis s̄ sp̄ualis debet
uos esse dilcō. In hoc caplo quinta
qd̄ est de dilcōe fēna tradit̄ h̄ man
dātū vlt̄o t̄a dilcōis modū dicit.
Ea salicet m̄t̄ quos debet esse ad dñe.
Itē uos x̄ q̄lis nō debet esse quia nō
carnalis. et qualis debet esse q̄ sp̄ual̄.
De modo dilcōis iter fr̄s. Cap.
Quia p̄m̄a non d̄. C. xv.
q̄ ad hoc ut esset magna di
lectio m̄t̄ suos. x̄p̄ sup̄ hoc dedit
sp̄ale m̄dātū dicens. **John xii.** Hoc
est p̄ceptū meū ut diligatis iūc̄.
Itē sp̄ale dedit exēplū de hoc dicens
ibidem sicut dilexi uos. Itē sp̄ale
reliq̄ super hoc exēptōre salicet iō
hānem ut patet i ep̄lis suis. qd̄ licet
sit t̄ om̄s seruādū tamē m̄t̄ iūc̄
sōs eūstem p̄fessionis magis debz
vigere huiusmodi dilcō. Dilcō t̄m̄
causa est dilcōis. **Ca. xii.** Dm̄c̄ n̄
diligit sile sibi. sic ouis ouē. colūb̄
colūbā. et sic t̄ alijs. Itē m̄b̄ia i
tem corp̄is n̄alū diligit se m̄mo.
Corin. xii. Si q̄ patitur unū m̄b̄.
cōpaciū ēi om̄ia m̄b̄ia. sicut q̄t̄
unū m̄b̄iū. ḡgaudet̄ ei oīa m̄b̄ia
qd̄ est p̄t̄ mutua dilcōem n̄al̄m̄.
Itē m̄t̄ x̄p̄i discipulos nō debz esse
iūdia ul̄ discordia s̄ dilcō mutua.
John xii. In hoc agnoscer̄ oēs quia

mei estis discipuli si dilectōem habuistis
adiūc̄. Cū q̄ religiosi p̄fessionis eū
dē x̄ s̄l̄m̄i sūt i om̄ibz. et eūstē cor
pis m̄b̄ia. et x̄p̄i sp̄ales discipuli q̄
ca debeat esse m̄t̄ eos dilcō. Preterea
scdm legē x̄p̄i debem̄ diligere iūc̄
cos. **Matth. v.** Diligite inimicos uros.
similit̄ certicos. **Leuit. xxi.** Diligens
adiuenas q̄i uob̄i s̄m̄t̄ uos similit̄ eā
malos **Matth. v.** sūt filij p̄ris uri qui
t̄ celis est salicet p̄ m̄t̄andem. q̄ solē
sūt qui facit sup̄ bonos et sup̄ ma
los. Si q̄ ad inimicos et certicos et ad
malos eā debem̄ dilcōem n̄am
extendere. q̄t̄o magis fr̄s qui et amia
sūt x̄t̄o m̄st̄a et uiri facti debēt it̄me
diligē. **Curia 2^m** non d̄ q̄ carnalis di
lectio dia p̄t̄. vno mō qua diligitur
q̄s ad carnalia. sicut diligit mundus
quos diligit ad ea q̄ m̄di sūt. Aliom̄
qua diligit quis ob carnalia salicet
ob carnales gr̄as ut est pulchritudo.
et huiusmodi q̄i multorū cordibus
iducit̄ affectos corruptos. Aliomodo
qua diligit quis dilectōe organica
a carne sicut diligit p̄p̄i qui p̄p̄is
carnales et cōpaciōtis. Nō ita dilect̄
p̄t̄ suos quia nō ad t̄p̄alia bona q̄
eos docuit ḡt̄p̄nere sed m̄ finē m̄ḡ.
John xii. dilexit eos id est ad bona sp̄
ritualia celestia q̄ sūt fins ad quem
debēt om̄s tendere. Itē nō p̄t̄ carna
les gr̄as s̄ sp̄uales diligit. unde
John. qui uigo et q̄i innocens fuit sp̄a
lis dilēx̄isse dicit̄. **John xii.** Itē nō ex
naturali p̄p̄iuitate solū quia sicut
magis angelos dilēx̄isse. quos t̄m̄
nūq̄ apprehendit s̄ ex sp̄uali radice
caritatis. p̄t̄ m̄m̄a m̄ḡ caritatē
qua dilēxit nos. **Ep̄l. i.** Et quia n̄
uult huiusmodi dilcōes carnales eē
i nobis. dicit̄ **John xii.** Hoc ē p̄cep
tū meū ut diligatis iūc̄m sicut di
lexi uos. hoc est nō sicut m̄di qui
diligit ad bona carnalia nō sicut
mali qui diligit ob carnalia. nō
sicut p̄p̄i qui carnis qui diligit
solū ex dilcōe ex carne nascente. s̄

sicut ego qui diligo ad bona sp̄ualia
et ex sp̄rituali radice. Huiusmodi uo
dilectio bñ sp̄ualis d̄ p̄t̄ ista bñ q̄
dicit uir sc̄s. **Pro carnalis s̄ sp̄ualis**
debet esse iter uos dilectio. q̄ talē
uult x̄p̄i esse m̄t̄ nos dilcōem. sicut
fuit eū ad nos q̄ nō carnalis s̄ sp̄ua
lis fuit. **Ca. 2^m** non d̄ q̄ est quedam
dilectio turpis hom̄i aduic̄. q̄ out̄
ex uicio ḡcipit carnalis. et hec est
mala nec unq̄ debet esse. nec eā
noīari t̄ seruos dei. Alia n̄al̄is que
out̄ ex natura carnis. scdm illud.
nemo carnē suā odio uisq̄ habuit.
et hec cū sit naturalis de se non est
bona uel mala meritorie. nisi per
excessū ul̄ d̄m̄m̄t̄ionē. et hec eā
non debz esse m̄t̄ eos. Tā est q̄ out̄
ex uirtute **Thimo. i.** Dedit nob̄ sp̄m̄
uirtutis et dilcōis. hec est uirtuose
dilcōis et hec debet esse m̄t̄ eos. Por
ro due p̄me dia p̄t̄ carnales. q̄a
a uicio carnis uel a natā carnis o
runt̄. hec autē sp̄ualis q̄ out̄ ex
caritate. q̄ per sp̄m̄ diffundit̄ m̄ cor
dibz. et hec est quā apud **Colo.** fuisse
didicerat ap̄l̄s p̄ ep̄afam dicens
cū gr̄az actione qui manifestauit
nobis dilcōem uirā i sp̄u id ē sp̄ua
lem dilcōem. Porro hec dilectio sp̄i
tualis q̄ est dilectio caritatis differt̄
i alijs dilcōibz i multis q̄ sūt ad eū
laudem. Est em̄ quedā dilcō que
q̄nq̄ uersatur c̄a aliqua ihonestā.
cōtra qd̄ dicit ualēnḡ max̄imus.
Ca. cū quidā rogaret̄ a quodā aīo
suo ut faceret quoddā et rogat̄ attē
tens q̄ illud esset ihonestum. r̄ndis̄
set q̄ hoc nō faceret q̄a erat ihonestū.
et rogans dicit̄ q̄ ergo p̄t̄ esset m̄
amicicia tua si non faceres aliq̄t̄
ihonestū. p̄ me. Rogatus r̄ndit.
Et tua aīana q̄ m̄ p̄deset si pro ea fa
cerem ihonestum. Tūc̄ est q̄ dicit̄
Cul. hec est lex i amīcia ut nichil
turpe rogem̄ neq̄ rogati faciam̄.
qd̄ facti implētes solēt dicere illis
quos ex caritate diligit obsecro

no

haber abbas tenet plq möch9 abbi
q epō. Alij sūt qui hnt iuris dcoēs
nō distinctas sedm dūsitare. s3 subalt
nas. et tm differētes sedm plus et
min9. ut prior claustralis et abbas.
Cūq em pōt pōt qui est sub abbate
potest abbas et m hys tenet subdm
plq obedire supior. q mferior licet
vtnq teneat. Et ad cū aug ecclia
esset ita ordinata q epō tenebat ibi
locum abbi. 4 ppositus locū pōis
ut dcm est supra. et adhuc ite fuet
i quibusdā ecclis alioqn quō dicit
ipm pbm non ppositū curā habe
uoz frim ipē volens ostendere q
ordine obediendū sit i hoc casu ma
ioub9. dicit pposito obediendum
s3 multomagis pbō id est epō. Nā
ubi epō nō tenet locū abbas. m
quib9dā magis tenet subdm reli
giosis plato suo suē ppositus suē
alio noie nomiet q epō. i quib9dā
ecclis ut p dcm est. Itē noīdū q
quedā est obeia seruilis. Iux illud.
Col 3. Serui obedite per oīa dñis
carualib9. Alia est filialis. Iux Col
3. Filij obedite pntibus p oīa.
Porro seruilis obeia quā timorē
duat qd facit. fct iūte. Filial vō
q amor iduat qd facit. fct libent.
Itē her qd facit. fct cū mūre illa
autē simpliater s3 querela et dy
cussione. Itē her cū tristitia illa at
hilarit. Item her pigre illa velont.
Itē her fct. illa se vrilit. Itē her
supbe reputās se multū fesse. il
humile reputās se p9 oīa quasi
iūte. Itē her quiesat q ato potest.
illa at m fatigabilis laborat vsq
ad mortem. Et isti sūt septē gōus
obeie sedm brm bñdū. ut d vādeluz
obedire libent. hilarit. velont.
vrlit. huilit. simpliat. pseuerā.
Et iteo volens aug de mare qd
tebet esse obeia dicit tō pū non
dnd. ut sit obeia filialis sicut dicit
filios ecclie nō seruilis sicut fuit s3
lege greg. Obeia nō seruli metu

Pro

Pro

sed caritatis affū seruāda est. her autē
tāto laudabilior est q laudabiliores
ex se eliat cūstantias ut p dcm est.
Itē noīdū q licet obediendū sit plati
igulariter. tū multa sūt cas9 i quib9
non tenet eis subdm obedire. Vn9
casus est qd papir qtra dē. qz magis
oportet obedire deo q hoīb9. Sedūs
est qn maior sedm distinctionē p dcm
mādat qm. Ali9 est qn ex mūe qd
ab eo qui pōt a pōtē plati sui. Ali9
est qn papir ali9 i teroga nonem
iuris dcoīs plati maioris. ut si papir
minor plati q maiorū visitati nō
dicit ali9 de reuelādis i visitaco.
ul q nulla loqretur de bono aīe sue.
ul ecclie sue vel ordīs sui et filia. Ali9
est p ipotētia absolutū. qn saluat
nullomō pōt fieri qd mādat. Ali9
est si mādat ali9. p qd eiat de obeia
pmissa. ut si papir platus subdm
suo q itret aliū ordine. Ali9 est qn
papir ali9 qd est supra vel infra
uel cōtra p fessione fctm cū nemo
teneatur vltra q ali9. nisi ad illud
qd pmissit. Ali9 est sedm quōsdā cū
papir ad ipmēus ad p fessionem.
ut si papir monacho abbas. qz tom
die iperret auct volātes p p p p p
si hoc faceret s3 causa rōnabili. Nā
si hoc faceret causa probādū obeiam
monachi ul ad exatandā paciam
suā. ul aliqua alia de causa ānera
p fessionem nō esset securū m hoc
casu non obedie. Ali9 tū videtur
hoc casu sit obediendū. qd dicit bñ.
q m hys q sūt pure bona ul pure
mala nō est obeia s3 i medi9 i q b9
ut plator dicit iussio ul p hūitio
nō est gēpnenda. q et si obedien
dū sit platis regularit. tū habet
excepcone i casib9. iteo nō bilit
dicit obedire. et nō dicit i oīib9
ut itelligat obediendū i hys que
ad statū placoīs eoz p timent. Et
si obediendū sit pū et dicit et medi
co. tamē i aliquib9 sedm p hūm m
ethias ita etiam p ielato i hys q

ad suū regimē p timent. Sic g pater
quō i isto mandato tētiat augusti9
quib9 obediendū sit et quo ordine
dūsis. et qualis tēbet esse obediētia
et i quib9. Post hoc nōnd q it oēs
virtutes religioso necessarias de
papuis est obeia pfecta. Ite ē cū
que religioso dat pacē q em mūg
est obediēs frequēs h3 turbacoēs.
quia nō p mptus ad multa q sibi
iponit ad q si esset p mpt9 nō tur
baretur s3 pacē haberet. Itō dicitur
pūb rui. Qui tmet pceptū i pa
re vfabitur. sol9 quētem obediens
est qui cū tōre dei pceptū recipit.
Itē her est q acqut homi grām ma
ior suoz. Sicut em silia indifferēs
est nullū accepta verisificacoib9
q pnt te ea facere qd volūt sue bre
uem s3 longā. ita et vere obediens
plato suo accept9 est qd pōt te eo fa
cere qd vult. Exēplū i vīspim de
abbate siluano qui cū qretur a qdā
qre diligeret disciplina suū marci
pl9 ali9. duxit eos p cellas fratrū
et vocans unū nō statū venit. sili9
multa fecerūt. cū autē veniēs ad cel
lā marci vocasset eū ipē relicta lēā
ip fct. quā ipē scribebat statū venit
ad eū. quo viso dixit abbas. ecce gē
pl9 diligo eū. Et illi dixerūt. vē et
pl9 dilige d9 est a te. quia de9 plus
diligit eū. Itē hē q totā gregnao
nem quā i obeia sūme p tibat
pacificat. Aug. Pax domus est
ordinata ipetrandi et obediendi.
tōrdia cohābitaciū. p p qd dicit
macti rui. Siluit tra oīib9 dieb9
symonis qui mē p tāt obediens.
Itē hoīem vtilē facit cōgregaco
sue. bonus em obediens est sicut
azina q erat i dhlm cōis quā qli
ber poterat accipe ad quostumqz
vsus. et felix qui pōt dicere cum pō.
De iumentū fctis sū apud te. et tū
p pter hoc non recedo a te. sed et ego
sem p tēcū tu tenuisti manū dexte
rā meā. et i volūtate tua deduxi

time. Sūt em quidā sicut palefredus
uel dextrarius qui nō pnt hū nisi a
paucis et ab illis etiā ad paucos vs9.
et iteo nō sūt vales ut iumentū. Itē
facit hoīem nobilissie triumphare.
vādeluz de hoste fortissimo salicet
aīo p pūo cū qui dñatur melior est
sedm salomonē expugnatoie vrbū.
a quo multi viciunt. p q9 viciunt
carnē mādū et dya. **Pūb rui** vū
obediens loquet victorias. dū em
aliene voa huilit subdm nōmetip
sos i corde supam9. Itē facit tō sacfi
cū acceptissimū p pietatē cū offe
rūt deo res tyales p abstinentiā
p pna caro. per obeiam vō p pā vo
lūtas. **Re** melior est obeia q
victorie. **Greg.** per obeiam p pna
volūtas mactatur. tāto g quifqz
acius deū placat. q tō repressa aī
eius cōspcū p pū arbitri9 supbia
gladio pcepti se imolat. Itē facit
pces apud deū efficacēs. **Grego.**
si obediēs sūm9 ppositus nō s3.
obediet deus oīib9 nō s3. et hoc
iustū est qui em hui9 oī ppositos
audit deum audit. **Iuxta illud.** q
vos audit me audit. et iteo tales
ipē exaudit. Itē sūme dicit meit9.
alie multē virtutes luctatē solum
cū vnā i aliā. et hoc raro q n
q parū. obeia vō luctatē cura oīa.
et quasi cōtinue et opa h3 meriti
excellētis p p difficultatē. Sicut
g mētrator qui cura omē genus
negociacoīs 4 oī tempe. et i pao
sis merabus negociatur facile di
tat. ita et her. et iteo bñ p dicit o
beie illud **Puerb vltio.** Multe fi
lie salicet virtutes filie spūs facti
cōgregauerūt diuicias. tu sup g fca
es vniūsas. Itē custodit a p pūis
p pōz exequens em obeiam est m
negōcio regis celestis cui9 māda
tū exequitur et iteo securior q qui
est i p pūo ut m rator. **Grego.** sola
obeia vrt9 est que retās virtutes
mēti iserit msertasqz custodit. Itē

Pro

ad maiore dicit gl'am. **Un** i vniuersum. vidit quida sener quatuor ordines i celo. vnu saluet i firmamcu 4 g'ras agenciu. aliu i firmis nustranciu. aliu i solitudine regenciu. aliu vniuersu cu i obia. et hic erat sup omnes. 4 cu q'ret roem. dcm est ei quia alij qd faciut. faciut sedm volutate suam. hii p'rias volutates abdicantes qd faciut. faciut sedm iussione p'is. spualis qd est man' et iteo dicit ad gl'am maiore. **Phil'ij.** Facis obediens vsqz ad mortem. ppter qd et deo exaltauit illu. attendit qui h' legit q'tu singula p'dcoz que facit obia ncia sunt i religione. et p'cebit dare q'tum exacu in opib' obie est nciu vno religioso. Attēdēdū est q' multa sūt q' minuit bonum obie q' p'cholor iueniūt i multis. **Sūt** enī quida qui et si obediunt i quibusdam. tū in alijs sūt minus obediētes. cōtra qd est illud **Coz. ij.** Itēo sepsi vob' ut cognoscā expi mentū vrm. vtrū in omib' obe diētes sitis. Alij sūt qui et si faciūt rē iunctā tū min' plene faciunt. cōtra qd dicit **phile.** cōfites de obia tua scripsi tibi sciens. qm super id qd dico facies. Alij sūt qui et si faciunt qd dicit tū alio mō et iterdū p'iso. cōt' qd **Matth' xxi.** Eūtes discipuli fecerūt sicut p'cepit eis ihc. **Sūt** alij qui iteo reddunt se difficia les ad obediendū. q' multū affli gūt ab eis p'posita corū. anq' possit eos mouere. ad aliq' sicut affligit tūfferēs lapides ab eis q'tra qd d' **hebre. xij.** Obedite p'positis vris et subiacete eis. ipi enī p'ugilant q' rōem reddunt de animal' vris. ut tū g'udio hoc faciūt et nō gemē tes. ita saluet obedite ut nō faciāt eos gemē ex difficultate obediēdi s' ex facultate gaude. Alij sūt qui ad simplex ūbū nolūt obedire nisi p' p'iat' eis. cōtra qd **1 p'ti. iij.** amone seruos dco obedite saluet ad simplex

ūbū q' si hoc debet facere seru mudi. q'to magis seru dei. **Seri.** In obia valde vtile est si id qd' discipulis vigor imponit nullo cogente hūilitas ser uuerit. Alij sūt qui nō amōe s' rōre pene interdū obediūt. cōtra qd dicit **Sieg.** Obeia nō rōre pene s' amore iusticie seruāda est. et iteo d' **Deut. xxx.** Diligas dnm deū tuū. atqz obe dias voa ei. p'mittit dilectōem obie iuenis q' obeia ex dilectōe debet ori ri. Alij sūt anq' obediunt solent multū disautere de mādato. q' qd' **Homij.** Positū mōsterij tēas ut tū. diligas ut parentem. arcadas tibi salutare. q'q' tibi p'cepit. nec te maioris sūā iudices cui' tu officiu est obedire et implere que iussa sūt. Alij sūt qui et si facere velint qd' mādatur tū morosi sūt i aggrediendo. cōtra qd d' **m. ps.** In auditu auris obediuit michi. Alij sūt qui semp iueniūt ipan allegantes hora obediēdi se her et illa h're ad faciendū q' nisi p'mittant' facere p'urbant' cōtra qd dicit **dd.** Patius sū et n' sum t'batu s' rē. Alij sūt qui nūq' se disponūt p'meditando ad bñ obediē dum. q' qd' **Sūdg.** p'facis obediē par aures auditu. oculos visu. lig uam voa. man' op'i. petes iruere. et sic totū se colligit ut ex toto man datū impleat ipantis. p' qd dicit **Querb' xv.** Mens iusti meditabit' obiam. quia freq't cogitat quō tpe suo bñ obediens iueniatur. Alij sūt qui obediūt quide s' cū mūmre ex quūt mādātū. silēs in h' obeie rō nū qui ad mādātū dñi exbant de corpib' sed clamātes cōtra qd bñ dicit' in regula. **Obeia** tū acceptabi lis erit deo et dulcis homib' si qd' iubetur nō mūmre efficiatur. Alij sūt qui et si nō mūmrat ore. tū cū t'haa animi exequūt' obeiam. q' qd' bñ d' in regula. **Obeia** q' ma iorib' p'betur deo exhibet' q'p' enī dicit. **Cui** vos audit me audit 4 cū

bono nō a discipulis p'beri oportet. q' hylare daretur diligit rō nā cū malo nō si obediāt discipul' 4 si iplent ius sionem tū accepta nō erit deo qui cor respicit. Alij sūt qui et si i magnis obediūt tū mōra g'rempnūt. q'tra qd' **Sūdg.** A monachū obediētissi mū cui ex quib'cūqz ūbulis senoz nec vnu iora p'iuolat. Alij sūt qui interdū nō curāt de iplenda iten cōe mādātis dūmō mādāt' s'bam impleant cū cōuerfo apd' fideles et apud p'ias mētes magis i'p'is e h'ndus ad itenacōne mādandis q' ad ūba. h'nt ē q' illi liberati a dño quib' p'ap'ebat ne audice rent. cū ipm p'dicabāt laudabili' fuisse p'utatur. q' si tacent q' dñs hoc p'ap'eto p'caus itentebat dare exemplū vane gl'e fugiēde q' ipos obligare. Alij sūt qui cū eis aliq' displicēs iungit' p'utūt itenacōne mādantis. iudicāte ex aliqua mala rōne sic faciūt. q'tra qd' **Sūdg.** Non sufficit exterius obtempere maiorib' q'ris nisi ex itimo cordis affcū sublimi' senāa m' de eis. Alij sūt p'ni ad excusa dum se ab obeia ipotencia alle gādo. q'tra qd' dicit bñ d' i reglā q' si p'latu s' possibile p'ap'iat tū temptandū est a discipulo illud implere. Ad qd' cōfortat exēplū pauli dicens **Phil' iij.** Dñā p'of sum i eo qui me cōfortat. Alij sūt qui tales se exhibent q' p'lati nō autent eis aliq' iponere sicut eq' itomito qui mordet et p'curit aut autēt hominēs iponere dng. **Cōf'** qd' est ūbū seuis qui cuidā itrare volenti r'ligione et q'ienta quō se h're deberet dixit. **Tu** et azimū v nū estote. sicut asinus idifferent qd'libet omis recipit et pacifice. ita debet vir religiosus se i reli gione h're. **Iaco. p'imo.** In man suetudine suscipite i'fictū verbū. verbū obeie p't dicit i'fictum quia

trahit suscipiente ad sui naturā sicut sicut i'fictus trunā. Alij sūt qui ex quadā ai p'sup'acōne de sua sapia confidētes. de dignat' ab alijs regi. et iteo min' obediētes sūt. cōtra qd' **Homij.** Bonū est obedire maiorib' 4 post sciam sc'pturaz vite sue tramitē ab alijs disce. nec p'ceptone va pessimo. saluet p'ie s'up'acōne sua. Alij sūt qui p'caus volūt sibi obediri a maiorib' q' eis obedire. dū eos ad suā volū tate p'rahūt faciendam. **Sūdg.** Multozū pueris hodie exigit ut dicat' eis q' vis ut faciām tibi. nō ipi quāt dñe q' me vis facere. **O** breue ūbū s' plenū. s' vniū et efficiat et dignū oī acceptōe. sicut enī dignū est oīno. dñe nō meā a te. s' tuā a me. et q' et f' volū tē. Alij sūt qui interdū rem iunctā et si faciūt. tū scēnter faciūt male i'frautem saluet ne alias ipona tur sicut equ' fictus educt' de sta bulo male ambulat ne de stabu lo alias educat'. cōtra qd' dicit **le xliij.** Aledictus qui op' dñi facit fraudulēt'. Cauendū est vno sancto regēti sub obeia ab oibus istis. ne sic faciēto et labore obeie p'dat i toto ul' i p're. **Sūdg.** Memorete frēs xpc ne p'teret obiam p'didit vitam. Si autē xpc sic fecit. q'tū cauendū est nobis. ne obeie bonū p'dam'. **Sequitur.** **De cuncta Septimū Cap.** **I**sta seruēt. et si qd' suatu minus fuerit nō negligēt p'cat. s'ut emedandū corrigendū q' au ret ad p'positū p'apue p'tinebit ut ad p'rim au' est apud vos ma ior auctoritas. referat qd' modū ul' vires ei' excedit. Traditis mādātis quia parū hoc p'desset nisi diligent' obseruaretur. agit i hoc caplo. vij. et vltio. de diligēcia obseruādi ea. **Sūt** autē t'ria q' ad hoc multū valent. p'mū est cōdi

Rota

Ex

tute i placobis scit se no felices sed miserios reputates genuit. Vnde cum legeretur regula bti augustini i quoda quentu. et lcoi legendo illud vnde et vos no va si caa ipi misere mi erado subiuger miserii. et cor rector emedaret miserii. por q cat valde venabilis psona dixit corco ri. fe dmittatis eu dice miserum. qz ve misim est ois por. q bene sentiebat ista miserii moyses qm u xi. dixit dno. Cur affluxisti seruum tuu qre no uicio gram corate xaur i posuisti pondi vniusi ppli sup me. Et p non possu sustine sola pplm huc quia gnis est michi. smaliter videri tibi obsecro ut mificas me et tuema gracia i oculis tuis. neta tis affiaat malis. Qz aut miru si fiteles hoc sentit spuali illuaco. cu quida eimichi hoc dem videri proem. legit em q ai auda genti es ser oblata vestis tyialis cu corona is piciens vestem aut. Qpnu magis nobile q felia. q si quis attedat qn tis sollicitudibz et piculis et misis sit refertus nec iacete i luto toller. et si g'ambrosi i affectuoe placois se felices reputet. tunc vni sancti reputat ifelices. Item isti affectu placoe ab utit ea i supbia doinadi cotra illud pet vltio non ut dnau tes in deris. isti vo vtur ea i hu le famulatu. iuxta illud Mat xxi p rincipes gentia dnantur eorum et qui maiores sut ptatem exercet i eos. no ita erit me vos. si qaz voluit iter vos maior fia s' h' mist. q az voluit me vos pms esse erit v' seruis. Itē noia q ut dicit augaloch supior. et si admistret ut decet. tu decene appetit. et iteo vni sancti n appenit prelacione sed poaq fugiit. Sed sut ea que solent induce aliquos ad recipiendu placone mterdu. Vnu est diuina vocatio. Reputat em aliqui papue i ecclis diuitibz q qn canonici eligut vocat a deo

Ex

et iteo no reputat semalefaci si gferat vomcoi diuine iux illud hebre. v. de mo assumit sibi honore. si qui vomcoi est a deo tanq aaron. Greg. i leg. em vere huilis est qui sup inuitis arbitio ut debeat pesse intelligit. et tu pesse contempnit. Aliud est caritas primoz et hic melis Aug. Ocu scit querit caritas veritatis. negotium iustu suscipit uctans caritatis. Aliud est obcia et hoc melis Greg. i pass. Diuins dispoibz subditz atq a vi cio obstranonis aliena cu subire re gnus culme mpaet si ia donis p uentis est quibz a alijs pfit debet. q ex coite fugere et iustus obedie. Itē est q te multas legit q et si placoe fugerit. tu finale obedientes re perit si quia tales i receptis placis bz. nec debet sibi coplacere. nec va i supbiam dnandi sicut abia q. di at ille qui vobis p est no se existit pte dnante. sed caritate seruier felitem. **De caritate seruio plan ad subditos Caplm Ecclisim lxx.**
Et noia q sumz placz vomc se seruū seruoze dei. iux illud pauli. **Corin. iij.** Nos autē seruos vros ppter xpm saluet que pdia ma. Item ageli seruiut homibz. iux illud hebre. pmo. Quies sut amiff torij spc i msteria missi ppter eos qui hereditate capiut saluetis. Item ipe filij dei forma serui accipiens seruiut homibz. iux illud luc. xxi. Ego autē i medio vū si sicut qui ministrat. et iteo ai tot et tati seruiut homibz no est decens. hmo valde conuenies et salutare ut qly placz libeat se seruū subditozū. Sūt aut multa i quibz boni plati seruiut subditis. seruiut em eis mterdu in tyalibz illa ad eozū seruiciū p curando. **Corin. xij.** pō em debet filij thos nare pncibz si pntes filijs. Itē m terdu in corp alibz exemplo dñi qui dicit. **Job xij.** exemplū dedi vobis saluet de pedibus lauandis

ut et vos ita f

ut et vos ita faciat. Itē i spualibus i multis q solent magna seruicia ab homibz reputari magnū seruiciū re putat manū exhibē filio suo cu por tar eu et hoc faciut plati boni. **Qui xij.** Naq ego cocepi oem multitudie hac a genui ut dicas in portis eos i sinu tuo sicut mī solet portare ifan tulū. Itē bonū seruiciū exhibet aliq q ministrat vidualia ad pacendū eum. sic autē faciut boni plati. **pet. v.** Seniores qui i vobis sut obsecro ego co semoi. pascite qui i vobis est grege dñi. Item magnū seruiciū exhibet cū ti qui pro ea custodiēda vigilat tpe hostili. et ipi sut vigilēs q custodiē cūitate pnt dicit. **Can. iij.** Itē mag nū seruiciū exhibet ifumo q curā eius gerit i infirmitate sua et ipi h faciunt. **Luc. x.** Curā illis habe qd p tinet ad plati. Itē magnū seruiciū exhibet regi qui pro eo custodiēdo vigilat dñi ipse dormit. q ipi h faciut pro aiabz ipi em saluet ppositū. **Igni lat** quasi reddidit vōem pro aiabz vū. **hebre. vltio.** Itē magnū seruiciū exhibent aliq qui pro eo defendendo pugnat qra hostes et ipi sic faciunt. **Can. iij.** Iaculum salōnis saluet eataz i fortēs abūt ex fortissimis israhel qui sut omīs tenētes gladios et ad bellū doctissimi qd expomē de plati. Itē magnū exhibet seruiciū homibz qui eos ducūt p tūū et ipi sic faciut. **ps.** Deduxisti sicut oues pplm tuū i manu moysi et aaron. Item mag nū exhibet seruiciū aliq qui ipm tū tūm sordibz lauat hoc ipi faciunt. **Job pmo.** Job scificabat filios suos qd pmet ad plati. **Et** si plati q i hys et silibus seruiut subditis suis p tati tū. Si em qd fit cuilibz de mīnis a quocūqz xpus iputat sibi fctū. et da tarq est talibz i fine regnū. q tōma gis platis. qui ppter ipm i hoc sup a hos se huiliant. Sicut em supbia do minadi ducit plati ad iferos. ita hu militas seruiciū ducit eos ad supos

et iteo bñ dicit existimet se caritate ser uiente. felitem. **De honore exhibēdo plato. Caplm. Centes. lxxi.**
Honore corā vobis plati sit vobis. In hoc mādato tangit se da lo na cōdicio plati videlicet q a subdi tis hēatur i reuēcia. et honore corā vobis et est sensus. Ille qui vobis p est sit vobis platus hōre id est pferat vobis honore coram vobis. et h iustu est qui p est. **Mal. pmo.** Si ego pater vbi honor meq. Et est noia q quida mniq mterdu hōrant plati ppter aliq ei q vicia. **Sen. iij.** Cū vidisset etiam viciōda pū su esse nudata. nūcūat duobz frībz suis. qd qd. **Greg. i glosa.** de bonis filiis. filij subiecto dōp pal lo auersi deserūt. quia diuidicātes fctū. q magrū venerātes. nolunt vad qd regūt. Alij mterdu ppter simpli citate q quida et si viciis careat hnt **Job xij.** Deridet iusti simplicitas. qd ppter hoc suos platos qtempnūt. **Cont. qd dicit. Can. iij.** Et si defecerit sensu veniā da et ne spnas eu i dūte tua. Alij mterdu ppter noncā falliāt quā habet eozū. sicut dicit de quodam viro rurali q nūq veneratū est crua firū eate sue qui factū est de iūce ori sui. **Mat. xij.** Non est ppha sū hōre nisi i pta sua. Porro et hūmno i reuēcia secūtur ea mala. **Primū** maledictio. **Deut. xxv.** Maledictū qui nō honorat ptem. **Secūm** ē pna cōfusio. **Can. iij.** Deceat filij ppter sine hō re. **Tertū** est gūelia dei hūmno di ei iruēcia sua reputat. **Luc. x.** Qui vos spmit me spmit. **Et** q ista decli nē ē honoriāq est semp prelatq. **Ad** hoc autē monet scriptura dicit. **Eccl. x.** In medio fctū rōi illorū i honore. Itē hortat natā exēplo apū qui dge sū egredientē te aluēari suo cōro mitant et ei faciut cellā singulārē **Seneca.** Putat ab eriguis aiālibz nō trahere mores. Itē monet rāo. **Honor** em exhibitq plato exhibet teo quia ipē dicit. **Luc. x.** Et vos aud.

Do

Do

me audit. et iteo cu oib homo teneat
deu honorare debz. et platum suu ho
rare. **Marq in sermoe.** Qui horat
missos. necesse est horare mittente.
Et sciendu q honor iste assistit i tibi
de quibus **Et us.** Qui timet deum
horat pntes in ope et sermoe. et o
pacia. In ope pmpre obediendo.
deuore seruendo. reueret assistedo.
et huiusmodi. In sermone reuenter
ei loquedo et audiendo et huiusmodi.
In pacia excessu et infirmitates eius
et filia patiente ferendo. **De timore**
i quo debet esse prelati Cap. C.
Timore coram deo sub. Arx.
Ut sit pedibus vris. In po
nitur madatu circa terra bonam
condicione plan. et est sensu qm
cora vobis supponatur honore.
tu timore debet vobis suppoi. Et
notidu q licet oib homo semp de
beat esse pauidus. tu platis magis
est timendu q subditis. Ipi ei hnt
reddere roem no solu de se. s. et de
subditis. **Hebre. ultio.** Ipi eni pul
gilat q reddidit iohem p araba
vris. cu a die sit res valde paoise. et
valde dilectio et valde faale peant.
q tum debet timere qui sit eas accip
in custodia q de eis reddidit i roe.
Ite hoc timens augu dicebat. Et
faciam cu a me eriget. raao tot aia
vri q pendet ad collu meu. Ite ipi s
qsi pntes exatub et id ipis vntis
faale totus exatub dissipat. **Mad.**
ix. Cecidit iudas et reliq fugerunt
et iteo demones acius eos ipug
nant. **Regu xii.** totu pondus plij
versu est in saul. Si aut oib nara
lit timet hoste qtu debet ho ronali
time hostes suos. **Regu xvii.** vidit
saul castra philistinim et timuit et
expauit cor eius inimis. Ite sicut d
de pre impio conqruet filij. ita de mlis
platis qruet cora deo multa subdit.
Dndg. Demet au tbnal xpi ubi
audient pupilloz et viduaru qn
monia gnis allegacio diua. D qtu

videt timuisse qm monia ista Job qui
dixit xxxi. si adusu me tra mea da
mar q dicit ita in aui q tra mea n
habet adusu me qrela. q exponit q
de plato et subditis. Cu g pauca aut
q nulli sint qui habeat a qui habe
possint hanc fiducia. qn poa teste
consua multa fecerit uel omiserit
de quib subdit qn possint sic bal
lmus regis cora que clamant subdi
ti. i maiori debet ee timore q simpli
miles. nulla cora se hnt querelam
talem. ita et plati i maiori debet ee
timore q subditu. Ite dicit augustinus
de plato qto i loco superiore. tato i pi
culo maiore vsatur. et hoc qz faale
cadit. **Dndg.** faale est i alio itucit
obstupescit. cadit ei grauius si cadit.
Ite illud. qto status alior. tato m
grauior. Cu g oib ho i maiori p
lo qsturo magis sit timedu plato
eo q est i alio q subdito qui est i mo
i quo no ita faale cadit quis nec ita
grauit. Ite signu est diuini amoris
cu quis no exponit occupacoibus
placoibus. **Gregg.** Misericors deus
quos tene diligit ab exterioribz acco
ibus abscondit. Nam et p familias ad
eu labori seruos mittit a quo filios
suspendit. et vnde filij deoz sit sig
nat diuine vacuie occupacio i pre
lacione. **Augustinus.** In nullo in ma
gis sentio deu vacuie q cu essem
indignus pom ad remu positus su
ad gubernaculu. Cu g sedm h plat
maiora signa habeat diuine vacu
die cora se q subditus magis e ei
timendu q subdito. Ite platus ad
plura obligatur q subditu sic dnt
aliciu velle plus tenetur. et quod
hospitalitate. et quo ad elemosib
et quo ad alia multa q sui subiecti.
Ite xii. Qui qmedauerunt multum
plq peret ab eo. **De quibz gregg.**
i pasto. Sic g ror nate est cogitaco
mudg. acceptioe papuq. silcio disc
tus. i verbis vrlis singulis copaf
sione pximus p auctis qteplaco

suspensio. bñ agendibz huilite socius.
contra delinqm vna p zelu iusticie e
rectus. itnozu cura in exterioru occupa
cione no minues. exterioru puidencia
i intiore sollicitudie no dinguos. qui
aut ad plura tenet plq debet time
pp hoc gregg nazarenus vntis q
non potuit implere tot ad q tenebat
timens aie sue relicto epatu fugit in
solitudine sicut legem in appologitico
cy. Ite m septe epob asse qui p sui
excellencia vocati sut angeli. reyn se
multi gra quos dnt aliqua habuit.
et licet pauca tu no omisit. qn illa m
parat. Qntu g debet alij plati sibi re
re qui loge sunt a statu angelico. Ite m
dicit durissimu in hys qui presunt
fiet. sicut dicit **sa. iij.** Si g omibus
timendu est iudiciu. tu plq est istis ti
mendu pp duricia iudici q comiat
eis scriptura. Quia igit ppter h ma
gis timendu est plato q subdito. bñ
dicit. **Timore cora deo subditus sit**
pedibus vris. ut et si superior sit hore i
ferior sit timore. De caritate eoz q
ptinet ad officiu plati. Cap. C. lxxii.
Quia omes seipm bonoz opū
pbeat exemplū. corumpiat
quietos qlolet pūllatimē. suscipi
at infirmos pantes sit ad omē. In
radit madatu etā quartā bonam
plati condicione. q ptinet ad officij
executionē. Et notū q sedm multa
plite subditoz varietate. incūbit
varia agere. In qoi autē exēplum
ponit gregg nazarenus dicit. Si p
sibile esset vnu aīal fieri ex dū sū
aīalū et bestiaz gūbz. iāber ei
qui curā hret illig aīalis tot varia
facere q varietas singuloz aīalū
requit. nō em eadem vox apm est
oibus. nec aīte sibus agūt. nec aīte
ab oibz cōuenit. ne palpādi et fo
uendi modū at est. ymo ipis qbus
alie imitant alie exatāt. ad furo
rem. cū ergo eadē corpū sūe qgga
aones qmisse plato. huiusmodi vari
etates hēant. ymo plures sedm h

modi varietates. oportet plati offi
cū variari huiusmodi autē exēplum
habet in paulo. **2° ad gregg.** Qs
digne eloqui valeat cotidiana p
singulis puidencia et sollicitudinem
omī carāz pauli erga oēs misericors.
q. oīs freno caritatis affri. offēdici
lū quibz paretat. et paulū infirmabat.
scādalizabat alius et paulū vrebāt.
d leges dat seruis et dñis pūcipibz
et subiectis. vris et mulieribz. pū
bz et liberis. nuptis et iūpūis. cō
nētibz et luxuriosis. sapiētibz et i
pūtibz. cūctisio et pūno. ecclie et
seculo. spū et carm. p alys quidem
letat et grās agit. alios castigat et
corripit. alio gaudiū et coronā noi
nat. alios pō stulticie notat. Cū alys
quidē bñ cōtētibz erit alios at male
curiētes refrenat et euocat. **Fructe**
pat de ecclia nūc caput et caritatem
confinat. nūc luger aliquos. nūc
letificat ex alys. nūc lacte potat. nūc
misera reuelat. nūc se tenet et exequat
huilibz. nūc secū erigit huiles et ex
alcat nūc pponit spm māfuetudis
nūc supbis et arrogātibz aplice pā
tis virgā mīnat. nūc erigit adūsu
erectos. nūc effiat discipulis tāq si
nūc foueat filios suos. nūc aplor
omī est mīnū nūc dōmētūm sui
pollcet p eū qui i se loquit nūc dis
solui dēstērat et ee cū xpo. nūc pūna
uere i carne pōt eos qui indigent ne
cessariū pbat. nō em qut q sua sint
si q filioz sūt. licet igitur sedm p dā
plima pūncāt ad plati officium.
tū augū etā pauca magis nūcā
quāq. sāt. tradit hūc madatū dicens.
circa omēs nō sūt autē hēc tūctā ab
aplo pūmū sumit de eplā. Cytū iij.
Alia quatuor de eplā. Thessa. v. Et
uota q mē oia q magis sūt nūcā
plato est bonū exēplū sine hor ei
carēt efficacia qūqz facit. 2° cor
rectio maloz. Et em pteset ei bñ
face si mala sustinet. 3° e cōsolatō
afflictozū. non em solū corā vna

No

atione enim negligēte vngā correctōis
amittit et ite ad euigilandū eos. d.
eis i psona sumi plati q̄vara ruij
symon tormus. Itē sūt sicut p̄tates q̄
ante se ferri faciūt gladiū. et tū sū
causa quia sūt ita teretes quia nūq̄
eo vtiūv q̄tra quos dicit. **hō. xiiij.**
h. male feceris tunc p̄tatem nō ei
sine causa gladiū portat. Itē sunt
sicut ymago b̄i nycolai mortua te
nens baculū i manu quo nūq̄ vti
p̄t qd̄ de tali dicit. **A pastor et ydo
lum. Tadi. r.** Perera isti sūt qui nūq̄
sare volūt culpās subditorū s̄mo x
grauāt. cū eis et ad corrigendū ma
tant oīa dissilare volentes cōt̄ qd̄
dicit b̄ndictus in regula. **hō. dissilet**
abbas p̄tā delinquētū s̄ mox ut o
viri ceperit radicitū ea p̄ualerā
p̄tēt. Itē isti sūt qui nūq̄ vtiūv nasa
bili potētia in bonū. nō vascētes q̄
delicta sed oīa q̄dam stulta paciēcia
q̄ insensibiles sustinetes contra qd̄
dicit **hō. d. Non irasce vbi irascedū**
est p̄tā est. Itē isti sūt qui i ercu
sacionē sue ignaue dicere solent q̄
religiosi subditi magis regendi sūt
benignitate q̄ seueritate. magis ad
re q̄ timore. qd̄ licet interdū habeat
veritatē nō tū semp. **Un augm ad**
bonifacū. quidā dicit pudore et li
bertate liberos etinere sancti esse
credo q̄ metu. hoc quidem verū est
s̄ sicut meliores sūt quos dicit ad
ita plures sūt quos corrigit timor.
hō. Qui blando verbo castigatur
et nō corrigit acri est nate ut argu
at. Cū dolore enī abscidenda sunt q̄
lenitate sanari nō p̄nt. Et nōndū
q̄ negligēcia corrigitur multa ma
la sequūt. **Unū q̄ idūdat i placum**
aliud i delinq̄tem. aliud i vniūsitatē.
Sūt autē ita mala q̄ redūdāt i pla
cū. p̄mū est q̄fusio. sicut enī honorē
p̄tā bonos h̄re filios. ita redit i suā
cōfusione. malicia filior. **Etā xxiij.**
Confusio est p̄tā de filio idisaphā
to. h̄dm est culpa. Trāscūt enī in

plati culpe subditorū quas nō corrigit
Greg. i. p̄asto. h̄ rōi nūq̄ cōtra cul
pas accēdat culpā om̄i reus ipse
tenet. huius autē exēplū māfestū est
i medio cū est enī q̄ reus est inortis
ifirmi suscepti i cura. si faciat qd̄ i se
est de ifirmo curāto. Aliud exēplū
ponit in glosa sup̄ mū xxi. de p̄da
gogo cui culpa attribuitur si puer sue
ifirmo cōmissi nūq̄ disciplinatq̄
ex sua negligēcia iueniat. Aliud ex
ponit b̄ndictus de pastore dicit i glosa.
Sicut abbas culpe pastore mābē
q̄ p̄tā filias i oibus nūq̄ vtiūv
tas poterit iueire. Tercū est pena
eciam temporalis. p̄mū enī nō solū
i fūo s̄ eciam i p̄tā plati negligē
tes pio culpis subditorū. h̄mē q̄
d̄ nū xxi. **Imaaz est isrl̄ i beelph
gor et wat̄ d̄ns dicit ad moysen. Co
le auctos p̄tā pes ppli et suspēte eos**
cōtra solē i patibulū. h̄mē est iter
q̄ **hō. dicit d̄ns eo q̄ nouerit hely
indigne agē filios suos et nō corri
piūt eos. idēo iurauit d̄mū hely
q̄ nō expiet̄ iquitas dom̄i ei v̄t
timis et i muneribz ei mēternū.**
h̄mē est iterū qd̄ **hō. d. Angelop
gram q̄rendo et cōmināto. habeo**
adūsus te paum quia habes illuc
tenentes doct̄nā balaam. et p̄tā
ge p̄tā si quo minj venā tibi.
hoc est ad malū tuū. Sūt iterū alia
ta mala q̄ redūdāt i dāpnū delin
quētis. p̄mū est exēciao credit ei
interdū deliquēs cū nō corrigit̄
illud qd̄ fecit nō esse malū. ul̄ non
tū malum ut est. **Itē dicit Greg
i. p̄asto.** Nōnulla vehēment̄ mac
panda sūt. ut cū culpa ab actore i
q̄gnoscit̄. quātū ponderis sit ab ite
pantis ore senaat̄. et id b̄ndict̄ p̄tā
xxij. **Vingā et correctio ēbuit sa
p̄tā.** h̄dm est delicta multiplicā
ca delictū enī qd̄ nō corrigit̄ fia
lia multiplicat̄. **hō. d. Impunita
est iolenae n̄r̄ id est radix iudi
ciae. t̄isgressionū nūtr̄. Et id̄**

171
Enī vni. q̄ ato nō fert̄ cōtra malos suā
idēo absq̄ timore vllō filij hom̄i p̄tāt
mala. Tercū est finalis p̄dico. qui enī
nō corrigit̄ et finalis delicta cōtinuant̄.
finalit̄ p̄dunt̄ sicut pater de adomya di
cēte ego regnabo qd̄ p̄tā nō corrumpit
aliqui. et ite finalit̄ m̄fectū est **hō. d.
et ite dicit̄. Et xli. de p̄tā impio q̄q̄t̄
filij qm̄ p̄tā ipm̄ sūt i obp̄tū. d̄
te quodam iuene qui cū p̄tā delicta
sua duceret ad patibulū et a p̄tā eum
sequēte peteret osculū. i fine arripēs
cū tenabz nāsi ei abscidit. et dicit q̄
hoc fecit. quia p̄tā ei culpa q̄ nūq̄ p̄tā
correrat ab ifirmaa venerat ad ob
p̄tū. Sūt et alia tria mala que idū
dant̄ i dampnū totū vniūsitatis. p̄
est ifectio sicut enī oīs moribda nisi
sanet̄ m̄fiat̄ **hō. d. Aug. sup̄ i. nū xxi**
suspēte p̄tā pes i patibulis p̄ p̄tā
cogunt̄ p̄tā rōem reddere. ne forte
non d̄nerit̄ ne q̄tā gū disp̄geretur
i plures. h̄dm est difficultas corrige
di. q̄nto enī in plēs transiit̄ ifectio. tāto
difficilij est eam corrigerē. **Greg sup̄
illo libo. Job xli. s̄quams sese p̄mēat̄**
Cui diuisi corrigi pot̄ erāt i tūta
tū suaz p̄tāna vniā p̄durāt̄. Tāa
est rebellio ad oē bonū delictū eī. t̄ouer
tū nō solū m̄fiat̄ alios. sed ifectos oī lo
no reddat̄. ita ut nullū bonū sp̄iale p̄tā
sit ad eos intrōduat̄. **Job xli. vna vni
cōiungit̄. ita ut n̄ sp̄mēculū quidē ite
dat̄ p̄tā. qd̄ ite dicit̄ s̄dm̄ glosam.**
q̄ nulla exhortacio sp̄ualis ap̄d̄ t̄b̄
p̄fiat̄. p̄tā her̄ igit̄ p̄tā b̄ndict̄ dicit̄
plato ut corrumpat̄. **De scribz iquētis**
Ed attendendū Cap. l. lxxvi.
Est qui sūt quos vocat̄ iquetos.
et de causis huius iquetudis et de rep̄
hētibilibz ita tales. q̄ q̄ sp̄alū dicit̄
corrigit̄. Inquieti s̄m̄ glosa. **Thes. v.**
dicit̄ur cur̄iosi sive q̄duagi. et q̄
eliat̄ q̄ iquēt̄ p̄tā dicit̄ p̄tā qui cur
ositate exagitati seā q̄sistē nō p̄nt.
sed mō m̄t̄ mō extra mō in porta
cū c̄nēis. mō i loatono cū scribus.
mō in hospitiō mō i firmatono. mō i**

ita p̄tā vni i correctū ifiat̄ alios.

coquina et sic de alijs loas. **Dicit au
dā talē teritendo ipm̄. tu es sicut t̄o.**
quia quocūq̄ vadat quis sibi iuetis
sicut reus est ubiq̄. **h̄. seneca elegā**
aus deridet hoīem huius dices. h̄mē
q̄ est qui ubiq̄ est. Porro huiusmodi
homines sūt sicut musta aīal i q̄cū.
q̄ mō sup̄ vni hoīem residens. mōto
sup̄ alium et sic p̄ multos discursēs
omnes molestat̄. sic et isti discursēs
mōto illū scandalizāt. mōto cū illo
litigāt. mōto illū teritent. mōto illū
cōatāt. et filia. cōtra qd̄ dicit̄ **Thes.
iii.** Rogamz vos fr̄es ut teris d̄p̄a
ut quieti sitis. Sūt iterū sicut pulli
equus h̄s sub cauda sp̄mā. q̄ ubiq̄
discursēs nūq̄ p̄tā quiescē. sic et isti
nec i cella. n̄ i oratono. nec i aliquo
loco p̄tā residerē. Cōtra qd̄ d̄ **Greg.
plata pedis eoz quasi plata pedis
vituli q̄ facit̄ nō est ad motū. v̄tēt̄
iterū h̄re isti argentū vniū i pedibz.
quia quiescē non p̄nt. Cōt̄ qd̄ dicit̄
**hō. d. h̄re d̄ns p̄tā q̄ dilexit
mouere pedes suos et d̄ns nō placu
it. Circa causas huius iquetudinis
notū q̄ p̄nt esse tres. vna ē leuitas
cordis sicut accidit goliardis q̄ ex
leuitate huius discursit̄ ubiq̄ se
cū dū ipetū cordis sui. **h̄. lvi. abijt
vagus s̄dm̄ ipetū cordis. Alia est
idigēcia it̄isera sicut accidit i pau
pe qui cū deficiūt ei bona sua in do
mo cogit̄ discursē. h̄mē et illuc ut
tueiat̄ in quo reficiatur. Et id̄ **h̄. lvi.
lviij.** Inquieti egei et vagi ubi dicit̄
egenos vagosq̄. quia egestas facit̄
vagiū. Alia est egritudo aīe sicut q̄
egritudo corporalis nō s̄mit̄ hominē
quiescere. sed facit̄ enī t̄isire de loco
ad locū. ita et huiusmodi mobilitas
signū est it̄terioris egritudis. **henem.**
Egei animi iactācio ista est. Circa
rephensionē istoz notū q̄ mali ml̄
toalens describitur iquēt̄ et vagi.
Iude est q̄ **h̄. lviij.** p̄tā malq̄ p̄tā dā
caym salicet describitur vagi. **Job
ii.** Quo dyabolq̄ dicit̄ c̄uire trā******

143
Vn. tri. dicit sp̄m dñi sup me eo q̄ vixit
vit me. et p̄. Et consolaret oēs lugētes
quō ḡ h̄z sp̄m scm qui consolator dicit
et quos vngit facit consolatores aliorū.
Et noñd̄ q̄ ex t̄f̄u huiusmōi consolator
multa mala solēt accēdere i subditis.
Inēdū em̄ p̄ hoc dicit vitā i ama
ritudinē. **Terū p̄.** Idēto ego plorās
et oculi mei redūcēs aquā q̄a lōge
factis est a me consolator. Inēdū dicit
tū bona cōsuetā. **Terū p̄.** Deposita
est vehemēt nō h̄ns consolatorē
qd̄ sit q̄n̄ aīa p̄ t̄f̄m consolatoris adit
a bonis q̄ faciebat aī. Inēdū facit va
callare c̄m statū mūd̄i et suū mūd̄ū
et itēo edūcēso d̄. **Act. xv.** Judas + silas
cū essent p̄ph̄e consolati sūt fr̄es et ḡf̄u
mauerūt. vbi p̄ponit consolatio ḡf̄u
nom. q̄ consolatio ḡf̄u mar. Inēdū
facit deficere i labore. p̄ qd̄ dñs red
māna laborātibz i deserto ne defic
rēt. et itēo dicit apl̄s. **Phil. iij.** Oīa
possū i eo q̄ me ḡfortat. Itē m̄terdū
fāt cadere i despacone. et itēo dicit
apl̄s. **Cor. iij.** Cōsolem̄ eū q̄ h̄gōi ē
ne forte habūdānoze estia absor
beat. Inēdū facit ḡua gape ḡtra
plati ut rebelliones ul' alia huiusmōi.
Ex. iij. de voluam̄ h̄z r̄ia quo recessit
isrl' et rebellauit p̄petuo. q̄ non ē ei
locutū lenia iuxta q̄ silū senū s̄ dura
iux' q̄ silū iuuenū. Et a ḡ tot mala
secunt̄ ex t̄f̄u cōsolacionis i subdi
tis. multū p̄tinet ad plati consolati
bz opam dare. Possūt at ad h̄ multa
iatūe exēpla p̄mo. exēplū dei. q̄
apl̄s vocat dēū totā cōsolacionis.
Cor. iij. q̄ consolatur nos i oī t̄bula
cione n̄ra. 2^m exēplū āgelo. de quo
1. act. iij. R̄ndit dñs āgelo q̄ loq̄bat
vba bona et consolatoria. q̄ saluz dicit
angelis. 3^m exēpla bonoz virorū.
+ h̄c multa. **Job sicut dicit xxix.** ei
dem̄ cū sederet q̄ rex cūstante se ex
atu. erat tū merentiū consolator.
Thob sicut dicit iij. cotidie p̄ge
bat ad ḡgnacionē suā + consolabat

sed apl̄s absens mittebat thōthē.
ut consolaret corda discipulorū sicut p̄
Ephe. vi. et **Col. iij.** Secūdo iatūe p̄
et rebz officiū. plati est em̄ exere
c̄m subditos affm̄ m̄ris. **Vn. berū.**
ad plati. Disate m̄res subditorū
vos esse nō dños. Materis autē est
de filiorū consolacione esse sollicitam. +
itēo p̄ p̄d̄m̄ ūbū dicit itē sancty
māsuete p̄oite feritate. p̄duate v
bera p̄pectora lacte p̄gūcēstāt. suspē
dite verbera nō abo turgescant. si
sp̄uales estis i t̄ruite i sp̄ū leuitans.
que mater ē vbera h̄z et non vacua.
ner cōsuetā vbera p̄passions exp̄mē
lar cōsolacionis. **Viteas** eā si quem
forte t̄ph̄enderit forti t̄p̄tacoē cō
cussū. et itēo turbatū t̄p̄tacoē et
plāgit consolati. quorū argumētū p̄
tatis reperit quibz erigat desolati.
et itēo dicit **1. p̄. vltio.** ad vbera poi
tabimū + sep̄ genua blādiēt vobis
quō sicut mater blādiēt ita consola
tor vob. m̄ siquidē ut cōsoleat filiū
nō dat ei vbera. modo sup̄ genua blā
diēt. et silia excogitat quētiqz p̄t
filiū consolari. sic ignē facerēdū est
plati officiū m̄ris h̄m̄. **Tercio** iatūe
tari p̄t̄ f̄m̄ mūdāna. **1. p̄. x.** legit
q̄ dauid misit seruos suos ad amō
rege filiorū amon ut consolarent̄ eū
sup̄ p̄b̄ m̄eritu. **Job. iij.** legitur q̄
tres aīa **Job** q̄ dicitur thōregetes ve
nerūt singuli de locis suis ut p̄ter
consolarent̄ **Job**. **Job. xij.** legit q̄ m̄la
iudei venerūt ad mariā + marthā
ut consolaret̄ eas de fr̄e suo. **1. p̄. iij.** t̄
sollicit fuerūt de consolacōe desolato
rū quorū curā noui habebāt q̄ vel
miserūt ul' v̄erūt aliūte ad hoc q̄
ta crudelitas est si ille qui curā h̄z
alicui desolati. et eū corā se v̄ter
cotidie non h̄z curā de consolando
ip̄m. bene ergo dicit auḡ p̄lato
ut cōsoleat sed quos pusillānites aut.
De pusillānitate. Ca. C. lxxviii.

O iura qd̄ noñd̄ est q̄ vocent̄ pu
sillānites. et q̄e sp̄alē dicunt̄
cōsolandi. et de h̄is q̄ p̄t̄ valē ad cō
solacionē eorū. Noñd̄ est q̄ q̄ sedm̄
p̄hos magnānites est v̄t̄ m̄ au
daciā et timiditate. v̄n sicut temeri
tas audacie ex aī magnitudine p̄ue
nit. ita pusillānitas ex aī p̄uitate.
p̄oest em̄ dia pusillānitas timor
timorē ex aī p̄uitate procedens.
Poro ista pusillānitas facit i t̄dū
est iare de re q̄ non est p̄t̄m̄ q̄ p̄t̄m̄
sicut accidit i multis religiosis maxi
mē i p̄ncipio ḡf̄ionis sue q̄ i multas
estimat̄ p̄t̄m̄ esse. vbi nō est sic dicit
timidū. qui q̄n̄ v̄ter paup̄em estiat
f̄rē. q̄n̄ v̄ter diuitē estimat̄ p̄t̄m̄
et aī sit pax i t̄d̄ias susp̄m̄. **1. p̄. lxxviii.**
interdū facit timere q̄ v̄ nō sunt t̄
mēda. licet h̄nt effigiem timendā.
ut adūstantes et verba hom̄i + h̄gōi
sicut pueri timēt larvas. q̄ v̄ter nō
sūt timende. **1. p̄. lxxviii.** Timēt q̄ nō oz
quēdā rem timendā fāt nimis t̄e
re. ut p̄cula sicut accidit quibz dā
qui i mari ḡt̄m̄e timēt. et nimis.
ista sūt qui sentientes t̄p̄tacoēs + p̄
cula m̄di clamāt dicit̄. dñe salua
nos p̄m̄. quos dñs t̄p̄tacoēs de
nimia timiditate dicit. **1. p̄. lxxviii.** Inēdū
estis modice fidei. **1. p̄. lxxviii.** Inēdū
rethit ab i ḡf̄ione ardū. **1. p̄. lxxviii.**
pusillānitas ab aḡf̄ione futi labo
ris v̄t̄ nō celo s̄ t̄uba p̄stermitur.
Inēdū ardua ichoata facit d̄m̄t̄e
et diffidēcia ḡf̄m̄acionis. **1. p̄. lxxviii.**
Iudi pauidos terga v̄tentes qd̄ sit
aī ex timiditate recedit quis ab ali
quo laborioso ope. au cōsūmāto
debeant itentere. et sic patet qd̄ dicit̄
tur pusillānites. **1. p̄. lxxviii.** Circa consolacionē
istorū noñd̄ q̄ qd̄am sūt passiones
forisice. ut in m̄ebz extoribz qd̄
vō i t̄f̄ice. ut i t̄f̄oribz et talis ē pu
sillānitas. **1. p̄. lxxviii.** Foris v̄sta
bit eos gladij et itus pauidos. Item
qd̄ sūt q̄ quidā nō iaurrit de facti.

hic quidā vō de finali **1. p̄. lxxviii.** t̄rebit
eos fontē folij volans. Item qd̄ sūt
q̄ non iaurrit nisi ex paucis causis
hic vō ex multis. **1. p̄. lxxviii.** v̄ndiqz
t̄rebit eū formidines. Itē quēdā sūt
inēpolate h̄. vō q̄ cōtinua. **1. p̄. lxxviii.**
1. p̄. lxxviii. Timebis nocte et die et non
c̄tēs vite tue. mane dices quis michi
det vespam. et vesp̄e q̄s n̄ det mane
p̄t̄ cordis tui formidm̄. Itē quēdā sūt
sine magno p̄culo. **1. p̄. lxxviii.** H̄c vō valde p̄
culosa quia est via ad despaconem
et morte. **1. p̄. lxxviii.** Rep̄bis t̄bula cō
p̄t̄ pusillānitate. pusillānitas p̄
turbacionē. p̄turbacō despaconem.
despaconē vō m̄emur. Itē quēdā sūt
facile sanabiles. ab ista vero v̄t̄ aliq̄
sanatur. **1. p̄. lxxviii.** Qui saluū me fecit
a pusillānitate sūt quasi miraculū
hoc reputans. Itē ista passio ut f̄rē
ter reputat̄ v̄t̄ ab habente. quia
dicit sc̄ptura v̄t̄ v̄t̄ qui semp̄ est
pauidus et nō cogitat. h̄c dicit̄ q̄a
sc̄ptura dicit **1. p̄. lxxviii.** Noli esse pusillā
nis i aīo tuo et i oī p̄culosior. **1. p̄. lxxviii.**
solacio est q̄ electuarū ḡfortatiuum
cordis. **1. p̄. lxxviii.** Cōsolatus es me + lo
cutus es ad corā alle tue. Ad istud autē
electuarū m̄strandū misit apl̄s ep̄h̄
dicens. **1. p̄. lxxviii.** q̄ misit ad vos ut ḡo
leat̄ corda v̄ra. Cū ḡ passio pusilla
nitas p̄d̄m̄ t̄ā ḡrauis tota p̄ce
dat ex t̄f̄u cordis valde p̄u est illi
qui huiusmōi sūt consolacionē i p̄t̄e.
p̄t̄ea pusillānitas v̄m̄qz multos ali
os timidos reddit. **1. p̄. lxxviii.** C̄s est
h̄o formidolosus et corde pauido t̄uer
tatur ad d̄m̄i suā. ne pauid̄ faciat
corda fr̄m suor. et itēo v̄t̄ i d̄p̄nū
cōe pusillānitas. Itē t̄ones magis
ifestant sicut misus et canes magis
ifestant aīalia pauida ut lepores +
cervos et timiditas s̄me dat auda
ciā hosti i t̄ḡn et itēo dicit apl̄s edū
uerso. **1. p̄. lxxviii.** Cōfortamū in dñō +
i potēcia virtutis ei. et post. ut pos
sitis stare adūsqz i t̄d̄ias d̄mboli. In
niens p̄ h̄c q̄ cordis cōfortacio m̄lū

nō minus aspectus dicit q̄ gustus. In
 uō de potu aque q̄ dicitur. q̄ n̄ vni
 aquatū vllomō admittit. Omnes
 quidē postq̄ monachi sum̄ i finos
 stomachos hēn̄ et vtmā ul̄ solo vi
 no cōtenti vno essem̄ putet dicere
 vteas i vno p̄adio ter ul̄ quater
 seip̄sentialem ēportari ut dūsis
 vims magis olfactis q̄ gustatis. n̄
 tā haustis q̄ attractis sagaci p̄ba
 rione epl̄ibus q̄d sit foras eligatur.
 Q̄ de v̄o hitu dicit. i quo iā nō ca
 lor s̄ color querit. nec sc̄dm̄ r̄gulam
 q̄d viliū iucū p̄t. s̄ q̄d v̄am̄ ostēta
 ri. Ecce habitus n̄ qui hūilitatis sole
 bat eē insignie a moderis portatur
 i signū sup̄bie. et vix iucū m̄ v̄is
 p̄uicis q̄d vestire dignem̄. Heu me
 cur ad h̄ v̄o v̄itē ad hoc ordm̄
 n̄m̄ deuenisse. Et nōd̄ q̄d v̄ies ille
 euāgelicū qui epulabatur cotidie
 splendide et vtebat̄ p̄pura et bysso.
 de tātis deliciis multū resp̄sibilis
 iudicat. q̄d tomagis s̄t resp̄sibili
 les nimie deliciae in paup̄e xp̄i q̄lis
 est religiosus. Itē multū displicuit
 d̄no q̄ filij israhel cōcupierūt gau
 piscenā in deserto. id est q̄cupisci
 bilia. et licet d̄ns satisfecerit eorum
 desiderio tū eos grauiter sup̄ hoc pu
 nxit. **Ps.** Ad ducuerūt et satiati
 sūt nimis et desiderū eorū attulit
 is. et post. Adhuc esce eorū erat i ore
 ip̄oz et ira dei ascendit sup̄ eos. Q̄
 tū ḡ timendū est illis qui in deserto
 v̄ligionis faciūt excessū p̄dcōs q̄
 delicias. Itē dicit d̄ns. **Ioh̄ xv.** Non
 est seruis maior d̄no suo. Q̄d ḡ s̄t
 veri serui ih̄u xp̄i. qui tot vtuntur
 deliciis. cū ip̄e xp̄i austerā s̄ vitā
 duxerit i hoc mundo. Itē valde i
 ordinata cura est in qua multū
 curatur de facis sacraudis et i qua
 serui maioribq̄ d̄naut. Tāta ē autē
 v̄ligio i qua tanta cura h̄t̄ de fa
 tuo corpe replēdo deliciis. et i qua
 v̄tus sensibilis q̄ debet esse subiecta
 potētijs rōnabilibq̄ d̄natur esse

Iter dicit edulso. **Di. xv.** Nō tē
 stulū deliciae nec serui d̄nari p̄cipi
 bz q̄d sit q̄n̄ corpe impletur delicijs
 et sensu subiciatur potētijs rōnabiles.
 Itē boni viri nō h̄t̄ habēt p̄ adysum
 suū q̄d sonat i delicias s̄ expectant
 alibi meliore. et non implet semō
 delicijs carnalibq̄ grossis s̄ expectant
 onagri i sita sua. vbi dicit glosa q̄o
 nagri q̄tūtiq̄ s̄ciant non implet
 se aquis turbidis s̄ expectat q̄s q̄
 ueniāt i p̄idas aquas. Q̄ longe
 ḡ s̄t a statu sc̄o qui sic implet se
 nalibq̄ voluptatibq̄ i claustris. Itē
 clera nō h̄t̄ in bonis carē n̄ solum
 suas n̄cāntes. et i s̄dū est paup̄ū
 sicut dicit multē auctes sanctorū
 multo magis v̄ligiosi. q̄ta ḡ iugū
 tas cū nō q̄tenti n̄cāntibq̄. b̄o p̄m̄
 p̄a expēdūt i sup̄fluitatibq̄. **De.**
 In tra sc̄oz quā possidet tā iugua
 gunt q̄ in sup̄edus que sufficere de
 bent non q̄tenti sup̄flua. quibq̄ egre
 m̄ sustētādi essent in vsq̄ sup̄bie et
 luxurie ḡsumere nō verentur. Itē
 n̄q̄ dicit hoim̄ p̄p̄ xp̄m̄ cruce
 fixū q̄e delicias de q̄p̄ictioe eos
 qui vidēt sustulisse cruce suam et
 sequi xp̄m̄ p̄ latam et sp̄ciosam
 viam̄. Itē non tibi p̄dignosū tēte
 videt. Demq̄ monachi de mōst̄erij
 regūt si sit requies in loco et si ha
 b̄ndant oīa. Itē sicut caro ḡna ē
 sp̄ū ita carnalitas deliciarū q̄tē
 tonis sp̄s̄. **Ioh̄ xvij.** Nisi abiero
 paduris nō veniet ad vos. **Secūdo**
 Quis audeat de cetero carnis ille
 cebus s̄m̄stias dedit p̄ditum sp̄ū
 exp̄are. Cū ḡ p̄t sp̄ūalia dei totū
 quilibz ad v̄ligionem v̄itē debent
 q̄tū est q̄libet religiosus auendū ab
 huiusmodi delicijs. **De ḡ h̄c p̄d̄m̄**
 ve religioni a qua recessit v̄itē auster
 tas **Contra p̄elatos et alios qui**
vniūt delicias q̄ subdit. Ca. C.
De sc̄o loq̄s acem. **Arxv.**
Obid̄ dicit vteas quosdam
 de maioribq̄ comete laucis. bibere

120

sapidiūndū pulchus. cubare molli.
 loqui licentia. orare rari. Verē
 est abusio fere i tota eccl̄a. ut sicut s̄t
 hoies i statu sublimoz sic et magis
 velut v̄uere deliciae. Non s̄t ista p̄
 lata sc̄dm̄ ordm̄ ap̄lorū. de quibq̄
Com̄d̄ iij. vsq̄ i hac hora esuri
 m̄ et sitim̄ q̄ n̄d̄ sum̄. sed sc̄dm̄
 ordm̄ scribarū et phariseoz. qui
 ip̄onūt ouera ḡna et ip̄orbilia
 i h̄ueros hoim̄. digito autem suo
 nolūt ea mouere. **Mat̄ xij.** dauid
 q̄ tres fortes cū p̄iculo vite appo
 tauerūt ei. s̄ libauit eā d̄no diceb̄.
P̄d̄m̄ sit michi d̄ns ne faciā hanc
 rem. ium̄ sagunē istoz hoim̄ et
 aīa p̄ p̄icū bibā. **De xxij.** Multi
 autem de statu hūili transeuntes
 ad qualēcūq̄ statū salicet aliorē.
 faciūt sibi magnas delicias assidue
 delijs. q̄ paupes fr̄es cū multo labore
 corpi et agustia cordis acquirunt.
 leḡt̄ in **historia** p̄p̄t̄m̄ q̄ cū theo
 rosiq̄ p̄ator esset i quadā expedicoe
 i qua exerat nō iuciebat ad biben
 dū. quidā videns eū estiuantē p̄ sit
 optulit ei potū lipidissimū q̄fectū
 ex aromatibq̄ aqua frigida sup̄fusa.
 qui videns aīm̄ suū nolūt accipe sed
 dixit offenti ut alij cui vellet offerret.
 et hoc fecit ut corda aliorū itueniūt
 h̄c aīa tēnt ad tolleranciam sitis.
 leḡt̄ s̄le de **alexandro** qui cū esset i
 quodam arido loco cū suis. quidam
 videns eū siacētē quadā aqua mo
 dia iueniens obrulit ei. ille vō no
 luit bibē s̄ sup̄fudit eā solū corpi
 suo ut suos s̄le aīaret ad tolleranciam
 sitis. **M̄ua** res v̄mo abusio hoies
 seculares dignitatis v̄p̄ialis abstinet
 in sita a potu. ut suo exemplo alios
 aīmet et plati eccl̄iasia v̄mo v̄
 ligiosi non curāt si subditi eorum
 durū v̄itū ducētes exēplo suoz
 excessiū i abis et potibq̄ sc̄d̄alizā
 tur ad mortē moyses et aron p̄
 apes ppl̄i de eādem. et eōdē potu

usi s̄t i deserto quo ppl̄i sicut p̄batur.
Coī. r. Dēs eandē esam̄ sp̄ritalem
 id est sp̄ituaia significātem mādū
 cauerūt. et eūdem potū sp̄ituaialem
 sup̄serūt. q̄ quidā p̄lati ul̄ officia
 les religiosozū redignāt comedere
 v̄l bibere q̄d comedit ul̄ bibit quē
 tus. leḡt̄ de b̄o ḡmano altisidore
 si qui fuit nobilissim̄. et an ep̄atū
 secularitatis et delicijs dedit v̄alre.
 et postq̄ fatis fuit ep̄us vsq̄ ad t̄m̄
 nu v̄itē sue salicet anos. xxx. corpus
 sic afflxit. postq̄ nūq̄ comedit pa
 nem frumenti nec vinū bibit nisi
 i die natiuitatis et pasche. n̄ accētū
 oleū nec salē pro sapore comedit. s̄
 autē ieiunās i vespe comedit. q̄
 cineres i refectōe p̄hibebat nullā
 habuit veste p̄ter alicū q̄ cucullā.
 lail̄ eius cineres. et cotidiana ip̄
 sione duratos sup̄posito tū vno
 sacro cū alio ḡtinebat. nūq̄ vesti
 mentū m̄ro calcamentū a agulū
 ex̄hebat. Q̄ dicit ad h̄c hoim̄
 v̄stiam̄ qui p̄moti ad modicas
 dignitates in religione nichil volūt
 austeritatis sustinere i vita. sed sp̄
 singulares i abis et potibq̄ l̄ct̄
 uis et vestibq̄. nūq̄ coibq̄ s̄t ḡtē.
 Rechabite p̄p̄ p̄ceptū ionadab
 patris sui filij rechabi abstinent
 a v̄mo p̄petuo. **Ie. xxxv.** Signam̄
 sicut legitur i **historia alexandri**
 p̄p̄t̄ m̄st̄m̄ rōnis abstinet ab oī
 bus delicijs corpalibq̄. et quidē p̄
 lati qui debent esse filij dei p̄ m̄m̄
 aonem. et i q̄bus magis v̄igere
 debet r̄cio. nec p̄p̄t̄ dei mādātū.
 n̄ p̄p̄t̄ rōis m̄st̄m̄ p̄nt a sup̄flu
 is deliciarū excessibus colhiberi. De
 niq̄ pastor dicit a pascento non
 se sed gregē. **Iux illud **De p̄mo****
pasate qui i vobis est gregē dei.
 Ita vō non curāt de pascedo gre
 gem cōueni sed solum de se et ad
 maledā dicit p̄ apl̄iam dicitē
Eze. xxxij. De pastoribq̄ isrl̄ qui
 pascebāt semetip̄os. Nōne greges

pasceat a pastoribus. Et hys patet qd
 reprehensibile sit ai apud maiores in
 religione vice austeritas no inuenit.
Contra platos molles ad subditos
in disciplina. Ca. C. lxxviii.
De noind qd sit quida plati
 qui licet vniuerse discipline in ex q
 da zeli defu ul' pusillanimitate. vel
 more displicedi sut adeo molles ad
 subditos. qd qd nuy p excessibz dura
 pnam ul' aliqua dura obiam. vel
 necessitate seruandi austeritates saluz
 ordibz iponit eis. pp' qd' apud eoru
 subditos perit oio disciplina. In qd
 plati sut sicut formidies posite in a
 gnis ad erore amu x bestiaru que
 tenet arai extenti et nuy pcurit.
Darius. vi. sicut formidies sut in ai
 cumeano. ite sut sicut igres no hu
 tes baculu nisi harudmieu sic teru
 sue fan est i xpo. **Math. xxvii.** qra
 qd' dicit i ps. Reges eos i vngta fer
 rea. Item sut sicut burgeses citati.
 qui filios suos exponunt volupta
 tibz suis. x delicijs oibz. et no tenent
 eos sub aliqua vngta et adeo fialit
 confundit se et pntes. qra qd' **Eph.**
vi. Educate filios vros i disciplina
 et correctoe dñi. No reliq' huiusmoi
 mollitiei crepla saluator. qui fla
 gello vsq' est ad verberadu deliq'
 tes i templo. **Ioh. ij.** Non apl's q'
 fomatore sathane tradidit. **Cor.**
v. No petry ad cuius iquietatione
 petary morte subita conuerunt.
Act. v. Itē no est sapiens media sp
 vti lembz. quia plq' p'p'it mēdum
 corpi aspa ad salutem. et si ai doloe s'
 absatenda q' lenit' sanari no pnt.
 qles q' sut isti media qui ad omēs
 et ad omē genz ifumitatis nuy i
 lembz vtunt. **Dicit eni apl's. heb.**
xi. Si extra disciplina estis et non
 filij dei. qui q' subditos suos reliq' s'
 disciplina te filijs dei fat filios dya
 boli sive belial qd' dicit absq' vngto.
Thio. v. dicit apl's discipulo suo sco
 plato. Perantes corā oibz argue.

ut certi tiorem hēant. q' boni plati ē
 sic arguere virilt ut ab hys alijs tēa
 tur. et iteo bñ dicit vir sanctus. Disa
 plina metuedus iponat id est ut
 strenue iponat q' timeat. Patet ex
 iā dicit q' ipheusibile sit ai in reli
 gione perit disciplina sive austeri
 tas. vel apud omēs ul' apud maiores
 solū. ul' apud miores solū. et iteo
 ut apud eos vigeat dicit aug' de
 plato. **Disciplinam libens habeat**
metuedus iponat. Dequit. Et q'uis
verūq' sit vniu. tū plq' amari a vo
bis appetat q' timeat. semp cogitō
de se pro vobis redditurū esse rō
nem. In vob magis obediēdo.
no solū vū si eā ipsius miserem.
qui t' vob q'nto i loco supiore tūto
i piculo maiore vsatur. In h' sero
loro ponit mādacū cā bonas p
lati cōdicōes. q'ntū ad ai interiora.
Sut aut' her duo saliter actiones
cogitaciones cā quoru verūq' mād
mādacū. cā p'mū ai dicit et q'uis. cā
z' ai dicit sp cogitans. Cūca p'mum
noind q' ad plati p'met et timeat x
amari oporteat. z' est meli' et iteo
cū dixisset i pcedenti mādaco metue
dus iponat. subdit q' q'uis verūq'q'
sit ei appetendū. tamen z' plus. Q'
nam est plato ut timeat. Ca. C. lxxv.
Sciendū est q' q' scdm qd' h' d'
 nam est plato q' timeatur. et
 hoc pp' subditoz utilitate. Sūt eni
 multi illorū freyē qui magis timore
 q' amore iduunt ad bonū. **Aug. s' p' mē**
 ite pp' statū sui exigentia. ite cōs
 eni et inōuementū est. q' aliq' p'p'
 aliquibz et no timeat ab eis. et ito
 dūs qui redit hoi' domini sup aia
 lia. inuit ai hoc tiorem n' sup en.
ben. v. terror v' ac tremor sit super
 curta aialia ēre. Itē pp' dei honore.
 Non eni est ad honore regis s' cōsu
 sione ai ei' baculq' no timeatur. et
 ito d' luc' x. platis. q' vob sp'me me
 sp'me. Porro h' q' v' q' plat' timeat

habet in natū. In aialia oia illud qd
 magis timeat ab oibz aialibus est
 illud qd' natura fecit regem sup aia
 lia videlicet leo. Itē h'etur exemplū i
 p'atibz seculi. **no xij.** Si male feceris
 time p'ntem. no eni sine causa gladiū
 portat. Itē h'etur i p'ncipibz ap'lorū
 paulq' eni faciens se fieri. dicit. **Cor. iij.**
 In v'ga veni ad vos. aut i caritate et
 spū mansuetudis. **Petrus vō o'ctis p'p'e**
tarijs iussit timere omibz. Act. v. Itē
 est timor magnus i vniuersa eccl'a et in
 omib' qui audierūt her. Sūt autē tā
 q' valent ad hoc ut platus timeatur.
 Et est p'mū morū grauitas sicut ei
 q' formiat se condiamis leuitatibz
 multitudis fit ex hoc q' repabilis pla
 tus. sic grauitas facit hū in tiore reue
 reāti. pp' hoc dicitur **de iob xxii.** Vi
 debat me iuuenes x abscedebantur.
 Sdm est vsq' auctis. sūt eni quida q'
 nuy proteut ad opa aliqd' virile et
 auctoritate quā hnt. et iteo non ti
 ment' sicut statue q' nuy aliq' faciūt
 pressu x'p'is. non timeat ab aibus
 et iteo dicit **Eccl. ij.** Argue ai q' ipro
 nemo te q'epnat q' dicit. ito hoc fac
 ipiose ne v'aris i temptū. **Tercū**
est rigor iusticie. ai videlicet talis est
q' no creditur q' aliq' flectetur a
iusticia et iteo d' de herode. Mar. vi.
herodes metuebat iohem sciens eni
virū iustu et scū. Patet ex iā dicitis
q' nam est p'elato ut timeat et que
sūt huiusmoi exempla et q' valent
ad hoc. De plato magis curadu ē
de amore subditoz q' de timore. Ca.
lxxvi. scdm q' h' d' licet. C. lxxv.
 sit nam plato q' timeatur. tū magis
 est ei curandū de amore subditorum
 et hoc multis de causis. quarū alie s'
 ex pte subditorū. alie ex pte plati.
 qd' sic patet. Illud qd' iponit amari
 licet difficile sit. tū sit finalis q' qd' i
 ponit timeat vū auctis. Amanti
 nichil est difficile. Itē qd' fit a tali q'a
 fit hilarit' et no cum tristitia sicut
 qd' fit ex timore acceptū est deo. **Cor.**

Non ex tristitia ul' necessitate. h' y
 larem eni datorem diligit res. Itē ti
 mentis est fugere. Diligentis vō ad
 here. et iteo vbi subditi timētes fugi
 unt mēdū diligētes vō adhererent
 plato. Itangabilis sicut lucas paulo
 scdm **io. iij.** et iteo dicit **Col. iij.** Caritas
 est vinculu p'fectis id est vinculu p'fian.
 Itē plati indigent i multis portan.
 hoc autē facit amor. **Augustinus.** Tū
 quisq' portat q'ntū amat. Itē indigent
 iuuar i multis. hoc at facit dilectio.
 Amici ei est iuuar amicu et p' adui
 touo solet vñ ad alterū recurrē. vñ
 illud **Job xix.** Misere mē mei miserū
 mei salte vob aia mei. saliter ad ad
 iuandū. Itē freyē a subditis moles
 tā' s' dilco no nouit hoc facere. quia
 dilco p'xmi malū non opat' saluz
 cōtra dilcū. q'ntū q' debent plati ap
 petē ut a subditis diligant' ai s' d' duos
 finalis her faciāt obedire. et accepta
 bilis deo seruire. et foras eis i bono
 adhere. et ipōs platos faciāt pōiri
 i suis defabz. et in suis eos iuuar ne
 gocijs. et ad eos se h're quicq'. Itē
 no solū **augustinus** s' et **bernardus** dicit
 ad platos fructere magis amari q'
 timeat. **Ysid.** Talē te redde subditis
 ut magis amaris q' timeas. Quis
 q' dubitet q' hoc a spū facto i quo
 tres tāi doctores vno ore q'cordāt.
 Itē nōdū ad hoc q' plati diligatur
 a subditis cauendū est ei a supbia.
 her eni diligi no facit s' odio s' i dō.
Eni. vi. Odibilis est corā deo et hoi
 bz supbia. Itē a duritia her ei red
 didit roboam p'plo odiosū. **Itē r'ij.**
 iteo dicit eccl'us. **Eccl. iij.** In mansue
 tudie opa tua p'fice. et sup gloriā
 honū diligeris. Itē a singularitate
 ai eni q'format se plati alijs. et est i
 illis ai vñ ex illis ex quo acquirit
 sibi aliorū amore. **Eni.** Dmē aial' dil
 git sibi filē. Sili' q' patet q'ntū sibi
 plq' natū est dilco q' timor subdito
 rū plato et a quibz cauendū est ei ut
 diligat. **De cogitatio de reddenda**

Pro

Pro

Ratione a plato Cap. C. lxxvii.
Estne videtur polhui appetitu
primentem ad effm de cogitacoibz p
lati pmetibz ad itellm. In oēs at
cogitacoēs pmetēs ad statū ei her
est te magis natiō. ut nō ad horam s
semp cogitē de rōne redtenda deo de
subditō. ppter qd dicit semp cogitās dō
se pro vobis reddatur esse rāonem.
Et nō dō q quidā sūt in sui iuris q
nō hnt de fās suis alijs rōem redtele
ut reges. Quidā vero sūt quos opor
tet redtere rōem ut sūt balni. qui sūt
sub rege. Iuxta illud luc. xvi. vbi dō
villico redte rōem villicacois tue. et
tales sūt plati. quia sūt mīstrī dei. s
a magnatibz qnqz cōstituit aliqui
qui pro eis audiunt aliquas rōnes.
qnqz vō ipmet audiūt in pua pso
na aliquos rōem redtes et sic fiet
dōs de platis. **Eze. xxxiii.** Ecce ego re
quirā gregē meū de manu pastorū.
et p q. ego ipē requirā oues meas. Itē
qnqz erigit rāo de rebz parū valē
tibz. plati vero hnt redtere rōnem
de rebz pcosissimis salicet aiābus.
Iob. vltō. Ipi puigilat q reddunt
rōem de ammābz vūbz. platos vero
oportet rōem redtere et deo et de aiā
bz. Et nō dō aucta rōem redtendam
de aiābz q dōs requirit rōem de mō
tō **xxxiii.** Adh trāsibūt greges ad ma
nū numerātis. et iteo qz plati debz
hnt curā sollicitā de custodia omnīū
exēplo saluatoris. qui dicit. **Ioh. xvii.**
Quos redisti mē ego custodiū. et nē
mo perit ex eis nisi filij p dīonīs.
Itē de frātū bndictū m vīgula. sciat ab
bas culpe pastoris mābere q qm
ouibz p familias vtilitatis miny
potent iucere. et iteo debet platus
opam dare diligentē cū subditos.
ut debitu fructū reddat exēplo il
li q qui dicit. **Gen. xxxi.** Oves tue et
capre tue steriles non fuerūt. Itē de
qualitate vitelicet quales erunt
pignes aut tennes. **Eze. xxxiii.** Et
ce ego iudico itē pecus pigne q ma

alentū. et iteo debet platus sollicitē
de bene pascendo gregē. ut deo pigne
oues redte possit. Iuxta illud qd dicit
dōs petro ter pascē oues meas ad in
nuendū q sollicity debet esse platus
de ipiguento gregē. **Ioh. vltō.** Nō dō
iterū q ista rāo nō solū erit de vna
aiā s; de singulis cōmissis cura plati.
qd ex paucis augy dicit. **Ex. fa.**
caam cū exigit a mē rāo tot aiāz
q pendent ad collū meū. Itē reficē
m rōne nō leuit pūmet pmo dōct
aiām pro aiā. **Reg. xx.** Custodi vī
tū istū qui si lapsus fuerit. erit aiā
tua pro aiā illi. Itē ista pena itē
nō solū p cōmissione. s; eā p omī
sione negligēte cū gregem. et ito
dicit. **Puer. vi.** Fili mī si pspōdēs
pro amico tuo de fixisti apud extra
neū aiām tuā fac qd dō dicit dīctē
festina susata amīcū tuū ne dēdēs
sopnū oculis tuis. nec dormitēt pal
pebre tue q dicit nō sis negligens
q facias qd potes pro aiā tua libe
randa. ex quo reliquit q pro neg
ligētia mairit pculū aiē in hoc
casu. **Ex. hys q** apparet q iudiciū
durissimū in hys qui psumt fiet.
durum qā de singulis aiābz cōmissis
sib oportebit redtere rōem durū.
quia aiā p aiā pūmet. durissimū
qz pro sola negligētia h; taurere
pnt. **De mltis platis** qui h; nō co
gitāt. et ad nō pccauerūt i futū. et
itō dicit vī factus semp cogitās
deo se pro vobis reddatur esse rōem
ut ex tali cogitacoē iducēt p relati
ad faciendū cū subditos qd debet.
Attendendū vō q cū aiā prelatis
i maiori pūlo q aiē subdi
torū. et hoc ppter eos et dare opam
ne ppter eos ipās pdant her autem
faciūt cū bene obediūt. et ito itatē
subdit. **Vn** et vos magis obediētō
nō solū vū mīsem. Iuxta illud. mī
serē aiē tue. s; et vīs qui p hoc eua
dit dāpnacoē. qui inter vos qto
in loco supiore tāto i pūlo maiore

versat et hoc ppter vos ppter qd magis te
nem ipius misereri. **De pūlo pre
lato. Capitulum. C. lxxvii.**
Et nō dū cū pūlum istud q
plati eo q sint i alto expositi
sūt i vento vāntis. quia pflant al
tissima vēti et iteo facile euāescūt.
Ps. lxxviii. Inimīcī dñi mor ut hōificati
fuerūt et exaltati deficientes q ad
modū fumy deficiēt exinaniti saly
oi bono. Itē sicut i altitudine moncū
sūt turbines tēpestati. ita et ipi sūt
in turbme occupacoū et negoaoz.
Greg. x. Est pūas culmīs n tēpes
tas mētis. Item sicut i mōtibz ha
būdat frigus. ita et feruoz q apud
multos viguit i ymo cū sublimari
sūt refrigerat. **Vn apo. ii.** dō plati
ephesi sed habeo aduersū te pauca
quia caritātē pīmā reliquisti. Item
sicut i altis lonis facile pccatū fil
gura. et sic isti diuina vōdicta sbuo
ferūt. **Act. xii.** Staturo die herodes
vestit vestē regali sedit p thronali
plūs autē acclamabat ei dei vocēs.
et non hoīs. cōfestm autē paussit
eū āgelus dñi. Item tales obstupes
cētēs audūt et pūant. **De dō** facile
est i alto se cōtūente obstupesce q te
vna pūant. Itē tales ab hostibz fa
lius dēant. **Iuc. viii.** Durerūt eū ad
supaliū mōtis ut eū pccitarent.
Item isti sūt sicut speculatoz in alto aq
tūqz mōis subditōz. si nō clamat
mōto debito hostibz supuentibz.
Eze. xxxiii. Si speculatoz videt gla
dium venientē et nō somnerit buc
ina et plūs se nō custodiet vene
rit gladiy et tulerit de eis aiām ille
quidē m iugate capty. sagne autē
eius de manu speculatoz requirā
Itē sicut pūapes a quo specialit
requirit ruina ppli. **Ysa. vi.** Esto pū
ceps nō ruina her sub manu tua s
sunt sic instrumentū qd qto rebz plu
ribz et frēqaus occupatur tanto
magis qsumt. **Vn** ietro dicit moy
si **Exo. xvii.** stulto labore qsumet

148
ppter her q et silia bñ dicit Augy
Quāto in loco supiore tāto i pū
lo maiore versatur. Dequit. Do
net dñs ut obseruetis her oīa tū
spūalis pulchritudis amatores.
et bono xpi odore de bona qūfacōe
fragrātes. nō sicut serui sub lege
sed sicut liberi sub grācia qstituti
vūatis. **Iuc. est.** qd facit ad re
gule obseruācā salicet pūna oīō
ut dñm est sup. Et nō dū q boni
doctoz est non solū studere sapie
ut sciat q dōcat. non solū dōcere
verbo vel scpto ut istruat. s; q dāe
operam ut obseruet qd dicit ut
pccat. Quia vō non est seiman
tis neqz tē seimare fructū p dūcē
sed tē solū. iteo recit lony doctoz
sup hoc ad dē p oīōem. **Iude est**
q doctoz egregy i fine doctine sue
in eplis semp orabat dñs. **grā**
dñi nri ihū xpi cū omībz nobis
q salicet moueat et iuuēt ad faciē
dū qd dōau. **Cōtē mōto orat.** q mō
augy. **Donet dñs ut obseruetis**
q dicit q pūst me i istis studiis
et vob ista tradidisse. q pūst vob
ista audisse ul legisse vel itelleris
se nisi obseruetis. Itō rogo salicet
dñm ut ipē qui solū p dōnet ut
her obseruetis. **Cōtra religiosos
qui nō seruāt ordīe suū. Ca. C.**
Nō dandū ē pmo **lxxvii.**
q sūt quidā religiosi q tra
dita sibi mādam a deo pūpēdūt
q ea tūsgredietes ordīe suū dis
sipāt filēs illi cui dicit. **Ieme viii.**
a seculo fregisti iugū. rupisti vī
cula et diristi nō seruā. Iti sicut
rinoceos. qui sicut dicit **Grego**
sup illo vbo **Iob. xxxi.** Nūq valet
rinoceos seruare tibi. Est aiā ad
idōmte nature. q si liget mōnt
ul vīculū dissoluit. ymo sicut
filij belial qd dicit absq iugo. p
sūt nō monachi. s; dōmācā q vū
ture dōmācā vīcula dissolunt
Iuc. viii. ruptis vīculis agitabat

natio diuina. et euitacio mōmōtorū
multorū mouere debent religiosum
ad sui ordinis obseruacionē. **Contra
illos qui nō itegre seruāt ordinem
suum Caplū. C. lxxv.**
Sed nōndū q̄ sūt aliqui q̄ nō
integre seruāt ordinem suū. s̄ aliquā
p̄tem p̄fessionis sue obseruant aliq̄
non. Isti sūt sicut samarite qui p̄tm
colebant deum p̄t̄ ydola. **R̄. r̄. s̄. s̄.**
rūt igne gēres iste timētes quētm s̄
mchilōis ydolis suis seruētes. Item
sūt qui m̄dūnt̄ veste lana app̄tatis
p̄tm et lino molliaei secularis p̄t̄
conterta. q̄tra qd̄ dicit̄ **Deut. xxv.**
**R̄. d̄. m̄dūnt̄ vestimento qd̄ lana
linoq̄ cōtērtū est. Isti sūt qui sequūt̄
dñm claudicādo cū p̄tm m̄cedunt
rē m̄ mādatis sibi traditis p̄tm de
clinant ab eis. q̄tra qd̄ dicit̄ helyas.
R̄. r̄. r̄. s̄. s̄. q̄tra qd̄ dicit̄ helyas.
R̄. r̄. r̄. s̄. s̄. q̄tra qd̄ dicit̄ helyas.
duas p̄tes. **S̄. m̄. r̄. s̄. s̄.** sicut adulter
ra q̄ licet a viro nō recedat dño. tñ
iuxta eū recedit aliū. ita et isti uir
dñm cui adherent seruātō quedam
mādata recipiūt dyabolū alia ad
eū m̄stictū trāsgrediendo **psa. lvi.**
Iuxta me discopuisti et suscepisti
adulteriū. **S̄. m̄. r̄. s̄. s̄.** sicut p̄ca que
p̄tm est alba p̄tm nigra. et ista
p̄t̄ boni q̄tm ad ea q̄ seruāt. et p̄t̄
mali q̄tm ad ea q̄ non seruāt.
qd̄ obstrupescens dñs dicit̄. **Iere. xv.**
Nūq̄ auis discolor hereditas mea m̄.
Sciendū autē q̄ ex h̄mōi p̄caali or
dinis trāsgressione secūtur multa
mala. tales enī sūt sicut vas p̄fora
tū et id̄ bona alia q̄ faciūt p̄tm
religionis quā frangūt amittūt.
Ex. ix. et qui i vno peccauerit ml̄
ta bona p̄tet. **Exemplū i v. p̄m**
de quodam qui visq̄ est haurie aq̄m
de puteo. et ponere m̄ lapide p̄fora
to. et inde tota eribat. **Ite d̄. s̄. ita**
rei sūt om̄i sicut si nichil seruauerit.
Iaco. ij. qui i vno offenderit fām est
om̄i reus. **Exemplū d̄. q̄ quidam**
miles iuenit quēdā stultū mona**

Ex.
Ex.

chū qui amore uxoris sue fecerit vestē
quandā q̄ p̄tm erat religiosa p̄tm
secularis in quodā loco suspecto. et
capiens eū dixit. dñe monache ex
p̄te ista q̄ religiosa est nō auterem
vos t̄gere ne excoicari essem. s̄ ex
ista p̄te scilari bñ possum vos t̄gere.
et ex illa p̄te tñ verberaue eū q̄ mo
tus est. ita ac si p̄totū ōberasset eum.
Non est autē dubiū simili homines
huiusmodi deus cōtēpnet ac si totā p̄fesa
tionē trāsgrederent̄. Ita tales sicut
terrypati sicut nūq̄ dauid q̄ n̄sa
fuit barba corū dimidia et vestes
medie p̄ase vsq̄ ad nates. et itō nō
sūt digni stare i q̄spā viri dauid
et itō dicit̄ eis manete i herico do
net crescat barba v̄a. **R̄. r̄. s̄. s̄.** **Ite p̄**
fracturā religionis i greduntur
hostes. **Job. xxx.** quasi rupto muro
et ap̄ta ianua intruerūt sup̄ me. **C.**
modo n̄t p̄t̄ se excausare de p̄dacione
pessima illi qui exerunt̄ itra religio
nem faciūt hostibus huiusmodi ap̄tu
rā. **Ite** tales debent oīa que p̄misse
rūt et itō si p̄tem reddunt et non
totū nō euadūt tortores a iact̄ r̄. s̄. s̄.
Iratūs dñs eis tradidit eū tortorib̄
quousq̄ reddet vniūsu debiti. **C.**
q̄ ite dñs est sc̄plene religionem
seruare et tot mala inde sequūtur.
Dñs dicit̄ vir sc̄us ut obseruetis h̄oīa.
De sp̄ali pulchritudine virtutum
Ex. noūd. Caplū. C. xv.
Quod est sicut quedā pulchritudo
corpalis. ita est quedā pulchritudo
sp̄ritualis scilicet virtutū. **P̄. s̄. s̄.**
ad lua. **Si** autē boni viri nob̄ licet
aspicere. o q̄ pulchra faciūt q̄ ex n̄g
m̄ficio placitoq̄ fulgentē viderent̄.
hic iusticia hinc fortitudo hinc p̄uicē
cia t̄pananq̄ quiescētib̄. p̄ter h̄oī
frugalit̄s. q̄tinētia tollerantia li
beralitat̄s comites sūt. **Ite** ē pul
chritudo quā representat templi pl
chritudo vestimentoz sc̄dotalium.
et pulchritudo sc̄z mulier̄ et om̄is
pulchritudo de qua m̄cō s̄ i biblia

diffuse. sicut patet p̄ expōnes sc̄dā.
Cum autem iste pulchritudines val
de magne sint et stupente q̄ magna
estimanda est illa pulchritudo v̄tu
tū q̄ om̄is iste representant. **Ite** herē
pulchritudo de qua sapiētissim̄ sa
lomon multū ph̄atus est. licet aliq̄
p̄t̄ pauca pauca tractauerit de pul
chritudine corpis n̄ali. sicut patet in
libro **Can.** in quo tot et tāta dicit̄ de
pulchritudine sp̄ose i figurā pulch
ritudinis huius. **Ite** herē est cōtra quam
hūdān v̄ri sancti studuerūt sicut
mulieres circa pulchritudine cor
pis. **Ex. r̄. s̄. s̄.** pulchritudine studiū
h̄ntes scilicet virtutū qd̄ dicitur de
viris sanctis. **Ite** herē est quā ipse d̄s
amirans dicit̄ **Can. ij.** aīe sancte q̄
pulchra es totā pulchra es disc̄u
rens quozq̄ p̄ mēbra dicit̄ mō pul
chre gene tue. modo q̄ pulchri gres
sus tui i calcamētis et sic multū ali
a. **Ite** h̄ ē q̄ reddit h̄oīem silēni pl
cherrimo deo. v̄ q̄ h̄oī fr̄s ad fili
tudine dei. dicit̄ sancti referendūm
ad v̄tutes p̄ quas homo d̄ assilat̄.
Ite herē est que sola reddit aīam
deo amabilem. **V̄. m̄. p̄. s̄. s̄.** d̄m
est aīe audi. filia qd̄ est obīe. m̄c̄ia
aurē tuā qd̄ est h̄uilitatis. et obli
uiscere p̄lm̄ tuū qd̄ est ext̄ctionis
carnalis aff̄tus q̄ oīa sonāt i v̄tu
tē. **Sequit̄. Et** q̄cupiscet rex decorem
tuū. **Ite** pulchritudo herē nō est mu
tuata sicut multe pulchritudines cor
pales s̄ est q̄substāntialis et cōnālī.
ip̄i v̄tutū. **Seneca** Nullo honestam
to id̄iger v̄tutū ip̄a magnū decus
sui est et itō maior est sicut pulch
ritudines n̄ales inferiorib̄. **Ite** pulch
ritudines corpales cito marcescūt. **Ia.**
p̄mo. Exortus est sol cū ardore. q̄ are
fecit fenū et flos cecidit et decore vil
tus ei deperit ita et d̄mes i time
rib̄ marcescet. **Non** sic autem eīe
de pulchritudine bonorū que est
i v̄tutib̄. et itō dicit̄. **Can. vi.** aīa
sc̄a pulchra ut luna cuius saluz pl

h̄o

chritudo non defiat. et eodē modo pul
chritudo sanctarū aīarū durabit in
eū. **Ite** pulchritudo corpalis i multis
h̄z modo sua solacia sed ista h̄bit in
futuro. v̄i de muliere sancta dicitur
Puerb̄ v̄lto. fortitudo et decore idu
mentū ei. qd̄ expōit glosa de decore
virtutū et videbit̄ i die nouissio. **Ite**
ista pulchritudo v̄tutū multū r̄fulḡ
i obseruancis regularib̄. q̄ nō sunt
aliud q̄ ip̄a oīa v̄tutū diuersarū
et itō dicit̄ **psa. xv.** **Q̄** pulchra est
casta quādo. sicut enī mulier n̄ali
diligunt pulchritudine corpis vanā.
ita aīe sancte diligūt h̄ac pulchritu
dine sc̄m p̄. **Dñe** dilexi decore d̄
m̄ tue. **Glosa.** bonos act̄ quib̄ de
corat̄ d̄m̄ tua h̄oī autē amor fāt
ut apponatur. cura q̄ oīa q̄ p̄tm
ad pulchritudine obseruētur. **V̄. n̄**
egiso legit̄ i v̄. p̄m de b̄o āchoīo.
qui cū vidisset quandā mulierem
valde pacatā fleuit dicens. **Ite** sc̄e
mich̄ omp̄ deq̄. quia vniū diei
meretis ista ornatus totius vite
mee sup̄avit indusse ornamenta.
Ite tanta p̄ mūdo cōposuit. et ego
imortali dño placere p̄posui q̄ filia
per meā negligenciā nō impleui.
p̄ hoc q̄ b̄ dicit̄. **Camō** sp̄ualis
pulchritudinis amatores quia nor
huius pulchritudis multū faciūt ad
obseruancas regulares districte
seruandas. **De lone fame odore**
Quarto noūd. **Capitulum. C. xv.**
Quod i sc̄ptura diuina bona fa
ma dicitur odor multis de causis.
Fetor enī egredit̄ a reb̄ vilibus
ut est lutū uel sterq̄ et huiusmodi.
Ite odor boni egreditur a reb̄
cōsis ut est cynamomū et balsa
mū et huiusmodi. eodē mō fama bo
na a p̄iosa bonitate sc̄z egredit̄
q̄ fama a bono ope viros accipit
V̄. Judith v̄. s̄. her erat i oībus
famosissima q̄m timebat dñm.
valde. **Ite** boni odor cū sentit̄ indi
cat rem. cuius est ita bona fama m

h̄o
Ex

in xpo indicat xpm esse apud eos q
sic redolent. **Corin. ii.** xpi boni odor
sumus. **Glosa.** odor xpi dicitur apli.
quia i oi vita sua et pdicatioe sua r
ostendit. Itē sicut bonus odor r fiat.
ita bona fama. **Ps. xv.** Bona fama
spiguar ossa salicet iteriorū illorum
ad quos uenit scdm illud **ps. xxvi.**
Varis odoribz delctat cor. **Gregori.**
eius que me uidere nō licet bona me
pasat optimo. Itē sicut odor boni licet
regularit cōferat tñ quibusdam ve
nenatis aialibz nocet ut busom. ita
et fama bona. **Corin. ii.** xpi boni odor
sumus i hys qui salui fiunt et i hys qui
peunt. alijs quide odor mortis i mor
tem. alijs odor vite i uitā. **Glosa illi.**
q iudicant bone fame pauli ul xpi
boni odorū pibūt. Noli q iudicare et
nō occidat te boni odor. Itē sicut odor
ex odorifera re cōfusa magis eliat
ita et fama bonoz. **Can. v.** Pfla or
tū et influent aromata illi. **Glosa.**
Etia pulsata et pbata odor est cō
stācie sue. et habundācie eius uti
vbiqz diffundit. Itē boni odor attra
hit. unde d' de pāthēra q p' bonū
odorem suū seruntur eum alie fere
ita et bona fama. **Can. p.** Current
i odorū vnguetoz tuoz. **Et.** de re
gina saba quā fama salōms attrit.
a fimbz t're. **Ps. lxxv.** ad paulinū
m ab vltis hyspamarū galliarū
qz fimbz quosdam venisse legimz.
et quos ad sui cōtēplacionē roma
non traxit vni homis fama per
duxit. Itē boni odor resoluit scdm
medicob ita et bona fama r soluit
multos i deuotionē. **Wñ thob. vii.**
Audito noie thobie senioris misit
se ragucl et cū lacrimis osculatq est
thobiam iuniorē. et plorans sup
collū ei dixit. **Bñdō sit tibi fili
mi quia boni et optimi viri filij es.**
Sciendū autē q a multis erratur
multis modis cū huiusōi famam
Sūt enī aliq qui oīno nō curāt de
fama sua qualis sit q' **Can. xli.**

Curā habe de bone noie. Alij sūt q' p'p'
confitecā bone consāe famā negli
gunt. q'ra qd' **thob.** Non habens illd
sufficit michi cōsāa mea nō curō
q' de me loquāt homies. apli p'ui
terūt bona nō solū corā deo s' etiam
corā homibz. Itē alijs sūt qui bonā fa
mā amittunt nō ex malicia s' ex neg
ligēcia q' qd' **aug.** Sancta quer facō
causa tebet esse ne forte cū mala vi
ta nō sit plasauam mala sit fama
per negligēciā. Alij sūt qui nō p'c'
tes fame sue audacit aliq amittunt
cū dēpendio fame sue. q'ra qd' **g'go.**
i registro **Ex. iij.** grauarē p' opimo
nē tuam oīno refugas et cōmittere
illud nulli suasioi cōsēciās. Alij
sūt qui de suspiciōibz homi nō cu
rant dicentes illud apd' se nō p'ro
nūmo est ut a vobis iudicet a ab
huāno die. q'ra qd' dicit **thob.** Cauē
to omēs suspiciōes et q'q' fangi
p' ne fingat an' deuita. Alij sūt
qui dūmōdo a veris malis caueant
nō curant a malis silia redolere. q'ra
qd' ē aplūs **Thes. v.** Ab oī spene ma
la abstinete vos. Alij quidem sūt qui
et si i vno loco reliquūt bonā famā.
tū nō sic i alijs. q'ra qd' **Corin. ii.** Dū
rē notae sue p' nos manifestat in oī
loco. Itē alijs sūt qui et si corā alijs
sūt bone fame non tñ sic corā alijs.
cōtra qd' **Roma. xij.** Puidētes bona
nō tñ corā deo. s' etiam corā oībus
homibz. Alij sūt qui et si ex p'ce re
tolcant quo ad aliqua bona tū quo
ad aliqua mala olent. q' qd' **Cori.
ii.** xpi boni odor sumus. Vni siquidē
sancti dicit odor quia sicut quelibz
ps odoris est odor ita et xpi totū red
lent. sicut quedā arbores quarū
folia et flores et fructus et cortex
et q'q' de eis est bonū hz odorē. Alij
sūt quozū fama et si sit bona tñ nō
multū diffundit. q'ra qd' **machab.**
et noiatus est iudas vsqz ad nouis
simū t're. Alij sūt qui nūqz solliciti
sūt de acquirēdis eis q' p' t'net ad

bonā famā. q'ra qd' **Phil. iij.** q'qz
bone fame her cogitate. saliter ut ea
faratis. Sūt aut multa p' qd' boni
viri debent appone diligēciā ad ha
bendā bonā famā. Wñ est vtilitas
p' xpm. **Augustin.** nobis nāa est
vita nra. alijs fama nra p' qd' hoc
d' m **glosa.** **Corin. viij.** sup illo verbo
p'uitentes bona corā homibz. crudel'
qui fama negligit. sicut d' crudelis
qui nō curat alijs subuēre. Aliud
est vtilitas p'ra qd' alijs nūst'
m' misericordit ad lucē. ad nram qz
vōdūdat vtilitatē. Aliud ē solacio
amroz **Aug.** qui nos amat q'ut
qd' laudent in nob. qui at nos odūt
detrahūt nob. nos at i medio q'stū
ti adiuuāt deo. et vitā nram et fa
mā nram custodire tebetm' ut non
erubescat de detractoribz laudato
res. Aliud est reiectio inimroz **Titi
ij.** In oībz p'be temetipm exēplū
bonoz opum ut vereat hys q' ex
adūso est nichil malū hās dicere
de nobis. Aliud est p'p'uz reoz pro
quo solēt multū zelare. **Bea.** for
titudo tua est q'stēcia fidel' q'stēciae
reoz tuqz est splendor bone opionis.
Aliud est fructus diuinitas. fama
ei nō solū p'ficiat alijs dū hō vniū
sicut doctna oris. s' etia p'q' mortē i
longū qz diu durat. **Can. xli.** Doe
vire nūs diez. bonū autē nomen
p'manebit ieternū. Aliud ē amor
societatis. Nō enī est honor hoibz
qui habitant i domo fetida. et iteo
tebet caue quilibz habitator ne ali
q' faciat qd' reddat domū fetidam.
Itē ecouersio ad q'mēdacionē dōm'
dicit **Can. p'mo.** Vālg n' floridus.
tigna domozū nraz cedrua. laqā
ria apressima q' oīa redolent. Aliud
est reuēcia diuini nois **Jo. ap'ls**
p'uidet bona nō solū corā deo etiam
corā hoibz. ne p' illū nomen diū
blasphemet i gentibz. Aliud est
exhibicio delcābilis seruiciū creato
ri qui i scptura dicit delcāri i odore

suauitatis. Itē dicit spōse **Can. iij.**
Odoz vestimētoz tuoz salicet bono
rū opum extior. scdm **glosa.** sicut
odor thuris qui salicet non solum
diffundit i latū sed p'apue ascendit
i altū ad me salicet. licet autē oēs
boni viri tebeat bona fama r do
lere religiosi magis. Itē est enī re
gie dignitatis hie cellā aromati.
sicut habuit salomon. de qua **ps.
xxxij.** Itē ortū aromati sicut ha
buit itē de quo **Eccl. ij.** et **Can. iij.**
Itē oratorū spāle ad fumigādū a
romata qd' itē feat de quo **Ps. lxxv.**
Dignū igit et quē mēs est ut res
glorie eādem habeat i ecclā sua.
constat autē q' nō est aliq's status
i ecclā cui ita p'pue quēciat sicut
ligioni. tebet igit religio redolere
tamq' apothecarij ortus arōticz
tū oratorū i qua aromata adole
tur. Preterea illi q' tractāt aromata
solent i dolere ut apothecarij sili
illi qui deferūt ea ut illi qui defert
mūscū. sili illi q' defert vestes fra
grātes ut iacob ex hoc rēdūit p'ū.
Porro religiosi quasi cōtinūe sūt i
spēcie aromantibz et tractant eas
ut sūt sacre scpture exempla scōz.
orōnes sacrificia et sacramenta. Itē
ipōz est portare xpm quozūqz va
dant qui adeo redolēt q' dicit ei Jo
hānes euāgelista. Odoz tuqz cōci
p'fēciās i me exatnuit eteruas.
sili ipōz est cōuersacionē bonam
mē gentes hie cuiqz est redolē q'm
illud **Can. iij.** Odoz vestimētoz
tuozū **Glosa.** vocabulo vestimē
tozū fca iustozū vocant que foris
sūt. De religiosi qui sic redolere
tebent et rāone officij cum sint
pigmētarij. et rōne ei q' referre
i corpe suo et rōne vestimētoz
cū reddūt pro odore fetore. Adūte
dū autē est q' est q'dam fama que
ouit ex malo aliquo p'errato cū
laudat p'ccōz i desiderijs aie sue et
ūquqz bñdicit. Sūt autē aliqui qui

solent i tali fama letari et sic siles qui
busdam qui ex corrupcioe magna so
lent i feronibz stozu delari. Alia est
de frs seclavibz q ptinet ad poteta
sapiam uel diuicias. Iste aut odor
non est diuini s meretricis quia ad
lematate ptinet cu in hoies delatu
tur de quo Pal' xvi Posuerunt sup
leui plenu aromatz et vnguen
tis meretricis. Alia est fama de bo
na querfacoe i qua et si aliqui qrat
que dei sunt. tu aliqui qut aliq sum
et iste est odor no purus s mirtus.
contra qd En' xxvii. Quasi balsamu
non mirtu odor meus. Quia q' vni
religiosi tu debent curare de bona
fama ut pdictu est et solu de fama
oriante ex scitate et pure pp' xpm.
bu diat vir scis seruetis her tunc
lono xpi odore de bona quisaroe fra
grates. ut p hoc qd diat bona on
tat q nup' de malo debent quere
fama. p hoc vo qd diat quisarone
redat q no ex frs seclavibz. s solu
ex opibus bonis est eis fama qren
da. per hoc vero qd diat lono xpi
odore notat q i fama sua nichil de
bent qre nisi xpm. Contm illos q
iute faciunt ea q faciunt i religioe
Quinto noind est Cap. C. xvi.
q' sut aliqui qui no ex aio s
quasi muni faciunt ea q faciunt in
religione. Ite sut siles demonibz
qui faciebant xpi madata s cu
clamore mag' eribant. Luc' iij sali
cer ad madatu xpi demonia cla
manaa. Sut iteru sicut roma car
ri qui ad tractu bonu vadit qre
sed cum nimit. En' xxvii. p cor
dia mag' fatui q' roma carri. Iste
sunt qui cruce dni portant sed in
angaria. Math' xxvii Hymone
at angariauerit ut tolleret au
cem ei. Iste no sut boni coa. quia
cu parant abum bonoz dno cu
abo offerunt ei salsa amara saluz
cordis amaritudme cu qua opa
tur pp' qd q'nt in ps diceb. De

derit i esm mea fel. pedes talu siles
sunt pedibz statur. qua vidit nabudjo
tonosor. Daniel' i. quoz ps eme fieri
et ps fictilis. quia et graues sut ut
ferret ad eudum i via madator et
ato deficiunt ut res fragilis. con' qd
diat Eze. x. de sanctis totis vocauit
eas volubiles audite me. qd' d' d' d'
quia scoz est et facile moueri. et nec
ato fatigari i ope dei. Ite isti sut sic
mali rustia. qui nup' faciunt huius
aliq' dno suo nisi cu dolore. q'ra qd'
diat ps. seruite dno i leticia. Poi
voloni religiosi no sut tales s volun
tarij. et ex aio erent i seruicio aca
toris qd volutarie pmiserunt. ere.
illu qui diat volutarie sacrificio.
Ad hoc aut studuit dauid i vltimis
suis induit filiu suu salone cu dicit
Pal' xxvii. tu vero serui dno aio vo
luntario hoc aut est qd optat in
dei de herosolimis frbz suis i egyp
to dicentibz. 2 macha. p. Der vob
dus cor omibz ut faciatis ei volu
ntate aio volen. hoc est iteru qd pau
lus suadet et ducebat Epil' vi. ut ser
ui xpi facietes volutarie dei ex aio
cu bona volutate. Et sciendu q hoi
seruiciu qd fit ex aio et lete magis
est acceptu deo. quia sicut diat auc
toritas. coacta seruicia no placent
deo. Ite diat aplus Coil' ix. No er
tristia aut uacitate. hylare em
datoru diligit deus. Item leuij est fa
cienti. qui em facit aliq' cu graua
mine animi duplicat grauat sali
cer corpali labore et animi. q' vero
facit ex aio non hz graua uen nisi
corpis. et deo minz grauat. Der
labor meus vix est vni hoi x' si pl'
no senao p amore. et deo soleut em
tare laborantes ut ex leticia animi
labor corpis minuat. Ite fiet deo
nes sicut leticia exatus fiet adusa
riob. Anthony. Unica racio vici
di ad usarios est leticia spiritualis
Ite qfortat foanos sicut viator letus
foanos suos. Wu auctas Joandus

foanus veliculu est i via. Ite auctur
extraneos. libentis em aduigut se
scilares religiosi letis q' tristibz. pu
tent em quos vident esse castes pei
tere de hoc qd fecerit. Wu diat cu
quoda religiosus qui sp' videbatur
tristis. hortaret quodam viru l'atu
ad ingressum ordms sui. Andr' q no
taret quia videbatur ei q' ipse pei
teret. q' semp videbat eum tristem.
et idurit exemplu ad hoc dicens q'
duo dena lubra amore castitatis
co'dixerit. q' se faceret castian. qd'
cu vni fecisset astate alio. et diceret
astati q' faceret sedm pmissa. Andr'
ille q' non faceret. quia videbat ei q'
pemeret de hoc q' fecerat. q' nimis
multu male faciebat sic mag' duo
tibi. Tristia igit' i religioso rehit
erit nos. et eront leticia attrahit.
Wu d' x. de saul q' choro psallen
cu se adunxit. Ite letificat maiores.
Religiosi qui non faciunt aliq' nisi
iuti sut quasi lapides diffiale mo
biles. i quibz q' trassert eos affligit
sicut diat Eccl' x. Ite eotra dicitur
he. vltio. Obedite ppositis vestris
pi em puiglant quasi roem red
dituri de animabz vris. ut cu gra
dio hoc faciunt et no gementes.
Ite confert ad robur corpis. Pub'
xvii. Amz gaudes etatem flouca
facit. sp' tristis exsiccit ossa. En'
q' seruiciu exhibitu deo cu iocandi
tate tot bona qfert. bu diat vir scs.
ut obseruetis her oia no sicut stu
qui qd faciunt ex quadra coactione
et cu quadra angustia ai. sed sicut
liberi qui volutarie cu leticia qd'
faciunt exsequit. Pater ex ia das
q' oio angustia q'ntz cotinet. pma
est q' madata regule sue obsuet
cu diat h'. sedm est q' diat itegre
cu diat oia. tui est q' ad hoc debe
at mouere q'ntu ad vilitate p'a.
cu diat t'ij spualis. q'ntu e q' debe
at mouere q'ntu ad vilitate p'ri.
cu diat et lono xpi odore. q'ntu

152
est qualis obseruet cu diat no sicut
seruic' sequit. De aut' vob in hoc
libello tanq' i speculo possitis ipi
cere. ne per obliuione aliq' obmitta
tur semel i septimana vobis legatu.
Ite agit de rto qd valet ad regule
obseruacione qd est medua mada
toru eius. Quia vero ista memoria
habet p regule l'one. pmo tradit
madatum cu huiusmodi l'one. 2o
cu ea q' faciada sut post l'one ubi d.
et ubi vob iueneins ea. licet at freq'
legi debeat regula a suis possessor
bus tu ne cu her fiat aliqua omisso
artat ad tpe certu legedi cum diat
semel. Ite causam huius assignat cu
diat ut at vob i libello hoc. Item
vilitate huius dicit cu diat ne per
obliuione. Wu at q' tuoz nota
bilia q' eliciut ex hoc mandato. W
nu est q' no solu cauendu est ne fiat
aliq' q'ntuq' modicu cotra regula
ex contemptu. qd' patet p hoc qd' diat
ne aliq' negligat. Aliud est q' non
debeat cadere a medua q' ptinent
ad salute qd' notat cu diatur ne p
obliuione aliq' negligat. Aliud e
quia ad vitandu obliuione huius
insistendu est l'one freq' ter. qd' not'
cu diat sel' i septimana vobis lega
tur. Aliud est q' legens ul' audiens
regula debet i huiusmodi l'one itere
saluet cogitacione sui qd' notat cum
diat ut vob i libello possitis i spua.
Quia pma noindu.
qd' ad cauendu negligencia.
q'ntuq' circa salutaria manda
ta ponit d'ns spale madatu dicit.
Deut' viij. Obserua et caue ne qn
negligas madata ei' atq' iudicia
et cernomias. Non solu aut dat
cu hoc madatu s addit dura co
minacione. Leui. xx. Si negliges
p'ls tre et quasi puq'entis mi
periu meu dimiserit hoiem. qui
rederit de semie suo moloch ponat
facie mea sup hoiem illu et cog
nacione eius succidatq' illu. Non

soli autē ponit cā hoc cōmuniōe
sed et penā graue influisse legitur
Exo. ix. Qui neglexerit sermone dñi
dimisit seruos suos et iumenta i ager
et p̄ et percussit grādo i oī t̄ra egypti
et cuncta que fuerāt i agris ab hoīe
vsq; ad iumentū. **P̄terea dicit. Ier.**
xlvi. Maledictus qui facit op̄ dñi
fraudulēt et scdm̄ aliam l̄am dicit
ibi negligēt. Cū ḡ obseruātia re
gule opus sit dñi qui in hoc mittit
negligentiā maledictus est a sp̄u
qui loquit̄ i p̄ph̄a. **Ite dicit. P̄. xv.**
Qui custodit mandatu custodit a
nimā suā. qui autē negligit viam
suā mortificabit. Cū ergo regula
religiosi sit via sua sicut qui neglig
custodit viā bonā iterdū incurrit p̄ni
lum mortis. ita qui i suā regulam
cōmittit negligentiā. **Ite. Ex. xv.**
dicit. Qui sp̄nit modica paulatim
decedet sicut ḡ domus cui repacio
negligit subito cadit ita et talis.
Item dicit. Ier. v. Vir sue mulier cū
p negligentiā transgressi fuerit mā
datū dñi. pat̄m suū confitebit̄
et reddent̄ ip̄m caput quātūq; p̄t̄
desup̄ ei i que peccauerit. ḡ negli
gentia nō excusat a graui peccatiōe
et a pena. Cū ḡ ad cauendū negligē
tā circa mādata salutaria dñs sp̄a
le mādatū dederit. et cōmuniōe
penā graue addiderit. et q̄rū facien
tes maledictionē diuinā et p̄culā
mortis i fine et admihilationē i p̄n
ti iaurant. nec a ḡm̄ p̄mā excusent̄
ut patet ex p̄d̄is. valde cauendū est
viro religiofo ne ab ip̄o aliq; de sua
regula negligat. **Sciendū est autē**
q̄ sūt ea que solent esse occasio hōi
negligēcie. **Pr̄mū est** mōr̄ timor
dñi. qui em̄ timet multū dñm̄ cui
seruit multū cauet ne aliqua iēat
negligentiā i suo seruiōe. et idō d̄.
Ex. vi. Qui timet deū nichil neg
ligit. **2^m** est mōr̄ cura aīe sue. si em̄
hōies t̄m̄ curant de salute aīe sue sic
curāt de salute corp̄is nichil negli

gerēt cor q̄ p̄tinet ad salutem aīe
sicut nichil omittit corū que ad salu
tem corp̄is p̄tinet qd̄ quia nō fa
ciūt minat̄ eis ap̄l̄us dicens. **Ier. ii.**
Si omīs iobā iustam accepit mer
cedem retribucōis quomō nos effugie
mus si tantā neglexerim salutem.
3^m est occupatio cō alia negotia.
Ex. xvii. Difficile eruit negotia
a negligēcia sua id est negligēcia
cō se et ad suam salutē p̄tinentia. **ex**
ps. xv. Illi autē neglexerunt et abierit
alius i vna suam alij ad negotia
cōne suā. **De ḡ negligēcia regula**
sua a viro religiofo habendus est
timor ante oculos ḡm̄ hūda est
et sollicitudo cō salutē p̄p̄iam et fu
genda occupatio secularis. **Si vob̄**
cōtingat huiusmōi negligentiā
icē nō est purgatio negligēda.
Ex. viii. De negligēcia purgati
cū pauas hoc est. et si paua sint q̄
hoc faciūt. **De reb; salutarib; hūda**
Quin mēte Caplm. C. xviii.
Ira 2^m noūd̄ q̄ scdm̄ p̄hos
memoria est thesaur; sp̄s que sūt
per v̄tutes app̄hensiuas inducūt
in aīam. **Si aliqui sūt qui i isto the**
zauro i seruānt iterdū paleas fr̄
uolant cogitaciōnū. ul' putat ob
fr̄as carnaliū cogitaciōnū scdm̄
gladios et arma cogitaciōnū ma
liofarū mēdres hōi ad mēdri
dū. Non sic faciebat qui dixit me
moralor iusticie tue solū q̄ dixerit
nec vanū aliq; nec turpe vel mali
cosum hēlo i memoria mea. si solū
q̄ p̄tinet ad iusticiā tuā dñe. Ite
archa mēdres talis q̄ nō h̄z m̄ se i
virgū et māna et tabulas te st̄m̄
ti q̄ omīa sonāt i bonū. Legitur d̄
quādā sancta muliere. q̄ ita hēbat
mēdriam ab omib; vanis et illi
tis depurātā q̄ dōmūto nō sōp
mabat nisi xp̄m ul' ad xp̄m p̄t
nēcia. hoc autē est qd̄ p̄tinet ad bo
nū v̄tū. ut i thesauo mēdres sue
nō hēbat nisi bonū scdm̄ illud. Ite

vi Bonus homo de bono thesauo
cordis sui p̄fert bonū qd̄ em̄ p̄fert
de thesauo ibi erat. **Poro int̄ oīa**
bona q̄ debet vir bonus i mēdriā hē
sp̄aliter debet hēre dei mādata semp
in mente. Hinc est qd̄ dicit. Ex. vi.
Que p̄cepit tibi deus cogita illa sp̄
et p̄. viii. Fili nū ligā legem meam
i digitis tuis. et scribe eā in tabulis
cordis tui. et **Deut. vi.** Erūt v̄ba her
q̄ ego p̄cipio tibi hodie i corde tuo
et narabis ea filiis tuis. et medita
beris sedens i domo et ambulās i vine
domiens atq; cōsurgens et lignabis
ea quasi signū i manu tua. erūtq;
et non mouebūt̄ aī oculos tuos.
scribe q; i limine et i postib; dom̄
Et nū. xv. Dices ad filios isrl' ut
faciant sibi fimbrias p̄ q̄tuor āgu
los pallior. ponētes in eis vitas
iāntmas quas cū iduerit recorda
būt̄ om̄i mādatōrū dei. et i ps. d̄
de viro iusto. et i lege eius medita
bit̄ die ac nocte. et dauid de se dicit
totā die meditaciō mea est salicet
lex tua. **Exo. xxi. d̄.** Quia oblita
es legis dei tui obliuiscar filiorū tuo
rū et ego. **Et noūdū qd̄ dicit maḡ**
i hyst. q̄ pharisa maiores fibras
q̄ alij ferentes sp̄mas eis alligabat.
quib; p̄icti i teambulātō mēdres
fierent mādatōrū dei. qd̄ ito ferasse
credūt ut iplerent qd̄ dicit sc̄ptū
de mādatō dñi mēdriandis. Si igit̄
isti falsi religiosi p̄p̄tate tantam
curam appōsuerūt. ut esset semper
mēdres mādatōrū dei. q̄tomagis
vir religiosi debēt ad hoc appōnē
curā magnā. Non autē solū cō h̄
si cō regula p̄fessionis sue solli
citudo est appōnenda viro religiofo
ut i mēdriā semp habeat. v̄n̄ d̄ de
brō b̄nardo q̄ apud se ferebat dice
bat. b̄n̄te b̄narde ad q̄ venisti idu
rens sibi met̄ ad memoriā p̄fessio
nem fr̄m̄. et hoc cōueniens est. d̄
eū. Ier. ii. Quāq; p̄ obliuiscā v̄go
ornamētū suū. Cū ḡ regula sit orna

mentū sp̄iale et valde pulchrū viri
religiosi quō quēnt ut eā tradāt obli
uioni. **Item p̄. ii.** dicit de meretrice
pacti dei sui oblita est adultera ḡ et
meretr̄ est animi que fr̄m̄ p̄fessionis
deo fr̄ tradit obliuioni. **Item d̄ i v̄p̄.**
q̄ tres sūt v̄tutes sachanē obliuione neg
ligēcia et ḡp̄ia. **Obluio** mater est
negligēcie. de negligēcia or̄t̄ ḡp̄ia
de ḡp̄ia or̄t̄ hōmo. **Obluio** ḡ p̄
fessionis iūctū est tota rume in re
ligione. et ito b̄n̄ dicit. ne p̄ obliuio
nem aliq; negligam. **De regula**
frequent̄ legenda Caplm. C. xxi.
Quia 2^m noūd̄ quia ea q̄ sciūt
vel intelligūt̄ ul' audiūt̄. vel
dicunt̄. vel fiunt̄. facile de mēdriā
elabūt̄. ito adiuente sūt sc̄pture ut
ea q̄ expedit h̄ i mēdriā p̄ sc̄pturā
p̄tuenēt. **Exo. xvii.** Scribe her. ob
mōmētū i libro id est ob mēdriā.
Si sūt aliqui religiosi. qui in fastidi
unt legere i scripturis q̄ raro vel
nūq; se occupāt in eis. cōt̄ qd̄ auḡ
supra codices cō hora singulis die
h̄ p̄tēt. Sūt alij qui cū legūt libe
rius legunt libros ḡtaliū q̄ i sacris
pp̄t̄ qd̄ h̄d̄ raptus ad iudiciū sūt
ḡuissimē flagellati vsq; ad abim
tiōnē h̄m̄oī l̄cōnū. q̄tra qd̄ mach̄ab
xi. Habētes solacio libros sanctos
qui sūt i manib; v̄is. **Sūt alij qui**
et si libent̄ legunt i sacris scriptis
tū parū sciunt ul' scire curant de re
gula p̄fessionis sue. Isti sūt sic stulti
aduocati qui nūq; stant in textu
ul' glosa de mat̄a supra q̄ ferenda
est s̄ma a iudice scdm̄ em̄ regulam
sue p̄fessionis qualis est iudiciā.
Vidi ecōuerso quēdā monachū sc̄m̄
qui q̄ s̄p̄ ferebat i manib; regulā
b̄ndā. mōto legens eā mō stitens
i ea. mō q̄rens ei dubitabilia et obscu
ra. cū tuēbat virū discretū. quia
vero multū p̄ istud licet p̄ntile p̄
gr̄ iucūntur. appōit vir s̄b̄ i me
dū. cū qd̄ quidā p̄ se facē nō curāt.
vatelicet ut legāt frequent̄ regulā

suā fiat eis ab alio cū dicit vob legnē
qd' faciendū est tali loco et tali tpe.
qd' si fieri pōt ab omnibz audiat et id
fit a multis i refectorio cū ad mensa
solent cōt' queere. Verū ne assidui
tas locis fastidiū gnet sicut ab i rēp
tatis detinēt cū hoc mediocritate
cū dicit semel i septimana. Attēdē dū
at q' magis dicit i hyst. q' pharizei
pitancia curtarū que dicebat ph
lasteria i fronte gerebat. cū lūgna
i brachio sinistro. quibz descripta
realogus et hoc ut p' scripturam an
oculos positam semz essent memo
res mādatorū dei. Item deut. xvij.
dicit postq' secevit rex i solio regni
sui describat sibi de utronomū le
gis huius i volumine leget q' illud
tribus diebz vite sue ite nec. v. le.
legerūt i volumine legis dñi q' ter
i die et q' ter i nocte. si q' pharizei
et rex secularis et iudei tā diligen
tes fuerūt i legēdo legem vite. q'
tomagis vir religiosus debet esse
solicitus de legendo ul' audiendo
ab alio salte i septimana sel' regu
lā p' fessionis sue. sicut dicit i hoc
mandato ex qua depēdet salus et
vita sua. P' mte solent plati distre
ti ordinari q' illi qui ex occupacōe
aliqua. vel negligēcia hoc nō fa
cunt alio temp'e suppleat qd' mi
nus fecerūt. **De cognicōe sui Ca.**
Quia q' tū notād'. **Ex vi.**
q' sūt quidā qui cū cōa mul
ta cognoscēda studeāt seipōs tū
non cognoscūt. **Quid.** Multi ml
ta sciūt seipōs autē nesciūt. **Verz**
omnibz sciēcijs hec est p' ferenda
salicet cognicō sui. **Glosa aug'**
sup illo verbo sciēcia i flar. **Corinth**
vij. P' onēda est scia scie. meliōe
enī scie i firmantes nrās q' natu
ras rerū. **laudabilior est ei aūm**
cū nota est i finitas sua q' qui ea
nō respecta siterū vias struitatur.
et fūdāmetā trax. et fastigia ce
lorū meliores q' sūt qui hinc sciēcie

pponit nosse seipōs. **Hic est qd' i lib**
phico de consolacōe de celo venit quo
thosolitos hoc est cognosce teipōs.
Et i eodem iterū. **Huāne nature ista**
cōdicō est ut tū cētis rebz tunc ex
cellat. cū se cognoscat eadē tū inter
bestias rediget si se nosse desierit. **Iā**
cētis aīantibus sese ignorare natē
est. hōi vero vicio venit. **Hinc iterū**
dicit b' rūs augustinus tāte sciēcie vir
oranto nouerit te nouerit me. et b' rūs
noueris licet oīa misteria. nouelis
lata tē. alta teli. p' fūda abissi. si te
nescieris eis similibz edificāti sine
fūdāmeto. ruina nō structurā fa
ciens. **Hic iterū ipse dñs dicit de**
apulis mat. rui. **Videte vosmet**
ipōs. p' hō vō et frāt' et ipē xpc i h.
cōueniūt cōcordit'. **Porro cōa sui**
cognicōne tria occurrunt salicet
q' sit. quo ad naturā. quis quo ad
statū. qualis quo ad mores. **Quid**
de cōsideracōe. **Cui cōsideracō i tū**
diuidit ut cōsideres q' quis. qualis
sib. q' i natura. quis i p' sona. q' i
i moribz. vbi g' aā q' homo quis
papa qualis benignus māsuetz.
vel q' tale est. **Et attendē dū q' i**
libris nālibus p' mū cognoscat.
In libris iuris scdm i quibus mlta
tradūtur de p' mētibz ad oēm sta
tū ecclēsiasticū uel xpianū. **In li**
bris vō sanctis tria i quibz tradit'
q' agendū q' cauendū. **Licet autē**
omnis huiusmōi cōsideracō sit vnlis.
tū vltima melior est et ite i laudē
eius dicit **Quid.** cōsidādo huius
qualis sis te tenet i te uer te a te a
uolare sicut nec abulare i magis
sup te. **In te assiste noli i f'ra tei nō**
extolli supra. nō euatere longius
nō extendi i lacā longū dico cum
sibi homo p' mētit longiore vitā
latū cū supflus homo extendit
curis. **alium cū de se plus p' sumit**
p' fundū cū se plus deiat. **longitudo**
extimū h'c solet. dilācō assurā.
altitudo ruina. p' fundū absorpao

nem. quia igit' ista q' s' d' aao sui quo
ad mores est iteo utilis et mandata
dei. sicut dicit gregorius. sicut speculū in
quo sacre aie semp' aspiciunt. et si q' st'
i eis seditates deprehendūt. **Quis au**
gustinus feat quedam libz que voca
uit speculū ecclēsie i quo collegit dei
mandata ut quilibz xpianus in cole
gens posset videre qualis esset i bo
no ul' i malo. p' autē libz illum
gnālem ad omnes feat. et hūc rēgle
libellū que speculo cōpat. quia reli
giosi sue professionis in hoc legētes
pnt cognoscere q' habeant i se de illa
regula et q' eis desit. **Et noū d' q' nullis**
solēe freq'it' i speculo ut i eo videat sta
tū faciē sue. vbi d' soēs eadē solē h'c specula
i opatoruo suo. ut in eis hōies possit
i spicere si bene sint rasi. **In i t'roitu tū**
bernaaculi fuit lauatozū i quo erant
affra specula. sicut dicit mag' i hyst'
ut factōtes igredietes ad misteria
in eis possent i spicere si qua itecēaa
h'ent. **Si q' ista sollicita sūt respicē**
to se corporali' i speculis corporibus
q' tomagis viri religiosi debent esse
solliciti in huiusmōi spūali speculo spū
ritualit' exercere. bene g' dicit ut vō
i libello hoc tam' i speculo possit
i spicere. et b' dicit vō nō alios in
sigillacōe quozūda qui magis curā
tes de alijs q' de se solent cū legūt ul'
audiūt regulā i ea magis notare
desūt aliozū q' suos. cōtra illd' **Crisos.**
dicitis. **Vide q' tu p' feceris q' ad te**
de cētis. **Patet ex iam dñs cōa h' mā**
datū q' ad cauendā negligēciam.
cōa regule obseruācā cauenda est
obliuio. **Itē ad cauendū obliuionem**
frequētanda est regule lāo. **Itē ad**
hoc ut utilis sit lāo q' euda est i lāo
tali sui cognicō. **hequē et vbi iueni**
tis ea q' scripta sunt faciētes agite q' a
as dno bonozū omi largitor. **Dato**
mādato cōa regule lāonem tōm mā
datū cōa q' sūt post lāonem huiusmōi fa
cienda. **Sciendū autē q' cōsiderāti se**
qualis sit duo occurrunt salicet q' i

lino et qualis i malo. **De rōd' Vigilā'**
discne qualis sis ex te et qualis ex dono
dei. **P' mū q' s' d' rōd' se in speculo rēgle**
sue. mēdū inuēit se que sc' p' ta sūt faciēte
tem et hoc malū. **Cōtra p' mū tradit h'**
mādātū. **videlicet de graz actione. 2^m**
ibi vbi cūq' autē. salicet de penitēcia.
De grazatū actōe p' bonis Ca. Ex viij.
Quia p' mū notand' q' sūt quidā
qui considerāt se faciētes qd' fa
cere debent. iamiter extollūt similes
p' hōs qui nō glificauerūt deum aut
gracias egerunt sed euauerūt i co
gritacōibz suis. **Roma. p'.** **grā qd' Cor**
uij. **Et habes qd' nō accepisti si autē**
accepisti vñ gl'iaris q' nō accepisti
Alij sunt qui nō solū extollūt iamiter
i se. sed et sup alios i h'is deficiētes glo
riant' similes pharizeo p' p' cōt' dē
centi iuc xvij. **grās tibi ago domine**
quia non sum sicut ceteri hominū **Cōtra**
qd' Rō xi. **Noli gl'ari aduersz ramos**
salicet fractos. **Alij sūt qui licet sciāt**
q' q' boni faciūt ex dei dono habent.
tamen ex quadā rusticitate nō refe
rūt ei gracias. **ymō q'uis assidua**
reapiant b' ficia. tū semp' remanēt
igrati. **Cōtra qd' Colo. iij.** **et g' t' esto**
te. **Porro ex huiusmōi m' g' t' d' me**
secant' tria mala. **p' mū est spoliacō**
de bonis acceptis. **grāz enī accēpio**
sicut dicit **Crisos.** est censz que dñs
reinet sup omnia bona q' confert. et
iteo sicut ille qui nō reddidit censū de
bitū de iure p' spoliari re de qua de
bebat cesum. ita i gratus hominis
bonis acceptis **Aug.** **et d' deus tēte**
rat gratis abstulit ingratis. 2^m est
ipeditentiū accipientozū. **Non est**
enī i suctudo uel rago q' ingrato iā de
acceptis conferant' alia. **Grego.** **Nō**
est dignus dandis. qui nō agit grās
de datis. 3^m est p' m' cō eadē t' p' alis.
Non enī q' tentus est dñs huiusmōi
ingratis auferre data. et alia non
largiri s' penā sup addit t' p' al em
quāz. **Vñ dicit Iosepli q' ezēchias**
licet hostias imolasset dno post tū

Ro

na i eo q; delinqs cont' deū nō veret.
et iteo sicut virgo post corruptionē
pp̄ electaone. iam exptā eā attra
hentē faaliq; inclinatur p̄cās scāda
vīs q; p̄mis. et latio videns nichil
mah sibi accidisse ex p̄mo furto au
daciō committit alia furta. ita i oī de
licto accidit q; post p̄ma hō faaliq;
idmatur ad 2^a. alia p̄petranda. et
iteo reddens augustini cōm h̄cauti
dicit caueat de futuro. iuuens q; te
faali cauet i item nisi caueat dilige
ter. Attendendū at q; p̄cā readuū
aufert fructū toaq; purgacionis p̄
terite. siue p̄ cōtricionē. siue p̄ cōfes
sionem. siue p̄ opa satisfactōis. siue
alio modo facte. **Eccl̄ xxxiii** qui bap
tizat a mortuo et iterū tangit mor
tū q; p̄cā lauaao eis. Item vili
ficat nobilissimā creaturā hoīem
salicet vsq; ad canis vilicatē. **Pū
xvi**. Sicut canis reuertit ad vomitū
tū. sic ip̄tens q; iterat stulticiā suā.
Et iteo dicitur **Jer̄. ii**. sic talis q; vili
fct̄ es iterū vias tuas. et vete vili
quia sicut canis i tali reditu. Item
redigit i maiore p̄cātem diaboli.
Luc̄ xi. tūc salicet q; reuertet imū
dus spūs in domū suā vadit et as
sunt septe spūs neq;ores se 4° q;ssi
habitant ibi. Itē p̄uat labores vti
litate. **Eccl̄ xxxiii**. Vnq; edificans
et alē destruens. q; p̄cā illis nisi
labor. Vnq; orans et alē melēdici
cūq; vocem exaudiet dñs. Sic hō
qui ieiunat i p̄cās suis et p̄ p̄cās
et iterū eadem faciens q; p̄cā hu
miliando se. orōnem ei; quis exau
diat. Item aggrauat p̄cā sicut i
aduaao infirmitatē. **Luc̄ xi**. Et si
unt nouissia hoīs illi; peiora po
rib; q; p̄uocant q;ra se āgelos in
iudicio. habuerūt em̄ gaudiū de cō
uersione p̄cās et maī; exptant
de gl̄ificacione. et iteo multū po
tuerunt idignari q;ra illos qui
p̄ readuū fraudant eos tali gau
dio. **Deūda** Tu qui ad vomitum

delibens p̄cās ne placatos habeb
i iudicio quos tū sperato p̄uare vīs
gaudio. Itē deū graui; offendit 4°
pp̄ grām fct̄m i p̄cātem i nmissione
Wā math̄ xvi. vocato illo au debi
tū dimiserat loq;is asp̄q; q; p̄mo p̄
culpā seq;tem dicit dominū. Serue
neq; omne debitu dimisi tibi qm ro
gasti me. et vnt; tradidit eū tortori
bus quoad usq; redderet vniuersū.
pp̄ q; tam grauis est iteratio p̄cā
dicit. **Sūdas** reatere q; tate reatere.
Itē dicit sapiens i **Eccl̄ xxi**. Fili p̄cā
tepcare ut tibi dimittatur. Itē **Jo. viii**
dicit dñs tēphense i adulterio vate
et ampliq; iam noli p̄cāre. hoc autē
solū dicens iuuat nichil iteo esse va
le p̄ p̄cā sicut caue a readuū. q;ra
sine hoc nichil valent oīa alia q; p̄
p̄cās dimittendis fuit. et iteo p̄q; q;
dixit aug; **tolcat de p̄cā bñ** addit
caueat de futuro. Porro ad cauedū
readuū p̄cā. multū valet cōceptō
infirmitatis p̄posita de cauedo sicut et
caq; fraugitur ab inimico ostium
vaallans q; firmū. sic aīm; sine f
mitate p̄posita caq; vīat a dyabolo.
et iteo dicit dñs tēphense i aduile
rio. et p̄cātem iā noli p̄cāre. et nō
dixit non velis. maior eī p̄posita i
portat p̄ noli q; p̄ non velis. q;ra ibi
solū notatur. negacio voluntatis.
hic vō notatur volūtas negacōis.
Itē valet ad itē timor; p̄p̄ cas; q; em̄
multū timet cōtē meli; cauet sibi.
et iteo nō ita te faali cadit et ad d.
Cor̄ x. Qui se existimat p̄cā vī
deat ne cadat. Itē q; fiducia in dñō
q; em̄ de se p̄sumūt stant sup p̄cā
supbie vbi reatere qui opant in
quitatē. et iteo te faali cadūt p̄p̄
hui; pedis fragilitatē. Qui vero
te se diffidentes sp̄e ponūt in dñō
eius adiutorio stant et ite dūt fir
mū. **Ps̄. Qui q;fidit i dñō sicut
mons syon nō amouebit** tēp̄m.
Itē sollicitudo cō sui custodia. Nō
em̄ ita ato mp̄t castri custodia

sollicitate sicut custodia negligēt. Et
iteo dicit **Deut̄ xii**. Custodi tenet p
sū et aīam tuā sollicitate. Itē cōsideracio
causaz p̄cā ai appositōe remedij. sic
em̄ vī p̄cātem infirmitatē iaurēs
cōsiderat causa infirmitatis si fuit fr
gus ul' calor ul' hui; oī. iuenta causa
appont i mediū et cautelā in antea.
Ita vī p̄cātem cōsiderare q; fue
rūt occasiones p̄cā sui. et ai reme
dio te p̄terito cautelā ponē i futū.
Aug; Baruffare est causaz p̄cā
exatere. et eorū suggestioib; ad
tū nō indulgere. Item absōsio a p̄
culis sicut em̄ i loas guerrarū qui
se exponūt caq; ledunt q; qui se ab
sōndūt. ita multū valet cōtra sagit
tas imia absōdi. **puer̄ xxi**. Cal
lidus videt malū et absōdit se. ino
cens salicet suplex tūst et afflicte
dāpno. Itē fuga occasionū p̄cā
Eccl̄ xxi. quasi a facie colubū fuge
p̄cā. qui em̄ vult caue ne ifiaa
tur a serpētis veneno nō tāgit nō
solū eū. sed et valde ab eo 4° loco oī
ei vīam o se elōgat. Itā et oīs p̄cā
ocasio siue loci siue p̄sona siue aliud
q; sit fugienda est. Item occupacio
sancti sicut em̄ p̄familias illos
quos tuent oasos i plateis poit
i ope suo. ita et dyaboli tales poit
in ope suo qd est p̄cā. iteo dicit **Id̄**
Semp aliq; lom opis facto ut dy
aboli te iueiat occupari. Itē fct̄
tēp̄m qui em̄ bñ vult caue p̄cā
tebet ai iuadit q;ra illo fct̄ dē
tare. **Eccl̄ iii**. pro iusticia salicet cō
seruāda agōnizae pro aīa tua sali
cer q;ra p̄cā. **Henem** cū hoīb; pa
cem. cū vici; bellū hēto. Ad dēcā
tem autē p̄met. p̄mo ut vres su
as totas applicet ad sui defensionē
qd quia quidā nō faciūt in hoc bel
lo dicit aplūs eis. **Hebre xii**. Non
dū vsq; ad saghem i sturibus adū
sus p̄cā repugnātes. Sed ut
armis quib; p̄ se iuuēt. **Ep̄l̄ vi**
Induite vos armaturā dei ut pos

156
sitis stare adūsus ifidias dyaboli. Itē
modi autē arina sūt oīdnes crucis
signaao. mortis mēōna et familia.
Tercio tuomas auxilij pp̄ qd dauid
iuocans diuinū auxiliū dicit. **reḡ**
i adiutorū meū intende. tuomas
vō auxiliū scōz dicit. **Leuam** oīdōs
meos i montes. **Quarto** cōtinua
ao belli. q; em̄ p̄dest ad horā tate
bñ. vbi ato dē fiat. quis. **Eccl̄ iii**. vsq;
ad mortē cōa pro iusticia. Patet ex
iā dicit q; faale est readuare et
q; graue est et quō pp̄ hoc mādat
augustin; hoc cauedū. et q; valent
ad hoc cauedū. **De hīs que va
lent ad remissionem hūda Cap**
Quia em̄ qd dicit o. **Eccl̄**
trans ut sibi debitū dimittat.
Nō dū q; q; aliquis tolcat de cō
missis. nūq; tamen cū est de re
missione. **Joē ii**. Quis scit si cōū
tatur et ignoscat de; et iteo p̄cā
tis est semp timē de hui; modi re
missione. **Eccl̄ v**. de p̄p̄cā p̄cōz
noli esse sine metu. pp̄ istū em̄ tō
rem caam sū semp orant p̄ p̄cās
dimittēdis. **Ps̄**. pro hac salicet p̄
remissione p̄cā orabit ad te omnis
sūs in tpe oportuno. Verū q; oīd
sine adiutorio opis non valet ml
tū. **Id̄ d. Treū ii**. **Leuam** cōda
nra ai maib; ad deū i celo pro tū
remissione faciēda sūt ea q; va
lent ad talem remissionē. Sūt at
hec multa. Vnū est p̄cā recognō
qd dauid dicit. a p̄cā meo mūda
me. qm iuquitate meā ego aḡtō.
et sic fct̄ est ei. ip̄o em̄ dicente p̄ca
ui dñō. stāt dicit nathā p̄pheta.
et dñs transtulit p̄cā tuā a te. **Id̄**
xii. Aliud est sui ip̄i corā deo
accusacio. **Ps̄**. Dixi cōfitebor adū
sū me i iusticia meā dñō. q; aḡ
uāto culpā meā i cōsp̄cū eius. 4
tu remisisti ip̄cāte p̄cā mei. A
liud est cōtēno de p̄cā. sicut appa
ret i petro cui p̄p̄ter fct̄m amariū
dimissū est p̄cā. **Luc̄ xii**. Si sep

acos in die peccauerit fit tuus i te et
separas in die quersus fuit ad te dicit
penitet me dimitte illi. qstat aute
quillud qd dmittit dyapulidus
dimitte. Aliud est qfessio oris. Ps.
fra est uita sacrificatio eius qd ideo d
q uita qfessio dicit mudat a patris.
Aliud est patris desercio. sine h. em no
sufficit confessio. **Ps. xxxv.** Qui q
fessus fuerit scelera sua et reliquit ea
miam qfatur. Aliud est satisfactio
nis iposite coplaco. Dicit de quoda
cuq manus erant demigite. eo q cu
eis feasset homagiu dyabolo q p
q ad cor uersus facebat pnam in
uincta. paulatim sicut facebat pe
nitentiam dealbabant manus eius.
et coplata pna ex toto sut dealba
te. Ex quo habet argumentu q ere
ciao satisfactiois ualeat ad dealba
ne satisfactiois aie. Et ideo dicit apls
Roma. vi. Exhibete uerue mebra
ura iustiae saluet satisfactiois i sifi
cacione. Aliud est opa mie. No em
pt esse sicut dicit **Ambro.** q ruy flu
at per miam et fons pna sicutur. q
ideo qui facit miam de q uis misere
bit **Matth. v.** Qui misericordes qm qm
miam qfatur. Aliud est remissio
iurie. **Et xxxv.** Helmq priorimo
tuo nocent te. et tuc de pna t pna
soluent. Aliud est remissio eccliastra.
Job. iij. Quoru remiseritis pna re
mittitur eis. Aliud est flagellum
dmi pie susceptu. **Tho. iij.** Cu uatus
fueris miam facis et i tpe ebulacois
pna dmittis hys qui inuocant te.
Aliud est mcessio sancta. **Job. serui**
meus orabit pro uobis ut no ipute
tur uobis stulticia. **Job. vltio.** Aliud e
meritu alienu. **Luc. quinto.** Quoz fit
ut uidit ait palitro. ho remittit e
pna tua. Aliud est imensitas dilectio.
Luc. viij. Dmittit ei pna multa qm
dilexit multu. **Orati igne** pro pna
laboradu est ita ista ut leuatis ma
nibz opum cu uoce ord ei q aherau
dicit. **De temptacoibz Caplm. cci.**

Quia qrtu et vltimu qd dicit et
in temptacone no inducitur.
Proband q snt quida quos dyabolq
nuq vel raro temptat qui saluet si
bi gratis seruiut. **Grego.** Illos pul
sare negligit quos uire quieto possi
dere se sentit. Alios uo qui xpo seruiut
magis temptacoibz uerat sicut phao
filios isrl et deo dicit **Et. i.** Fili acced
ad seruitute dei ppara aiam tuam ad
temptacone. **Sut** aute multe cause qre
dya magis ipugnat seruos dei. u
na est supbia. supbz em dyabolq e. et
deo qn aliquo uiter se cora eu nu
mentem indignatus insurgit cotra
eu. sicut tyrannq mument se qm
eu. **Grego.** Antiquq hostis tanto
qru cotra bonos seuit. qto uallari
eos copicit. **Alia** est iudicia. iudicia ei
qua habuit ab uas erga hoim. ne of
tenderet i celu no cessat. et ideo qn uiter
illuc bonos tendere mte eos ipedic
Illos hostis anqu magnope rape m
tit quos respas etrens studijs iungre
lestibz contplat. **Alia** est vmdia. est
em malicioz. et ideo qn aliquis facit
ei vitupiu cum ipellendo a se. sic bo.
mte se vmdicant. **Grego.** Taro dya
in hois fractoe durior se exhibet. q
to ab eo pectus fuit dolet. **Alia** e em
sa immanie atque te dyabolq q hoie
in quibz lom magis ei itellat. et ad
pce eos qru ipugnat. **Grego.** hostis
nu adhuc i hac uita nos positos. qn
tomagns sibi nos rebella e copicit. can
to acius nos ipugnare q tendit. **Alia**
causa est impedimentu alioz. bonoz ei
est alios uiuare. et ideo dyabolq dat eis
tm tra se face. ne tali uiuam possint
itente. **Grego.** Sic pleruz ut hostes
callidi. dei milite tribulq temptet in
semetpo. qto em puale i corde alie
no uider. ut du illa ad se tuendu uo
cant liberiq aliena corda tuadant.
Alia e amor tepdandi sicut accidit i
raptorbz qui libent turbat pnam
ut plq ualeant tepdare. **Grego.** qre
cotra bonos cosilu maligni sps

intement teunt. ut quos do sunt i tii
quillitate copicit. turbati ad uora
gine culpe trahant. **Sacndu** aute q
dus huiusmodi temptacois no pmit
teret eueire elias suis quibz omnia
coypant in bonu nisi cederet ad mo
ru utilitate. **Ps. iij.** Illis surta illo
Com. x. Faciet cu temptacois puen
tu et hoc ad multa. **omo** ad iqure
du sciam pugna di sicut tomcanen
tu militi. **Et. xxxv.** Qui non est
temptat qualia fit fac saluet de bel
lo spual. ad qua sciam sume ualeat
expencia. **Sed** ad expellenda neg
ligencia qui em no sentit se hostes
hne freyter pigrescit. **Glosa.** sup illo
uho pba me dne et tepta me. dicit
nisi teptaret negligeres essent. **Ca**
ad pfaendu i uirtutibz. **Un** auda
fa dicit q no hnt temptacones
dixt tener. uate q roga deu mouere
cont te bellu. qm pugna do pfac
aia. sicut d **in p. m.** multu adiat
sibi uirtz lacessita. sicut canis puo
cany fit bellicosior. **Quo** ad expel
lendu elacone. **Co. iij.** Ne magis
to iuelaconu extollat me dant est
michi agela sathane q me colazhi
zet. **Et greg.** ayra nob isai dispesao
ne agitur ut mens no nisi pulsa coe
culpe fenat. na esse se magnam u
na homo ardet. si nuq eartu uiru
refsu itra metis archana sentiret.
Quo ad alios istruendu. uiri ei fit
qui triserut p multas temptacones
melq scit alios tepptos instruire
Co. iij. Hinc ebulam p uia exhorta
none id est ut sciam q uos exhortan
tm silia. **Heb. iij.** In eo i quo teptat
est. potes est et alios auxiliari. **Serto**
ad corona qsequendam. **Ja. p.** **Et** us
uir q sufferet temptacone qm cu pba
tus fuerit accipiet corona uire. **hae**
du itez q sicut teptracois quoru da
saluet bonis cedut i bonu ex. xpi
cu nullomd potuerit noc. ita qui
busda cedut i malu. ut patet i pu
nis pntibz. huiusmodi at malu est

157
multiplex. pnu est tecepto **Heb. iij.**
Serpens recepit me dicit mulier no
cessaur aute dya ab huiusmodi tecep
tione ymo ualte dilatauit ea. **Apoc.**
xiij. Dyabolq et sathang qui seducit
vniusu orbem. **Sed** em est qrupie in
flamao. **Job. xli.** **Aluz** ei pumas
ardere facit. **Sig.** **Tamo** in pumis a
licu leuiatha flat. qto nifu suggestio
nis oculte mtes huanas illicite in
flamat. **Tercu** est illa qaco. **Thi. v.** q
uoluit diuites fieri iadunt i tempta
acones et i laqueu dyaboli. **Quo** est
auulso sensu tocus lom a corde. **Luc.**
vij. **Venit** dya et tollit uerbu saluz
semitu de corde eoz ne accedes salu
fiat. **Quo** est uulnerao et spoliaco
ab oi bono. **Luc. x.** **Homo** qda madit
i latrones qui expoliauerut eum et
plagis ipositis abieit semiuuo re
licto. qd fit pauldubio qn qd iduat
i dyaboli temptacone. **Serto** e sepa
ao a deo. **Luc. viij.** **Et** i tpe teptacois
cedut sicut fecerut illi de quibz **Thi.**
v. **Conuersi** sunt retro su p sathana.
Quia q temptacois tui uiles sut
hys qui no supant ab eis. et nocue
hys qui uiaunt. apponeda est cura
maxia omibz ut in teptacone non
terent. **Luc. illud** **Matth. xxv.** **Vigi**
late et orate ut no itretis i teptaco
nem. **In** re uo quis dicit qn usq ad
cosensu pduat. **Sut** at multa q ad
hoc cauendu ualeat. **omo** est assidua meoria
belli qui em assidue cogitat se hos
tes hne meliq sibi cauet. **Et** ideo d
Job. xl. **Memento** belli. **Sed** em est vi
gilacia sicut fit i castris tpe hostili
in quibz uigilat ead de nocte p
hostiu piculu. **Id** dicit **per. v.** **Vigi**
late quia adisariq uir ty leo cauit
qrens que deuoret. **Tercu** est ofor
tiao cordis multi em ex cordis re
fca solent i pugna succube. et ideo
d **iosue pmo.** **Co**fortare ego esto
robustus noli metue et noli timere
Quo est conat i pugna do. **Ja. iij.**
Resistite dyabolo et fugiet a uobis

Pro

Cui

Non enim potest multum supra hominem. et ideo
si quis conatur aliquantulum contra eum
stare vincat. **Quintus** est adiutorium
bonorum. **Etiam** in. Et si quisquam pualue
rit contra eum duo resistent ei. et ideo
debet. que sollicitate ordines et adiuto
ria honorum. **Sextus** est verus fides. scilicet
enim per fidem vicerunt regna. et hoc est
victoria que vincat mundum fides vera.
et sicut principem mundi. et ideo dicitur
Ps. 124. resistite fortes in fide. **Septi-**
ma est fidelis reuelatio temptatio
nisi in confessione bonis viris. **Vnde**
1. Petri. 5. Nichil uti confidit et allu
dit virtute demonum. quod si quis se
cetera cogitationum reuelauerit fac
tissimis patribus. latronum enim est fu
gere ubi pendunt. **Octauum** est me
dium sacre scripture cor et humanum
est sicut molendinum quod semper
aliquis molit et ideo quod reuoluit in
se sacra scriptura non recipit aliud
quod dyabolus afferat ad molendum
per cogitationes. **Nonus** de cotidi
ana lectione aliquis in mente medue
dum tendit. quod fidelis dirigatur
et sursum reuocatum crebrius rumi
netur. quod proposito conueniat quod
tenacum proficiat. quod detineat a
nimium ut aliena cogitare non li
beat. **Nonum** est crucis memoria
hoc est ei verillam quod erectum tunc et
fugat demones. **Crisostomus.** Tanta est
virtus sedule meditationis crucis
christi quod si fidelis in corde teneat stant
ad eius memoriam totum dyaboli
fugatur exercitus. **Decimum** est
scientia diuina que in multis in
struit contra istud bellum. In bello enim
plura valere solet sapientia quam vires
vel arma bellica. **Ps. 124.** Non no
cebunt neque occident in uniuerso mo
te meo saluet hostes infernales quod
repleta est terra scientia domini. **Vnde** dicitur
est contrarium capitulum temptacionum sali
cet cogitationum primarum. lubricus
est ei coluber tortuosus sicut dicitur
Gen. 3. et nisi capite teneat totum illa

bie. **Dixit.** Si temptacioni in corde nasci
ti festine non resistit ac cetera qua nu
eritur mora roborat. **Duodecimum**
est sine quo alia non possunt diuini
auxilia. **Ipse** enim deus est qui conseruat
in temptacione. **Et 1. Petri.** In tempta
acione conseruabit illum a malis sali
cet deus timentem se. **Item** eripit a tem
ptacione. **Ps. 124.** In te eripiar a temptacione.
Item non permittit temptacionem inua
lescere. **Cor. 10.** Non permittet vos
temptari super id quod potestis et ideo
quasi ad sanum remedium docens con
fugere doctrina domini sequens dicitur. **Aug.**
Oret ut in temptacione non inducat
a domino saluet permittit. **Felices** qui
periculis vitales remedijs viriliter re
sistunt temptacionibus. **Primum** saluet dicitur
Secundus. Quocumque temptacionibus re
sistimus redones superamus. angelos
letificamus. deum honoramus. ipse
nos hortatur ut pugnemus. adiu
uat ut vincamus. certantes spectat.
desidentes subleuat. victores coronat.

**Explicat commentum magistri
Huberti super regulam Augustini.**

R

